

BOGOLYUBNOST MOLITVENA,

NA POSCTENYE

PRISVETE TROICE JEDINOGA BOGA, BLAXENE DIVICE MARIE; I SVETIH,

S-Razlicsitimih Naucih, i Iſtomacsenyem Svetih Obicsajah Cerkvenih.

SLOXENA, I PRIKAZANA

SVETOMU ALOISII

DRUXBE ISUSOVE ISPOVIDNIKU,

OD

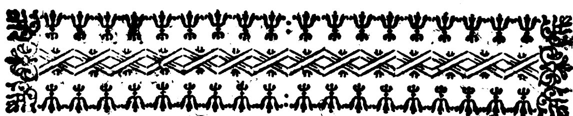
ANTUNA KANISLICHA,

DRUXBE ISTE MISNIKA,

PRITISKANA U TERNAVI, GODISCTE 1766.

ANGYEOSKI MLADICHJU,

SVETI

ALOISIO!

Dredioſam bio, kakoje obicsajno, i doſtojno, Knyigu ovu nyezinu Dobrocsinitelyu Blagodarnomu prikazati; alli on po izglèdu one pripostidne tvoje Poniznoſti, merzechi na svaku falu, i slavu, scto najvecha fala, i slava jeſt, nektih ni po jedan nacsin priſtati odluki mojoj; napominyajuchi meni

 onu

onu opomenu Spasitelya : *Neka nezna liva tvoja, scto csini desna tvoja.* Primucsnomise ovo csiniasce, da kadaje on Blagodaran, ja nezafalan ostanem; kojisam veche odavna xelyom xelyio prigodu imati; da za ukazati koju tu harnost, i spoznanye, proslavim one darove Nyegove, kojimgaje, i narav, i millost priobilato nakitila, i uzvelicsala.

Ovo promisclyajuchi, rekoh : kamo srichja? dabimi samo bilo dopuscteno, ono Nyegovo Csastno, i nami Lyubeznivo Imme na svitlo izniti; da scnyime prosvitlim, i naresim cselo Knyige moje. Onda veche, kada nemore biti inacsie, nebimi toliko xao bilo prochi, i mucsanyem zasterti Nyegovih Izvarsnostih prijasne zvizde : onu Bogolyubnu goruchnost, i neumornu pomnyu na uzviscenye slave Boxje; kojuche

juche premako nima, kazivati i doscaſtim vikom plemenita dilla: onu visoke, i biſtre pameti mudroſt, i nauk, koji bih vridan, daga csuju, i fale gradovi primudri, i najglasovitii: ono plemenito, i veliko serdce, komuje urogyeno velika, i izverstita dillovati: ono vedro, u svako vrime cselo; i csastni obraz, csaſti koju nosi, i velle veche pridostojan: onu blagu, i lyubezlyivu chjud, kojaga svojim vechma Otca, nego Gospodina ukazuje: ono blagodarno millosergye, od koga iste nesrichne, i tuxne nevolye, odlaze srichne, i vesele: ona nami osobita . . . Alli scto? kudamise ovo zanese neposluscno pero moje? koje premdaje veche staro, i zato slabo nisetanemanye Rochemi sillom, da tako recsem, utechi, i poletiti; da proglasi, i uzvisi falom Nyegove Kriposti. Nesmiem vicsje; jer sva-

 ki

ki umitnii sctioc rekaobi: nemogu-se tminom postidnosti, ove zvizde prikriti; evo! ovoje oni, u komu ove prisvitle Kriposti sjaju.

Zato bojechise, da Nyegovu postidnost neuvridim, kakomi je on zapovidio, k-Tebise o nyegov, i moj Odvitnicse Sveti Aloisio obrachain, i u slavni tvoj Blagdan dapascnyi ovi moj slabi trudak u Imme Nyegovo priklonitim serdcem prikazujem, i posvechujem Tebi. Tkoje ovi moj Dobrocsinitely? Ti poznajesc Nyega, buduchi on tvoj Bogolyubnostjom, Blagodarnostjom, i Lyubavjom. Scta radi, nemogu-ga od tebe rastaviti; negochu, da moja kriposnia bude molitva, Tebi samomu slobodnie govoriti. Jest o-ni kakose ja spominyam, kako dabiga danas vidio, koji u cvitu mladosti svoje, bivsci u ono doba i on

evit

cvit Mladichjah Priplemenitih, Divicsanskom, i Angyeoskom postidnoſtju je prilikovao Tebe. Jeſt oni, koji na posctenye tvoje obicsajnu Sceſt Nedilyah Bogolyubnoſt, je priko sve godine rasciriq; buduchi daju sada ovi, sada oni, jedni za drugim obicsaju priko godine csiniti. Jeſt oni, koji Tebi, i po Tebi Bogu darovao je lyubavju uplamenito serdce svoje: i buduchi mi tvoji csini i nas dionike svoga serdca, nepriſtajuchi osobitu lyubav ukazivati Druxbi nascoj. Sctobi Ti uzkratio Nyemu troſtrukim zavezom Tvòmu?

Doſtojse dakle o Angyeoski Mladichju ovi mali dar Nyegov, i moj milloſtivo primiti, ako i ne od moje, doiſto od strane Nyegove drag, i ugodan Tebi. Naſtojah, i ja ugoditi Tebi sloxivsci, u kratko Nacsin od Bogolyubnoſti na posctenye Tvoje:

je: o da budem imao jednu iskricu csudnovate goruchnosti tvoje! ondabi i od moje strane ovi darak bio ugodan Tebi: ondabi Bogolyubnih Setiocah probudio, i uxegao serdca. Zato dostojse Ti pomanykanya moja nadomistiti, i svima, kojise s-ovom Knyigom sluxiti budu, isprositi onu priesudnu Bogolyubnost, s-kojom Ti vas od lyubavi Boxje csesnuchi, i u Duhu zanescen Boga molyasce; daga svi kolici sabranom pamechju, i kakoje dostojno mole fale, i slave.

Ovo kada ja prid Pristolyem Tvoje Rajske slave prostert priponižno mosim; priporucsujem Tebi sa svim serdcem Dobrocsinioca moga; i ako umerli Blaxenim sctogodi slave na ovomu svitu nadodati mogu, Dobrocsinioca Tvoga. Isprosimu ona, kojasam ja danas priklonito kod Oltara prosio navlastito obilati

bla-

blagosov Boxji, zdrav, i dugovitni xivot. Najposli, buduchi on hotio, dase Slavno Tvoje Imme, na misto Nyegova upisce u ovoj Knyigi; ucsini i Ti, da Imme Nyegovo, i sviuh, koji Tebe sctujemo u Knyigi Vicsnyega Xivota upisano srichni vidimo. Scto kako molim, i prosim svesardno; tako po Tvomu odvitovanyu uffamse temelyito.

Nedostojni Tvoj sluga,

ANTUN KANISLICH,

D. I. M.

PRIDGOVOR

Dobrovolnyi Sctiocse!

SCtiuchi Nadpis ove Knyige, nemoj szciniti, dase prava i temelyita Bogolyubnost zderxi u Molitvah. Nisu svi pravi Bogolyubnici, koji jesu Bogomolci; i zato kakoseje Bog po Ixaii tuxio, tako, i naso Spasitely kod S. Matie na Pogl. 15. Farizeom recse, i sadase od mlogih rechi moxe: *Puk ovi ustnam mene sctuje; a serdce nyihovo dalekoje od mene.* Molitva jest dillo Bogolyubnosti, i plod, kojise od nye ragya; illi je priprava na nyu istu: Bogolyubnost pako, kako ucsi Naucsitely Angyeoski, jest volya pripravna, i gotova nastojati, i datise na ona, kojasu na sluxbu Boxju.

Bogolyubni dakle po Nauku istoga Naucsitelya zovuse, i jesu oni, koji sebe Bogu cilovito podlaxu, kako najvechemu svomu Gospodinu u nyega virujuchi, i uffajuchi; nyega lyubechi, i posctujuchi ne samo ricsjom; nego i osobito dillom, Kerstjanski xivuchi; i nyegove svete zapovidi ispunyajuchi. I ovoje uzrok, zasctosam primiscao nikoje Spasonosne Nauke, kakonosu: Nacsin csiniti Promisclyanye, Svetu Misu bogolyubno sluscati, pravo ispoviditise, Muku Isukerstovu promisclyati, na smert pri-

pra-

pravitise, jednom ricsju: serdcem, i dillom bogolyubno xiviti.

Posli Nauka od Promisclyanya, od S. Mise, Ispovidi, Pricseſtchenya, i Molitavah za ovu Bogolyubnoſt priſtojnih, metnuosam ostala u red, slidechi razdilyenye Poklonyenya u tri verſte, navlaſtito: u Poklonyenye od Bogocsaſtenya, u Poklonyenye od Bogorodnicsna - csaſtenya, i u Poklonyenye od Svetacskoga csastenya, premda ne ocsito pod ovim Nadpisih. I zato u pervomu redu metnuosam Bogolyubnoſti na Poscтenye Svete Troice Boga Jedinoga, Imena Isusova, Prisvetoga Sakramenta Otarskoga, i Isukerſta Propetoga. I premako kada Boga imenujemo, i molimo; valya da u pameti imamo, nascu molitvu upravlyati k Svemu Prisvetomu Trojſtvu Otcu, Sinu, i Duhu Svetomu, buduchi sva Tri Sobstva jedan iſti Bog, nisctanemanye zasctobo Sveto Pismo svakomu Sobstvu pridaje osobita dilla; zatosam svakomu Sobstvu na pose molitvu stavio. Osobito pako imaj priporucsena Dilla od razlicsitih Kripoſtih, koja kadati vrime dopuscta, kakonoti u dan Nedilyni, i Svetcsani dopuscta, naſtoj govoriti. U drugomu redu metnuosam Bogolyubnoſt na posctenye B. D. Marie. Pod ovim Nadpisom nachichesc Sluxbu Dnevnu, Litanie Lavretanske,

i dru-

i druge razlicsite Molitve. U trechemu redu metnuosam Bogolyubnoſt na posctenye Svetih. Pod ovim Nadpisom nachichesc Molitve razlicsite po kojimase u razlicsitih potribah, razlicsitim Svetim uticsemo; a obilatie pako nachichesc Bogolyubnoſt na posctenye S. Antuna od Padue, S. Saverie, i S. Aloisie, i najposlie Bogolyubnoſt za dusce Mertvih. Ova sva kolika nachichesc na sverhi Knyige razborito, i po redu zabilixena.

Dame pako tko neokrivi govorechi; dasamse tugyim perjem kittio; velim sam, dasam uzeo nikoje molitve, kojese u drugih Knyigah nahode, u nasc jezik prinio; od kojisam szcinio, da molechih serdca mogu uzgati, i k-Bogu podignuti. Ovese molitve u razlicsitih Knyigah nahode; i kako ja, takosuse i razlicsni Sloxnici scnyima sluxili.

Dogyemi ovde na pamet, zasctobo rekoh od Molitavah, s-kojimase uticsemo k-Svetim u razlicsitih potribah; dase protive Krivovirci Bogolyubnoſti, s-kojom Svete posctujemo, i osvagyajunas; da navlaſtito mi slidimo Neznaboxce, u razlicsitih potribah zazivajuchi Svete na priliku: S. Ivana Nepomucena u poghibili posctenya, S. Antuna u stvarih izgublyenih, i oſtale; kako oni Jova, Neptuna i druge Bogove, i Boxice svoje.

Nemo-

Nemogu podniti, scto mi Otare gizdavo naresujuchi, i mnoxtvo svichjah uxixuchi Blagdane nyihove ovim posctenyem izvanskim proslavlyamo. Bogolyubnost devet, alli deset danah; kakono razlicsne Skupsctine, i Bratinstva zovu Bogolyubnost izpraznu.

O scuplye, i opake glave! scuplye, ako jose nerazumiju, na koji nacsin mi Svete posctujemo: opake, akoli razumiuchi sa svimtim jose nas osvagyaju. Neslidimo mi Neznaboxce; jerbo mi Svete neposctujemo kako Boga svijuh dobarah Udilitelya, nego kako Dvorane, i Priatelye Boxje, koji premda po sebi nemogunam niscta dati, nemogu csudesa csiniti, nisctanemanye mogunam oni isprositi sctomi nismo versni; i zatoji u pomoch zazivamo, da oni s nami, i za nas mole. Premda pako virujemo, danam svaki Svetac, svako dobro isprositi more, nisctanemanye ovoga u ovoj, onoga u onoj potribi molimo, zasctoboje ovi u ovoj Kriposti, oni u onoj na ovomu svitu izversnij bio; illi zasctoboje ovi Svetac na ovomu udu tila ovu stanovitu muku; oni na drugomu udu tila, illi drugu osobitu muku dragovolyno zarad Isukersta podnio; illi zasctobosmo po mlogimah csudnovatim dogagyajih poznali; dasu zazvani u pomoch, viscje putx pomogli. I zato Svetoga Sebastiana

zazi-

žazivamo, dase od kuge oslobodimo, Svetoga Ivana Nepomucena, danamse nedogodi koja pogerda; i izloglasenye; Svetoga Antuna, da stvari izgublyene nagyemo.

Nitinas mogu po pravdi okrivlyati, sctomi Blagdane Svetih csastno obsluxujemo Otare kittechi, i sviche uxixuchi, koje nyima žablisctuju zlobne oesi. Nieli obicsajno bilo u stara vrimena Vitezove Isukerstove sa svichjami, i pismami slavno u grob sprovagyati? zasctobi nami zabranyeno bilo ovim izvanskim posctenyem radovatise Svetim, i nyih slaviti, nyihovo slavodobitje spominyati? koji na ovomu svitu, kako Svitnyaci goruchi u serdcu lyubavju; i sjajuchi dobrom prilikom, i naukom ovi svit prosvitlisce, i sada uxivaju svitlost vicsnyu: Koje isti Gospodin Bog svittom slave jest zaodio, i krunom vicsnyom nakittio; i sada proslavlya na nyihove molitve csudesa csinechi. Csinechi ova, mi slidimo svitovanye Davida pivajuchega: *Falite Gospodina u Svetih nyegovih.* Sctujemo sluge, kako govori S. Jeronim, da posctenyem slugah posctujese Gospodin. Ukazujuchi ovo posctenye Svetim, ukazujemo posctenye Bogu, nyega u nyima, i po nyima falechi, i slavechi; kojiseje dostojao u nyima svoju dobrotu ukazati, ucsinivsci nyih sinove svoje, i basctenike Kralyestva svoga. Znamo

mo, da najizverspia Bogolyubnost jest naslidovati Svete; alli i znamo, da ova izvanska probugyuju puka serdce, da rics Boxju slusca, dase ispovidi, i druga dobra dilla csinechi Svete nasliduje.

Najposli nejmaju Krivovirci razlog karati nas zarad Bogolyubnosti Devet alli Deset danah; zasctobo nikoje ove Bogolyubnosti jesu od istih Svetih ocsitovane, a nikoje od Namisnikah Isukerstovih proscteny em darovane, kako takogyer od nyih potvergyene Skupsctine, i Bratinstva. Ova ako nisu zadosta Krivovircem, s-kojimse nie misto ovde mlogo inaditi, jest doisto zadosta onim za nauk, koji viruju Svetu Cerkvu Katolicsansku.

Istomacsiosam razlicsite Svete Obicsaje Cerkvene, koje Kerstjanom lipo, i korisno za vechu Bogolyubnost jest, razumiti, i znati. Nisu Knyige samo zato slozene, da iz nyih molimo; nego i zato, da nasc Zakon razumimo, da Kerstjanski xiviti naucsimo. Drugomi neostaje, veche molimte pomanykanya, koja sctiuchi nagyesc, ispravi, i u molitvah tvojih spomenise od mene xiva, i mertva; dame nevolynoga i tamnoga griscnika Primillostivi Gospodin Bog pomilluje po velikomu millosergyu svomu.

NA-

NACSIN ZA POZNATI VRIMENA, I SVETKOVINE.

Godis Gosp.	Slovo Nedil.	Billig Misec.	Sedmode-setica.	Csista Srida.
1766.	e	xviii.	26. Jan.	12. Feb.
1767.	d	*	15. Feb.	4. Mar.
1768.	c b	xi.	31. Jan.	17. Feb.
1769.	A	xxii.	22. Jan.	8. Feb.
1770.	g	iii	11. Feb.	28. Feb.
1771.	f	xiv.	27. Jan.	13. Feb.
1772.	e d	xxv.	16. Feb.	4. Mar.
1773.	c	vi.	7. Feb.	24. Feb.
1774.	b	xvii.	30. Jan.	16. Feb.
1775.	A	xxviii.	12. Feb.	1. Mar.
1776.	g f	ix.	4. Feb.	21. Feb.
1777.	e	xx.	26. Jan.	12. Feb.
1778.	d	i	15. Feb.	4. Mar.
1779.	c	xii.	31. Jan.	17. Feb.
1780.	b A	xxiii.	23. Jan.	9. Feb.
1781.	g	iv.	11. Feb.	28. Feb.
1782.	f	xv.	27. Jan.	13. Feb.
1783.	e	xxvi.	16. Feb.	5. Mar.
1784.	d c	vii.	8. Feb.	25. Feb.
1785.	b	xviii.	23. Jan.	9. Feb.
1786.	A	*	12. Feb.	1. Mar.
1787.	g	xi.	4. Feb.	21. Feb.
1788.	f e	xxii.	20. Jan.	6. Feb.
1789.	d	iii.	8. Feb.	25. Feb.
1790.	c	xiv.	31. Jan.	17. Feb.
1791.	b	xxv.	20. Feb.	9. Mar.
1792.	A g	vi.	5. Feb.	22. Feb.

KOJESE KROZ GODINU PROMINYUJU.

Uskers.	Spasov. Dan.	Duhovi.	Brascan-csevo.	1. Nedil. Priscastj
30. Mar.	8. Maj.	18. Maj.	29. Maj.	30. Nov.
19. Apr.	28. Maj.	7. Juni.	18. Juni.	29. Nov.
3 Apr.	12. Maj.	22. Maj.	2. Juni.	27. Nov.
26. Mar.	4. Maj.	14. Maj.	25. Maj.	3. Dec.
15. Apr.	24. Maj.	3. Juni.	14. Juni.	2. Dec.
31. Mar.	9. Maj.	19. Maj.	30. Maj.	1. Dec.
19. Apr.	28. Maj.	7. Juni.	18. Juni.	29. Nov.
11. Apr.	20. Maj.	30. Maj.	10. Juni.	28. Nov.
3. Apr.	12. Maj.	22. Maj.	2. Juni.	27. Nov.
16. Apr.	25. Maj.	4. Juni.	15. Juni.	3. Dec
7. Apr.	16. Maj.	26. Maj.	6. Juni.	1. Dec.
30. Mar.	8. Maj.	18. Maj.	29. Maj.	30. Nov.
19. Apr.	28. Maj.	7. Juni.	18. Juni.	29. Nov.
4. Apr.	13. Maj.	23. Maj.	3. Juni.	28. Nov.
26. Mar.	4. Maj.	14. Maj.	25. Maj.	3. Dec.
15. Apr.	24. Maj.	3. Juni.	14. Juni.	2. Dec.
31. Mar.	9. Maj.	19. Maj.	30. Maj.	1. Dec.
20. Apr.	29. Maj.	8. Juni.	19. Juni.	30. Nov.
11. Apr.	20. Maj.	30. Maj.	10. Juni.	28. Nov.
27. Mar.	5. Maj.	15. Maj.	26. Maj.	27. Nov.
16. Apr.	25. Maj.	4. Juni.	15. Juni.	3. Dec.
8. Apr.	17. Maj.	27. Maj.	7. Juni.	2. Dec.
23. Mar.	1. Maj.	11. Maj.	22. Maj.	30. Nov.
12. Apr.	21. Maj.	31. Maj.	11. Juni.	29. Nov.
4. Apr.	13. Maj.	23. Maj.	3. Juni.	28. Nov
24. Apr.	2. Juni.	12. Juni.	23. Juni.	27. Nov.
8. Apr.	17. Maj.	27. Maj.	7. Juni.	2. Dec.

*	1	A	† *Obrizov. Gosp. alli Mlado Litto*
xxix.	2	b	Makario Opat.
xxviii.	3	c	Genovefa Div.
xxvii.	4	d	Rigobert Bisk.
xxvi.	5	e	Telesfor Pap. M.
xxv.	6	f	† *Tri Kralya, alli Vodokerstje.*
xxiv.	7	g	Raymund. Ispov.
xxiii.	8	A	Lovrinac Just.
xxii.	9	b	Julian, i Basilia MM. D.
xxi.	10	c	Marcian Ispov.
xx.	11	d	Higin Pap. M.
xix.	12	e	Arkadio M.
xviii.	13	f	Godefrid Opat.
xvii.	14	g	Hilario Bisk.
xvi.	15	A	Pavao perv. Pustinyak.
xv.	16	b	Marcelo Pap. M.
xiv.	17	c	Antun Opat. Pustinyak.
xiii.	18	d	Pristol. S. Pet. R i. Priscka D.M.
xii.	19	e	Kanut Kraly. M.
xi.	20	f	Fabian. i Sebast. MM.
x.	21	g	Janya Div. M.
ix.	22	A	Vincencio M.
viii.	23	b	Zarucsenye B. D.M. Ivan. Ele.
vii.	24	c	Timotheo B. M.
vi.	25	d	* *Obrachenye S. Pav. Apostol.*
v.	26	e	Polikarpo Bisk. M.
iv.	27	f	Ivan Zlatou. B. Isp.
iii.	28	g	Julian. B. Karlo Veliki.
ii.	29	A	Franc. Sales. B. Isp.
i.	30	b	Martina D. M.
*	31	c	Petar Nolascko Isp.

VE.

VELYACSA. FEBRUARIUS.

	xxix.	1	d	Ignacio Bisk. Isp.
	xxviii.	2	e	† *Ocsischenye. B. D. M.*
	xxvii.	3	f	Blax B. M.
	xxv.	4	g	Andria Korsin B. Isp.
25	xxiv.	5	A	Agata D.M. Tri MM. Drux. Is.
	xxiii.	6	b	Dorotia D. M.
	xxii.	7	c	Romuald. Opat.
	xxi.	8	d	Ivan od Matte Isp.
	xx.	9	e	Apollonia D. M.
	xix.	10	f	Skolaſtika D.
	xviii.	11	g	Lazar Bisk.
	xvii.	12	A	Eulalia D. M.
	xvi.	13	b	Stipan Opat.
	xv.	14	c	Valentin Pap. M.
	xiv.	15	d	Fauſtin i Jovita MM.
	xiii.	16	è	Juliana D. M.
	xii.	17	f	Julian M.
	xi.	18	g	Simeon B. M.
	x.	19	A	Konrado Placentin. Isp.
	ix.	20	b	Eleuterio B. M.
	viii.	21	c	Eleonora Div.
	vii.	22	d	Priſtolye S. Pet. Antioch.
	vi.	23	e	Romana D. M. *Poſt.*
	v.	24	f	* *Mathia Apostt.*
	iv.	25	g	Viktorin M.
	iii.	26	A	Scandor B. M.
	ii.	27	b	Basilio, i Prokopio Isp. Carig.
	i.	28	c	Roman. Op. Makario M.

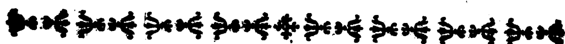

O X U J A K. MARTIUS.

*	1	d	Svvibert Bisk.
xxix.	2	e	Simplicio Pap.
xxviii.	3	f	Kunegunda Cesari. Div.
xxvii.	4	g	Kasimir Vojvod. Isp.
xxvi.	5	A	Friderik Isp.
xxv.	6	b	Koleta Div.
xxiv.	7	c	Toma od Akvina Naucs. An.
xxiii.	8	d	Ivan de Deo Isp.
xxii.	9	e	Francisçka Udov. Katarina Bo.
xxi.	10	f	Cseterdeset Mucsen.
xx.	11	g	Eulogio M.
xix.	12	A	Gergur P. Isp. Naucs. Cerk.
xviii.	13	b	Rosina D. Nicefor. B.
xvii.	14	c	Mathilda Kralyica.
xvi.	15	d	Longin. M.
xv.	16	e	Heribert Bisk. Isp.
xiv.	17	f	Patricio B. Isp. Gertruda D.
xiii.	18	g	Cyrill. B. Isp.
xii.	19	A	† *Jozip. Isp. Zarucs. B. D. M.*
xi.	20	b	Joakim Isp. Otac. B. D. M.
x.	21	c	Benedikt. Opat.
ix.	22	d	Katarina D. Svecie.
viii.	23	e	Otto B. Isp.
vii.	24	f	Gabriel Arkang. *Post.*
vi.	25	g	† *Naviscrenye B. D. M.*
v.	26	A	Feliks Bisk.
iv.	27	b	Sandor. M. Rupert B.
iii.	28	c	Siksto P. Isp.
ii.	29	d	Mehtilda Div.
i.	30	e	Zosimo B. Isp.
*	31	f	Beniamin, i Balbina D.

TRA-

xxix.	1	g	Hugo Bisk.
xxviii.	2	A	Francescko od Paule Isp.
xxvii.	3	b	Rikard Bisk.
xxvi.	4	c	Isidor Bisk. Isp.
25 xxiv.	5	d	Vincencio Ferer. Ispov.
xxiii.	6	e	Guilielmo Isp.
xxii.	7	f	Albert Isp.
xxi.	8	g	Dionis. Bisk.
xx.	9	A	Maria Kleofe Sestra B. D. M.
xix.	10	b	Makario Bisk.
xviii.	11	c	Leo Pap. Isp.
xvii.	12	d	Julio Pap. Isp.
xvi.	13	e	Hermenegildo M.
xv.	14	f	Tiburcio, Valer. MM.
xiv.	15	g	Lidvina Div.
xiii.	16	A	Kalisto M.
xii.	17	b	Aniceto P. M. Rudolf. M.
xi.	18	c	Apolonio Senator.
x.	19	d	Antonia D. M.
ix.	20	e	Janya D. Policianska.
viii.	21	f	Anselmo Bisk. Isp.
vii.	22	g	Apolo, i Soter MM.
vi.	23	A	Adalb. Bisk. M.
v.	24	b	* *Gyuragy M.* Fidelis M. Kapuc.
iv.	25	c	Marko Evang.
iii.	26	d	Kleto, i Marcelin P. M.
ii.	27	e	Sita D.
i.	28	f	Vitalis M.
*	29	g	Petar. M. Red. Domin.
xxix.	30	A	Katarina od Siene.

xxviii.	1	b	* *Filip. i Jakob Ap.* Sigis. K.M.
xxvii.	2	c	Athanasio Bisk. Isp.
xxvi.	3	d	* *Nascastje S. Krixa.*
xxv.	4	e	Florian M. Monika Udov.
xxiv.	5	f	Gotardo, i Pio Pap.
xxiii.	6	g	Ivan Ap. u ulyu kuhan.
xxii.	7	A	Stanislav B. M.
xxi.	8	b	Ukazanye S. Mihoila Ar.
xx.	9	c	Gergur Nazian. B. Isp.
xix.	10	d	Isidor Texak Isp.
xviii.	11	e	Beatrice D.
xvii.	12	f	Nereo, Akil. MM.
xvi.	13	g	Servacio Bisk.
xv.	14	A	Bonifacio P. M.
xiv.	15	b	Sofia Udov.
xiii.	16	c	Ivan Nepomuc. M.
xii.	17	d	Paskal Isp.
xi.	18	e	Venancio Mlad. M.
x.	19	f	Ivo Prok. Zagov. Sirot.
ix.	20	g	Bernardin od Siene Isp.
viii.	21	A	Feliks iz Red. Kap. Nikasio B.
vii.	22	b	Jelina D. Sara.
vi.	23	c	Desiderio Bisk.
v.	24	d	Joana Udov.
iv.	25	e	Urban P. Manda. Pap.
iii.	26	f	Filip. Nerio Isp.
ii.	27	g	Ivan Pap. M.
i.	28	A	Germano Bisk. Paris.
•	29	b	Theodor Pap.
xxix.	30	c	Ferdinando Kraly Isp.
xxviii.	31	d	Petronilla Div.

	xxvii.	1	e	Simeon Isp.
	xxvi.	2	f	Erasmo Bisk.
25	xxiv.	3	g	Klotilda Kralyica.
	xxiii.	4	A	Kvirin B. M. u Sisku.
	xxii.	5	b	Bonifacio Bisk. M.
	xxi.	6	c	Norbert Bisk.
	xx.	7	d	Robert Opat.
	xix.	8	e	Medardo B. Isp.
	xviii.	9	f	Primo i Felician MM.
	xvii.	10	g	Margareta Kralyica. Skot.
	xvi.	11	A	Barnaba Aposct.
	xv.	12	b	Ivan od S. Fakunda.
	xiv.	13	c	Antun od Padue Isp.
	xiij.	14	d	Basilio Bisk. Isp.
	xii.	15	e	Vid, i Modest. MM.
	xi.	16	f	Francescko Regis D. I. I. Mi.
	x.	17	g	Adolpho Bisk.
	ix.	18	A	Marko, i Marcelian MM.
	viii.	19	b	Gervasio, i Protasio MM.
	vii.	20	c	Sylverio P. M.
	vi.	21	d	Aloysio Gonz. Drux. Isus. Isp.
	v.	22	e	Paulin B.I. Hilyada Vitez, MM.
	iv.	23	f	Sidonia D. *Post.*
	iii.	24	g	† *Porogyenye S. Ivana Kerst.*
	ii.	25	A	Prosper B. Febronia D. M.
	i.	26	b	Ivan, i Pavao MM.
	•	27	c	† *Ladislav Kraly Isp.*
	xxix.	28	d	Leo P. Isp. *Post.*
	xxviii.	29	e	† *Petar, i Pavao Ap.*
	xxvii.	30	f	Uspomenutje S. Paula.

xxvi.	1	g	Theodorik Isp.
xxv.	2	A	* *Pohogyenye B. D. M.*
xxiv.	3	b	Heliodor Bisk.
xxiii.	4	c	Udalrik Bisk.
xxii.	5	d	Athanasio Bisk.
xxi.	6	e	Isaia Prorok.
xx.	7	f	Wilibaldo Bisk.
xix.	8	g	Elisabet Udov. Kr. Port.
xviii.	9	A	Zeno, Cyrill Bisk. M.
xvii.	10	b	Sedam Bratje, i Rufina MM.
xvi.	11	c	Pio Pap. M.
xv.	12	d	Ivan Gualbert. Opat.
xiv.	13	e	Margareta D. M.
xiii.	14	f	Bonaventura B. Kard. Isp.
xii.	15	g	Rastajanye Ap. Henrik Isp.
xi.	16	A	Uspomena B. D. M. Skapul.
x.	17	b	Aleksio Isp. Andr. i Ben. MM.
ix.	18	c	Symfor. i Sedam Sinovah MM.
viii.	19	d	Arsenio Isp.
vii.	20	e	Illia Prorok.
vi.	21	f	Daniel Prorok. Praxeda D.
v.	22	g	* *Maria Mandalina.*
iv.	23	A	Liborio, i Apollinar Bisk.
iii.	24	b	Christina Div. *Post.*
ii.	25	c	* *Jakob Apost.* Christoph M.
i.	26	d	* *Anna Mati B. D. M.*
*	27	e	Pantaleon M.
xxix.	28	f	Innocencio P. Isp.
xxviii.	29	g	Martha Div.
xxvii.	30	A	Abdon, i Senen MM.
xxvi.	31	b	Ignacio Loyol Isp. Pocs. D. J.

KOL-

	xxiv.	1	c	Uza S. Petra Ap. Makab. MM.
25	xxiii.	2	d	Porciunkula S. Franc.
	xxii.	3	e	Avguſtin Bisk. Zagreb.
	xxi.	4	f	Dominik Isp.
	xx.	5	g	B. D. M. od Sniga.
	xix.	6	A	* *Priobraxenye Gosped. I.*
	xviii.	7	b	Donat. B. M. *Ka*jetan Isp.
	xvii.	8	c	Cyriak, Largo MM.
	xvi.	9	d	Romano M. *Poſt.*
	xv.	10	e	* *Lovrinac M.*
	xiv.	11	f	Suſana D. M.
	xiii.	12	g	Klara Div.
	xii.	13	A	Hipolito M.
	xi.	14	b	Euſebio Isp. *Poſt.*
	x.	15	c	† *Uznescenye B.D.M. Vel.Gosp.*
	ix.	16	d	Rok, i Hiacinth Isp.
	viii.	17	e	Sybilla D.
	vii.	18	f	Jelina Mati Conſt. Ces.
	vi.	19	g	Julio M. Senat.
	v.	20	A	† *Stipan Kraly Isp.* Bernad. Op.
	iv.	21	b	Anaſtasio, i Fidelis M.
	iii.	22	c	Symphorian M.
	ii.	23	d	Klaudio M. *Poſt.*
	i.	24	e	* *Bartol Ap.*
	*	25	f	Ludovik Isp. Kr. Fran.
	xxix.	26	g	Zefirin P. M.
	xxviii.	27	A	Cesario B.
	xxvii.	28	b	Avguſtin B. Nauc. Cerkve.
	xxvi.	29	c	Usikovanye S. Ivana Kerſt.
	xxv.	30	d	Rosa D. Limana.
	xxiv.	31	e	Raymund Nonat. Isp.

RUJAN. SEPTEMBER

xxiii.	1	f	Egidio Opat.
xxii.	2	g	Jodok Isp. Marina D.
xxi.	3	A	Serapia D.
xx.	4	b	Roxalia D. Moysia Prorok.
xix.	5	c	Viktorin. B. M.
xviii.	6	d	Zakaria Prorok.
xvii.	7	e	Regina D. M.
xvi.	8	f	† *Porogyenye B.D.M.MalaGosp.*
xv.	9	g	Gorgonio M.
xiv.	10	A	Nikola Tolentin Ispov.
xiii.	11	b	Proto, i Hiacint. MM.
xii.	12	c	Tobia Starac.
xi.	13	d	Mauricio B.
x.	14	e	* *Uzviscenye S. Krixa.*
ix.	15	f	Nikomed. M.
viii.	16	g	Eufemia D. M.
vii.	17	A	Ranne S. Franc. Serafin.
vi.	18	b	Thoma Novavila Isp.
v.	19	c	Januario B. Isp.
iv.	20	d	Eustakio M. *Post.*
iii.	21	e	* *Matthea, Ap. i Evang.*
ii.	22	f	Florencio Isp.
i.	23	g	Tekla D. M. Lino P.
*	24	A	Odkup.Ro B.D.M. Gerard.B.
xxix.	25	b	Kleofa M. Ucs. Isp.
xxviii.	26	c	Cyprian, i Justina D. M.
xxvii.	27	d	Kozma, i Damian. MM.
xxvi.	28	e	Wenceslao Kr. M.
xxv.	29	f	* *Mihoil Arkang.*
xxiii.	30	g	Jerolim Isp. Naucs. Cerk.

25

LISTO-

LISTOPAD. OCTOBER.

xxii.	1	A	Remigio B.
xxi.	2	b	Leodekar B. M.
xx.	3	c	Simplicio Isp.
xix.	4	d	Francescko Seraf. Isp.
xviii.	5	e	Placido M.
xvii.	6	f	Bruno Isp.
xvi.	7	g	Marko P. Isp.
xv.	8	A	Brigita Udov.
xiv.	9	b	Dyonisio B. M.
xiii.	10	c	Francescko Borg.Isp.Drux.Is.
xii.	11	d	Nikasio B. M.
xi.	12	e	Maximilian B. M.
x.	13	f	Koloman M. i Edvard Kr. Is.
ix.	14	g	Fortunata D. M.
viii.	15	A	Teresia D.
vii.	16	b	Gall Opat.
vi.	17	c	Hedviga Udov.
v.	18	d	Luka Evang.
iv.	19	e	Ferdinand B. Petar Alkant.
iii.	20	f	Felician B. M.
ii.	21	g	Ursula D. M.
i.	22	A	Kordula D. M.
*	23	b	Ivan Kapiſtran. Isp.
xxix.	24	c	Rafael Arkang.
xxviii.	25	d	Krisanto, i Daria D. MM.
xxvii.	26	e	Demetrio M.
xxvi.	27	f	Sabina D. *Poſt.*
xxv.	28	g	* *Simun, i Juda Thad. Ap.*
xxiv.	29	A	Narciſſo Bisk.
xxiii.	30	b	Marcello M.
xxii.	31	c	Wolfang Bisk.

STU.

STUDENI. NOVEMBER.

xxi.	1	d	† *Blagdan Svih Svetih.*
xx.	2	e	Uspomenutje Vir. Mertvih.
xix.	3	f	Tenefrida D. M.
xviii.	4	g	Karlo Borom B. Isp.
xvii.	5	A	† *Emerik Sin S. Stipana Kr. Mag.*
xvi.	6	b	Leonardo Isp.
xv.	7	c	Engelberto B.
xiv.	8	d	Godefrido B. 40. Krun. M.
xiii.	9	e	Thodor M.
xii.	10	f	Andria Avellin Isp.
xi.	11	g	* *Martin B. Isp.*
x.	12	A	Martin Pap. M.
ix.	13	b	Stanislav Kost. D. Is. Bercko B.
viii.	14	c	Serapion M.
vii.	15	d	Leopold Isp.
vi.	16	e	Edmundo B. Isp.
v.	17	f	Gergur Csudnotvorac Bisk. Is.
iv.	18	g	Eugenio.
iii.	19	A	* *Elisabet Udov.*
ii.	20	b	Feliks Valois Isp.
i.	21	c	Prikazanye B. D. M.
*	22	d	Cecilia D. M.
xxix.	23	e	Klement P. M.
xxviii.	24	f	Krisogon M.
xxvii.	25	g	* *Katarina D. M.*
xxvi.	26	A	Konrad Bisk.
xxiv.	27	b	Barlaam, i Josafat Isp.
xxiii.	28	c	Rufin M.
xxii.	29	d	Saturnin M. *Post.*
xxi.	30	e	* *Andria Apost.*

PRO-

PROSINAC. DECEMBER.

xx.	1	f	Eligio Bisk.
xix.	2	g	Bibiana D. M.
xviii.	3	A	Franc. Sav. I. Ind. Ap. Drux. Is.
xvii.	4	b	Barbara D. M.
xvi.	5	c	Sabba Opat.
xv.	6	d	Nikola Bisk. I.
xiv.	7	e	Ambrosio Bisk. I. Naucs. *Post.*
xiii.	8	f	† *Zaesetje B. D. M.*
xii.	9	g	Judita Udov.
xi.	10	A	Prinescenye Kuche B. D. M. u
x.	11	b	Damaso P. Isp. (Lovret.
ix.	12	c	Sinesio M.
viii.	13	d	Lucia D. M.
vii.	14	e	Nikasio B. Viator B.
vi.	15	f	Valerian Biskup.
v.	16	g	Albina D. M.
iv.	17	A	Lazar Bisk.
iii.	18	b	Csekanye Poroda B. D. M.
ii.	19	c	Nemesia M.
i.	20	d	Liberato M. *Post.*
*	21	e	* *Thoma Ap.*
xxix.	22	f	Zeno M.
xxviii.	23	g	Viktoria D.
xxvii.	24	A	Adam, i Eva. *Post.*
xxvi.	25	b	† *Poroyenye G. N. Is. Boxich.*
xxv.	26	c	* *Stipan pervi M.*
xxiv.	27	d	* *Ivan Ap. i Evang.*
xxiii.	28	e	*Mladinci Mucsenici.*
xxii.	29	f	Thoma B. M.
xxi.	30	g	David Kraly, i Prorok.
xx.	31	A	Sylvester P. Isp.

ISTO-

ISTOMACSENYE
STVARIH OSOBITIH
ZA
RAZUMITI BOLYE KALENDAR.

Znati valya najpervo od Adventa, illiti Priscaſtja Gospodinova. Advenat illiti Priscaſtje Gospodinovo vazda dolazi u Nedilyu najblixnyu Svetkovini S. Andrie Aposct. alli i na iſti dan S. Andrie, ako u Nedilyu dogye.

Znati valya drugo od nikoih Svetkovinah. 1. Svetkovina *Prislavnoga Imena Isusova* od 14. dneva Januara jeſt prinescena po S. Otcu Papi Benediktu XIII. u drugu Nedilyu po Vodokerſtju. 2. Svetkovina *Sedam Xaloſtih Gospinih*, obsluxujese u Petak slidechi Gluſsnicu. 3. U Nedilyu po Velikoj Gospoini *S. Joakima Otca B. D. M.* 4. U najblixju Nedilyu pervomu dnevu Septembra jeſt Svetkovina *SS. Angyelah Straxaninah.* 5. U pervu Nedilyu po Maloj Gospoini jeſt Svetkovina *Prislavnoga Imena Marie.* 6. U pervu Nedilyu Oktobra *Prisvetoga Roxaria B. D. M.* 7. U pervu Nedilyu sviuh Svetih Svetkovina *Oduitovanya illiti Pomochi B. D. M.*

Znati valya trechi od csetiriuh Kvatarah. 1. Kvatre vazda dolaze po pervoj Nedilyi u korizmi; u Sridu, Petak, i Subotu. 2. Po Duhovih: pervu Sridu, Petak, i Subotu. 3. Po Usviscenyu S. Krixa: pervu Sridu; Petak, i Subo-

Subotu. 4. Po Svetoj Lucii; pervu Sridu, Petak, i Subotu.

Znati valya cseverto od Pirovah. Nie slobodno pirovati od perve Nedilye Adventa, illiti Priscaſtja Gospodinova do triuh Kralyah: i od csiſte Sride do perve Nedilye po Uskersu.

Znati valya peto od poſta. Od Uskerſta nejma zapovidana Poſta csak do Subote u oci Duhovah. Takogyer Brascancsevo, Miholye, Mala Gospoina, tri Kralya, Svitlo Marinye, premdasu Svetkovine velike, neimadu nisctanemanye Poſta zapovidnoga.

Znati valya ſceſto od Mlade Nedilye, i Mine. Kojiche znati, kadaje Mina Miseca, i Mlada Nedilya, neka traxi u Tabulici vrimenitoj, illiti megyu Svetcih, kojise kroz Godinu prominyuju, onoga Litta *Billig Misecsni*; jerbo on u Kalendaru pokraj sebe s-desne ſtrane u svakomu Misecu ima Misecsni dan, u koji Mina obicsaje doiti. Velim: *obicsaje*, jerbo kadkad jedan dan alli pritecse alli zakasni. Po Mini pako blixnyi dan Nedilynyi bitiche Mlada Nedilya.

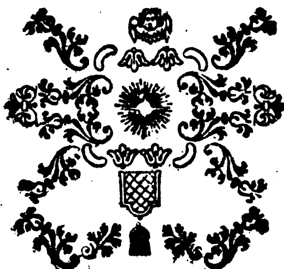
Znati valya sedmo. Kada u jednomu liſtu nagyesc dva slova Nedilyna, takoje ono litto priſtupno, i pervo slovo kaxe Nedilye do Mattieva, a drugo od Mattieva do sverhe. Litto pako priſtupno jeſt svako csetverto litto; u koje, jerbose Velyacsi jedan dan pridaje, Mattievo dolazi na dan dvajeſt, i peti; a slovo Nedilyno priminyuje na gornye.

Zna-

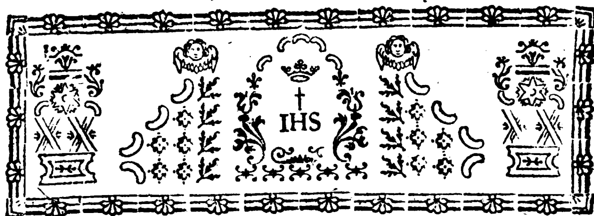

Znati valya osmo. Kada prid kojim Svetcem nagyesc ovakvu zvizdicu * ondase oni dan slobodno more raditi od Misno dobba, kao i drugi, i trechi dan Uskersa, Duhovah, i Boxicha. A gdi pako nagyesc ovakovi krixich † ondase vas dugi dan nesmie raditi kao ni u Nedilyu, ni na Spasov dan; i na Braseancsevo.

Bilixi josc. U Misecu *Siesnyu, i Studenomu* noch ima *urah* petnajest; a dan devet. U *Velyacsi, i Listopadu* noch csetemajest; a dan deset. U *Oxujaku, i Rujnu* noch dvanaest, a dan dvanaest. U *Travnu* noch jedanaest; a dan trinajest. U *Svibnyu, i Serpnyu,* noch devet; a dan petnajest. U *Lipnyu* noch osam; a dan scestnajest. U *Kollovozu* noch deset; a dan csetarnajest. U *Prosincu* noch scestnajest; a dan osam.

BOGO-

BOGOLYUBNOST JUTARNYA.

U Jutru, kadse probudisc, oſtavivsci na stranu sve misli svitovnc, udily pamet tvoju k-Bogu podigni; neka perva tvoja misao, i perva rics bude:

JEZUS, MARIA, JOZIP!

U Jmme Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Amen. Po zlamenyu Svetoga Krixa, od nepriatelyah nascih oslobodi nas Boxe nasc: Budi falyeno Prisveto, i Nerazdilyeno Trojſtvo sada, i vazda, i u vike vikoh. Amen. Uſtajem o Gospodine Boxe moj; da tebe falim, i slavim; da tebi xivem, i sluxim; da tebe o neizmirno dobro lyubim.

Na ovi, illi prilicsni nacsin, podignuvsci pamet k-Bogu, kadase oblacsisc, govori: *Otcse nasc*, *Zdravu Mariu*, *i Virovanye*; illi scto korisnie moxe biti misli ovako: *Evo! kakoje ovo velik dar Boga Milloſtivoga, kojimeje ovu noch od svakoga zla tilesnoga, i duhovnoga sacsuvao, i dopuſtio; da zdravo osvanem. O kako mlogi nesrichni jesu osvanuli, illi da iſtinitie recsem, omerknuli jesu u vicsnyoj paklenoj nochi! koji u smertnomu gribu nahodechise, od nagle smerti pritisnuti, s-ovoga svita pogyusce. Gore oni, i goritiche u vike: a ja ô Boxe moj primilloſtivi uſtaosam xiv, i zdrav po milloſti tvojoj. Ah! ni-*

 samli

samli duxan nastojati sa svom pomnyom ne samo, da ovi danak brez griha smertnoga provedem; nego da-se josc pobrinem svesardno, ugoditi prisvetoj volyi tvojoj?

Nahodimse sada, Bogu fala! xiv, i zdrav, alli neznadem hochuli xiv, i zdrav nochi docsekati? O kakoche mlogim na svitu dan danascnyi biti, dan od xivota najposlidnyi! koji od dusce i od smerti nemislechi, doscaste poslove naregyuju. Scto, akolibi, i ja bio jedan iz megyu oniziuh, kojimaje sugyeno danas umerti? Smert starim na vrati kuca; a mladim u zasidah za vratom stoi. Ah! nejmamlise dakle sversceno pokajati? nejmamli ovu misao u serdcu zacseti: o Boxe moj! xelim, i odlucsujem ovi danak provesti na slavu tvoju: xelim ono ucsiniti, a ono ostaviti, sctobimi bilo na csas od smerti drago, da budem ucsinio, alli ostavio.

S-ovom spasonosnom od smerti uspomenom, probugyivaoje serdce svoje na izverstitii xivot, Sveti Francescko Borgia, koji imadiasce obicsaj svako jutro tri puta polyubiti zemlyu, govorechi: *Spomenise o csovicse, da prah jesi, i na prahchesc se okrenuti!*

Ova, kako rekoh, kadse oblacsisc, moresc promisclyati: obucsen pako govori Jutarnye Molitve, koje zarad nastajuchih i velikih poslovah nemoj ostaviti; zasctobo kolikoti vechi, i texji posao nastaje, tolikoti jest vechma potribna pomoch Boxja, kojuchesc molechi, i prosechi isprositi.

Mlogoche josc biti korisno, za provesti bogolyubnie, i svetie danak od Boga dopuscten; akoli priko dan k-Bogu cseѕto podignesc tvoju pamet govorechi koju vruchju, a kratku molitvicu; illi odluku ponavlyajuchi; illi na pomoch Boga, i Gospu zazivajuchi; illise nyima priporucsujuchi, na priliku:

Boxe moj! na slavu tvoju ovi posao hochu csiniti: Zarad tebe, o Boxe moj! da ugodim prisvetoj

volyi

volyi tvojoj. Boxe u pomoch moju naſtoj. Boxe! nedopuſti; dase s-tobom reſtanem. O Boxe moj! budi sveta volya tvoja. Boxe! milloſtiv budi meni griscniku. Smillujse meni Boxe po velikomu millosergyu tvomu. Divico, Majko Boxja! moli za me. Boxe moj! u te virujem, u te uffam, tebe lyubim; smillujse meni! O Jsuse moj! volim umerti, nego tebe uvriditi.

Ove molitve, zovuse molitve *Strilyate;* jer kakono ſtrila iz luka bacena, berzo odleti; tako, i ovake molitvice, iz csiſta, i bogolyubna serdca upuchene, berzo prid Boga dogyu. S-ovim molitvicam moxemose sluxiti, kada prolazimo pokraj Krixa, alli Kipa; kadase nahodimo u poslu, u napaſti, u xaloſti, i u svakoj potribi.

MOLITVA JUTARNYA.

Otcse nasc, Zdrava Mario, Virovanye.

BLagosovlyeno budi Prisveto Trojſtvo, i Nerazdilyeno Jedinſtvo; Bog Otac, kojimeje stvorio; Bog Sin, kojimeje odkupio; Bog Duh Sveti, kojimeje posvetio. Blagosovlyeno budi Sveto, i Neosquernyeno Zacsechje Blaxene Divice MARIE.

Poklanyamse priponizno duscom, i tilom, ja nedoſtojno stvorenye tvoje, prid obrazom Velicsanſtva tvoga, Svemoguchi Vicsnyi Boxe! koji ovde, i svagdi jesi videchi, i poznajuchi csiſto, i razborito svaka pomisclyenya, ricsi, i dilla moja.

Virujem u te sa svim serdcem mojim, i virujem sve ono, sctome ucsisc po tvojoj Svetoj Cerkvi; jersi ti isti ocsitovao, kojisi neizmirna i sveznajucha Mudrost; Perva, i Vicsnya Istina.

Uffamse od neizmirne dobrote, i millosergya tvoga, sctogodi dobra csekati, i uffati mogu na ovomu, i na drugomu svitu o Boxe moj! jedino uffanye, i utocsiscte moje. I uffamse ova, po dostojanstvih, i vridnostih, muke, i smarti Gospodina Isukersta; jersi ti ova obechao dati, Kojisi Millostiv, svemoguch, i Viran u izpunyenyu obechanyah tvojih.

Lyubimte Boxe moj! iz svega serdca moga, sverhu sviuh stvarih, zaradi tebe istoga, i neizmirne tvoje dobrote. Iz ove lyubavi, kajemse, i xaomi je iz svega serdca moga, dasam ikada uvridio neprocinyenu dobrotu tvoju. Budi millostiv meni griscniku! Merzim na svaki grih, kako na najveche zlo. Odlucsujem temelyito, i volim danas, i u napridak svaka podniti, i takogyer umerti, nego tebe ô pridragi Boxe! s-ikakvim grihom, navlastito smertnim a osobito ovim N. uvriditi.

Zafalyujemti svesardno Boxe moj! za neizbrojene darove, kojesam od tebe primio; a navlastito, dasime ovu noch od svakoga zla, i nagle smerti sacsuvao, i na

pocse-

pocsetak ovoga dneva priveo. Dopustimi Gospodine ovi dan u strahu tvomu brez griha provesti. Smillujse meni Gospodine! smillujse meni! Budi millosergye tvoje sverhu mene: kakosamse uzdao u tebe Gospodine.

Pridajem u ruke tvoje, duscu, i tilo moje. Prikazujem tebi xivot moj, i sve sctogodi imam; a osobito danka ovoga, sva kolika misclyenya, goverenya, i csinyenya, sve tesckochje, i nevolye ovoga svita, kojesam pripravan dragovolyno primiti od ruke tvoje, za pokoru grihah mojih, i za lyubav tvoju; da ugodim prisvetoj volyi tvojoj. Ova svakolika sjedinyujem s-neizmirnimah dostojanstvih muke, i smerti Gospodina nascega Isukersta, Blaxene Divice Marie, i sviuh Svetih.

Primi ova Gospodine! na vechu tvoga immena slavu, na poscтenye pricsiste Divice Majke Marie, Svetoga Angyela Straxanina moga, i sviuh Svetih: na zafalnost za primlyena neizbrojena dobra, i za pokoru sviuh grihah mojih; za N. N., za dusce virnih mertvih, za nepriatelye moje; i najposli za dobiti proscтenya, koja danas zadobiti mogu, i xelim.

Gospodine Boxe Kralyu neba, i zemlye! millosergye tvoje priklonito molim; dostojse upraviti, posvetiti, vladati i uzder-

xati danas serdce, i tilo moje, ochuchenya, govorenya, i dilla moja, u obsluxenyu svetoga Zakona tvoga: oslobodime od svakoga zla; budimi na pomoch u napasti, i u svakoj potribi mojoj; da po ispunyenyu zapovidih tvojih dostojan budem sada, i u vike s-pomochjom tvojom spasen biti Spasitelyu svita, koji xivesc, i kralyujesc u vike vikah, Amen.

JEZUS, MARIA, JOZIP! u ruke vasce priporucsujem tilo, i duscu moju.

Angyele Boxji, kojisi Straxanin moj, mene tebi priporucsena od privisoke millosti Boxanstvene danas (*u vecser reci: nochjas*) prosvitli, csuvaj, ravnaj, i vladaj, Amen.

Svi Sveti, i Svetice Boxje, Sveti N. Odvitnicse imena moga, Sveti N. molite zame: braniteme od svakoga zla dusce, i tila, i privedite u xivot vicsnyi. Amen.

Blagosov Svemoguchega Boga Otca ✠, i Sina ✠, i Duha Svetoga ✠ neka snigye sverhu mene, i sverhu NN., i ostane vazda. Amen.

Angyeo Gospodnyi navisti Marii, i zacse po Duhu Svetomu. *Zdrava Mario.*

Evo sluxbenica Gospodinova, budi meni po ricsi tvojoj. *Zdrava Mario:*

I Rics putt ucsinyena bih, i pribiva u nas. *Zdrava.*

℣. Moli

℣. Moli za nas Sveta Bogorodico!
℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

Miloſt tvoju, molimote Gospodine, u pameti nasce ulij; da mi, koji po Angyeoskomu navisctenyu Isukerſta Sina tvoga Upuchenye poznasmo, po muki nyegovoj, i Krixu na Uskersnutja slavu privedeni budemo. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

I Virnih dusce po millosergyu Boxjemu, da pocsinu u miru, Amen.

Imase znati, da koji govori ovo Pozdravlyenye: *Angyeo Gospodnyi* dobiva sto danah prosctenje. Govorise pako po Naredbi S. Otca Pape Benedikta Cseternaeſtoga u ocsi svake Nedilye, i u Nedilyu; i od Uskersa svaki dan do Nedilye Prisvetoga Trojſtva stojechi, na spomenutje Uskersnutja Isukerſtova; a u druge dneve vazda klecsechi.

ODLUKA OSOBITA.

ZA SVAKI DAN PRIKO NEDILYE.

U NEDILYU.

Primi Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ova sva kolika na ſalu, i slavu Boxanſtvenoga Velicsanſtva tvoga; na posctenye Upuche-

puchenya Isukerstova, i Neosquernyenoga Zacsechja Pricsiste Divice Marie; na poscte-nye Svetoga Miohila Arkangyela, moga Angyela Csuvara, i sviuh Korah Angyeo-skih, Svetoga N. Odvitnika moga, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnost, za dar stvorenya, i za dar csuvanya Angyeoskoga; i na zafalnost oniziuh millostih, po kojima dostojaose jesi mene od tolikih grihah, napastih, i pogibilih izbaviti, i millostivno sacsuvati.

Za isprositi Kriposti Vire, Uffanya, i Lyubavi, i millost (*imenuj, koju xelisc*) za uzviscenye Svete Matere Cerkve; i za sve Poglavare Duhovne.

Za pokoru, i zadovolynost sviuh grihah mojih; a osobito ucsinyenih protiva Viri, Uffanyu, i Lyubavi: za sve dusce u Purgatoriu; a osobito Rodbine, i priate-lyah mojih.

U PONEDILYAK.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ova sva kolika na falu, i slavu Boxanstve-noga Velicsanstva tvoga; na poscteuye Na-rogyenya, i Obrizovanya Isukerstova, Narogyenya Majke Marie, i prislatkih Ime-nah, Isusa, i Marie; na poscteuye Svetih

Patriar-

Patriarkah, i Prorokah, Svetoga N. Odvitnika moga, i sviuh Svetih; a osobito danascnyih.

Na zafalnoſt za dar prave Vire, dasam od Roditelyah Kerſtjanskih rogyen, i dasam okerscten.

Za isprositi meni csiſtu, i Svetu Odluku u poslovih mojih, a Dobrocsinitelyom mojim vikovicsnya dobra: za sve Poglavare svitovne.

Za pokoru, i zadovolyuoſt sviuh grihah mojih, a osobito glavnih: za dusce u Purgatoriu; a osobito one, koje more biti zarad mene imaju terpiti; i za kojesam vechma duxan moliti.

U UTORAK.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ova svakolika, na falu, i slavu Boxanſtvenoga Velicsanſtva tvoga; na posctenye Gospodina Isukerſta u Cerkvi megyu Naucsitelyih nascaſta, i u Nazaretu pribivajuchega; Blaxene Divice Marie u Cerkvi prikazane, i Svetomu Jozipu Zarucsene: na posctenye Svetoga Petra, i Pavla, i oſtalih Svetih Aposctolah, i Svetoga Jozipa, Svetoga Antuna, Svetoga Jvana, Francescka, S. N. Odvitnika moga, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnoſt za dar uzderxanya u xivotu, i u zdravju, i za sve ostale vrimenite i tilesne darove.

Za isprositi Kripoſti Stoxerne Mudroſt, Pravdu, Jakoſt, i Razloxito naravi uzderxanye: za one kojise nahode u smertnomu grihu, illi u pogibili griha, i u napaſti.

Za pokoru, i zadovolynoſt grihah mojih a osobito zlocseſtih izgledah, i prilikah datih: za dusce u Purgatoriu kojesu zapusctene; i od kojise malo tko spominya.

U SRIDU.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ove sva kolika na falu, i slavu Boxanſtvenoga Velicsanſtva tvoga: na posctenye Jsukerſtova Kersctenya, Poſta, i Pripovidanya, Navisctenya, i Pohogyenya Blaxene Divice Marie; na posctenye Svetoga Gergura, Avguſtina, Jeronima, i ostalih Naucsitelyah: Svetoga Donata, Svetoga Roka, Svetoga Floriana, S. Jvana Nepomucena, Svetoga N. Odvitnika moga, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnoſt za darove od naravi, razuma, pameti; i tolikih milloſtih tvojih sverhunaravnih; a osobito setosime, kakose temelyito uffam, u slavu vicsnyu, milloſtivo odabrao, i priodredio.

Za

Za isprositi sedam darovah Duha Svetoga, napridak u poslovih mojih, akoje na spasenye dusce moje: za mir, i sloxnost Poglavicah Kerstjanskih.

Za pokoru, i zadovolynost grihah mojih, a navlastito otajnih, i tugyih: za dusce u Purgatoriu, kojebi duxne bile najdulye terpiti.

U CSETVERTAK.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ova sva kolika na falu, i slavu Boxanstvenoga Velicsanstva tvoga: na posctenye Gospodina Jsukersta u Svetomu Otarskomu Sakramentu sakrivena; Ocsisctenya Pricsiste Divice Majke Marie, i sviuh Svetih Ispovidnikah, S. Francescka, S. Ignacie, S. Aloisie, Svete Lucie, S. Apollonie, Svetoga N. Odvitnika moga, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnost za naregyenye Svetih Sakramenatah; a navlastito Pokore, i Svetoga Pricsestja.

Za isprositi millost ucsiniti pravu pokoru, i dostojno primati Prisveto Tilo Isukerstovo: za one koji trude za spasenye iskernyih.

Za pokoru, i zadovolynost grihah mojih po razpucstenyu ochuchenyah ucsinyenih,

nih, i po nepomnyi u primanyu Svetih Sakramenatah: za dusce u Purgatoriu, kojesu osobito bogolyubne prama Svetomu Otarskomu Sakramentu bile.

U PETAK.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ovo sva kolika na falu, i slavu Boxanstvenoga Velicsanstva tvoga: na poscstenye Muke, smerti, i pet rannah Isukerstovih, i sedam Xalostih Majke Divice Marie, Svetoga Disme, S. Francescka Saverie, Svete Barbare, Svetoga N. Odvitnika moga, sviuh Mucsenikah, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnost za dar Odkuplyenya, i sviuh protivsctinah, meni od Ocsinske ruke tvoje poslanih.

Za isprositi usterplyenye, i priloxenye volyé moje, k-volyi Boxjoj: za sve nemochne, i nevolyne; za protivnike, i nepriatelye: za upisane u Bratinstvo Isukersta na Krixu Umirajuchega; za moju, i sviuh virnih srichnu smert.

Za pokóru i zadovolynost grihah mojih, a navlastito s-neusterplyenyem, i jezikom ucsinyenih: za dusce u Purgatoriu Brachje, i Sestarah skupsctine Isukersta na Krixu Umirajuchega.

U SU-

U SUBOTU.

PRIMI Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ova sva kolika na falu, i slavu Boxanstvenoga Velicsanstva tvoga: na posctenye Svetoga Uskersnutja, i csudnoga Uzascastja Isukerstova; i slavnoga Uznescenya Blaxene Divice Marie: na posctenye Svetoga Jozipa, Svetoga Joakima, Svete Anne, i sve Rodbine Mariine; Svetoga N. Odvitnika moga, Svetih Divicah, i Udovicah, i sviuh Svetih, a osobito danascnyih.

Na zafalnost, za sve darove od Boga Majci Marii, i po nyoj nami udilyene.

Za isprositi meni, i svima nyezinim lyubitelyom sinovsku prama nyoj lyubav; vazdascnyu od ocsigledja Boxjega uspomenu; csistochu dusce, i tila, i ostale kriposti najvechma meni potribne.

Za pokoru, i zadovolynost grihah mojih a navlastito linosti u sluxbi Mariinoj, za dusce u Purgatoriu, kojesu na ovomu svitu bogolyubnie Mariu posctovale, i u nyezinu Skupsctinu upisane bile.

NA.

NAUK
OD OSOBITE MOLITVE, ILLITI PROMISCLYANYA;

§. 1. *Sctoję Promisclyanye?*

VAlya znati, da Molitva, illiti Podignutje pameti k-Bogu jest od dvi verste. Molitva od perve verste jest, kojase csini serdcem, i jezikom, kakono, kada Otcsenasc molimo; i ovase zove: Molitva *Glasovita*. Molitva od druge verste, jest kojase csini samom pametju nisсta negovorechi jezikom; i ovase zove: Molitva *Pametlyiva*, illiti obicsajnim imenom: *Promisclyanye*. Ovako mole u nebu dusce Blaxene, i Angyeli csisti Duhovi, nejmajuchi tila, ni jezika.

Molitva dakle *Pametlyiva*, illiti *Promisclyanye*, jest jedno bogolyubno govorenye s-Bogom, promiscslyajuchi samo pametjom Otajstva Boxja, i stvari duhovne; na priliku: kojegodi Otajstvo Muke Isukerstove, illi Najposlidnya svakoga csovika. Da pako ovo Promisclyanye bude prava Molitva, imajuse primiscati razlicsna od kripostih dilla; kakonosu dilla od Vire, Uffanya, Lyubavi, Zafalyenya, Pokajanya, Obechanya, i ostala; jerbo plod ove molitve jest ovi; da volya promisclyanyem ganura, illi merzi na grih; illi kripost zagerli. Zarad ovoga osobitoga ploda, morese istinito zvati: *Molitva osobita*, po kojojse mlogi opaki griscnici na put od spasenya obratisce; a dusce bogolyubne, viscje urah, i obdan, i obnoch na nyoj stojechi, svetie postadosce.

Molitva pako ova tako osobita, jest takogyer tako lasna; daju svaki majstor, i svaki texak more lasno dillovati; koji znade, i moxe kojigod drugi posao opraviti. Ocsitaje ovo stvar. On koji hoche

koji-

kojigod svitovni posao opraviti, ima promisliti, kako gli, kada, kojom pomochju, i za koji uzrok oni posao hoche csiniti? Akomu dobro neizagye, kakoje xelio; onda misli, s-kogascje uzroka to dogodilo? Akoje on isti tomu kriv, onda sama sebe kara, xali, i kajese; promisclya, kakoche u napridak csiniti? i odregyuje svesardno u ovoj, alli u onoj prigodi za onim poslom nastojati. Ovakotise, i ova osobita molitva, alliti Promisclyanye ima dillovati. Alli jer josc morebiti stvar ova csinitichese mucsna, navlastito neumitnim; zatochu zarad osobite koristi, metnuti ovde: Nacsin lastan, i razborit dillovati Molitvu ovu, illiti Promisclyanye.

Imase znati, da ova Molitva ima tri Diila. Pervi dio jest: *Pripravlyenye.* Drugi *Promisclyanye*, Trechi jest *Razgovor* illiti Zaverscenye. Svaki ovi dio zderxi u sebi tri dilla, to jest, imase csiniti s-trima dillih. *Pripravlyenye* imase csiniti, 1. s-dillom od *Poklonyenya.* 2. s-dillom od *Ponixenstva.* 3. s-dillom od *Proscnye.* *Promisclyanye* imase csiniti 1. s-dillom od *Procinyena.* 2. s-dillom od *Pokajanya.* 3. s-dillom od *Odluke.* *Razgovor.* imase csiniti: 1. s-dillom od *Zafalyenya.* 2. s-dillom od *Prikazanya.* 3. s-dillom od *Priporuke.* Kakochemo u slidechih Cslancih viditi. Pocsnimo od Pripravlyenya, to jest Pocsetka ove Molitve.

§. 2. *Kakose ima csiniti Pripravlyenye?*

Pervi Dio Molitve Pametlyive, to jest *Pripravlyenye*, imase pocseti, i csiniti *pervo* dillom *od Poklonyenya.* Od potribeje dakle najpervo; dase serdcem, i tilom poklonisc Bogu, virujuchi, dasi prid nyime, koji jest svagdi; i mislechi josc, da ti isti gledasc, kakose Maria Kralyica Nebeska, i svi Angyeli, prid pristolyem Prisvetoga Trojstva klanyaju. Ovo Poklonyenye ucsini na ovi, alli prilicsni nacsin.

Na-

Nacsin od Poklonyenya.

Svemoguchi Vicsnyi Boxe, Stvoritelyu moj! virujem temelyito; dase ja nahodim prid pricsistim Boxanstvenim ocsima tvojim, skojima mene vidisc, s-kakovom pomnyom, i vruchostju ja ovu molitvu csinim. Zato ja nedostojno stvorenye, prostiramse na zemlyu serdcem, i pametju prid Velicsanstvom tvojim, i poklanyamse tebi, sto najdublye mogu. I jer poznajem, da je ovi moj poklon prineizverscen, i nedostojan Velicsanstva tvoga; zatoga sjedinyujem s-poklonom onim, kojimtise klanya Nebeska Kralyica Maria, i svi Kori Angyeoski sa svima Svetim: i molimte priponizno; dase dostojisc ovi moj poklon primiti.

Ucsinivsci dillo *od Poklonyenya*, imasė *Pripravlyenye* csiniti josc drugim dillom *od Ponixenstva*. Od potribeje dakle promisliti, sctosi ti prid Bogom? dasi jedno niscto; dasi griscnik, koji nisi dostojan prid Velicsanstvo Boxje dochi; zato zastidise, i u pameti tvojoj, reci:

Dillo od Ponixenstva.

Ah moj priveliki Boxe! kako ja smiem dochi prid pristolye Velicsanstva tvoga? kakose smiem razgovarati s-tobom, ja jedno niscto! ja, koji zarad primlogih zlochjah mojih nisam dostojan, dame zemlya na sebi derxi! Alli jerboje neizmirna dobrota tvoja, uffamse, dame skruscena, i ponixena nechesc odbiti. Zato ja prah, i pepeo govoritichu tebi Gospodine: Oprosti Gospodine! oprosti! xaomije iz svega serdca; dasam tebe neprocinyeno dobro uvridio, i na niki nacsin, pod noge stavio, Odlucsujem temelyito prie umerti, nego veche igda tebe uvriditi.

Ucsi-

Ucsinivsci *dillo od Ponixenstva*, imase *Pripravlyenye* csiniti josc trechim *dillom od Proscnye millosti Boxje.* Od potribeje dakle, dase spomenesc, sctochese promisclyat; i prosisc od Boga pomoch; da molitvu korisnu ucsinisc. Zato utecise, k-Blaxenoj Divici Marii, i tvojim Svetim Odvitnikom, dati ovu millost od Boga isprose; na ovi, illi prilicsni nacsin govorechi u serdcu:

Dillo od Proscnye.

Gospodine! s onim u Evangyelyu slipcem, ponizno uzdiscuchi, vapiem: Gospodine! da vidim. Prosvitli pamet moju, da vidim, i poznadem Istinu ovu Katolicsansku, kojusam namislio promisclyati. Dogyi Dusce Sveti! napuni serdce moje, i tvoje lyubavi ogany u nyemu uxexi; da zagerlim ono, sctoje ugodno tebi i korisno meni, Majko Boxja, Divo Mario! Angyeo Straxcnine, i vi Sveti Odvitnici moji, isprositemi millost ovu molitvu dillovati, na slavu Boxju, i spasenye dusce moje. Zdrava Mario.

§. 3. *Kakose ima csiniti Promisclyanye?*

Rekaosam ozgor, da drugi Dio Molitve Pametlive, jest *Promisclyanye*, koje takogyer imase csiniti s-trima dillih. I pervo dillom *od Procinyenya.* Od potribeje dakle; dase spomenesc, i prikaxesc pameti tvojoj ono, sctosi odredio promisclyati. Akoje koja tilesna stvar, kakonoje na priliku Narogyenye, alli Muka Isukerstova; misli kao dase ono csini prid ocsima tvojim. Akolie pako koja istina Kerstjanska; od nye, kako rekoh, spomenise; illi akoju a knyixici imadesc, prosctij nyu; i skupivsci pamet, procini polagano oni nauk, pazechi na iste ricsi. Protresi svaka potanko; da razumiesc dobro onu istinu.

Na priliku sctiesc u knyixici ovu istinu: *Moje Spasenye, jest moj vas posao: ako ja o nyemu nemislim; tkoche o nyemu zame misliti?* Sada procini ovako: Moje spasenye jest *moj* posao; a nie tugy; nie moga sluge, nie moga brata, nie nicsii, nego moj. Ostale poslove, kakono sciti, orati, kopati moxe drugi na misto mene opraviti; alli posao od spasenya drugi nitko nemore opraviti; negoje od potribe, da ja od nyega mislim. Ja isti imam Boga moliti; ja isti imam Svete Sakramente primati; ja isti imam zla uklanyatise, a dobro dillovati. Moje spasenye, jest takogyer moj *vas* posao; jereche biti svakolika moja korist. U ostalih poslovih, nie vazda sva korist onoga, koji posluje. Otac trudi, da skupi blago za dicu svoju; sluga trudi, i radi za Gospodara svoga; jedan sie, a drugi xanye; to jest, jedan trudi, a drugi korist imade. Alli u poslu od spasenya oni, koji trudi, svu korist prima, kako sebi sie, tako i xanye sebi.

Po ovi nacsin procinyuj svaku Istinu, illiti Nauk; daga usadisc, i ukorenisc u serdcu tvomu. Dasc pako volya vechma uxexe, i prigne na zagerlyenye Nauka, uzdiscuchi ponovi opet:

Dillo od Procinyenya.

Poznajem, i virujem o Boxe moj! da posao od spasenya, jest moj vas posao; meni samu o nyemu valya misliti, i truditi. Ah! i tkobi za me onyemu mislio? u kogabise mogao uffati? Isti Gospodin Bog, kojimeje stvorio brez mene, nechemе spasiti brez mene. O dusco moja! misli, i nastoj ti, dase spasis; jer drugi zate neche nastojati. Nastoj, dase spasisc; jerche biti svakolika korist tvoja, akose spasisc; akolise nespasisc, bitiche jao! svakolika sceta tvoja.

Ucsinivsci, pervo dillo *od Procinyenya*, csini drugo dillo *od Pokajanya*. Od potribeje dakle prie

toga;

toga; da protresesc tvoj xivót, kakosi nauk, kogasi procinio, obderxavao? jesili navlaſtito za spasenye naſtojao? Ako nagyesc, da jesi, zafali Bogu; akoli nagyesc, da nisi; misli, zascto nisi? koji je uzrok? Na priliku: zascto nisi o spasenyu tvomu mislio, i naſtojao? koji je uzrok? da nie nerazloxita briga za dobra vrimenita? Onda karaj sama sebe, i kajuchise, u serdcu tvomu zaplacsi:

Dillo od Pokajanya.

Ah Boxe moj! poznajem, dasam imao, ovi nauk spasonosni sliditi; alli protresavsci moj prosca ſti xivot vidim, i ispovidam prid tobom, nisam ovi nauk slidio, negosam josc protiva nyemu dillovao. Nisam niscta naſtojao za spasenye moje; kao da nebi ſtvoren bio zato; da spasim duscu moju. O moje privelike ludoſti, i slipoche! viscjesam csinio, da izgubim duscu moju, nego daju spasim, za koje spasenye ti o Propeti Isukerſte, tolikosi trudio, i svu tvoju prisvetu kerv prolio.

Evome krivca prid tobom, o primilloſtivi Boxe moj! ah xaomie, i kajemse, od svih grihah mojih; a osobito kajemse od ove nepomnye, i linoſti u poslu od spasenya; dasam tebe najvechе dobro uvridio; dasam tvoju prisvetu kerv pogasio, kojusi za spasenye moje prolio: Vidim sada zlochu, i ludoſt moju! Nikada nisam svesardno promisclyao, sctoche rechi to: spasiti duscu? zatosam za dobra vrimenita naſtojao brez razloga. Kadasam imao koji drugi posao svitovni opraviti; ah kakosam o nyemu sve udily mislio, i naſtojao. Podnosiosam zimu, vruchinu, kiscu putujuchi gladan, i xedan; mucsiosamse za dobitak vrimeniti, a za spasenye niſcta; O dabi toliko za duscu bio naſtojao, i podnio! kojachemi biti koriſt od ovih svitovnih poslovah? drugiche uxivati, sctosam ſtekao; a ja na drugomu svitu, sctochu nachi? niscta. Proſti ô Boxe ovoj ludoſti, i linoſti mojoj proſti!

Ucsinivsci dillo *od Pokajanya*, csini treche dillo *od Odluke temelyite* poznani nauk sliditi. Na priliku; o spasenyu svesardno misliti. Ova odluka jest osobiti plod Molitve, brez kojebi ona bila mallo korisna. Bilixi josc ovde, da nie zadosti ucsiniti jednu odluku opchinsku: uklonitise od griha, nastojati za dobro, kao na priliku, za spasenye; nego je od potribe ucsiniti kojugodi osobitu u ovoi alli onoj prigodi odluku. Na priliku: Nastojati – hochu za spasenye danas s-osobitim bogolyubstvom molitve govorechi; Jutarnyu odluku ponyavlyajuchi; od one prigode uklanyajuchise, illi od onoga pomanykanya, na kojesam vechma prignut. Ovo moxesc ucsiniti, ovim, alli prilicsnim nacsinom:

Dillo od odluke temelyite.

O Boxe moj! buduchi, da spesenye moje, jest moj, i vas moj posao, odlucsujem temelyito, dachu o nyemu nastojati. Ovoche biti odsele moj najpervi, najvechi, i nepriterguuti posao; da spasim duscu moju. I zato nechu odsele ostaviti Svetu Misu, ni sluscanye ricsi Boxje zarad dobitka vremenita: svaki dan, ako ne doma, alli u Cerkvi; barem onda, kada u Cerkvu igyem, spominyatichuse od kogagodi spasonosna nauka: govoritichu s-osobitom vruchostju moje obicsajne molitvice; i csuvatichuse danas od ovoga N. pomanykanya.

Ovu odluku valya visce puta priko dan ponoviti; a navlastito onda, kadabi doscla prigoda, nyu pristupiti, alli ispuniti,

§. 4. *Kakose ima csiniti Razgovor?*

Rekaosam ozgor, da trechi Dio Molitve Pametlyive jest *Razgovor* illiti *Zaverscenye*, koje takogyer imase csiniti s-trima dillih: I pervo dillom

od

od Zafalenya. Od potribeje dakle, da zafalisc Bogu, kojiseje dostojao prosvitliti pamet tvoju; i volyu probuditi. Na priliku.

Dillo od Zafalyenya.

O primillostivi Boxe! kakoje veliko Millosergye tvoje! Jasam bio zasluxio, dame od lica tvoga u dublyinu paklenu odbacisc; a tisimi o Kralyu Nebeski dopustio, dase s-tobom razgovaram. Faluti uzdajem o Boxe moj! za sve darove, kojesam od tebe primio; a osobito pako dasise dostojao pamet moju prosvitliti, i volyu probuditi; da ucsinim danas temelyitu odluku tvoj sveti nauk sliditi, i u napridak za spasenye svcsardno nastojati. Potverdi ovo Boxe! sctosi dillovao u meni.

Ucsinivsci dillo *od Zafalyenya*, csini drugo dillo *od Prikazanya*, za ukazati zafalnost tvoju, ovim, alli prilicsnim nacsinom:

Dillo od Prikazanya.

Znadesc o Boxe moj! dasam ubog, i siroma, i zato nemoguti niscta prikazati; da zadovolyno, i dostojno, na darovib tvojib zafalim tebi. Nego molimte priponizno; dase dostojisc primiti na posctenye tvoje, ovu danas ucsinyenu odluku moju. Primi o Boxe moj! scnyome mene svega, kakvigodisam, i kolikigodsam sva koja imam, prikazujem tebi.

Ucsinivsci dillo *od Prikazanya*, doversi Molitvu trechim dillom *od Priporuke*, prosechi Boga; da za ispuniti odluku, udili tebi pomoch, i druge millosti potribite. I zato ovi Dio zovese *Razgovor*; zasctobose csovik u nyemu lyubezlyivo, ponizno, i uffano razgovara s-Bogom, s-Gospom, s-Angyelom Csuvarom, i s-ostalima Svetim, i svoje potribe

be duhovne i tilesne; priatelye, i dobrocsinioce priporucsuje ovim, illi prilicsnim nacsinom.

Dillo od Priporuke.

Priporucsujemse dobroti tvojoj o Boxe moj! koji xnadesc slaboſt moju, u izverscenyu dobrib odlukab, toliko puta ucsinyenih; time prosvitlyuj i upravlyaj; da ucsinyenu danas odluku ispunim: time pokripi, u lyubavi, i u milloſti tvojoj uzderxi po doſtojanſtvu Blaxene Divice Marie, Svetoga Angyela Straxanina, i Svetih Odvitnikab mojib. Udilimi kripoſti Vire, Uffanya, Lyubavi, Csiſtoche, Ponixenſtva, i Uſterplyenya. Udilimi, akoje na spasenye moje, zdravje, i versnoſt. . . Priporucsujem takogyer neizmirnomu milloſergyu tvomu Roditelye, priatelye, i dobrocsinioce. . . Budimi u pomoch o Divo Mario Angyelye moj Straxanine, i vi Sveti Pomochnici moji; isprositemi ove milloſti. Ocse nasc. Zdrava Mario.

Evoti nacsina obilato iſtomacsena, po kojise ima ova osobita Molitva dillovati. Allichemi josc jedni rechi; da zabavlyeni o poslovih, nejmaju vrimena nyu csiniti. O mallouınni, i niscta ńemislechi; zasctosu od Boga na ovi svit stavlyeni! Jedallie na svitu koji vechi, i korisnii posao; nego posao za duscu, i nyezino spasenye? Kojacheti biti koriſt od poslovah tvojih; ako izgubisc duscu tvoju? Kojacheti biti scteta; akoli i zabacena na ovomu svitu sirota, spasisc duscu tvoju? Blago tebi u vike! Zato smillujse dusci tvojoj, i barem u Svetcsani danak, kadaje svaki duxan osobitie Boga posctovati, recsenim ozgor nacsinom promisclyajuchi, zabavlyajse. Ako pako nebi mogao onim nacsinom; a ti polagano prosctij svaki redak; i razumivsci onu spasonosnu iſtinu, probudi u serdcu dillo od pokajanya; i ucsini odluku upravlyati tvoj xivot po onomu nauku.

Da

Da pako imadesc, sctobi promisclyao, metnutichu ovde *Promisclyanya od Najposlidnyih svakoga csovika*, sloxena od jednoga Misnika Druxbe Isusove, i naregyena za svaki dan priko Miseca, koja zarad velike koristi u razlicsite jezike jesu prinescena. Ako tri, alli csetiri redkah svaki dan prosctiesc, scto lasno moresc brez dangube ucsiniti, svakichete redak spasonosno u serdce udariti, i od tvoje duxnosti Kerstjanske opomenuti.

Drugomi neostaje, negoti opet ovu Molitvu priporucsujem s-onima ricsma, s-kojima Sloxnik ovih Promisclyanyah, proporucsuje govorechi: *Molimte dragi moj Sctiocse! za lyubav Isukerstovu, da ova pomnyivo razmislisc. Od jedne, oviuh Istinah dobro, illi zlocsesto, i nepomnyivo promisclyenih, morebiti, visi tvoja srichna, illi nesrichna vikovicsnost.*

✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻✻

KRATKA PROMISCLYANYA
OD CSETIRI NAJPOSLIDNYIH RAZDILYENA
ZA SVAKI DAN PRIKO MIŠECA.

DAN PERVI.

Posao od Spasenya.

1. MOje spasenye jest moj vas posao: ako ja o nyemu nemislim, ktoche o nyemu misliti za mene?

2. Jest moj posao od svega mene ; od dusce moje, i od tila moga: akoga ja neutemelyim, tkochega utemelyit za mene?

3. Jest moi posao od svega mene, za sve vike : akoga ja neizverscim , tkochega izverscit za mene ? Scto dakle mislim ? Zascto nenastojim sa svom pomnyom spasiti duscu moju ? Nejmam niscto drugo draxje, nego ovu jedinu duscu moju: nejmam niscto drugo od veche cine, nego ovu jedinu, neumerlu duscu moju. Ako nyu jedan put izgubim, jao ! svesam po sve vike izgubio za mene.

Plod.

Prikaxise Prisvetoj Troici, po rukuh Pricsiste Divice Marie, Angyela Csuvara, i Svetca danascnyega ; i odlucsi csiniti svako tvoje dillo, na vechu Boxju slavu, i spasenye dusce tvoje. U to imme reci tri puta : *Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu. Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah, Amen.* Spomenise danas csesto od one beside Isukerstove : *Sctoje korisno csoviku, ako vas svit zadobie, a scetu dusce svoje terpiti bude ?*

DAN DRUGI.

Smert.

Sugyenoje, da svaki csovik ima jedan put umerti, dakle :

1. Imam i ja umerti: i nepromisclyam, sctoje to: *umerti ?* daje pochi, illi u srichnu, illi u nesrichnu vikovicsnost.

2. Imam i ja umerti, i jedan put samo: i nepromisclyam. Da ako oni jedan put poginem, na vikesam poginuo.

3. Imam

3. Imam i ja jedan put umerti; niti znam; kada, gdi, kakoli? i nepromisclyam; da mogu umerti u ovu uru, mogu umerti u onoj prigodi, mogu umerti u onomu grihu; nego josc slobodno, i veselo griscim. *Ah strascnoje*, veli Sveti Bernardo, *i za jedan csas u onomu stanyu xiviti, u komu nebi ktio umerti.*

Plod.

Spomenise danas csesto od ove beside Svetoga Bernarda. U jutru pako reci sam sebi: *Nechu morebiti nochi docsekati:* a u vecser, kada pogyesc spavat, reci: *Nechu morebiti jutra docsekati;* i polyubi tri puta zemlyu, mislechi; dachesc zemlya biti.

DAN TRECHI.

Glas od Smerti.

Ako neumrem od nagle smerti; kazanomi bude jedan put; dase na smert pripravim. U ono vrime.

1. Hochuli ja imat podobno vrime, dase ispovidim? buduchi, dachu jedva mochi govoriti od tescke bolesti.

2. Hochuli ja imati razabranu pamet, da protresem sve moje griscne misli, ricsi, i sva dilla moja? buduchi dachemise pamet od straha smertnoga smesti, i zanesti.

3. Hochuli ja imati volyu da pokoru pravo, i spasonosno ucsinim? buduchi, dachu imati duscu u tolikih grisih zapletenu, i zamerscenu.

Plod.

Odaberi jednoga dobra Ispovidnika, i prid nyime ucsini jednu ispovid opchjenu od svega xivota akoju nisi dosada ucsinio; illi pocsmì od najposlidnye opchjene, kojusi ucsinio; da umirisc_o svieſt, i duscu tvoju; to jeſt, daju od svake grixnye, straha, i sumnye oslobodisc. Odlucsi svesardño bogolyubnie xiviti; i ako progyesc pokraj Propela, uzdahni sa Svetom Katarinom Genuenskom: *Nikada o Lyubavi! nikada viscje, nikada neçbu sagrisciti.*

DAN CSETVERTI.

Priprava na Smert.

Scto imam ucsiniti, dase na smert dobro pripravim?

1. Imam ucsiniti ono, scto na csas smerti doiſtá budem hotio; dasam za xivota ucsinio.

2. Imam ucsiniti ono, sctochu na csas smerti mucsno ucsiniti, ako i budem hotio ucsiniti.

3. Imam ucsiniti ono, cstomi na csas smertì bude potribno ucsiniti; navlaſtito: Pokoru za moje grihe; dilla izversna od pokajanya; sveserdno raſtavlyçnye, i pobignuchje od prigode griscne.

Plod.

Odredì, i naſtoj danas svako tvoje dillo s-takvom odlukom, i pomnyom ucsiniti, kako dabi ono bilo najposlidnye xivota tvoga. Ucsini Dilla_o Vire, Uffanya, i drugih Kripoſtih, kojebi na csas smerti imao csiniti. Govori sedam puta: *Slava Otcu*, na posctenye svetoga Jozipa.

DAN

DAN PETI.

Stanye pravednoga na Smerti.

Misli, da gledasc Pravednoga umirajucha, na priliku, S. Aloisiu vapiuchega : *Veseli igyemo!* i promisli :

1. Ono, sctoje proscasto, pravednoga tisci : Csist brez griha xivot, illi pokora ucsinyena, bogolyubnost, uzterplyenye, i ostale kriposti.

2. Ono, sctoie sadascnye, pravednoga kripi : Mir i pokoj serdca, uffanye u Blaxenu Divicu Mariu, a osobito u Isukersta, koji onda osobitom millostiom sluge svoie pokriplyuje.

3 Ono sctoje doscasto, pravednoga veseli ; Blaxena vikovicsnost ; i zato derxechi priliku Isukersta Propetoga, tescko cseka ; dase scnyime u Raju sastane, i zdruxi.

Plod.

Buduchi, 'da je od sviuh dobarah najveche srichno umerti ; s-priuxganom xelyom tri puta uzdahni : *O da i ja umrem smertjom pravednih! ah odlucsujem svesardno sada prid tobom o Boxe moj! xiviti xivotom pravednih.* Reci : *tri Otcsenasca, i tri Zdrave Marię; i Slava Otcu.* na posctenye S. Aloisie, S. Disme, S. Barbare.

DAN SCESTI.

Stanye Griscnika na smerti.

Misli, da vidisc umirajuchega griscnika, na priliku onoga Mladichja ; koji kako dabi veche vidio otvoren prid sobom pakao, zacvili : *Kudachesę sada ichi cerna, i xalosna dusce moja!* I promisli.

1. Ono

1. Ono sctoje proscasto, griscnika kolye; i mucsi: Toliki grisi, izgublyeno vrime, u koje mogaoje, a nie pokore csinio.

2. Ono, sctoje sadascnye, xalostiga, rastavlyenye od stecsenih dobarah, od kojih misli: kojami je sada od vas korist!

3. Ono, sctoje doscasto, griscnika strasci: nesrichna vikovicsnost; i zato derxechi priliku Propetoga Isukersta, kogaje uvridio, terne od straha, i uffanye gubi.

Plod.

Prostrise prid Propelom, tri puta uzdiscuchi: *Od smerti vicsnye, oslobodime Gospodine!* I akobi znao illi razloxito sumnyio; dase u grihu smertnomu nahodisc, josc danas ispovidise. Akolibi pako szcinio, dasi u millosti Boxjoj, zafali Bogu molechga; da te u nyoj do smerti uzderxi, i na ovu odluku, govori *Litanie Lavretanske.*

DAN SEDMI.

Najposlidnyi csas xivota moga.

1. U oni najposlidnyi csas, bitiche razdilyena dusca moja od tila; a tilo od sviuh naslagyenyah svitovnih.

2. U oni najposlidnyi csas minutiche sva moja slava; ostavitichu ja sva dobra moja; a mene rodbina, i priatelyi moji.

3. U oni najposlidnyi csas, mogu josc u grih posernuti, i na vike poginuti. Dabi niscto sada csas ovi, bio moj najposlidnyi csas, sctobi bilo od mene? O csasu strascni! o komu sva vikovicsnost visi. U oni csas najposlidni i pravedni od straha dertcsu; sctochu dakle pocseti ja tavni, i nevolyni griscnik!

Plod.

Plod.

Prótresi dilla tvoja na udaranye urah, kakosi navlaſtito proveo uru proscaſtu. Ovako csiniasce S. Ignacia. Illi barem oko podne, i prie neg sunce zagye, i u vecser, ako urah necsujesc. Na udaranye urah, illi ako nyih necsujesc, viscje puta priko dan, govori jednu *Zdravu Mariu*, za srichnu smert.

DAN OSMI.

Doscaſtje na Sud.

Na csas smerti moje, bitichu ſtavlyen prid Boxanſtveno priſtolye; i csinimise, kao da vidim.

1. Na dno poſtelye rasergyena sudca moga Isukerſta, koji je doscao; da protiva meni izuſtì najposlidnyu strascnu osudu svoju.

2. Na livo paklenu hudobu, koja naterkujuchi name prikazujemi jednu golemu otvorenu knyigu; da sctiem upisane u nyoj, sve kolike grihe xivota moga.

3. Ob desnu Angyela Straxanina xalosnim licem, koji meni u jednoj malloj knyixici prikazuje, ono mallo dobra, sctosam ucsinio. O prikazanye strascno! o vigyénye tuxno, i xalosno!

Plod.

Lexechi vecseras u poſtelyi, misli da umirasc, derxechi u jednoj ruci Propelo; a u drugoj uxexenu svichju, videchi sudca Isukerſta, paklenu hudobu, i Angyela Straxanina, kakoje ozgor recseno; i onda sam sebi reci: *Dabi ja sada umirao, sctobi rad; da budem ucsinio?* Reci *Otcse nasc*. *Zdravu Mariu*, i molitvicu: *Angyele Boxji*, naposctenye Angyela Straxanina.

DAN DEVETI.

Sud Dusce Vlaſtiti.

1. Protresanye sviuh mislih, ricsih, i dillah mojih na ovomu sudu bitiche osctro, i potanko. Obaſterticheme gyavli, kojisume na grihe naveli: druxba, kojusam ja iſti na grihe navodio: iſto moje duscevno spoznanye, koje je mene opominalo, da negriscim, ondacheme neposluscna tuxiti.

2. Sudac bitiche pripravedan, i brez milloxergya: onche biti i svidok zajedno; onje svaka vidio, i csuo; on svaka znade; zasctobosam prid nyegovim ocsima griscio.

3. Osuda nyegova nechese nikada prominiti: nechuse mochi obraniti; nechuse mochi namoliti; nechu mochi na drugi sud utechi. Osuda doiſto strascna, i od stvari najveche; illi od smerti vicsnye, illi od xivota vicsnyega.

Plod.

Imaj danas u pameti priliku xivu Sudca Isukerſta, i pervo nego pocsmese kojegodi dillo osobitie, sam sebi reci: *Koju osudu, i plachju, ja imam csekati za ovo dillo?* U vecser, pervo nego pogyesc spavat, govori tri puta: *Mario Mati milloſti. Mati od milloserdnoſti! Od nepriatelya nas brani, i na csas smerti sarani.* I polyubi tri puta zemlyu.

DAN DESETI.

Stanye Dusce posli smerti.

1. Kada Isukerſt izuſti osudu najposlidnyu, ako bude osuda u vicsnyu slavu, Angyeoche u oni

csas

csas sadruxiti duscu, i u Raj povesti. O kolikoche ovo veselye biti!

2. Akoli osuda bude u vicsnye muke; u onì csas vraziche duscu zgrabiti u pakao. O kakochese nesrichna pripasti, kada onu propast ugleda! kakoche gorko zacviliti, na pervo ochutenye prilyutè paklene vatre!

3. Jednu od ovih dviuh osudah, svakiche primiti. O Boxe! kojache mene dopasti? Ona doista koju ja isti sebi pripravim, i po mojih dillih zasluxim.

Plod.

Vecseras protresavsci danascnya tvoja dilla; promisli, kojusi osudu zasluxio za proscasta dilla? Dabi josc vecseras pervo nego pogyesc spavat, na sud poscao, kojubi osudu primio? Zato skruscisè svesardno; i govori tri *Otcsenasca*, *i tri Zdrave Marie.* na posctenye Prisvete Troice, i poklonise nyoj, prignuvsci glavu do zemlye, tri puta govorechi: *Slava Otcu, i ostala.*

DAN JEDANAESTI.

Stanye tila posli Smerti.

Skupivsci tvoju pamet misli, da kao vidisc, kakvoje posli smerti tilo tvoje.

1. Csieje ove tilo? Jest tilo moje; a nie moje: ah kakoseje prominilo! kakoje blido, tavno, i ruxno! Nevidi, negovori, necsuje, nemicsese, nechuti svatkose boji sam ostati kod nyega.

2. Gdisu dobra nyegoga? evomu sanduk od csetiri daszcsicah; opravica u kojuje obucseno; villan kojimje pokriveno. Ovoje blago svekoliko!

3. Sctoche od nyega najposli biti? Odnesceno u Cerkvu, illi na grebje, jerbo veche zaudara posli

sli kratkih molitvicah ukopanoche biti, i s jednim kamenom pokriveno, da pod sviuh nogami lexi, i gnyie. I tilu ovomu ja toliko godim! zarad tila ovoga ja toliko trudim! zarad tila ovoga, i nyegova naslagyenya ja griscim, i duscu gubim.

Plod.

1. Pogledaj danas tri puta na ruke tvoje, i svaki put reci: *Ah ove ruke imaju sagnyiti!* Ovo isto svako jutro, kadse umivasc, reci. Ovakoje Sveti Dominik jednu griscnicu obratio. 2. Igyi u Cerkvu illi na grebje, i kleknuvsci reci tri puta: *Ah! ovoje kucha moja, u kojojche najposli pribivati tilo moje, da gnyie, i dase od cervih raztocsi.* Josc reci tri *Otcsenasca*, *i tri Zdrave Marie* za dusce u Purgatoriu.

DAN DVANAESTI.

Ponukovanye na Pokoru.

Akosam sagriscio, duxamsam Pokoru csiniti; nieli istina? alli kadachuju ja ucsiniti?

1. Posli smerti nie moguche: nie veche onda vrimena.

2. Na smerti primucsnoje: malloje onda vrimena.

3. Niedno vrime drugo nie u mojoj oblasti, nego sadascnye illmi je dakle sada pokoru csiniti; illise imam bojati, daju neucsinim na csas smerti, kakobi potribno bilo.

Plod.

Spomenise danas csesto od onih ricsih S. Avgustina: *Ovoje pripravedno pokarauye griha; da koji neche ucsiniti pravo, kadabi mogao; nebude mogao,*

mogao, kadabi ktio. Reci *pet Otcsenasca, i pet Zdravi Maria* na posctenye pet rannah Isukerstovih; polyubivsci tri puta zemlyu uzdahni: *Da nas na pravu pokoru privesti dostojascso Tebe molimo uslisctnas.*

DAN TRINAESTI.

Zlamenya Suda Opchjenoga.

Prie Suda bitiche Zlamenya, kojaje isti Spasitely ocsitovao.

1. Bitiche Zlamenya mloga. Pomercsatiche Sunce, i Misec: svitlosti nebeske padatiche: zemlyachese tresti: moreche uzavriti, i bucsiti. Bitiche vojske, kuga, i glad.

2. Bitiche Zlamenya nenadana, navlastito. 1. Kada svit bude najmanye od toga mislio. 2. Kadase na svitu uzmloxaju grisi. 3. Kada veche svit nebude imao mlogo vrimena; dase obrati na pokoru.

3. Bitiche Zlamenya strascna Kisnutiche nebo xestokim ognyem, kojiche saxechi vas narod lyudski, xivine, stabla, gradove, i svu lipotu zemalysku. I ondachese obratit blago u pepeo, slava u dim, naslagyenya u vatru. Ah Boxe! strascnoga pogora. Ako zlamenya suda budu tako strascna, kakoche najposlidnyi sud strascan biti?

Plod.

Ucsini dillo od skruscenya, i ponixenim serdcem u strahu od Boxanstvene Pravde, udarajuchi u persa, reci ove redke tri puta: *Na dan sudnyi, oslobodinas Gospodine. Danam prostisc! Tebe molimo usliscinas.* Ob litto, kada zagermi spomenise od ovih zlamenyah: ovako csiniasce Ceada Biskup

u Anglii, kojibi onda u Cerkvi prid Otarom prostert grozne suze ronio.

DAN CSETERNAESTI.

Uskersnuchje Mertvih.

Na strascni glas trublye Angyeoske.

1. Uskersnutiche ovo moje tilo, iz mista onoga, u komuje bilo ukopano: alli kakvo? hocheli biti svitlo, i slavno; alli cerno, i tavno?

2. Povratichese dusca moja; dase s-ovim tilom mojim opet sjedini. Alli hochelise povratit iz Raja, illi iz pakla?

3. Postatiche s-duscom, i moje tilo neumerlo; alli kojom neumerlostjom? srichnomli u Raju, illi nesrichnom u paklu? Prokleta u oni csas sva tilesna, i svitovna naslagyenya! Blagosovlyena na vike pokora!

Plod.

Misli danas csesto na ono, scto Sveti Jeronim pisce: *Ilir jidem illi piem, illi sctogod drugo csinim, csinimise, da csujem zvek one trublye: Ustanite mertvi, hodite na sud.* Reci Krunicu za one kojesi na zlo ricsjom, alli dillom naveo prosechi Divicu, dase s-tebe niedan neosudi. Nacsini jezikom tri krixa na zemlyi za pokoru opakih besidah; i recsenih, i dragovolyno csuvenih.

DAN PETNAESTI.

Doscastje Sudca.

Dochiche Gospodin Isukerst u velicsanstvu na Sud sadruxen od Angyelah, imajuchi uzase Divicu Mariu, a u okolo Aposctole, i s-Krixem svojim uzviscen sverhu oblaka.

1. Kako

1. Kako Stvoritely, iskatiche od mene razlog od tolikih darovah, i nacsinah, kojemi je dao; dase spasim. A ja nezafalan zlosamse schyima sluxio!

2. Kako Otac, iskatiche razlog od tolike lyubavi, kojumi je uzderxechime u xivotu, i zdravju ukazao. A ja na ovih, i ostalih darovih nesamo nisam nyemu zafalio; negosam josc grisccchi pogerde za lyubav vratio!

3. Kako Odkupitely, iskatiche razlog od tolike kervi, kojuje zame prolio. A ja pristupivsci na nyegove zapovidi, nyegovusam prisvetu Kerv, i muku pogazio.

Plod.

Uzmi priliku Propetoga Isukersta, i knyemuse kako josc sada Prilyubeznivomu Otcu skrusceno uteci, prisvete ranne lyubechi, i govorechi: *Isukerste zame Propeti! smillujse meni. Kada dogyest suditi, nemojme osuditi.* Ucsini danas kojugodi tilesnu pokoricu, na uspomenu muke Isukerstove.

DAN SCESTNAESTI.

Ocsitovanye Duscevnosti.

1. Ocsitovaneche biti sve moje zloche u tminnah, i kriuchi ucsinyene. Ah kakocheme biti stid prid ocsima svega svita; buduchi dami je mucsno, i prid jednim samo Ispovidnikom ocsitovati grihe moje.

2. Ocsitovaneche biti svemu svitu opake misli, iznutarnya naslagyenya, i griscna poxelyenya, kojasam za nemar derxao, nemarechi za duscu; i zato nisam ni poznavao. Kojiche moj onda odgovor biti?

3. Prama tolikim grihom mojim, poſtaviti che Isukerſt udilyene meni darove: navlaſtito prisvetu muku i kerv, kojusam pogazio; Svete Sakramente, kojesamse oblinio primati, illi nisam doſtojno primao: spasonosna nadahnuchja, kojasam odbacivao, i oſtale milloſti. Nechuli onda uffanye izgubiti?

Plod.

Uklonise danas za po ure u Cerqvu, illi prid jednu priliku Propetoga Isukerſta: moli Duha Svetoga, dati prosvitli pamet; da spasonosno protresesc tvoje proscaſte Ispovidi; a navlaſtito tvoja poxelyenya, lyubobludnoſti; zlobno, i nenavidno serdce. Udarise tri puta u persa, s-Davidom skrusceno govorechi: *Od potajnih mojih ocsiſtime!* i s-Ocsitnikom: *Boxe milloſtiv budi meni griscniku!*

DAN SEDAMNAESTI.

Razlucsenye od Odabranih.

U ovomu xivotu pribavaju zajedno i dobri, i zli; i ukapajuse u jedno grebje. Alli na Sudnyi dan ne: izajchiche Angyeli, i zle, iz megyu dobrih razlucsiti.

1. Na desnu Isukerſta bitiche Odabrani, illiti Blaxeni; i morebiti oni, kojesam ja pogergyivao.

2. Na livu Isukerſta bitiche zli; i morebiti oni, kojesam ja na zlo naveo,

3. A ja na kojojchu strani onda biti? Ako na livoj, ah kakochemi xalosno biti ovo za sve vike razdilyene od Isukerſta, od Divice Marie, od Angyelah, od rodbine blaxene, i priatelyah mojih! kojime neche xaliti, negoche veseli Pravdu Boxju slaviti.

Plod.

Plod.

Pocsmi jednu osobitu bogolyubnost, prama Angyelom; a osobito prama Angyelu Straxaninu, date stavi na desnu. Za isprositi ovu millost govori bogolyubno molitvicu: *Angyele Boxji!* i sluscai sada opomine nyegove. Reci devet puta: *Slava Orcu.* na poscteny devet Korah Angyeo kih. Uzdahni tri puta prid Propechjem: O *dobri Isuse! nepripusti meni, razlucsitise od tebe.*

DAN OSAMNAESTI.

Osuda Najposlidnya.

Kada griscnici od pravednih razlucseni budu, csutiche iz ustih Isukerstovih osudu, kojase u vike neche prominiti.

1. Csutiche pravedni osudu ovu: *Hodite blagosovlyeni od Otca moga! posidujte pripravlyeno vama Kralyestvo.* Blago nyima! koji nisu nigda sagriscili; illisu posli griha pokoru ucsinili.

2. Csutiche griscniei osudu ovu: *Odstupite od mene prokleti, u ogany vicsnyi; koji je pripravlyen gyavlu.* Jao nesrichnim! kojisu sagriscili, a nisu pokoru csinili.

3. I jedna, i druga osuda bitiche udily izverscena: blaxeniche ichi u Raj, a pod prokletim rastupichese zemlya, i propastiche s-gyavlih u-ogany vicsnyi. The lyudi s-gyavlih? the kerstjani zajedno s-gyavlih, od kojihsuse na svitu strascili? Takoje scnyima, i scnyima u paklu, na vike.

Plod.

Reci prikrixenim rukami Pismu: *Smillujse;* a tri puta prignuvsci glavu do zemlye govori redak oni: *Neoduerzi mene iz prid lica tvoga.* Csinechi

chi tri dilla, kada ovo govorisc. 1. Dillo od poníxenstva. 2. Dillo od pokajanya. 3. Dillo od svesardna uticsenya k Isukerstu Propetomu.

DAN DEVETNAESTI.

Cina Vrimena.

Toliko valya jedan csas, koliko valya spasenye dusce; zasctobo griscnik po sverscenomu pokajanyu, more spasiti duscu svoju. Zato procini:

1. Kolikosi dobra mogao dosada, i josc danas moresc ucsiniti? a nisi ucsinio, i neesinisc.

2. Ovi dan prolazi, i nechese veche nigda povratiti; a ja od toga, i nemislim.

3. Jachu od ovoga, i od svakoga dana, i esasa razlog Bogu dati. Ah kudmi otidoste danki moji! kakovas ja nemislechi o spasenyu provedo! Tescko meni! akoli i ovo mallo doscastoga vrimena tako provedem. Xivot prolaxi, zdravje manyka, smertse priblixuje, sud nastaje.

Plod.

Protresi, kajuchise, tvoj xivot proscasti; kolikosi dobra ostavio, zarad linosti, lyudskoga obzira, stida, i straha? Obratise na pomnyivii, i izversnii xivot, dok vrime imasc; Csini danas razlicsita dilla Vire, Lyubavi; ponovi odluku strilyatom molitvicom: *Boxe moj, na slavu tvoju.* Slidi Svotu Teresiu, koja za probuditi pomnye, csuvsci kucanye urah govorasce: *Sadsam jednu uru blixja smerti, grebu, vikovicsnosti.*

DAN DVADESETI.

Pakao.

Sctoje Pakao ?

1. Jest strascna tamnica ; u kojoj prokleti u cernih tminah , i verigah cvile , i neche iznye nigda izichi.

2. Jest strascna propast od prilyutoga ognya ; u kojoj prokleti brez pristanka gore ; a neche nigda izgoriti.

3. Jest strascno misto od sviuh mukah ; u komu prokleti , xegyom , gladom , smradom , i svake verste mukom mucsese ; a neche nigda ni zajedan csas polakscice , ni pokoja imati.

Plod.

Ovoti je misto pripravlyeno , kadasi u smertnomu grihu ; zato da znadesc kakvoje , primakni ruku k-vatri , alli perst goruchoj svichi ; i dotaknuvscise plamena , promisclyaj , kakochese nesrichan mochi podnositi ogany pakleni ? Prostrise na zemlyu s-Avgustinom Svetim uzdiscuchi : *O Boxe ! ovdi xexi , ovdi sici , ovdimi neprosti ; dami na vike oprostisc.*

DAN DVADESETI, I PERVI.

Stanye Osugyenih.

Sctose csini u paklu ?

1. Poznajese zlochja griha smertnoga ; koju sada griscnik nepromisclya , i nepoznaje.

2. Podnosise muka od sviuh mukah ovoga svita neprocinyenim nacsinom vechja ; za koju sada griscnik mallo haje , i mari.

3. Proklinyase prigoda grisena; od kojese sada grisenik neuklanya. Ah tuxna, i xalosna stanya, jednoga grisenika u paklu!

Plod.

1. Snigyi pamechju tvojom u pakao, i da poznadesc, kolikoje zlo, grih smertni?' promisli, kako Bog, koji je primillostiv, i pripravedan, i zarad jednoga smertnoga griha, grisenika pedepsa-je. 2. Ostavise udily one grisene prigode, onoga drusctva, celyadeta, kuchje, mista, igre, kojateje na grih navela. 3. Govori *Litanie Lavretanske* za one, kojise, u grihu smertnomu nahode.

DAN DVADESETI, I DRUGI.

Neznanost od Spasenya.

1. Akosam kada smertno sagriscio, znadem dasam zasluxio pakao: a doista neznadem, jellimi Bog moje grihe oprostio?

2. Akoje i oprostio, mogu josc u pakao pro-pasti; jer zarad moje zle chjudi, mogu opet napa-sti privolyiti, i sagrisciti: a doista neznadem, ho-chuli napasti odoliti, illi privolyiti?

3. Imamse bojati, i verlo bojati, da u pakao nepropadem; ako zlu chjud neprominim: a doista neznadem, hochuliju prie smerti promininiti? Ah! akolibi josc u oni csas, posli ispovidi, po momu zlu obicsaju, illi misclyenyem, illi poxelyenyem o opet u oni grih obicsajni upao, sctobi bilo od mene.

Plod.

1. Ucsini temelyitu odluku ispoviditise udily, akobi kada u grih smertni upao. 2. Nastoj od o-noga griha, kojiti je dosada obicsajnii bio, sa svom

pom-

pomnyom csuvatise; ovo isto u jutru, i prikodam odlucsujuchi. 3. Pohodi Gospin Otar, i reci tri Zdrave Marie na poscteny e nyezina Neosqvernyena Zacsechja, za one kojisu u obicsaju griscnomu zapleteni.

DAN DVADESETI, I TRECHI.

Broj Osugyenih.

1. Lasnoje osuditise, i na vike poginuti; zasctobojê u pakao put scirok, i mlogi idu po nyemu. Ovako govori Gospodin Isukerst.

2. Mucsnoje spasitise; jer vrata u Raj jesu tisna, i mallojih je, koji ulaze. Ovako govori Gospodin Isukerst.

3. Od pocsetka svita dosada, vechi dio lyudih osugyen je poginuo u vike; i kako govore Naucsitelyi; vechi dio osudichese, i u vike poginuti. Scto ja govorim od mene?

Plod.

1. Protresi dilla tvoja, kolikosi dosada nastojao, kolikosi podnio, dase spasisc? ah verlo mallo! 2. Ustegnise danas od vina, ugodniega jegyeka, alli obicsajne igre premda posctene, i nezabranyene. Reci: *Otcsenasc, Zdravu Mariu; i Dusco Isukerstova.*

DAN DVADESETI, I CSETVERTI.

Xalosno ispovidanye Osugyena.

1. Stvorensam, da uxivam nebo; a ja gorim u paklu. Isukerstje umro zame, dase spasim; a jasam na vike proklet. Ah jasam sam tomu kriv! Bogmije davao tolike millosti, i darove; damu sla-

zim; i dase spasim: prosvitlyivaoje moju pamet; probugyivaoje volyu: pritezaomeie ksebi s-obecl anyem Raja, i pritnyom pakla: zazivaomeje, i na pokoru csekao: alli jao! sve zaludu, zarad otverdnuta moga serdca.

2. Jasamse mogao lasno, i s-mallim trudom spasiti! Ah! kamo srichja, dase ja u pocsetak od one griscne prigode budem odtergao! ah! da ja budem oni nauk slidio, kogasam na Prediki, i na Ispovidi csuo! Jednim svesardnim tastavlyenyem od griscne prigode, jednom temelyitom odlukom, jednom pravom ispovidjom mogaosam zadobiti Raj Nebeski.

3. Jase hotih basc za niscto osuditi! Za jedno kratko naslagyenye, za jedan xalosni dobitak, jao! podnositichu na vike, ove neizrecsene muke. Ah! grizlomeie, i opominalo, duscevno spoznanye; dase onoga griha, i prigode ostavim; dase s-ovom odlukom pravo ispovidim; a ja za niscto sva ova derxechi, kao lud, i slip vratolomno sernu, i propado u ovo nesrichno, i prokleto misto.

Plod.

Sada u sebi misli ovako: *Ovi isti pakao jest pod nogama mojim. Znadem, da za jedan samo grih u nyega mogu propasti, kako mlogi propadosce. Ah kako od straha nederscbjem; nega nahodecbise u grihu smertnomu josc griscim, i smiuchbise griscim! Ah jesamli poludio? O falati Boxe! dasime u grisih dosada terpio, i nisime osudio.* Govori skruscenim serdcem Pismu: *Smillujse.*

DAN DVADESETI, I PETI.

Osuda Vicsnya.

Sctoje osuditise?

1. Jest izgubiti Boga dobro neizmirno, i scnyime Kralyestvo Nebesko. O kakvaje ovo scteta!

2. Jest

2. Jest dopasti zla najvechega, to jest mukah, kojese izkazati nemogu. O kakosu ovo strascne muke!

3. Jest izgubiti Boga, dobro neizmirno; i ovo u vike. Jest dopasti zla neizmirna, jerboje, i ovo u vike. Osugyeni poznajuchi, kakoje dobro Bog, vazdache xeliti, daga vide; alliga nigda nebudu mogli viditi: vazdache xeliti, dase iz muka oslobode; allise nigda nebudu mogli oslobodiri. O *vazda!* o *nigda!* o strascna vikovicmosti! O dabi griscnici razumili! sctoche rechi: *terpiti u vike?* Kakobiim ogorcsalo naslagyenye svako!

Plod.

Spominajse csesto od one beside S. Gergura: *Naslagyenye csasovito, a muka vikovita.* U na pasti misli: *The jabi tako kud bio; dase zaderxajem u misclyenyu ovomu; da govorim ovo; da ucsinim ovo; radi scta imaobi terpiti u vike vikah? Oslobodime o Isukerste! Majko Boxja pomozime!* Govori Pismu; *Iz dublyinah.*

DAN DVADESETI, I SCESTI.

Odvlacsenye Pokore.

Sagrisciosam, i vecheje odregyeno: illi Pokora, illi Pakao. Povrachamse na grihe, i sa svimi tim xivem miran, i veseo, uzdajuchise; dachu Pokoru ucsiniti. Alli zkomi je obechao?

1. Dachu ja imati vrime pokoru csiniti?

2. Dachuja imati volyu pokoru csiniti?

3. Da i ucsinivsci pokoru nechuse veche na grihe povratiti? Sctoju dakle odvlacsim? Akoju mislim ucsiniti; zascto nechu sada? kadame Bog ceka, i zove; kadami milloft svoju daje. Akomie mucsno pokoru csiniti sada; kakoehemi mucsno bi-

ti po-

tu posli, kada volya u grisih uzmloxaniti otverdne? Ako nemogu pritergnuti konca, kakochu pritergnuti uxe?

Plod.

Misli kao da csujesc iz otvorena pakla jauk, prokletih xalosno vapiuchi: *Jao! o, dabi imali samo jednu uru!* Alli je veche neurichnim dospilo za pokoru vrime. I tebiche dospiti, alli neznase kada. Zato da i ti posli nezaplacsesc scnyima, spomenaise danas csesto od ricsih S. Avgustina: *Bog, koji je pokorniku oprosctenye obechao, griscechemu sutrasceni dan nie obechao.* Govori za obrachenye griscnikah *Otcsenasc, i Zdravu Mariu.*

DAN DVADESETI, I SEDMI.

Raj Nebeski.

Kada stupim u Raj Nebeski:

1. Imatichu u oni csas, i uxivati svako dobro, videchi bistro razumom mojim, istoga Boga; i ona, kojasu u nyemu: uxivatichu svaku radost brez svake najmanye protivsctine, i dosagyenya. O radosti neizrecsene!

2. Imatichu ova, i uxivati u drusctvu Isukersta, Divice Marie, sviuh Angyelah, i sviuh Blaxenih. O radosna, i sladka drusctva!

3. Imatichu, i uxivati ova po sve vike, nebojechise dachu igda izgubiti. O Raju! o xivotu blaxeni! sctoje tebe uxivati; sctoje tebe izgubiti!

Plod.

Kadate duh pakleni napastuje, i navodi na zabranyeno naslagyenye, illi kojegodi dobro zemalsko, onda s-Ignaciom Svetim pogledaj u nebo, i reci:

reci : *Kakomi smerdi zemlya, kada nebo gledam.* Illi seto Sveti Filip Nerio, na prikazano Kardinalstvo, recse: *o Raju! o Raju!* Promisclyajuchi Raj lasnoches tlacsiti, i pogaziti sva dobra, i naslagyenya ovoga svita; jer pram nyemu jesu kao jedno niscto. Govori : *Zdrava Kralyico!*

DAN DVADESETI, I OSMI.

Put u Raj.

Dvasu puta osobita u Raj : Pravednost, i Pokora.

1. Jesamli ja dosada uzderxao, i csuvao kersctenu Pravednost, illiti pervu millost? Ah! davnosamju izgubio; i josc morebiti ricsju, i zlom prilikom bio uzrok, dasuju, i drugi grisceehi izgubili!

2. Za ove, i ostale grihe, jesamli ucsinio Pokoru? Ah! vise jesam nastojao za laxliva dobra ovoga svita; nego za jednu sveserdnu ispovid.

3. Hochuli ja dochi u Raj? Kako nebi? Alli kojim putem? valyami ichi jednim od ovih dviuh: Putem od Prevednosti nemogu; jersam veche sagriscio, a putem od Pokore nechu; jerju necsinim, kakoje potribno. Kakochu dakle u Raj dochi? Kakochuse spasiti?

Plod.

1. Promisclyaj danas besidu ovu: *Nadamnomje Nebo; podamnomje pakao, a ja na sridi.* Kuda mislim, kamose uffam dochi? illi po Pokori u Nebo; illi brez nye u pakao. 2. Pokori danas tilo tvoje, na priliku : nenaslonise, kada sidisc : derxi uzdignutu nogu, kada klecsisc : obigyi otar na kolini : Vecseras napisci jezikom na zemlyi imme MARIA; i govori : *Zdravu Mariu.*

DAN

DAN DVADESETI, I DEVETI.

Zasluxenye Raja.

1. Malo iscte Bog od mene, dase spasim; da navlastito ispunim nyegov Zakon: Zakon laſtan..., Zakon pravedan; Zakon sladak, i ugodan.

2. Da ovo malo ja ispunim, pomaxeme Bog millostjom svojom; s-doſtojanſtvimih muke, i smerti Isukerstove, svetim izgledom xivota nyegova; i Svetima Sakramentih.

3. Ovo mallo, kako plachja Bog? Mallo nevolye plachja radoſtju vicsnyom; mallo truda slavom i pokojom vicsnyim. O dabi nikoji toliko terpili i trudili za nebo, koliko terpe i trude za zemlyu, illiti dobra zemalyska, doiſtabi Raj zasluxili!

Plod.

Ako dopadese koie nevolye, pogledajuchi u nebo, pokriplyuj serdce na usterplyenye, i reci: Eno! gdichu srichan u vike pribivati, ako ovo priterpim; ako uznaſtojim za spasenye moie. Gledajuchi u nebo, reci Pismu: *Tebe Boga falimo.*

DAN TRIDESETI.

Vikovicsnoſt.

1. Otichiche svaki u Dom svoie Vikovicsnoſti, dakle, i ja. I ovi dom svaki sebi nacsinya u xivotu.

2. Gyavao varame, i mami, s-jednim zemalyskim dobrom, i naslagyenyem; da ja sebi nacsinyam Dom vikovicsnoſti u paklu; i ja nyemu priſtajem.

3. A Bog zoveme; da ja s jednom kratkom pokorom nacsinim sebi Dom vikovicsnosti u Raju; a ja nechu. Ah! nisamli lud, i budalast?

Plod.

Lexechi vecseras u postelyi na miru, nemicajse na niednu stranu za po sata; illi za toliko metni pod glavu kamen; onda akoti uzbude mucsno, sam sebi reci: *Ah! sctoche biti na vike u paklu?* Govori sedam redakah *Platsa B. D. Marie*, i za svakim redkom polyubi zemlyu.

DAN TRIDESETI, I PERVI.

Odgovori Duscevnoga Spoznanya.

Pitam moje duscevno sposnyanye; i hochu, dami odgovori:

1. Zasctomeje Bog stvorio, i na ovi svit stavio? i odgovarami ovako: najposli zato; dase spasim.

2. Kolikomi je nacsinah dao, dase spasim? i odgovarami ovako: daomi je nacsine neizbrojene: xivot, zdravje, snagu, versnost, uda cilovita, i ostala naravna dobra, dase za spasenye scnyima sluxim. Daomi je tolike millosti, i sveta nadahnuchja.

3. A sctosam ja dosada ucsinio, dase spasim? Odgovarami ovako: sctose igda moxe najgorje: kako dabi samo zato na svitu bio; dase na vike osudim, i poginem.

Plod.

1. Ispovidise od sviuh grihah, u prescasti Misec ucsinyenih. 2. Jesili u dobrotah, i kripostih kerstjanskih napridovao, i zascto nisi? 3. Odrecise linosti tvoje, i odlucsi prominiti xivot u slidechi

Misec,

[illegible], [illegible] moxe biti najposlidnyi tvoga xivota. [illegible] svako jutro s-ovom molitvicom Svetomu Ig[illegible]acri obicsajnom:

Primi Gospodine svu slobodu moju; primi uspomenu, razum, i volyu: sve sctogodi imam, i posidujem, i scto blagodarno meni darovao jesi; ovo svekoliko tebi vrachjam, tvojoj svetoj volyi pridajem, i podpuno podlaxem: lyubavmi tvoju samo s-tvojom millostjom daruj, i podpunosam bogat; niti scto viscje prosim.

❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊❊

BOGOLYUBNOST

VECSERNYA.

Obicsajnoje mlogim, i verlo korisno govoriti u vecser zajedno Litanie Lavretanske; alli onim, kojibi priko dan u grih smertni upali, josc je veoma potribito, dabi protresli svoje misli, ricsi, i dilla; i dabise sverseeno pokajali.

Sveti Ambroxio ricsi one Svetoga Pavla: *Csuvajtese, da sunce nezagye sverhu sercsbe vasce. Nemojte misto dati djavlyu.* Ovako tomacsi: Csuvajtese, da vas noch nenagye u sercsbi, u bludnosti, illi u komu drugomu grihu. Nemojte misto dati djavlyu; da svami prinochi. Gdise grih smertni nahodi, ondise, i djavao nahodi. Csudioseje verlo S. Toma, Naucsitely Angyeoski; da Kerstjanin, koji znade, sctoje grih smertni; sasvim tim smie ichi spavat nahodechise u grihu smertnomu; zasctobo on zna, da onda Bog na nyega merzi; da je onda djavao scnyime; da Bog po svojoj pravdi moxe dopustit svaki csas djavlu; daga zadavi. O

koliko-

kolikojihje iz postelye u pakao propalo! koji dase budu sversceno u vecser pokajali, duscu svoju na vike sarahnisce.

Zafalyenye Vecsernye.

PRostiramse prid tobom, i klanyamse tebi Bogu xivomu, i pravomu, Stvoritelyu, Odkupitelyu, i Posvetitelyu momu. Virujem u te, o Vicsnya Istino! Uffamse u te, o millosergye nesversceno! Lyubim tebe, o dobroto neizmirna! Zafalyujem tebi za sve darove tvoje; a osobito, dasime ovi dan od svakoga zla dusce, i tila millostivo sacsuvao. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu. Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

Dopustimi Primillostivi Boxe moj! josc ovu milloit: prosvitli sada pamet; dase-spomenem od sviuh grihah mojih, u kojesam danas upao: probudi volyu moju, moguchom kripoitju tvojom; da zaxalim s-ponixenim, i skrusscenim serdcem, sctosam brezobrazno uvridio tebe najveche dobro moje.

Protresi sada misli, ricsi, i dilla tvoja. Da nisi danas imao misli necsiste, serdite, osvetlyive, i sumlyive, i unyimase zaderxavao? Da nisi takogyer govorio ricsi necsiste? dase nisi krivo zakleo? da nisi koga proklinyao, psovao, ogovarao, i ozloglasio? Da nisi kojim zlim dillom Boga alli izkernyega

uvridio? damu nisi koju scteta ucsinio? damu nisi zao izgled, illiti zlu priliku dao? Dase nisi obli- nio ucsiniti ono, sctoje od Boga, illi od Cerkve, illi od starjega zapovigyeno? Josc promisli, kakosi ovi dan proveo, navlastito akoje dan Svetcsani‿e? daga nisi proveo dangubechi, piuchi, izprazno raz- govarajuchise? Kakosi nastojao za tvoje, i tvojih kuchanyah spasenye? skojomsi pomnyom, i vruche- stju tvoje molitve govorio? Zatimse imasc pokajati na ovi, illi prilicsni nacsim.

Pokajanye.

PRogyemi ovi danak, kako dabiga, i nebilo! Takochemi i sutrascnyi, i o- stali danki xivota moga prochi! Akosam ja danas nahodechise u millosti Boxjoj, sctogodi dobra, s-dobrom odlukom ucsi- nio, blago meni! zasctoboje dobro dillu- juchim nebesku plachu Bog obechao. A- kolisam pako u grih smertni upao, jao me- ni! Pravdi Boxjoj utechi nemogu. Scto akolime nochjas izasna zovnesc na tvoj sud o Isukerste! sctoche biti od mene? Ah po- millujme Boxe po velikomu millosergyu‿e tvomu! Poznajem priveliku zlochu moju; alli i poznajem velle veche millosergye tvoje.

I zato uffajuchise u neizmirno milloser- gye tvoje, kajemse o Boxe moj! i xaomi je iz svega serdca moga, najvechma zato; sctosam uvridio tebe Boga moga, neizmir-

no

no dobro; koga lyubim sverhu svake stvari. Ah kamo sricha dasam prie umro, nego tebe uvridio! Oproſtimi! Gospodine! oproſti! Obechajamse temelyito, dachuse u napridak po milloſti tvojoj od svakoga griha, a osobito od ovoga N. paziti; i doſtojnu pokoru csiniti. Dopuſtimi Gospodine kripoſtnu milloſt tvoju; da u svemu ugodim prisvetoj volyi tvojoj. Amen.

Priporuka.

SArahniuas Gospodine bdeche, csuvajnas spavajuche; da bdimo s-Isukerſtom, i pocsivamo u miru. Doſtojse Gospodine ovu noch od svakoga griha sacsuvati nas. Smillujse nami Gospodine! smillujse nami!

Pomolimose.

POhodi molimote Gospodine, pribivaliscte ovo; i svaku zasidu nepriatelysku od nyega odverni. Angyeli tvoji Sveti neka pribivaju u nyemu; koji nekanas u miru csuvaju; i blagosov tvoj neka bude sverhu nas vazda. Amen.

Dopuſtimi Gospodine ovu noch srichno, i sveto pocsivati; da kakosi ti naredio okripim tilo moje na sluxbu tvoju. Kolikogodi puta ovu noch odahnem, toliko puta nekaje faleno Imme tvoje. Pri-

csista Divo, i Majko Mario, i svi Sveti! branitème nochjas od svakoga zla. Angyele Boxji. *kao u jutru.*

Gospodin nas blagosovio; od nagle nehadne, i zle smerti, i od svakoga zla sacsuvao, i u xivot vicsnyi priveo: i duscam virnih mertvih pokoj vicsnyi darovao. Amen.

ISUSE, MARIO, JOZIPE! vami priporucsujem tilo, i duscu moju. Amen. *Posckropivsci blagosovlyenom vodom postelyicu, i sama sebe, reci:* U Imme Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Amen.

BOGOLYUBNOST

U VRIME SVETE MISE.

Nikoji Kerstjani, vrime ono pod Svetom Misom, tako nedostojno provode; da csovik ima razloxito od nyih sumnyiti: jesuli Kerstjani? illi: znaduli scto je Sveta Misa? Turcsin jedan u Italii poveden u Cerkvu nascu, gledajuchi po Cerkvi kada biasce Podizanye, verlose nasinia. U pitanye posli od Kerstjanina znancza svoga, zascto se je smiao? Odgovori: Oprostimi! vala nemogose uzderxat od smia videchi, kako s-mallim poscte-nyem nahodese Kerstjani prid svojim Bogom. Da mi Turci znamo; da je nasc Prorok Muhamed kod nas, kako vi Kerstjani szcinite, da je vasc Isukerst kod vas u onoj biloj stvari; mibi svi obrazom na

cernu

cernu zemlyu palli, i nebismose digli, doklegod nebi znali; danamje grihe prostio. Csuvsci ovo Kerstjanin oni, zastigyen ostade; alli nebilise, i mlogi imali zastiditi? Zato za probuditi serdca pravovirnih na priduxnu bogolyubnost, kazatichu, sctoje Sveta Misa? Kolikoje korisna? Sctonam zlamenuje, illiti prikazuje? jerbo i Sabor Tridentinski zapovida; dase Otajstva Svete Mise puku istomacse.

§. I. *Sctoje Sveta Misa?*

Za razumiti lascnye ovi Nauk, korisnoche biti akose u razlicsna Pitanya, i Odgovore razdili. Zato neka bude pervo:

Pitanye. Sctoche rechi to: Misa, i scto zlamenuje? Odgovor. Misa jest rics Latinska, i rechiche: *Poslana* Zlamenuje pako *Poslana* knami Sina Boxjega po posvechenu kruhu, i vinu; i zlamenuje od nas *Poslana* Sina Boxjega, i *poslane* Molitve nasce po Misnicskoj sluxbi. I zato Misnik na sverhi Mise okrenuvscise puku govori: *pogyite Misa jest*, to jest: pogyite, *poslana* Hoctia jest; illiti Poslano jest, i prikazano Posvetilisctc Bogu.

Pit. Jesuli u staromu Zakonu prikazivana Bogu Posvetilisceta, i po koji nacsin? Odg. Jesu; i ovoje Bog naucsio Adama, a on sinove svoje; izmegyu kojih Sin nyegov Abel prikaza Bogu jaganace. Nacsin pako prikazivanya biasce ovi. Nacsinilibi Otar, i metnuvsci na Otar ono, sctobi hotili prikazati, uxeglibi, da izgori; i ovoseje zvalo Posvetilisctc.

Pit. Jelli Bog dao posli koju zapovid od Posvetilisctah. Odg. Jest dao puku, damuse imaju prikazivati razlicsita posvetilisctа, razlicsitim nacsinom; i zatomu prikazivani biahu junci, golubi, gerlice, kruh, vino, ulye, tamjan, i druge stvari; dok nedogye Zakonosca novoga po millosti Zakona Go-

 spodin

spodin Isukerst; i onda ova Posvetiliscta pristasce, jer biahu prilika samo onoga Posvetiliscta, koje u novomu Zakonu naredio jest Isukerst, to jest Posvetiliscte Svete Mise.

Pit. Zascto je Bog hotio, damuse csine, i prikazuju ova Posvetiliscta? *Odg.* Zato daga lyudi poznadu za najpervoga, i najvechega Gospodina od sviuh stvarih.

Pit. Kadaje Isukerst naredio ovo novo Posvetiliscte Svete Mise? *Odg.* Kada pric muke, i smerti svoje, na najposlidnyoj vecseri obrati kruh u tilo svoje; a vino u kerv; i Aposctole ucsinivsci Misnike dade nyima, i nyihovim u Misnicstvu Naslidnikom oblast, i zapovid govorechi: *Ovo csinite na moje uspomenutje.* Kako dabi rekao: Posvechujte, i obrachajte kruh, i vino, kakosam ja csinio: blaguite tilo, i kerv moju, spominyajuchise od kervavoga Posvetiliscta, koje imam na krixu ucsiniti, da od nyega kripost imate na odpuscтenye grihah. I ovo Posvetiliscte, bih perva na Svitu Misa, kojoj posli po nadahnuchju Duha Svetoga nadodate jesu Molitve, i ostali Sveti Obicsaji za probuditi u serdcu Virnih vechu bogolyubnost.

Pit. Sctoje dakle Sveta Misa? *Odg.* Jest pravo Posvetiliscte novoga Zakona, u komu Bogu, kako najvechemu Gospodinu, pod oblicsjem kruha, i vina prikazujeze Tilo, i Kerv Gospodina Isukersta, brez prolitja kervi, na uspomenu kervavoga Posvetiliscta na Krixu ucsinyena.

Pit. Zascto velisc: Bogu najvechemu Gospodinu? *Odg.* Zasctobose prikazuje Posvetiliscte samomu Bogu, koji jest Gospodin od xivota, i smerti; i koji je dostojan dase, ako on hoche, na poscтenye nyegovo, svako stvorenye prikaxe, strati, pokvari, i pogine. Zato i Sveti Sabor Tridentinski govori: premda na poscтenye Svetih, Sveta Mati Cerkva obicsaie Misu govoriti, neprikazujese Misa nyima, nego samomu Bogu, koji je nyih okrunio,

zafa-

zafalyujuchi nyemu na darovih Svetim udilyenih; i Svetce prosechi, dase oni dostoje za nas moliti na nebesih, od kojih mi uspomenu csinimo na zemlyi.

Pit. Zasctoje na Misi dvoje posvechenye razlicsito, pervo kruba, a drugo vina; illiti: zasctose prikazuje Tilo, i Kerv Gospodina Isukersta pod obliesjem kruba, i vina? *Odg.* Zasctoboje naredio Gospodin Isukerst ovo razlicsito dvoje posvechenye; po komu mi razumiti lasno moxemo; daje na muki i na smerti neprocinyena Kerv nyegova, od tila razlucsena bila.

Pit. Istomacsimi bolye: Kada, i po koji nacsin zlamenujese, i prikazuje u Misi smert Isukerstova? *Odg.* Onda, kada Misnik posvechuje pervo Kruh, a posli vino; zasctobo po kriposti oniuh Svetih ricsih pod oblicsje kruha stavlyase samo Tilo Isukerstovo brez kervi, kakoje i na Krixu bilo; a pod oblicsje vina stavlyase posli sama kerv Isukerstova, kojaje izvan tila, prolita bila; i zato po kriposti oniuh Svetih ricsih razdilyujese kerv, od tila, i po ovi nacsin prikazujese smert Isukerstova, buduchi da tilo brez kervi nemore xivo biti. Alli ovde valya pametiti; premdase tilo od kervi, i kerv od Tila po kriposti oniuh svetih ricsih razdilyuje, nisctanemanye zarad sdruxenya onoga, koje Tilo, i Kerv sada megyu sobom imaju; kako pod oblicsjem kruha jest ne samo Tilo, negoje i Kerv zajedno; tako i pod oblicsjem vina jest ne samo Kerv, negoje i Tilo zajedno, to jest vas xiv Isukerst i pod jednim, i pod drugim oblicsjem; zasctobo Isukerst uskersnuvsci od mertvih veche neumira; i zato nemorese veche Kerv od Tila razdiliti.

Pit. Jelli ovo Posvetiliscte Svete Mise, samo uspomena, i prikazanye Posvetiliscta na Krixu ucsinyena? *Odg.* Nie samo uspomena, i prikazanye, negoje ono isto Posvetiliscte, kojeje jedan put na Krixu ucsinyeno, i ovo zaradi dva uzroka. *Pervo:*

jerbo isti Gospodin Isukerst, koji kako Misnik pri-kaza sebe onda na Posvetilisćte Otcu Vicsnyemu na dervu Krixa, on i sada kako Poglaviti, alli nevigyeni Misnik po rukuh Sluxbenikah svojih, to jest Misnikah svojih, u Misniestvu Namisnikah prikazuje sebe Otcu Vicsnyemu na Otaru, kadase po posvechenyu obrachja Kruh u Tilo, a vino u kerv. I ovoje uzrok, zascto Misnik kada posvechuje, ne-govori: Ovoje Tilo Isukerstovo, nego u ime, i u kipu Isukersta govori: *Ovoje Tilo moje;* kako dabi on isti Isukerst bio. *Drugo:* Zasctobo ono isto Tilo, i kerv, oni isti Gospodin Isukerst, koji jedan put na Otaru Krixa bih prikazan, prikazujese na Otaru Mise svaki dan, alli nacsinom razlicsitim, na Otaru Krixa s-prolitjem Kervi, a sada svaki dan na Otaru Mise, prez prolitja kervi.

Pit. Jelli ovo Posvetilisćte Mise u staromu Zakonu zlamenovano? Odg. Jest, i osobito po Kralyu Melkisedeku, koji je na Posvetilisćte kruh, i vino Bogu prikazao, i zato buduchi da je Isukerst, kako nahodimo u Davidovoj Pismi 109. Misnik u vike, to jest do sverhe svita po nacsinu illiti obicsaju Melkisedeka; kakoje Melkisedek kruh, i vino prikazao, takoje i Isukerst na najposlidnyoj vecseri Tilo, i Kerv svoju pod oblicsjem Kruha i vina Otcu Vicsnyemu prikazao; i prikazuje svaki dan svemu svitu na svetoj Misi.

Pit. Akoje isti Isukerst kod Otara Misnik sctosu dakle Misnici lyudi, koji Misu govore? Odg. Isukerstje Poglaviti, i nevigyeni Misnik, koji sebe Bogu Otcu prikazuje na svakoj Misi; a drugi Misnici jesu Namisnici, i Sluxbenici nyegovi, po kojih rukuh sebe Isukerst prikazuje. Drugi Misnici, jesu takogyer Sluxbenici i Poklisari Svete Majke Cerkve; jerbo svaki Misnik od strane Cerkve, to jest sviuh pravovirnih Boga scuje, i moli; kakono na priliku, koji je odabran za Poklisara od je-

dnoga

dnoga grada, on u ime, i od strane sviuh gragyanah poslove kod Kralya opravlya.

Pit. Tko dakle prikazuje ovo Posvetilisctе Svete Mise? *Odg.* 1. Prikazuje isti Gospodin Isukerst Poglaviti Misnik po Misnicih Namisnicih svojih. 2. Prikazuje po sebi, i od svoje strane svaki Misnik kakono Sluxbenik ovoga Posvetilisctа, koji buduchi regyen, primioje oblast Misu govoriti. 3. Prikazuje Sveta Mati Cerkva po Misniku, kako po Opchenomu Sluxbeniku, i Poklisaru svomu. 4. Prikazuju i oni, koji Svetu Misu bogolyubno sluscaju. Ovoje ocsito iz onih ricsih, koje Misnik okrenuvscise puku govori: *Molite Bratcho, da moje, i vasce Posvetilisctе bude primlyeno kod Boga Otca Svemoguchega.* A iz megyu onih, koji Misu sluscaju, prikazuju osobitie oni, koji Misniku odgovaraju, i sluxe kod Otara; ovoboje jedna Angyeoska sluxba, buduchi dasu Angyeli sluxili Misnikom, Svetomu Osvaldu Biskupu, Svetomu Prokulu Biskupu, i Mucseniku, i drugim Misnikom. 5. Prikazuju osobito oni, koji plate, dase Misa govori; koji Misnika hrane, illi dadu za Misu potribita, kakono ruho, kalex, alli vino; illi potribna za Misu pripravlyaju. 6. Prikazuju najposli, i oni koji nemoguchi u Cerkvu dochi, prikazuju Bogu Svetu Misu xelechi nyu sluscati. Alli ovi, ako i prikazuju, nisu Misnici, negoje Misnik oni samo, koji Sveti Sakramenat csini.

§. 2. *Od Koristi Svete Mise.*

Otajstvo Tila Isukerstova imase na dva nacsina prociniti. *Pervo* kako Sakramenat. *Drugo* kako Posvetilisctе. *Sakramenat* csinise po posvechenyu, illiti izgovaranyu oniuh svetih ricsih; i dajese posli na pricseстenyu nami za hranu dusce. *Posvetilisctе* csinise po posvechenyu kruha, i vina; i prikazanyu; kojese csini s-istim od posvechenya ricsma.

ma. Razlikaje dakle ova megyu Sakramentom, i Posvetilisctem; zasctobo Sakramenat dijese nami, a posvetilisctc prikazujese Bogu za nas: Sakramenat koristanje onomu, kojiga prima; Posvetilisctc korisnoje onim za kojese prikazuje, to jest svima pravovirnim. Korisnoje pako zato, jerbose po nyemu prilaxe nami, i daje plod, i kripost onoga Posvetiliscta kervavoga na krixu ucsinyena. Ova korist jest peterostruka, zlamenovana po prikazanya Posvetilisctah u staromu Zakonu, kakochemo viditi. Alli pervo toga:

Pit. Tko prima plod, i korist S. Mise? Odg. Primaju svi kolici, koji recsenim ozgor nacsinom Svetu Misu prikazuju; a primaju redom ovim. 1. Misnik. 2. Oni za kogase Misa govori. 3. Oni koj Misniku kod Oltara sluxe, i odgovaraju. 4. Oni koji Misu bogolyubno s-odlukom sluscaju. 5. Svi pravovirni, illi oni bili kod Mise, illi nebili; i kolikoje koji dostojnii, toliko vechu millost prima, premda Misnik od nyih i nemisli; zasctobo svaki Misnik jest Sluxbenik Opcheni, i kod Boga Poklisar Svete Matere Cerkve; koja hoche, da svi pravovirni budu dionici ovoga blaga.

Pit. Koji je plod, i korist S. Mise? Odg. Jest ovi, da po nyoj moremo dvostruku duxnost nascu ispuniti. 1. Da moremo prikazati Bogu dostojno Posvetilisctc, kako najvechemu Gospodinu; i zatoje *Posvetilisctc od Bogocsastenya.* 2. Damu moremo dostojno zafaliti na darovih primlyenih, a osobito na daru odkuplyenya; i zatoje *Posvetilisctc od Zafalyenya.* Rekoh: dostojno, jerbose nemore prikazati Bogu dostojnie Posvetilisctc; buduchi damuse prikazuje nyegov Sin polyublyeni Isukerst.

Pit. Koji je josc plod, i korist S. Mise? Odg. Jesu josc tri. 1. Da moremo po nyoj sercsbu Boxju nascim grisih probugyenu umirit; da nas nepokara: da moremo takogyer Boga na millosergye prignuti, i velikih grihah oprosctenye dobiti, ne tako

danamse

danamse oproste kako po Ispovidi; veche moxemo isprositi dar od pokore, to jest onu veliku millost; dase od grihah nascih pravo pokajemo; i zatoje *Posvetiliscte od millostivosti.* 2. Da moremo po nyoj isprositi oprosctenye pokore; koju, da zadovolyimo Pravdi Boxjoj, duxnismo podniti, illi na ovomu, illi na drugomu svitu; i ovo ne samo za nas; nego i za dusce u mukah Ocsiſtehenya; kako ucsi Sveta Mati Cerkva, kojaje ovi nauk primila od istih Aposctolah; i zatoje Misa *Posvetiliscte od Zadovolynosti.* 3. Da po nyoj moremo isprositi svaka dobra, nesamo duhovna, nego i tilesna; ako ona nisu suprotivna spasenyu nascemu; i zato Misa jest takogyer *Posvetiliscte od Isproscenya.*

Pit. Imajuli ovu korist samo oni koji Misu govore alli csine, dase za nyih govori? *Odg.* Imaju takogyer i oni, koji bogolyubno Svetu Misu sluscaju, i nyu s-Misnikom prikazuju; nitise mogu zadosta izkazati oni darovi, koje primaju sluscajuchi bogolyubno Svetu Misu. I nie csudo, da je tako velik plod, i korist Svete Mise; jer kako govori Sveti Lovrinac Justinian: *Kadase prikazuje na Otaru Isukerst; vapie isti Odkupitely, prikazujuchi Otcu ranne svoje.* Sctoche uskratiti Vicsnyi Otac rannam, to jest dostojanstvu, i zasluxenyu polyublyenoga Sina svoga? i zato ista Sveta Mati Cerkva sverscuje molitve svoje s-onim ricsma: *Po Isukerstu Gospodinu nascemu.*

Pit. Sctoche ove ricsi rechi? *Odg.* Rechiche, da mi nemoguchise uffati u slaba dobra dilla nasca, nego uffajuchise u dostojanstva muke, i smerti Isukerstove, molimo Boga; da on na nevridnost nascu negledajuchi pogleda na obraz Isukersta; i zarad svetinye, i zasluxenyah nyegovih, darujenam ono, scto mi po sebi nismo verstni isprositi. I ovi nacsin moliti, naucsilaje Mati Cerkva od Isukersta, koj recse kod Svetoga Ivana na *Pogl. 16. Ako scto budete prositi Otca, u imme moje, datiche vam.*

Pit.

Pit. Molili i sada za nas Isukerst? *Odg.* Buduchi on nasc kod Otca Nebeskoga Odvitnik, i Zagovornik, moli za nas i sada u nebu, nesamo prikazujuchi Otcu Vicsnyemu trud svoj, ranne svoje, i zasluxenya svoja; nego i pravom molitvom za nas moli, kako na zemlyi molyasce; ne danam sctogodi opet iz nova zasluxi, i isprosi, buduchi nam veche na ovomu svitu, koja hotiasce svakolika isprosio; nego sada moli isctuchi, danamse ono dade, sctonamje on zasluxio, i sctomuje Otac Nebeski obechao, to jest millost, i spasenye nasce.

Pit. Zascto mi dakle molechi, negovorimo: Isukerste moli za nas? *Odg.* Zasctobo Mati Cerkva daje Isukerstu ono, sctoje dostojnie prosechi nyega; ne da on za nas moli kako Csovik; nego danam kako Bog dopusti ono, scto prosimo; i zato govorimo: *Isukerste csuj nas, usliscinas, pomillujnas*; a ne: *moli za nas.*

Pit. J. lli manye korisna Misa recsena od zla Misnika, nego recsena od dobra Misnika? *Odg.* Od potribeje znati, da Misnik govorechi Misu imase procinit na tri nacsina: *Pervo* akose procini kako Namisnik Isukerstov, u ime nyegovo posvechujuchi, illiti Sakramenat csinechi, i prikazujuchi; Misa zla Misnika nie manye korisna, nego dobra Misnika; jerbo i dobar i zao Misnik csini jedan, i isti Sakramenat u sebi svet; i zato ovomu csinyenu illiti dillovanyu u ime Isukersta, odgovara plod osobiti, koga csini Misa od sebe po naregyenyu, i dostojanstvu Isukerstovu; a ne po dobroti Misnika.

Drugo, akose procini Misnik, kako opcheni Sluxbenik Cerkve, u koje ime govori one molitve, kojese imaju govoriti; Misa zla Misnika, nie manye korisna, nego Misa dobra Misnika; jer premda je zao Misnik, nisctanemanye Cerkva, u koje ime Misnik moli, jest vazda Sveta, i Bogu ugodna; i zato ovomu molyenu u ime Cerkve odgo-

vara

vara takogyer plod Opcheni, koga svi pravovirni jesu dionici; a neodgovara dobroti Misnika. Jednakaje dakle korist Mise, illi od zla illi od dobra Misnika recsene; kakono na priliku: illi ti po dobromu, illi po zlocsestomu slugi poslao siroti u imme Boxje lemosinu; jednakuchesc korist imati, i plachu od Boga primiti: jerbo i zlocsest sluga u imme tvoje a ne u svoje lemosinu daje: po isti nacsin ni zlochja Misnika nemoxe ono pricsisto Posvetili cte okvernuti; nemoxe ni pervoga ni drugoga ploda illiti koristi zabraniti; jere on u imme, i u Kipu Isukersta Posvetiliscte prikazuje, i u imme Cerkve moli, a ne u imme svoje.

Treche Akose pako procini na trechi nacsin to jest u ime svoje, i od svoje vlastite strane molechi navlastito prie Podizanya za xive, a posli za mertve, ocsitoje da Misa zla Misnika manye je korisna nego dobra Misnika, zasctobo Bog neprima molitve takvoga Misnika, koji govorechi Misu u smertnomu grihu, nie vridan millosergya, nego pokaranya Boxjega.

Zato ovo svitovanye daju Bogoslovci, da csinimo zarad osobite koristi Mise govoriti od Misnika bogolyubniega; zasctoboche on i druge molitve koje u imme Cerkve govori svechim bogolyubstvom, i vruchostju govoriti, i zato oni koji plati nyemu, osim dvojega ploda ozgor recsena, postatiche dionik josc trechega ploda, koji odgovara vlastitoj dobroti, i bogolyubstvu Misnika. I ovoje uzrok, zascto Aleksander Papa *Cap. Ipsi 1. q. 1.* recse: *Koliko dostojnii budu Misnici, tolikoche lascnye oni, za koje mole, uslisvani biti.* Alli csuvajmose, da Misnike u pameti nascoj nesudimo, i neokrivmo.

Pit. Jelli korisnie csiniti, dase Misa prie, illi posli smerti govori? Odg. Mlogoje korisnie za xivota, illiti prie smerti. Zasctobo koji csini, dase Misa govori za nyega prie smerti, akose nahodi u smertnomu grihu, moxe isprositi po Misi millost kri-

posnu,

posnu, i dillotvornu, da csini pravu, i spasonosnu pokoru. Akolise nahodi u millosti Boxjoj moxe isprositi druga dobra, za tilo, da ozdravi; a sza duscu da boleft usterplyeno podnese; da srichno primine; da brez mukah Ocsistenya uprav u Raj dogye. Ako pako naredi dase posli smerti govore Mise, istinaje dase moxe izbaviti iz Purgatoria, alli morebiti kasno; i bolyeje nedochi u one prixestoke muke, nego oslobogyenya csekati. Joscje i drugi uzrok, zasctoboje ugodnie Bogu, i zato nami korisnie prikazaliscte dragovolyno, to jest pervo smerti; jer scto ostavlyamo dase csini posli smerti, ono kao usillovani ostavlyamo. Ovose ima razumiti, i od drugih dobrih dillah, kojaje korisnie csiniti za xivota; nego narediti dase csine posli smerti.

ISTOMACSENYE OTAJSTVAH, SVETE MISE.

Mlogisu bogolyubno istomacsili Otajstva Svete Mise; alli razlicsitim nacsinom. Jedni prikazujuchinam, i zlamenujuchi Upuchenye, Xivot, Muku, i Smert Gospodina Isukersta, i ovi isti neslaxuse megyu sobom u svemu. Jedni pako prikazujuchinam samo Muku, i smert nyegovu. Na priliku: Jedni, kada Misnik unigye u Sakristiu, dase obucse, promisclaju Upuchenye Sina Boxjega, kojise snigye s-neba, da u utrobi Pricsiste Divice Marie obucse, i uzme narav csovicsansku. Jedni pako Upuchenye promisclyaju, kada Misnik namistivsci Kalex prid Otar snilazi. Jedni onda promisclyaju Isukersta u vertlu molechega, a jedni krix nosechega. Illi po jedan, illi po drugi nac in promisclyatko, velikuche korist imati:

Josc imase znati, da i Ruho Misnicsko, sudje, i dillovanya Misnika zlamenuju razlicsita Otajstva.

stva. Ovaje naredila Sveta Mati Cerkva za ukazati Velicsanstvo ovoga Posvetiliscta, i za probuditi serdca na bogolyubno promisclyanye. I zatochu sada istomacsiti *pervo* scto zlamenuje Ruho Misnicsko, i ostala! *Drugo* Kakonamse u Svetoj Misi prikazuje xivot, muka, i smert Isukerstova? *Trecbe* Kakonamse prikazuje samo muka, i smert Isukerstova, s-molitvicamih, za promisclyanye bogolyubno, pristojnim? Ovoches nachi pod Nadpisom: *Promisclyanye Muke, i Smerti Isukerstove pod S. Misom.*

§. 1. *Od Ruha Misnicskoga, i ostalih stvarih na Misi, obicsajnih.*

Pit. Buduchi da Misnik prikazuje Isukersta setonam od muke nyegove zlamenuje Misnicsko Ruho? Odg. Naglavnik kako ucsi S. Toma Naucsitely, zlamenuje Krunu Isukerstovu; illi kako drugi promisclyaju, zlamenuje kerpu onu, s-kojom od Xudiah prikriven biasce obraz Isukerstov, kadamu govorahu: *prorokujnam, tkoje? kojiteje udario? Kosculya* zlamenuje bilu svittu, u kojoj Isukerst biasce od Iruda porugan *Pojas* zlamenuje uxe, s-kojim biasce u vertlu svezan. *Manipuo* illiti *Narucsnik* zlamanuje uxe, s-kojim biasce k-stupu privezan. *Stola* illiti *Prikoramenica*, zlamenuje uxe na vratu skojim biasce potezan Krix nosechi *Paramenta* zlamenuje cervenu odichu, s kojom zaogernyen biasce.

Pit. Zlamenujeli josc scto Ruho Misnicsko? Odg. Zlamenuje kriposti s-kojima Misnik, kako Namisnik Isukerstov ima biti nakichen! *Naglavnik* zlamenuje kacigu od spasenya, i uffanye u Boga za pridobiti svako naterkanye, i napastovanye davaosko. *Kosculya* zlamenuje csistochu serdca, illiti dusce, *Pojas* csistochu tila, i uzderxanye od bludnosti.

ſti. *Narucsnik* Pokori, i xaloſt. *Stola* Jakoſt serdca za podnoxiti sve krixe, zapovidi Boxje ispuniti, i jaram Gospodinov veselo nositi. *Paramenta* kojase sverhu drugih odichah oblacsi, zlamenuje lyubav kojaje sverhu oſtalih kripoſtih: pridnya strana zlamenuje lyubav prama Bogu; a straxnya prama iskernyemu. Drugi drugacsie tomacse.

Pit. Scto zlamenuje Otar, i ona kojasu na Otaru? Odg. Otar zlamenuje goru Kalvariu; illi kako jedni promisclyaju, dervo Krixa, na komu prikaza sebe Isukerſt Otcu Vicsnyemu: illi terpezu na najposlidnyoj Vecseri. *Otarnik* zlamenuje teperznyak na iſtoj Vecseri. *Krub* kojise posvechuje, zovese *Hosctia* imenom, i u staromu Zakonu obicsajnim, u komu svaki dar, i svako prikazanye Bogu ucsinyeno nazvano bih Hosctiom. *Kalex*, zlamenuje Grob Isukerſtov. *Zdilica*, zlamenuje kamen, skojim biasce Grob pokriven. *Korporal*, illiti proſtirka pod kalex zlamenuje platno, u koje bi zavito mertvo Tilo Isukerſtovo. Pala illiti mali pokrivacsich zlamenuje kepu, kojom u grobu pokriven bih obraz Isukerſtov. *Purificatorium*, illiti csiſtilica zlamenuje maramicu, kojom biahu otarene ranne Isukerſtove. *Sviche goruche*, zlamenuju lyubav goruchu Isukerſta, u ovomu Posvetilisctu; i takogyer napominyajunam nascu duxnoſt; dase navlaſtito s-goruchim serdcem Sveta Misa govori, slusca, i prima Sakramenat Tila Isukerſtova, koji, kada i Sveta Misa naregyen bih, kod sviche na najposlidnyoj Vecseri.

Pit. Scto zlamenuju dillovanya Misnika? Odg. Kadase Misnik obracha k-puku opominaga na bogolyubſtvo: i promisclyanye Otajstva. Kada moli rukam rascirenim, prikazuje Isukerſta Propeta; a kada moli rukam sklopl yenim zlamenuje Isukerſta svezana: Kadase prigne ruke na Otar metnuvsci, zlamenuje Isukerſta sebe ponizujuchega, illi pod Krixem padajuchega: Kada u Otar polyubi, zlamenuje

menuje posluh Isukerstov prama Otcu Vicsnyemu, i nas opomina, scto za lyubav nascu podnese Isukerst: kada moli mucse, zlamenuje mucsanye Isukerstvo na pitanye Iruda, i Pilata: kada igye od desne strane na livu, od live na desnu; zlamenuje Isukersta od suda jednoga na drugi potezana.

Pit. Scto zlamenuju oni mlogi krixi, koje Misnik csini? Odg. Zlamenuju, da je vas xivot Isukerstov bio krix, illiti muka: kada csini dva krixa zlamenuje muku na tilu, i u dusci: kada csini tri, zlamenuje tri csavle: kada csini pet, zlamenuje pet ranah Isukerstovih.

Pit. Tkoje naredio, dase zvoni na Podizanye? Odg. Gergur deveti ovoga imena Papa; da pravovirni, kojisu izvan Cerkve, podignu pamet, i poklonese prisvetomu Sakramentu. Slidi ovde na niki nacsin Mati Cerkva izgled staroga Zakona, u komuje bilo obicsajno s-trubiyam srebernim zazivati puk na Svetkovine, i Posvetiliscta.

Pit. A sctonam more zlamenov ti ono trostruko zvonenye pervo Podizanya, i pod nyime, svaki put po tri puta? Odg. Zlamenovatinam more devet korah Angyeoskih, koji na misto pogerda Xudinskih, Isukerstu falu, i slavu na nebesi pivasce. More takojer nas opomenuti, kako i ono kada prid Podizanyem jedan put zvoni, da pamet skupimo na promisclyanye muke, i lyubavi Isukerstove.

Pit. Kojaje duxnost Sluxevnika? Odg. Jest Misniku kod Otara sluxiti, i nyemu na misto puka bogolyubno odgovarati. Imase ovde bilixiti; da u pervascnya vrimena, puk podloxan Rimu, u derxavah Zapadnih razumioje Latinski; kakono u derxavah Istocsnih, i u Egyptu razumioje Gercski; i zatoje razumio molitve Misnika, nyemu odgovarao, i Boga scnyime falio. Posli pako kadase pokvari jezik Latinski, po Italianskomu, Francuskomu, i Scpanyskomu, malloseje nahodilo, kojibi znali Misniku odgovarati; zatoje naregyeno, da

na Pivanoj Misi odgovara Kor Cerkveni na mifto puka; a na Misi sctivenoj, djak Cerkveni, illi koji znade. Sada slidi Istomacsenye ifte Svete Mise, kojechu ne samo Otajftva, nego i dillovanya, illiti scto Misnik csini u kratku pokazati.

§. 2. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Pocsetka, do Gloria?*

Svetu Misu razdilyuju jedni u tri Diila. *Pervi* Dio jeft od Pocsetka do *Offertoria* illiti Prikazalisćta. Ovi dio u stara vrimena zvaoseje Misa Novoviracah, koji josc nisu bili kersćteni, vechesu ucsili Nauk Kerftjanski; dase okerfte kakoje bio obicsaj illi u ocsi Uskersa, illi u ocsi Duhovah; i zatosu prie Offertoria iz Cerkve odlazili. *Drugi* dio jeft od Offertoria, do Pricseftenya Misnikova. *Trechi* od Pricseftenya do sverhe. Drugi drugacsie razdilyuju. Miehemo u viscje Diilah, illiti Cslanyakah razdiliti.

Najpervo kada Misnik dogye k Otaru, namiftivsci Kalex i otvorivsci knyigu, obicsaje sachi dolli prid Otar, i poklonivscise krixu, pocsima Misu. Ovo vidimo. Alli:

Pit. Kakvonamse ovdi Otajftvo prikazuje? Odg. Prikazujenamse Otajftvo Upuchenya Isukerftova, koji s neba snigye, i pofta csovikom u utrobi pricsifte Divice Marie.

Pit. Zascto Misnik pocsima Misu od Krixa govorechi: U Ime Otca. Odg. Zasctobo, ako svako nasce dillo ima pocseti po zlamenyu Krixa, i nazivanyu Prisvetoga Trojftva, doftojnoje; da i Posvetilisćte Svete Mise tako pocsme, kojese prikazuje na posetenye Prisvetoj Troici, i na uspomenu muke Isukerftove.

Pit. Scto Misnik posli Krixa govori, i moli? Odg. 1. Iz Pisme Davidove 42. pocsima s onim redkom

kom *Pristupiticbu k-Otaru Boxjemu*, i istu Pismu govori, i opet za nyome oni redak; da probudi u sebi xelyu dostojno, i veselo prikazati Bogu ovo Posvetiliscte. 2. Govori Ispovid Opchinsku, i za nyime Sluxevnik na misto puka; da i on zadobie plod obilatji Svete Mise, i dostojno duhovnim barem nacsinom pricsestitise more. 3. Prosi Oproscte-nye grihah, i danam Bog millosergye ukaxe.

Pit. Kakvonam Otajstvo prikazuje Ispovid Opchinska? Odg. Prikazujenam Isukersta, kojiseje u-putio; da za grihe nasce zadovolyi Pravdi Boxjoj.

Pit. Kako Misnik doli stojechi sverscuje Molitve? Odg. Najposli rascirivsci ruke, kako dabi ktio serdca svega puka na molitvu skupiti, veli: *Pomolimose* illiti: *Molimo*; i stupivsci gori, prignut Boga moli za oproscenye grihah puka, i svojih po dostojanstvu Svetih; a osobito oniuh, kojihse Mochi u Otaru nahode, i ovo molechi u Otar polyubi.

Pit. Odkud ima pocseтak ovo celovanye Otara? Odg. Od staroga obicsaja; zasctobo u perva vrimena kerstjani ulizavsci u Cerkvu lyubilisu, i celovali Otar za zlamenovat; da jedan drugomu prasceta, akolibi od nyega uvrigyen bio. Toliko u pako poscтenye stari Kerstjani Cerqui ukazivali; dasu i isti prag Cerkve doscavsci lyubili.

Pit. Kakvonamse Otajstvo po ovomu dillovanyu Misnika prikazuje? Odg. Prikaznjenamse pridubo-ko Sina Boxjega ponixenstvo, i nyegova lyubav, kojomnasje tako lyubio; daseje za nas ponizio, i csovikom postao.

Pit. Scto na pivanoj Misi zlamenuje Kadionik, i pokadjenye? Odg. Kadionik, kako govori S. Avgustin, zlamenuje Isukersta; a goruchi tamjan, i dim, zlamenuje nyegovu goruchu lyubav, i molitvu u utrobi Divice; u kojoj udily, kadase zacse, prikaza sebe Otcu Vicsnyemu na Posvetiliscte; da hoche ispuniti volyu nyegovu, i svit odkupiti.

Pit. Scto zatim slidi? Odg. Slidì *Introitus* to jest nascki: Ulazenye, i Pristupanye, kada na kraju Otara Misnik pocsima Misu, sctiuchi redak iz Svetoga Pisma, i za nyime. *Slava Otcu.*

Pit. Zasctose zove Introitus, illiti Ulazenye? Odg. Zasctobo Misnik ulazi u govorenye Misc; illi zasctobo u perva vrimena, kadaje puk u Cerkvu ulazio, dokseje vas skupio, pivao je Pisme Davidove doverscujuchi s-redkom: *Slava Otcu*, i jerbose josc vas nie mogao skupiti, zatoie opet iste Pisme pivao; kakono i sada Misnik rekavsci? *Slava Otcu*, oni redak, kojise zove *Introitus* opet drugi put govori. Zovese takogyer *Pristupanye* zasctobo doli stojechi Misnik rekaoje: *Pristupitichu k-Otaru* a sada pristupa.

Pit. Kakvonamse ovdi Otajstvo prikazuje? Od. Prikazujenamse xelyah Starih Otacah xelechih Doscastje Spasitelya, koiu xelyu priuxganu znamenuje, govorenye drugi put Redka onoga. Govori Misnik: *Slava Otcu* zafalyujuchi Prisvetomu Trojstvu na Upuchenyu Spasitelya, koje Stari Otci prosisce, i csekasce.

Pit Sctoche rechi, i sctonam prikazuju: Kyrie elejson, koje Misnik u srid Otara govori? Odg. Rechiche: *Gospodine pomilluj.* Ovoje Misi nadodao Sylvester pervi ovoga Imena Papa, i prikazuienam xalosni yapai Patriarkah, i Prorokah uzdiscuchih; dase smilluie, i dogye obechani Spasitely. Govorise pako devet puta, kakoie naredio Gergur Papa; tri puta: *Gospodine pomilluj*; tri puta: *Isukerste pomilluj*, i opet tri puta: *Gospodine pomilluj*, molechi po tri puta svako Sobstvo Prisvetoga Trojstva, za ukazati veliku potribu, i xelyu millosergya Boxjega.

Pit. Sctose ima ovde bilixiti? Odg. Da ove ricsi: *Kyrie eleison* jesu Gercske; jer posli Apostolah, koji biahu Xudinskoga roda, i govorisce Misu u Jeruzolimi; pocsesce Gerci Misu govoriti u An-

u Antiokii ; a posli nyih Latini u Rimu. I zato sluximose s-ovima trima jezicih u Misi : Xudinske ricsi jesu : *Alleluja*, *Hosanna*, *Sabaoth*, *Amen* ꝯ. Gercske : *Kyrie elejson*, *Epiſtola*, *Evangelium*. Sluximose s ovima trima jezicih na posctenye Nadpisa na Krixu Isuke ſtova, upisana xudinski, Gercski, i Latinski, za ukazati ; da Cerkva najpervo od naroda Xudinskoga, posli od Gercskoga, i od Latinskoga skuplyena, i sjedinyena, je jedna, i iſta Cerkva. Sada u Dalmacii govorise takojer sveta Misa Illiricskim jezikom, po dopuscteny u S. Otca Pape.

§. 3. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Gloria, do Evangyelya?*

Pit. Scto zatim csini Misnik? *Odg.* Piva, alli govori Angyeosku Pismu, koju Angyeli pivasce u vrime Porogyenya Isukerſtova : *Slava Bogu na visini, i na zemlyi mir lyudma dobre volye* : I zato zlamenuje Otajſtvo Porogyenya, i nascu zafalnoſt na Doscaſtju Spasitelya.

Pit. I koje naredio, dase ova Pismica govori? *Odg.* Sveti Telesfor Papa, i Mucsenik ; koji je takogyer naredio, dase na Boxich tri Mise govore ꝯ. A oſtala : *Falimo tebe* ; *blagosivlyamo tebe*, gdi Otca Nebeskoga slavimo, i nyemu zafalyujemo ; a Isukerſta Jaganca Boxjega molimo, da nas pomilluje, i primi molenye nasce, nadodaoje S. Hilario Biskup. Na sverhi ove Pisme Misnik csini Krix, po komunam prikazuje Otajſtvo Obrizovanya Isukerſtova.

Pit. Scto posli csini Misnik? *Odg.* Polyubivsci u Otar, okrechese puku, pozdravlyaga govorechi : *Gospodin svami*, za probudit serdca na bogolyubnoſt ; da o Bogu puk misli ; a Sluxevnik na miſto puka odgovara : *I s-Duhom tvojim.*

Pit. Zascto prie u Otar polyubi? *Odg.* Da kao od Isukersta po Otaru zlamenovana mir uzme, i puku dade.

Pit. Kakonamse Otajstvo prikazuje po ovomu pozdravlyenyu? *Odg.* Ocstovanye porogyena Isusa, trima Kralyem, koiisu od Istoka dosch.

Pit. Odkud ima pocsetak ovo Pozdravlyenye: Gospodin svami? *Odg.* Ovo Pozdravlyenye kako, veli S. Dionisia sasvim Boxanstveno, ima pocsetak iz Svetoga Pisma. Ovako, da druga ostavim, pozdraviole Gabriel Divicu: *Gospodin stobom*; i isti Isukerst rekaoie Aposctolom: *Evo ja svami jesam do sverhe svita.* Odgovor pako Sluxevnika, po komu on xeli ono isto Misniku scto on xeli puku, uzet je iz knyige Svetoga Pavla Aposctola, koji pisce Timotheu: *Gospodin Isus s Duhom tvojim.* Zabranyenoie Xenskim glavam rechi: *Gospodin svami*, zasctoboie ovo rics Isukerstova, kako vidismo, koji je bio Muxka glava; i Misnik naivechi; i zatoie Misnikom samo, i Diakonom, kada navisctuju Evangyelye, dopusctenoje rechi.

Pit. Scto csini Misnik puk pozdravivsci? *Od.* Pocsima moliti, i pervo nego pocsme, veli: *Molimo* illiti *Pomolimose*, da sebe, i puk na bogolyubno molenye probudi, i za zlamenovat, da u ime Cerkve, i od strane sviuh, onu molitvu govori. Ova Molitva zovese Latinski *Collecta*, to jest *Molitva skupna*, jer u perva vrimena kadabi Misnik rekao: *Molimo* vas puk molyasce, i scnyime Misnik; kogaje duxnost, da skupivsci proscnye svega puka, kako Poklisar, na misto nyega, i za nyega Boga moli.

Pit. Zascto Misnik obicsaje upravlyati Molitvu k Ottu Nebeskomu? *Odg.* Zasctobose na Misi Otcu, i Isukerst isti prikazuje, koji nasje ucsio moliti ovako: *Otcse nas*; Blixi ovde, da ono sctose daje Bogu zaradi naravi Boxanstvene, pristojise svemu Trojstvu, i svakomu Sobstvu.

Pit.

Pit. Kako obicsaje molitvu sverscitti? *Odg.* Ovako: *Po Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji s-tobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog.* Zasctobonasje isti Gospodin Isukerst ucsio, kakoje recseno; da u imme nyegovo, i po dostojanstvu nyegovu molimo. Spominyamo ovde Duha Svetoga za ukazat posctenye svemu Trojstvu. Sluxevnik pako na misto puka odgovara: *Amen* to jest: *neka bude*, da Molitvu Opchjenu, kojuje Misnik za sve prikazao, svi potverde.

Pit. Kakvonam Otajstvo ova Molitva prikazuje? *Odg.* Prikazujenam, i zlamenuje Otajstvo Prikazanya Isukerstova, kadaga Gospa na dan Ocsiscenya u Cerkvi, kuchi od Molitve, prikaza Ocu Nebeskomu. Prikazujenam takogyer vazdascnyu Isukerstovu molitvu, od ditinstva do, pripovidanya S. Ivana Kerstitelya, po Epistoli zlamenovana.

Pit. Scto za Molitvom csini Misnik? *Odg.* Sctie *Epistolu* uzetu iz Svetoga Pisma, illi Novoga, illi Staroga Zakona zasctoboje, i u staromu Zakonu od Isukersta prorokovano. Po ovomu sctivenyu prikazujese, kakoje recseno, Pripovidanye Svetoga Ivana Kerstitelya; kojiie sridovexa od Staroga, i Novoga Zakona; i s-pripovidanyem svojim pripravlyasce put Isukerstu; i zatose *Epistola* sctie prie Evangyelya.

Pit. Sctoche rechi Epistola? *Odg.* Rechiche Poslanica, illiti Poslana knyiga; zato ovo ime pristoise ovomu Sctienyu iz Svetoga Pisma; jer kako veli Gergur veliki: *Sveto Pismo jest Knyiga od Boga Svemoguchega, svojemu stvorenyu poslana.*

Pit. Scto zlamenuje oni Obicsaj, kada na Pivanoj Misi Poddjakon sverscivsci Epistolu, igye k-Misniku? *Odg.* Zlamenuje, da je Ivan posli Pripovidanya slao Ucsenike k-Isukerstu; i kakonoje Isukerst falio Ivana, tako i Misnik daje blagosov Poddjakonu.

Pit. Sctoche rechi Graduale, koje posli Epistole Misnik govori? Odg. Graduale razumiuchi *Canticum* ricsje Latinska; i rechiche: *Pisma kod Skalinah*, koja je kod nyih u perva vrimena pivala; kadaje Djakon iscao na Pripovidaonicu, da navisti Evangyelye. Zlamenujenam pako uzascastje Ucsenikah k Isukerstu, koje on posli Ivanova pripovidanya je zvao jednoga za drugim. Zlamenujenam os josc, da i mi po Nauku Prorokah, i Aposctolah, kako po kalinah, od jedne kriposti na drugu stupimo, i napridujemo.

Pit. Sctoche rechi, Alleluja, i Tractus? Odg. Alleluja je rics od veselya, i rechiche: *Falite Boga.* I zlamenuje radost, koju dusca po pokori, i napridovanyu u kriposti h chuti u sebi: zlamenuje takogyer novo veselye Ucsenikah, s-Isukerstom s druxenih. A *Tractus* rics Latinska, kojise govori od Nedelye Sedamdesetice do Uskersa rechiche: *prodruxenye* illiti *protezanye*, zasctobosu oni redki pivani xalosno protezajuchi, i produxujuchi, za zlamenovati uzdisanya cvilechih Pokornikah, u ovoj dolini od suzah.

Pit. Scto moli u srid Otara Misnik pervo Evangyelya? Odg. Moli Boga; damu serdce, i usta ocsisti za navistiti dostojno, Sveto Evangyelye.

Pit. Zasctose prinosi Knyiga od jedne strane na drugu? Odg. Za datnam razumit; 1. daje pervi put Isukerst poslan puku Xudinskomu; koji posli jerbo nektiase pripovidanye Evangyelya sluscati, prinescenoje od Aposctolah k-Narodom, illiti Neznaboxcem. 2. Za datnam razumit; da mi po pripovidanyu Evangyelya jesmo prinesceni s-live strane na desnu, to jest iz tavnosti griha, na svitlost millosti Boxje.

§. 4.

§. 4. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Evangyelya do Sanctus?*

Pit. Sctoche rechi to: Evangyelye? *Odg.* Rechiche Dobri glasi, illiti Dobro navisctenye; to jest navisctenye onoga nauka, kogaje isti Gospodin Isukerst svojim svetim ustma navistio.

Pit. Scto najpervo govori Misnik sctiuchi Evangyelye? *Odg* Govori: *Gospodin s-vami* a Sluxevnik odgovara: I *s-Duhom tvojim*; ono isto xelechi, scto on xeli; da mi s-pripravlyenim po millosti Boxjoj serdcem rics Boxju primismo na spasenye dusce.

Pit. Zascto zlamenuje zlamenyem Krixa knyigu, i sebe, kakono i puk isti? *Odg.* Zadatnam se razumit, dache rics Propetoga Isukersta navistiti: A sebe on, i vas puk zlamenuje protiva napasti djavlya; da sime ricsi Boxje iz serdca neodnese. Zlamenuje pako na cselu, na usti, na persih za ukazat, dase Evangyelya nestidimo, veche daga se imamo ustma ispovidat, i sa svim serdcem obsluxit.

Pit. Zascto na noge ustajemo? *Odg.* Za ukazat posctenye ricsi Boxjoj; i za ukazat dasmo pripravni sve ono csiniti, scto Evangyelye ucsi, i nauk oni ispoviditi; i akobi potribno bilo do svoje kervi braniti.

Pit. Kada Misnik sversci Evangyelye, scto Sluxevnik ima rechi? *Odg.* Ima rechi: *Slava tebi Isukerste*, zasctoboje Evangyelye rics Isukerstova; a pervo na sverhi Epistole odgovara: *Bogu fala*, zasctoboje Epistola rics Prorokah, illi Aposctolah, za koju Sluxevnik na misto puka zafalyuie Bogu.

Pit. Kojisu Obicsaji, i sctonam prikazuju, kadaje Misa pivana? *Odg.* Obicsaj je 1. Djakon pervo, negoche pivati Evangyelye, prosi blagosov od Misnika; zasctobo nitko nemore pripovidati, ako nie poslan, inejma oblasti. Ovi Obicsaj prika-

zujenam, i napominya onu zapovid Isukersta, kadaje poslao Aposctole govorechi: *Igyuchi po svemu svitu pripovidajte Evangyelye.* 2. Kada Djakon igye Evangyelye pivati, igyu prid nyima dva Svichonosce, i ovonam prikazuje; da Isukerst scalyechi Ucsenike, je slao po dva, u svako misto, u koje imaoje dochi: Sviche pako goruche zlamenuju, da je Isukerst Svitlost svita po Evangyelyu, i da po nauku svomu nascu pamet prosvitlyuje.

Pit. Koji je josc Obicsaj? Odg. 1. Djakon kadi knyigu pervo nego pocsme pivati, za ukazat posctenye Svetomu Evangyelyu; a za zlamenovati dobar miris od kripostih Svetoga Evangyelya. 2. Posli Evangyelya sverscena Poddjakon nosi Misniku Knyigu; i ovonam zlamenuje, dase vratisce Aposctoli posli pripovidanya k-Isukerstu, zafalyujuchi na csudesih, kojaje po nyima csinio, i na plodu od pripovidanya. 3. Misnik celuje knyigu, za ukazat posctenye ricsi Boxjoj; i za zlamenovati; da znanye Evangyelya je u ustih Misnika, od koga puk ima csekati rics Boxju. 4. Djakon kadi Misnika, zafalyujuchi u nyemu istomu Isukerstu, na svetoj ricsi nyegovoj.

Pit. Scto zatim slidi? Odg. Misnik govori alli piva *Credo* to jest Virovanye Nicenskoga, illi Carigradskoga Sabora, u komusu obilatie istomacsceni Cslanci Vire, nego u Aposctolskomu. Govori pako Virovanye na glas, za dat nam razumit, da imamo ocsito, nebojechise niscta, ispovidit viru: Kada dogye na ove ricsi: *I' Upuchen jest po Duhu Svetomu*, onda prikloni kolino na zafalnost za neizrecseno ponixenstvo, Sina Boxjega; koji s-neba snigye, i postade zarad nas csovikom.

Pit. Sctonam, zlamenuje govorenye Virovanya posli Evangyelya? Odg. Zlamenujenam plod ocsiti Evangyelya po pripovidanyu Aposctolah, jerbo mlogi u Isukersta virovasce. *Viraje od sliscanya*, kako veli S. Pavao, to jest od Evangyelya.

Pit.

Pit. Zascto Misnik pocsima Virovanye, a ostalo govori kor? Odg. Zasctobo Vira ima svoj pocsetak od ustah Isukersta, najvechega Misnika; i od pripovidanya Aposctolah, i drugih Misnikah. Nikoja puk slidi govorechi, veli S. Toma Naucsitely, kada pocsme Misnik Namisnik Boxji, za zlamenovat; dasmo ona primili po ocsitovanyu Boxjemu kakoje vira, i slava Nebeska. Zato Misnik pocsima: *Virovanye, i: Slava Bogu na visini.*

Pit. Sctose posli toga csini? Odg. Misnik pozdravivsci puk, govori redke od Offertoria.

Pit. Sctoche rechi to: Offertorio? Odg. Offertorio rics Latinska rechiche Prikazaliscte; i jednose csini od Misnika prikazajuchega Hosctiu, i Kalex, a drugoseje csinilo od puka u staro vrime; i ondasu oni redki, koje sada Misnik sctie, pivani bili od Djakah Cerkvenih, za zlamenovati, da ono scto prikazujemo Bogu, imamo veselim serdcem prikazati.

Pit. Sctosu Stari Kerstjani prikazivali? Odg. Peti *Kanon* illiti Naredba Aposctolska govori; nikomu nie slobodno na Otar drugo prikazati, nego novo xito, grozdje, ulye za svichnyake, i takojer tamjan. Ostale stvari u ono vrime noscenesu, u Biskupovu, alli Misnikovu kuchju, za nyihovu, za udovicah, i sirotah hranu. Najposli slobodnoje samo bilo, prikazati na Otar kruh, i vino za Posvechenye, Prikazanye, i Pricsestenye.

Pit. Scto csini onda Misnik? Odg. Odkrivsci Kalex 1. prikazuje Hosctiu; zatim ulivsci vino, i vodu prikazuje, i Kalex. 2. Metnuvsci ruke na Otar, moli Duha svetoga, da ono Posvetiliscte blagosovi. 3. Pere perste. 4. Moli prisveto Trojstvo, da primi ono prikazanye na uspomenu muke, Uskersnutja, i Uzascastja Isukerstova; na poscтenye Blaxene Divice Marie, i Svetih. 5. Okrenuvscise puku govori: *Molite Bratcho, da moje, i vasce Posvetiliscte primlyeno bude, kod Boga Otca*

Svemo-

Svemoguchega : Sluxevnik na misto puka odgovarajuchi ovo isto prosi. 6. Posli toga Misnik zase, i za puk mucse govori molitvu.

Pit. Sctonam ova zlamenuju? *Odg.* Odkrivanye Kalexa zlamenuie pocsetak ocsitoga prikazanya muke Isukerstove. Prikazanye Hosctie, i Kalexa zlamenuje, daie Isukerst sebe Otcu Vicsnyemu prikazao na Posvetiliscte za grihe nasce. Hosctia prikazujenam pricsisto Tilo Isukerstovo, a vino kerv iz Loze Isukersta po muki izaximata. Moli pako mucse ova csinechi Misnik, zasctobo, kada hotiahu Xudie zabraniti Isukerstu, da nepripovida, uklonioseje od nyih, i mucsao.

Pit. Zascto Misnik vodu u vino uliva? *Odg.* Zasctobo virujemo, daje tako ucsinio isti Isukerst na naiposlidnyoj vecseri; i za zlamenovat 1. po onomu primiscanyu vode s-vinom, sjedinyenye naravi csovicsanske s-Boxanstvenom. 2. Za zlamenovat Otaistvo ono, kada iz probodenih persah Isukerstovih protecse kerv, i voda 3. Buduchi da vino prikazuje Isukersta, a voda puk; zlamenuienam, da moliti imamo, kakose po primiscanyu voda s-vinom siedinuje, dase tako i puk, to jest Kerstjani sjedine s-Isukerstom u lyubavi, i svetinyi.

Pit. Zascto Misnik neblagosivlya vino? *Odg.* Zasctobo, kakoje recseno, vino prikazuje Isukersta, za'o samo blagosivlya vodu, koia puk zlamenuie. Kadaie pako Misa za Mertve, onda neblagosivlya vodu, kakono takogyer nedaje blagosov na sverhi Mise; zasctobo dusce Mertvih u Purgatoriu potvergyenye u millosti Boxioi, nejmaiu potribe od blagosova kako mi; veche imadu potribu od pomochi nasce.

Pit. Scto zlamenuju druga dillovanya, koja dilluje Misnik? *Odg.* 1. Krixi, koie csini Misnik sverhu Hosctie, i Kalexa, zlamenuiu dogovor xudiah, da Isukerstu smert zadadu. 2. Zdillica pod Korporal metnuta, illi u rukuh Poddjakona zasto-

rom

tom pokrivena, zlamenuje kako veli Innocencio trechi Papa, potajno derxanye Aposctolah, u vrime nastajuche muke 3. Opranye perstah, zlamenuje izversnu csistochu Misnika; zato govori onda Pismu Davida nato pristoinu. Ovu vodu u velikomu postenyu Cerkva Gercska derxi. Sctiese u Knyigah Manastira Kasinensgoga od Velikoga Sluge Boxjega, Ivana od Pulye; da kojigodje onu vodu pio, kojomje on na Misi perste prao, svaki je od groznice ozdravio. 4. Okrenuvscise Misnik govori: *Molite. Bratcho*, za napomenutinam, da nasça molitva, i darovi neche biti ugodni Bogu, ako nejma megyu nami bratinske lyubavi: Okrechese pako u okolo; da zazove sve kolike na molitve.

Pit. Scto zlamenuje ono pokadjenye Hosctie, i Kalexa? Odg. Naregyeno je ovo od Leona pervoga Papæ, i zlamenujenam oni miris, kojim bih sva kuchja napunyena; kada Mandalina pomaza noge Isukerstove

Pit. Sctonam prikazuje Molitva, koju Misnik govori mucse? Odg. Prikazujenam uklonyenye Isukersta, koji uskriscivsci Lazara, i videchi; daga Xudie na smert iscu, nie ocsito hodao.

Pit. Scto Misnik posli one Molitve govori? Odg. Govori, illi piva Pridgovor, koji je kao priprava na dillovanye Posvetiliscta. U ovomu pridgovoru opomina puk, da serdça gori podigne: da falu uzdade Bogu, koga fale Kori Angyeoski; i moli da scnyima i nasce glase Bog primi, priklonitim ispovidanyem govorechę: *Svet, Svet, Svet Gospodin Bog Sabaoth*, illiti vojskah; *Blagosovlyen koji dogye u imme Gospodina, Hosanna na visini.*

Pit. Sctonam ovi Pridgovor prikazuje? Odg. Prikazujenam slavno Ulazisctc Sina Boxjega Isukersta u Jeruzolim, kojemu Angyeli u nebu pivaju: *Svet* a puk Jeruzolimski igyuchi prid nyega s-granami, radujuchise nyemu kako Kralyu, i Spasitelyu vapiasçę:

Blago-

Blagosovlyen. Ove ricsi govorechi Misnik, i krix csinechi, zlamenuje, da Isukerst nie doscao na Kralyestvo vrimenito, veche da umre na krixu.

§. 5. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Sanctus, do Podizanya?*

Pit. Kak se zove ovi Dio S. Mise? *Odg.* Zovese Gercski *Kanon*, scto hoche rechi: *Naredba*, po kojojse ima csiniti Posvetilisicta prikazanye.

Pit. Scto Misnik csini, i moli? *Odg.* Misnik podignuvsci ocsi, celuje Otar i csinechi tri Krixa sverhu Hosctie, i Kalexa, moli Otca Nebeskoga po Isukerstu; da Posvetiliscte ono primi, koje prikazujemo za Svetoga Otca Papu, i sve pravovirne; i spominyase za xive, a osobito za one, za koje je Misu naminio rechi; i za one koji Misu sluscaju, i prikazuju.

Pit. Scto zatim? *Odg.* Buduchi da mi imamo opchinu sa Svetim; 1. Spominya Blaxenu Divicu Mariu, Aposctole, i Mucsenike, prosechi nyihovu pomoch, kako veli S. Thoma Naucsitely, za one, od kojihseje prie spomenuo. 2. Stavivsci ruke sverhu Kalexa, i Hosctie, moli da Bog prikazanye ono primi na svidocsanstvo podloxnosti, i sluxbe nasce; i izbavinas od osugyenya vicsnyega, i pribroi u staddo odabranih. 3. Priporucsuje opet Bogu, damu ono prikazanye ugodno bude, i pet krixah csini.

Pit. Zascto od slova T. tebe takle, *ovi Dio Mise pocsima?* *Odg.* Zasctobo slovo T. kako veli Innocencio Papa, zlamenuje krix, koji Misnika opomina; da u sebi probudi xivu uspomenu Muke Isukerstove.

Pit. Zascto Misnik ovi dio Mise govori mucse? *Odg.* Za zlamenovat tugu, i velicsinu muke Isukerstove; kojase izrechi nemoxe: zlamenuje takojer nye-

nyegovu samochu, i uklonyenye od puka pervo muke.

Pit. Sctonam zlamenuje ono, kada Misnik prignuvsci glavu, Otar celuje? Odg. Zlamenuje priponizni posluh Isukerstov, s-kojimseje prikazao Otcu Nebeskomu znajuchi, kojache u Jeruzolimu terpiti.

Pit. Scto pako ona tri krixa zlamenuju? Odg. Zlamenuju da dillo Odkuplyenya je ucsinyeno svolyom Prisvetoga Trojstva: illi zlamenuje tri pocsetka, i uzroke muke Isukerstove 1. Millosergye? Otca Nebeskoga sverhu naroda csovicsanskoga. 2. Lakomost Jude Izdaice. 3. Nenavidost Xudiah, i zlobnô na Isukersta serdce.

Pit. A sctonam zlamenuje ono stavlyenye rukah sverhu Kalexa, i Hosctie? Odg. Zlamenujenam, dasu potajna, i sakrivena razumu nascemu ova Otajstva od Posvetiliscta; i ona kojaje Isukerst dillovao za spasenye nasce.

Pit. Scto zlamenuju ona tri krixa, koja posli toga csini Misnik? Odg. Innocencio Papa veli, danam zlamenuju prodavanye Isukersta: Tri krixa zlamenuju tri desetke srebernyakah, za koje je Isukerst prodan; illi tri kupcah, Xudinske Popove, Pisare, i Farisee; a dva krixa Judu prodavajuchega, i Isukersta prodata. Drugi vele, da ono pet Krixah zlamenuje dillovanya Isukerstova u ono pet danah od Cvitnice do smerti.

Pit. Scto zlamenuje Posvechenye Hosctie, i Vina? Odg. Innocencio Papa veli, da zlamenuje Najposlidnyu Vecseru, na kojoj naregyeno je Posvetiliscte Svete Mise. Dva krixa koja csini Misnik pervo Posvechenya sverhu Hosctie, i Kalexa, nezlamenuju propisivanye, nego prikazanye Muke Isukerstove ucsinyeno na najposlidnyoj Vecseri, kako veli S. Thoma Naucsitely; zato morese rechi, da ona dva Krixa zlamenuju odkuplyenye dusce, i tila nascega.

Pit.

Pit. Scto zlamenuje podizanye Hosctie, i Kalexa? Odg. Zlamenuje uspomenu Muke Isukerstove, kojase ima csiniti, u ovomu Sakramentu, kakoje Isukerst rekao kod S. Luke *Ovo csinite na moje uspomenutje*; i Sveti Pavao piscuchi Korintianom: *kolikogodi puta uzblagujete kruh, smert Gospodina budete navistiti*, Zato posli Podizanya Misnik udily govori: *Odkuda, i spominajuchise Gospodine mi od tako blaxene muke*, mallo posli csini pet krixah sverhu Svete Hosctie i Kalexa, na uspomenu pet rannah Isukerstovih koje na krixu je primio. Moguse pako josc drugi uzroci dati, zascto Misnik S. Hosctiu, i Kalex dixe, i 1. Zasctoho, kako nikoji szcine, i Vicsnyi Misnik Isukerst, na najposlidnyoj Vecseri, digaoje gori kruh, govorechi: *Ovoje tilo moje*; a csascu govorechi: *Ovoje kerv moja*. 2. Za datnam razumit, daje ovo Posvetilisćte sverhu sviuh Posvetilisctah. 3. Kako govori S. Bonaventura, za ukazat, da svaki vidi, i promisli svemoguchstvo, Mudrost, Blagodarnost, i Dobrotu Boxju u ovomu Prisvetomu Sakramentu.

§. 6. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Podizanya, do Pater Noster?*

Pit. Scto csini Misnik posli Podizanya? Odg. 1. Csini Molitvu, od strane Cerkve, prikazajuchi ono Posvetilisćte Bogu, i sverhu nyega, kakoje recseno pet krixah csinechi. 2. Moli Boga da ono Posvetilisćte millostivo pogleda, i primi, kakoje u staromu Zakonu pogledao, na darove Abela, na posvetilisćte Abrahama, i Melkisedeka. 3. Opet moli Boga na Otar prignut, da on zapovidi Angyelu svomu; da na Otar Nebeski, to jest prid lice nyegovo, odnese, i prikaxe, ne posvetilisćte Tila, i Kervi; nego uspomenu muke, i molitve pravovirnih

virnih Svetu Misu sluscajuchih. 3. Polyubi u Otar, i csini tri krixa; pervi sverhu Hosctie drugi sverhu Kalexa, trechi na sebi molechi; da on, i svi kojise pricsefte, napunese blagosovom nebeskim.

Pit. Sctonam prikazuje, i zlamenuje ova Molitva? Odg. Prikazujenam i zlamenuje Molitvu Isukerftovu, kojuje posli Vecsere u vertlu Getsemana csinio, gdi na zemlyu proftert, i kervjom znojechise od Angyelaje pokriplyen bio.

Pit. Scto zlamenuje polyublyenye Otara, i ona tri Krixa? Odg. Polyublyenye Otara, protivise polyublyenyu Jude, po komu on Mesctra svoga Isukerfta izdade! Tri ona Krixa, kako veli Alberto Veliki, zlamenujunam tri pogerde, koje Isukerft je primio; jednu od Poglavicah Popovskih drugu od Iruda, trechju od Pilata: illi kako veli Innocencio Papa, zlamenuju *pervo* uxa, skojimaje bio svezan, i potezan; *drugo* bicse; *trechje* ternovu krunu.

Pit. Scto csini Misnik posli onih krixah? Odg. Csini mucse uspomenu za mertve, i opet rasciriv-sci ruke, za nyih na glas moli, zasctoboje Isukerft terpio i umro, i za one kojisu prid nyim umerli. Zatim udarivsci u persa, veli: *I nami griscnikom.* molechi Boga, da i nami s-Apoftolih, i s-Mucsenichih dio, i drusctvo u Raju dopufti, po Isukerftu Gospodinu nascemu.

Pit. Sctonam prikazuje, i zlamenuje ono udaranye u persa, s-onima ricsma: I nami griscnikom? Odg. Zlamenuje xelyu, i molitvu nascu protivnu xudiam; danam navlaftito kerv Isukerftova bude na spasenye, kojaje bila xudiam na osugyenye vapiuchim: *kerv nyegova sverhu nas, i sverhu sinovah nascih.*

Pit. Scto csini Misnik doversciosci molitvu s-onima ricsma: Po Isukerftu Gospodinu nascemu? Od. Moli na dalye govorechi: *po komu sva ova* to jeft kruh, i vino *stvarasc, posvechujesc* zasctobosu veche posvechena: *oxivlyujesc* po priobrachenyu u

F xivo

xivo Tilo, i Kerv, i zatosu otajstva Xivota: *blagosivlyasc* zasctobo po ovomu Sakramentu dobivamo blagosov, i milloft obilatu, *i dajesc nami* za hranu dusce. Ova pako govorechi csini tri krixa.

Pit. Scto csini zatim? *Odg.* Odkrivsci kalex csini tri krixa s-Hosctiom sverhu Kalexa, a dva prid Kalexom; i podignuvsci Kalex s-Hosctiom, Hosctiu na Korporal metne, a kalex pokrie, govorechi kada ova csini: *Po nyemu* to jeft Isukerftu, *i scnyime, i u nyemu jeft tebi Bogu Otcu Svemoguchemu svako posctenye, i slava.*

Pit. Scto zlamenuju ona tri krixa sverhu Hosctie, i pokrivena Kalexa? *Odg.* Zlamenuju viku Xudiah *vapiuchih: propni, propni nyega*, A druga tri Krixa s-Hosctiom sverhu odkriveńa kalexa, zlamenuju, kako veli S. Toma Naucsitely, one tri Molitve Isukerftove, pervu *Otcse! oprofti nyima.* drugu: *Boxe, Boxe moj, zasctosime oftavio!* trechu: *Otcse u ruke tvoje priporucsujem duh moj.*

Pit. A scto zlamenuju ona dva krixa, koja s-Hosctiom csini Misnik izvan Kalexa, illiti prid nyime? *Odg.* Zlamenuju razlucsenye dusce od Tila; csinese pako ova dva krixa izvan Kalexa, zasctobo ovo razlucsenye Dusce od Tila, nie ucsinyeno po silli muke zlamenovane po Kalexu; negoje ucsinyeno od drage volye Isukerftove. Kako pako drugi promisclyaju, ova dva Krixa ucsinyena izvan Kalexa zlamenuju Kerv, i vodu, koja izvan boka Isukerftova protecse. Kada prie toga Misnik digne pokrivacsich s-Kalexa, zlamenuje; dase pokrov Cerkve razpade.

Pit. Scto pako zlamenuje ono, kada Misnik posli ovih krixah, mallo podigne kalex s-Hosctiom, i opet doli metne? *Odg.* Zlamenuje skinutje s-krixa Tila Isukerftova, i ukopanye; i zato kada Misnik Hosctiu metne na Korporal, zlamenuje zavianye Tila Isukerftova u platno; a kada Kalex pokrie,

zlame-

zlamenuje s-kamenom pokrivena, i zatvorena vrata, Groba Isukerstova.

§. 7. *Sctonam prikazuje, i zlamenuje S. Misa od Pater Noster do Pricsestja.*

Pit. Scto zatim govori, i csini Misnik? Od. Govori na glas *Otcsenasc*, i uzamsi zdillicu moli mucse, da nas Bog oslobodi od sviuh zalah proscastih, sadascnyih, i doscastih po odvitovanyu B. Divice Marie, Svetih Aposctolah Petra, i Pavla, i Andrie: zatim ucsinivsci s zdillicom krix na sebi, i nyu polyubivsci, prosi mir, kojeganam po svojoj muki Isukerst zasluxio; i odkrie Kalex.

Pit. Scto zlamenuju ricsi one, koje Misnik prid Otcsenascom na glas govori, i isti Otcsenasc? Odg. Zlamenuje vapaj Stotinika, kada recse: *U istinu Sin Boxji biasce ovi.* Illi kako Durando promisclya; Otcsenasc od sedam prosenyih sloxen govorise na posctenye sedam ricsih, od Isukersta na Krixu recsenih. Bilixiti ovde valya, da je S. Petar prie sviuh Aposctolah pervi na Duhove Misu govorio, i posli Posvechenya Kruha, i Vina, Otcsenasc rekao, kogasu u tomu i drugi Aposctoli, posli slidili; niti je Misa, kako pisce S. Gergur, viscje diilah u pocsetak imala, nego samo ova tri: Posvechenye, Otcsenasc, i Pricsestchenye.

Pit. Scto zlamenuje ono, kada Misnik uzme zdillicu; illija na Pivanoj Misi odkrivenu Djakon, i Poddjakon nyemu podade? Odg. Zlamenuje xelyu, I otvoreno serdce xenah bogolyubnih, koje verlo ranno igyosce k-Isukerstovu grebu.

Pit. Scto zlamenuje, i prikazuje Molitva, koju Misnik govori mucse: Oslobodiuas molimote Gospodine? Odg. Zlamenujenam, da Isukerstova dusca sniigye u Limbu za osloboditi dusce starih otacah.

cah. U ovoj molitvi tri Aposctola imenovana zlamenuju Isukersta tri dni u grobu lexechega: Zasctose pako s-Petrom, i s-Pavlom imenuje Andria, daju uzrok Naucsitelyi, zasctobo Andria brat Petra pervi je iz megyu Aposctolah zvan od Isukersta, nyega slidio,

Pit. A scto zlamenuje ono, kada Misnik polyubi zdillicu? Odg. Zlamenuje, kako veli Innocencio Papa, dache Isukerst ispuniti udily xelyu oniuh bogolyubnih xenah, kojesu perve dostojne bile posli Uskersnutja, viditi Isukersta; i zatose dixe udily pokrivacsich s-Kalexa, za zlamenovati, daje dignut kamen s-greba Isukerstova, koji je nevigyen uskersnuo.

Pit. Scto csini Misnik odkrivsci Kalex? Odg. Razlomivsci Hosctiu na tri diila, s najmanim dilkom csini sverhu Kalexa tri krixa govorechi: *Mir Gospodina budi vazda svami*: a Sluxevnik odgovara: *i s-Duhom tvojim.*

Pit. Sctonam prikazuje, i zlamenuje razlomlyenye Hosctie? Odg. Zlamenuje poznanye Isukersta od Ucsenikah dviuh igyuchih u Emaus; kada navlastito Isukerst razlomivsci Kruh davascega nyima; i oni poznadosce, da je uskersnuo.

Pit. A scto zlamenuje razlomlyenye u tri diila? Odg. Zlamenujenam, da ovoga Posvetiliscta jesu dionici od tri verstih. 1. Blaxeni, kojimje na posctenye, 2. Dusce u Purgatoriu, kojimje za oslobogyenye. 3. Xivi na zemlyi, kojimje na razlicsite koristi.

Pit. Scto jose zlamenuje ono u tri diila razlomlyenye Hosctie? Odg. S. Toma Naucsitely veli, danam zlamenuje tri Diila Otajstvenoga Tila Isukerstova, to jest Cerkve, koje Glava jest Isukerst zlamenovan po diilu Hosctie u desnoj ruci Misnika; a po diilu Hosctie koji je u livoj ruci Misnika, zlamenovanje dio Blaxenih u nebu; dio pako trechi to jest pravovirnih na ovomu svitu zlamenovanje

po-

po diilū u Kalex stavlyenu; zasctobo pravovirni imaju na ovomu svitu josc Kalex muke piti, illiti terpiti.

Pit. Scto josc zlamenuje oni diilak u Kalex stavlyen? Odg. Zlamenuje svidocsanstvo, i ispovīdanye Uskersnutja Isukerstova; u komuje Tilo, i Kerv, i dusca opet sjedinyena.

Pit. Sctonam zlamenuju, i napominyaju ona tri krixa, sverhu kalexa s-dilkom Hosctie? Odg. Zlamenujunam, i napominyaju kripost Prisvetoga Trojstva, u csudnovatomu Uskersnutju Isukerstovu; a ricsi one: *Mir Gospodina.* zlamenuju Ukazanye Isukerstovo, kada posli Uskersnutja pozdravi Aposctole govorechi: *Mir s-vami.* Ovakonam tomacsi Papa Innocencio. Drugi pako na drugi nacsin tomacse; dase navlastito ona tri krixa csine na slavu Prisvetoga Trojstva; kojenamje poslalo Jaganca Boxjega, koji je po krixi svit spasio, i svit s-Bogom pomirio.

Pit. Scto posli toga csini Misnik? Odg. Pokrivsci Kalex pripravlyase za Pricsestchenye, i zato. 1. udarajuchi u persa govori dva puta *Jagancse Boxji, koji odnimasc gribe svitā, smilujse nami.* a trechi put veli; *darujnam mir*, i ovo po naregyenyu Sergia Pape, koji je i molitvu za mir naredio zarad mnogih vojskah, koje u ono vrime u Italii biahu. 2. Govori molitvu za mir, prosechi Isukersta, da Cerkvu umiri, i sjedini. 3. Akoje Misa Pivanā, onda Misnik na nikih mistih, daje Djakonu, celov mirā, govorechi: *Mir s-tobom*; a Djakon Poddjakonū; za zlamenovati, da megyu onima ima biti mir, i jedinstvo serdca, koji od onoga iednoga i istoga Boxanstvenoga Kruha blaguju. 4. Govori josc dvi molitve: u pervoj moli, dase izbavi od sviuh grihah, i zalah; a u drugoj, damu primanye Tila Isukerstova nebude na osugyenye, nego da bude na obranyenye dusce, i tila.

Pit. Sctonam zlamenuje, i prikazuje ono, kada Misnik pokrivsci Kalex govori : Jaganese Boxji ? Odg. Prikazujenam doscastje Isukerstovo, kada, buduchi vrata zatvorena on dogye, i Aposctolom rece: *Primite Duha Svetoga, i kojim odpustite grihe, odpuscteni nyima budu.*

Pit Sctoche rechi : celov mira ? Odg. Valyaznati ; daje, u staro vrime bio obicsaj za ukazat lyubav Kerstjansku dase xenske glave megyu sobom, a muscke, kojesu razlucsene bile od xenah, megyu sobom pozdrave, i polyube u Cerkvi. Ovi obicsaj zarad stanovitih uzrokah je dignut ; i namisto nyega odregyenoje, dase daje za polyubiti prilika, na kojoi je propeti Isukerst ; da navlastito po ovomu Propetoga Isukersta celovu jedan drugomu mir xeli, i cseštituje. I ovi je obicsaj u mlogih Cerkvah ostao.

§. 8. *Sctonam zlamenuje, i prikazuje S. Misa od Pricsestchenya do sverbe ?*

Pit. Scto csini Misnik, one Molitve izgovorivsci ? Odg. 1. Prima Tilo Isukerstovo, i posli Kerv Svetu. 2. Kakoje bio obicsaj u staro vrime, i sadaje u nikojih mistih, razdilyuje Sveto Pricsestchenye puku. 3. Pokrivsci Kalex govori iz prinescene knyige redak, koji se zove *Pricsestchenye* zato, zasctoboje bio obicsaj, dase oni redak na Koru piva, kadaseje puk pricsestchao. 4. Okrenuvscise puku veli : *Gospodin s-vami*, i govori pristojne molitve posli Pricsestchenya Bogu zafalyujuchi ; i ovo na izgled Isukersta, i Ucsenikah nyegovih, kojije naiposlidnyu Vecseru, i Pricsestchenye sverscio Bogu zafalyujuchi, kako pisce S. Matia : *I pismu rekavsci izigyosce na goru Maslinku.*

Pit. Sctonam prikazuje Pricsestchenye Misnika, i puka ? Odg. Prikazujenam, kako veli Innocen-

cio

cio Papa Isukersta, koji posli Uskersnutja blagovah s-Apo ctolih, i ostanke podade nyima.

Pit. Zasetose sada puku razdilyuje Pricesefchenye posli Mise? Odg. Zasctobo mucsnobi bilo drugima csekati, dokse Misa sverşci; kadabi navlastito bilo mlogo puka, za Pricesefchenye.

Pit. Sctonam zlamenuje, i prikazuje pivanye redka, kojise zove: Pricesefchenye? Odg. Zlamenujenam veselye, koje imadosce Aposctoli videchi Isukersta.

Pit. Scto zlamenuju Knyige na drugu stranu prinescene? Odg. Zlamenujenam, dachese Xudie na sverhi svita obratiti po pripovidanyu Ilie, i Enoka.

Pit. Sctonam zlamenuje ono najposlidnye pozdravlyenye, kada Misnik veli: Gospodin s-vami? Odg. Zlamenuje Uzascaftje Isukerstovo, koji je takogyer rekao Aposctolom: *Eto ja svami jesam do sverhe svita.*

Pit. Scto zlamenuju ricsi Misnika: Pogyite Misa jest; a Sluxevnika odgovor: Bogu fala? Odg. Zlamenujunam opomenu dviuh Angyelah, koji posli Uzascaftja rekosce Aposctolom: *Scto stojite gledajuchi*, i onise vratisce u Jeruzolim Bogu zafalyujuchi.

Pit. Scto za time csini Misnik? Odg. Prignut u srid Otara, moli Prisveto Trojstvo, da ono Posvetilisćte nyemu, i onim za koje prikazano jest, bude korisno; posli toga blagosov puku daje.

Pit. Sctonam zlamenuje Molitvu, koju Misnik govori? Odg. Zlamenujenam Molitvu Aposctolah, Doscaftje Duha Svetoga csekajuchih, kojisu nyu csinili sloxnim u lyubavi serdcem; i ovunam sloxnost zlamenuje celovanye Otara, prie nego Misnik puku blagosov dade. Blagosov pako zlamenuje poslanye Duha Svetoga u Imme Prisvetoga Trojstva, kako veli Papa Innocencio, koji je svakim blagosovom, i darovima Aposctole napunio.

Pit. Sctonam zlamenuje najposlidnye Evangyelye S. Ivana ? Odg. Zlamenujenam pripovidanye Aposçtolah, kojisu Isukerstovo Boxanstvo, i Upuchenye navisc jali. Ovo Evangyelye nosilisu pervasciyi Kerstjani na vratu, kano bilig prave Vire, i obrannu protiva napastovanyu djavaoskomu. Pristojise pako za sverhu S. Mise ovo Evangyelye; da navlastito promisclyamo; da Sin Boxji ne samo s-nami, nego i u nami pribiva po ovomu Svetomu Sakramentu; i da po nyemu postajemo Sinovi Boxji s-istim Sinom Boxjim csudnovato sjedinyeni. Komu s-Otcem, i s-Duhom Svetim slava u vike.

§. 9. *Nauk iz ovoga Istomacsenya.*

Evoti S. Misa istomacsena nacsinom prikazujuchim vas Xivot Isukerstov; koga ima ç promisclyati uz ignuvsci pamet s-molitvom strilyatom. Na priliku, kada u pocsetak promisclyasc Upuchenye Isukerstovo, uzdahni: *O Sinu Boxji! kakoje ovo csudnovata lyubav tvoja, da postavsci za nas csovikom, hotio ise podloxiti nevolyam nascim. Kako chuti ovu lyubav vratiti!*

Iz ovoga Istomacsenya dva nauka slide. *Pervo* Buduchi da jest toliko Veliesanstvo Posvetiliscta Svete Mise, u kojojse csini spomenutje tolikih Otajstvah; i u kojoj Sin Boxji prikazuje Otcu Vicsnyemu cinu kervi svoje; slidi ocsito, da Svetu Misu imamo sluscati, nesamo s-velikim izvanskim bogolyubnim derxanyem ponizno klecsechi; nego i velle vechma bogolyubstvom iznutarnyim, to jest skruscenim serdcem, i skuplyenom pamechju. U vrime Svete Mise, kako govori S. Ivan Zlatousti Angyeli nebeski s-pridubokom poniznostju, i sa strahom kod Otara stoje; a csovik, cervak jedan bezobrazno vitri ocsima; sidi alli stoji, kako u kuchi svojoj, razgovarase, smięse; to jest csini po

niki

niki nacsin ono, scto Xudie nevirni rugajuchise na Kalvarii Propetomu Isukerstu.

Zato da probudimo bogolyubnost dostojnu Svetu Misu sluscajuchi, misliti imamo; dase nahodimo na gori Kalvarii, s-Oxalosctenom Mariom, Svetim Ivanom, Svetom Mandalinom pazechi na Svetu Misu, i promisclyajuchi alli recsenim ozgor nacsinom, alli slicechim, u komuse prikazuje samo Muka, i Smert Isukerstova s molitvicami za promisclyanye Otajstvah podobnim, i pristojnim. Akolibi pako tko hotio krunicu, alli druge Molitve govoriti; i za ovi nacsin nahodese potribne Molitvice. Verloche pako korisno biti, barem u Petak, illi kada imademo vrime viscje Misah sluscati; slidechim nacsinom promisclyati Muku Isukerstovu. Ovde bilixiti valya, akobi kratka molitva bila za promisclyanye Otajstva, govoriju drugi put uzdiscuchi, i od onoga Otajstva mislechi, i Otcsenase govorechi:

Drugo. Scto iz ovoga Istomacsenya slidi, jest nauk ovi: Buduchi daje sluscanye Svete Mise Isukerstu ugodno, i zato nami korisno, imamo ne samo ostaviti poslove, da od Mise neostanemo, nego i nastojati josc, kolikoje moguche, da viscje Svetih Misah sluscamo za primiti blagosov od Isukersta, koji je rekao: *Traxite najpri Kralyestvo nebesko, i pravdu nyegovu, i sva kolika ostala na dodatichese vami.* Nechemo ono mallo vrimescca, scto Bogu poklonimo, izgubiti. Mlogibi doista, kakonas ucse dogagyaji csudnovati viscje i srichnie napridovali u dobru vrimenitomu, Svetu Misu sluscajuchi; nego doma trudechi.

Kolikaje pako duhovna korist, obilatoje kazano; nego josc bilixi ovo: Kojigoder govori, alli slusca Svetu Misu, dobiva Oprosctenye tri hilyade godinah po dopusctenyu S. Otca Pape Innocencia

Sceſtoga: a po dopuscteny Urbana Sceſtoga Martina Petoga, Evgenia Csetvertoga, Sixta Petoga, dobiva josc Oprosctenye osam stotinah godinah; zasctoboje od oviuh svaki dopuſtio Prosctenye od dvi stotine godinah.

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

PROMISCLYANYE
MUKE, I SMERTI ISUKERSTOVE,
Pod Svetom Misom.

ODLUKA.

Pervo nego Misnik k-Otaru pristupi.

PRid tobom padam u duhu poniznoſti, i u strahu serdca, o Prisveta Troico, Jedini Boxe! Ispovidam nedoſtojnoſt moju, da ja nisam vridan biti u Cerkvi, Kuchi tvojoj, kod Prisvetoga, i strascnoga Posvetilisćta Mise, zaradi privelikih grihah mojih; od kojh kajemse, i na nyih merzim sa svim serdcem mojim; jerbosam po nyima uvridio tebe Boga moga, najveche dobro, koga lyubim sa svim serdcem mojim, i zato po milloſti tvojoj temelyito obechajem viscje nigda negrisciti.

Smillujse meni o Boxe moj! i ovo Posvetilisćte Prisveto Tila, i Kervi Gospodina

dina nascega Isukersta prinii, koje sjedinyeno s-Posvetilisctem od istoga Gospodina Isukersta, na najposlidnyoj Vecseri, i na Otaru Krixa prikazanim, ja tvoje nedostojno stvorenye prikazujem tebi sa svom moguchom bogolyubnostju, na svidocsanstvo priuzviscenoga Velicsanstva tvoga; a moje, i svakoga stvorenya podloxnosti najvechemu Gospostvu, i oblasti tvojoj.

Na spomenutje prigorke muke, i smerti Spasitelya nascega: Na posctenye, i úzmloxanye slave Blaxene Divice Marie, i svega Dvora Nebeskoga; a osobito na posctenye oniuh Svetih, od kojihse danas csini uspomena u Svetoj Misi.

Na priduxnu zafalnost, za dar Odkuplyenya, i ostalih darovah, kojesi meni nedostojnomu griscniku udilio, i u napridah udiliti hochesc.

Za pokoru i zadovolynost grihah mojih, i sviuh virnih xivih, i mertvih. Osobito pako prikazujem tebi ovo prisveto Posvetilisćte za ove N.N. Za isprositi millost ovu NN. i za one za kojesam duxan moliti.

Pogledaj Otcse Nebeski! na prisvete ranne, i prigorku muku Sina tvoga Isukersta; kojisi hotio, dase od nye csini uspomena svaki dan, u Svetoj Cerkvi tvojoj: i do-

i dopuſtinam, da po ovoj Svetoj Misi poſtanemo dionici ploda muke, i smerti nyegove. Po iſtomu Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Misnik igye k-Otaru.

Promisli : *Isukerſt igye u Vertao.*

O Gospodine Isukerſte! kojisi hotio pocseti prigorku muku tvoju u vertlu Getsemana; da zadovolyisc za pervi grih Roditelyah nascih, u vertlu Raja zemalyskoga ucsinyeni; za onu xaloſt, i tugu, kojusi igyuchi u vertao, i u nyemu od naſtajuche muke podnio: dopuſtimi ovu milloſt; da ja spominyajuchise od prigorke muke tvoje, u pocsetak svake protivsctine, nyu uſterplyeno podnesem, na posctenye muke tvoje. Amen.

Misnik pocsima Misu govoriti.

Isukerſt pocsima na Maslinskoj gori moliti.

PRiſtupam prid Otar millosergya tvoga o Gospodine Isukerſte! i ponizno molimte, za priuxganu tvoju na Maslinskoj gori molitvu: dopuſtimi milloſt s-uxganim bogolyubſtvom molitvu csiniti, po nyoj k-tebise utechi, da neunigyem u napaſt; i Svetu Misu sluscati, da tebi doſtojno posctenye ukaxem. Amen.

Misnik

Misnik prignut govori Ispovid Opchinsku.

Isukerst na zemlyu prostert znoise kervavim znojom.

O Gospodine Isukerste! koji pod brimenom grihah nascih na zemlyu prostert molisc, i znojechise kervavim znojom, s-kervavima suzami placsesc nasce grihe: ispovidam tebi, jersam sagriscio mlogo misclyenyem, govorenyem, i csinyenyem: moj grih, moj grih, moj priveliki grih! Zato molimte, dopustimi skrusceno serdce; da vruchim od lyubavi tvoje suzami oplacsem grihe moje. Amen.

Misnik po Ispovidi Opchinskoj moli.

Isukersta Angyeo pokriplyuje.

O Isukerste Oxalostcheni, i od Angyela pokriplyeni! dostojse pokripiti mene u svakoj xalosti; da i ja volyu moju k-Boxjoj priloxivsci, uzdahnem: Otcse akoje moguche, neka mine od mene csasca ova, nevolya ova: alli ne kako ja hochu, nego kako ti hochesc. Budi volya tvoja, Amen.

Misnik igye k-Otaru, i celujega.

Juda doscavsci Isukersta celovom izdaje.

O Gospodine Isukerste! za onu lyubav, s-kojomsi od Jude izdaice himbenim celovom pozdravlyen, nyega priatelyom na-

nazvao: dajmi kripost Kerstjanskom lyubavjom lyubiti nepriatelye moje. Amen.

Misnik igye na kraj Otara.

Isukerst svezan igye iz vertla.

O Isukerste s-konopcih svezani, i iz vertla povedeni! od uzah grihah mojih odriscime, i lyubavju tvojom privexime k-tebi; dase nigda neodilim od tebe. Amen.

Pocsetak sctivenya Mise.

Pocsetak Suda Isukerstova.

O Isukerste Sudcse svega svita! najpervo od Anne Sudca sugyeni, i od sluge nemillom zauscnicom udareni: evo ja po sudu momu ispovidam, dasam priveliki krivac. Zato ruke dixem molechite za onu krotcsinu, skojomsi oni udarac podnio, oprostimi griscna dilla rukuh mojih. Amen.

Misnik govori: *Kyrie eleison.*

Petar govori, da Isukersta nepoznaje.

O Isukerste u kuchi Kajfe pogergyeni! kadase spominyam dateje Petar Ucsenik tvoj tri puta zatajao, u strahu, i derchanyu uzdiscem: Gospodine pomilluj! jer ja poznajem slabu, i na zlo nagnutu narav moju. Isukerste pomilluj! od drusctva griscnoga, i prigode sacsuvajme. Gospo-

dine

dine pomilluj ! i nepripusti, da po grihu smertnomu zatajim tebe, koga poznajem, i ispovidam Gospodina, i Boga moga. Amen.

Misnik obrativscise govori: *Dominus vobiscum.*

Isukerst obrativscise pogleda Petra.

O Gospodine ! budi vazda samnom po millosti; da u grih smertni neupadem. Akobi pako kada po nesrichi upao, pogledaj i name okom millosergya tvoga; da i ja udily, kako Petar, gorko zaplacsem, i nepristanem do smerti plakati grih moj. Amen.

Misnik igye molitvu, i Epistolu govoriti.

Isukerst k-Pilatu na sud igye.

O Isukerste sviuh kripostih, i svetinye ogledalo! za ono csudnovato mucsanye, skojim ti kod Filata obtuxen kriva svidocsanstva podnio jesi: dopustimi ovu kripost, da i ja lyudih protiva meni sumnye, kriva svidocsanstva, i ozloglascenya usterplyeno podnosechi ugodim tebi. Neka lyudi od mene govore, sctojim drago; udilimi samo, dase najgyem pravedan prid ocsima tvojim. Amen.

Misnik igye na srid Otara.

Isukerst igye k-Irudu.

O Isukerste Mudrosti Vicsnya ! za onu pogerdu, kojusi od Iruda, u biloj svitti obucsen podnio, molimte, dajmi nebesku mudrost, sva svitovna za niscto derxati; tebe Spasitelya moga porugana, i propeta poznati, i sliditi. Amen.

Misnik igye sctiti Evangyelye.

Isukerst poveden, opet igye k-Pilatu.

O Isukerste Naucsitelyu istine ! od Sudca do Sudca; od Iruda do Pillata potezani, ondi obtuxeni, pogergyeni, i gorji od Barabe, ocsitoga uboice, procinyeni. Ahjme ! koliko puta, i ja za niscto derxechi istinu, i nauk tvoga Svetoga Evangyelya, za niscto jesam derxao tebe, kadasam za jedno laxlivo naslagyenye, pogerdio zapovidi tvoje. Oprosti Gospodine ! i dopustimi millost po nauku Svetoga Evangyelya xivot moj u napridak upravlyati, i sverhu svake stvari tebe najveche, i neizmirno dobro procinyivati. Amen.

Misnik odkriva Kalex.

Xudie Isukersta svlacse.

O Gospodine Isukerste od Xudiah svlacseni, i goh k-stupu privezani ! dajmi slobodu svetu, pravo, i cilovito odkriti,

kriti, i ocsitovati na ispovidi grihe moje; da zaodiven svittom od milloshi nyu csuvam neosquernyenu do smerti. Amen.

Misnik prikazuje Hosctiu, i Kalex.

Isukersta bicsevanye.

O Nebeski Otcse! prikazujem tebi za grihe moje nemilloſtivo bicsevanye polyubllyenoga Sina tvoga; i molimte priklonito dopuſtimi milloſt, da ja u napridak s-mojima grisih nigda nepovridim prisvete nyegove ranne. Za pokoru pako mojih grihah proscaſtih sve bicse, i nevolye primam dragovolyno, od Ocsinske ruke tvoje. Krivsam Gospodine, i krivsam primlogo! bicsujme, i pokaraj ovde za grihe moje, kako milloſtivi Otac; dame na drugomu svitu nepokarasc, kako strasciii Sudac. Amen.

Misnik Kalex pokriva.

Okrunyenye Isukerſtovo.

O Isukerſte Kralyu vicsnye slave! poklanyamse tebi, kako Kralyu momu; i za ono nemillo okrunyenye ternovo molimte, udilimi milloſt pokore tako xeſtoke, i osctre; da iz probodena, i ranyena strahom, i lyubavju tvojom serdca moga, proteku suze, doſtojne nebeske krune. Amen.

Misnik pere perste.

Pilato pere ruke.

O Isukerste Jagancse pripravedni! od kogaje isti Pilato po umivanyu svojih rukuh svidocsio dasi pravedan, kada recse: *csist ja jesam od kervi pravednoga ovoga*: nepogubi s-opakima Boxe duscu moju. Jachu s-pokornima suzami; a ti po kriposti neprocinyene Kervi tvoje operi duscu moju, i nyu od svakoga pomanykanya ocsisti. Amen.

Misnik govori puku: *Orate fratres.*

Pilato govori puku: Evo csovik.

O Gospodine Isukerste pravi Boxe, i zajedno pravi Csovicse! kako pokriplyuju mene ricsi one Pilata od tebe reesene: *Evo csovik!* Pokriplyuju mene nevolyna dertavca, koji toliko godinah lexim nemochan od primlogih rannah grihah mojih; i koji drugoga csovika nejmam, u kogabise pouffati mogao, nego tebe. Ti dakle kojisi zame Csovikom postao, smiluj se meni; budimi Csovik, budi Pomocsnik moj, izlicsi griscne ranne, o Isuse uffanye moje! Amen.

Misnik govori na glas Pridgovor prid *Sanctus.*

Pilato Isukersta na smert sudi.

O Gospodine Isukerste Sudcse sviuh xivih, i mertvih, od Pilata na viku Xudiah nepravedno osugyeni! za onu pram nami lyubav, s-kojomsi smertnu osudu za nas primio, kada dogyesc suditi, nemojme osuditi. Dajmi sada bojatise tvoga strascnoga suda; a na sudnyi dan csuti radosnu osudu u xivot vicsnyi, da tebe s-Otcem, i s-Duhom Svetim slavim pivajuchi: Svet, Svet, Svet Gospodin Bog od vojskah. Amen.

Misnik csini krixe sverhu Kalexa, i Hosctie.

Isukerst nase Krix uzima.

O Gospodine Isukerste! kojisi dragovolyno uzeo pritescki krix na izranyena ramena tvoja; spomenise od slugah, i sluxbenicah tvojih, u ovoj dolini suzah cvilechih: dopustinam kripost krixiche, i nevolyice nasce dobrovolyno podnositi, i po putu krixa tebe do smerti virno sliditi. Amen.

Misnik rastegnuvsci ruke moli.

Isukerst Krix noxechi susrite Majku svoju.

O Gospodine Isukerste! kada tebe krix nosechega susrite, i ugleda prilyubezniva Majka tvoja; koliku xalost ti nye-

zinu serdcu, i ona tvomu zadade, tkoche dostojno prociniti? Ah molimte, dopusti i serdcu momu jedan dilak od onih nyezinih xalostih; da ja xalim promisclyajuchi tvoje muke, i nyezine xalosti. O Majko prixalosna! za ove xalosti tvoje molimte budimi Utiscitelyica u svakoj, a osobito u smertnoj xalosti. Amen.

Misnik sverhu Kalexa ruke derxi.

Veronika Isukerstu maramu podaje.

O Gospodine Isukerste! kojisi na marami ostavio priliku tvoga izranyenoga obraza, molimte ponizno: staviju u serdce moje, da nyu promisclyajuchi, postanem xivotom mojim prilicsan tebi. Amen.

Misnik csini krix sverhu Posvetiliscta.

Isukersta na Krix pribiaju.

O Gospodine Isukerste! za onu muku, kojuti csavli zadadosce kada svete ruke tvoje, i noge projgyosce! probodi strahom tvojim putt moju; da nepruxam ruke moje na zlo; da neodstupim od zastave krixa tvoga, igyuchi raskoscnim, i griscnim putem. Amen.

Mi-

Misnik dixe S. Hosctiu.

Isukerſta Propeta dixu Kervnici.

O Otcse Nebeski! pogledaj na tvoga polyublyenoga Sina, koji je za nas propet, i od zemlye na krixu usviscen: **Ah** za krix, i muku nyegovu oproſtinam Gospodine i za krix, i muku nyegovu, usliscinas Gospodine: za krix, i muku nyegovu pomillujnas nevolyne griscnike. Amen.

Misnik dixe Kalex.

Iz rannab Isukerſtovib kerv tecse.

O Nebeski Otcse! pogledaj na neprocinyenu Kerv Sina tvoga Isukerſta, iz nyegovih prisvetih rannah prolivenu. **Ah** molimte! za prisvetu Kerv nyegovu ocsiſtinas: za prisvetu Kerv nyegovu millostivnam budi: za prisvetu Kerv nyegovu spasinas nevolyne, i tavne griscnike. O Kervi Isukerſtova! napoj mene, da u napridak dusca moja nexegya, i nexeli raskoscja, i radoſti ovoga svita. O Kervi prisveta! ugasi u meni griscna poxelyenya; da odaberem pervo kerv moju proliti, nego tebe o polyublyeni Isuse! uvriditi.

Misnik csini spomenutje za Mertve.

Isukerſt na Krixu potajno moli.

O Gospodine Isukerſte! kojisi za vas narod csovicsanski na krixu molio; ucsinime

nime dionika molitve, i muke kojusi za me Otcu Nebeskomu prikazao; a mertve virne ucsini dionike pokoja vicsnyega. Amen.

Misnik udarase u persa.

Ispovidanye dobroga razbojnika

O Prilyubeznivi Isuse! ja priveliki grisenik s-dobrim razbojnikom, skruscenim serdcem, i xivim uffanyem vapiem ktebi: *spomenise od mene!* Jasam cina prisvete Kervi tvoje, spomenise od mene sada; a osobito na csas smerti moje, dame primist u kralyestvo tvoje. Amen.

Misnik govori: *Pater Noster.*

Sedam ricsih Isukersta.

O Spasitelyu primillostivi! za ono sedam tvojih svetih ricsih, na krixu recsenih; a osobito za onu lyubeznivu priporuku, s-kojomsi Ucsenika Majci, a nyu Ucseniku priporucsio; i scnyime nas nyoj za sinove ostavio; izbavime od svakoga zla, i dajmi prilyubeznivoj Majci tako ugoditi; da ona meni dostoise biti Mati sada, i na csas smerti. Amen.

Mi-

Misnik razlama S. Hosctiu.

Isukerst umira.

O Isuse! pridobrostivi Odkupitelyu! kojisi za lyubav nascu hotio umerti, da mi xivemo: ah za prigorku smert tvoju, smillujse dusci mojoj, kadase diliti od tila bude; primi nyu u ruke tvoje. Amen.

Misnik ulomak S. Hoscetie stavlya u Kalex.

Dusca Isukerstova snigye nad pakao.

O Isukerste Lyubitelyu duscah! koga pri-sveta dusca snigye u Limbo za utisciti, i osloboditi dusce starih Otacah: ah neka snigye kripost prisvete Kervi tvoje, u muke od Ocsisctenya, da po nyezinu dostojanstvu dusce virnih mertvih oslobogyene uxivaju pokoj vicsnyi. Amen.

Misnik govori: *Agnus DEI.*

Mlogi daju zlamenye od pokore.

O Gospodine Isukerste Jaganese Boxji za nas na krixu prikazani! i ja s-onima, kojise s-Kalvarie vrachjasce, udaram u persa moja; i s-pokornim Stotinikom, koji je sulicom otvorio persa tvoja, ispovidam; dasi ti pravi Sin Boxji: ah smillujse meni! dajmi pravo poznanye grihah mojih, i skruscenye serdca. O dobri Isuse! usliscaj mene: u ovoj prisvetoj rani

tvojoj sakrij mene: nedopusti meni odilitise od tebe. Ovoje, u nevolyah moje utiscenye, u napasti obranyenye, u potribah utocsiscte: ovdichu pribivati do smerti moje. Amen.

Misnik uzima u ruke S. Hostiu.

Skinutje s-krixa Tila Isukerstova.

O Gospodine Isukerste! kojisi hotio, da tvoje mertvo Tilo s-krixa dignuto, i pomazano zaviese u csisto platno: dopustimi millost u prisvetomu Otarskomu Sakramentu, tvoje xivo Tilo csistim serdcem primati. Amen.

Misnika Pricsestchenye.

Isukersta Ukop.

O Gospodine Isukerste! nisam dostojan da unigyesc pod krov tila moga. Alli, jer kako hoti u novi grob ukopan biti; tako i u serdcu nascemu pribivati hochesc. Zato priponizno molimte, stvori u meni novo serdce; i premdate nemogu u Svetomu Sakramentu; sa svimtim xelimte duhovno primiti. Dogyi ó slatki Isuse u moju duscu, u moje serdce, terjih uxexi, neka tvojom lyubavju gore. Pribivaj u meni po millostir, i lyubavi tvojoj. Ah pribivaj, i ostani u meni o Isuse! do smerti moje. Pritisni prisvete ranne tvoje, kakono toliko

liko pecsatah na serdce moje; date nigda neizgubim. Budi samnom, dok i mene u grob postave, da iz nyega slavno usker-snem. Amen.

Misnik pokriva Kalex.

Uskersnutje Isukerstovo.

O Isukerste Slavodobitnicse smerti! koji duscu s-tilom sjedinivsci uskersnuo jesi: molimte za ovo radosno Uskersnutje; da ja iz groba starih griscnih obicsajah u-stanem, i u novini svetiega xivota hodim. Amen.

Misnik govori: *Dominus vobiscum.*

Isukerst ukazase ucsenikom.

O Isukerste veselye, i radosti pravovir-nih! molimte za tvoja radosna Uka-zanya, s-kojimasi polyublyenu Majku tvo-ju, i Ucsenike utiscio, i obradovao: Ah! utiscime nevolyna, i pokripi millostjom i Boxanstvenim pohogyenyem tvojim; da i ja tebe s-tvojima odabranim mogu viditi, faliti, i uxivati u slavi tvojoj na vike. Amen.

Misnik govori Molitve.

Isukerst 40. danah s-Ucsenicih pribiva.

O Isukerste prilyubeznivi Mesctre, i Nau-csitelyu! koji posli Uskersnutja cseter-deset danah na zemlyi pribivajuchi Ucseni-

ke tvoje ucsio jesi razlicsita Otajstva, za vladanye Cerkve: molimte priklonito, da me naucsise tvoju svetu volyu poznati, i izversno ispuniti. Amen.

Misnik govori: *Dominus vobiscum.*

Isukerst uzigye na Nebesa.

O Isukerste Spasitelyu prislavni! koj doverseivsci Otajstva od spasenya uzigye na nebesa: molimte za prislavno Uzascastje rastavi serdce moje od stvarih zemalyskih, i potegni za tobom, da vikovicsnya isctem, i k-tebi dochi sa svim serdcem nastojim. Amen.

Misnik daje blagosov.

Doscastje Duha Svetoga.

BLagosovionas Bog Svemoguchi, Otac, i Sin, i Duh Sveti. O pridobrostivi Isukerste! poscalyi sverhu nas Svetoga Duha tvoga; da pamet nascu prosvitli, serdca nasca ocsisti, ognyem lyubavi uxexe, s-darovima svojim napuni, i posveti. Amen.

Misnik sctie Evangyelye.

Aposctoli pripovidaju Evangyelye

O Gospodine Isukerste! kojisi zapovidio Aposctolom ichi po svemu svitu, i Evangyelye pripovidati, daj tvojoj Svetoj Cerkvi Vruchjo xelyne Naucsitelye, i Pri-

povi-

povidaoce. Prosvitli tavnu pamet nevolynih krivovirnikah ti, kojisi Svitlost prosvitlyujucha svakoga csovika na ovi svit prihodechega, da svi poznadu tebe Rics Vicsnyu, koja Putt uesinyena bih: da svi viruju jednu Svetu Katolicsansku, i Aposctolsku Rimsku Cerkvu. Obrati na pravu stazu griscnike, da slidechi nauk Svetoga Evangyelya postanu Sinovi Boxji. Pokripi u millosti tvojoj pravedne, daruj virnim mertvim svitlost vicsnyu. Amen.

NACSIN

Sluscati Svetu Misu, Kadase pod nyom Krunica govori.

ODLUKA.

PRidobrostivi Otcse od millosergyah! kojisi Sina tvoga Jedinoga za spasenye svita na krix dao; i hotio; dase ovo nyegovo prikazanye na krixu svaki dan u Cerkvi tvojoj ponavlya u Otajstvu Svete Mise, za korist duscah nascih: prikazujem tebi ovu Svetu Misu na posctenye tvoje spoznajuchi tebe za najvechega Gospodina od svita svake sluxbe pridostojnoga.

Prikazujem nyu tebi na zafalnost za primloge darove, i millosti od tebe primlye-

ne:

ne: za isprositi dobra duhovna, i tilesna meni potribita: za odvratit sercsbu tvoju od mene s-mojima grisih probugyenu: za oprosctenye grihah mojih, od kojih iz svega serdca kajemse, dasam neizmirnu dobrotu tvoju uvridio, molechite dami proscalte oproſtisc, a od doscaſtih sacsuvaśc, od kojihchuse sa svom pomnyom csuvati.

Usliscime, molimte po polyublyenomu Sinu tvomu Gospodine, ucsinime dionika onoga kervavoga Posvetiliscta, po ovomu Svete Mise Posvetilisctu! dopuſti xivim tvoju svetu milloſt; daruj virnim mertvim pokoj vicsnyi. Amen.

Pocsmi sada govoriti Krunicu.

Na Prikazanye Hosctie.

PRimi Svemoguchi Vicsnyi Boxe! ovu neosquernyenu hosctiu, koju já nedoſtojni griscnik po rukuh Misnika prikazujem tebi Bogu xivomu, i iſtinitomu s-onima odlukami, kojesu najugodnie tebi. Primi i serdce moje, koje s-ovom hosctiom prikazujem tebi, molechite priklonito, kako ova hosctia po posvechenyu obratitise bude u prisveto xivo Tilo Isukerſtovo, nekase tako, i serdce moje po lyubavi, i naslidovanyu u iſtoga Isukerſta priobrati; da

mogu

mogu rechi: Xivem ja, neveche ja; nego xive u meni Isukerst. Amen.

Govori krunicu.

Na Podizanye S. Hosctie.

POklanyamse tebi o Boxe sakriveni! o prisveto xivo Tilo Gospodina Isukersta, za grihe svita na krixu propeto. O prilyublyeni Isukerste! virujem u te; uffamse u te; lyubimte sa svim serdcem mojim, i iz ove lyubavi kajemse za sve grihe moje. Budi millostiv griscnoj dusci mojoj!

Na Podizanye Kalexa.

POklanyamse tebi o Prisveta, i prava Kervi, iz rannah Gospodina Isukersta za spasenye svita prolivena! O Isukerste primillostivi! prikaxi sada cinu prisvete Kervi tvoje Otcu Vicsnyemu, za pritescke grihe moje; kakosiju prikazao na Otaru Krixa, za grihe svega svita.

Po Podizanyu.

POgledaj Otcse Vicsnyi na ovu Prisvetu Hosctiu, kojuje tebi prikazao veliki nasc Misnik, Sin tvoj, Gospodin Isukerst za grihe bratche svoje; i budinam griscnikom millostiv, Evo glas Kervi nascega

Isusa

Isusa vapie k-tebi. Pogledaj Gospodine na obraz Isukersta Sina tvoga, koji tebi posluscan do smerti ucsinyen bih; i odvrati lice tvoje od grihah nascih. Pogledaj na ranne, koje uvrigyenoj Pravdi tvojoj molechi-za nas prikazuje; i spomenise kakosi obilatu zadovolynost od nyega primio za grihe nasce. O Otcse Vicsnyi! Otcse od millosergyah, neka svi jezici, na neizmirnoj dobroti tvojoj falu uzdaju tebi, koji Jedinorogyenomu Sinu nisi prostio, negosiga za nas dao na smert; daga na nebesi virna, Odvitnika prid tobom vazda imamo.

Na Pricsestchenye Misnika.

PRiblagodarni Gospodine Isukerste! virujem temelyito, dasi ti pod oblicsjem kruha, ovdi sakriven pravi Bog, i zajedno pravi Csovik, darujuchi obilato privelike millosti onim, kojite primaju dostojno. Ah! kamo sricha! da te i ja primim sada u persa moja. Alli buduchi dami ovo nie moguche, zato prostert u duhu, priponizno uzdiscem: Gospodine nisam dostojan, da dogyesc pod krov tila moga! nisam dostojan zarad privelikih grihah mojih, od kojihse iz lyubavi tvoje sa svim serdcem kajem, sctosam najveche dobro,

tebe

tebe uvridio, koga sverhu svake stvari lyubim. Smillujse meni Gospodine! nechute u naptidak uvriditi.

I premda nisamte dostojan primiti u Prisvetomu Sakramentu, ti o Primillostivi Isuse! koji i daleko nahodechise ozdravio jesi slugu Kralyicseva ucsini millostivo; da i ja ochutim kripost moguchstva, i lyubavi tvoje; samo reci ricsju, i ozdravitiche dusca moja. Xelimte o prilyubeznivi Isuse! sada primiti duhovnim nacsinom, kojim mogu. Dogyi dakle o xelyo! o uffanye dusce moje' prislatki Isuse! dogyi u serdce moje po millosti tvojoj, i blagosovi meni. *Reci dusci mojoj: spasenye tvoje ja jesam.* Amen.

Na Blagosov.

DOstojse Gospodine Isukerste s-Otcem, i s-Duhom Svetim udilitinam tvoj sveti blagosov. Uzmloxaj pravedne, obrati griscnike, prosvitli krivovirnike, utisci virne mertve, i od mukah Ocsistenya nyih izbavi. O krusce od xivota! dopustimi da te uxivam dostojno u xivotu, bogolyubno na smerti, blaxeno u vike. Amen.

BOGO-

BOGOLYUBNOST U VRIME SVETE ISPOVIDI.

§. 1. *Zascto mlogim nie korisna Sveta Ispovid?*

Sakramenat od Pokore, illiti Ispovidi naredio-je Gospodin Isukerst, kada posli Uskersnutja dogye k-Aposctolom; i kako S. Ivan pisce na 20. Pogl. *dahnu, i recse nyima: primite Duha Svetoga, kojim budete odpustiti grihe, bichjeim odpuscteni, a kojim budete uzderxati, bitichjeim uzdarxani.* Po naregyenu ovoga Sakramenta, priveliko millosergye svoje ukazaonamje Gospodin Bog; buduchi danamje ostavio tako lastan nacsin, po komu od vicsnye smerti, illiti vicsnyih mukah izbavitise moxemo, i zadobiti milloft Boxju, to jest dar neprocinyeni, koji sva oskvernyenya dusce nasce pomersuje; i kakono jedna svitlost csini dusce nasce lipe, Bogu drage, i ugodne; csini nyegove priatelyice, i baсctenice Kralyestva Nebeskoga. Ova millost, zovese millost posvechujucha; zasctobo posvechuje dusce nasce.

Rekoh; danamje *lastan nacsin* ostavio. Za razumiti ovo, promislimo: Da pravda svitovna osudi koga krivca na muke, i da ima najposli glavu izgubiti; illi dabi koji nevolynik na smert bolestan lexao, nitibiga tko mogao pomochi; u ovomu dogagyaju, dabise oni krivac od mukah, i od smerti osloboditi mogao, xalechi, i ocsitujuchi Sudcu zloche svoje; i po isti

isti nacsin, dabi oni bolesnik ozdravid mogao ocsitujuchi Likaru potajne ranne svoje, nebili ovo lastan nacsin bio, i kriveu, i boleshiku, dase od smerti vrimenite izbave? doisto, i iedan, i drugi za velikubi srichu, i millost ovi nacsin derxao, i s-drage volye bi tomu pristao. Nejmali dakle i griscnik komu sugyenoje na vike smerti, ako neucsini pokore; komu grih smertni je smertnu rannu zadao; nejmali velim, i griscnik za lastan nacsin, i veliko millosergye derxati Svetu Ispovid? po kojojse od smerti vicsnye osloboditi more, i ucsiniti, da s-duscom isto nyegovo tilo slavno na vike xive.

Ovo millosergye Boxje procinyujuchi griscnici, igyu na Ispovid, i viscje puta obicsaju ichi; alli kojaje korist od nyihove ispovidi? Cerni prid Ispovidnika dolaze, a cernii odlaze, i zato na vike ginu. Poznade ovo S. Theresia, koja uzdiscuchi molyasce Pripovidaoce, da od Ispovidi nauk csine: zasctobo, kako ona govorasce, mlogi u pakao propadaju, jerese pravo neispovidaju.

Misliche more biti tko, kako, zasctolibi to bilo? prie nego odgovorim nato, korisnoche biti za razumiti bolye ovo isto, i slidechi nauk, ako promislimo, scto biva, kadase griscnik po pravoj pokori k-Bogu obrachja. 1. Nadahne Bog griscniku spasonosnu misao od griha prosvitlyujuchi millostju svojom pamet nyegovu, i prigibajuchi volyu na pokoru tako, da griscnik u sebi pomisli: *zlosam ucsinio, Bogasam uvridio!* 2. Probugyuje griscnik u sebi viru, virujuchi navlastito; da Bog, koji je uvrigyen, jest Nadaritely pravednih, i Osvetitely griscnikah. 3. Zacsne u serdcu strah, dachega Bog pokarati, ako neucsini pokore. 4. Alli zasctoje neizmirno millosergye Boxje, zacsne u serdcu uffanye od oprosctenya po dostojanstvih Isukerstovih. 5. Zato misli, i odredi pomiritise s-Bogom. 6. Zasctobo pako nacsin pomiritise s-Bogom, jest pravo pokajanye, zato nejma mira u serdcu, smuchujese, ka-

loſtise, i misli: *jao! steesem ucsinio! ab nebesam izgubio, pakaosam zasluxio, neizmirnu dobrotu jesam uvridio!* Zato merzi na grih, mislechi u sebi: *o da nebudem nigda sagriscio! a daje moguche, botiobi da nigda nebudem uvridio Boga moga!* 7. Prosi oprosctenye od Boga govorechi: *smilujse meni Boxe!* 8. Odlucsuje nesagrisciti u napridak. 9. Odregyuje zadovolyiti Pravdi Boxjoj. 10. Ocsituje Ispovidniku grihe skruscenim serdcem, i primivsci odriscenye, ako more pokoru izverscuje.

Evo kakose griscnik k-Bogu obrachja pokoru csinechi, alli nie od potribe da ova sva ocsito, i ovim redom csini. Nikoja pako iz megyu ovih jesu tako potribita; da nebi brez nyih niscta bila versira Ispovid. Za razumiti ovo imase znati, kako csovik troſtrukim nacsinom more uvriditi Boga, to jeſt serdcem, jezikom, i dillom; takomuje od potribe, dase iſtim nacsinom pomiri s-Bogom, serdcem kajuchise, jezikom izpovidajuchi, i dillom doſtojnu pokoru csinechi, i zatosu tri Diila od Pokore. 1. Pokajanye. 2. Ispovidanye. 3. Ispunyenye pokore od Ispovidnika naregyene.

Evo zascto mloge ispovidi nisu niscta korisne; zascto mlogi u pakao propadaju; zasctobo navlaſtito mlogi illi nejmaju pravoga pokajanya, illi nejmaju temelyite odluke u napridak nesagrisciti, illise prigode griscne neche oſtaviti; alli sve grihe smertne neocsituju; zatose nesamo neodriscuju, negose vechma zavezuju. Scta radi promislitichemo sada nauk od stvarih potribitih za ucsiniti korisno Svetu Ispovid 1. od Skuplyenya grihah na pamet. 2. Od Pokajanya, i Obechanya. 3. Od Ispovidanya, i Izverscenya pokore naregyene.

§. 2. *Od Skuplyenya grihah na pamet.*

Premda Pokajanye je pervi Dio Pokore, niscta nemanye buduchi, dase ono probugyuje, i ragya

od promisclyenyah grihah, i nyihove gerdoche; zatochemo pervo od Skuplyenya grihah na pamet govoriti. Skuplyenye ovo ima biti s-velikom pomnyom; jer akobi griscnik zaboravio ocsitovati grih smertni, zasctobo od linosti nie prid Ispovid pomnyivo protresao grihe svoje, nebi niscta bila korisna ona Ispovid. Ima pako biti s-pomnyom toliko velikom, koliko veliku obicsaju imati lyudi pametni, u poslovih od velike potribe; buduchi daje Ispovid posao od velike, da pacse od najveche potribe, to jest od vicsnyega spasenya.

Onim kojise csesto ispovidaju nie potribna toliko golema pomnya, koliko onim, kojise ritko ispovidaju, a csesto griscе: koji grihe uzmloxajuchi, i u nyih gniuchi nepromisclyaju strascne one ricsi Svetoga Avgustina: *O csoviese! zascto odvlacsise pokoru dan po dan? kad moxe biti datije danas najposlidnyi dan?* i zasctobo ovo nepromisclyaju, od korizme do korizme odvlacse Ispovid. Ovim nie moguche, dase cilovito ispovide, ako neuznastoje prid Ispovid iskuscati duscu svoju: akojih i upita Ispovidnik: koliko puta? nie moguche, dase udily onde osite; veche odgovoriti budu, sctojim na pamet pade, budi ono istina, illi nebudi: illiche odgovoriti ludo: viscje puta jesam, viscje puta nisam.

Buduchi dakle Ispovid veliki oni posao, o komu isto spasenye visi; neka griscnik ostavivsci na stranu sve brige zemalyske, sebe kao nesrichna i krivca, koji je vicsnyu smert zasluxio, stavi prid ocsi Sudca Isukersta, kojiche potanko na sudnyi dan sve zloche razviditi. Zatim neka svesardno zafali Bogu, dagaje na pokoru csekao: neka prosi millost Duha Svetoga: da poznade, i razbere sve grihe svoje. Nacsin ova ucsiniti, nachiehe pod i Nadpisom: *Dillo od Zafalyenya. Prosenya Prosvitlyenya pameti.*

Ova ucsinivsci neka od najposlidnye Ispovidi pravo ucsinyene, s-velikom pomnyom svoj xivot protrese promisclyajuchi na pose svaku Zapovid Boxju, i Cerkvenu; Grihe Glavne, i Tugye; Duxnost Stanya svoga, sctoje illi misclyenyem, illi csinyenyem, illi linostju, to jest ostavlyenyem svoje duxnosti sagriscio.

Dase pako josc lascnye od svojih grihah spomene, neka promisli, gdie bio? u kojih mistih, i skime? koje poslove imaoje csiniti? zasctobo misto, csclyade, i druge stvari viscje puta prominyuju verstu griha, i nadodaju novu veliku zlochu.

Neka takugyer, akoje u grihe smertne upao, pomnyivo promisli, kolikoje puta koga ucsinio. Ako nemore znati broj stanovit; neka misli, kolikose puta nyemu csini, daje sagriscio, da kaxe govorechi: na priliku deset, alli jedanaest puta, mallo viscje, mallo manye; a ne govorechi deset, alli dvadeset puta; zasctobo dvadeset puta jest mlogo viscie, nego deset puta; a deset puta jest mlogo manye, nego dvadeset puta. Ako ni tako nebi mogao znati broj grihah svojih, neka promisli, za kolikoje vrimena oni grih csinio, i koliko puta u Misecu, illi u Nedilyi danah, illi priko dan, kadaje verlo csesto griscio.

Nacsin od Iskuscanya, i Skuplyenya grihah na pamet nahodise pod Nadpisom §. 5. *Iskuscanye Dusce*, koji, nie toliko naregyen za one, koji u strahu Boxjemu xivot provodechi svaku vecser protresuju dilla svoja, i csestose ispovidaju, i zato moguse lasno osititi od pomanykanyah svojih; kolikoie za one, kojise xele od svega xivota ispovidit; i za one osobito, koji brez straha, i stida mechu pod noge zapovidi Boxje, imajuchi vechu brigu, da ocsiste sctallu, nego duscu svoju.

§. 3. *Od Pokajanya, i Obechanya.*

Pokajanye, koje grisenik ima csiniti skupivsci na pamet grihe svoje, zderxi u sebi Obechanye, i jest kakoje receno pervi Dio Pokore najvechma potriban. Zasctobo, da tko posli pomnyiva iskuscanya nebise ositio od sviuh grihah, i zatojih nebi ocsitovao na ispovidi; illi na smert bolestan nebi imao vrime sve kolike grihe ocsitovati, on uesinivsci pravo pokajanye, i primivsci odriscenye spasiobi duscu svoju. Dabi pako tko svekolike grihe ocsitovao, odriscenye primio, i pokoru izverscio; a nebi ucsinio pravoga pokajanya; jer illi nie znao illi je zaboravio ucsiniti, ona Ispovid nebi niscta bila korisna, koliko da nebi bila ni ucsinyena. Zato najvechma potribno nastojati grisceniku, da on pravo pokajanye u sebi probudi.

Ovo Pokajanye jest jedno dillo serdca oxalosticena, nemirna, i smuchena, radi griha ucsinyena, i zato zovese Xalost, i Bolest serdca, a *Skrusenye* zovese imenom osebitim i sebi vlastitim; jer nisdna druga premda golema, i xestoka xalost, koju csovik more chutiti, illi na priliku radi smerti Roditelyah, illi radi koje druge velike sctete, nezovose imenom skruscenya, nego samo ova, koju griscnik pokoru csinechi ima. Zovese pako *Skruscenye* morebiti po priliki, kako dabi tko rekao: *Skerscenye*, illi *Sgruscenye* zasctobo kakonose kripostjom rukuh dervo skersci, illi kakonose sillom, i udaranyem gvozdja kamen sgrusci; i razmervi, tako i neposlusono Bogu serdce, koje po grihu je kao oderveniło, i okamenilo, to jest otverdlo; po kriposti pokore nikimse nacsinom skersci, sgrusci, i od iznutarnye muke raspade, to jest *skrusci*. Rekoh daje ovo Pokajanye dillo serdca, to jest volye; zato nie od potribe, da tko kajuchise chuti xalost u tilu, premdase dogagya csesto, da zacseta u serdcu, illiti u volyi xestoka xalost, i u tilo tako udari, i

izliese, da pokornik zacvili gorko, i grozne suze roni. Sctoje pako Pokajanye? Pokajanye jest Bolest illiti Xalost serdca, i merskocha na grihe ucsinyene s-odlucsenyem, illiti obechanyem nesagrisciti u napridak. Ovdi po bolesti, i xalosti serdca, imase s razumiti, kakoje, ozgor recseno, iznutarnya xalost volye zarad grihah ucsinyenih. Pokajanye dakle zderxi u sebi tri stvari razlicsite, i potribite: *pervo* Xalost, *drugo* merskochu; *treche* obechanye; od kogachemo posli viditi. Uzrok jest, zascto Blaxeni, koji na ovomu svitu pokoru jesu ucsinili za grihe, i sada na nyih merze, premda xalosti zarad nyih nejmaju, jerbo u nebu mistu od csiste radosti, xalost nemore mista imati; i zato nejmaju Pokajanya, u komu dase xalost nahodi, jest potribno, jerbo podobno, i pravo je, da volya kojaseje po grihu obratila, na radost, i naslagyenye griscno, chuti u sebi xalost. Protivnim nacsinom prokleti u paklu, imaju xalost, alli nejmaju merskochu potribitu na grihe, buduchi dasu u zlu otverdnuti; i zato nejmaju Pokajanya. Iz ovoga uzroka slidi, da pravo Pokajanye zderxi u sebi i Xalost, i Merskochu, dvi stvari i potribite, i razlicsite.

Kada dakle griscnik zacsne u sebi, i imade Pokajanye ima i xalost, i merskochu na grih, i merzi na nyega i po merskochi, i xalosti, alli razlicsitim nacsinom. Po xalosti merzi na grih ucsinyeni xalostechise, i kajuchi od nyega, kako od zla sadascnyega. Velim sadascnyega; jer premdaje grih zlo veche davno ucsinyeno, sa svimtim jest po niki nacsin, i sadascnye zlo, zarad koga ja s mogu, i sada, i vazda, akose spomenem, xalost chutiti u serdcu; jerboje i sada i vazdache biti zlo, dasam sagriscio: kakono dobro davno ucsinyeno jest po niki nacsin, i sadascnye dobro; jer akose spomenem od nyega i sada radost chutim u serdcu, i vazda, spominyajuchise, chutiti mogu. Po Merskochi pako griscnik na grih merzi kako na zlo

pro-

proscasto tako, dabi rad xelechi iz serdca, daga nie nikada ucsinio, i nebi nigda ucsinio, dabi sada u onoj prigodi bio, u kojojgaje ucsinio.

Dase pako tko nesmuti zarad oviuh dviuh stvarih za Pokajanye potribitih, ima znati; dami sada nemoremo, u serdcu zacseti Xalost brez Merskoche na grihe, niti Merskochu brez Xalosti; zasctobo kako ucsc Naucsitelyi, illise zderxi jedno u drugomu, illise jedno s drugim vazda sdruxuje. Zatò Pokornik more primiti odriscenye kajuchise, i xalechi iz svega serdca; premda negovori: merzim na grihe moje. Alli sa sviutim bolyeje, obodvoje i Xalost, i Merskochu ocsito u serdcu zacseti, i imati.

Trechja stvar, kako vidismo, koju u sebi zderxi Pokajanye, jest *Odlucsenye*, i *Obecbanye* nesagrisciti u napridak. Kako dakle griscnik pokoru csineochi po xalosti merzi na grih kako na zlo sadascnye, a po merskochi kako na zlo proscasto, tako po obcchanyu merzi na grih, kako na zlo doscasto. Ovo pokajanye ima biti temelyito; da navlastito Pokornik uffajuchise u pomoch Boxju odlucsi pazitise ne samo od griha svakoga; nego takogyer i od prigode griscne, i svake stvari, kojabiga mogla na grih navesti: da odredi tugyu stvar, i poscteaye uzeto povratiti: da iz serdca odbacise omrazu na iskernyega; da je pripravan ucsiniti sve ono, setomu Ispovidnik naredi.

Pokajanye je od dvih verstih *Nesversceno*, i *Suersceno*. *Nesversceno* jest kadase griscnik kaje, i na grihe merzi, zarad gerdoche griha; illi jerboje griscechi nebo izgubio, i pakao zasluxio. Ovo pokajanye je na Ispovidi korisno; alli izvan Ispovidi nebi po nyemu od smertnih grihah odpuscenye dobio, nebi duscu spasio. Pokajanye *Suersceno* jest kada griscnik xali, i na grihe merzi zato, zasctoboje uvridio Boga neizmirno dobro, svake, i najveche lyubavi pridostojna, komuje bio duxan slu-

xiti, i nyoga lyubiti, zarad nyegove Boxanstvene neizmirne dobrote, i lyubeznivosti, illiti neizmirnih izversnostih, premda nebi niscta dobra od nyoga primio, nitibise uffao primiti. Kajuchise ovako griscnik, kadse xeli ispovidit, u oni csas dobie odpuscteuye sviuh grihah.

Pokajanye *sverscena*, kadase grisenik kaje, i na grih merzi, zaradi Boga sverhu svake stvari polyublyenoga zovese *pokajanye od lyubavi*. Za razumiti bolye, sctoche rechi pokajanye od Lyubavi, valya znati, sctoche rechi: lyubiti? Lyubiti drugoga rechiche; drugomu dobro hotiti; i zato ja lyubim drugoga, kadamu hochu, i xelim dobro, kadase nyegovu dobru radujem; kadami je ugodno, i drago, dase ono dobro u nyemu nahodi. Ova Lyubav jest od dvih verstih: Jednase zove od *Poxelyenya*, kada ja lyubim drugoga, i nyemu hochu dobro, zasctobosam koje dobro od nyoga primio, illise nadam da hochu primiti. Ova lyubav nie prava, i izversna lyubav; jerboje lyubav, i poxelyenye vlastite koristi; i zato akochemo pravo rechi, po lyubavi ovoj viscje puta, mi vechma lyubimo nas, nego onoga, od koga velimo daga lyubimo. Druga Lyubav zovese od *Priatelystva*, kada ja lyubim drugoga, i hochu nyemu dobro, zarad nyega istoga. Ova lyubav je prava, i izversna, po kojoj mi nelyubimo nas, nego lyubimo nyega, zarad nyega, i nyegove dobrote negledajuchi na nascu korist.

Iz ovih dvih verstih slidi, dasu dva ganutja illiti uzroka, koja nas mogu ganut da drugoga lyubimo. Jedanje, zasctoje on nami koristan, i dobar; Drugi je, zasctoje on u sebi dobar, tako da nyegova kripost, i dobrota prighibanas, daga lyubimo. Ova obadva uzroka nahodese u Bogu, i zato onom pervom lyubavju imamo Boga lyubiti, zasctoboje nami dobar, on nasje stvorio, odkupio, primloga dobra darovao, i Kralyestvo nebesko obe-

chao. Alli ovo nie zadosta, duxnismo i drugom lyubavju lyubiti nyega, zarad nyega, zarad nyegove neizmirne dobrote, i neizmirnih Boxanstvenih izversnostih, prem da nam nebude nisceta dobra ucsinio; i nebise niscta nadali dobra od nyega, dachemo primiti.

I kako nebi lyubili ovom lyubavju izversnom Boga? Buduchibo, da jest volya nasca naravno prignuta, da lyubi ono, sctoje dobro; kako nebi Boga lyubili, koji je najveche i neizmirno dobro; u komuje svako dobro? Lyubimo csovika; ovoga, jerboje mudar; onoga, jerboje bogolyuban, i svet, drugoga, jerboje moguch, i bogat. Lyubimo jizbinu, jorje sladka; lyubimo cvitak, jerje lip; alli, a odkudsu ova? sctogodi vidimo, da jest plemenito, lipo, drago, dobro, i lyubavi dostojno na svitu, svakasu od Boga, i u nyemuse nahode neizmirnim nacsinom izversnia, plemenitia lipsca, draxja, bolya, i lyubavi dostojnia. Zato i Sveti Avgustin hotiuchi bratchu na lyubav probuditi govorasce: *Bratchjo mislite ona koja vidite, lipote koje lyubite, Bog je ucsinio. Akosu ona toliko lipa, kolikoje lip oni, koji je ona stvorio?* Kako dakle nebi lyubili Boga, i sverhu sviuh stvarih lyubili zaradi Boga, to jest zaradi nyega istoga? jerje pridostojan svake lyubavi, buduchi u sebi neizmirnim nacsinom lyubezlyiv, dobar, moguch, svet, lip, imajuchi sve ono scto nas na izversnu lyubav ganuti more.

Recsenoje ozgor, da drugoga lyubiti, sechiche drugomu dobro hotiti, kojasmo dobra duxni Bogu hotiti? Od potribeje znati, da Dobra Boxja, jedna jesu iznutarnya, a druga izvanska. Iznutarnya jesu neizmirne izversnosti, koje u sebi ima kakonosu Mudrost, Pravda, Millosergye, Svemoguchstvo, Vikovicsnost, Dobrota, i ostale. Izvanska dobra jesu, slava nyegova, i posctenye izvansko, kojemu stvorenya csine, i draga iesu Bogu, daga nevlastite lyudi poznaju kakavje u sebi; daga fale posctuju,

 i lyu-

lyube zarad poznane nyegove dobrote, mudrosti, i ostalih izversnostih. Zato, buduchi, da lyubiti, rechiche hotiti dobro; lyubiti Boga, rechiche hotiti ova dobra recsena Bogu zato, zasctobo Bogu dobra jesu; to jest veselitise, dase u nyemu neizmirne izvernosti nahode; radovatise zarad nyegove mudrosti, lipote, svemoguhstva; dase posctuje i lyubi na nebesi, i po svemu svitu: i danamje drago i priugodno sve ono, sctogodse csini za uzmloxati poscteuye nyegovo. Hotiti Bogu dobro jest xeliti, dase poznade fali, i lyubi od svega svita, jerboje to nyemu drago; i jerboje pridostojan zarad izversnostih svojih: jest nastojati kolikoje moguche, i zabraniti dase Bog neuvrigyuje, zasctoboje on zarad neizmirne dobrote svoje, to jest zarad neizmirnih izversnostih svojih pridostojan dase neuvrigyuje grihom a osobito smertnim, koji samo jest jedino, i najveche zlo Bogu protivno tako, da kako Sveti Bernardo govori: grisenik kada sagriscuje, kolikoje od strane nyegove, svojom volyom Boga smicse.

Ova istomacsivsci, sadase lasnie razumiti more, zasctose Pokajanye izversno, zove Pokajanye od lyubavi? Zasctobo navlastito ovo Pokajanye zderxi lyubav, po kojoj Pokornik kajuchise daje Boga neizmirno dobro uvridio, procinyuje Boga sverhu svih stvari, to jest za viscje derxi i procinyuje dobrotu Boxanstvenu, nego blago, nego Gospostvo nego poscteuye, i svako drugo dobro stvoreno po ta nacsin, akobimu tko stavio s-jedne strane dobro zemalysko, na priliku blago, a s-druge strane grih; da ima illi sagrisciti, illi blago izgubiti; voliobi blago izgubiti, nego sagrisciti, i Dobrotu Boxanstvenu smertnim grihom uvriditi, jerbo nyu sverhu blaga procinyuje. Po isti nacsin buduchi grih zlo najveche, Bogu sverhu svake stvari procinyenomu, i polyublyenomu protivno, Pokajanye izverno, kakoje lyubav, takoje i merskocha na grih, po kojoj Pokornik procinyuje grih sverhu svakoga zla, po ta

nacsin,

nacsin; da akobi imao koje zlo, kako na priliku bicsevanye, alli drugu muku, alli smert podniti, illi sagrisciti; voliobi, bicsevanye, i druge muke, i istu smert podniti nego sagrisciti, nego Dobrotu Boxanstvenu smertnim grihom uvriditi; sasctobo zlo griha procinyuje sverhu zla biesevanya, i iste smerti. Akobi pako volio sagrisciti, nego blago izgubiti, alli muke, i smert podniti; onda nebi Boga procinyivao sverhu svakoga dobra; nebi procinyivao zlo griha sverhu svakoga zla. Alli nie potribno, i korisno, da pokornik govori: *Lyubim Boga viscje nego blago, nego poscteny e;* vechee dosta rechi: *Lyubim Boga sverhu sviuh stvarih, i zaradnyega merzim na sve grihe.* Akobi pako komu na pamet palo: Tibi volio sagrisciti nego xivot izgubiti; neka ovu napast iz glave izbaci mislechi: uzdamse u milloft Boxju, s-kojom svaka mogu, voliobi xivot izgubiti nego sagrisciti.

Josc valya zabilixiti 1. Da Pokajanye obodvoje Nesverseno, i Sverseno, ima biti od sviuh grihah smertnih. 2. Dase ragya od Vire, virujuchi da Bog jest Nadaritely dobrih, a osvetitely griscnikah. 3. Ima biti s-uftanyem oprosctenya, u neizmirno Millosergye Boxje, dachenam zarad dostojanstvah Isukerstovih oprostiti grihe nasce. 4. Ima biti sverhu naravno; ucsinyeno po millosti Boxjoj, i zarad uzroka po viri poznana; zasctobonas vira ucsi; daje velika gerdoba griha, koji duscu csini poganu i necsistu prid ocsima Boxjim: vira nas ucsi, dache Bog grih pokarati. 5. Ovo Pokajanye imase ucsiniti prid Ispovidanyem; koje akolibise i posli prie Odriscenya ucsinilo, korisnobi bilo; alli che i onda biti korisnie, ako posli Pokajanya ponovisc Ispovidanye govorechi: *Taximse opet od grihah sada ispovigyenih*, da isto Ispovidanye bude vechma xalostivo.

Buduchi pako da Pokajanye toliko potribito, je dar Boxji, od potribeje da griscnik svoje grihe

sku-

dozpirsci u pamet, moli svesardno Boga damu probudi serdce na pokajanye spasonosno; kojechese berxje probuditi, i uxgati, ako griscnik promisli, sctoje ucsinio? sctoje zasluxio? kogaje uvridio? Nacsin od ovoga Promisclyenya nahodise pod Nadpisom: *Uzdisanye Pokorno.*

§. 4. *Od Ispovidanya, i Ispunyenya Pokore.*

Buduchi Ispovidnik Duhovni Sudac, koji ima pravo sud csiniti; od potribeje, damu griscnik ocsituje, i ispovidi grihe svoje. *Ispovidanye*, drugi Dio Pokore jest osvagyenye sebe istoga od sviuh grihah svojih prid Namisnikom Isukerstovim, za primiti odriscenye od grihah. Velim: *od sviuh grihah* razumiuchi, ne od malih grihah, koje prem_e daje korisno, nisctanemanye nie potribno ispoviditi; nego razumiuchi od grihah smertnih iz megyuh kojih, akobi samo jedan grih zatajao, nesamo nebise griscnik odriscio, negobise josc vechma novim tesckim grihom zavezao.

Rechiche tko: radbi sve kazati, alli mucsnomi je stidimeje jedan grih kazati. O kakote vara djavao ova na pamet donosechi! damuse po pravoj Ispovidi nevolyna duscica tvoja iz nokatak neizmakne. Sctose stidisc? Ispovidnik, koji je gerdobnie grihe csuo, negosu tvojih, znade da nisi Angyeo, veche csovik griscnik: i zato nechese tebi csuditi, kadamu oni grih kazesc, negoche Bogu na ovomu daru zafaliti, i obradovatise da tebe svoga u Isukerstu brata, alli sestru iz cselyustih duha paklenoga oteti moxe. Nestidise dakle, i nestrascise; inacsie nemoxe biti. Illise sada imadesc prid jednim Ispovidnikom zastiditi; illichesc na sudnyi dan prid nyim istim, i prid svim svitom zastiditise, i na_e vike poginuti. Zato zazovi Boga u pomoch, dati udili

udilh spasonosnu slobodu ; i na Ispovidi najpervi put oni potajni grih ocsituj, onu zmiurinu, kojate kolye, izbaci ; oni csasoviti stid dok nikoliko ri. csili izustisc, tvoj grih kazajuchi, prikaxi Bogu za pokoru grihah tvojih.

Ucsinivsci dakle Pokajanye, ponizno, i u zemlyu gledajuchi pristupi na Ispovid mislechi da stojisc prid dvima Misnicih, jednim koga vidisc ocsima ; a prid drugim koga nevidisc, to jest prid istim Isukerstom. Zato u duhu poniznosti ; illi prostrise prid nyegove noge s Pokornicom Mandalinom ; illi promisclyaj, da stojisc prid nyime, kako prid Sudcem nevolyni krivac s-tolikim verigamih svezan, koliko grihah smertnih u tebi poznajesc. Ispovidaj grihe tvoje, a ne tugye ; nekrivi dragoga govorechi ; ovimeje nagovorio, illi naveo ; nego sama sebe krivi. Ostavi ono, scto nie potribno na Ispovidi kazivati ; nehiti, nego polagano, i razborito, kakobi Ispovidnik razumiti mogao, ponizno, i u gorcsini dusce tvoje ocsituj sve kolike grihe, i koliko putah akoje grih smertni, kako u pameti nahodisc, nisc manye, i viscje govorechi, negoje istinito. Ako sumnyisc: jesilli doisto koji grih ucsinio ; illi : jesiliga ispovidio, i to kaxi. Akosi takogyer scto ucsinio ; a nisi znao, da je ono grih, kaxi i to ; zasctobo akosi mogao znati, a nisi nastojao, da znadesc i ucsiniosi, doistosi sagriscio. Ispovidivsci grihe tvoje ponovi Skruscenye ; pazi na nauk Ispovidnika i pokoru, kojuti naregyuje, daju odriscen ispunisc, koliko pervo moxesc.

Ispunyenye Pokore, jest trechi dio, koj Sakramenat od Pokore cilovit csini. Dostojnoje i pravo dase Pokora naregyuje, da navlastito griscnik, koji je u grihu naslagyenye imao ; csinechi pokoru gorkost ochuti ; i Bogu kogaje uvridio, zadovolyi. Istinaie da Gospodin Bog prima skruscenye, i Ispovidanye, i zarad dostojanstvah Isukerstovih prascta muke paklene vicsnye po grihu smertnomu zasluxe-

sluxene ; alli sa svim tim griscnik josc duxan ostaje podniti pokoru vrimenitu illi na ovomu, illi na drugomu svitu. Zato Ispovidnik naregyuje pokoru i za male ispovigyene grihe, da pravdi Boxjoj zadovolyno ucsinimo po pokori. Zasetobose pako ritko dogagya; da mi naregyenu pokoru ispunivsci, cilovitó za grihe nasce zadovolyimo; zato imamo nastojati, da zadosta ucsinimo Pravdi Boxjoj po povolynih dobrih dillih po molitvi, postu, lemozini, usterplyenu tesckochjah vrimenitih, a osobito po dobivanyu Proscteny a.

Slide sada Molitve za Ispovid, koje sve premda nisu potribne, sa svimtim jesu verlo korisne. Zato nereci: mlogoie toga, jer to govorechi josc neznasc, sctoche rechi: Boga uvriditi. Mandalina do smerti plakalaje, i molila, kojaje csula od Isukersta one radosne ricsi. *Odpuscetajuse tebi grisi tvojih.* Scto ti sada imadesc csiniti? procini. Moli koliko moresc, alli moli sabranom pamechju, i iz svega serdca.

Dillo od Zafalyenya.

VEliki Boxe! Boxe Sveti! Boxe Vicsnyi! Boxe strahoviti! prid koga neizmirnim Velicsanstvom dertche od straha svako stvorenye nebesko, zemalysko, i pakleno: scto imadem sada misliti, i csiniti ja? kojisam doscao, da prid obrazom Velicsanstva tvoga ocsitujem, i ispovidim sve moje zlochje s-kojima ja cervak, ja prascak jedan pogerdiosam millosergye, pravdu, i sercsbu tvoju.

Ispo-

Ispovidam Gospodine! mlogisu, i veliki grisi moji: nepravde jesu priscle glavu moju, i kao brime tescko otesccsalesu sverhu mene tako; da ako ti nepodmetnesc desnicu millosergya tvoga, propasti imadem u paklenu dublyinu. Ispovidam tavni, i nevolyni griscnik, dasime viscje puta po svetoj ispovidi, od velikih mojih grihah odriscio; allisamse opet na nyih brezobrazno povrachao; i josc kadasam imao za nyih pokoru csiniti, ondasam s-proscastim, i novima grisih uvrigyivao tebe.

O Boxe moj! o primilloſtivi Otcse! virujem, i ispovidam, da je dobrota tvoja, i usterplyenye tvoje neizmirno. Virujem, i ispovidam, daje millosergye tvoje sverhu sviuh dillah tvojih. Poznajem ovo u meni, koji nisam dostojan, da me zemlya na sebi derxi, zasctobo premdasam ja neuzbojah prid ocsima tvojim brezobrazno grisciti, sa svimtim nisime hotio, kako si manye od mene griscnike pokarati, i u muke paklene baciti; nego po neizrecsenomu millosergyu tvomu dopustiosimi vrime od pokore: traxiosime izgublyenu ovcu, kadasam bixala od tebe; i zazivaosime, dase povratim k-tebi; kucaosi na vrati serdca moga, i probugyivao s-Boxanſtvenim nadahnuchih; csekaosime, i sada razpevsci

ruke

ruke csekasc, i zovesc mene, da me kao primilloſtivi Otac Sina razmetnoga zagerliſc milloſtju tvojom.

Ah sctochuti povratiti Gospodine! za ove milloſti, kojesi meni nezafalnu stvorenyu udilio? Evo prostiramse prid tobom u duhu, i priponiznim serdcem klanyajuchise millosergyu tvomu zafalyujem Boxanſtvenoj Dobroti tvojoj! I jerbo znadem, daje slaba ova zafalnoſt moja, zato scnyome prikazujem tebi doſtojanſtva Dive, i Majke Marie, i sviuh Svetih; dasime tavna griscnika na pokoru csekao, koju uffajuchise u millosergye tvoje, i s-pomochju tvojom xelim sada svesardno ucsiniti na slavu tvoju, i spasenye dusce moje.

Dilla Vire, Uffanya, i Lyubavi.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe! koji nechese smert griscnika, nego velle vechma xelisc, dase obrati k-tebi, i xive. Evo ja po daru, i kripoſti tvoje milloſti, sadase obracham k-tebi, virujuchi temelyito, da ti griscniku svakomu, koji pravu pokoru csini, po kripoſti Sakramenta od Pokore, svekolike grihe milloſtivo odpustasc, i opet u tvoju milloſt primasc.

Obrachamse k-tebi o Primilloſtivi Boxe! uffajuchise kripko, u millosergye tvoje

je neizrecseno ; dachesc i meni po ovomu Svetomu Sakramentu od Pokore millostivno oprostiti svekolike grihe moje, i tvoju svetu millost darovati,

Obrachamse opet k-tebi s- priuxganom lyubavju ô najveche Dobro Boxe moj! koga premdasam ja dosada slabo, i mallo lyubio; s-millostju tvojom sadá probugyen, lyubimte iz svega serdca moga sverhu sviuh stvarih, i xelimte na vike lyubiti. S-ovom temelyitom virom, uffanyem, i lyubavju priuxganom xelim o Boxe moj Pridobrostivi! svetu ispovid koliko bolye, i pravie mogu ucsiniti, i oprosctenye od sviuh grihah po millosergyu tvomu primiti. Amen.

Proscnya Prosvitlyenya pameti.

DOgyi o Dusce Sveti! o Svitlosti serdcah dogyi! dostojse molimte, za dostojanstvo muke, i smerti Gospodina moga Isukersta, zrakkom Boxanstvene millosti tvoje slipochu pameti moje prosvitliti, da ja tavni, i nevolyni griscnik poznadem, tako razborito sve kolike grihe moje, kakochu poznati na dan sudnyi, kada Pravda Boxanstvena sve potajne zloche moje iznese na sridu prid ocsi svega svita, Dogyi o Dusce Sveti! dogyi Boxe od lyubavi! i uxexi u serdcu momu ogany lyubavi tvoje;

dase izversno pokajem za grihe moje, od kojih xelim ocsiltiti danas duscu moju. Amen.

§. 5. *Iskuscanye Dusce.*

Najpervo spomenise, kadasise najposlidnyi put ispovidio? s-kakvomsi pomnyom, i bogolyubstvom onu ispovid ucsinio? dase nisi oblinio nauk koga i je Ispovidnik dao, i naregyenu pokoru izversciti? Zatim promisli;

Protiva pervoj Zapovidi Boxjoj. Dase nisi oblinio Nauk Kerstjanski sluscati, i naucsiti, koja je potribno znati, i virovati svakomu Kerstjaninu? Dase nisi oblinio govoriti Dilla Vire, Uffanya, i Lyubavi, navlastito kadase u Cerkvi govore. Da nisi posumnyio protiva kojoj stvari vire nasce, na priliku: da nejma pakla; i koliko puta? Da nisi u gattanye, bajanye, csarke, illi u san temelyito po virovao? illi druge ucsio, i nagovarao csarati; i koliko puta? Da nisi gubio uffanye u Boga mislechi, dati neche oproſtiti grihe? illi da nisi opako griscio pouffajuchise u nyegovo millosergye, i koliko puta? Da nisi neusterplyivo primao nevolye od Boga poslane nektiuchi volyu tvoju priloxiti volyi Boxjoj? Dase nisi u kojoj nevolyi na Boga potuxio, i zaxalio, kako dati je scto krivo ucsinio; dateje zaboravio, da za te neznade; i koliko puta? Dase nisi oblinio u jutru, i u vecser Boga moliti? Da nisi molitve tvoje lino, i razterkanom pametju govorio? Dase nisi od Boga ni spomenuo priko dan vas zanescen u poslove zemalyske; i zato nisimu ni zafalyivao za dobra primlyena? Da nisi s-mallim bogolyubstvom, i pripravlyenyem Svete Sakramente primio; a osobito Svete Pricsestje, illi nezafalivsci dostojno Bogu, udily iz Cerkve otiscao?

Pre-

Protiva drugoj. Dase nisi u izpraznost brez potribe kleo? Dase nisi za koju premda mallu stvar krivo, to jest znajuchi da je ono lax, kleo Bogom, Trojstvom, Immenom Boxjim, Svetcem, Cerkvom, duscom, i koliko puta? Dase nisi kleo krivo, proklinyajuchi sebe istoga: dame Bog ubie, vrag uzme, i odnese; dame nestane, i koliko puta? Da nisi rekao: da je vrag sctogodi dao, alli stvorio? i koliko puta? Da nisi pogerdio stvari svete nedostojno spominajuchi, protresajuchi, i drugoga psujuchi; i koliko puta? Da nisi viru alli duscu opsovao; i koliko puta? Dase nisi oblinio ucsinyene zavite obverseiti; i koliko puta?

Protiva trechoj. Da nisi u Nedilyu, i u Svetac akosi i kako prispiti mogao, Svetu Misu, ostavio: illi da nisi kuchane, i druge zaderxao, da nisu k-Misi doscli; i koliko puta? Da nisi na Misu kasno doscao; pod nyome razgovaraose, smiao se, spavao, nedostojno stajao, nepazechi scto Misnik csini; i koliko puta? Dase nisi oblinio dan Nedilyni, i Svetcsani s-dobrih dillih posvetiti Bogu zafalyujuchi, rics Boxju sluscajuchi, na Vecsernyu igyuchi, dilla od millosergya csinechi, bolesnike pohodechi; negosi dangubio, spavajuchi, igrajuchi, i vas dan priuchi? Da nisi post prikerscio, kad je bio zapovidan u ocsi Svetkovine, i koliko puta? Da nisi u Nedilyu, alli u Svetac brez dopusctenya, alli nagle, i goleme potribe radio; ako dugo, koliko puta?

Protiva csetvertoj. Da nisi Otcu, Materi, alli drugim starijim Duhovnim, i Svitovnim neposluscan bio? Dajimse nisi rugao; dajih nisi neposctovao, pogerdio, raxalio, oscrro pogledao; na nyih merzio; nyima koje zlo rekao, alli u serdcu pomislio, i poxelio; i koliko puta?

Akosi starji: dase nisi oblinio mlagye naucsiti, illi nastojati; da naucse ona, kojasu potribna znati svakomu Kerstjaninu? Dase nisi oblinio mlagyega

opomenuti, pokarati, i od griha odvratitia, ako u velikoj stvari, koliko puta? Da nisi prid mlagyim sctogodi govorio, alli csinio, sctobiga moglo na grih navesti; i koliko puta? Da nisi mlagyega nerazloxito udario, alli opsovao nazivajuchi vragom, kurvom, i drugim pogerdnim imenom?

Protiva petoj. Dase nisi lyutio? da nisi koga uvridio, razcvilio, na nyegase serdio, serdce nosio, nektiuchi scnyime govoriti, illimu oprostiti; i koliko puta? Da nisi sebi alli drugomu smert, alli koje drugo veliko zlo poxelio; i koliko puta? Da nisi drugoga kudio, a sebe oholo falio? Daga nisi nenavidio, nyegovuse zlu obradovao; i koliko puta? Dase nisi hotio s drugim, kogasi uvridio, pomiriti, negosise hotio osvetiti; kako dugo, i koliko puta? Da nisi drugoga nepravedno nejmajuchi oblasti, izbio; alli tescko udario, i koliko puta? Dase nisi s drugim svadio, nyega kleo, Bogom ubiao, vragu pridavao, vraga u nyega utirivao; ako iz serdca, koliko puta? Da nisi drugoga na grih naveo dillom, alli ricsjom, zapovidajuchi, nagovarajuchi, draxechi, za zlo dillo nepokarajuchi, tugye zlo dillo branechi, i falechi; koliko puta? Dase nisi opioa, zdravju nahudio u pianstvu, i pamet izgubio; illi drugoga natirivao piti do pianstva; koliko puta?

Protiva sceſtoj. Da nisi neposctene, i bludne ricsi govorio, alli pisme pisao, i pivao; alli govoreche, i pivajuche sluscao; i koliko puta? Dase nisi u neposcteno dillo pogledom, doticanyem, illi kojim drugim nacsinom pustio, i koliko puta? Da nisi Otca, Majku, greb, dasku, psovao, i koliko puta?

Protiva sedmoj. Da nisi scto ukrao, kragyeno jio primio? scto, i koliko puta? Da nisi scto oteo, posvojio; desetinu, stvar tugyu, illi nascastu; illi sctosi duxan platiti, zatajao? scto, i koliko puta? Da nisi koga privario mirechi, prodavajuchi,

uchi, kupujuchi; na kamatu viscie, negoje, i kakbje dopuscteno uzimajuchi; i koliko puta? Da nisi slugi, alli texaku plachju uztegnuo; uboga nepravedno pritiskao, isctuchi scto nie duxan dati; i koliko puta? Dase nisi oblinio raditi, kadsi od duxnosti, alli za plachu radio; i koliko puta? Dase nisi oblinio na tugye dobro paziti, akosi duxan bio? Da nisi komu sctetu ucsinio, tugyu stvar pokvario? pustio marvu u tugyu livadu, xito, vinograd; i koliko puta? Da nisi bio drugomu uzrok; da ono nedobie, sctomuse po pravdi pristoi? Da nisi kupovao znajuchi stvar ukragyenu? Dase nisi oblinio naplatit dugove, alli zaduxio nemislechi platiti; illi znajuchi, da nemoxesc platiti? Da nisi od lakomosti gladna, i xedna; illi putnika, i nevolyna od tebe otisnuo? Dase nisi polakomio lemozinu, i druga dobra dilla od Millosergya tilesnoga, i duhovnoga csiniti?

Protiva osmoj. Da nisi lagao? da nisi koga krivo tuxio, protiva nyemu svidocsio, damuje lax nahudila, u tilu, alli dobru nyegovu, i koliko puta? Da nisi na drugoga brez velika razloga sumnyio, nyega krivo sudio, od nyega veliko zlo mislechi; i koliko puta? Da nisi za drugim, illi xivim illi mertvim, premda po tugyih jezicih, u nyegovo posctenye ticajuchi, mormorao, i govorio; alli govoreche sluscao rad, nektiuchi zabraniti, kadasi mogao, i koliko puta? Da nisi koga ozloglasio, ocsitujuchi tugye skrovito zlo dillo premda istinito; i koliko puta? kolikoji je bilo prid kojimasi ono dillo ocsitovao? Da nisi nemir, i nesklad dolagivajuchi megyu drugima ucsinio? Da nisi drugoga u ocsi opsovao, i pogerdnim imenom nazvao; i koliko puta?

Protiva devetoj. Dase nisi, u cselyade gledajuchi; illi od nyega mislechi; a navlastito od tugya druga u puttenih mislih, alli poxelyenyu zaderxao,

sio ; i naslagyivao : na kogasi , i koliko puta pomislio ?

Protiva desetoj. Da nisi koju tugyu stvar po krivici , i nenavidnosti poxelio ?

Evoti u ovomu Iskuscanyu nachichesc , i grihe protiva svakoj zapovidi Cerkvenoj , i ostale , s-kojimasi Boga uvridio. Zato svaka promislivsci , obratise k-Bogu , i u gorcsini dusce uzdiscuchi govori :

Uzdisanye Pokorno.

MIllosergye Gospodine ! millosergye ! smillujse Isuse Sinu Davidov ; smillujse Sinu Divice Marie ! smillujse meni ! Evo neznadem sada niscta drugo rechi nego samo rics ovu : Smillujse meni ! Ahjme ! sctosam ja mravak ! ja prascak ucsinio protiva tvomu neizmirnomu Velicsanstvu ! sagrisciosam ! ah sagrisciosam ! to jest , ucsiniosam zlo prid ocsima tvojim. O Boxe moj ! pogerdiosam prisvete ocsi tvoje , koji na svakomu mistu svaka , i potajnae serdca nascega vidisc. Pogerdiosam tebe Gospodina od xivota , i smerti , koji ovo nevolyno tilo moxesc svaki csas u prah obratiti ; a duscu u muke paklene tisnutie. Pogerdiosam tebe , i toliko puta uvridio ! alli zascto ? za jedno kratko , i pogano nazlagyenye , za jedno niscto !

Znaosam o Boxe moj ! da ti neizmirnim nacsinom na svaki grih merzisc. Znao-

sam ,

sam, da ti i mali svaki grih karase, i pedepsajesc u prilyutih mukah od Ocsisctenya: u mukah velle vechih, i lyuchih, negosu sve kolike muke ovoga svita. Znaosam! i sa svimtim nesamo s-mallima nego i s-velikima grisih tolikosam puta u xivotu momu uvridio tebe.

Znaosam dasi brez millosergya zlochju smertnoga griha strascno pokarao. Angyele prie duhove plemenite, a sada gyavle, zarad griha pomisclyenyem ucsinyena baciosi u ogany vicsnyi. Znaosam, da i sada posli umerloga xivota i za jedan samo grih smertni, karasc griscnika u tamnici paklenoi mukom, koja nigda nesverscuje.

Znaosam, dasi u istomu Jedinomu Sinu tvomu Gospodinu nascemu Isukerstu, koji je hotio za nas Boxanstvenoj Pravdi tvojoj zadovolyno ucsiniti, pokarao zlochu grihah nascih; da svakom mukom izmucsen, najposli na dervu krixa u jednomu od boleſtih moru, imaoje umerti.

Znaosam, da po niki nacsin grihom mojim iz nova zadajem muku Gospodinu Isukerstu; i na krixga propinyam.

Znaosam o Boxe moj! dasam od dobrote tvoje, kojase procinit nemoxe, neizbrojena dobra primio; i prem da nebi niscta bio primio, znaosam, daje neizmirna

dobrota tvoja svake lyubavi, i sluxbe pridostojna. Znaosam sva ova, i sa svimtim, ja nesrichni, i tavni griscnik usudiosamse ustati protiva tebi, tebe uvriditi, raserditi, i pogerditi.

O Boxe moj! o Boxe moj! neznadem, komuse imadem sada vechma csuditi, illi mojoj zlochi neizrecsenoj, illi tvomu neizmirnomu usterplyenyu? Kada razmisclyam, sctosam ucsinio, vas koliki derchem, i nesmiem griscnih ocsi mojih u nebo podignuti. Alli sa svimtim josc negubim uffanye; zasctobosi ti po Proroku rekao: Ako griscnik ucsini pokoru za grihe svoje, koje ucsinio jest; od opacsinah nyegovih nechuse spomenuti. O priveliko csudo millosergya!

O dabi ja mogao toliko dostojnu pokoru csiniti, kolikosam nedostojno uvridio tebe. Znadesc, i vidisc o Boxe moj! serdce, i xelyu moju. Znadesc takogyer, dase ja po sebi nemogu obratiti ktebi, i spasonosno pokajati; zato ô Spasitelyu Primillostivi! ti jedina pomochi csovicsanske slabosti, dopustimi kriposnu millost tvoju; dase svesardno pokajem. Rauni serdce moje lyubavju tvojom, dase raztapa u nyoj placsuchi grihe, s-kojimasam uvridio tebe. Udilimi samo jedan najmanyi dilak one xalosti

losti neizmirne, kojusi chutio na gori Maslinskoj tugujuchi za grihe moje. O! neka snigye samo jedna kap u serdce moje od onoga gorkosti mora, kojeseje onda izlilo u serdce tvoje; da ja nemoguchi oprati s-prolitjem kervi grihe moje, kakosi ti ucsinio; barem skruscenim serdcem zaplacsem; i nestane plakati do smerti xalosna dusca moja.

Pokajanye Obilatie.

EVome Boxe dobrostivi! Boxe pravedni! Boxe lyubeznivi! evome najvechega griscnika sa svim serdcem prosterta prid obrazom Velicsanstva tvoga. Jasam oni nevolyni, i nesrichni griscnik, kojisam toliko puta u vrime xivota moga, i josc sverhu toga od najposlidnye ispovidi uvridio tebe.

O Nebeski Otcse! sagrisciosam u nebo, i prid tobom; i nisam dostojan nazvatise ditetom tvojim. Tisime od niscta stvorio; tisimi odhranyenu u Viri Katolicsanskoj, slavu nebesku pripravio; i dosada u xivotu millostivo derxao.

Tisi o Isukerste primillostivi za mecsovikom postao; tisime neprocinyenom kervju tvojom od suxanstva paklenoga odkupio. Tisime o darovah Udilitelyu Dusce

Sveti, na Svetomu Kersctenyu posvetio; i neizbrojene millosti darovao. O Troico Prisveta! o moj Boxe priblagodarni! ti nisi niednoga csasa pripustio, u komu nebi meni nove, i nove millosti udilio; a ja nezafalni griscnik ovu toliku lyubav tvoju vrachaosam uvrigyenyem, i pogergyenyem Velicsanstva tvoga; i ista dobrocsinstva tvoja, kojasam od tebe primio, uspomenu, razum, volyu, ocsi, jezik, ruke na uvrigyenye tvoje jesam obrachao. Ovoje o Boxe moj! ovoje, zascto ja uzdiscem, i xalim; i kajemse iz svega serdca moga, za sve grihe moje znane, i neznane; zasctobosam tebe pridobrostivoga Stvoritelya; tebe primillostivoga Odkupitelya, tebe priblagodarnoga Dobrocsinitelya moga uvridio.

Oprostimi o Boxe moj! i nemoj, molimte snichi na sud slugom tvojim. Nemojme suditi po rasergyenoj, i priosctroj pravdi tvojoj, kojesamse ja jao mallo! dosada bojao. Alli sada procinujuchi, kolikosam blizu vicsnyega poginutja, i paklene propasti, imam uzrok bojatise, i dertati, jersamte na serditost probudio o Svemoguchi Boxe, u koga rukuh stoj i xivot moj, i smert moja, I zato kajemse od sviuh grihah mojih; jersam uvridio tebe o

Boxe

Boxe moj ! pripravednoga Osvetitelya ; i po grisih mojih zasluxio strascno pokaranye, u prilyuti mukah, koje griscnikom pripravila jest Svemogucha desnica rasergyene Pravde tvoje. O dabi mogao, i skervavima suzami pomersiti grihe moje.

Alli o pridobri, i prilyubeznivi Boxe, nie strah pokoranya najvechi uzrok tuge, i xalosti moje. Tisi o prilyubeznivi Boxe ti, kojisi u sebi dobro najveche ; tvoja neizmirna dobrota, je najvechi uzrok xalosti moje. Zasctobo, da nejma ni Raja, ni pakla : dami nebudesc niedno dobro ucsinio ; i dase nebi nadao, dachu od tebe koje dobro primiti, joscbite imao lyubiti, jerbosi zarad neizmirne dobrote, i izversnostih tvojih pridostojan, date lyubim, dati sluxim, i svako posctenye csinim, date nigda neuvridim.

I zato xalim, uzdiscem, i kajemse sa svom kripostju mojom, za sve kolike grihe moje; i kajemse najvechma zato, sctosam uvridio tebe prilyubeznivoga, i pridragoga Boga . . . tebe moje jedino, i najveche dobro . . . tebe koji zarad neizmirne dobrote, lipote, lyubeznivosti, i ostalih izversnostih, svakog mogucheg posctenya, i lyubavi pridostojan jesi. Tebisam o dobroto neizmirna sagriscio ! i zato

to uzdiscem, i uzdisatichu do smerti, uzdiscem u goresini dusce moje, i kajemse iz svega serdca moga, od sviuh grihah mojih, setosam, uvridio neizmirno dobro, tebe Boga moga, koga lyubim sa svim serdcem sverhu sviuh stvarih, i xelim lyubiti na vike.

I zascetobote ovako lyubim, iz ove lyubavi odricsemse sviuh kolicih grihah mojih svega xivota moga; i nanyih sa svom duscom merzim kako na najveche zlo, tvojoj dobroti Boxanstvenoj suprotivno, na koje neizmirnim nacsinom merzisc. O dabi mogao, po koji nacsin u niscto obratiti grihe moje! illi ucsiniti, da od mene o Boxe moj! nisi nigda uvrigyen. O dase budem pervo s-tilesnim xivotom rastao, nego tebe uvridio!

Obechanye.

IMaosam o dobroto neprocinyena! hilyadu puta pervo umerti, nego povratitise opet na grihe proscaste. Alli scto nisam dosada ucsinio, xelim sa svim serdcem u napridak ucsiniti. Zato odlucsujem temelyito s-pomochju tvojom, date nigda visce uvriditi nechu: nikada viscje o dobroto neizmirna, nikadate viscje uvriditi nechu: volim hilyadu puta umerti; negote viscje

s-ikak-

s-ikakvim, a navlastito smertnim grihom u napridak uvriditi.

Obechajemse, dase hochu uklanyati od prigode, i stvari svake, kojabime mogla na grih navesti. Obechajemse takogyer; dachu sve grihe moje skrusceno, ponizno, i cilovito ispoviditi; pokoru, i svaka kojasam duxan ispuniti. Prasctam svima kolicim, kojisume uvridili; i svaku omrazu iz serdca izbacujem, za lyubav tvoju, o Boxe moj! da i ti oprostisc meni privelike grihe moje. Koja svakolika da izverscim podpuno, molimte ponixenim serdcem za neprocinyenu Kerv Gospodina Isukersta, pokripime u obechanyu, i odluki ovoj. Amen.

Pokajanye drugo Krachje.

AH! tkoche dati ocsima mojim vrutak od vruchih, i gorkih suzah; da ja tuxni, i veliki krivac oplacsem grihe moje. O Gospodine Isukerste! o Stvoritelyu! o Spasitelyu moj! kajemse iz svega serdca moga, i iz sve dusce moje kajemse, sctosam ja nezafalan s-privelikimih grisih mojih uvridio, i toliko puta uvridio neizmirno Velicsanstvo, i prilyubeznivu dobrotu tvoju. Ah! zatose najvechma kajem, i merzim za sve grihe moje, sctosam

tebe o moj Boxe! uvridio, i pogerdio; koga zaradi tebe istoga, zarad neizmirne dobrote tvoje, i tvojih izversnostih, sverhu svake stvari lyubim, i u napridak xelim lyubiti na vike. I zaradi ove lyubavi obechajemse tverdo, i temelyito; date viscje nechu nigda uvriditi. Bixatichu od svake prigode griscne, csistochuse ispovidti, i sve sctogod duxan jesam, izversciti,

Nemojme odbiti o Boxe moj! od pristolya Millosergya tvoga, prid kojim, kako sada skruscenim, i poniznim serdcem prostert molim, i prosim oprosctenye grihah mojih; tako temelyito uffamse, od nesverscene dobrote tvoje, po zasluxenyu muke, i smersi tvoje; dami sve zloche moje hochesc oprostiti, millost tvoju dopustiti; da s-nyezinom pomochjom xivot moj na bolye prominim; u prisvetoj sluxbi, i lyubavi tvojoj do smerti obstojim. Amen.

Nachichesc: *Uzdisanya pokorne dusce* pod Nadpisom: *Bogolyubnost na posctenye Prisvete Troice*, s-kojimase moresc korisno sluxiti; akoli josc nebudesc mogao pristupiti prid Ispovidnika.

Molitva pristupajuchega na Ispovid.

UStatichu sada, i ichichu k-Nebeskomu Otcu momu; prosutichu suze iz serdca moga, cvilechi: O prilyubezniivi Otcse!

sagri-

sagrisciosam! i nechuse stiditi prid Namisnikom tvojim, kazati sve kolike grihe moje, kojese nisam stidio uesiniti prid ocsima tvojim. O Gospodine Isukerste! prosvitli pamet moju zrakkom Boxanstvene millosti tvoje; da poznadem sva pomanykanya moja. Dopustimi sversceno pokajanye; da u poniznosti, i xalosti serdca placsem zloche moje. Daj kripost jeziku momu; da slobodno, razborito, i podpuno ocsitujem, i ispovidim grihe moje.

Sveta Mario, Utocsiscte griscnikah! budimi sada u pomoch. Obrati k-meni one milloserdne ocsi tvoje, priporucsime tvomu Sinu, i mene griscnika pomiri scnyime.

Sveti Angyeo Straxanine! kojisi svidok neizbrojenih grihah mojih, budi sada Pomocsnik moj. Svi Sveti, a osobito, vi Sveti Pokornici, i Pokornice, pomoziteme nevolynoga griscnika s-molitvam vascim; da Sudcu Duhovnomu s-pokornim serdcem ocsitujem podpuno grihe moje, i zajedno s-nyegovim odrisceuyem izvanskim, ochuti dusca moja slatkost oprosctenya, i plod ovoga Svetoga Sakramenta. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

O Boxe moj neizmirna dobroto! lyubimte sa svim serdcem. I iz ove lyubavi,

kajem-

kajemse, dasam tvoju neizmirnu dobrotu uvridio. Ah nechute nigda viscje uvriditi. Budi millostiv griscnoj dusci mojoj!

Ovako udarajuchi u persa, i viscje puta uzdiscuchi, klekni ponizno prid Ispovidnika, i prikerstivscise, reci: *Blagosovite Otcse Duhovni!* . . *Ispovidamse Bogu Svemoguchemu, Blaxenoj Marii vazda Divici, svim Svetim, i vami Otcse Duhovni. Ispovidiosamse* (kaxi kada) *pokorusam izverscio: od onoga vrimena opersam Boga pridragoga s-ovima grisib uvridio.*

Doversciches pako Ispovid, ponizno, i iz svega serdca govorechi ovako: *Za ove, i sve ostale grihe moje, ah! kajemse iz svega serdca moga, i na nyih merzim; jeresam po nyima Boga moga uvridio, nebo izgubio; a pakao zasluxio: alli najvechma kajemse zato, jersam uvridio neizmirnu dobrotu Boxanstvenu, svake lyubavi pridostojnu, koju sverhu sviuh stvarih lyubim. Obechajemse temelyito s-pomochju Boxjom, daga nechu nigda u napridak uvriditi. Tuximse opet od ispovigyenih sada, i od sviuh gribab mojih. Prosim dostojnu Pokoru, i sveto odriscenye.*

Ovo izgovorivsci pazi na nauk, i na pokoru, kojuti Ispovidnik naregyuje; i pod odriscenyem ponovi opet ozgor stavlyeno Pokajanye: *O Boxe moj.* Bilixi josc ovde; da ono najposlidnye Pokajanye, skojim Ispovid doverscujesc: *Za ove, i sve ostale* jest zajedno Pokajanye Nesversceno, i Sversceno, metnuto zato; da navlastito, kakosu mlogi naucsni szcinili, ako nebi priprostiti, alli opaki griscnik imao Pokanye Sversceno da barem Nesversceno imade; damu Ispovid korisna bude. Posli Ispovidi, neka Pokornik odstupivsci ponizno zafali Bogu, i ako more naregyenu pokoru izversci. Slide ovdi molitve, koje svenije potribito, negoje korisno govoriti.

Uzdi-

Uzdisanye posli Ispovidi.

BLagosovi dusco moja Gospodina, i sva koja iznutarnya u meni jesu, neka blagosivaju Sveto Imme nyegovo.

Blagosovi dusco moja Gospodina, i nemojse zaboraviti od dobrocsinstvah nyegovih.

Onje kojise smilluje svima nepravdam tvojim, koji izbavlya od smerti xivot tvoj: kojite kruni, i sa sviuh stranah obastira millosergyem, i pomillovanyem svojim.

O primillostivi Boxe! jasam ona izgublyena ovca! jasam oni razmetni sin, koji otiscavsci daleko od tebe Otca prilyubeznivoga, slidiosam opaka poxelyenya moja. Jasam oni tavni, i nevolyni griscnik, koji ostavivsci tebe vrutak vodę xive, kopaosam, i traxio bunare zemalyskih dobarah, i naslagyenyah, koja serdce utisciti nemogu; i zatosam tebe s-mojima grisih, ah s-primlogim, i s-privelikimih grisih uvrigyivao, i pogergyivao.

Alli ti o pridobrostivi Boxe, koji svemoguchstvo, i dobrotu tvoju prasctajuchi, i millujuchise griscniku, najvechma pokazujesc, nisi po grisih mojih ucsinio meni, nisi po zlochjah mojih vratio meni: nisise od tvoje pravde protiva meni griscniku, negosise spomenuo od millosergya

prama meni nevolyniku: traxiosi dobri Pastir ovcu izgublyenu; primiosi Otac primillostivi Sina razmetnoga u milloſt.

Doiſto josc imam s-Davidom vapiti: Milloſtiv, i millosardan Gospodin: dugoterplyiv, i verlo millosardan. Kakosse smilluje Otac Sinovom, smillovaose jeſt Gospodin bojechim sebe: jereje poznao slaboſt nascu. Blagosovite Gospodina svi Angyeli nyegovi: Dvorani nyegovi, koji csinite volyu nyegovu. Blagosovite Gospodina sva dilla nyegova: blagosovi dusco moja Gospodina.

Blagosivlyamte o Gospodine! i zafalyujem priponizno nesverscenomu milloserdyu tvomu, na dobru neizrecsenomu, kojesimi danas ucsinio; dasimi navlaſtito dopuſtio milloſt poznati grihe moje, skruscenim serdcem ispoviditi, i po svetomu odriscenyu primiti dar milloſti tvoje, i oprosctenye grihah mojih.

Proscnya.

BUdi tebi, molimte Gospodine Isukerſte, po doſtojanſtvih, i molbah Blaxene Marie vazda Divice, i sviuh Sveti Pokornikah, i Pokornicah, Svetoga Petra, Svete Mandaline, i oſtalih Svetih; a osobito po doſtojanſtvu prisveti pet rannah tvojih, i nepro-

neprocinyene kervi tvoje ova ispovid moja ugodna, i primlyena; i sctogodi je meni pomanykalo sada, i prie u csiſtochi, i cilovitosti ispovidanya, u sverscenoſti skruscenya, neka ispuni privelika dobrota, i millosergye tvoje, po komu mene od sviuh grihah podpuno, i sversceno odriscena na nebu doſtojse imati.

Buduchi pako, dasam ja tebi o Boxe moj! svake sluxbe, i lyubavi pridoſtojni, s-mojima grisih neposctenye ucsinio; zato kako duxan, tako i pripravan jesam zadovolyno ucsiniti Boxanſtvenoj Pravdi tvojoj. Dopuſtimi josc svetu milloſt tvoju, da naregyena od Namisnika tvoga pokoru, doſtojno ispunim, i po nyoj oslobodimse od vrimenite pedepse, kojusam oſtao duxan podniti illi na ovomu, illi na drugomu svitu, za pokoru grihah mojih. O pridobri Spasitelyu! o da mogu po mojoj pokorici tebi toliko drago, i ugodno ucsiniti; kolikosam mersko, i xao ucsinio po grisih mojih.

Izversci, ako moxesc Pokoru.

PRimi o Pridobroſtivi Gospodine Isukerſte ovu moju pokoricu, koji i mallu zadovolynoſt milloſtivo primasc, radi neizmirnoga millosergya tvoga, kojechu u vi-

ke pivati. Primi scnyome vas koliki xivot moj: sve sctogodi u napridak budem illi dobra ucsiniti, illi zla podniti, priklonitim serdcem prikazujem tebi. Ovde o moj Gospodine! xexi, ovde sici, dami na drugomu svitu oproſtisc. Da pako dobroti tvojoj malloversna dilla moja ugodnia budu, i usterplenya moja; sjedinyujem svakolika s-doſtojanstvih xivota, muke, i smerti tvoje. O pridobri Spasitelyu! ovoje ono neizmirno blago, koje ja priveliki duxnik tvoj prid tobom prostert prikazujem tebi za duge griha mojih, molechite priponizno; da scto meni manyka, po nyemu priobilato nadopunisc, i Otcu Vicsnyemu prikaxesc. Koji s-iſtim Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

Ponovlyenye Obechanya.

SVemoguchi, Vicsnyi Boxe! poznajem, i ispovidam; dasi ti Otac od millosergya, i svakoga utiscenya; jerbo poznajem i vidim; dasam ja tuxan, i xalostan bio dosada u rukuh duha paklenoga, kojimeje jurve bio doveo, do vratah tamnice paklene, i u ovomu ognyu biomi je pripravio miſto, u komubi sada, i u vike bio mucsen; dami nebude priveliko millosergye tvoje dopuſtilo millost pokoru ucsiniti.

Alli

Alli i poznajem slabost, i narav moju velle vechma na zlo, negoli na dobro prignutu. Znadesc i ti Gospodine Isukerste, dasamse ja toliko puta temelyito obechao; dase hochu u napridak sa svom pomnyom paziti od svakoga griha; i sa svimtim opet sam iz nova pod noge stavio svete zapovidi tvoje. Zato kada ja ovu slabost moju razmisclyam, velikime strah obujma, zasctobo csinimise, da je i meni od griha odriscenu recseno danas ono, sctosi ti dertavcu ozdravlyenu rekao: *Evo sadasi zdrav ucsinyen, nemoj viscje grisciti, datise scto gorje nedogodi.* Scto gorje? nego da sverhu mene lyuta, i nagla sercsba Boxja nestigne, kojami, i millost, i vrime od pokore uskrati.

O nedao toga moj Propeti Isukerste! dase ja igda povratim na proscaste grihe moje. Odlucsujem prid tobom, i prid svim dvorom nebeskim; odlucsujem temelyito, i svesardno: volim u napridak svaka podniti, i takogyer umerti, nego tebe o pridragi Boxe! s-ikakvim grihom navlastito smertnim uvriditi.

Ah nechu viscje duscu moju, od suxanstva paklenoga danas oslobogyenu, u pogibio vicsnyega izgublyena stavlyati. Alli jerbo i ovu odluku brez pomochi tvo-

je o Spasitelyu moj! ispuniti nemogu', molimte priklonitim serdcem, nedopusti da u koji grih, a navlastito u NN. posernem. Utemelyi ono, sctosi u meni dillovao: pokripi obechanye moje milloftju tvojom; da moja chuchenya uztexem, da od svake prigode grisene bixim, dase od obicsaja grisenoga otergnem, da na bolye prominiti xivot moj svesardno nastojim.

Stavi Gospodine u pamet, i u serdce moje prisveti strah tvoj; da vazda u pameti imam spasonosnu ovu istinu: Bog me vidi, Bog me csuje, Bog znade, scto ja mislim: dase spominam od smerti, kojame moxe iz nenada u istomu grihu nesrichno pritisnuti: dase spominyam od mukah paklenih mislechi: ja nebi mogao ni za jedan Otcsenase na goruchoj svichi persta derxati kakochu dakle mochi podniti, da vas u paklu na vike gorim?

O pridobri Isuse! tebe molim, i prosim; ti prosvitlyujuchi pamet moju, scnyome vladaj, ti upravlyaj volyu; da neucsinim, ni poxelim, ni pomislim drugo, nego sctoje drago, i ugodno svetoj volyi tvojoj; pokriplyujme u lyubavi tvojoj, i u svetoj millosti tvojoj uzderxime do smerti. Amen.

BO-

BOGOLYUBNOST U VRIME SVETOGA PRICSESTENYA.

§. 1. *Od Koristi S. Pricsestenya.*

Dobra ona, koja csini Sveto Pricseſtenye Dusci ako procinimo; nie moguche, da neprobude, i da neuxegu bogolyubnoſt nascu. *Dan* od Pricseſtenya, kako govorasce S. Mandalina od Pazzis jeſt dan od lyubavi; jeſt takogyer dan od blagodarnoſti priosobite. Pridobroſtivi Spasitely, koji nasje do sverhe xivota lyubio, nienam mogao, i nienam viscje imao dati; negoje dao naredivsci ovi prisveti Sakramenat. Kada primamo druge Sakramente, primamo posvechujuchu milloſt, i druge pomochi Boxje; kada pako primamo doſtojno Sakramenat Tila Isukerſtova, onda primamo vrutak svake milloſti, i Razdilitelya svakoga dobra, to jeſt iſtoga Gospodina Isukerſta. Moreli scto viscje dusca nasca na ovomu svitu xeliti?

Pricseſtenye Sveto jeſt ona csudonovata, xiva csaſt, u kojoj za koriſt nascu Spasitely nasc izlioje bogaſtva svoje Boxanſtvene lyubavi, dajuchi sebe pod oblicsjem kruha, zadatnam razumit; da kako hrana tilesna pokriplyuje tilo, tako i ova hrana duhovna pokriplyuje, i uzderxaje duscu u xivotu milloſti Boxje. Ova hrana jeſt zajedno kripoſtan lik kako ucsi S. Sabor Tridentinski, po komu liku oslobagyamose od svakdanyih, illiti malih grihah; a od grihah smertnih ucsuvamose, i uzderximo. Po nyemu ugasujuse poxude tilesne; oruxase dusca za

pridobiti duha paklenoga ; pokriplyase slatkostjom dobrote Boxanstvene ; prima zalogu doscaste slave, da navlastito tilesa nasca po duhovnoi kriposti ovoga Sakramenta, na Sudnyi dan uskersnu, u xivot vicsnyi, koja zarad vochke u raju zemalyskomu zabranyene, i blagovane osugyena jesu dase u prah obrate.

Ove i druge koristi Sveti Otci procinyujuchi razlicsitim pofalyenyem Sveti ovi Sakramenat nazvasce S. Avgustin zove: *Mysterium Mysteriorum*, Otajstvo Otajstvah. Angyeoski Naucsitely: *Sacramentum amoris*. Sakramenat lyubavi. S. Petar Krixolog: *Cibum vitæ æternæ*. Ijzbinu xivota vicsnyega. S. Dionixia Areopagita, koji xiviasce u vrime Isukersta Umirajuchega *Cap. Cæl. Hier.* zove *Sacramentum Societatis JESU*, Sakramenat Druxbe Isusove; kako pisce *Alger L. 1. c. 3. Spaner. Auct. T. 5. Euch.*

Sctoche rechi ovi Nazivak Svetoga Dionixie? Mogaobi kojigod, scto ja nemogu, i zato nechu rechi; daje on kao prorokujuchi razumio Red Druxbe Isusove, od koga slavno pisce Kardinal Baronio; da u Rimu u Cerkvi Reda Druxbe Isusove po nyegovu nastojanyu, stari oni, i pofalyeni obicsaj primati Sakramente od Pokore, i Tila Isukerstova, opetse kao uskrisi. Alli ja szeinim, i velim, daje zato Sakramenat nazvan Sakramentom Druxbe Isusove; zasctobo po dostojnu primlyanyu ovoga Sakramenta, csudnovatim nacsinom, s-duscom *sdruxujese*, i sjedinujese Isus. I ova priosobita korist, je ona skrovnost verlo velika, koju nasc razum, nemore podpuno razumiti.

§. 2. *Od Pocsetka, i koristi Pricsestenya Opchjenoga.*

Pricsestenye Opchjeno, latinski: *Communio Generalis* pocsetoje u Rimu godiscte 1613. kada Re-

dovnici

dovnici Druxbe Isusove, od S. Otca Pape Pavla Petoga isprosisce za Grad Rimski; da u jednu odregyenu Nedilyu svakoga Miseca, svi kojise pravo ispovide, i u Cerkvi Druxbe Isusove pricseste, postanu dionici Obilatoga, illiti podpuna Oprosctenya. Vidivsci korist veliku, ovoga Bogolyubstva, isti Redovnici, ovo Prosctenye, i za druga mista isprosisce.

Pricsestenye Opchjeno lipoie zlamenovano i prilikovano, u Knyizi Ocsitovanya S. Ivana na Pogl. 22. Vidioje zanescen u Duhu ovi S. Aposctoo u Nebeskoj Jeruzolimi, jedno csudnovato stablo, koje on zove: *stablo od xivota.* Stablo ovo biasce u srid ulice, illiti sokaka, s-obedvi strane rike; koie donosilo je dvanaest plodovah, to jest svaki Misec po jedan plod. Listje pako ovoga stabla, kako veli S. Ivan, biloie na ozdravlyenye narodah.

Lipa, doisto prilika Pricsestenya Opchjenoga. Stablo ovo vigyenoje u Jerusolimi Nebeskoj, illiti u Raju. Gdi je, kojili je ovo Raj? Odgovara S. Ivan Zlatousti: Cerkvesu Dvor Nebeski, i isti Raj. Akoje u nyoj je Stablo od xivota? Jest prisveti Otarski Sakramenat, kojinam uzmloxaie xivot dusce, illiti milloft Boxju. Stablo ono biasce u srid ulice; i zato kako knyemu svatko oda sviuh stranah, tako i na Pricsestenye Opchieno svatko pristupiti moxe. Biloje s-obedvi strane rike, i zatonam zlamenuie Isukersta, koji kako govori S. Vincencio Fererio, je zajedno na dva mista, na nebesih, i u Svetomu Otarskomu Sakramentu. Ono dvanaest plodovah, sctonam zlamenuje? nego duhovnu korist, koju dvanaest puta, to jest svaki Misec dostojno pristupivsci bogolyubna dusca prima. Najposli *listja na ozdravlyenye narodah*, liponam zlamenuie Prosctenye Podpuno, po komuse ova Bogolyubnost na niki nacsin kitti, kao po listju stablo. *Na ozdravlyenye narodah*, ne samo jednoga; zasctobo korist Prosctenya Pricsestenya Opchenoga, je

dopusctena ne samo za xive; nego i za dusce mertvih.

Korist ovu poznati moremo po mnoosctvu oniziuh, koji obicsavaju pristupiti k-Nebeskoj terpezi, kadase obsluxuje Pricsestenye Opchjeno, radi koga mnoosctva morese istinitim imenom nazvati: Pricsestenye Opchjeno. Pisce Gobat. Tom. 2. Tr. 2. C. 27. N. 189. dasu isti Kardinali u glasovitiih Rimskih Cerkvah razdilyivali puku Sveto Pricsestenye, na koje kadkada po scesnaest, i po osamnaest hilyadah u jednu Cerkvu je dolazilo; i zato za zadovolyiti xelyi bogolyubnih duscah u jednoj Cerkvi Druxbe Isusove sidilibi po sto Ispovidnikah. Na nacsin rike izlilaseje, i uzmloxala na drugih mistih ova bogolyubnost. U gradu Lisboni dvadeset, i pet hilyadah, u Palermu trideset, i dvi hilyade u Bolonii godiscte 1647. petdeset hilyadah u jednu Nedilyu Pricsestja Opchenoga, pristupiloje k-Angyeoskomu stolu, i ovim kruhom Boxanstvenim, dusce svoje pokripilo. O koristi csudnovate! kolikoseje duscah srichnih od suxanstva griha izbavilo, s-Isukerstom sdruxilo, i sjedinilo.

Buduchi pako dopuscteno; dase ovo Proscteny e more naminiti za oslobogyenye duscah iz mukah Ocsisctenya, valya rechi, sctosu mlogi primudri, i bogolyubni Naucsitelyi szcinili zaradi goleme koristi; da je Pricsestenye Opchjeno, jedno Nebesko nascastje. Zasctobo kako prinaucsni *Havrin* svidocsi, po Nauku, i Naredba od Broja, u mallo vrimena u razlicsitih mlogo stotinah hilyadah duscicah izkupitise more iz tamnice od Ocsistenya.

Ovasam ovde stavio za ukazati korist ovoga Pricsestenya, i za opomenu oniziuh, koj kao kertice zakopani u brigah zamalyskih ruju, da sctogodi steku; koji samo oko Uskersa, i tada od Pastirah duhovnih natirani pristupaju na Prisc estenye; da oni ova csujuchi zastidese, i nastoje csestchje i goruchnie biti dionici ovoga Prisvetoga Sakramenta.

Imase

Imase josc znati; da ovo Pricsestenye Opchjeno, obsluxujese na nikojih mistih u pervu Nedilyu Miseca, na nikojih u drugu, alli u trechu; a na mlogih u Mladu Nedilyu; ne zato, zascoboje Mlada Nedilya od drugih svetia; nego dabi i priprostiti po mini Miseca poznati mogli, kadaje Pricsestenye Opchjeno. I zato sceto bilixiti je potribno, izpraznaje, i huda bogolyubnost oniziuh, koji u ocsi Mlade Nedilye, na priliku, nepredu; a druge sluxbene poslove csine: illi koji u ocsi Mlade Nedilye poste, szcinechi da je Mlada Nedilya, od drugih svetia, i posctenya dostojnia. Akolibi pako tko postio zato, da pokorechi tilo svoje, k-nebeskoj terpezi dostojnie pristupi; ondabi post oni, kao i u ocsi drugih Blagdanah, prid Pricsestenyem bio fale vridan.

§. 3. *Kako imamo pristupiti k-Svetomu Pricsestenyu.*

Mlogi brez bogolyubstva tako u Cerkvi Kruh Nebeski blaguju, kako doma kruh svakdanyi. Uzrokje, zascetobo neprocinyuju, tkoje on? koga primaju; i zato posli Pricsestenya udily iz Cerkve bixe. Nacsin dostojno pristupiti, i zafaliti nahodise u knyixici od Nauka Kerstjanskoga. Alli nie ni ona potribita onomu, koji ima pravu, i xivu viru. Procini, i xivo viruj, da je u Svetomu Sakramentu Gospodin Isukerst, pravi Bog, i Csovik zajedno; kojije zate na Krixu umro, koji sada kralyuje na nebesih, kojiche mallo posli biti tvoj strascni Sudac. Ah kakose dakle imase prid nyime poniziti?

Dabi Gospodin Isukerst vigyenim nacsinom u tvoju kuchju hotio dochi, kakobise obradovao, i kuchju ocsistio? nebiliju nakitio; kakobi najvechma mogao? nebiliga, ostavivsci sve druge poslove, s-pri-

s-privelikom xelyom docsekao? kakobiga primio, kakobimuse poklonio, i prid nyime ponizio? Nebiga sama ostavio; negobimu sluxio, tvoje potribe ocsitovao: moliobiga, i prosio. Zascto ova necsinisc, kadaga primasc u prisvetomu Sakramentu Gosta dusce tvoje?

Da tvoju duxnost ispunisc, nachichesc ovde razlicsite molitve; koje govori, kolikoti vrime dopusti. Akobi i sve kolike izgovorio, josc nebi mogao rechi, dasi dostojno primio tako velikoga Gosta. Sveti Aloisia pripravlyaoseje tri dni na Pricsestenye, a tri dni zafalyivao razlicsitim od pogolyubstva dillih. Osobito pako udily po Pricsestenyu, Angyeoski Mladich dvi cile ure na molitvi je stajao.

Prie Pricsestenya.

Dillo od Zacsugyenya.

OCsudesa od lyubavi tvoje primilloſtivi Gospodine Isukerste! kojisi zaradi spasenya dusce moje, ne samo prisveto Tilo tvoje na muke podao, neprocinyenu Kerv prolio, i vas u jednu rannu ucsinyen, prigorku smert na krixu podnio; nego josc isto prisveto Tilo, i Kerv tvoju, na uspomenu muke, i smerti tvoje meni za hranu, i lik jesi ostavio, i kmeni nevolynomu cervku dochi odredio. Zafalyujemti pripoznizno na ovomu csudu od csudesah, na ovoj neizrecsenoj lyubavi tvojoj; dase dostojasc mene pohoditi, u mojemu serdcu pribivati; da nahranisc, i pokripisc duscu

moju

moju, daju utiscisc i posvetisc; dase scnyome csudnovato sdruxisc, i sjedinisc. Doista ako ja ovu lyubav neizmirnu procinim, vechmase imam zacsuditi, nego pohogyena od tvoje Majke Sveta Elizabeta, koja nyezinu doscaſtju csudechise zavapi: Odkud meni ovo, da Mati Gospodina moga dogye kmeni? Csudimse velle vechma ja Gospodina, i izcsuditise nemogu: odkud meni ovo, da ti pod oblicsjem kruscnim dolazisc kmeni?

Tkosi ti, a tkosam ja? Ti Stvoritely; a ja stvorenye: Ti kraly neba, i zemlye, komuse vas dvor nebeski klanya; a ja jedna nevolyna sirota, i jedan cervak: Ti Bog svemoguchi; a ja prah, pepeo, i jedno niscto. Ti Sudac strascni, kojichescme osctro, i razborito pitati za sve stvari, i za danascnye primlyenye tvoga Prisvetoga Sakramenta; a ja tuxni, i xalosni krivac, kojichu, razlog pridavajuchi od straha sahnuti. Ti iſta svetoſt, i dobrota; a ja griscna pogan, i iſta zlochja. Odkud dakle ovo meni o Gospodine, dase doſtojisc uvratiti kmeni?

Dase budem pocseo pripravlyati jose odkasam naſtupio na vrime od razuma, o tomu sve udily nastojechi do ovoga csasa;

da

da budem vas xivot moj u pokorah xestokih provodio, joscbi imao rechi: Gospodine nisam doſtojan! ah nisam doſtojan Gospodine, da unigyesc pod krov tila moga. Zascto dakle kmeni naſtojisc? Zasctomi smertju pritisc, akote neuzblagujem, i neprimim? jedali zaradi goleme lyubavi, neznasc kakavsam? znasc doiſta, i sa svim tim pohoditime hochesc. O csudnovate lyubavi!

Dillò od Ponixenya.

O Veliki, Svemoguchi, i Strahoviti Boxe Velicsanſtvo neizmirno! poznajem tkosam, i sctosam ja prid tobom; kolikosam nevolyan, i po grisih pogerdan; poznajem dasam nedoſtojan prid tobom stajati: alli kudachu ichi od obraza tvoga, kojisi svagdi po bivstvu, ondisctvu, i moguchstvu tvomu? Zato ovde snizujuchise u dublyinu nisctoche moje, priklonitim serdcem u strahu, i derthanyu klanyamtise, i sa svim moguchim posctenyem, i poniznoſtju mojom posctujem tebe, ovde sakriveni Gospodine Isukerſte, prid koga noge dvorani nebeski padaju, prid koga Velicsanſtvom svakó stvorenye derche, i svi narodi jesu, kako jedno niscto. O dabise mogao poniziti toliko, kolikosise ti za lyubav

moju

moju ponizio u ovomu prisvetomu Sakramentu, prisveto Tilo, i Kerv, csovicsanstvo i Boxanstvo tvoje sakrivsci pod najmanyu mervicu oblicsaja kruscnoga. Ni po jedan nacsin nisam dostojan, ni po jedan nacsin nisam dostojan pristupiti ktebi. Alli buduchi dami zapovidasc; a i ja znadem, dasam brez tebe jedno niscto, brez tebe niscta nemogu, i izvan tebe nejma spasenya, ni xivota; zato pristupitchu ktebi sa strahom, i derthanyem; primitichu tebe skruscenyem, i sponiznostju, koj serdce skrusceno, i ponizno nepogergyujesc.

Dillo od Vire.

OTkochemi dati o prislatki Isuse! da pod ovom kruscnom prilikom mogu viditi oni obraz tvoj, u koga Angyeli xele gledati! Tkochemi dati, damise otvore spasonosni vrutki pet rannah tvojih, koje vidim okom od vire na tilu tvomu: vrutke vodah xivih, za ocsistenye griscne dusce moje. O vrutki sveti! protecite vodom od milloftih, izlijtese sverhu mene, operite serdce moje, ugasite xegyu moju; da napunyen radostju, i xivom virom pokriplyen zavapim S. Thomom Aposctolom: Gospodin moj, i Bog moj!

Virujem temelyito o Gospodine Isukerſte! i brez svake sumnye derxim; dasi ti u ovomu prisvetomu Sakramentu, pod oblicsjem kruha Gospodin moj, i Bog moj, pravi Bog i Csovik zajedno. Virujem, daje csudnovatim nacsinom ovde iſto xivo, i slavno Tilo tvoje, koje sada je ob desnu Otca Svemoguchega. Ovdi je sada ona Kerv tvoja neprocinyena, kojusi zame na krixu prolio. Ovdi je tvoja prisveta dusca puna milloſti, i mudroſti, u kojoj jeſt sve blago kripoſti, i znanya Boxjega. Ovdi je sakriveno Boxanſtvo tvoje; i jere ti u Otcu, i u tebi Otac jeſt; ovdi je i Otac i Duh Sveti, obodvoice lyubav, prisveto Trojſtvo, jedan Bog. Virujem ova i ispovidam, i temelyitie virujem; nego dabi tilesnim ocsima vidio, jerbosinam ti ocsitovao. Zato poklanyamse prisvetoj, i priiſtinitoj ricsi tvojoj, podlaxem nyoj razum moj; vecha, i viscja ti moresc ucsiniti, nego pamet nasca dokucsiti, i razumiti.

Dillo od Uffanya.

O Prislaski Isuse, primoguchi, i primilloſtivi Pomochniche moj! sve uffanye moje stavlyam u sama tebe, u neizmirno millosergye tvoje, i u doſtojanſtva nepro-

prociuyene Kervi tvoje. Pogledaj millostivo na nevolynoga slugu tvoga, koga lyubeznivo zazivasc k-tebi: smillujse meni, koji u te uffajuche nezapusctasc, i ucsinime dionika blagodarnosti tvoje. Tisi kripost moja, tisi pomoch moja, tisi utocsiscte moje, tisi uffanye moje; jer akosu od tebe velike millosti primali, kojisute u kuche docsekivali, i kojisuse istom odiche tvoje doticali, kolikose vechma imaju uffati dusce oniziu, kojite dostojno na svetomu pricsestju primaju? buduchinam ostavio ovi Sakramenat, kao jedan vrutak sviuh millostih, i darovah Boxanstvenih. U tebese dakle temelyito uffam; dachesc ti doscavsci k-meni, izlicsiti ranne dusce moje, pamet prosvitliti, serdce pokripiti, svaka za spasenye potribna, i najposli xivot vicsnyi darovati; jerbosinam millostivo obechao govoreechi: *Jasam krub xivi, kojisam s-neba sascao: kojigod uzblaguje od kruba ovoga, xivitiche u vike.*

Veselise dakle, i radujse dusco moja, jerechese danas uvratiti ktebi Spasitely tvoj, kojise tako blagodaran ukazuje, u ovomu Sakramentu, i velle vechma blagodaran, nego kadase uvrati k-Zakeu Ocsitniku, i recse: *Danasje spasenje ovoj kuchi ucsinyeno.*

L Dillo

Dillo od Lyubavi, i Pokajanya.

KOlika ono biasce lyubavi silla o prilyubeznivi Isukerſte! kada hotiuchi s-ovoga svita pochi za uspomenu neizmirne lyubavi tvoje pripraviosinam duhovnu gostbu svako naslagyenye, i svakoga okuscenya ugodnoſt imajuchi. Velikusinam, i csudnovatu lyubav ukazao; kadasise doſtojao uputiti, i nase uzeti umerlu narav csovicsansku; alli mlogo vechu, i csudnovatiu ukazaosi, kadasinam Tilo, i Kerv tvoju za hranu oſtavio; zasctobo po Upuchenyu uzeosi nasce csovicsanſtvo, a po ovomu prisvetomu Sakramentu darivascnam s-csovicsanſtvom Boxanſtvo tvoje. Izliosi u nyemu sva bogaſtva tvoja tako, da premdasi ti svemoguch, primudar, i pribogat, nicisi vechega dara mogao, nici znao, nici imao datinam, dabinas na lyubav probudio.

O pridobri Spasitelyu! tkote nebi lyubio? tvergyebi serdce moje bilo od svakoga kamena, kada nebi naſtojao, dati lyubav lyubavjom vratiin. O dabite mogao lyubiti s-tolikom lyubavju, s-kolikomteje lyubila prilyubezniva Majka tvoja, kada ti snigye s-neba, i za nascu lyubav uputise u nyezinyoj pricsiſtoj utrobi: illi kadaje ona u duhu zanescena u pricsestchenyu svetomu primala tebe. O dabite svaki csas, sve

vechma, i vechma lyubiti mogao! kojime tako lyubisc, dame prilicsna tebi, kolikoje moguche csinisc, kada gladnu moju duscu prisvetim Tilom, i Kervju tvojom, jizbinom lyubavi hranisc, s tobom sjedinyujesc, i u te csudnovatim nacsinom priobrachasc.

Lyubimte dakle o Boxe serdca moga! lyubimte iz svega serdca, iz sve jakosti, iz sve dusce moje. Lyubimte ó jedino moje u uvomu izagnanyu utiscenye, jedina sricho moja; i najveche dobro, koje na ovomu svitu uxivati mogu! Lyubimte zaradi tebe istoga; i kakote lyubim, takose i kajem iz svega serdca moga, sctosam neizmirnu tvoju lyubav pogerdio, neizmirnu tvoju dobrotu uvridio. Prosti o Isuse moj! za ovu lyubav, kojumi ukazujesc u ovomu prisvetomu Sakramentu; prosti molimte grihe moje, i dopustimi, da ovo primlyenye Tila i Kervi tvoje, nebude meni na osugyenye, na prokleitvo, i na smert; nego na blagosov, na spasenye, i na xivot vicsnyi.

O ognyu Boxanstveni! koji vazda gorisc, a nikadase neternesc, saxexi sve sctogodje u meni neugodno svetim ocsima tvojim; uxexi svega kolika mene; da ja sada vaskolik gorim pristupajuchi k-ovoj Boxanstvenoj terpezi.

Uzdamse dasam ocsiscten po svetoj Ispovidi; alli sa svimtim znadem, nisam josc pripravan, nisam josc csift zadofta; da tebe Jaganca neosquernyena doftojno primim. I zato priponizno molimte; da ti ifti duscu moju nakitisc, i ucsinisc doftojnu pribivaliscta tvoga. O Spasitelyu moj! po vridnofti prisvete Kervi tvoje, operime josc viscje od nepravde moje, i od griha moga ocsiftime. Stvori u meni serdce novo, posvetiga tvojim svetim blagosovom; da te ja danas sinovskim strahom, s-doftojnom csiftóchjom, lyubavju, i uxganyem serdca primim, na uspomenu lyubavi, muke, i smerti tvoje, a na spasenye dusce moje. Amen.

Molitva S. Ambroxie.

K-Terpezi prislatke Gostbe tvoje Gospodine Isukerste, ja griscnik neuzdajuchise niscta u vlaftita doftojanftva, i dobra dilla moja. negose uffajuchi u millosergye, i neizmirnu dobrotu tvoju pristupiti strascimse, i od straha derhtcsem. Jere serdce, i tilo imam s-mlogima grisih osquernyeno, pamet, i jezik moj nepomnyivo csuvan.

Dakle o dobroftivo Boxanftvo, i strahovito Velicsanftvo, ja nevolynik tugami obastert, i stisnut ktebise stndencu od milloser-

losergya uticsem, ktebise potexam za ozdraviti: pod tvoje zasctitenye bixim, i koga Sudca podniti nemogu, Spasitelya imati xelim, i uzdiscem. Tebi ranne moje kaxem, tebi potajne, i gerdobne zlochje moje odkrivam. Znam grihe moje mloge, i velike, za kojese bojim, i strascim; uffamse u millosergya tvoja, kojim nie broja. Pogledaj dakle name ocsima millosergya tvoga Kralyu Vicsnyi, Boxe, i Csovicse za csovika Propeti. Usliscime uffajuchega u tebe, smillujse meni punu nevolyah i grihah ti, koji nechesc nigda prestati techi vrillom od millosergya.

Zdravo spasonosno Posvetiliscte, za me, i za sve pleme lyudsko na dervu krixa prikazano! Zdrava Kervi plemenita, i neprocinyena iz rannah Propetoga nascega Gospodina Isukerfta tekuchja, i grihe svega svita opirajucha. Spomenise Gospodine od stvorenya tvoga, kojesi Kervju tvojom odkupio: kajemse sctosam sagriscio, i xelim pomersiti, sctosam ucsinio.

Digni dakle od mene pridobroftivi Ocse, sve opacsine, i grihe moje, da ocsiscten u pameti, i u tilu dostojan budem okusiti, i uxivati prisveto Tilo Sina tvoga; i dopufti, da ovo okuscenye Tila, i Kervi tvoje; koje ja nedoftojan primiti mislim,

slim, bude grihah mojih odpuscteпye; bude zlochjah mojih izversno ocsistenye, bude necsistih mislih kriposno odagnyanye; a dobrih ponovlyenye, i uzmloxanye; i dillah tebi ugodnih spasonosna kripost; dusce, i tila protiva zasidam nepriatelyah mojih prikriposno obranyenye. Amen.

Molitva S. Thome od Aquina.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe! evo ja priveliki griscпik pristupam k-Posvetilliscu Jedinorogyenoga Sina tvoga, Gospodina Isukersta. Pristupam kako nemochnik k-Likaru od xivota; kako necsist k-Studencu od millosergya; kako slip k-Suncu od nebeske svitlosti: kako ubog, i potribit k-Gospodinu neba, i zemlye. Molim dakle neizmirne blagodarnosti tvoje obilatost, da-se dostojisc nemoch moju ozdraviti, necsistochu moju oprati, slipochu prosvitliti, uboxtvo obogatiti, golochu zaoditi; da tebe kruh Angyeoski, Kralyah sviuh Kralya, i Gospodina sve Gospode, Isukersta moga s-tolikim poscteпyem, i ponixenstvom docsekam, i primim, s-tolikim skruscenyem, i bogolyubstvom, s-tolikom csistochjom i virom, s-takvom xelyom, i odlukom kakoje korisno za spaseпye dusce moje.

Dopu-

Dopuſtimi molimte, da ja primim ne samo Posvetiliscte; nego josc kripoſt, i plod Posvetiliscta. O primilloſtivi Boxe! daj meni Tilo Jedinorogyenoga Sina tvoga, Gospodina nascega Isukerſta, kojeje primio od Divice Marie, tako primiti; da budem doſtojan pridruxitise k-tilu nyegovu Otajſtvenomu, i megyu nyegova uda pribroiti. O prilyublyeni Otcse! dopuſti meni polyublyenoga Sina tvoga, koga sada na ovomu svitu pokrivena mislim primiti; da-ga s-odkrivenim na drugomu svitu obrazom budem u vike gledati, i uxivati. Koji s-tobom xive, i kralyuje Bog, po sve vike vikah. Amen.

Dillo od Xelye

Pristupajuchega k-nebeskoj terpezi.

O Moj Isuse! moj prisladki Isuse csovicsanskih serdcah Lyubitelyu csudnovati! Daklese doſtojise dochi kmeni, siroti, i dochi s-neizmirnom xelyom; dase u jedinisc samnom. Dogyi dakle lyubavi serdca moga! Ranni serdce moje, rannom lyubavi tvoje; dase raztapa od prigoruche xelye i lyubavi tvoje. Dogyi Jagancse Boxanſtveni! Tilo prisveto! Neprocinyena Kervi Spasitelya moga; da nahranisc duscu moju.

Ah tkochemi dati krila, da poletim k-tebi? tebe o Krusce od xivota! gladuje dusca moja. Tebe o Studencse od vodah xivih, i sviuh millostih xegya, i xeli serdce moje. Brez tebe o Spasitelyu! razcvilyena tuguje, brez tebe nemochna boluje dusca moja: tebe iscte, k-tebi vapie, za tobom uzdisce o xivotu moj! o utiscenye moje! o jedino dobro moje! o Boxe moj, i sve!

Dogyi, i nemoj kerzmati o Isuse prislatki! i premdasam nedostojan, date primim u serdce moje; ti kojisi svemoguch, i primillostiv, samo reci ricsju, i ocsistichese dusca moja. Pripravlyenoje Boxe! serdce moje, pripravlyenoje, i otvoreno: ah dostojse kmeni dochi, i samnom po tvojoj millosti do sverhe xivota biti.

Alli evo ja igyem ktebi, k-tebi hitim, k-tebise potexam o hrano! o xelyo dusce moje! o Isuse moj! Ti o Divo, i Majko pricsista! pridruxitise dostoj kmeni, igyuchemu prid Sina tvoga. Ucsini po dostojanstvu, i molitvah tvojih, da on kojiseje u tebi dostojao postati dionik nemochi nasce, dostojise sada ucsiniti mene dionika Prisvetoga Tila, i Kervi svoje.

O vi svi Nebeski Duhovi! o Angyelye Csuvaru moj, i ostali Sveti Odvitnici mo-

jih!

jih! vas u pomoch zazivam ja ubog, i siroma; pripravite u meni dostojno misto vascemu, i mojemu Gospodinu; zaodijteme svittom dostojanstvah vascih; nakitite i naresite duscu moju kripostima vascih; da Boxanstvenoga Gosta Spasitelya moga, kakose dostoji, sa svim moguchim poscenyem, i serdca csistochom primiti mogu.

O Jagancse Boxji! koji odnimasc grihe svita! Oprosti meni! uslisci mene! smillujse meni!

Gospodine! nisam dostojan, da unigyesc pod krov moj; nego samo reci s-ricsju, i ozdravitiche dusca moja.

Kada primasc Prisveto Tilo, reci u serdcu.

Tilo Gospodina nascega Isukersta, neka csuva duscu moju u xivot vicsnyi. Amen.

Po Pricsestchenyu.

Uzdisanya!

O Sveta Gostbo! na kojojse Isukerst prima, i muke nyegove uspomena csinise, i doscaste slave nami zaloga dajese, buduchi on rekao: koji blaguje putt moju, i pie kerv moju, ima xivot vicsnyi, i jachu uskrisiti nyega u najposlidnyi dan.

Dusco Isukerstova posveti mene.
Tilo Isukerstovo spasi mene.
Kervi Isukerstova napoj mene.
Vodo iz persah Isukerstovih operi mene.
Muko Isukerstova pokripi mene.
O dobri Isuse! uslisci mene.
Megyu ranne tvoje sakrij mene.
Nedopusti meni odilitise od tebe.
Od nepriatelya himbenoga brani mene.
Na csas smerti moje zovni mene.
I zapovidi meni dochi k-tebi;
Da sa Svetima, i Odabranima tvojim
Falim tebe, u vike vikah. Amen.

Zdrav s-priuxganim serdcem uzdisani o Isuse prislatki, polyublyeni goste dusce moje!

Zdrava slatkosti serdca moga! Zdrava cino moga Odkuplyenya! Zdravo utiscenye moga uffanya! Zdravo uffanye moga spasenya Gospodine moj, i Boxe moj!

O Gospodine moj! i Boxe moj! o Kralyu slave, i velicsanstva neizmirnoga! kakosise dostojao ti dochi jednomu zemalyskomu cervku, i setoje josc vechma dostojno csuda, k-jednomu nevolynomu, i tavnomu grisceniku, kakavsam ja.

Klanyamtise priponizno o Spasitelyu moj! na pristolyu serdca moga pribivajuchemu. Klanyamtise sa svima kripostih mo-

jima,

jima, i ovi moj slabi, i nedostojni poklon sdruxujem, i sjedinyujem s-poklonih sviuh Dvoranah nebeskih. Blagosovlyen kojisi doscao od neizrecsene lyubavi, i dobrote tvoje. Uzvisujse sverhu nebesa Boxe, i sverhu sve zemlye slava tvoja! O datise od istoka do zapada svi narodi klanyaju, u tebe virujuchi, i falechi imme tvoje.

O kolikosam srichan, i csestit! nascaosam koga lyubi dusca moja! Evo imam, i posidujem sctosam xelio! Imam tebe o Spasitelyu moj! Imam prisvetu Duscu tvoju, kojache posvetiti sirotu duscu moju. Imam pricsisto Tilo tvoje, kojeche od svake necsistoche ocsistiti tilo moje. Imam neprocinyenu Kerv tvoju, za odkuplyenye moje prolivenu, kojacheme od svakoga osquernyena oprati. Tebe Boga i zajedno Csovika imam: Serdce moje ucsinyenoje Cerkva Boga xivoga, Pribivaliscte Prisvetoga Trojstva.

A sctomi je na nebesih, i od tebe sctosam hotio na zemlyi o Isuse moj? Niti mi mogu nebesa, niti zemlya scto viscje, ni veche od tebe dati Boxe serdca moga, i dio moj Boxe u vike!

Virujem temelyito, da ti sada pribivasc u meni, i ja u tebi; jersi ti o vicsnya istino! rekao: *Koji blaguje putt moju, i pie kerv moju; u meni pribiva, i ja u nyemu.*

Ora-

O radosnih, i sladkih ricsih! tivu meni o prilyubeznivi Isuse! a ja u tebi? O kolika je ovo lyubav! tkobi na to i pomisliti mogao, illi to zaxelyiti smio, danam ti isti nebudesc ocsitovao i rekao? Ti pribivasc u meni prinevolynomu grisenikû; a ja u tebi o neizmirno Velicsanstvo! o Dobroto neizmirna! Tkocheme rastavit od tebe, i od lyubavi tvoje? Ah lyubimte o prilyubeznivi moj Isuse! sa svim serdcem lyubimte, i gerlim. Tebe o jedina lyubavi moja, tebe jedino dobro moje; tebe serdce serdca moga; tebe najveche, i sve koliko blago moje obujmam! O! neka ochuti, molimte, serdce moje pribivanya u meni tvoga krripost; nekase topi, i razcsinya. Neka okusi dusca moja, kakosi sladak Gospodine; da od sladkosti, i lyubavi tvoje priuzeta, i pridobita niscta izvan tebe neiscte, niscta nelyubi, nego tebe, i radi tebe.

Dillo od Zafalyenya.

O Gospodine!! sctoje csovik, dase spominyasc od nyega? alli sctoje sin csovika, da pohodisc nyega? O csudnovate millosti! dasise dostojao ti o Kralyu neba, i zemlye, danas uvratiti kmeni; prisvetim Tilom, i Kervju tvojom nahraniti siroticu duscu moju. Sctochuti vratiti za toliku lyubav,

bav, koju nisam verstan zadosta prociniti; a kamoli za nyu dostojno, i podpuno zafaliti?

Alli ti kako priveliki, tako i primillostivi Gospodine, koji znadesc slabost, i ubosctvo moje; uffamse da hochesc primiti radi dobrote tvoje, ovo priponizno posvetilisćte fale moje. I zato falu tebi uzdajem pivajuchi s-Majkom tvojom; *Uzvelicsaje dusca moja Gospodina, i obradovabse duh moj u Bogu Spasitelyu momu.* Jerje pogledao na poniznost, i mallovernost sluxbenice svoje, dusce moje. Ucsiniomi je velika, koji moguch jest; nitimije vecha ucsiniti mogao. Gladujuchega napunioje svakim dobrom; nahranioje mene prisvetim Tilom svojim.

Falu tebi uzdajem zazivajuchi u pomoch sve Angyele, sve narode, i svako stvorenye. Blagosivajte Angyeli Gospodina Gospodinu: blagosivajte Nebesa Gospodinu. Falite Gospodina svi narodi: falite nyega svi puci; jerboje potvergyeno sverhu mene millosergye nyegovo. Blagosivajte sva dilla Gospodinova Gospodinu: falite nyega, i uzvisujte u vike.

Blagosivatichu tebe Gospodine u svako vrime; vazda fala tvoja u ustih mojih spominyajuchih ovi priveliki, i neprocinye-

ni

ni dar tvoj. Alli zasctobo prama tolikomu daru josç nisu podpune sve kolike fale ove, zatojih sjedinyujem s-onom falom, koju ti isti o Spasitelyu! jesi uzdavao Otcu Vicsnyemu, a osobito onda kadasi ovi Prisveti Sakramenat naredio, i s-onom falom, koju tebi je uzdavala tvoja, i moja prisladka Mati Maria.

Dillo od Prikazanya.

O Gospodine moj, Boxe Svemoguchi! Ocse Sina tvoga Isukersta! sctochu ti prikazati na svidocsanstvo zafalnosti moje, da bude dostojno Velicsanstva tvoga, i ugodno tebi! Premda nenahodim niscta u oblasti mojoj, niscta nemanye imam po millosti tvojoj dar priuzvisceni, i priugodan tebi: imam polyublyenoga Sina tvoga, Gospodina moga Isukersta; koji po primlyenyu ovoga Boxanstvenoga Sakramenta, ucsinyen je jedno sammom, i ja jedno scnyime. Nyega dakle prikazujem tebi na slavu, i poscteny e tvoje, na zafalnost sviuh dobrocsinstvah tvojih; a osobito paku, sctosimi dopustio pristupiti k-nebeskoj terpezi, i neizmirnoga Boxanstva dionika ucsiniti.

A sctochu pako tebi mochi vratiti za tebe istoga o priblagodarni Spasitelyu moj! nego da i ja mene svega, i cilovito s-tilom

i du-

i duscom darujem, i prikaxem tebi; kojisi tebe svega darovao meni. O voje o pridragi Isukerste! moja xelya najvechja, da u napridak vas budem tvoj; dase u meni ispune one tvoje svete ricsi: *Koji blaguje mène, xiviticbe zarad mene;* da tebi, i na slavu tvoju xivem; da obechanye na ispovidi ucsinyeno, i tvoju svetu volyu ispunim.

I zato buduchi, da ti meni velisc: sinko prikaxim serdce tvoje, dostojse molimte ovi slab darak od mene primiti. Evoci ja poklanyam i posvechujem skrusceno, i ponizno serdce, sa svima kripostih dusce, i s-ochuchenyih tila moga. U tebichese samu odsele serdce moje naslagyivati: od tebecheše sama uspomena moja spominyati, o tebichu samu pamet misliti: tebeche sama volya moja lyubiti, i na slavu tvoju, sve moje odluke upravlyati: tebeche moj jezik dotaknutjem tvoga prisvetoga Tila posvechen faliti, i slaviti: tebiche i na posctenye tvoje ruke moje dillovati.

Primi ovi darak o Gospodine Isukerste u sjedinyenyu dostojanstvah Majke tvoje Marie, moga Angyela Straxanina, i sviuh Gragyanah Nebeskih. Primi u sjedinyenyu onoga neprocinyenoga prikazaliscta, kadasi tebe istoga na krixu za me Otcu Viecsnye-

mu

mu na zafalno Posvetiliscte prikazao, da uznyega i ovi moj darak ugodan bude Boxanſtvenoj volyi tvojoj. Amen.

Dillo od Zafalyenya, i Proscnye S. Thome od Aquina.

FAlu tebi uzdajem Gospodine Sveti, Otcse Svemoguchi, Vicsnyi Boxe! koji mene griscnika, nedoſtojnoga slugu tvoga, ne po momu doſtojanstvu, nego po privelikomu millosergyu tvomu doſtojaosise nahraniti, neprocinyenim Tilom, i Kervju Sina tvoga, Gospodina nascega Isukerſta. I molimte ponizno; da ovo Sveto Pricseſtchenye nebude meni krivina na osugyenye, nego isproscenye spasonosno oprosctenya. Neka bude meni oruxje od Vire, i sctit dobre volye: neka bude meni zlochjah mojih izpraznyenye, poxelyenyah, i bludnosti izkorenyenye; lyubavi, usterplyenya, posluha poniznoſti, i sviuh kripoſtih uzmloxanye; protiva zasidanyu sviuh nepriatelyah vigyenih, i nevigyenih prijako obranyenye: ganuchjah mojih tilesnih, i duhovnih sversceno pocsivanye: u tebi jednomu, i iſtinitomu Bogu temelyito naslagyenye, i sverhe moje eseſtito sverscenye. I molim tebe Otcse Nebeski; da k-onoj neizmirnoj gosti bi mene nedoſtojnoga griscnika priveſti doſtoji-

ftojisc se, gdi ti s-tvojim Sinom, i s-Duhom Svetim, i s-tvojima Svetim, jesi svitloſt istinita, puno nasichenye, veselye vikovito, radoſt sverscena, i csestitoſt izverstita. Po Isukeritu Gospodinu nascemu. Amen.

Dillo drugo od Proscnye.

PRiblagodarni Gospodine Isukerſte! vrutcse od sviuh darovah, kojisi svaka ucsinyen duscam nascim, k-tebise uticsem priponizno, i molimte; da dillujesc ona u serdcu mojemu zaradi kojih doſtojisc se nas pohoditi, ukaxi kripoſt tvoju po velikomu millosergyu tvomu.

Tisi Kraly moj! nemojse zaboraviti od uboscтva sluge tvoga. Tisi Likar moj! ozdravi sve nemochi, i slabofti moje. Tisi Sudac moj! smillujse meni, i kada na strascni sud dogyem verzi krix, muku, i smert tvoju, megyu sud tvoj, i duscu moju. Tisi Branitely moj! stavime uzate i nekase digne protiva meni kojamu drago silla, illi svita, illi putti, illi hudobe paklene, nechuse bojati, jerbo ti samnom jesi. Tisi Spasitely moj! oslobodime od rukuh nepriatelyah, a osobito u vrime smerti, kojami se josc danas more dogoditi; udimi moga putovanya brascno; objacsi, i spasi mene. Tisi Bog moj! dajmi date primam,

i goruchim bogolyubſtvom svesardnie sctujem: utemelyi vechma viru moju, pokripi vechma uffanye moje; uxexi vechma lyubav moju.

Dopuſti kripoſt Mudroſti; da poznadem tasctad svita, strahotu griha, dusce doſtojanſtvo, i cinu svete milloſti tvoje. Dopuſtimi kripoſt Pravde; da svakomu, sctoje nyegovo dajem. Dopuſtimi kripoſt Jakoſti; da sve nevolye vrimenite dobrovolyno podnesem za lyubav tvoju, i pokoru grihah mojih: dase jakim serdcem hervem, i nepusctam nadobiti od napaſti. Dopuſtimi kripoſt Uzderxanya razloxita; da moju narav uztexem, od nerazloxitih poxelyenyah, od svitovnih, i tilesnih naslagyenyah.

O Krusce Xivi! o Krusce Nebeski! promini tako okuscenye; i chjud serdca moga; da zemalyska za niscto derxi; da vicsnya, i nebeska s-velikom pomnyom iscte, da izvan tebe niedne slatkoſti neokusi, ni jedne lipote ne lyubi; niednoga utiscenya nexeli, niednoga naslagyenya neprime; za niedno poscteny nemari; dase niedne protivsctine neboji; nego samo dase boji uvriditi tebe.

Po ovomu prisvetomu Sakramentu o moj Spasitelyu! umertvi sve, sctoje tebi neugodno, i ucsini mene takva, kakva ho-

chė serdce, tvoje. Po nyemu ucsini prilicsnu dusciu moju i tiloi moje, dusci, j tilu pri-svetoga Csovicsanstva tvoga, i svega me-ne svidlostju Boxanstva tvoga prosvidi. Po nyemu dopusti, dase u tebi utemelyim; tebe izverstito lyubim, stobomse izvarititim nacsinom sjedinim, i vas u te priobratim; da xivem, ne vechė ja nego ti u meni.

Obrati Gospodine nevolyne griscnike. Prosvidi slipe odmetnike, i nevirnike. Budi u pomoch svima, kojise u potribah, u grihu smertnomu, a osobito u smertnoj bo-lesti nahode. Budi i onim u pomoch, ko-jisuse priporucsili molitvam mojim, illi xe-le priporucseni biti: za kojesam duxan mo-liti, i ti hochesc, da za nyih molim. Po-mozi Roditelye, rogyake, dobro csinitelye, priatelye, i nepriatelye moje. Daj xivim oprosctenye, i milloſt; a mertvim pokoj, i svitloſt vicsnyu. Tebi slava Isukerſte u vike vikah. Amen.

Molitva Majci Isukerſtovoj.

PRislavna Divico Mario, Majko Gospo-dina nascega Isukerſta! kojasi doſtojna bila nositi nyega u prisvetoj Divicsanskoj utrobi tvojoj, kogasam ja nedoſtojni gri-scnik sada primio: molimte za prigorku muku iſtoga Sina tvoga, govori nyemu za

me o pridobra i primillostiva! priporucsimu, da kadaga u svetoj hosctii nestane, neostavi duscu moju brez obilatoga blagosova: moli nyega, dami millostivo oprosti sve sctosam u primanyu ovoga Sakramenta prisvetoga sagriscio. Amen.

Molitva za dobiti Prosctenye.

GOspodine Isukerste Odkupitelyu moj! ispovidam, dasamse ja nevolyni griscnik toliko zaduxio Boxanstvenoj Pravdi tvojoj, dajoj po sebi nisam verstan zadovolyno ucsiniti. Zato iz neizmirnoga blaga zasluxenyah tvojih, prisvete Majke tvoje, i sviuh Svetih, ja xelim, i hochu oprosctenye danascnye od tebe po Namisniku tvomu dopuscteno zadobiti. (*Ako hochesc zase reci*: Oprostimi dakle o Spasitelyu moj vrimenitu pokoru, kojusam duxan podniti za primloge grihe moje) *Ako pako hochesc za mertve, one redke ostavivsci, reci*: koje naminyujem, i odlucsujem za duscu N. smillujse nyoj o Pridobri Isuse! neka sverhu nye snigye dostojanstvo neprocinyene Kervi tvoje, dase oprosti od mukah, koje podnosi. Privedi ju iz Purgatoria u misto razlagyenya, svitlosti, i pokoja vicsnyega.

Primi u to ime nedostojnu molitvicu moju, koju prikazujem na odluku Svetoga

Otca

Otca Pape, navlaſtito za uzviseenye Svete Matere Cerkve, za sjedinyenye Poglavicah Kerſtjanskih, za izkorenyenye krivoviritvah (u koje jesc koja odluka naregyena, kakono uz korizmu, kadsu prosctenya od Stajaliscetah, nadodaj) Za cseſtitoſt Pape Rimskoga, Gospodine uzderxi nyega, i Blaxenoga ucsini na zemlyi; nedajga u ruke nepriatelyah nyegovih.

Smillujse Gospodine! smillujse Svetoj Cerkvi Katolicsanskoj, kojusi po muki, i smerti tvojoj utemelyio, i podignuo. Dostojse csuvati dillo millosergya tvoga; dostojse nyu uzvisiti, i uzmloxati; svima pravovirnim milloſt udilliti; da u pravoj viri, i u Kerſtjanskoj lyubavi do smerti obstojimo.

Smillujse Gospodine nevolynim, i tavnim duscam krivovirnikah, s neprocinyenom Kervju tvojom odkuplyenim, koje u tmini zablugyenyah ginu. Doſtojse sva kolika krivovirſtva izkoreniti; da svi narodi, svitloſtju tvojom prosvitlyeni u krilu Svete Matere Cerkve pravu viru serdcem, jezikom, i dillih ispovidaju.

Smillujse Gospodine puku Kerſtjanskomu: dostojse Kralyem, i Poglavicam Kerſtjanskim, milloſt tvoju, mir, i seloxnoſt darovati; da dignuvsci vojske, i nepriate-

lystva, u jedinstvu, i sloxnosti s-pukom, i derxavam kerstjanskim vladaju; neka vrimena nasca zasctitenyem tvojim budu mirna.
Reci sedam Otcsenascab, i sedam Zdravi Maria.

BOGOLYUBNOST

NA POSCTENYE PRISVETE TROICE JEDINOGA BOGA.

Bogolyubnost ova zderxi u sebi Dilla, po kojima Csovik Bogu Jedinomu u Boxanstvu, a Trojemu u Sobstvih kako najpervomu, i najvechemu Gospodinu svomu duxanie posctenye, ponixnost, i sluxbu ukazati: nyemuse klanyati, u nyega virovati, i uffati; nyega lyubiti, faliti, moliti, i slaviti. Ovu duxnost po slidechih Dillih od kripostih razlicsitih moxemo ukazati, i ispuniti.

Za razumiti, i pravo govoriti Molitve od Prisvetoga Trojstva, od potribeje spomenutise od Nauka Kerstianskoga; da navlastito sva dilla izvanska, kakonoje stvaranye, Zachechje Isukersta, posvechenye duscah, oppusctenye darovah, jesu trima Sobstvim opchena, to jest sve ono sceto dilluje u stvarih stvorenih Otac, dilluje zajedno, i Sin, i Duh Sveti; zasctobo sva tri Sobstva kako imadu jednu narav, tako imadu i jednu istu mudrost, dobrotu, i moguchstvo, i ostale izvarsnosti: i kakonosu sva tri Sobstva jedan isti Bog, takosu sva tri jedan isti Stvoritely. Zato kada govorimo: *Slava Otcu; kojimeje stvoria*; nevalya

valya razumiti, kako dabinas on sam stvorio; nego tako govorimo; Jerbo Sveto pismo daje osobito dilla moguchstva Otcu; dilla mudrosti Sinu, dilla lyubavi, i dobrote Duhu Svetomu; premdasu dilla zajedno sviuh triuh Sobstvah.

Poklonyenye Prisvetomu Trojstvu.

KLanyamse, i prostiramse skruscenim, i ponixenim serdcem, prid priuzviscenim Boxanstvenim Velicsanstvom tvojim: blagosivlyam, falim, i slavim tebe o Prisveto Trojstvo Jedini Boxe, Otcse, Sinu, i Dusce Sveti! Podlaxem moj razum ovomu privisokomu Otajstvu, i ponizno ispovidam; dasi Troj u Sobstvih; a u naravi, i Boxanstvu jedan pravi, xivi, i vicsnyi Bog; Najpervi, i Najvechi Gospodin moj; Pervi pocsetak, i najposlidnya Sverha moja, Udilitely naravi, i millosti; Nadaritely pravednih, a Osvetitely svakoga nepravednoga. Tebi samomu fala, posctenye, i slava od svakoga stvorenya. Slava Otcu, koji od nikoga nie ucsinyen, ni stvoren, ni rogyen. Slava Sinu, koji samo od Otca jest; ne ucsinyen, ni stvoren; nego rogyen. Slava Duhu Svetomu, koji zajedno od Otca, i Sina jest; ne ucsinyen, ni stvoren, ni rogyen; nego izhodechi.

Slava Otcu; kojimeje stvorio. Slava Sinu; koji meje odkupio. Slava Duhu Sve-

tomu; kojimeje posvetio. Slava Otcu; kojime uzderxi, po moguchstvu svomu. Slava Sinu; kojime ravna po mudrosti svojoj. Slava Duhu Svetomu; kojime posvechuje po dobroti, i lyubavi svojoj, Slava Otcu po Sinu Upuchenyu. Slava Sinu, po muci, smerti, i uskersnutju svomu. Slava Duhu Svetomu po dilyenyu nebeskih darovah svojih. Slava Otcu po Viri. Slava Sinu po Uffanyu. Slava Duhu Svetomu po lyubavi. Slava Otcu od sviuh Angelyah. Slava Sinu od sviuh lyudih. Slava Duhu Svetomu od svakoga stvorenya. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu; Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

Tebe zazivamo, tebe falimo, tebise klanyamo o Prisveta Troico!
Uffanye nasce, spasenye nasce, slava nasca o Prisveta Troico!
Oslobodinas, spasinas, oxivinas o Prisveta Troico!

℣. Blagosivajmo Otca, i Sina s-Duhom Svetim.
℟. Falimo, i sverhu uzvisujmo nyega u vike.

Pomolimose.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe! kojisi dao slugam tvojim u ispovidanyu prave vire,

Vicsnyega Trojstva slavu poznati, i u moguchstvu Velicsaustva klanyatise Jedinstvu: molimote, da po iste vire stanovitosti, od sviuh vazda protivsctinah, oslobodimose: Po Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji s-tobom xive, i kralyuje, u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Od Krunice Angyeoske.

Krunica ova zovese Angyeoska; jerboju Angyeli Kerubini, i Serafini brez pristanka falechi, i slavechi Prisveto Trojstvo na nebu pivaju, vapiuchi: *Svet, Svet, Svet Gospodin Bog Sabaoth: puno jest nebo, i zemlya slave nyegove.* Krunicu ovu moxe svaki na pose, illi s-pukom govoriti. Ovakose pako govori.

Najpri vas puk ucsini zlamenye Krixa: U *Imme Otca.* Posli: *Blagosivajmo Otca, i Sina s-Duhom Svetim: Falimo, i uzvisujmo nyega u vike.* Zatim *Virovanye, Otcsenasc, tri Zdrave Marie;* Opet: *Otcsenasc*, i jednu *Zdravu Mariu* polak jedna strana puka; a polak druga. Pak devet puta: *Svet, Svet, Svet* i ostala: a devet puta: *Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu: Kakoje bilo u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikom. Amen.* Za uspomenu devet Korah Angyeoskih; Trojstvu slavu dajuchih. I takose tri Devetke sversce nadomechuchi jedan *Otcsenasc*, i jednu *Zdravu Mariu.* A na sverhise vas puk opet prikersti govorechi: *U Imme Otca. Blagosovlyeno Sveto, i Nerazdilyeno Trojstvo u vike vikah. Amen.*

Uzdisanye Prisvetomu Trojstvu.

PRisveto Boxanstveno Trojstvo posveti mene. Priizversno Jedinstvo ocsisti mene. Moguchstvo Otea, objacsi mene. Mudrosti Sina; prosvitli mene. Lyubavi Duha Svetoga uxexi mene. O dobri Boxe! uslisci mene; Dobrotom tvojom potegni mene: Lipotom tvojom priuzmi mene. Daj pravu viru, da virujem u tebe. Daj stanovito uffanye, dase uffam u tebe. Daj izverstitu lyubav, da lyubim tebe: da poznadem mene, poznadem tebe: da s-Angyelih, i Svetim falim tebe, u vike vikah. Amen.

Molitva Prisvetomu Trojstvu.

O Prisveto Jedino, i Nerazdilyeno Trojstvo! koga dilla nerazdilyena jesu; kojesi mene po svemoguchoj kriposti tvojoj na sliku, i priliku tvoju od niscta stvorilo; dasam ja po trima jedine dusce moje kripostih; po uspomeni, razumu, i volyi, tvoga Jedinoga Boxanstva, i u Boxanstvu triuh razlicsitih Sobstvah, xiva slika, i prilika; i da tebe uxivam u vike.

O moj Stvoritelyu, Spasitelyu, Posvetitelyu, Sveta Troico, Jedini Boxe! kakochu ja na ovomu daru, i na drugih dobro csinstvih dostojno zafaliti tebi? Evo tebi mene

mene istoga, dillo mkuh tvojih prikazujem; duscu moju, i tri nyezine kriposti; uspomenu, razum, i volyu, s-obechanyem temelyitim; dachu nastojati, da ne samo ovu plemenitu priliku tvoju s-grisih nepogerdim; nego daju i uakittim s-kripostima, imajuchi vazda prid ocsima Propetoga Isukersta, i nasliddujuchi nyega.

Prikazujem tebi s-duscom, tilo, i sva ochuchenya moja, xelechi svesardno; da po svakom odhanuchju, i micanyu serdça moga tebe falim pavajuchi s-Angyelih: Svet, Svet, Svet Gospodin Bog Vojskah; puno jest nebo, i zemlya slave nyegove. Amen.

Molitva Otcu Nebeskomu.

SVemoguchi Otcse, Viecsnyi Boxe! koji sime stvorio, i zarad neizrecsene lyubavi tvoje Isukersta, Jedinorogyenoga Sina tvoga poslao; da mene izgublyena od viecsnyega osugyenya odkupi. Fala tebi, i slava na svih darovih tvojih; kojesimi udilio, i u napridak udiliti hochesc.

O Otcse od millosergyah! ja sin razmetni, nisam dostojan tebe ovim imenom nazvati; jerbo nisam millosergye zasluxio, nego pravdu, i pokaranye. Alli ti dostojan jesi, date poscтujem, i dase utecsem kte-

bi

bi s-imenom ovim; jer kojebi bilo millosergye tvoje, da nie nevolye moje?
Pogledaj dakle name Otcse pridobroſtivi! jasam stvorenye tvoje; neodvrati lice tvoje od mene; kojaboje koriſt, sctosime stvorio; ako ja poginem u zlochi mojoj, ? Ukaxi meni millosergye bcsinsko, i primi skruscena u milloſt tvoju: i dase nigda od tebe neraſtavim, pod osinom krilah tvojih, brani mene vazda; a osobito onda, kada smertne nevolye obaſtru mene, ukaxise dasi Otac od millosergya; i sina nevolyna pomozi, molimte po doſtojanſtvu muke, i smerti polyublyenoga Sina tvoga Isukerſta. Amen.

Molitva Sinu Boxjemu.

PRimilloſtivi Gospodine Isukerſte Sinu Boga xivoga, koji nate primivsci po Upuchenyu nevolye nasce, do sverhe xivota podnosio jesi; fala tebi, i slava na svih darovih, kojesimi udilio; a osobito na daru Odkuplyenya.

Evo ja! kojisam uzrok prigorke smerti tvoje, s-pokornim serdcem prid krixem tvojim, prostert, millosergye, i oprosctenye prosim. Nisam ja dostojan prosctenya; allije dostojna prisveta Kerv tvoja za me obilato prolivena; s-kojom dase doſtojisc pomer-

mersiti grihe moje, priponiznim sèrdcem uzdiscem odlucsujuchi, date nigda uvridili mechu.

Ulaxem o Propeti Spasitelyu! ovo moje pokorno i ponizno serdce, u prisvetu rannu boka tvoga; ti od danas scnyim vladaj do smerti moje, i ucsini molimte za prigorku smert tvoju; da smert moja bude sverha nevolyah sviuh, i pocsetak uxivanya radosti vicsnye. Amen.

Molitva Duhu Svetomu.

O Dusce Sveti! Boxe od lyubavi! po komu ja discem, i komu ja uzdiscem; kojisime na Svetomu Kersctenyu posvetio, i millostima tvojim priobilato nadario; fala tebi na sviuh darovih, kojesimi udilio, i u napridak udiliti hochesc. Poznajem da nisam dostojan millosti tvoje zarad gluha, i otverdnuta serdca moga, na spasonosna nadahnuchja tvoja; alli oprosti molimte za neizmirnu dobrotu tvoju.

Smillujse meni! i razmekscaj tverdo, i kamenito serdce moje: prosvitli pamet, i probudi volyu moju: operi, sctoje u meni necsisto; izlicsi, sctoje nemochno; upravi sctoje krivo. Udilimi xivu viru, jako uffanye, lyubav izverstitu. Ucsinime tiha, ponizna, usterplyiva, i posluscna.

O Uti-

O Utiscitelyu prislatki! komu vlaſtito jeſt tisciti, doſtojse s-primilloſtivim pohogyenyem tvojim mene tuxna, i xalosna u vrime smerti utisciti, i po milloſti tvojoj pokripiti; da tebe s-Otcem, i Sinom falim, i slavim u vike. Amen.

Uzdisanya k-Duhu Svetomu za isprosit sedam Darovah.

1. *Dogyi o Dusce Sveti! dogyi, i serdce meje.*

Napuni, i posveti darom milloſti tvoje.

DOgyi ô Dusce Mudroſti! naucsi serdce moje sva dilla na poscteniye Boxje upravlyati, nebeska, i vikovita iskati. *Otcse nasc.*

2. *Dogyi ô Dusce.* kako ozgor. Dogyi Dusce od *Razuma!* prosvitli pamet moju; da poznadem Otajſtva Boxanſtvena, Otca, Sina, tebe Duha Svetoga, i druge stvari nebeske promisclyam na spasenye moje. *Otcse nasc.*

3. *Dogyi ô Dusce.* Dogyi Dusce od *Svitovanya!* Budimi u pomoch, da poznadem privare djavaoske, i od nyihse uklanyam: upravlyajme pravim putem na szverhu od spasenya. *Otcse nasc.*

4. *Dogyi ô Dusce.* Dogyi Dusce od *Jakoſti!* pokripi serdce moje; da hervechise

se protiva svakoj tesckochi, i protivsctini, i pod razlog naravna prignutja podloxivsci, nepridobiven, nerastavimse nigda od Boga moga. *Otcse nasc.*

5. *Dogyi ô Dusce.* Dogyi Dusce od *Znanya!* Ucsini, da znadem kako imam Bogu sluxiti; izprazna dobra ovoga svita, za niscto derxati, i scnyimase sluxiti samo na slavu Boxju, i za spasenye dusce moje. *Otcse nasc.*

6. *Dogyi ô Dusce.* Dogyi Dusce od *Bogolyubstva!* probudi serdce moje na pravo bogolyubstvo, i lyubav Boxju; na obsluxenye zapovidih nyegovih, i ostala dobra dilla; da te vazda isctem s-pravini bogolyubstvom, i u lyubavi najgyem. *Otcse nasc.*

7. *Dogyi ô Dusce.* Dogyi Dusce od *Straha Boxjega!* probodi strahom svetim putt moju; da Boga vazda prid ocsima imajuchi, bojimse nyega uvriditi; i bojechise kako dobar sin vazda ispunim volyu nyegovu. *Otcse nasc.*

℣. Dogyi Dusce Sveti! napuni serdca tvojih virnih.

℟. I tvoje lyubavi ogany u nyima zaxexi.

Pomolymose.

BOxe, koji serdca virnih po rasvidlyenyu Duha Svetoga naucsio jesi; dajnam da

i mi po istomu Duhu, sctoje pravo, razumimo, i naucsimo; i dase vazda po nyegovomù utiscenyu veselimo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

OD ISPOVIDANYA VIRE.

Trisu nacsina od Ispovidanya Vire naregyena. Jedan je naregyen od Svetoga Otca Pape, Pia Csetvertoga; u slidechegodiscte, posli Sabora Tridentinskoga, to jest godiscte 1564. Ovim nacsinom, osim onih, kojimaje S. Otac Papa zapovidio, sluxese takogyer Poluvirci, Luterani, i Kalviniani, kada Viru Katolicsansku primaju.

Drugi nacsin od Ispovidanya Vire, jest od Svetoga Otca Pape, Gergura Trinaestoga godiscte 1595. naregyen, za Gerke Odmetnike; kadabi oni prosvitlyeni darom Duha Svetoga, zablugyenya svoja poznali; i hotilise povratit u krilo Svete Matere Cerkve, Rimske; izvan koje nejma spasenya.

Razlika megyu ovim dvima nacsinih jest ova; da navlastito Nacsin za Gerke naregyen, posli Virovanya Nicenskoga zderxi u sebi primanye, i Ispovidanye oniziuh Cslanakah, kojisu od Sabora Florentinskoga sverhu sjedinyenya Zapadne, i Istocsne Cerkve odlucseni, i istomacseni; i jesu ovi:

Pervo. Da Duh Sveti od Otca, i od Sina zajedno, kako od jednoga Pocsetka, i jednim dihanyem od vika izhodi: i da one ricsi: *i od Sina* jesu slobodno, i razloxito nadodate Virovanyu, za istomacsenye istine, buduchi daje ovo, u ovo vrime potribno bilo.

Drugo. Da u kruhu pscenicsnomu, illi bio prisan, to jest nekiseo; illi bio kiseo, to jest s-kvasom, istinitose posvechuje Tilo Isukerstovo. I zato Misnici imaju illi u jednomu, illi u drugomu posvechivati; svaki po svoje Cerkve, illi Zapadne, illi Istocsne obicsaju.

Trechè.

Treche. Da ima Purgatorio, illiti Csiftilo, u komuse csifte dusce oniuh, kojisu s ovoga svita posceli u millofti Boxjoj; a nisu josc zadovolyinu pokoru na ovomu svitu ucsinili; i dase od onih mukah oslobodit mogu po molitvah xivih virnih, po Misi, i oftalih dobrih dillih. Oniziuh pako dusce, koji posli Kersctenya nisu nigda sagristili; illisu pokoru izverscili podpuno; udily, i uprav igyu u Raj Nebeski, i vide Boga biftro kakvi jeft u sebi; a dusce oniuh, kojisu s-ovoga svita u smertnomu grihu poscli, udily u pakao snilaze.

Cserverto. Da Rimski Papa ima pervostolstvo sverhu svega svita, i da je on Naftolnik Svetoga Petra, Poglavice Aposctolah; pravi Isukerftov Namisnik, sve kolike Cerkve Glava, sviuh Kerftjanah Otac, i Naucsitely.

Ova csetiri Cslanka, od Gerkah, onda primlyena korisnobi bilo nadodati u Ispovidanyu krachemu; kadabise tko s Cerkvom Rimskom hotio sjediniti.

Osim ovoga Nacsina naregyena od S. Otca Pape Gergura Trinaeftoga, joscje jedan nacsin obilatii, i vechi; u komuse ispovidaju Cslanci Vire nasce u pervascnih Saborih iftomacseni, skojim nacsinom po odlucsku Svetoga Suda u Rimu, imajuse sluxiti Gerci. Ja ovdi mechem:

Nacsin Krachi Ispovidanya Vire.

JA NN. ispovidam, i virujem iz svega serdca, zajedno, i napose ona svakolika, koja Sveta, Katolicsanska, Aposctolska, Rimska Cerkva zapovida virovati. Poscrujem, i primam sve Opchjene Sabore s-oblaftju Rimskoga Pape potvergyene; osobito S. Florentinski Sabor, i ispovidam,

N koja

koja u nyemu odlucsena jesu . . . Ispovidam takogyer i ona kojasu u Svetomu Saboru Tridentinskomu odlucsena, i istomacsena protiva krivovirstvom ovoga vrimena. Ovu istu Viru, izvan koje nejma spasenya, da s-pomochu Boxjom do sverhe xivota moga, hochu temelyito derxati, obechajemse, i zaklinyamse. Takome Bog pomogao, i ova Sveta Boxja Evangyelya.

Dillo od Vire.

VIrujem u tebe ó Boxe moj! da ti jesi, i da jesi pravi, xivi, i jedan Bog; Jedan u Boxanstvu, a Troj u Sobstvih Otac, Sin, i Duh Sveti, sviu stvarih Stvoritely, Uzderxitely, najvechi Gospodin, i Vladalac; Najposlidnya Sverha moja, kojusam duxan sverhu svake stvari posctovati, i lyubiti: Dobrih Nadaritely, a zliuh Najpravednii Osvetitely, koji pravednim vicsnye blaxenstvo darivasc; a zle u vicsnyih mukah paklenih karasc. Virujem, da drugo Sobstvo, Sin Boxji postao jest csovik, rogyen od Marie Divice: da ovi Bog, i Csovik za spasenye nasce jest mucsen na krixu umro, trechi dan od mertvih uskersnuó, na nebesa uziscao; odkudache dochi suditi svakoga po svojih dillih. Virujem dase nitko nemoxe, nego po nyegovu zasluxe-

sluxenyu, i dostojanstvu spasiti, niti koji spasonosni dar primiti; niti griscnici inacsie, nego po nyegovoj millosti, i zasluxenyu opravdati i spasiti. Virujem najposli o Boxe moj! sva kolika, kojasi ocsitovao, i koja viruje Cerkva Katolicsanska, Aposctolska, Rimska, koja je sama prava Cerkva tvoja, i izvan koje nejma spasenya. I ova sva zato virujem; zasctobosi ti Primudri, i Istiniti Boxe ova nami ocsitovao, koji nas niti moxesc privariti, buduchi dasi Vicsnya Istina; niti privaren biti, buduchi dasi Neizmirna, i Svakaznajucha Mudrost. Pokripime o Boxe! u ovoj samoj spasonosnoj Viri, u kojoj xelim xiviti, i umerti. Evo o Boxe moj! pripravansam po millosti tvojoj za istu viru, i za potvergyenye moga virovanya kerv, i xivot moj dati. O da mogu sve lyude u poznanye iste Vire privesti.

Dillo od Uffanya.

UFfamse u neizmirno millosergye tvoje o Boxe! jedini, i najmoguchnii Pomoshnicse svih mojih tilesnih, i duscevnih potribah: i uffamse u neprocinyenu Kerv Isukersta Spasitelya moga s-tolikom lyubavju zame prolitu, dami hochesc dati oprosctenye sviuh grihah, i sve podpomochi

za spasenye, navlastito svetu millost tvoju, dase zla uklanyam, da dobro dillujem, i xivot vicsnyi zadobiem. Uffamse dami hochesc dati na sverhi xivota millost posvechujuchu; a poslie moga umerloga xivota, drugi neumerli, i blaxeni xivot. Xelim sva ova ô Boxe moj, i xelim xelyom priuxganom, tebe u nebu viditi, lyubiti, i uxivati na vike, zasctobosi ti moje dusce dobro najveche, i jedino blaxenstvo.

Uffam pako, i uzdamse temelyito, dachu sva ova dobiti, i imati zarad dostojanstvah Isukerstovih po tvojoj millosti, i mojih dobrih dilli s-pomochju tvojom ucsinyenih. I zato uffam, zasctobosi ti Svemoguchi, Primilloserdni, i Privirni Boxe ova meni obechao dati, koji buduchi Svemoguch, moxesc dati; i buduchi Primilloserdan, i u tvomu obechanyu viran svaka dajesc, koja obechao jesi. O Boxe moj! o moja kriposti, i pomochi jedina! smillujse meni po velikomu millosergyu tvomu. U tebesam Gospodine uffao nechuse smutiti u vike. Objacsime sada, i na csas smerti, u ovomu uffanyu, u komu xelim xiviti, i umerti.

Dillo od Lyubavi.

LYubimte o prilyubeznivi, i svake lyubavi pridostojni Boxe moj! Lyubimte

o naj-

o najveche, i neizmirno Dobro moje! Lyubimte iz svega serdca moga: lyubimte iz sve dusce moje: lyubimte iz sve jakosti moje: Lyubimte sverhu svake stvari: Lyubimte, i procinyujem sverhu svakoga dobra stvorena; i lyubim tebe vechom lyubavju, nego sve ostalo, sctose lyubiti moxe.

Lyubimte ne samo zato, dasime stvorio, odkupio i posvetio. Lyubimte ne samo zato, dame uzderxisc u xivotu; dasimi dao, i dami tolika dobra nepristajesc davati; i dasimi posli ovoga xivota, xivot vicsnyi obechao; nego zato najvechma, i sverhu sviuh stvarih tebe lyubim, zasctobo ti Bog jesi zarad neizmirnih izversnostih tvojih svake lyubavi pridostojan: Tisi Bog svemoguchi, svaka znajuchi, prisveti, prilipi, vikovicsni, neizmirni, koga razum stvoreni, sa svim razumit nemore: tisi svako dobro u tebi iltomu; zarad tebe, zarad dobrote tvoje, tojest neizmirnih tvojih izversnostih pridostojan, date posctujemo, falimo, i sa svim serdcem i lyubimo, premda nebise ni plachje od tebe uffali, nitibise pokaranya bojali.

Radujemse tebi zarad dobrote, i izversnostih tvojih; veselimse, dase ti isti ugodisc u tebi; date poznaju, i posctuju lyudi, date slave i lyube Angyeli u nebu.

O dabite mogao lyubiti s-prigoruchjom onom, skojomte lyube, i u vikchete lyubiti svi sveti Angyeli, i Blaxeni, s kojih lyubavjom, sjedinyujem prineizverscenu lyubav moju. O dabi mogao ucsiniti, date lyudi nigda neuvride s-grisih svojima; zasctobo tebi neizmirnimomu dobru, zla protivna jesu! O date svako stvorenye posctuje, i lyubi, koliko moxe, i koliko ti zarad neizmirne dobrote, i Velicsanſtva tvoga doſtojan jesi! o dase u svemu ispuni prisveta volya tvoja, i bude vazda ono, sctoje tebi najvechma ugodno!

Dillo od Skruscenya, i Obechanya.

O Boxe moj neizmirno dobro! koga lyubim sverhu sviuh stvari; iz ove priuxgane lyubavi, xaomie za sve grihe moje, i iz svega serdca na nyih merzim, zasctobo tebi najvechemu dobru protivni jesu. Xaomie, i na nyih merzim, ne samo zato, zasctobosam zasluxio pripravedno pokaranye tvoje, nego najvechma zato, zasctobosam uvridio tebe Boga i Gospodina moga - - tebe Stvoritelya i Odkupitelya moga - - tebe polyublenoga Otca - - tebe moje jedino, i najveche dobro - tebe, koji da nejma ni Raja, ni pakla zarad tvoje neizmirne dobrote, lyubeznivoſti, i nezi-

mir-

mirnih izversnoſtih, biosi, i jesi pridoſtojan, date neuvridim, nego date lyubim.

Ah Boxe moj! jerbo svake lyubavi pridoſtojan jesi, zato prid tobom ovde ponizno prostert, iz svega serdca xalim, i odricsemse sviuh proscaſtih grihah mojih, kako najvechega zla. Tebisam samomu o Boxe sagriscio! Ah da mogu o Boxe moj! ah da mogu ucsiniti, da te nisam nigda uvridio! Alli zasctobo ovo nemogu ucsiniti, obecsajemse temelyito, date viscje nechu uvriditi. Ah nechute o Boxe moj! nigda viscje uvriditi; i volim hilyadu puta prie umerti, negote u napridak o Dobrota neizmirna! s-ikakvim grihom, a navlaſtito smertnim uvriditi. Obechajemse takojer iz lyubavi tvoje, od svake griscne prigode bixati, nepriatelyom oproſtiti, i sve duxnoſti Kerstjanske ispuniti.

Da pako ovo moje obechanye po tvojoj milloſti kripkie bude; obechajemse Svete Sakramente Pokore, i Tila Isukerſtova csescbye, i s-vechim bogolyubſtvom primati. Ispovidam takogyer prid nebom, i zemlyom, i prid Angelyom Straxaninom, da ja sa svim serdcem xelim provigyen, i pokriplyen biti Svetima Sakramentih prie smerti. Dopuſtimi molimte o pridragi Boxe! za prisvete Ranne i neprocinyenu Kerv Gos-

podina Isukersta; da ja iste Sakramente za xivota, i na csas smerti dostojno primam. Amen.

S. Otac Papa Benedikt XIII. godiscte 1728. dopustioje, i Benedikt XIIII, potverdioje dopuscteno Prosctenye sedam godinah csinechim ova dilla, ovima, illi prilicsnim ricsma. Ovo prosctenye dobiva svaki, kolikogodi puta ova dilla csini. Kojibi pako u Misec danah, svaki dan ova dilla csinio, i jedan putse ispovidio, i pricsestio; dobiobi ne samo onda, veche i na csas smerti obilato prosctenye; koje Prosctenye more odlucsiti za osloboditi jednu duscu od mukah Ocsistenya.

Dillo od Lyubavi Iskernyega.

O Moj Boxe! ne u tebi samo; veche i u svakomu csoviku prilyubeznivi. Znadem date lyubiti nemogu, merzechi na iskernyega moga, priliku tvoju; niti mogu lyubiti izversno iskernyega, a nelyubiti nepriatelya moga, buduchi da i nepriately je iskernyi moj.

Lyubim dakle tebe o Boxe moj! u svakomu iskernyemu, i iskernyega moga zaradi tebe, kako istoga mene, zasctobosi ti nyega stvorio na priliku tvoju, s-Kervju tvojom odkupio, i stvoriosiga, da te samnom uxivau Kralyestvu Nebeskomu.

Ovosime o Isukerste Lyubitelyu duscah nascih! inni ricsjom tvojom, i velle vechma izgledom, i prilikom xivota tvoga

ucsio;

ucsio; kojisiuas lyubio, kada nepriatelyi bihamo. Zato gledajuchi na izgled tvoj, lyubim iskernyega moga, ne zasctobome narav, alli vlastita korist moja na lyubav prigiba; nego lyubim svakoga lyubavju sverhunaravnom, zasctobo ti zapovidasc, koji derxisc; daje ono isto tebi ucsinyeno, sctose csini drugomu za lyubav tvoju.

Da pako posvidocsim lyubav moju, lyubitichu iskernyega, gledajuchi tebe u nyemu, ne samo jezikom, nego i dillom. Nastojatichu ucsiniti svakomu ono; sctobi ja hotio da je meni ucsinyeno: potribita s-dillih od millosergya duhovnoga, i tilesnoga, koliko uzmogu pomochi; bratinskom opomenom, naukom, i dobrim izgledom na lyubav tvoju privesti, nevolyna poxaliti, a tugyemu dobru obradovatise.

Nastojatichu osobito, s-nepriatelyih mojih, kako najpervo budem mogao pomiritise; oprosctenye od uvrigyenih prositi; a onim, kojisume uvridili, sva uvrigyenya za lyubav tvoju oprostiti: Kojim dase i ti ô Spasitelyu dostojisc nesamo oprostiti, nego velle viscje dobra udiliti, negosumi oni zla xelili, priponizno molim, i prosim. Amen.

Dillo od Proscnye.

PRimillostivi Nebeski Otcse! obechanye Sina tvoga pridragoga, Gospodina nascega Isukersta mene uboga pokriplyuje; da smiem ono od tebe prositi, scto ja ni po jedan nascin nisam verstan od tebe isprositi. Onje isti svojim svetim jezikom rekao, i obechao; dachenam biti dopuscteno, scto mi pravom molitvom, u imme nyegovo od tebe zaprosimo. Zato premda ja mojom vridnostju nisam dostojan najmanye dobro od tebe primiti; nisctanemanye virujuchi temelyito obechanyu nyegovu, pristupam ja s-pridubokim ponixenstvom, i s-privelikim uffanyem prid pristolye millosti tvoje, na ocsi istoga Sina tvoga, i u imme nyegovo molimte priklonitim serdcem; dopustimi millost pravu pokoru za grihe moje csiniti, od nyihse u napridak csuvati; za nyih Pravdi tvojoj zadovolyno ucsiniti; srichno, i sveto priminuti.

Dopustimi takogyer vrimenita, i tilesna dobra, zdravje, napridak u poslovih mojih (*ovdi nadodaj druge millosti, koje xelisc isprositi.*) Priklonì Gospodine uho tvoje k-ovoj molitvici mojoj; negledaj u nyoj nevridnost moju privelikoga griscnika, nego kripost prisvete muke Gospodina Isukersta, u koga imme prosim; i koji

nyu

nyu moxe dostojnu ucsiniti pogleda tvoga. Dopuſtimi s-darovima duhovnih, tilesna takogyer dobra, koja xelim, i prosim; akosu na posctenye tvoje, i spasenye dusce moje. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Dillo od Proscnye u tugi, i nevolyi.

SVemoguchi Boxe, Otcse od millosergyah, i svakoga utiscenya! koji zarad privelike dobrote tvoje, uzdisanya u tebe uffajuchih milloſtivo uslisasc; na pomoch moju naſtoj o moj jedini i najmoguchnii Pomochnicse! i za pomochime potexajse. Utisci moje razcvilyeno serdce, i izbavivsci od protivsctinah, kojesu obasterle, i stisnule mene.

Vidisc o Nebeski Otcse! komu svaka ocsita jesu scto ja terpim, i podnosim, u kakvojse tugi, i nevolyi nahodim. Zato ktebi Gospodine jakoſti moja, utocsiscte moje oslobodítelyu moj! poniznose uticsem; k-tebi cvilechi vapiem: Pomochnik moj budi ti; neoſtavi mene, nepogerdi mene Boxe moj spasonosni! U tebese uffam po mnosctvu millosergya tvoga; spomenise od mene radi dobrote tvoje.

Ucsini Gospodine po obechanyu tvomu! tisi rekao: zascto boje uffao u mene, oslo-

osloboditchu nyega, i zasctitichu nyega., jerje poznao imme moje. Tisi rekao: vapiche kmeni; i jachu usliscati nyega: scnyimesam u nevolyi, oslobodichu nyega. Budi samnom Gospodine, ktebi opet vapiem; zasctitime, i dajmi kripost tako vladatise, i podnesti; da neuvridim dobrotu tvoju. Budi samnom s-utiscenyem tvojim u mojoj nevolyi, i od nye oslobodime; da slavim millosergye tvoje pivajuchi: koji uffa u Gospodina, nechese smesti. Amen.

Dillo od Usterplyenya.

O Priusterplyeni Isuse! kakose zastiditi imadem zarad neusterplyenja moga ja, kada promisclyam usterplyenye tvoje: ja kojisam rogyen, i u ovu dolinu suzah stavlyen; da tugujem, i terpim; ja koji jerbo neprestajem grisciti, vridansam svako pokaranye, i zlo terpiti; ja koji ako nechu terpiti, nechu ni spasen biti; buduchi daje i tebi potribno bilo terpiti, i tako ulizti u slavu tvoju.

Tisi o Spatitelyu moj od porogyenya tvoga, do najposlidnyega csasa xivota tvoga terpio! ah! kako tescke muke na tilu, kako gorke u dusci, kako pogerdne protiva posctenyu! ti isti Bog, i Csovik za nas, the za nas nevolyne griscnike!

Ah

Ah prilyubeznivi Isuse! kakobise ja mogao u nevolyicah mojih zlovolyiti, lyutiti, i tuxiti gledajuchi u tebe? Terpim ja, i podnosim mlogo; allisi ti prie, i mlogo viscje za lyubav moju terpio, i podnio. Potribit, i siromascan jesam; allisi ti mlogo potribitii, i siromascnii bio, kojisi goo na krixu visio, nejmajuchi ni glave gdi nasloniti za lyubav moju. Pogergyensam, i ozloglascen; alli ti velle vechma, ucsinyen kako najstraxnyi od sviuh lyudih, zlocsinac nazvan, obtuxen, i na smert osugyen, za lyubav moju. Bolestansam tescko, nemoguse ni iz postelye dichi; alli i ti csovik od bolestih, na postelyi krixa pribien, vas u jednu ranu ucsinyen za lyubav moju jesi. Niscta kriv nisam, i sa svimtim, tolika karanya, i progonstva podnosim; alli sctosi ti Jagancse pripravedni kriv bio? kojisi tolike psovke, zauscnice, i progonstva podnosio od lyudih svake verste, i nisctase nisi tuxio, veche u rukuh tvojih nepriatelyah, kako janesccse prid onim, kojiga strixe, mucsaosi za lyubav moju.

O Spasitelyu moj! buduchi dasi ti podnio tolika; ti Gospodin moj, ti pravedan, dostojnoje, i pravo, da ja sluga tvoj, ja krivac veliki terpim za lyubav tvoju. Poznajem Gospodine, da sve ono, scto ja imam

mam

mam terpiti, je kako jedno niscto prama mukam tvojim: je kako jedno niscto prama pokaranyu, kojesam toliko puta zarad grihah mojih u muka paklenih podnositi zaslux'o: je kako jedno niscto prama Nebeskoj slavi, koja usterplyive cseka; i u nyimachese ocsitovati.

Zato priponizno sada podmechem ramena pod sve kolike krixe, primam dragovolyno sve protivsctine; da zadovolyim za grihe moje pravdi tvojoj; da tebi o prislatki Isuse! lyubavjom lyubav vratim.

Odlucsujem dakle u napridak sve tuge, i nevolye usterplyeno podnositi; alli zasctobo poznajem slaboſt strascive naravi moje, zato ponizno molim tebe, kojisimi dao priizverſtiti izgled, i priliku od Usterplyenya; dami takogyer dadesc kriposnu milloſt, da svaka o Isuse! s-tobom, kako ti, i zarad tebe podnesem. Amen.

Dillo od Priloxenya Volye nasce, k-Volyi Boxjoj.

BOxe, od xivota, i smerti, i od stvarih sviuh najvechi Gospodine, koga Mudroſt, Moguchstvo, i Dobrota je neizmirna; virujem, da ti, svaka znades, sve nasce potribe sadascnye, i doscaſte vidisc; i da sve scto na svitu biva, ono illi ti iſti

csinisc,

csinisc, illi pripuscrasc da biva. Virujem; da ti sverhu nas pomnyu imasc, kako prilyubeznivi Otac sverhu sinovah svojih, xelechinam vechma dobro, nego mi isti.

Zato podlaxem priponizno volyu moju prisvetoj volyi tvojoj. Ne moja, nego tvoja volya neka bude o prislatki Isuse! Od nye hochu kako dobra, tako i zla dragovolnyo primati, vazda govorechi: Kakoje volya Boxja, takoje ucsinyeno: budi imme Gospodina blagosovlyeno: akosmo dobra od ruke nyegove primili, zascto nebismo, i zla primili? Akobise pako kada tebi protivila opaka volya moja, molimte prigni nyu ktebi, i upravi po volyi tvojoj.

U Ocsinsko dakle krilo tvoga Svemoguchega, sveznajuchega, i millostivoga Provigyenya pridajem, i priporucsujem mene. Ti samnom vladaj, i upravlyaj; scto hóchesc ti, ono i ja vazda hochu. Nekase ispuni prisveta volya tvoja u meni, od mene, oko mene, i u svemu sada, i na vike. Amen.

Dillo od Zafalyenya.

O Pridobri, i priblagodarni Boxe! kolikosamti ja duxan za darove tvoje? Vas kolik xivot moj, jest osobiti dar tvoj; i svaki csas xivota moga, je nova, i no-

va

va milloſt tvoja. Poznaosam tebe Dobrocsinitelya, alli nisamte posctovao: Dobrocsinſtva tvoja nisam procinyivao, kakosam imao: nisamse scnyima sluxio, kakosam mogao: nisam falu vratio, kojusi od mene csekao.

O daje moguche! o Dobrocsinitelyu moj! proscaſte danke vratiti; da nadomiſtim nezafalnu linoſt moju, i opet pocsmem svesardno sluxiti tebi, spominyajuchi dobrocsinſtva tvoja,; i za nyih falu uzdajuchi.

Tisime stvorio na priliku, i na slavu tvoju, i da uxivam tebe cseſtit, i blaxen na vike. Uzderxaosime dosada, i tolike druge stvari zaradi mene. Odkupiosime od smerti vicsnye, po smerti Jedinorogyenoga Sina tvoga. Prosvitliosime Svetom virom dopustivsci, dase rodim, i odhranim u krilu Svete tere Cerkve Katolicsanske, koju milloſt osobitu nisi dopuſtio tolikim krivovircom, kojibi sluxili bolye, i vechmabi zafalni bili, nego ja tebi; Pripraviosimi, i ostavio razlicsite nacsine, i pomochi za spasenye, dostojanſtva muke, i smerti Isukerſtove, i Svete Sakramente: odrediosimi, i oſtavio primilloſtivu Divu, i Majku Mariu za Mater, i Utocsiscte moje. Terpiosime toliko vrimena u grisih mojih, i pokorna opet u milloſt primio.

Od-

Odvratiosime, i ucsuvao od tolikih prigodah griscnih, i od primlogih nevolyah tilesnih. Darovaosimi takogyer dobra tilesna, zdravje, snagu, versnost, i sva chuchenya cilovita, koja mlogim slipim, romim, klyastim nisi dopustio.

Za ova, i ostala neizbrojena dobra kojasimi brez svakoga zasluxenya moga udilio, buduchi da nejmam niscta sctobiti vratio, nego jedinu lyubav: lyubimte o pri-blagodarni moj Dobrocsinitelyu! i lyubichute na vike iz svega serdca moga. Za svidocsanstvo ove lyubavi, prem da ja vas tvoj i sva moja jesu tvoja, iznova opet, cilovito, i podpuno, prikazujem, poklanyam, i posvechujem mene tebi. Svakolika, kojasimi udilio, okrenutichu na sluxbu tvoju.

Tebichu brez pristanka falu uzdavati, sve moje odluke na tvoju vechu slavu upravlyati; i nastojati, da u svemu ugodim tebi. Ovo josc o primillostivi Dobrocsinitelyu! priponizno od tebe prosim; da kojisimi u xivotu tolika dobra dopustio, u vrime smerti mene nezapustisc. Amen.

Dillo od Prikazanya.

Na sversi svake duhovne sluxbe.

PRisvetoj, i Nerazdilyenoj Troici; Prepetoga nascega Gospodina Isukersta Csovicsanstvu; Priblaxene, i prislavne vazda Divice Marie plodnomu Divicsanstvu, i sviuh Svetih Skupsctini, neka bude vicsnya fala, posctenye, kripost, i slava po sve vike vikah. Amen.

Budi tebi Gospodine Isukerste ugodna, i primlyena ova, premda malla, i nedostojna ocsiuh tvojih sluxba moja. Primi ju o Spasitelyu moj! i Otcu Nebeskomu prikaxi. Oprostimi pomanykanya moja, koja xalechi poznajem; dasu mloga, i velika. Akoli je pako u nyoj sctogodi ugodno Velicsanstvu tvomu, millostivo pogledaj. Ukaxi meni, i svima potribitim millosergye tvoje. Uzvisi Svetu Mater Cerkvu, nevirnike prosvitli, grisenike obrati, pravedne uzmloxaj, nevolyne utisci, priatelye sacsuvaj, nepriatelye pomiri, i dusce sviuh virnih mertvih, od mukah Ocsisctenya oslobodi. Koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

Blagosovimo Gospodinu, Bogu fala.
I viruih dusce po millosergyu Boxjemu pocsivale u miru. Amen.

O

Dilla

Dilla od razlicsitih Kripostih.

Alexandra Pape VII. mlogim u jutru obicsajna.

KLanyamtise priponizno o Prisveto Trojstvo, Otcse, Sinu, i Dusce Sveti; tri Sobstva, a Jedini Boxe! i snizujemse u dublyinu nisctoche moje prid obrazom Velicsanstva tvoga.

Virujem temelyito sva ona, kojasinam po Svetomu Pismu ocsitovao, i po Svetoj Cerkvi tvojoj virovati zapovidio; i za ovo posvidocsiti pripravansam, i gotov hilyadu puta kerv moju proliti, i xivot izgubiti.

Sve uffanye moje stavlyam u tebe Boxe moj! i sctogodi dobra imati mogu, illi duhovnoga, illi tilesnoga, i na ovomu, i na drugomu svitu, sve koliko uffamse, csekam, i hochu primiti samo od Primoguche ruke tvoje, Boxe moj! xivotu moj, i jedino uffanye moje!

Prikazujem tebi danas za vazda tilo, i duscu moju; sve kriposti moje, uspomenu, razum, volyu, i sva ochuchenya moja.

Obechajem, i odlucsujem temelyito; da nechu nigda, koliko moguch budem, ni jednoj najmanyoj stvari privolyiti; kojabi bila snajmanyim uvrigyenyem Velicsanstva tvoga.

Odlucsujem takogyer temelyito, sve bitje moje, snagu, i kripofti moje obratiti na sluxbu, i slavu tvoju.

Xelim sa svom kripoftjom naftojati, i ucsiniti; dase tebi od sviuh sluxi; date svi lyudi slave, i lyube Boga Stvoritelya svoga.

Veselimse, i radujemse tvomu blaxenftvu vikovicsnyemu, i velikoj slavi na nebu, i na zemlyi.

Falu nesverscenu uzdajem tebi za neizbrojena dobrocsinftva, kojasi meni, i svemu svitu ucsinio, i svaki dan csini Primillostivo Provigyenye tvoje.

Lyubim neizmirnu dobrotu tvoju zaradi nye iste, sa svoin lyubavju serdca, i dusce moje: i daje moguche hotiobi lyubavju onom lyubiti tebe, s-kojomte lyube svi Angyeli, i lyudi pravedni; skojih lyubavju sjedinujem ovu slabu, i princizversnu lyubav moju.

Prikazujem Velicsanftvu tvomu u sjedinyenyu doftojanstvah xivota, muke, i smerti Isukerftove, Blaxene Marie vazda Divice, i sviuh Svetih sada za vazda sva dilla moja, neprocinyenom Kervju Isusa moga, oprana, i zavita.

Xelim, i odregyujem dobiti sva proscenya, koja mogu, po mojim danascnyimi

mi dobrih dillih; i naminyujem u nacsin od pomochi, za dusce u mukah od Ocsiscteuyah. Prikazujem takogyer sve ono, scto prikazati mogu za pokoru; i zadovolynost grihah mojih.

Boxe moj! koji jesi dostojan neizmirne sluxbe, i lyubavi, jere ti jesi koji jesi, najveche, i neizmirno dobro; kajemse od sviuh grihah mojih, sa svom kripostju mojom; i merzim na nyih; kako na najveche zlo, nesamo zato, dasam griscechi Raj Nebeski izgubio, i pakao zasluxio, nego najvechma, kajemse, i xalim zato; dasam uvridio tebe Boga moga pridobroga, svake lyubavi, i sluxbe pridostojna, koga lyubim sverhu svake stvari. Prosim serdcem priponiznim grihah mojih oprosctenye; i odlucsujem temelyito, da veche nechu nigda uvriditi dobrotu tvoju.

U ranne tvoje uticsemse o Isuse! u nyima sakrijme, i brani danas, i vazda; dokmi dopustisc milloſt tebe viditi, lyubiti, i uxivati u vike. Amen.

Isuse, Mario, Jozipe! vami darujem serdce, i duscu moju. Amen.

Pisma Pokorna Davida Kralya.

SMillujse meni Boxe: po velikomu millosergyu tvomu.

I po mnoxtvu pomillovanyah tvojih: pomersi nepravdu moju.

Viscje operi mene od nepravde moje: i od griha moga ocsisti mene.

Jere nepravdu moju ja poznajem: i grih moj protiva meni jest vazda

Tebisam samomu sagrisio, i zlosam prid tobom ucsinio: dase opravdasc u govorenyih tvojih, i pridobiesc, kadase sudisc.

Evobo u nepravdah zacset jesam: i u grisih zacselaje mene mati moja.

Evobo istinusi lyubio: nestanovita, i skrovita mudrosti tvoje ocsitovaosi meni.

Posckropichesc mene ixopom, i ocsistich use: opratichesc mene, i sverhu sniga obilichuse.

Csuvenyu momu datichesc radost, i radovatichese kosti ponixene.

Odvrati obraz tvoj od grihah mojih: i sve nepravde moje pomersi.

Serdce csisto stvori u meni Boxe: i Duh upravni ponovi u iznutarnyih mojih.

Neodbaci mene iz prid lica tvoga: i Duha Svetoga tvoga nedigni od mene.

Povrati meni veselye spasenya tvoga: i duhom poglavitim pokripi mene.

Nepravedne ucsiticsu putove tvoje: i opaki ktebichese obratiti.

Oslo-

Oslobodime od kervih Boxe, Boxe spasenya moga: i radovatichese jezik moj pravdi tvojoj.

Gospodine ustne moje otvorichesc; i usta moja navistiche falu tvoju.

Jere dasi hotio posvetiliscte prikazaobi ga zaisto: u posvetilisctah saxganih nenaslagyujesc se.

osvetiliscte Bogu duh xalostan: serdce skrusceno, i ponixeno Boxe nechesc pogerditi.

Millostivo ucsini Gospodine u dobroj volyi tvojoj Sionu: dase sazidaju zidovi jeruzolimski.

Tadachesc primiti posvetiliscte pravde, prikazanya, i posvetiliseta saxgana tadache postaviti sverhu otara tvoga teoce.

Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu: Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

Uzdisanya Dusce Pokorne.

O Gospodine Isukerste, Primillostivi Stvoritelyu, i Odkupitelyu moj! kojisi na ovi svit doscao za spasenye griscnikah; iz megyu kojih ja pervi, i najvechi jesam; ah obazrise name, i pogledajme okom millosergya tvoga.

Ispovidam zloche moje skruseenim serdcem: nepravde, i nezafalnosti moje uzmloxane jesu sverhu vlasih glave moje. Tisime od nisceta stvorio; a ja toliko puta griscechi, tebe za manye nego jedno pogano naslagyenye, i za nisctosamte derxao. Tisi meni xivot dao; a jasam griscechi, kolikoje od moje strane tebi smert zadao. Tisi mene tako dugo u xivotu derxao, i mloga dobra udilyivao; a jasam tako dugo griscechi tebe pogergyivao. I zato nisam vridan, dasime stvorio; nisam dasime u xivotu derxao; nisam vridan, da ti name pogledasc; nisam vridan, daja u nebo podignem ocsi moje.

Sagrisciosam! i o mene nesrichna! sagrisciosam mlogo o Sudce pravedni! i zato prid tobom gorko uzdiscem: moji grisi! moji grisi! moji priveliki grisi! ah priveliki, i primlogi! neznadem ja broja grihah mojih; alli znam, i virujem; daje veche millosergye tvoje, jerboje neizmirno, negosu grisi moji: Nemojme dakle odbaciti, nemojme zapustiti o primillostivi Isukerste! jer buduchi, dasi ti Stvoritely moj; Odkupitely moj; a ja dillo rukuh tvojih, i cina neprocinyene Kervi tvoje, kakavsam godi, i kolikogodi zao, i opak griscnik, svakakosam vazda tvoj.

Smil-

Smillujse meni Gospodine! smillujse molimte priponizno, za onu vikovitu lyubav tvoju, kojusi meni nosio: za prigorku muku, i smert, kojusi za me podnio; za pet prisvetih rannah tvojih, kojesi za me primio: za sva kolika doſtojanſtva xivota, i smerti tvoje, smillujse meni! i neodvrati od mene lice tvoje; koji nisi odvratio od oniuh, kojisu mucsili, i propinyali tebe.

Protresavsci ja misli ricsi, i griscna dilla moja; moje jao potajne, i tugye grihe, za koje, i ja kriv jesam; netajim nego sam sebe osvagyam: Jasam, ja od xudiah uboicah tvojih, uboica gorji, i jao velle vechma gorji! Onite na gori Kalvarii, jedan put na krix propesce; a kolikosamte puta ja u serdcu momu propinyao, ti znadesc o Spasitelyu moj! koji svaka znadesc, i vidisc.

Alli sa svim tim, jerbo ti skrusceno, i ponixeno serdce neodbacujesc, uticsemse ktebi, i milloſt prosim, vapiuchi, i cvilechi: Od sagriscenyah mojih ucsinyenih u vrime lude mladoſti, i od mladoſti dosada ucsinyenih; i od neznanoſtih mojih nemojse spominyati Gospodine. Ah o primilloſtivi Gospodine! nemojse spominyati od neznanoſtih mojih! jeresam i ja iz megyu

onih jedan, za koje ti na krixu vapiasce: Ocse oprosti nyima; jer neznadu scto csine. Ah! i jasam iz megyu onih jedan; jer dasam znao; premda i zato isto kriv jesam, scto nisam znao; dasam ja pravo, i podpuno znao, procinyujuchi scto ja csinim, kada griscim; kakobise usudio tako veliko, i strascno zlo ucsiniti? tebe! opet na niki nacsin propinyati, prid tobom brez bojazni grisciti, i tvoju prisvetu Kerv pogaziti?

Oprosti dakle i meni o Spasitelyu moj! za onu csudnovatu prama nepriatelyom lyubav, oprosti! jere nisam znao, sctosam csinio. Ah oprosti, molimte o Pravdo Boxanstvena! kojese nisam bojao: ah oprosti, molimte ô Usterplyenye Boxanstveno! kojimse zlo jesam sluxio: oprosti molimte ô Dobroto Boxanstvena! kojusam toliko puta uvridio, i pogerdio.

Ah tuxan i xalostan! tebesam uvridio o Dobroto Boxanstvena! tebe kojasi pridostojna svake lyubavi sama po sebi, premda nebinam niscta dobra udilila. Ah kakomise serdce od xalosti nerazpada! kako od prigorke tuge neumiram! O Spasitelyu moj! koga lyubim sa svom kripostju mojom, kajemse sa svom kripostju mojom, dasam tebe pridragoga, i pridobroga Boga uvridio s' tolikimih

kimih grisih mojih, na koje radi lyubavi tvoje sa svim serdcem merzim.

O prislatki Isuse! Boxe moj, millosergye moje! sagrisciosam! o da budem prie umro! Ah! volim ovde sada umerti, nego-te igda u napridak uvriditi.

Oprosti! opet uzdiscem k-tebi Gospodine, i do smerti uzdisatichu. Pogledajme onim ocsima, s-kojimsi Petra tebe zatajuchega, Pavla progonechega, Mandalinu kod noguh tvoji prostertu, i razbojnika na krixu visechega pogledao. Ah! udilimi odpusctenye, koje nisam zasluxio; millost kojusam izgubio, millosergye, kojesam pogerdio. Ah millosergye Gospodine! u kojese temelyito uffam. Ti nisi za pravedne pokoru naredio, nego za griscnike: evome griscnika! i jao najvechega griscnika! poloxi neprocinyene Kervi tvoje cinu za duscu moju, kojusi toliko lyubio.

Nu o Spasitelyu moj! spomenise od Immena tvoga, i mene izgublyena spasi. Akosu veliki dugovi grihah mojih; vechasu dostojanstva, i zasluxenya tvoja, u kojase uffam. Tisime odvrachena od tebe na oprosctenye, i millost zvao, kakose dakle nebi sada uffao? dami hochesc oprosctenye dati, kadasam ktebi doscao, i evo klecsim

skru

skruscenim serdcem molechi millosergye tvoje. Akosi zame nepriatelya, i krivca umro, kolikochesme vechma sada millost izcsuchega usliscati, i utisciti? O primillostivi Odkupitelyu! prikaxi zame ranne tvoje Otcu Nebeskomu!

O Otcse Vicsnyi! pogledaj na polyublyenoga Sina tvoga, koji je zame umro. Nisam ja dostojan millosti tvoje, allimi je on nyu zadostojao, i zasluxio. Jesamlite mogao ja viscje uvriditi, nego on utisciti? Jesamlise ja mogao viscje zaduxiti, nego on platiti, i zadovolyiti?

Evo Otcse Nebeski u Sinu tvomu plachju, i zadovolynost moju! blago nyegove prisvete Kervi, iz rukuh, noguh, i iz persih tekuche, prikazujem tebi, koje dostojanstvo na vagu stavlyeno priteguutiche grihe svega svita.

Pogledaj molimte opet na Sina tvoga Jedinorogyenoga po naravi, i primi mene za sina po millosti. Nedopusti, dase igda rastavim od tebe. Probudi u serdcu momu strah od pravde tvoje: probudi lyubav sinovsku, dase vazda bojim tebe kako Otca prilyubeznivoga, da tebe sa svim serdcem lyubim, da tebe u napridak nigda neuvridim. Amen.

Pisma

Pisma Zafalna.

S. Ambroxia, i S. Avguſtina.

TEbe Boga falimo: Tebe Gospodina ispovidamo,
Tebe Vicsnyega Otca, sva zemlya sctuje.
Tebi svi Angyeli, tebi Nebesa, i sva Moguchstva;
Tebi Kerubini, i Serafini nepriſtajuchim glasom vapiu:
Svet, Svet, Svet Gospodin Bog od vojskah.
Punasu Nebesa, i zemlya velicsanſtva slave tvoje.
Tebe slavni Kor Aposctolah.
Tebe falyeni broj Prorokah,
Tebe Mucsenikah bilojasna fali vojska.
Tebe po okoliscju zamalyskomu sveta ispovida Cerkva.
Otca, neizmirnoga Velicsanſtva:
Csastnoga tvoga iſtinitoga, i jedinoga Sina:
Svetoga takogyer Utiscitelya Duha.
Ti Kraly slave Isukerſte.
Ti Otca vicsnyi Sin jesi.
Ti za oslobodit primajuchi csovicsanstvo: nisise pristrascio utrobe Divicsine.
Ti pridobivsci smerti osctrinu otvoriosi virujuchim Kralyeſtvo nebesko.
Ti ob desnu Boxju sidisc u Ocsinoj slavi.

Viru-

Virujemo, da imasc Sudac dochi.

Tebe dakle molimo, tvojim slugam pomozi: kojesi neprocinyenom Kervju odkupio.

U vicsnyoj slavi Svetim tvojim csini nas pribroiti.

Spasen ucsini puk tvoj Gospodine: i blagosovi basctini tvojoj.

I upravlyaj nyimi: i uzdigni nyih u vike.

Svaki dan blagosivamo tebe,

I falimo imme tvoje u vike: i u vike vikah.

Dostojse Gospodine dan ovi: brez griha nas csuvati:

Smillujse nami Gospodine: smillujse nami.

Budi millosergye tvoje Gospodine sverhu nas: kakosmo uffali u tebe.

U tebesam Gospodine uffao: nechuse smesti u vike.

℣. Blagosivajmo Otca, i Sina s-Duhom Svetim.

℟. Falimo, i sverhuuzvisivajmo nyega u vike.

Pomolimose.

BOxe koga millosergyu nie broja, i od dobrote jeſt neizmirno blago: primilloſtivu Velicsanſtvu tvomu za podilyene darove fale uzdajemo, tvoju milloſt vazda prosechi; da koji molechim proscnye dopusceta-

pusctasc, iste nezapusctajuchi na vicsnye da rove pripravisc. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

****

BOGOLYUBNOST
NA POSCTENYE IMENA ISUSOVA, I BLAGDANAH NYEGOVIH.

Litanie od Prisvetoga Imena Isusova

GOspodine pomilluj. Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj.
Isukerste csujnas. Isukerste usliscinas.
Otcse Nebeski Boxe,
Sinu Odkupitelyu Svita Boxe,
Dusce Sveti Boxe,
Sveta Troico Jedini Boxe,
Isuse Sinu Boga xivoga,
Isuse Sinu Davidov,
Isuse prisveti
Isuse priizverstiti,
Isuse primoguchi,
Isuse prislavni,
Isuse pribogolyubni,
Isuse pridragi,
Isuse prisladki,
Isuse csudnovati,
} Pomilluj nas.

Isu-

Isuse priugodni,
Isuse posctenya pridostojni,
Isuse Spasitelyu Svita,
Isuse Sridostavnicse megyu Bogom, i
Isuse dobri Paſtiru duscah, (lyudma,
Isuse utocsiscte nasce,
Isuse priblahgi,
Isuse pripolyublyeni,
Isuse pridobroſtivi,
Isuse prixelyni,
Isuse prikrotki,
Isuse prilyubeznivi,
Isuse Lyubitelyu privirni,
Isuse Lyubavi nasca,
Isuse Svitloſti nasca,
Isuse Mudroſti Vicsnya,
Isuse Dobroto neizmirna,
Isuse Ogledalo izversnoſti,
Isuse Izglede Kripostih,
Isuse Otcse ubozih,
Isuse Utiscitelyu xalosnih,
Isuse Veselye Angyeosko,
Isuse Kralyu Patriarkah,
Isuse Nadahnitelyu Prorokah,
Isuse Mesctre Aposctolah,
Isuse Jakoſti Mucsenikah,
Isuse Svitlosti Ispovidnikah,
Isuse Zarucsnicse Divicah,
Isuse Kruno sviuh Svetih.

} Pomilluj nas.

Millo-

Milloštiv budi. Oprostinam Isuse.
Milloštiv budi. Usliscinas Isuse.

Od svakoga zla,
Od svakoga griha,
Od sercsbe tvoje,
Od zasidanyah djavaoskih,
Od kuge, glada, i vojske,
Od pristuplyenya zapovidih tvojih,
Za Upuchenye tvoje,
Za Doscaštje tvoje,
Za Narogyenye tvoje,
Za Obrizovanye tvoje,
Za Bolešti tvoje,
Za Bicsevanye tvoje,
Za Smert tvoju,
Za Uskersnutje tvoje,
Za Veselya tvoja,
Za Veliku slavu tvoju,
Za Prisladku Majku tvoju,
Za Odvitovanye sviu Svetih,

} Osloboditinas Isuse.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita.
Oprostinam Isuse.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita.
Usliscinas Isuse.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita.
Pomillujnas Isuse.

Isukerste csujnas, Isukerste usliscinas,
Gospodine pomilluj. Isukerste pomilluj.
Gospodine pomilluj.

Otcsenasc.

℣. I neuvedinas u napast.
℟. Da izbavinas odazla.
℣. Budi Imme Gospodina blagosovlyeno.
℟. Od sada, i u vike.
℣. Ne nami Gospodine, ne nami;
℟. Nego Immenu tvomu daj slavu.
℣. Pomozinas Gospodine Spasitelyu nasc!
℟. I zarad slave Immena tvoga oslobodi nas.
℣. Pomoch nasca u Imme Gospodina,
℟. Koji je ucsinio nebo, i zemlyu.
℣. Gospodine uslisci molitvu moju.
℟. I vapaj moj ktebi da pride.

Pomolimose:

GOspodine Boxe Otcse Nebeski, koji prislavno Imme Gospodina nascega Isukerista Jedinorogyenoga Sina tvoga virnim tvojim s-privelikom slatkostju lyubeznivo, a paklenim nepriatelyom strahovito ucsinio jesi, dopusti millostiv, da svi koji ovo Imme Isus bogolyubno na zemlyi poscuju Svetoga utiscenya tvoga slatkost sada primaju; a posli, veselye obradovanya; i nedospivene blaxenosti zadobiu na nebesih. Po istomu Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Mo-

Molitva S. Bernardina.

O Dobri Isuse! o sladki Isuse! o Isuse Sinu Divice Marie pun millosergya, i millosti! O sladki Isuse! smillujse meni po velikomu millosergyu tvomu. O pridobri Isuse! molimte za onu neprocinyenu Kerv tvoju, kojusise dostojao na otaru krixa proliti, za nas nevolyne griscnike; da operesc sve nepravde nasce, i dase dostojisc pogledati na mene nevolynoga, i tavnoga griscnika, koji poniznoo prosctenye prosim, i ovo prisveto Imme Isus zazivam. O Imme Isusa, imme sladko! Imme Isusa, ime lyublyeno! Imme Isusa, ime spasonosno. Jer sctoje Isus, nego Spasitely? Dakle Isuse radi Prisvetoga Immena tvoga, budi meni Isus, i spasi mene. O pridobrostivi Isuse! nedopusti da ja poginem, kogasi od niscta stvorio, i neprocinyenom Kervju tvojom odkupio. O dobri Isuse! nekame nepogubi nepravda moja, kogaje ucsinila svemogucha dobrota tvoja.

O primillostivi Isuse! smillujse meni, dokje josc vrime smillovanya, dame nepogubisc u vrime od sugyenya. O pridragi Isuse! akosam ja nevolyni griscnik po strascnoj pravdi tvojoj, zarad pritesckih grihah mojih vicsnye muke zasluxio; josc uffajuchise u neizmirno millosergye tvoje, u-

ticsemse k-tebi, i uzdamse, damise hochesc smillovati, kojisi i primilloſtiv Otac, i primilloserdan Gospodin. O pridragi Isuse! kojaje koriſt od Kervi tvoje, ako u rasutje vikovito snigyem? jerbote neche mertvi faliti, niti oni, koji u pakao snide. O primilloserdni Isuse smillujse meni! o prisladki Isuse oslobodi mene! o primilloſtivi Isuse milloſtiv budi meni griscniku! O Isuse! Isuse! Isuse pridodri primi mene u broj odabranih tvojih. O Isuse spasenye u te virujuchih, o Isuse radoſt u te uffajuchih; o Isuse utiscenye tebe zazivajuchih. O Isuse sladko odpuscenye svih grihah! ulij u mene milloſt, lyubav, mudroſt, csiſtochu, poniznoſt, sveto uzterplyenye u svih protivscinah: dopuſti, da sverseno tebe lyubim, tebe falim, tebe uxivam, tebi sluxim, u tebise naslagyivam ja i svi oni, koji zazivaju prisveto Imme tvoje ISUS. Amen.

BOGOLYUBNOST

Na Blahge Dneve Isukerstove.

Molitva.

U pervu Nedilyu Adventa, illiti Priscastja Gospodinova.

PRobudi molimoteGospodine, moguchstvo tvoje, i dogyi, da od nastajuchih pogibilih grihotah nascih, po tvomu obranyenyu dostojni budemo izbavitise, i po tvomu oslobogyenyu spasitise. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

U drugu Nedilyu.

PRobudi Gospodine serdca nasca; da pripravimo putove tvoga Jedinorogyenoga, da po nyegovomu priscastju, s-ocsiscenom pamechu tebi sluxiti dostojni budemo. Koji s-tobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

U Trechju Nedilyu.

UHo tvoje, molimote Gospodine, k-molitvam nascim prikloni; i pameti nasce temnne s-millostjom pohogyenya tvoga prosvitli.

svitli. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

U Csetvertu Nedilyu.

PRobudi Gospodine moguchstvo tvoje, i dogyi, i s-velikom kripostjom nami pomozi; da s-pomochju millosti tvoje, ono sctonam grisi nasci smetaju, dobrostivost millosti tvoje berxje udili. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Badnyi Dan.

BOxe, koji nas odkuplyenya nascega godisenim csekanyem veselisc; daj da Jedinorogyenoga tvoga, koga Odkupitelya veseli primamo, prihodechega takogyer Sudca sigurni vidimo Gospodina nascega Isukersta, koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Boxicbnyu Noch.

BOxe, koji ovu svetu noch prave svitlosti prosvitlyenyem ucsiniosi prosinuti, dopusti molimote, da koje svitlosti Otajstva na zemlyi poznasmo, nyezina takogyer veselya na nebesih uxivamo. Koji stobom

xive,

xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Boxich.

DOpusti, molimote Svemoguchi Boxe, da nas tvoga Jedinorogyenoga, novo po putti Porogyenye oslobodi, koje pod jarmom griha staro suxanstvo derxi: Po istomu Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje Bog, po sve vike vikah. Amen.

Molitva na Mlado Litto.

BOxe, koji po plodnomu Blaxene Divice Marie Divicsanstvu, narodu csovikanskomu darove udilio jesi: dajnam molimote spoznati, da ona za nas moli, po kojoj dostojni bismo primiti Pocsetnika od xivota Gospodina nascega Isukersta, Sina tvoga. Amen.

Molitva druga.

GOspodine Boxe Svemoguchi, koji mene na pocsetak ove godine millostivo priveo jesi: millosergye tvoje priklonito molim, za prisvetu onu Kerv, kojuje na Obrizovanyu Jedinorogyeni Sin tvoj prolio, tvojom millostju ovu godinu mene pokripi, dase na ni jedan grih neprignem,

nego dase sva moja dilla, ricsi, i misli upravе na slavu prisvetoga Immena Isusova; kojim danas Sin tvoj bih nazvan. Koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Vodokersctje.

BOxe, koji u danascnyi dan Jedinorogyenoga tvoga po vodechoj zvizdi narodom ocsitovao jesi: dopusti millostiv, da kojite veche po viri poznasmo, do uxivanya lipote Velicsanstva tvoga privedeni budemo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

U Nedilyu drugu posli Vodokersctja.

od Immena Isusova:

BOxe, koji Jedinorogyenoga tvoga, ucsiniosi naroda csovicsanskoga Spasitelya, i Isusom nazvati hotio jesi, dopusti millostiv: da koga Sveto Imme posctujemo na zemlyi, nyegovo takogyer vigyenye uxivamo na nebesih. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Na Dan Prikazanya Isukerstova,

illiti Ocsiscteny B. D. Marie.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe! Velicsanstvo tvoje priklonito molimo: da kako Jedino-

dinorogyeni Sin tvoj u danascnyi dan s biſtvom nasce putti u Cerkvi je prikazan, tako ucsini, da tebi ocsisctenom pametju prikazani budemo. Po Iſtomu Isukerſtu Goſpodinu nascemu. Amen.

Uz Korismu.

DAjnam molimote, Goſpodine pomoch milloſti tvoje, da doſtojno naſtojechi o poſtovih, i molitvah, od nepriatelyah i dusce, i tila oslobodimose. Po iſtomu Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

U Nedilyu Gluscnu.

MOlimote Svemoguchi Boxe, obitily, i skupsctinu tvoju milloſtiv, pogledaj, da po tvomu daru vladase u tilu, i po tvomu csuvanyu ocsuvase u dusci. Po iſtomu Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Na Cvitnicu.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe, koji csovicsanskomu narodu za naslidovati od poniznoſti izgled, Spasitelya nascega, nascu putt uzeti, i krix podniti ucsinio jesi: dopuſti milloſtiv, da i nyegova usterplyenya nauk, i Uskersnutja drusctvo imati budemo doſtojni. Po iſtomu Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Na Veliki Csetvertak, Petak, i Subotu.

POgledaj Gospodine na ovu obitily tvoju, za koju Gospodin nasc Isukerst nie dvoumio pridatise u ruke napriatelyah, i krixa podniti muku. Koji stobom xive, i kralyuje u vike vikah. Amen.

Na Uskers.

GOspodine, koji nas po godiscnomu Blagdanu Uskersnutja Gospodinova veselisc: dopusti milloftiv: da po vrimenitih Blagdanih, koje obsluxujemo, dochi u veselye vikovito dostojni budemo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Na Dan Nascastja S. Krixa Isukerstova.

BOxe, kojisi u spasonosnoga Krixa Nascastju muke tvoje csudesa probudio, dopusti da xivotnoga derva cinom, vicsnyega xivota pomoch dostignemo. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Spasov Dan.

DOpusti molimote Svemoguchi Boxe, da mi koji virujemo, da u danascnyi dan, tvoj Jedinorogyeni, Odkupitely nasc, na

nebe-

nebesa jest uziscao, mi isti takojer s-pametu nascom na nebesih pribivamo. Po istomu Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Na Dan Priobraxenya Isukerstova.

BOxe, koji Vire Otajstva na Priobraxenyu slavnomu Jedinorogyenoga tvoga, svidocsanstvom Otacah potverdio jesi: i posinovlyenye izverstito glasom nebeskim u oblaku svitlomu csudnovato zlamenovao jesi: dopusti millostiv: da istoga Kralya slave nas basctenike ucsinisc, i nyegove slave dopustisc biti dionikom. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Na Dan Uzviscenya S. Krixa Isukerstova.

BOxe, koji nas u danasoni dan godisctnim proslavlyenyem Uzviscenya Svetoga Krixa veselisc, dopusti molimo te; da kojega otajstvo na zemlyi poznali jesmo, odkuplyena darove na nebesih zadostojimo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

BOGO-

BOGOLYUBNOST

NA POSCTENYE PRISVETOGA SAKRAMENTA OTARSKOGA.

ZDrav o pridobroſtivi Isuse Sinu Boxji, i Marie Divice! Boxe i Spasitelyu ovdi sakriveni, prisveto i prislavno Otajſtvo, csudo sverhu sviuh csudesah! tebe falim, tebe slavim, tebe blagosivlyam: i zasctoboje slaba fala, i slava moja, zato s-Angyelih, i Arkangyelih, i sa svim dvorom nebeskim pismu slavi tvojoj brez sverhe pivam, govorechi: Falyen budi prisveti Sakramenat od sviuh narodah, i kolinah, i pukah, i jezikah.

Klanyanye.

Pisma S. Thome od Aquina.

KLanyamtise s-privelikom
Poniznostju, o Boxanſtvo!
I pod kruscnom tu prilikom
Sakriveno Velicsanſtvo.

Podlaxese serdce moje
Ovde tebi; jer poznaje
Na Otajſtvo mislech tvoje,
Da u sebi pomanykaje.

Vara-

Varajuse ovde ocsi,
I s-taknutjem okuscenye,
Samo, sctosi ti, svidocsi
Za virovatnam csuvenye.

Ja virujem, sve scto recse,
I Sin Boxji ocsitovah;
Jer iſtine nie veche
Negje sveta rics nyegova.

Na Krixuje bilo samo
Sakriveno nam Boxanſtvo;
A scnyim ovde josc gledamo
Sakriveno Csovicsanitvo.

Zato ovde spovidajuch
Ja virujem obodvoje,
I scto lupex; scnyimse kajuch,
Spomenutje prosim tvoje.

Ja negledam tvojih rannah,
Kako Thoma; sa svim time
Tebe Boga virovana
Ispovidam, i ja scnyime.

Dajmi tebi virovati
Vazda, i josc izversnie,
U te vechma josc uffati
Tebe lyubit svesardnie.

O spomeno od xaloſti
Gorke smerti, xivi Krusce!
Budi nami u slaboſti
Xivotvorna hrana dusce.

Ah ucsini! kadte kusca,
Tvoju slatkost, da uxiva
Srichna ovom hranom dusca,
I na vike po nyoj xiva.
Isukerste! Zlameniti
Pelikane! koji znade
S-kervju svojom izlicsiti
Mertve svoje ptice mlade:
Operime necsistoga
S-Kervju, koje kapje dosti
Za vas narod svita ovoga,
Da od sviu grihah oprosti.
Sctote prosim josc ovoje,
Scto toliko serdce xeli;
Da vigyenye nyega tvoje
O Isuse razveseli.
Koga licem sakrivenim
Gledam sada; da u vike
Gledam licem odkrivenim
Blaxen vidom tvoje dike.

℣. Uspomenu ucsini csudesah svojih milloserdan, i millostiv Gospodin.
℟. Ranu dade onim, kojise boje nyega.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste, Sinu Boga xivoga, koji od volye Otca s-dillovanyem Duha Svetoga po smerti tvojoj svitu xivot dao jesi; oslobodinas po prisvetomu Tila, i Ker-

i Kervi tvoje Sakramentu od sviuh grihah nascih, i od sviuh zalah; i ucsini, da tvoje vazda zapovidi slidimo; i nedopusti, dase od tebe igda rastavimo. Koji xivesc, i kralyujesc s-Otcem, i s-Duhom Svetim u vike vikah. Amen.

Dilla od razlicsitih Kripostih prid Svetim Sakramentom na Otar stavlyenim.

O Gospodine Isukerste! evo ja priklonitim serdcem prostert prid nogama tvojim, poklanyamse ovde tebi sa svom moguchom, sviuh stvorenyah poniznostju; komu sada ob desnu Boga Otca Svemoguchega, klanyajuse svi dvorani Nebeski. Virujem temelyito; dasi ti ovde u prisvetomu ovomu Sakramentu, pod krusenim oblicsjem sakriven pravi Bog i Csovik. Ah! dajmi, da ovo prisveto i nedokucseno Otajstvo ja i svi kolici lyudi temelyitie, i izversnie virujem.

Veselimse, i radujem tebi o Spasitelyu moj; dase s-tolikim posctenyem esini uspomena lyubavi, i prigorke muke tvoje; kada vidim, da tvoji pravovirni, ne samo Boxanstvo, nego i prisveto Csovicsanstvo tvoje poscetuju, i slave csiuechi, i na niki nacsin vrachjajuchi tebi posctenye za one pogerde, kojesi posli naregyenia ovoga Prisve-

svetoga Sakramenta, u vrime muke za lyubav nascu podnio.

Zafalyujem tebi, dase dostojisc na otaru, kako priſtolyu od millosergya, megyu nama griscnicih pribivati; da primasc molitve nasce, i tvoje milloſti dillisc.

Uffamse temelyito u tebe; alli molimte dajmi dase josc temelitie, i kripkie u neizrechenu dobrotu tvoju uffam. Tisi oni iſti, o primilloſtivi Spasitelyu moj! koji na ovomu svitu gradove obilazechi, nemochne, i nevolyne, tebe u pomoch zazivajuche utiscio, i obradovao jesi: zato i ja sada uffajuchise u neizmirno millosergye tvoje, priponizno tebe molim, i prosim, dase i meni doſtojisc pruxiti priblagodarnu ruku tvoju.

Evo ja prid tobom stojim, kako nemochan prid Likarom, da ozdravisc sve nemochi moje: stojim prid tobom, kakono siromah, i ubog prid vratih Bogatca; dami udilisc od blaga dobrote tvoje, velle meni potribitu pomoch tvoju: stojim prid tobom, kako sin prid Otcem prilyubeznivim; komu darujem, i posvechujem serdce moje.

O pridobri Otcse! darujemti cilovito serdce moje, i sverhu svake stvari lyubim tebe. Ah dajmi, dare josc uxganie, i svesardnie lyubim. Xelim o Spasitelyu! i xe-

lim

lim sa svim serdcem; da navlastito serdce moje, kaono xiva svichnica tvojom lyubavju uxexena, vechma gori, nego ona Kandela, i swiche prid otarom tvojim.

I zarad ove lyubavi xaomi je o Boxe moj! dasam tebe o neizmirna dobroto! uvridio; a osobito xaomije, da nisam posctenye dostojno ukazao tebi u ovomu Prisvetomu Sakramentu, nahodechise u Cerkvi. Svetu Misu sluscajuchi, i tebi zafalyujechi. Oprostimi o pridobrostivi Isukerste! za onu lyubav, zarad koje dostojascse ovde s-nami pribivati. Ah! nechute veche uvriditi u napridak.

Alli jerbo poznajem slabost moju, dajmi xivu, i kripostnu viru; dati nastojim u ovomu Prisvetomu Sakramentu, ono pri-ponizno posctenye, kojesam ja cervak Velicsanstvu tvomu duxan ukazati. Dajmi serdce tako kriposno; daga od tebe neodvede ni jedna nerazloxita misao: daj tako plemenito; daga ni jedno zemalysko poxelyenye doli nepritegne: daj tako upravno; da nikomu nexeli ugoditi, nitise boji komu omerznuti, nego samo tebi Gospodine Boxe moj: daj tako csisto; dami omerznu svaka svitovna, i prohodecha; a draga budu sva vikovita, i nebeska zaradi tebe, i ti o Boxe sverhu svake stvari.

Upravlyajme mudroſtju tvojom : strascime, i uztexi od zla pravdom tvojom : utiscime xalosna dobroſtivoſtju tvojom: branime napaſtovana moguchtvom tvojim ; dame neprivari djavao s-himbom svojom ; dame neprivari svit blagom, i raskoscjem svojim ; dame neprivari putt po mojih pet ochuchenyih, gledajuchi, sliscajuchi, miriscajuchi, okuscajuchi, i ticsuchi.

Molimte Gospodine, da prosvitlisc razum moj, volyu uxexesc, tilo ocsistisc ; duscu posvetisc. Dopuſtimi pomoch ; da narav na zlo prignutu vazda uztexem, milloſt csuvam, zapovidi ispunim, i za spasenye moje svesardno naſtojim.

Dajmi poznati, daje mallo, i niscto sve sctogodi je zemalysko; daje veliko, i neprocinyeno sve, sctogodi je duhovno, i nebesko ; da je kratko sve, sctogodi je vrimenito; daje dugo i brez sverhe sve, sctogodi je vikovito. Dajmi, dase na smert pripravim, dase suda bojim, dase od pakla izbavim; da Raj Nekeski zadobijem.

Priporucsujem dobroti tvojoj Svetu Majku Cerkvu Katolicsansku, Poglavice Duhovne, i Svitovne, Derxavu nascu, miſto ovo, da nas sacsuvasc od kuge, glada, vojske, vatre, boleſtih, i od oſtalih pravedne sercsbe tvoje bicsih, kojesmo zarad

gri-

grihah nascih zasluxili. Pribivaj snami vazda po tvojoj millosti; udili xivim oproscenye; i virnim mertvim svidlost vicsnyu. Amen.

Pisma S. Thome od Aquina.

SVi jezici zapivajte
Csudu Tila slavnoga,
Svetoj Kervi falu dajte,
Kralya, puka svakoga;
Koju on u smertnoj boli,
Za odkupitnas prolih.

Od pricsiste nami Dive
Dat, i rogyen Spasitely,
Prosuh simme ricsi xive,
Puka on Naucsitely;
I na svitu stanya vrime
Sversci redom csudnime.

Za vecserom skradnye nochi,
Po Zakonu blagovah
S-bratchom svojom; i kad pochi
Hotih, csudno darovah:
Za hranujim dade svima,
Sebe rukam svojima.

Rics Putt snami da pribiva,
Ricsjom kruh Putt ucsinih;
Kerv nyegova vino biva,
Jerga u Kerv prominih;

U tom serdca je slabosti
Sama vira zadosti.

Sakramentu dakle ovomu
Poniznose klanyajmo,
Novi Zakon pram staromu
Izversnii poznajmo;
Scto chutenye nedopira,
Ono kaxe nam vira.

Roditelyu, i Rogyenomu
Fala, slava, posctenye:
A sad od nyih nam svakomu
S-blagosovom prosctenye;
Fala vazda, i u svemu,
Od nyih izhodechemu.

℣. Kruh s-neba daosi nyima Gospodine.
℟. Svako naslagyenye u sebi imajuchi.

Pomolimose.

BOxe, koji nami pod Sakramentom csudnovatim muke tvoje uspomenu ostavio jesi: dopustinam molimote tako Tila, i Kervi tvoje Otajstva Sveta sctovati; da Odkuplyenya tvoga plod u nami vazda ochutimo. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem, u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Kad

Kad iz Cerkve odlazisc.

DOstojse Gospodine Isukerste odlazeche-mu meni tvoj sveti blagosov, i millost obilatu dati, da tebi vazda, i u svemu ugodim; i tebe o Krusce Nebeski dostojno uxivam na zemlyi, i u vike blaxeno na nebesi. Amen.

Kadase daje Blagosov.

BLagosov Boga Svemoguchega Otca, i Sina, i Duha Svetoga, neka snigye sverhu nas, i pribiva vazda. Amen.

Illi ovako: O Boxe moj! blagosovimi po dostojanstvu Sina tvoga, komuse priponizno klanyam: dopustimi ovu millost NN. *Zdravje, oprosctenye griba.*

Illi na nacsin, kojimse sluxe u vrime S. Poslanya, i Nauka Kerstjanskoga:

Klanyamtise Boxanstveni Krusce! Boxe i Csovicse, xiva hrano dusce! Zdrav Sveti, Sveti, Sveti! Sveti, i Prisveti Isukerste u tvomu Sakramentu pricsudnomu. O Sveti, Sveti, Sveti! Sveti, i Prisveti Isukerste sadnam daj blagosov, a u vike Raj: Ostavitme nemoj, o sladki Isuse moj! o sladki Isuse moj! ostavitme nemoj.

BOGOLYUBNOST

NA POSCTENYE MUKE, I SMERTI GOSPODINA ISUKERSTA.

Dostojnoje, i potribno, dase ukaxemo zafalni Gospodinu Isukerstu; da navlastito nyega, koji je za lyubav nascu na krixu propet; mi takogyer imamo, i derximo vazda u serdcu nascemu propeta; bogolyubno svaki dan promisclyajuchi muku, i smert nyegovu. Ovo svaki dan csiniti imamo; a osobito u Petak, zasctoboje u Petak umro; i osobito uz Korizmu, zasctoboje Korizma vrime od Pokore, na kojunas osobitim nacsinom probugyuje! uspomena muke, i smerti Isukerstove; u koje vrime, buduchi dase ista zemlya protrese, pecsine pukosce, grobovise otvorisce; kakose nebi griscno, premda kamenito serdce, na pokoru ganulo, razpuknulo, i otvorilo, da ocsituje na Ispovidi grihe svoje?

Osobitose pako spominyati pocsima Sveta Mati Cerkva od Otajstva Muke Isukerstove, u petu Nedilyu Korizmenu; koju naziva *Nedilyom od muke*. Uzrok jest, jer kako pisce Ruperto u ocsi ove Nedilye, illi kako piscu drugi, a ovu istu Nedilyu, videchi Farisei, i Naucsitelyi Zakona Xudinskoga, da posli uskrisena od mertvih Lazara, mlogise pridruzise Isukerstu, skupisce Sabor Xudie, i odlucsisceg a pogubiti. Za probuditi pako uspomenu od muke nyegove, Cerkva danas pocsima govoriti u Breviaru Pisme od Krixa, i u Misi Priglasje, illiti Pridgovor od nyega, a u ocsi ove Nedilye, po nasredbi nyezinoi poru cujuse, illiti prikrivajuse zastorom cernim Propechja; ne samo zato, zasctobose

Isu-

Isukerst sakri, i otigye iz Cerkve, kadaga Xudie, hotiahu kamenovati, buduchi on odredio na krixu propet umerti; nego takogyer zato, da ovim xalosnim prikrivanyem, Mati Cerkva probudi u serdcu sinovah svojih poxalyenye mucsena, i propeta za nas Spasitelya.

Zarad ovoga uzroka, Cerkva u jednih mistih sluxise s-cernim ruhom, i zovese zato ova Nedilya, Cerna Nedelya; mi pako zovemo *Gluscnu Nedilyu*, za napomenutnam, da mi kakono gluhi na buku poslovah svitovnih, niscta od nyih necsujuchi, nemislechi, u svetomu, i xalosnomu mucsanyu pocsnemo promisclyati muku, i smert Gospodina Isukersta.

Promisclyanye ovo imaju Kerstjani csiniti osobitiim bogolyubstvom u ono sedam danah, to jest od Cvitne Nedilye do Uskersa, koje vrime obsluxuje Sveta Mati Cerkva razlicsite Svete obicsaje csinechi. Ove obicsaje, da svaki bolye razumie, Nauk od nyih razdilitichu, u Pitanya, i Odgovore. Pervo toga pako valya znati, zasctose Sveta Mati Cerkva sluxi *s-Ceremoniami* illiti razlicsitim Obicsajih, u Blagosovu Svetoj Misi, u Svetih Sakramentih, i u drugih bogolyubnih dillih? Na ovo pitanye odgovarase: Zato navlastito, dase svaka poscteno, i naredno csine, kako Sveti Pavao pisce Korintianom, i zarad drugih uzrokah; da navlastito oni, koji ova csine, alli gledaju, opomenuse; dasu one stvari pune Otajstvah, i zato, dase probude na vechu bogolyubnost: da takogyer, izvansku bogolyubnost, i posctenye Bogu ukaxemo; da po onih izvanskih dillih bolye razumiemo, kripost oniuh stvarih kojese csine, i scto u nascoj dusci dilluju. Ovo bilixivscina neka bude:

ISTOMACSENYE SVETIH OBICSAIAH VELIKE NEDILYE.

§. I. *Od Svetih Obicsajah u Cvitnu Nedilyu.*

Pitanye. Scto obicsaje csiniti Mati Cerkva u Cvitnu Nedilyu? Odgovor. Obicsaje blagosivlyati grane od Palme illiti Pome, od Masline, Jelice, Drinka, i drugoga kittja kojese u ovoj, illi u onoj derxavi nahodi I zato ova Nedilya zovese od Palmih, Nedilyah od granah, Nedilya Cvitna, illiti od Cvitjah, zasctobo na jednih mistih obicsaju na Procesionu nositi na dugomu prutu privezane kitte od cvitjah, kojesu zajedno s-granami blagosovlyene: a i mi pristojno zovemo Nedilyu Cvitnu, jerese i kod nas cvatuchi drinak blagosivlya.

Pit. Zascto Mati Cerkva danas obicsaje csiniti ovi blagosov, i za nyime Procesion? Odg. Obicsaje csiniti na uspomenu Isukerfta u grad Jeruzolim ulazechega, kada navlastito u Nedilyu prie smerti nyegove, csuvsci mnosctvo puka, da on u grad igye, svitte svoje, i granne na putu prostersce, vapiuchi prid nyime i za nyime: *Hosanna Sinu Davidovu; Blagosovlyen, koji pride u imme Gospodina. Hosanna na visini.*

Pit. Sctoche rechi ono vapianye: Hosanna, i ostala? Odg. Hosanna rechiche; *Sarabni molim Sina Davidova*: ovoie cseftitovanye, i radovanye doscaftju Mesie, illiti Spasitelya, kako dabi rekli: *Hosanna*: daje xiv, i zdrav Mesia Sin Davidov: dobro doscao *u imme Gospodina*, to jeft od Boga poslan: Mir, slava, i sricha snisela sverhu nyega, i puk nyegov, od onoga, koji je *na visini*, to jeft od Boga, koji je na nebesih.

Pit.

Pit. Sctonam zlamenuje, i kakvo Otajstvo prikazújenam ovo slavno ulazenye Isukerstovo, i puka susritenye s-granami od palmih, i maslinah? *Odg.* Zlamenujenam, i prikazuje slavodobitje Isukerstovo koji je po muki, i smerti svojoj pridobio duha paklenoga, i nas od nyegova suxanstva izbavio, ne po destojanstvu nascemu, nego po millosergyu svomu, kojese zlamenuje po granah od Maslinah, kakono i slavodobitje po granah od palmih, od kojih je osobita uspomena, u blagosovu Cerkvenomu.

Pit. Imamoli koju korist od onih granah blagosovlyenih? *Odg.* Imamo, zasctobo Cerkva blagosivajuchi moli Boga; da u kojegodi misto one granne unescene budu, pribivaoci onoga mista, od svake protivsctine oslobogyeni, u tilu, i u dusci Boxju pomoch dobiu; zato na Procesionu imamo ove granne s-bogolyubstvom nositi, i doma derxati.

Pit. Kakovnam nauk one granne napominyaju? *Odg.* Napominyajunam, da kakose listje onih granah lipo zeleni, tako i dilla nasca imajuse zeleniti; i cvasti lipotom kripostih Kerstjanskih.

Pit. Sctonam josc napominyaju, kadajih na Procesionu nosimo? *Odg.* Napominajunam, da i mi nastojimo, nepriatelya paklenoga, putt, i svit nadobiti; dilla od millosergya esiniti; Isukersta u svemu, a osobito u ponixenstvu sliditi; da kakoje on na jednomu odbacenu xivincsetu, na magarici, i xdribetu u Jeruzolim unisceo, tako i mi ponizujuchise u Jeruzolim Nebeski unigyemo.

Pit. Jelli Isukerst sidechi na Magarici, illi na xdribetu u Jeruzolim unisceo? *Odg.* Pervo, i izvana grada sidioje na Magarici; a ulizuchi u grad sidioje na xdribetu S. Krixostomo, i *a Lapide*. Sluxiose je dakle s-obodvime xivincsetom, za zlamenovati; da je ne samo nyima, kojimaje obechan bio, to jest Xudiami; nego i svemu svitu, Spasitely dosceao; na komu onda dva naroda biahu, narod Xudiah, i Nezaboxacah. Xudie pod jarmom, i brimenom Za-

kona Moisieva, zlamenovalaje Magarica; a Neznaboxce brez zapovidi Boxje xivuche zlamenovaloje Xdribe.

Pit. Scto zlamenuje ono, kada Procesion dogye prid zatvorena vrata Cerkvena; i jedni u Cerkvi stojechi pivaju, a drugi na dvoru odgovaraju? Odg. Zlamenuje, da prie Uskersnutja, i Uzascaftja Isukerftova, kada nebo grihom Adamovim biasce josc zatvoreno, sami Angyeli u nebu Boga slavisce, i molisce, dase prazna nyihova mista napune; a pravedni na ovomu svitu u ono vrime, kao na dvoru molyahu, dase vrata Nebeska berzo otvore.

Pit. Scto zlamenuje ono, kada vrata Cerkvena krixem udarena otvorese, i Procesion unigye? Odg. Zlamenuje, dasunam vrata Nebeska po kripofti krixa, i smerti Isukerftove otvorena: i kako Isukerft u Jeruzolim, tako i pravedni nosechi granne, to jeft nadvladavsci po dobrih dillih duha paklenoga u Jeruzolim, illiti u Raj Nebeski ulizosce, s-Angyelihse sasctasce, i sdruxisce.

Pit. Csinilise danas osobita uspomena muke, i smerti Isukerftove? Odg. Csini, jerbose na Misi govori Muka Isukerftova pisana po Svetomu Matii.

Pit. Nahodilise u Svetomu Pismu koja prilika ovoga ulazenya Isukerftova? Odg. Nahodi u Knyigi od Izhoda na Plog. 12. jerbo na ovi dan biasce obicsaj uvesti jagance u grad, kojisu na Uskers prikazivani na posvetiliscte; zato danas i Isukerft u grad unigye, koji posli pet danah je prikazan na krixu na posvetiliscte, pravi Jaganac, koji odnima grihe svita.

§. 2. *Od Svetih Obicsajah, u Ponedilyak, Utorak, i u Sridu Velike Nedilye.*

Pitanye. Zaftose ova Nedilya danah zove Velika, i Sveta? Odg. Zovese zarad Velikih, i Svetih Otajftvah od Isukerfta ucsinyenih; koji je Pravdi

Box-

Boxjoj za grihe nasce po smerti zadovolyio, i pervo toga Posvetiliscte Svete Mise naredio. Zato u pervascnya vrimena svi ovi danki biahu Svetcsani, i zapovidni; koje kerstjani stari provodi-ce cilu noch na molitvi stojechi, tilo pokorechi, i suscechi, to jest nejiduchi druge jizbine, nego suhe; kakono kruseca, soli, i suha xelyica, i vodicu piuchi; a na Veliki Petak, i u Subotu niscta neokusivsci.

Pit. Kakose spominya u Ponedilyak Mati Cerkva od muke Isukerstove? *Odg.* Spominyase govorechi Misu, i *pervo* u sctienyu Epistole, u kojoj Ixaia Prorok govori, u Kipu Isukersta; *Tilo moje dado udarajuchim: obraz moj neodvratih od pokarajuchih; i plyuvajuchih name.* *Drugo* govorechih, Evangyelye od Mandaline, kada ona noge, sidechega za terpezom Isukersta, s-pricinyenom mastju pomaza. Scto videchi Juda recse: Zasctose ova pomast neprodade, i nedade ubozim? A on recse ovo, ne zascto on na uboge brigu imadiascc; nego jerbo lupex biasce, i od priopake lakomosti, odlucsi onda Isukersta izdati.

Pit. Kadase je ovo dogodilo? *Odg.* U Subotu, u ocsi jucserascnye Nedilye; alli sctiese danas, kada csinimo uspomenu muke Isukerstove, za ukazat, u kojoj prigodi, zasctoli Juda prodade Isukersta? da navlastito onoliko u nesrichnu Kesu metne, koliko szcinyasce, daje sctetovao na pomasti, od Mandaline potroscenoj.

Pit. Kako Mati Cerkva spominyase od Muke Isukerstove u Utorak? *Odg.* Spominyase sctiuchi na Misi Muku Isukerstovu pisanu po Svetomu Marku, a sutra dan, to jest u Sridu pisanu po S. Luki.

Pit. Scto imamo bilixiti od Velike Sride? *Odg.* Imamo ovo, da je Srida za Petkom najosobitii dan od Spomenutja muke Isukerstove; i zato Istocsna Cerkva Sride posti kakonoje i Zapadana u perva vrimena na nikojih mistih postila: Zato i mi sada postimo kadasu Csetverovrimena, illiti Qvatre; i takogyer

gyer kada pokoru csinimo, za utiscit sercsbu Boxju, za odvratiti od nas bicse Boxje, na priliku pomor, voisku, obicsajemo Sride postiti.

Pit Zascsoje Srida, osobiti dan od Spomenutja muke Isukerstove? *Odg.* Zascsobo, kadase u Sridu Poglavice Xudinskoga puka dogovaraşce u dvoru Kaife, kakobi uffatili Isukersta, damu smert zadadu; doscavsci Juda, kazajim nacsin obechajuchi dachega nyima za trideset srebernyakah pridati: i ovako scto u Sridu Xudie odlucsisce, dase navlastito umori Isukerst, to u Petak izverscisce.

Pit. Zascto Mati Cerkva obicsaje danas o cseevertomu Satu govoriti Jutarnyicu; kojabise imala pivati, illi oko po nochi, illi sutra u jutru? *Odg.* Zato; jer buduchi da Mati Cerkva u ovo tri dni, to jest u Csetvertak, Petak, i u Subotu, obicsaje spominyatise osobito od Muke Isukerstove; a u Subotu obicsaje obsluxivati Otajstvo Uskersnutja Isukerstova; zato kao za nadopuniti vrime xalosno triuh danah, danas popodne piva Jutarnyicu.

Pit. Zasctose ova Jutarnyica zove: Sluxba od Tminah? *Odg.* Zato, jer Svichje, kojesu prid Otarom na Svichnyaku Trojnuglomu ugasitise imadu, osim one, kojaje na verhu.

Pit. Scto ovi obicsaj zlamenuje? *Odg.* Sviche, kojese ugazuju, zlamenuju Apusctole, i druge Ucsenike pobiguche od Isukersta, koji je prava Svitlost; i posumlyujuche od nyegova uskersnutja. Svichja pako, koja na verhu neuternuta obicsajese sakriti, i posli onoga scibami udaranya opet izniti, zlamenujenam Isukersta, koj posli tresenye zemlye, pukanya pecsinah, i udaracah na muki nyegovoj, u slavi, i svitlosti jest uskersnuo.

§. 3. *Od Svetih Obicsajah na Veliki Csetvertak.*

Pitanye. Koji je danas obicsaj Matere Cerkve? *Odg.* Jest spominyatise osobito od poniznosti Isukersta

kersta; Aposctolom noge peruchega: spominyatise od lyubavi Isukersta, Sveti Otarski Sakramenat, i Misnicstvo Novoga Zakona naregyujuchega, i poesimajuchega terpiti na gori Maslinskoj.

Pit. Jelli dan ovi od veselya? Odg. Jest dan od veselya duhovnoga zarad naregyena ovoga Prisvetoga Sakramenta; i zatose Propeche na Otaru prikriva bilim zaftorom, govorise Misa u bilu ruhu, i se pivase *Gloria in excelsis.* Slava na visini. Alli jest takogyer dan od xalosti, zarad pocsetka Muke Isukerstove; i zato Mati Cerkva Svetkovinu ovu od Prisvetoga Sakramenta, u pervascnya vrimena zapovidnu, prineslaje u Csetvertak posli Blagdana Prisvetoga Trojstva, koju Svetkovinu mi zovemo *Brascancsevo.*

Pit. Kadase dakle csini danas osobita uspomena od ovoga Prisvetoga Sakramenta? Odg. Csinise u Svetoj Misi, kojaseje govorila u staro vrime pod Veeser, zasctoboie Isukerst u ono vrime ovi Sakramenat, i Posvetilisctc ovo naredio.

Pit. Zasctose Misnici danas pricsestchaju? Odg. Na spomenutje, da ie i Aposctole Misnike na Vecseri najposlidnyoj Isukerst pricsestio.

Pit. Zascto, kadse zapiva: Gloria in excelsis, zvone zvonovi, i posli mucse do Velike Subote? Odg. Za datnam razumit, daje zarad muke Isukerstove, dignuto od nas veselye, po zvonyenyu zlamenovano; i da u ono vrime Aposctoli kao zamuknusce, nesmiuchi od straha Xudinskoga, ocsito ispovidit Isukersta.

Pit. Zasctose na misto zvonovah sluximo csegertalkom od derveta? Odg. Za napomenutnam ovim tupim, i xalosnim glasom poniznost, i mucsanye Isukerstovo; i dase skupimo pod dervo krixa, po komusmo odkuplyeni.

Pit. Zasctose na sverhi Mise nosi od Otara Sveti Sakramenat? Odg. Zasctobose ima Otar ogoliti, i zatose u misto nato pripravlyeno nosi posve-

svechena S. Hostia, za sutrascnye pricseftenye Misnika; a druge posvechene hostie nosese, za ukazatnam, daje i u ftaro vrime Aposctolah obicsaj bio, posvechene hostie sarahniti, akobi bila potriba za bolesnike.

Pit. Scto zlamenuje oni obicsaj ogoliti otare, dixuchi senyih otarnik, i oftala? *Odg.* Zlamenuje, da je Isukerst od kervoliah svlachen, i ogolyen bio; i dasu vojnici svitte nyegove razdilili.

Pit. Koji josc obicsaj Cerkva danas imade? *Odg.* Imade ovi, da Misnici, Gospoda Duhovna, i Svitovna, ubogim noge peru na spomenutje Gospodina Isukerfta Aposctolom noge umivajuchega.

Pit. Scto obicsaju csiniti danas Biskupi? *Odg.* Posvechuju ulye za Najposlidnye Pomazanye: Krizmu za Krizmanye, i pomazanye verha glave na Kersctenyu; i takogyer posvechuju ulye Novoviracah, kojimse Cerkva sluxi na Kersctenyu, posvechenyu Kralya, i drugih sluxbah.

Pit. Zasctose Cerkva osobito danas spomina od muke Isukerftove? *Odg.* Zasctoboje, kakoje recseno, danas pocseo Isukerst terpiti, posli vecsere u vertlu Getsemana znojechise kervjom; gdije bio od Jude izdan, od Xudiah uffachen, i svezan, k-Anni, i Kaifi poveden, od Petra zatajan, i na sudu sugyen, da je smerti dostojan.

Pit. Zascteje pocseo terpiti u vertlu Getsemana? *Odg.* Zasctobo u vertlu Raja zemalskoga, kada Adam sagrisci, pocseloje izgublyenye nasce, i suxanftvo; zatoie u vertlu Getsemana imalo pocseti odkuplyenye, i oslobogyenye nasce.

Pit. Kako bogolyubne dusce ovu noch provede? *Odg.* Provode molechi, tilo pokorechi, i xalechi skruscenim serdcem Isukerfta, koji pogerde neizrecsene onu noch je podnio. Nikoji od osmoga vecsernyega sata nisctase neokuse, do dvanaeftoga Velike Subote, to jeft cseterdeset satah, na posctenye Isukerfta cseterdeset danah, i toliko nochi postechega,

chega, koji kakono kadkada dan za godinu, tako i sat za dan primiti dostojise.

§. 4. *Od Svetih Obicsajab na Veliki Petak.*

Pitanye. Scto obicsaje danas Mati Cerkva csiniti? Odg. Obicsaje ovi dan od istih Aposctolah posvechen u tugi, i xalosti provoditi; zasctoboje Isukerst u ovi Petak posli Cvitnice na smert osugyen i propet, po podne u tri satah umro, i prid vecser ukopan bio.

Pit. Gdi, i u kojije sat propet bio? Odg. Bioje propet na gori Kalvarii u podne u dvanaesti sat; i zato na uspomenu Propeta Isukersta Ludovik Jedenaesti, Kraly Francuski, godiscte 1426. naredioje, dase u podne na molitvu zvoni. *Canisius.*

Pit. Scroche recbi to: Kalvaria? Odg. Kalvaria, rics latinska, rechiche nascki: *mertvacska glava.*

Pit. Zasctose dakle Kalvaria zove ono misto, na komuje Isukerst propet? Odg. S. Jeronim govori, dase zove od lexechih onde mertvacskih glavah onizih, kojisu od pravde osugyeni, i pugublyeni bili. Drugi Otci S. Avgustinom Svetim govore, da je onde Adam, Otac, i glava naroda csovicsanskoga ukopan bio; i zato veli Sveti Ambroxio: spodobnoje, i pristojno bilo; dase onde stavi pervina xivota nascega Isukerst, gdie bio pocsetak smerti nasce stavlyen pervi nasc Otac Adam. Obadva uzroka moglabi biti zajedno istinita; nego ovoje protivno drugomu uzroku: dabi bio onde ukopan Adam, znalibi to bili Xudie; i akobi znali, kakobi oni hotili osquernuti greb Adama, gubechi onde uboice, lupexe, i ostale zlotvore.

Pit. Buduchi da Isukerst je terpio neizrechene muke, i chutio kako svaki csovik: kako nie od tolikih mukah prie umro? Odg. Terpioje neizrechene

muke;

muke; primioje, kakoje S. Birgitti oesitovano privezan k-stupu sceft hilyadah, scseft stotina, scseftdeset, i sceft udaracah; primioje trifta rannah na okrunyenyu, i bih po glavi udren osamdeset, i pet putah; prolioje iz ocsiu sceftdeset, i dvi hilyade suzah; i da oftale muke nebroim, koje nie moguche izbroiti, primioje sto sceftdeset, i dvi muke, od kojih svaka, bilabimu smert zadala, daga nebiasce nyegovo Svemoguchstvo Boxanstveno pokripilo, i uzdarxalo, da za ukazatnam lyubav vechu, veche terpi, i na krixu umre.

Pit. Zasctoje Isukerft hotio na dervu krixa umerti? Odg. Zasctobo nasce izgublyenye poesc od derveta, illiti stabla u Raju zemalyskomu, kada Adam jiduchi od vochja zabranyena priftupi zapovid Boxju. Zato hoti Isukerft smert, na dervu krixa podniti; da po ovomu stablu spasenye imamo; kako Cerkva piva: *da odakle smert izogyasce, odanlebi xivot izascao.*

Pit. Od kakvaje bio derveta Krix Isukerftov? Odg. Kojisu vidili veche komadiese, govore daje bio od derva raftova; alli ni to nie stanovito. Zato govori S. Francesko Salesio: Nie hotio Bog da znamo, od kakvaje bio derveta krix, da i mi siromasctvo, boleft, i svake krixe, kakvenamgodi Bog poscalye dragovolyno primimo.

Pit. Tkoje zastro, i prikrio Isukerfta, da vas goo na krixu nevisi? Odg. Zasterla je, i prikrila, kako govori S. Anselmo, propetoga josc na zemlyi Majka nyegova Maria skinuvsci s-glave maramu svoju, kojase nahodi u Cerkvi Aquisgranskoj.

Pit. Dase vratimo na Ceremonie, illiti Obicsaje, zascto danas Mati Cerkva pocsima sluxbu duhovnu u devet satih? Odg. Zasctoboje Isukerft u devet satih po broju Xudinskomu, umro, na koga kao sprovod i ukop onda dolazimo s-Nikodemom.

Pit. Scto zlamenuje ona na velikomu Oraru prostirka, illiti Orarnik? Odg. Zlamenuje ono platno od Jozipa od Arimatehe potajnoga Ucsenika kuplyeno; u komu platnu, skinuto s-krixa Tilo Isukerstovo, je zavito bilo.

Pit. Govorilise danas Misa? Odg. Negovori; zasctoboje u dan danasćni Gospodin Isukerst sebe na posvetilisćte Otcu Vicsnyemu prikazao; i zascto bose razigyosce Aposctoli cvilechi, i postechi u xalosti do Uskersa.

Pit. Kojese sluxbe duhovne, i Obicsaji csine na misto S. Mise? Odg. Csinese Sluxbe, i Obicsaji puni Otajstva. Sctiuse Prorocsanstva od Isukersta, illi pivajuse: pivase Muka Isukerstova, pisana od S. Ivana, koji je nyu u danascnyi dan svojima oesima gledao: nemechese knyiga na jastuk, nego na golu dasku, na uspomenu Isukersta gola na tverdu dervu krixa, visechega: govorese molitve razlicsite, za Papu, Cesara, i ostale; jerboje Isukerst za sve kolike na krixu molio.

Pit. Zasctose prid molitvam viscje puta piva: Priklonimo kolina? Odg. Dase mi Isukerstu pripoñizno klanyamo, k. muse Xudie prid. nyega poklecsuchi rugahu.

Pit. Scto zlamenuje ono trostruko na tri mistu odkrivanye krixa? Odg. Kada Misnik piva triputa, svaki put pric odkrivajuchi Propechje, i poviscji glas dixuchi: *Evo dervo krixa* zlamenuje, daje Isukerst kako Mesia, illiti Spasitely nasc Propeti, bio pomallo pripovidan, pervo u kutu, illiti bugyaku Xudinske derxave, posli ocsito, najposli u srid Otara, to jest pripovidan u srid narodah: illi kako drugi tomache, daje pervo bio mallo ocsitovan, posli vechma u Jeruzolimu; najposli u srid dva razbojnika propet, velle vechma je ocsitovan, i poznan; daje Sin Boxji, i dasu sva Prorocsanstva od nyega recsena, ocsito ispunyena.

Pit. Scto zlamenuje ono trostruko viscje i viscje krixa dixanye, i klanyanye Sluxevnikab pivajuchib: Hodite dase poklonimo? *Odg.* Zlamenuje, da imamo ukazati posetenye Isukerstu, zarad trostruke pogerde, kojuje za nas podnio: *pervo* u dvoru Kajfe, kadamu Xudie lice prikrisce, udarajuchiga po obrazu, i govorechi: *Prorokujnam Kerste! tko je, kojiteje udario? Drugo* kadase okrunyenu rugasce govorechi: *zdrav Kralyu Xudinski! Treche* kadase Propetu rugasce govorechi: *ako Sin Boxji jesi, snizyi s-krixa*, i *ostala.*

Pit. Zascto Misnik namistivsci Propechje u sridi prid Otarom, i tri puta pokleknuvsci, Propeche lyubi, i za nyime drugi? Odg. Za dat nam razumit; dasu Aposctoli Krix Sveti u srid nevirnika pripovidajuchi nosili, koji na pravu viru obracheni Svetomu Krixu poklonisce se, i Prisvetomu Trojstvu.

Pit. Sctose megyu to piva na koru? Odg. Pivajuse Tuxbe od strane Isukerstove na nezafalni puk Xudinski: *Pucse moj! sctosam ucsinio tebi?* i za redkom Tuxbe, ova Pismica pivase Latinskim, i Gercskim jezikom: *Sveti Boxe, Sveti jaki, Sveti neumerli, smilujse nami.* Nepivase pako Xudinskim jezikom, jerbosu Xudie Isukersta pogerdili, nevirujuchi u nyega. Najposli pivase Pisma na slavu Svetoga Krixa. Ovase csine za napomenutinam; da nebudemo kako Xidovi nezafalni Dobrocsinitelyu nascemu Isukerstu, nego da scrujemo, i slavimo Sveti Krix, po komu jesmo odkuplyeni.

Pit. Scto imamo bilixiti od Krixa? Odg. Imamo ovo, da jucserascni, danascnyi, i sutrascnyi dan prolazechi mimo krixa na velikomu Otaru stavlyena, imamo kolino prikloniti; zasctobo u ovo prime sja Krixa Otajstvo.

Pit. Zasctose posli Klanyanya csini Procesion? Odg. Daseuzme jucser posvechena Hosctia, iz onoga mista, u komuje bila jucser s-Procesionom saranyena.

Pit.

Pit. Scto zatim slidi? Odg. Slide Obicsaii Cerkveni kod Otara to jest: Molitve, Podizanye Hosctie jucser posvechenye, i scnyome Pricsestchenye Misnika: dixesc pako posvechena jucser S. Hosctia jednom rukom, za dat nam razumit, da nie danas posvechena; jerbose danas Misa negovori. Najposli Misnik nosi u grob Prisveti Sakramenat, za napomenutinam ukopanye Isukerstovo.

Pit. Scto csine danas bogolyubni Kerstjani? Odg. Premda nejma danas Mise, dolaze pomnyjvo u Cerkvu, da budu kod Obicsajah, i sluxbe Cerkvene; da sluscaju rics Boxju, i pivanye Muke Isukerstove; da Sveti Sakramenat u grob sadruxe. Mlogi o suhu kruhu poste, pohode Kalvariu, gdise nahodi, i u razlicsitih Cerkvah grob Isukerstov: razmisclyaju bogolyubno Otajstvu Muke, i smerti Isukerstove.

Pit. Kakose Mati Cerkva spomina priko godine od Velikoga Petka? Odg. Postecht, to jest uzderxajuchise od mesa: Ovi obicsaj jest ostao od vrimena Aposctolah, na uspomenu danascnyega dana. Po isti nacsin kako govori Sylvester Papa, Cerkva Zapadna posti Subotu na uspomenu ukopana Tila Isukerstova. I ovo csinimo po izgledu Divice Marie, i Aposctolah, od kojih govori Innocencio Papa, dasu u ova dva dni tuxechi, i cvilechi postili.

§. 5. *Od Svetih Obicsajah na Veliku Subotu.*

Pit. Zasctose ova Subota osobito zove, Subota Sveta? Odg. Zasctobo kako Alkuin govori: Svet sviuh Svetih pocsivaoje danas u grobu: illi kako veli Ruperto, zasctobose Cerkva posvechuje po Svetomu Studencu Kerstnomu.

Pit. Kako S. Mati Cerkva obicsaje ovi dan obsluxivati? Odg. U Xalosti, jer, i Aposctoli s-Divicom Mariom oxalosteni, stajalisu danas zatvoreni

zarad straha Xudinskoga; i zato ovi dan nejma vlastite Mise; veche zabavlyase Cerkva u razmisclyanyu Tila Isukerstova u grobu lexechega, i nyegove prisvete dusce, kojaje sniscla u Limbo, za utisciti stare Otce, Odkuplyenye csekajuche. Ovako stari Kerstjani ovi dan provodisce do Suncsenoga Zapada, illiti Nadvecserja.

Pit. Sctoche rechi: Nadvecserje? Odg. Rechiche bogolyubni Obicsaj starih Kerstjanah, koji prid Velike Svetkovine u Vecser, i obnoch u Cerkvu na molitvu dolazisce, kako josc na Boxichnu Ponochnicu dolaze. Nadvecserje latinski *Vigilia* u ocsi Uskersa biloje najstarje; alli Sveta Mati Cerkva dignulaje ove obicsaje u ocsi Velikih Svetkovinah, zarad mlogih neprilikah, i samo postovi ostadosce.

Pit. Kada pocsima danasenya Duhovna Sluxba? Odg. Onda, kada pocsima blagosov ognya, pervo koga imajuse u Cerkvi sviche uternuti za zlamenovat, da je po smerti Isukerstovoj stari Zakon sverscio.

Pit. Scto zlamenuje obicsaj prid Cerkvom ukresati iz kamena ogany, i naloxiti vatru? Odg. Zlamenuje, da Isukerst, kako govori Sveto Pismo, kamen Nuglyeni, od otverdnutih Xudiah, kako od cselika, i kresala udaran, i umoren je bio: i da iz ovoga Zlamenitoga kamena, to jest Isuker ta je prosinulo pet plamenah od lyubavi, i iz nyih prosinuoje, i uxgaose novi Zakon od millosti, po komuseje vas svit prosvitlyio, i ugriao.

Pit. Scto Misnik prosi, blagosivajuchi novi ogany? Odg. Prosi, da Isukerst, koji je Svitlost svita, prosvitli serdca, i chuchenya nasca; i da u nastajuche Blagdane uxexemose xelyom nebeskom, i da najposli dogyemo u svitlost vicsnyu.

Pit. Sctonam napominya blagosov tamjana? Odg. Da stvari zemalyske nejmaju kripost naravnu

za

za pomochinas u pottribah duhovnih; nego po blagosovu, i molitvah.

Pit. Scto zlamenuje ono kada Djakon nosechi terst s-trima svichami, i poklekavsi u Cerkvi tri puta piva: Svitlost Isukersta, a drugi odgovaraju: Bogu fala? Odg. Zlamenuje zazivanye puka; da zafali Bogu na osobitomu daru: da Otajstvo Prisvetoga Trojstva je od Isukersta ocsitovano, i od Aposctolah po svoj zemlyi navisceno.

Pit. Scto slidi zatim? Odg. Pocsima Otajstvo Uskersnutja po blagosovu Sviche Uskersne pivajuchi Priglasje: *Nekase sada raduje Angyeosko mnosctvo nebesko.* Po komu Cerkva slavno Uskersnutje navistuje, i pivajuchi zaziva Angyele na veselye, koji su navistili lyudma Porogyenye Isukerstovo: pivajuchi: *Slava Bogu na visini, i mir lyudma.*

Pit. Tkoje sloxio ovo priglasje? Odg. S. Ambroxio, alli ne sve, kako jedni szcine, veche samo pocsetak, a ostaloje sloxio S. Avgustin.

Pit. Scto od ovoga Priglasja imase bilixiti? Odg. Da u pervascnya vrimena, kadasuse josc Nadvecsérja obsluxivala, pivaloseje u pocsetak nochi, kako je ocsito iz ricsih istoga Priglasja *ovoje noch*; a posli ovih obicsajah govorilaseje danascnya Misa od Uskersnutja Gospodinova, kojeseje po nochi dogodilo.

Pit. Scto zlamenuje svicba Uskersna? Odg. Zlamenuje Isukersta, koji po Uskersnutju prosvitlyen, prosvitlyioje vas svit; i raztirao tmine nevirstva. Po vosku zlamenujese tilo, po fitilyu dusca, po plamenu Boxanstvo; a pet zerna tamjana, na nacsin Krixa metnuta, jesu zlamenya pet rannah Isukerstovih. Svichja takogyer Uskersna neuxexena zlamenuje oni Stup od oblaka; a uxexena zlamenuje Stup od ognya, koji kakonoje vodio puk Izraelski u zemlyu obechanu, tako sada ovi zlameniti Stup vodi Novovirce po moru Kersctenya.

Pit. Zascto Djakon uxixe Svichju Uskersnu s-jednom od triuh, kojesu na terſtu? Odg. Za datnam razumit, kako one tri sviche nagibajuse k-Svichi Uskersnoi, a od jednese samo uxixe; tako i Dillo Uskersnutja, jeſt dillo triuh Sobſtvah, alli je osobito Sobſtva druguga, koje duscu je stilom opet sjedinilo, i svitloſtjom neumerloſti zaodilo.

Pit. Zasctose prie svichnyaci ugasceni u Cerkvi uxixu od Sviche Uskersne, alli od one kojaje na terſtu? Odg. Za zlamenovati milloſt, i nauk Isukerſtov, koga Aposctoli, kojisu Svitloſt svita, od Isukerſta primisce.

Pit. Zasctose posli toga sctiu Prorocsanſtva? Odg. Za zlamenovati, i napomenutinam Svemoguchſtvo i Dobrocsinſtvo Boxje u Sakramentu Kersctenya ukazano. Dvanaeſt pako Prorocsanſtva zlamenuju dvanaeſt Aposctolah nauk, kojimsu Novovirce ucsili. Pivajuse Prorocsanſtva brez Nadpisa; jerbo jose onda biahu Aposctoli brez Glave, illiti Isukerſta, buduchi daga jose nisu vidili.

Pit. Scto zlamenuju Molitve, kojese za Prorocsanstvih govore? Odg. Zlamenuju xelyu Svetih Otacah, csekajuchih oslobogyenye po Uskersnutju Isukerſtovu.

Pit. Zascto Djakon prid Molitvam piva Priklonimo kolina? Odg. Za ukazati ponixenſtvo, Alli ovo nepiva prid najposlidnyom molitvom; zasctobose prid nyome piva Prorocsanſtvo, u komuse nahodi, da troica od Xudinskoga plemena, po imenu Sidrak Misak, i Abdenago nektiscese pokloniti kipu Kralya Nabukodonozora, kako on biasce zapovidio, damu e kako Bogu klanyaju; i zatose ovde necsini Priklonyenye kolina.

Pit Scto slidi zatim? Odg. Slidi Blagosov Studenca Kerstnoga, i u staro vrime Kersctenye Noviracah; od kojichemo u slidechemu Cslanku govoriti.

Pit. Zasctose posli Blagosovlyena Studenca, i Kersctenya pivaju Litanie od sviuh Svetih? Odg.

Za zla-

Za zlamenovati, da okersceteni, imaiu opchenye, i druscvo sa Svetim u nebu; i danam isprose milloſt doſtojno obsluxivati Otajſtvo Uskersnutja Isukerſtova.

Pit. Scto imamo bilixiti osobito od S. Mise? *Odg.* Imamo 1. Daje ova Misa od Uskersnutja; jerbo Subota ova nejma vlaſtite Mise; i zatosu Otari pokriveni, zasctoboje Isukerſt po Uskersnutju svomu odiven svittom slave. 2. Da na: *Gloria in excelsis.* Zazvone oper zvona, kao navistujuchi veselye Uskersnutja. 3. Da Misnik sversciysci Epistolu, na zlamenye veselya, piva *Alleluja* rice od radoſti, kojache rechi: *Falite Boga.* 4. Da na pivanye Evangyelya nenosese sviche; jerbo slavno Uskersnutje jose nie bilo svima ocsitovano; a nosise tamjan za zlamenovat bogolyubnoſt xenah nosechih pomaſt k-grebu, neznajuchih, da je Spasitely uskersnuo. 5. Negovorise *Credo* jerbo ni Aposctoli nisu jose onda virovali, da je Isukerſt uskersnuo. 6. Negovorise *Offertorium*; za zlamenovat, dasu mucsechi xene k-grebu iscle; i zarad ovoga mucsanya negovorise: *Agnus DEI*; zasctobo nisu jose virovali Odkupitelyu, koji oduima grihe svita, daje uskersnuo. 7. Bilixiti imamo, da posli Pricseſtenya Misnikova negovorise obicsaina Molitva; jer kada pocse obicsaj ovu Misu govoriti u jutru, ondaje takogyer pocseo obicsaj, dase Novovirci, i oſtali sutra dan pricseſte. Zato na miſto molitve po pricseſtenyu pivase kratka, i radosna Vecsernica; zasctobo slava Blagdana Uskersnoga, nejma koliko drugi dnevi, toliko vrimena Vecsernyega, to jeſt tavnoga, buduchi Dan od obilatoga veselya.

§. 6. *Od Svetih Obicsajah na Blagosovu Studenca Kerſtnoga.*

Pit. Zasctose danas, i u ocsi Duhovah ovi Studenac blagosivlya? *Odg.* Zasctoboje bio u perva-

senya vrimena osobiti, i opcheni obicsaj Kerstiti na Veliku Subotu, i zatose zove *Subota Sveta*, jerbotu Novovirci, i drugi po Kersctenyu bili posvecheni.

Pit. A zasctoje bio osobiti obicsaj danas Kerstiti? Odg. Zasctobo Kersctenye zlamenuje ova tri Otajstva, Smert ukapanye, i Uskersnutje Isukerstovo, kako govori S. Pavao napominyajuchinam stati obicsai od Kersctenya po trojemu umocsenyu-su Studenac.

Pit. Kakose ova tri Otajstva po Kersctenyu zlamenuju? Odg. Ovako: 1. Kakoje Isukerst tilesno umro ovomu svitu, tako i mi po Kersctenyu umiramo duhovno svitu, i grihu: 2. Kakoje Isukerst ukopan bio, tako i mi na Kersctenyu po umocsenyu na niki nacsin ukapamose. 3. Kakoje Isukerst trechi dan uskersnuo od mertvih, tako i mi posli trechega umocsenya okersceteni od mertvih ustajemo, to jest duhovno oxivlyujemo, sinovi Boxji, i sinovi millosti, kojismo pervo bili sinovi smerti, i osvete.

Pit. Zasctoje bio obicsai u ocsi Duhovah Kerstiti? Odg. Za napomenutnam, da Kersctenye ima kripost po daru Duha Svetoga, koji je na Duhove sverhu Aposctole snisceao; u koji dan S. Petar je veliko mnosctvo Xudiah na Viru Isukerstovu obratio, i pokerstio.

Pit. Tkoje naredio obicsaj u ova vrimena kerstiti? Odg. Naredioje S. Otac Papa Viktor pervi, i Siricio, dase navlastito nitko nekersti, nego u recsena dva dni razumiuchi ovo od Novoviracah, kojisu veche vrimeniti na kersctenye dolazili. Ovi-a obicsaj derxalaje Cerkva do vrimena Karla Velikoga, to jest okolo godiscta 800.

Pit. Zasceto Misnik blagosivajuchi Studenac razdilyuje vodu rukom po nacsin krixa? Odg. Za zlamenovati, da Kersctenye ima kripost, od kriposti Krixa.

Pit.

Pit. Zascto razdilyuchi vodu proliva na csetiri strane? Odg. Za zlamenovatinam, da je Kersctenye naregyeno za vas narod csovicsanski po svemu svitu.

Pit. Zascto obicsaje tri puta dahnuti po nacsin krixa na vodu? Odg. Za zlamenovatinam, da Kersctenye ima kripost, od Krixa i Prisvetoga Trojstva; zarad ovoga uzroka, i prie csini tri krixa. Dihanye pako, illiti puhanye zlamenuje izagnanye djavla, kojise s-dahnutjem, illiti puhanyem lasno od Misnika izagnati more.

Pit. Zascto Misnik obicsaje svichu Uskersnu zamocsiti u vodu tri puta, i opet dignuti? Odg. Obicsaj jest zamocsiti svichu, drugi put podublye, trechi put do dna, za zlamenovati; da Duh Sveti svojom punostiom napuni Studenac, kakono, kadaje sniscao u prilici goluba na Kersctenyu Isukersta, po ovoi Svichi zlamenovana. Dizanye pako Sviche, zlamenuje kripost Kersctenya, po komu primamo millost, koja nas iz griha dixe u slavu vicsnyu.

Pit. Scto zlamenuje ulivanye ulya, i Krizme, i ono pomiscanye? Odg. Zlamenuje, da namse na Kersctenyu uliva u duscu millost posvechujucha na odpusctenye grihah, i scnyome takogyer druge sverhu naravne kriposti Vire, Uffanya, i Lyubavi. Zlamenuienam josc sdruxenye Isukersta s-pukom Cerkve, na Svetomu Kersctenyu; zasctobo po vodi zlamenujuse puci; a po ulyu, i Krizmi Kerst, to jest Pomazan, illiti Isukerst.

§. 7. *Od Svetih Obicsajah na S. Kersctenyu.*

Pit. Zascto Kum, elli Kuma, kada dite na Kersctenye donese, neulazi senyim u Cerkvu; nego cseka prid vrati Misnika? Odg. Zasctobo dite u necsistochj istocsnoga griha, nie dostojno unichi u Kuchu Boxju: to jest Cerkvu; i za datnam razu-

mit, da Kérscfenye je pervi Sakramenat, illiti vrata, kroz koja u Cerkvu Boxju, i u nebo imademo unichi.

Pit. Zasctose daje ditetu imme Svetca? Odg. Dase onomene po istomu immenu; da navlastito ima kerstjanski xiviti, onoga Svetca naslidovati; nyega u pomoch zazivati, kako svoga osobitoga Pomochnika kod Boga.

Pit. Zasctose i nerazumno ditescce pita od Vire: Virujesčli ti u Boga? Odg. Zato, da znadu Roditelyi, i Kumovi, sctosu poslie duxni ucsiti dicu.

Pit. Zasceto Misnik zaklinya Duha paklenoga, da iz diteta izigye? Odg. No zato, kao dabi bilo dite od duha paklenoga obsigyeno; nego buduchi da on nad ditetom zarad griha istocsnoga oblast ima, zatoga zaklinya, da nyegovu oblast zlomi, i digne od diteta.

Pit. Sctoje pako da po nacsin krixa tri puta dahne u obraz diteta? Odg. Ovo csini, za zlamenovat 1. da kakono Isukerst posli Uskersnutja, dahnuvsci u Aposetole, daoimje Duha Svetoga; tako po Kersctenyu dajese okersctenim Duh Sveti, kakoje nyima potribno. 2. Za zlamenovat, dase po Duhu Svetomu prilika Boxja, na kojuie csovik u pocsetak bio stvoren, opet ponavlya. Zasctobo kako csovik na stvaranyu postade prilika Boxja, kada Bog u nyega dahnu duh xivota; tako i po Duhu Svetomu na Kersctenyu, prilika ona Boxia, kojase po istocsnomu grihu jest pokvarila, opetse ponavlya. 3. Za zlamenovat, da je duh pakleni sa svom svojom oblastju izpuhan, i odaguan po Duhu Svetomu.

Pit. Zascto Misnik ruku na dite stavlya? Od. Zadatnam razumit; dase po Kersctenyu prima u milost i u Cerkvu, i dase duh pakleni nesmie povratiti, kako na podloxna oblasti svojoj.

Pit.

Pit Zascto Misnik toliko puta, a osobito cselo, i persa zlamenuje krixem? Odg. Za zlamenovat 1. da okerscten posta e Cerkva Boxja; koje kako na krovih sagragyenih Cerkavah vidimo, zlamenye, je krix. 2. Za zlamenovat, da okerscten postaje dionik krixa, i muke Isukerstove; pod koga zastavu, to jest krix jest stupio, dase herve protiva diavlu, putti, i svitu. 3. Za zlamenovat, da po Kerscteny u prima niki duhovni pecsat, i zlamenye, kojise neche nikada pomersiti, i po komuchese poznati u vike da jest kerseten. 4. Za zlamenovat, dase po Kersctenyu Ochuchenya otvoraju, i pokriplyuju, za poznati Gospodina Isukersta, i nyegovu Svetu volyu ispuniti. Zlamenujese pako dite krixem na cselu, za datnam razumit; da okerscten ima slobodno, i brez stida krix, i viru Isukerstovu ispovidat: a zlamenujese na persih; da okerscten, ima sa svim serdcem lyubiti krix, i senyime zascititi serdce, iz koga svi grisi iztiesu.

Pit. Scto zlamenuje sol, koju Misnik u usta ditetu stavlya? Odg. Zlamenuje nebesku mudrost, kojase po kersctenyu dobiva; i zato okerscten, ima ovu mudrost pokazati, u svemu derxanyu svomu, a navlastito u govorenyu; da niscta, setoje bludno, i necsisto, illi scto iskernyega uvriditi moxe neizusti: ima takogyer ovu mudrost pokazati u zabavlyenyu o stvarih duhovnih; da kusca, kakoje sladak Gospodin, kakoje sladko dragomu, i millomu Bogu sluxiti. Sol ova josc zlamenuje, da oni koji je okerscten, od nye spominyajuchise, imade pravednost, illiti csistochu svoju od svake griscne gnyilyadi csuvati po umerstvenyu, i pokori tila svoga.

Pit. Zascto Misnik, ucsinivsci od sline, i praha blato ticsese nozdervah diteta, i obodvojega uha? Odg. Ticsese usciu za zlamenovat, da okerscten duxanje imati otvorene iznutarnye usci dusce; to jest da nebude gluh na opomene, pritnye, i obechanya

èhanya Boxja; da slidi glas Pastira Isukersta. Nozdervahse pako ticse, za zlamenovat; damu drage, i ugodne budu stvari nebeske, i duhovne, I ku r[illegible].

Pit. Jelli gdì u Evangyelyu temely ovoga obicsaja? Odg. Jest, kod Svetoga Marka na Pogl. 7. gdise nahòdi da je Isukerst jednoga nevolynika nima, i gluha ozdravio, stavivsci perste u nyegove ùsci, i plyunuvsci dotaknuse jezika nyegova, i recse; scto oni sada koji kersti, govori: *ephèta*, Scto je *otvorise*. Jest temely ovoga obicsaja kod S. Ivana na Pog. 9. gdi nahodimo, da Isukerst plyunu na zem'yu, i ucsinivsci od sline blato, jednoga slipà od porogyenya po ocsiu pomaza, i recse nyemu: pojdi, i umijse u loqui Silojskoj; i on otiscavsci ùmise, i progleda.

Pit. Kakosu ova csudesa temely ovoga obicsaja, buduchi, da niti slipi, niti gluhi po Kerscenyu neòzdravlyaju? Odg. Valya znati, da csovik nekerscten, je'st gluh, slip, i nim duhovnim nacsinom zarad griha istocsnoga, od koga izhodi neumitje: zla chiud, mucsnost u dobru csinyenyu, lasnost na zlo, i druge nemochi duhovne: buduchi dakle da po istomu, grihu duh pakleni, i ochuchjenya dusce osliplyuje, i izopacsuje; u velikoj nevolyi je takav; nitise more drugim nacsinom pomochi, nego akose po svetomu Kerscenyu priporodi, na novi duhovni xivot; po komuse ocsi prosvitlyuju, usçi otvoraju, i jezik odvezuje nacsinom duhovnim. Zato za ukazat scteto griha istocsnoga, i kripost Kerscenya Mati Cerkva slidi premda ne sa svim, dillovanya Isukerstova po ovomu obicsaju.

Pit. Zascto Misnik na dite Sctolu meche? Odg. Zabomuscto daje oblast u Cerkvu unichi, da po Kerscenyu postane udo Cerkve, i dionik dobarah duhovnih.

Pit. Zascto Misnik dite uvedeno u Cerkvu pita: Odricseslise djavla? Odg. Zato, jer koji hoche

che pod zaſtavu Isukerſtovu stupiti, od potribeje, dase odrecse djavla, raskoscjah, i dillah nyegovih; to jeſt svitovnih, i tilesnih poxelyenyah; zasctobo nie moguche dvima Gospodinom Bogu, i djavlu sluxiti.

Pit. Scto imamo ovde bilixiti? Odg. Dase viscje puta spomenemo, sctosmo na Kersctenyu obechali; navlaſtito dasmose diavla odrekli, i dillah nyegovih, to jeſt oholoſti, bludnoſti, i svakoga griha; i zato dachemo iskati ona, kojasu gori, na nebesi, i Bogu Gospodinu nascemu virno do smerti sluxiti.

Pit. Zasctose maxe dite ulyem na persih, i megyu plechih? Odg. Za zlamenovati; da oni, koji je stupio pod zaſtavu Isukerſtovu, imase kako vojnik nyegov do smerti svoje hervati s-djavlom, tilom, svitom, i poxudam nyihovim; da zadobie krunu viesnyu. Za ovo razumiti, imase znati od obicsaja starih; dasuse navlaſtito obicsavali u yem pomazati oni, kojibise hervali, da kripkii budu. Maxese dite ulyem megyu plechih, za zlamenovati josc, da okersceten ima no iti na ramenih svojih jaram Isukerſtov, to jeſt nyegove zapovidi obderxavati, koji jaram premdase csini texak, milloſt Boxja po ulyu zlamenovana, tako pokriplyuje serdca pravovirnih, daga ucsini slatka, i lagana.

Pit. Zascto opet pita Misnik: Virujesc'i u Boga Otca, i oſtala? Odg. Zasctobose u ovih Pitanyih zderxe Otajſtva nasce Vire, brez koje Kersctenye nie korisno.

Pit. Scto zlamenuje polivanye vodom? Odg. Zlamenuje, dase dusca po ovomu Sakramentu opira tako; da akobise od tila odilila, upravbi iscla u nebo.

Pit. Zascto Misnik okerscteno dite maxe krizmom na verhu glave? Odg. Za datnam razumit; da csovik po Kersctenyu sjedinyujese s-Isukerſtom, Glavom Tila Zlamenitoga, illiti Cerkve; i zatose

Kerſtja-

Kerstjaniu zove od *Kersta*, to jest *Pomazana*, illiti Isukersta.

Pit. Zasctose okerscţenu daje bila svitta, alli maramica? Odg. Za zlamenovati ovu lipotu, i csistochu, kojomje duşca po Kerscţenyu nakichena; i za napomenut, da kerscten ovu csistochu do smerti csuva. Bilixiti ovde valya, da u pervascnya vremena, okerscteni Novovirci na Veliku Subotu obicsavasce bile svitte obuchi, i nositi do perve Nedilye po Uskersu; i zarad toga nikojisu Veliku Subotu, *Bilom Subotom* nazvali; kako, i Mati Cerkva pervu Nedilyu po Uskersu zove *Nedilyu u Bilih*, razumiuchi: *Svittah*, zasctobosu Novovirci josc u ovu Nedilyu bile one svitte nosili, i posli nye obicsajne svoje halyine uzeli. Drugi pako piscu, dasu one bile svitte svukli u ocsi ove Nedilye to jest u Subotu, i zato *Nedilya u Bilih*, imase razumiti, kako dabi tko rekao: *Nedilya posli Subote u Bilih.*

Pit. Zasctose nezove Subota, alli Nedilya po Duhovih, Nedilya u Bilih. Odg. Zato, zasctoboje najpervo bio obicsaj kerstiti Novovirce samo u Subotu Veliku, i ondaje zvana Nedilya u Bilih: Premdasu pako i na Duhove posli kerscteni bili, ovo ime: *u Bilih* nie nadito Nedilyi po Duhovih; zasctobose na Duhove sluxi Cerkva cervenim ruhom, zarad ognya, buduchise ukazao Duh Sveti u prilici ognyenih jezikah.

Pit. Zasctose okerscţenu daje svicba gorucha? Odg. Za zlamenovati, da viru od lyubavi goruchu, kojuje na Kerscţenyu primio, nastoji s dobrimi dillih csuvati, i uzmloxati; i s-ovom svichjom od lyubavi, na skradnyoj uri prid Isukersta Sudca, kako mudre Divice, dochi.

Pit. Scto imamo od Kumovah bilixiti? Odg. Imamo 1. Da kako oni koji kersti, tako i Kumovi s-kumcsetom, s-Otcem, i Materom nyegovom ulaze u Rodstvo Duhovno. 2. Buduchi Kumovi Duhovni

hovni Roditelyi poſtali kumcseta, po Kersctenyu na xivot Duhovni priporogyena, duxnisu kumcse, na miſto koga odgovaralisu na Kersctenyu, ucsiti Otajſtva vire nasce; akobi navlaſtito nyegovi roditelyi tilesni umerli. 3. Duxnisu, kako Sveti Avguſtin govori opomenuti kumcse; da csiſtochu csuva, da jezik od proklinyanya uztexe; da necsiſtih, i bludnih pisamah neizuſti. Ovako S. Avguſtin.

NACSINI
OD
BOGOLYUBNOSTI
Na Posctenye Muke, i Smerti Isukerſtove.

Istomacsivsci Obicsaje Cerkvene, kojise csine na posctenye Muke, i Smerti Isukerſtove, od potribeje sada kazati nacsine, po kojim nascu Bogolyubnoſt pokazati imamo. Nacsini ovi jesu razlicsiti. 1. *Uspomena* bogolyubna Muke, i Smerti Isukerſtove, 2. Promisclyanye Otajſtvah Muke, i Smerti nyegove, illi doma illi u Cerkvi, illi pohodechi Kalvariu, i Grob Isukerſtov. 3. *Put Krixa*. Nacsin mlogima Prosctenyih darovan, od koga nie toliko potribno ovde kazati; buduchi da Misnik Reda Svetoga i Slavnoga Otca Francescka, koji puk ovim bogolyubnim putem vodi, obicsaje kazati sctose ima promisclyati, i moliti. 4. Upisanye u Bratinſtvo Umiraiuchega na Krixu Isukerſta, i Xalosne pod Krixem Majke Marie. 5. Bogolyubne Molitve. Od ovih Nacsinah slidi sada Nauk obilati.

USPO-

USPOMENA MUKE, I SMERTI ISUKERSTOVE.

Plod i korist Uspomene, kako i sviuh ozgor recsenih Nacsinah ima biti ova; da navlastito sa svim serdcem csovik lyubi Gospodina Isukersta, to jest daga zarad lyubavi nyegove neuvridi; dase sa svom pomnyom csuva od smertnoga griha, po komu postaje uzrok muke, i smerti nyegove, i nikim nacsinom na krixga razpinya; dase od svojih grihah zarad lyubavi nyegove svesardno pokaje, da zarad te lyubavi nyegove nyega slidi, dobro dillujuchi, i svaka podnosechi.

Uspomenu muke, i Smerti Isukerstove, akomu xeli csovik zafalan biti, imati moxe na ovi nacsin.

1. Kadase probudi, nekase prikersti skuplyenom pametju, i ovako na sebi krix csinechi, neka namini, i prikaxe sva kolika dilla svoja na poscteniye Propetoga Isukersta.

2. Pervo nego ostavi postelyicu, neka misli ono, sctoje S. Bernardo mislio: *Gospodin moj na tverdomu krixu visi; a ja na mekhanoj postelyici: O Gospodine! zateje postelyica; a zame tverdoga krixa dervo.*

3. Kadase odiva, nekase spomene od Isukersta u dvoru Iruda bilom svittom, a u dvoru Pilata cervenom porugana, i neka uzdahne: *O porugani u biloj, i cervenoj, halyini Gospodine! udilimi csistochu serdca, uxganu lyubav.*

4. Kadase umiva, i csesclya, nekase spomene, kakoje Pilato poznajuchi Isukersta pravedna, ruke umio: kako Xudie Isukersta za kose potezasce, i terzasce: kakomu ocsi, prikrivasce, i neka uzdahne. *O pripravedni Gospodine! operi mene od nepravde moje u kervi tvojoj. Za iskubene vlasi tvoje, odnimi od mene sve, sctogodi je neugodno ocsima tvojim. Za prikriven obraz tvoj, dajmi dase vazda spominyam od ocsigledja tvoga.*

5. Po

5. Po isti nacsin, sctogodi csini, alli vidi, morega na ovu bogolyubnu uspomenu probuditi. Kadase znoji, alli vidi vertao, illiti basccsu; neka uzdahne: *Za tvoj kervaoi znoj, o Isukerste! smilujse meni.* Kada vidi Sunce: *Za ono xalosno Sunca pomercsanye smilujse meni.* Kada hodi, a osobito tesckim putem: *Za oni priresczki put tvoj, kadasi igyuchi krix nosio na Kalvariu. &c.* Kada vidi kojegodi dervo: *Za pritescko tvoga krixa dervo &c.* Kada vidi berdo: *Za gerdobnu smert, kojusi na Kalvarii podnio, smillujse meni.*

6. Kada S. Misu slusca, imase osobito spomenuti od Muke, i Smerti nyegove; a najvechma, kadaje Podizanye. Kada govori Virovanye, bogolyubnim, i xalosnim serdcem govorechi one ricsi: *Mucsen pod Poncziom Pilatom, propet, umro, i pokopan.* Uzdahnuchi viscje puta priko dan, a osobito, ako nejma vrimena dugo moliti, neka strilyatom molitvicom podigne serdce svoje govorechi: *Isuse smillujse meni!* koji xivom virom, i bogolyubnim serdcem ove tri ricsi izgovori, vecheje ugodan Spasitelyu, nego kojibi hilyadu redakah raztrescenom pamechju rekao. Tako on isti S. Brigiti ocsitova. Ovo csiniti moxe, na Propeche pogledajuchi, mimo nyega, illi mimo krixa igyuchi.

7. Kada trudi, alli sctogod pati, neka dobrovolyno podnosechi uzdahne: *Na poscrenye muke tvoje o Isukerste! kojisi zame trudio, i patio.* Pustinyaku jednomu bih ocsitovano; da jedna sluxavka je svetia poslujuchi, nego on molechi, i postechi. Zatoju on upita scto csini, i o kojojse stvari svetoj osobito zabavlya? Odgovorimu ona ponizno: Moj Sveti Otcse! ja csinim, sctomi zapovidaju starji: akobi i ktila, nejmam vrimena moliti; zasctobo valya, da sada metem, sada perem, sada kuham; sada opet nosim derva u kuhinu; i kada derva na rame dixem, naminyujem ovi trud za lyubav Isukerstovu, koji je zame grisenicu na

S korva-

kervavih ramenih svojih pritescki Krix nosio. Eto kolikoje korisna uspomena ova! Doisto zaboraviti-se od Muke Isukerstove jest zlamenye opakoga xivota, i zlamenye opake smerti; kakono od nyega spominyatise jest zlamenye pravedna xivota, i sriche smerti.

PROMISCLYANYE
MUKE ISUKERSTOVE,
U Cerkvi, illi Doma; illi pohodechi Kalvariu, i Grob Isukerstov.

Kakose ima csiniti Molitva Pametlyiva, illiti Promisclyanye, kazanoje posli Molitavah Jutarnyih; s-kojim, alli sctoje lasnie slidechim nacsinom morese svaki sluxiti, illi doma, illi u Cerkvi, na nacsin oni, kojimse csini Promisclyanye, kadase csini Put Krixa, i pohode Stajalisćta na Kalvarii.

Put na Kalvariu ima razlicsita Stajalisćta prikazujucha Muku Isukerstovu. Stajaliscte *pervo* prikazuje Isukersta kervavim znojem oblivena. *Drugo* nemillo bicsevana. *Trechje* ternyem okrunyena. *Cseverto*. Od Pilata puku prikazana, i na smert osugyena. *Peto* Krix nosechega. *Scesto* na Krix propeta. *Sedmo* Oxaloftchenu Majku Mariu. *Osmo* Grob Isukerstov. Na nikojih mistih nahodise viscje ovakovih Stajalisctah. Nacsin Promisclyanya more biti ovi.

Pervo nego pocsmesc ovo Promisclyanye, ucsini svesardno Pokajanye, i Odluku.

Poka-

Pokajanye.

GOspodine Isukerſte za lyubav moju propeti! kajemse za sve grihe moje; dasam scnyima tvoje prisvete ranne povridio; i uvridio tebe neizmirno dobro polyublyenoga Stvoritelya, i Spasitelya moga, koga lyubim sverhu stvarih. I zato merzechi na sve grihe moje, odlucsujem temelyito; date nechu u napridak uvriditi. Smillujse meni Gospodine, za sve kolike muke tvoje, i smert, kojusi zame podnio.

Odluka.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe! klanyamse prid obrazom Velicsanſtva tvoga, i prikazujem tebi ovo Promisclyanye na slavu tvoju, na posctenye Propetoga Spasitelya moga, i xalosne Majke Marie. Dopuſtimi milloſt Otajſtva Svete Muke bogolyubno promisclyati; da nyezin plod ochutim, od grihahse svesardno pokajem, i naſtojim Isukerſta Propetoga slidití. O Isuse Propeti! budimi u pomoch: i ti o Prixalosna Majko! moli zame Sina tvoga, koja nyega slidechi, i nyegovu muku procinyujuchi chutilasi neizrecsenu xaloſt; isprosimi milloſt, dami Bogolyubnoſt ova bude na spasenye. Amen.

Drugo. Kada igyesc putem, govori Gospinu krunicu Xalosnu, illi obicsajnu; i za svakim Otcsenascem uzdahni k-Isukerſtu:

O Isuse! jasam tvoga
Uzrok puta kervavoga;
Od nyegase sad spomeni,
I milloſtiv budi meni!

A za Desetkom Zdravi Maria reci:

Sveta Majko! ranne tvoga.
Sinka zame Propetoga,
U serdcemi pritisni.

Treche. Kada govorechi krunicu dogyesc prid Stajaliscte, klekavsci poklonise prid onom prilikom; i reci:

Klanyamose tebi Isukerſte, i blagosivlyamo tebe.
Jersi po Svetomu Krixu svit odkupio.

Zatim promisclyaj Otajſtvo ono, kojeti prilika ondi prikazuje. Akolibi pako u Cerkvi, illi doma csinio Promisclyanye, gdi nejma prilike, metni prid ocsi od pameti ono Otajſtvo, jedno, alli viscje, kojechesc promisclyati, kao dabi iſtim tvojim ocsima gledao, i promisclyaj ovako: *Tko-je, koji je terpio? Gospodin Isukerſt, Sin Boxji, Bog i Csovik, Kraly neba, i zemlye. Sctoje terpio? ah ovu strascnu, i neizrecsenu muku. Za kogaje terpio? ah zame nevolynoga cervka; zame nepriatelya svoga, zame nezafalna griscnika? Zasctoje zame terpio? dame oslobodi ne od kakvegodi samo nevolye, da neizgubim glavu, scto takogyer bi csudnovato bilo; nego dame oslobodi, i odkupi od vicsnye paklene muke. Tkogaje usillovao, da zame ovo terpi? Nitko; s-drage volye svoje; za lyubav*

moju

moju hotioje tva terpiti, O lyubavi neizretsene? Kakoje terpio? s csudnovatim usterplyenyem, kao mirno janescce, nisctase netuxechi protiva kervnikom svojim. Kakochumu vratiti ovu lyubav? Dabi on iskao od mene, da bilyadu puta za nyega ja kerv moju do straxnye kaplyice proliem, kakoje on zame prolio; joscmu nebi mogao lyubavi tolike vratiti, jer sctosam ja cervak pram Sinu Boxjemu? alli on toliko neiscte od mene, nego samo hoche, daga lyubim sverhu svake stvari, daga neuvridim; da neponovim nyegove svete ranne s-mojima grisi; daga slidim u usterplyenyu. Kakosamu dosada lyubav vratio? o xalosti! Zatim skruscenim serdcem reci;

Molitva,

O Prilyublyeni Spasitelyu moj! o Dobroto neizmirna! kolikaje prama meni lyubav tvoja! nemoguju pamechu mojom dosechi zadosta; nego zacsugyen, i prostert prid tobom, zafalyujem tebi priponizno, na ovoj lyubavi, kojusimi ukazao; kadasi ovu prigorku muku zame nevolynoga, i nezafalnoga griscnika podnio. (*Moresc ovde onu muku imenovati; na priliku: znojechise kervavim znojem: illi, zame nepilo bicsevan.*) Ah kakosam smio posli tolike lyubavi provriditi prisvete ranne tvoje, i tebe o neizmirno dobro uvriditi. Oprostimi Gospodine! molimte za dostojanstvo prisvete Kervi, kojusi na muki ovoj prolio, oprostimi grihe moje, na koje, iz lyubavi tvoje, skruscenim serdcem merzim: do-

pustimi milloſt; da ja imajuchi u serdcu muku tvoju, na uyezino poscteilye, i za pokoru grihah mojih, svaku protivsctinu dobrovolyno podnesem Amen.

Otcse nasc. Zdrava Mario. Slava Otcu. Smillujse meni Gospodine! Smillujse meni.

Csetverto. Na ovi nacsin promisclyaj, i moli kod drugih Staialiscta; i gdi nejma Stajaliscta, kada navlaſtito u Cerkvi csinisc Promisclyanye, promisclyaj Otajſtva redom ozgor metnutim, kolikoti vrime dopuscta, i doversci, gornyu Molitvu govorechi. Kada pako ucsinisc Promisclyanye od Propetoga Isukerſta, namiſto molitve gornye, slidechju govori:

Molitva prid Propelom.

O Lyubitelyu, i Odkupitelyu dusce moje! kakvate griscnim ocsima mojim, vidim sada! Vidim porugana, i pogergyena! vidim na krixu nemilloſtivo propeta; vidim i virujem zame propeta! Ah! jasam, jasam, nesrichni krivac! jasam uzrok muke, i smerti tvoje! Sagrisciosam o moj Spasitelyu prilyublyeni! i tolikosam puta sagriscio! Ah zasluxiosam hilyadu mukah paklenih; alli sa svim tim, joscse uffam, i uffamse temelyito; dame nechesc zapuſtiti, i odbaciti zarad neizmirne dobrote, i millosergya tvoga. Tisi na krixu umro, da ja u vike neumrem, i nepoginem. Vapiu u nebo

proti-

protiva meni grisi moji priveliku osvetu isctchuchi; alli vechma kripoſtan je glas rannah tvojih, koji zame prosi millosergye, i oprosctenye. Ovo tvoje prisladko Imme JEZUS illiti Spasitely nad glavom tvojom napisano uffanye moje kripi, dame hochesc grisenika premda najgorjega, i najvechega milloſtivno spasiti.

Smillujse dakle meni o Isuse primilloſtivi! za ovo prisveto Imme Isus, budi milloſtiv meni, koji nisi manye milloſtiv sada, negosi milloſtiv bio na dervetu krixa, kadasi za grisenike, za nepriatelye tvoje Otca Nebeskoga molio: Otcse! oproſti nyima.

Evo ja sada s-Pokornicom Mandalinom, prid krixem tvojim proſtert poznajem xaloſtan grihe moje; xalim i sa svim ſerdcem placsem; ah xalim! dasam uvridio tebe Boga moga najveche Dobro, koga sverhu svake ſtvari lyubim.

Ah! sctoje da od lyubavi, i xaloſti neumiram? jersam uvridio tebe, koji zame umro jesi! O da barem mogu iz ocsiu griscnih gorke suze ronechi toliko xaliti, kolikosi ti o Prilyubeznivi Spasitelyu xalio, i plakao grihe moje prolivajuchi Kerv iz sviuh udah tila tvoga. Ah nesrichni grisi! merzim sa svim serdcem na vas; i volim sada

na ovomu mistu u millosti Boxjoj umerti, nego u napridak neprocinyenu Dobrotu Boxju s-ikakvim, a osobito smertnim grihom uvriditi. Pokripi o Isuse! ovo obechanye po millosti tvojoj, i u nyoj uzderxime do smerti moje. Amen.

Otcse nasc. Zdrava Mario. Slava Otcu. Smillujse.

Peto. Promisli prigorku xalost Majke Marie, kojaje sve one muke chutila u serdcu, koje Isukerst je na tilu podnio; a osobito rannu persah sulicom mertvomu Isukerstu zadatu, koja nyezino serdce progye, i uzdahni.

Molitva Xalosnoj Majci Marii.

O Kralyico Mucsenikah, prixalosna Majko Spasitelya moga! ispovidam, da prisveto serdce tvoje, nisu manye rannili macsi grihah mojih, nego macsi xalostih tvojih. Alli sa svim tim negubim uffanye; jerbo znadem; da ti skrusceno, i ponizno serdce nigda neodbiasc; zato s-punim uffanyem k-tebise uticsem ô Utocsisctche griscnikah! i za prigorke tvoje boletti priklonito molimte, isprosimi od polyublyenoga Sina tvoga sada, i na csas smerti, pravu xalost, i sverseno pokajanye za grihe moje. Amen.

Scesto. Promisclyajuchi, kako dabi umerlim ocsima gledao, u grobu mertva Isukersta, bogolyubno uzdahni.

Mo-

Molitva kod S. Groba.

O Prisveto, i odabrano pokoja misto, prisvetim Tilom Spasitelya nascega posvecheno! O prisveto Tilo s-Boxanstvom sjedinyeno. Evo ja prostert u duhu prid Svetim, i Slavnim Grobom poklanyamse tebi u Grob postavlyenu. O prilyubeznivi Isuse! koji za lyubav nascu, kako hoti roditise u tugyemu, i nevolynomu mistu; tako hoti i u jedan tugy, i nov grob, u csistu platnu zavit, ukopan biti; da i nasce serdce, koje je grob xivi, kada tvoje prisveto xivo Tilo u Otarskomu Sakramentu primamo, bude po pokori novo, i od sviuh grisenih poxudah csisto. Alli zasctobo ja posebi nemogu zate misto dostojno pripraviti; zato molimte ponovi ti, i ocsisti po millosti tvojoj serdce moje; da te viscje puta u xivotu dostojno primam, a osobito u vrime smerti moje. Ah! ondame pokripi, kada dnevi moji, kao osina nagnuse; onda samnom do sverhe ostani, da srichno priminem, i josc morebiti ovu godinu u grob moj postavlyen, iz nyega na sudnyi dan slavno uskersnem u xivot vicsnyi. Amen.

Otcse nasc. Zdrava Mario. Slava Otcu. Smillujse.

Priporuka.

PRimi Gospodine Isukerste slabu ovu moju sluxbu, na poscteny̨e muke, i smerti tvoje. Dopustimi millost tebe u napridak virno sliditi, i po tvojih stopah igyuchi, u Kralyestvo nebesko dochi; dase stobom radujem na vike. Amen.

Pisma od S. Krixa.

BArjak Kralyev igye sada,
Sja Krix Sveti, gdi podnese
Gorku smert, nasc Xivot; kada
Smertjom xivot nam iznese.
Gdi on s-kopjem ranyen proli
Vodu, i Kerv csudnovato;
Da ozdravi nasce boli,
I opere griscno blato.
Stablo slavno, i rumeno,
Od Kralyeva rumenila;
Ti bih samo odregyeno
Dotaknutse svetog Tila.
O Blaxeno! gdie visila
Cina Svita: tisi bilo
Ucsinyeno vaga Tila;
Tisi paklu robje odnilo.
Zdrav o Krixu! u sadanye
Vrime muke Boxjeg Sina,
Duscah nascih ti uffanye,
Nasca pomoch ti jedina.

Ti

Ti uzmloxaj millost svima,
Koji jesu u millosti,
A kojisu griscni, nyima
Pomersivsci grihe prosti.

Tebi vrutku od spasenya
Trojstvo! Duha od svakoga
Fala: dajnam odkuplyenya
Dar po Krixu dobitoga.

O Krixu csastni! kojisi donio spasenye nevolynim; kojomchute falom uzvisiti? zasctobosinam xivot nebeski pripravio.

℣. Klanyamose tebi Isukerste, i blagosivlyamo tebe.

℟. Jerbosi po svetomu Krixu svit odkupio.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste, Sinu Boga xivoga! verzi muku, Krix, i smert tvoju, megyu sud tvoj, i duscu moju sada, i u vrime smerti moje: i dostojse darovati meni millost, i millosergye: xivim oprosctenye, mertvim pokoj: Cerkvi tvojoj mir, i sloxnost: i nami griscnikom millost, i slavu vicsnyu. Koji xivese, i kralyujesc s-Bogom Otcem, u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Spasitelyu svita! spasinas, kojisi po krixu odkupio nas: od nepriatelyah oslobodinas, i vazda pomozinas, tebe molimo Boxe nasc.

BRA-

BRATINSTVO I. SUKERSTA NA Krixu Umirajuchega, i Oxalostchene polak Krixa. Majke nyegove MARIE.

§. I. *Sctoje ovo Bratinstvo?*

Ovo Bratinstvo jest jedna pravovirnih od obodvojega spola bogolyubna Skupsctina, pod zastavom Svetoga Krixa sabrana; koja osobitim bogolyubstvom sctujuchi Gospodina Isukersta, na Krixu Umirajuchega, i Oxalostchenu pod Krixem Majku nyegovu, nastoji po svojih molitvah, i drugih dobrih dillih isprositi xivim srichnu smert; a mertvim u ovo Bratinstvo upisanim, pokoj vicsnyi. I ovoje sverha, na kojuje ovo Bratinstvo naregyeno, navlastito za posao od svijuh najvechi, za dobru, i srichnu smert; i zatose obicsaje zvati: *Skupsctina od dobre smerti.*

Ovo Bratinstvo pocsetoje po dopusctenyu Svetoga Otca Pape Innocencia Desetoga, godiscte, hilyadu sceft sto, i pedescto; koje zarad goleme koristi, i xelye srichno umerti, po svih Kralyestvih, razplogyeno, i rascireno, Sveti Otci Pape potverdisce, i Prosctenyem mlogostrukim darovasce. Osobito blagodaran ukazaoseje Sveti Otac Papa Benedikt Trinacsti, godine hilyadu sedam sto dvadeset, i devete, koji je takogyer odredio; da ovo Bratinstvo Isukersta Umirajuchega nazvano, nazivase zajedno Majke pod Krixem Oxalostchene, kojaje Umirajuchih Pomochnica osobita.

Nastojanye, i brigu na ovo Bratinstvo pripoructsilisu Sveti Otci Pape Redu Druxbe Isusove; i zato nejma Nastojnika drugoga, nego Otca Duhovnoga

noga iz iste Druxbe, imajuchega oblast u ovo Bratinstvo primati, i upisati.

Premdaje obicsajno upisatise, kadasu Blagdani ovoga Bratinstva; nisctanemanye, i u drugi kojimugod drago dan, svatko upisatise moxe; ako dogye u Cerkvu Druxbe Isusove, i ispovidivscise pricsesti za dobiti Prosctenye podpuno. Ako pako nebi mogao dochi, imase doma na ovu odluku ispoviditi, i pricsestiti; i posli napisano svoje imme, i pridivak poslati, illi s-ricsju obznaniti Otcu Duhovnomu; dase upisce u Knyigu ovoga Bratinstva, i damuse poscalye Prilika Bratinska.

Nitko nie niscta duxan platiti, dase upisce; akoli pako sctogod dade, kadase upisuje; illi kadasu Blagi dnevi, ako tko metne koji novcsac na Otar Isukersta Propetoga, illi kod Kipa Xalosne Gospe; illi akose tko spomene u straxnoj oporuki, to jest testamentu; scto mlogi, ne samo bogatii, nego i ubozi, kolikosu moguchi, csine, onoche istomu Isukerstu, i Gospi pokloniti; i od istoga Spasitelya stostruko darovan biti. Od potribeje ovde zabilixiti, i dobro pametiti, da ono sctose donese s-prilikom, kada tko umre, nedajese za Misu, zasctoboju Otac Duhovni nemore govoriti; negose moxe, scto i csini, za pokojnoga na Misi spomenuti, i puku navistiti, da za nyega moli. Ono dakle scto bogolyubna Bratcha, i Sestre za pokojnoga donose, prima Otac Duhovni za Otarsku sluxbu, i potribu ovoga Bratinstva; i ovoje dobro dillo zasctoboje na posctenye Boxje, od Otca Duhovnoga primlyeno, sctoje dato; i odregyeno, dase na isto posctenye ima potrosciti.

Najposli imase znati, da ovo Bratinstvo, na razlicsitih mistih, ima nikoje razlicsite obicsaje: Na priliku: Na jednihje mistih u Petak Misa za xive, i mertve; a na jednihje u Petak samo za xive, a u Ponedilyak za mertve. Na jednihje mistih Bogolyubnost Csetverovrimena u Petak, a na jednih u Nedi-

lyu

lyu Csetverovrimenu, illiti Quaternu. Zato nekase svaki derxi onoga obicsaja, koji je u mistu onomu, u komuse on nahodi. Joscje jedan osobiti Obicsaj, koga nemogu mucsanyem prochi, na nikojih mistih, a osobito u Italii, i obslaxujese jedan put u Misecu. Ovi Obicsaj illiti spasonosna Bogolyubnost, zovese: *Priprava na dobru smert*, koju csinechim Sveti Otac Papa Benedikt Csetèrnaesti dopultioje Prosctenye podpuno; a Ispovidnikom oblast odrisciti od grihah onih, od kojih u drugo vrime nemore svaki Ispovidnik grisnika odrisciti. Ovu Bogolyubnost, premda kod nas nie obicsaja, more svaki csiniti, kakochu u kratko od toga zabilixiti pod Nadpisom: *Bogolyubnost za srichnu smert.* §. 3. u Nacsinu devetomu.

§. 2. *Naredbe ovoga Bratinstva.*

Kako svaka dobro naregyena Skupsctina, tako i ova Naredbe svoje ima; koje scto valya dobro pametiti, ni po jedan grih nezaduxuju. Naredbe pako jesu ove:

Naredba. 1. Bratcha, i Sestre ovoga Bratinstva, imaju csesto u svojih molitvah, i drugih dobrih dillih prositi sebi, i ostalim u Bratinstvo upisanim millost Boxju za srichnu smert; a mertvim izbavlyenye od mukah Ocsisctenya, i pokoj viesnyi.

Naredba. 2. Imaju zazivati svesardno u pomoch Isukersta Propetoga, Prixalosnu Majku Mariu, i druge Sveteze na csas smerti Pomochnike; osobito pako Svetu Barbaru, za srichno priminutje Odvitnicu; i oviuh Svetih Blagdane s Bogolyubnom uspomenom sctovati.

Naredba. 3. Ako koji uzmogu, neka u kuchi prid ocsima imaju priliku Isukersta Propetoga, i Prixalosne Majke; alli barem Krix, kanoti vlastito obilixje, i zastavu ovoga Bratinstva, i neka prid nyim molitve obicsajne govore. Korisnobi josc bilo

kod

kód sebe nositi krixich, za imati vazdascnyu uspomenu Umirajuchega Isukersta.

Naredba. 4. U bolesti, siromasctvu, i u ostalih protivsctinah, imajuse usterplyeno derxati; da po ti nacsin poslane od Boga krixiche, illiti nevolyice dobrovolyno podnosechi, pod barjakom krixa nasliduju Gospodina Isukersta.

Naredba. 5. Svake godine, u petu Nedilyu Korizmenu, illiti Gluscnicu, kanoti u Blagdan ovoga Bratinstva poglaviti; imaju dochi u Cerkvu Druxbe Isusove, i ispovidivscise pricsestiti. Kojimje pako moguche, neka i u Ponedilyak za Gluscnicom slidechi, na Misu dogyu, kojase govori za svu Bratchu, i Sestre, kojisu priko sve godine priminuli.

Naredba. 6. Svaku Quaternu Nedilyu u jutru i po podne na obicsajnu bogolyubnost imaju dochi; illi, gdi je drugi obicsaj svaki Quaterni Petak, i onde jednu Misu za mertve, a drugu po Prediki za xive sluscati: koji pako nebi mogli dochi, neka doma za xive, i za mertve Boga mole.

Naredba. 7. Svaki Misec, kadaje Pricseschenye Opchjeno, kakonoje u Poxegi svake Mlade Nedilye, imajuse ispoviditi, i pricsestiti za dobiti Prosctenye podpuno.

Naredba 8. Svaki Petak imaju dochi na Bratinsku Misu, kojase prid Svetim Sakramentom za xive, i za mertve govori, na Litanie odgovarati, i sveti blagosov s-bogolyubstvom primiti: i takojer, gdi je obicsaj, dase za mertve u Ponedilyak Misa s-Litaniami govori.

Naredba. 9. Svaki pako dan za xive, i mertve ovoga Bratinstva, imaju govoriti Litanie od muke Isukerstove, illi Lavretanske, illi Krunicsicu od pet Ranah Isukerstovih; illi barem pet Otcsenasca, i pet Zdravi Maria. Po isti nacsin, kad u podne zvoni na pozdravlyenye, imajuse spomenuti od Isukersta Umirajuchega, govorechi za srichnu smert Otcsenasc, illi koju drugu molitvicu.

Na-

Naredba 10. Ako uzaznadu, da je koji Brat, illi Sestra, alli koji stranski tescko bolestan, nekaga bratinskim nacsinom opomenu, i ponukuju, da nastoji u vrime Svete Sakramente bogolyubno primiti.

Naredba. 11. Bolésnika, kojise nejma szcsim pomochi; i mertvaca, kojise neima szcsim ukopati, neka pomogajn, koliko uzmogu, illi zaduxbinicom, illi sluxbom tilesnom mislechi, da csine ono istomu Isukerstu, scto csine siroti.

Naredba. 12. Kada koji Brat, alli Sestra umre, domachi imaju obznaniti Otcu Duhovnomu, i odPrilike Bratinske odrizano pokojnoga ime doniti; dase on s Bratchom, i Sestram u Svetoj Misi, i molitvah spomenuti more.

Ove Naredbe, kakoje recseno, pod grih nezaduxuju; zato nekase nitko neboji podati u ovo Bratinstvo mislechi: ja nemogu toga obsluxivati; jer ako i neobsluxi ove Naredbe, neche sagrisciti. Dostojnoje pako, i pravo onoliko csiniti koliko komu poslovi dopusctaju. Akoje dalcko od Varosca nekase doma za xive, i za mertve spomene. Damu pakò ovo na pamet pade, neka nemeche Prilike Bratinske, za gredu, illi u Sanduk; nego neka metne na stinu, da imajuchiju prid ocsima, priko dan spomenese, bogolyubno uzdiscuchi k-Isukerstu Propetomu, i Prixalosnoj Majci Marii: po ta nacsin ispunitiche drugu, i trechu Naredbu.

§. 3. *Proscteny a ovoga Bratinstva.*

1. Svaki Brat, i Sestra, akose ispovidi, i pricsesti, dobiva obilato illiti podpuno Proscenye oni dan, u kojise u ovo Bratinstvo upisuje.

2. Svaki Brat, i Sestra, akose ispovidi, i pricsesti, dobiva u vrime smerti podpuno Procstenye. Kojise pako nebi mogao ispovidíti, i pricsestiti; akose sversceno pokaje, i skruscenim serdcem, ako

nemo-

nemore jezikom, zazove Prisveto Imme JEzus, dobiva takogyer podpuno Prosctenye.

3. Svaki Brat, i Seftra dobiva podpuno Prosctenye na Blagdan Poglaviti ovoga Bratinftva, to jeft u Petu Korizmenu, illiti Gluscnu Nedilyu, ako od Subotne Vecsernye, illiti Doverscetka, do zapada Sunca ifte Nedilye ispovidivscise pohodi Cerkvu Druxbe Isusove, i u nyoj pricseftise, molechi na odluku Svetoga Otca Pape za sloxnoft Poglavicah Kerftjanskih, izkorenyenye krivovirftvah, i uzviscenye Svete Matere Cerkve.

4. Svaki Brat, i Seftra, i svaki pravovirni dobiva podpuno Prosctenye svakoga Miseca, kadaje Pricseftchenye Opchinsko; akoşe ispovidi, i u Cerkvi Druxbe Isusove pricsefti molechi za uzviscenye Svete Matere Cerkve, za izkorenyenye krivovirftvah, i za sloxnoft Poglavicah Kerftjanskih: i ifto Prosctenye moxe svaki za sam sebe, illi za duscu u mukah od Ocsisctenya dobiti, i nyu osloboditi.

5. Svaki Brat i Seftra dobiva podpuno Prosctenye na Boxich, Vodokerftche, Uskers, Spasovo, Duhove, u Nedilyu Prisvetoga Trojftva, na Brascancsevo; na Blagdan Neosqvernyena Zacsechja B. D. Marie, Svitloga Marinya, illiti Ocsiftchenya, Blagovifti, illiti Navisctenya, Velike, i Male Gospoine: na dan svakoga Aposctola; na dan S. Jozipa, S. Ivana Kersftitelya, i sviuh Svetih, ako ispovidivsci grihe svoje, u Cerkvi Druxbe Isusove pricseftise, molechi kako svakomu bogolyubnoft nadhane, za uzviscenye Svete Matere Cerkve, za iskorenyenye krivovirftvah, za sloxnoft Poglavicah Kerftjanskih, i za cseftitoft Rimskoga Pape. Ovo ifto Prosctenye more svaki zase dobiti, illi po nacsin od: Pomochi naminiti za jednu duscu u mukah od Ocsiftchenya, i nyu osloboditi.

6. Svaki Brat, i Seftra dobiva Prosctenye sedam godinah, i toliko Cseterdeseticah, ako u Qnaterni

 Petak,

Petak, illi u Nedilyu na Misu dogye, i ispovid ucsinivsci pricsestise. Ovo isto Prosctenye dobiva svaki, ako u Petak, illi u Nedilyu dogye po podne u Cerkvu Druxbe Isusove, i onde kakoje u jednih mistih priko sve godine obicsaj, kadase Sveti Sakramenat na Otar stavi, bude molio, illi tilo svoje bicsevao.

7. Svaki Brat, i Sestra dobiva Prosctenye jedne godine viscje puta, to jest, kada u Petak, illi u Ponedilyak Misu Bratinsku bogolyubno slusca, i na ostale Bogolyubnosti obicsajne dolazi: Kada mertvaca sprovodi; i kad nebi mogao ovo ucsiniti, zaradi bolesti, illi poslovah; ako csuvsci zvono izgovori Otcsenasc, i Zdravu Mariu klecsechi, za duscu pokojnoga, illi za zdravje bolesnoga. Kada u Vecser pervo nego spavat pogye, protrese svicst svoju, to jest, misli, ricsi, i dilla svoja: Kada pohodi zaderxane u tamnici, illi nemochnike, u nemochnicskoj, illi vlastitoj kuchi. Ova sva kolika Prosctenya moguse odlucsiti, i naminiti, za dusce u mukah od Ocsistchenya.

8. Svaki Brat, i Sestra, po dopuscteny u S. Otca Pape Innocencia Desetoga dobiva Prosctenye sceestdeset danah, kada csuvsci; da u podne zvoni, spomenese od Umirajuchega Isukersta, i sctogod moli: Kada Propelo illi drugu Priliku od muke Isukerstove kod sebe, illi u kuchi imajuchi bogolyubno sctuje: Kada Litanie od Muke Isukerstove, illi Krunicsicu od pet Rannah govori: Kada csini, illi slusca razgovor od muke Isukerstove: Kada megyu nepriatelyih mir, i sloxnost ucsini; illi nastoji ucsiniti: Kada za mertve, u ovo Bratinstvo, upisane govori pet Otcsenascah, i pet Zdravih Maria: Kada griscnika na put od spasenya dovede; illi neumitna naucsi, sctoje za spasenye znati potribno: Kada siromahu lemozinicu udili; illiga na stan primi, illiga narahni. Najposli kadagodi csini dillo od bogolyubstva, illi Lyubavi Kerstjanske, ovo Prosctenye

dobi-

dobiva. Zato svaki Brat, i Sestra, po svakomu dobru dillu more ovo Prosctenye sceſtdeset danah zadobiti.

9. Sverhu ovih tolikih Prosctenyah, ono joscæ je velle osobito; da po dopusctenyu S. Otca Pape Benedikta Trinaeſtoga, svaki Brat, i Seſtra dobiva Prosctenyah *Stajalisctah Rimskih*; to jeſt Prosctenya, koja dobivaju oni, koji u Rimu Cerkve za to odregyene pohode; ako navlaſtito Bratcha, i Seſtre pohode Cerkvu Druxbe Isusove; illi ako nye onde nebi bilo, koju drugu govorechi sedam Otcsenascah, i sedam Zdravi Maria, dobivaju ona Rimska Prosctenya, kako dabi iſte one Cerkve u Rimu pohodili; koja sva kolika mogu naminiti za dusce u mukah od Ocsiſtchenya. Ova Prosctenya Rimska dopusctena jesu u Korizmi od Csiſte Sride, do perve Nedilye po Uskersu, i viscie puta priko godine, na priliku u svaku Nedilyu Adventa, illiti Pricsaſtja Gospodinova; svaku Sridu, Csetvertak, i Petak Quaterni.

§. 4. *Istomacsenye Prosctenyah.*

Velike milloſti, kako vidismo Sveti Otci Pape jesu dopuſtili ovomu Bratinſtvu, koje da bolye razumiemo, iſtomacsiti hochu Nauk od Prosctenya, i najpervo, sctoje Prosctenye?

Prosctenye jeſt Odpusctenye muke vrimenite, kojuje griscnik za grihe veche oprosctene duxan podniti, illi na ovomu, illi na drugomu svitu u mukah od Ocsistchenya. Ovo Odpusctenye biva po priloxenyu Blaga Cerkvenoga, dopusctenu od Svetoga Otca Pape.

Recsenoje 1. da je Odpusctenye *muke*, zasctobose niedan grih neprascta po Prosctenyu, nego samo muka, illiti pokora za grihe; zato Prosctenye od sviuh grihah, rechiche: prosctenye pokore za sve grihe: kako takogyer: odpusctenye trechega diila grihah, rechiche: odpusctenye pokore, illiti

muke, kojubi griscnik imao podniti za trechi dio grihah svojih.

Recsenoje 2. Muke *vrimenite*, zasctobo muka vicsnya, kako i grih prasctase na Ispovidi, po svesardnom pokajanyu, i ocsitovanyu istih grihah; i zatoje recseno: *za grihe veche oprosctene.* Muka ova vicsnya po grihu smertnomu zasluxena, i na Ispovidi oprosctena, prominyujese na vrimenitu pokoru; ka i na sudu svitovnomu biva; kada krivcu, kojibi imao glavu izgubiti, pedepsa smerti prominyujese na pedepsu tamnice za jednu godinu, alli viscje.

Po Odpuscteny u muke vrimenite nejmase ovde razumiti odpuscteny e pedepse one, po kojoj Bog kara zloche lyudih na ovomu svitu, kakonosu pedepse kuge, glada, vojske; koje Bog, kako bilixi prinaucsni *Suarez*, od same dobrote svoje prascta. Zato po odpuscteny u muke vrimenite, imase razumiti odpuscteny e muke illiti pokore od dvi verste. Jednaje, kako ucsi Sveti Toma Naucsitely, koju Ispovidnik naregyuje na sudu duhovnomu; to jest na Ispovidi, kako osvetu, i pedepsu grihah prosctastih, a ne onu, koju neregyuje kako likariu; dase griscnik csuva bolye od grihah doscastih. Dase po muki vrimenitoj ima razumiti, naregyena pokora od Ispovidnika, uzrok jest, zasctobo Prosctenya iz megyu drugih uzrokah dopusctena jesu na misto priteseckih pokorah, koje Ispovidnici u pervascnya vrimena po starih Naredbah, za texje grihe naregyivali jesu. Druga versta, kojase ima razumiti po odpuscteny u muke vrimenite, jest koju Bog na svomu sudu naregyuje, to jest muka od Purgatoria, illiti Ocsistchenya. Ovesu dakle dvi muke, dvi pedepse, dvi pokore, kojese po Prosctenyu odpuscstaju.

Recsenoje 3. da ovo Odpuscteny e muke vrimenite biva po priloxenyu Blaga Cerkvenoga. Ako upitasc, koje, gdilije ovo blago Cerkveno? Za razumi-

zumiti ovo, imase znati 1. Da Gospodin Isukerst Odkupitely nasc, je prikazao Bogu Otcu neizmirnu zadovolynost, za svega svita sve kolike grihe velike, i male. 2. Da Blaxena Divica Maria, i drugi Sveti jesu primloga dobra dilla ucsinili. Ova bilixivsci, odgovaram: Ovo Blago Cerkveno jest obilnost neizmirnih zadovolynostih Isukerstovih, Blaxene Divice Marie, i Svetih; i ovo Blago Duhovno jest u uspomeni Boxjoj.

Rechiche ovde tko: Ako muka Isukerstova, illiti zadovolynosti Isukerstove jesu neizmirne cine, i vridnosti, i zatose nemogu nigda izprazniti; csinise krivica neizmirnoj zadovolynosti Isukerstovoj, nadodajuchi nyoj zadovolynosti Blaxene Divice Marie, i Svetih? Na to odgovarase; dase necsini krivica Isukerstu, buduchi da on isti ovo nadodanye hoche; da pacse je na nyegovu vechu slavu, kada muke one, koje Sveti jesu za nyega podnesli, jesu drugima korisne za odpuscteny e nyihove pokore, illiti pokaranya; zasctobo, i one iste muke, i zadovolynosti Svetih imaju svoju vridnost od muke Isukerstuve.

Rechiche josc tko: Sveti primilisu podpunu plachju, to jest Kralyestvo Nebesko; kakobi dakle josc mogli za grihe nasce zadovolyiti? Na tose odgovara: Valya znati da dobra dilla dvostruku dobrotu, illiti kripost u sebi zderze. Jednaje kripost od *zasluxenya*, po kojoj pravedan zasluxuje sebi uzmloxanye millosti, i slave nebeske. Ovu kripost, i dobrotu dobrih dillah, nemore pravedan drugomu priloxiti, i pokloniti; jerche svaki, kako veli S. Pavao primiti plachju, kojuje zasluxio. Druga dobrota i kripost koju u sebi dobra dilla zderxe, jest kripost od *zadovolynosti*, po kojoj pravedan csini zadovolyno Pravdi Boxjoj za pokoru grihah svojih. Ovu dobrotu i kripost dobrih dillah more pravedan drugomu priloxiti; zasctobo jedan na misto drugoga more dug izplatiti. Buduchi dakle da Gospodin

Isukerst, i Blaxena Divica Maria nisu nigda sagrisciti, i zato nyima nebiasce od potribe zadovolyiti pravdi Boxjoj; a drugi Sveti mlogo viscje zadovolyisce pravd Boxjoj po primlogih dobrih dillih svojih, nego biahu duxni za pokoru grihah svojih; zato da ove zadovolynosti nebudu izprazne Gospodin Bog, koji niedno dillo nepropuscta brez plachje, dopuscta Cerkvi, da muku Isukerstovu, i zadovolynosti Svetih, koje nyima priticsu, prikaxe, i namini za pokoru ostalih duscah, kojesu duxne zadovolyiti Pravdi Boxioj. Ovo nas ucsi deveti Csla-nak Virovanya, u komu ispovidamo *Svetih Opchinu*; to jest da mi dobarah nyihovih dionici-jesmo. Ovo pako Duhovno Cerkveno blago, illiti zadovolynosti; danam korisne budu, od potribeje danamse priloxe; kakono na priliku, da melem koristan bude, od potribeje dase priloxi ranni, i na nyu privie; i zatoje recseno: *po priloxenyu Blaga Cerkvenoga.*

Recsenoje najposli, da ovo priloxenye Blaga Cerkvenoga dopuscta Sveti Otac Papa, illiti da on Prosctenye dopuscta; buduchi, da je nyemu kako svomu Namisniku Isukerst rekao, kadje rekao S. Petru: *Tebichu dati klyucse kralyestva Nebeskoga; sctogodi bude c odvezati sverhu zemlye, bitiche odvezano, i na nebu.* Buduchi pako duxnost podniti pokoru, jest uzao illiti zaprika, kojanam zabranyuje unichi u Kralyestvo Nebesko; zato Sveti Otac Papa kako Namisnik Isukerstov ima oblast od nyega oni uzao odvezati po razdilyenyu Blaga, koje nyegov j brig, i oblasti iest izrucsio.

Iz ov oblasti date Svetomu Otcu Papi slidi, da more, i za mertve, kojisu u Csistilu, dopustiti Prosctenye, i nyima Kralye vo Nebesko otvoriti. Istinaje, da mertvi nisu veche pod oblastjom S. Otca Pape; alli sa svim tim jerbo Cerkva, koja zaradi tri mista, u kojihse nahodi, razdilyujese u tri diila, to jest Cerkva, koja u nebu kralyuje; Cerkva, kojase u Purgatoriu, csisti; Cerkva, koja na ovomu

svitu

svitu protiva djavlyu vojuje jest jedna Cerkva, imajuchi opchinu, i dionicstvo dobarah; zato i mertvi moguse pomochi po priloxenyu Prosctenya.

Od potribeje pako znati, da Papa na drugi nacsin dopuscta Prosctenye xivim; a na drugi nacsin dopuscta za mertve. Prosctenye xivim dopuscta *na nacsin odriscenya*, to jest on isti odpuscta pokoru vrimenitu, kako Sudac, Namisnik Boxji prikazajuchi plachju Bogu iz Blaga Cerkvenoga. Prosctenye za mertve dopuscta *na nacsin pomochi*; to jest on neodpuscta nyima pokore vrimenite; jerbo nad nyima nejma oblasti, kako nad xivim; nego prikazuje Bogu plachju iz Blaga Cerkvenoga, to jest zadovolynosti Isukerstove, i Svetih; a Bog onu plachju prima, i muke vrimenite odpuscta. Kakono na priliku, kada tko posti za duscu mertvoga, neodriscuje nyega od pokore, i muke, koju podnosi, nego oni post, kako zadovolynost Bogu prikazuje; a Bog prima, i onoj dusci muke odpuscta. Ovde josc valya bilixiti tri stvari. 1. Da sam Papa ima oblast od Isukersta Prosctenye dopustiti; a Biskupi od Pape. 2. Da Prosctenye od Svetoga Otca Pape dopuscteno, nemoxemo naminiti za mertve, ako ovo Papa nedopuscta. 3. Da Prosctenya, koja mi naminyujemo za mertve, neznamo doisto, primali Bog, illi neprima za onu duscu za kojusmo naminili? zatoje korisno viscje puta za nyu naminiti Prosctenye podpuno.

Prosctenye, koje Papa dopuscta, jest od dvi verste: jedno jest podpuno, illiti obilato, po komu prascta Bog griscniku svu muku vrimenitu; kojuje za sve grihe duxan podniti; i zatose zove Prosctenye od sviuh grihah. Ovo Prosctenye Podpuno razlucsujese od Jubilea samo po oblasti, koju onda Ispovidnici imaju, kojom navlastito mogu od vechih grihah zaderxanih, i ustavlyenih odriscenyu Biskupovu, illi Papinu, griscnike odrisciti; i zavite u druga dobra dilla promiuiti. Drugo Prosctenye jest,

po komuse samo dio od pokore griscniku prascta, na priliku: Prosctenye cseterdeset danah, sedam godinah, hilyadu godinah; odpusctenye trechega diila grihah; razumiuchi dase prascta pokora, kojabise imala csiniti po starih Naredbah Carkvenih toliko danah, illi godinah; i takogyer dase prascta toliko muke od Ocsiftchenya, tolikobise proftilo, dabi gri cnik toliko danah, alli godinah pokoru csinio po naredbah starih; i zato nie iftina, scto nikoii szcine, kadaje Prosctenye sto danah; hilyadu, alli dvadeset hilyadah godinah; dase prascta muka od Purgatoria od sto danah, alli dvadeset hilyadah godinah, zasctoboche prie toga sverha svita, i Purgatoria biti.

Za razumiti ovo josc bolye, imamo znati dasu u stara vrimena velike Pokore naregyivane. Pokora naregyena za cseterdeset danah zvanaje Cseterdesetica, i ovaje od dvi verfte; jednaje poft cseterdeset danah, kakono u Korizmi, Latinskim jezikom nazvana *Quadragena*. Druga cseterdesetica jeft poft cseterdeset danah, o suhu kruhu, i vodi; nazvana Latinskim jezikom *Carena a carendo* zasctobo grisceniei nisu imali dopusctenye okusitise drugoga jegyeka. Kadaje pako poft bio naregyen za sedam godinah, pokora ova zvanaje *Sedmerogodnica*. Latinskim jezikom *Septenna*. Kadase dakle daje Prosctenye od pet, illi deset Cseterdeseticah, alli Sedmerogodnicah, razumiti imamo; dase tolika muka od Ocisctenya prascta, kolikabise proftila, dabi toliko Cseteredeseticah, alli Sedmerogodnicah poftili. Kolikabise pako muka proftila, dabi toliko poftili, to sam Bog znade.

Pitatichesc: kakose ima razumiti Prosctenye hilyadu godinah, buduchi da nitko neche xiviti toliko godinah, i zato nemore ni pokore toliko godinah csiniti? Na ovose odgovara: Nahodese griscnici, koji tako opako xivu, da akobise nyima imala narediti pokora, po starih naredbah, po kojihseje

za

za jedan smertni grih naregyivala pokora sedam godinah; od potribebi bilo zarad mnosctva nyihovih grihah, dajimse pokora od hilyadu godinah naredi.

Najposli valya znati, dasu nikoja potribita onomu, koji Proscteñye xeli primiti, i jesu ova. *Pervo.* Dase nahodi u millosti Boxjoj, to jest brez smertnoga; zasctobose krivina pokore neprascta, ako se pervo neuprosti krivina griha: nije dostojno, da Bog nepriatelyu svomu toliku millost daruje. Nikoji szcine, da csovik akose i nahodi u smertnomu grihu, more zadobiti proscteñye za mertve, buduchi dasu oni u millosti Boxjoj; zasctobo kada griscnik ucsini zapovigyeno dillo, onda Papa prilaze dusci mertvoga, i za nyu prikazuje zadovolynosti Isukerstove, i Svetih. Alli ovoje nestanovito, zasctobo koj naminyuje Proscteñye za mertve, naminyuje ono, koje on dobiva; i zato oni, kojise nahodi u smertnomu grihu, buduchi daga nemore dobiti, nemorega ni naminiti. Od potribeje dakle, dase nahodi u millosti Boxjoj, kada barem csini najposlidnye dillo. *Drugo.* Potribnoje, da xelechi primiti Proscteñye, ima odluku onu, koja zapovigyen jest u dopuscteñyu; i zato koji hoche Proscteñye dobiti za mertve, od potribeje, da za nyih namini, i odlucsi. *Treche.* Potribnoje, da ucsini cilovato sve ono, scto, i kakoje u dopusteñyu Proscteñya naregyeno.

Istomacsivsci nauk od Proscteñya; nadodatichu nikoja Proscteñya, koja mogu pravovirni dobiti, ako i nisu u ovo Bratinstvo upisani. 1. Koji govori Dilla Vire, Uffanya i Lyubavi dobiva svaki put sedam godinah Proscteñye. 2. Koji govori klecsechi, kada zvoni na pozdravlyeñye, u jutru, u podne, i u vecser: *Angyeo Gospodnyi* dobiva svaki put sto danah Proscteñye. Ovo Proscteñye obodvoje dopustioje Benedikt XIII. 3. Koji slusca Prediku Duhovnikah pod Naredbi, dobiva Proscteñye petnaest godinah Gergur IX. 4. Koji pako kod re-

recsenih Duhovnikah uz Korizmu, u Ponedilyak, u Sridu, u Petak slusca Prediku, dobiva Prosctenye sto trideset, i osam godinah. Nikola III. Alexander IV. i drugi. 5. Koji recsenih Duhovnikah Cerkvu bogolyubno pohodi, svaki dan more dobiti Prosctenye csetefdeset godinah i pedeset danah. Ova Prosctenya dopustilisu razlicsiti Pape. *Casarubius.* 6. Koji govori Litanie od Prisvetoga Immena Isusova dobiva Prosctenye tristo danah; a koji govori Lavretanske, dobiva dvi sto danah. Sixto V. 7. Koji govori Krunicu od pet Otcsenasca, i petdeset Zdravi Maria, to jest trechi dio krunice Velike, dobiva Prosctenye pet godinah, i toliko Csetefdeseticah. Sixto IV. Koji dakle govori cilu krunicu Gospinu, dobiva Prosctenye petnaest godinah, i toliko Csetefdeseticah. B. Pio V. 8. Koji sadruxi Prisveto Tilo Isukerstovo, kadse nosi bolesniku, dobiva Prosctenye pet godinah, i toliko Csetefdeseticah; sceft pako godina, koji svichju goruchu nosi: koji pako ova nebi mogao ucsiniti govorechi jedan Otcsenasc i jednu Zdravu Mariu, dobiva sto danah Prosctenye. Innocencio XII. 9. Koji govori pet Otcsenascah i pet Zdravi Maria, na posctenye muke Isukerstove, i Xalosti B. Divice Marie, dobiva Prosctenye deset hilyadah godinah. Leo X. 10. Koji govori redak: *Blagosovlyeno budi Sveto, i Neosquernyeno Zacsechje Blaxene Divice Marie*, dobiva Prosctenye sto danah. 11. Koji govori Molitvicu: *Dusco Isukerstova.* dobiva Prosctenye tri sto danah. Ivan XXII. 12. Koji govori Molitvicu: *Zdrava Kralyico*, dobiva Prosctenye csetefdeset danah; a trideset danah, koji nakloni glavu na redak: *Slava Otcu.* Ivan XXII. Evo kolikonam blago daruje Mati Cerkva! koje smallim trudom zadobiti moxemo. Zato nastojmo po nyemu oddruxitise Pravdi Boxjoj na ovomu svitu; dase od prilyutih mukah izbavimo, kojebi imali na drugomu svitu podniti. *Gobat Viva.*

Mo-

Molitva

Kadase tko u Bratinstvo upisuje, i u svako vrime pristojna.

GOspodine Isukerste! Propeti moj Spasitelyu, i Odkupitelyu, kojisi za spasenye nasce tebe istoga na Krixu Umirajuchi Bogu Otcu prikazao: evo ja sada prosiert u duhu pod zastavom Krixa tvoga, na svidocsanstvo moje prama tebi lyubavi, prid Polyublyenom Majkom tvojom Mariom, i svim dvorom nebeskim prikazujem tebi mene svega, i cilovito na Posvetilisce vikovito.

Primi o Spasitelyu pridobrostivi! ovo prikazanye: primi tilo, i duscu moju, koju sa svima dillih mojih priporucsujem u prisvete Ranne tvoje, priklonitim serdcem molechite za prigorke xalosti razcvilyene pod Krixem Majke tvoje, za prisvetu i neprocinyenu Kerv tvoju; i za onu gorkost, kojusi za nas podnio, kadaseje od blagosovlyenoga Tila tvoga, prisveta Dusca tvoja dilila, smillujse meni, smillujse svoj kolikoj Bratchi, i Sestram ove tvoje Skupsctine, smillujse u svih potribah nascih; a osobito na csas smerti u potribi najvechoj; primi onda sirotice dusce nasce u millostive, i ocsinske ruke tvoje o pridobri! o primillostivi! o prisladtki Isuse. Amen.

Mo-

Molitvica kad u podne zvoni.

O Propeti Isukerste! molimte za prigorku muku, kojusi umirajuchi na Krixu zame podnio, smillujse meni, u vrime smerti moje, Amen.

Kada Ura bie.

PO muki, i smerti tvojoj o Isukerste! budimi millostiv na csas smerti moje. Amen.

Kada prolazisc pokraj Krixa, alli Kipa Isukerstova.

KLanyamose tebi Isukerste, kojisi po Krixu svit odkupio. Smillujse nami Gospodine, smillujse nami! *Illi*: Isuse zame propeti! smillujse meni.

Kada zvoni za umirajuchega.

O primillostivi Spasitelyu! za onu prigorku muku, kojusi za lyubav nascu podnio, tri ure na Krixu visechi; a osobito onda, kadaseje dilila prisveta dusca tvoja, smillujse dusci ovoj, kojase sada dili; i prirediju u xivot vicsnyi. Amen.

Sveta Mario, umirajuchih Pomochnico! Sveti Miohilo Arkangyele, Sveti Angyeo Straxanine, Sveti Jozipe, Sveta Barbaro, i svi Sveti molite za nyu.

Otcse nasc. Zdrava Mario.

Sveti

Sveti Otac Papa Klement Jedanaesti, molechim za umirajuchega, kadase zvonom dade zlamenye, dopustioje Prosctenye cseterdeset danah.

NACSIN

Govoriti Krunicsicu od pet Rannah Isukerstovih.

Krunicsica ova, kao i Gospina ima Krixich na komu jedni govore Virovanye spominyajuchise od Smerti Isukerstove, a jedni ovi Redak prid Virovanyem: *Gospodin nasc Isukerst poniziosejé ucsinyen posluscan do smerti, i do smerti Krixa.* Na veliko zerno, illiti, na prilicsicu Glave Isukerstove govore ovi Redak: *O Otcse Vicsni! pogledaj na obraz Sina tvoga Isukersta. Otcse nasc.* Na tri manya zerna, govore tri Zdrave Marie, na uspomenu triuh urah Isukersta, na Krixu visechega, prosechi tri kriposti Vire, Uffanya, i Lyubavi.

Buduchi pako dije Ova krunicsica od pet Rannah, zato ima pet peticah, illiti pet redovah, i svaki red od pet malih zernah, a prid svakom peticom ima zerno veliko, na komuje prilicsica Ranne Isukerstove. *Pervo* zerno ima prilicsicu *Ranne Serdca*, i ovde imamo prositi uxganu lyubav prama Isusu, i Marii. *Drugo* ima prilicsicu *Ranne live noge*; i ovdi prosimo pravo Pokajanye. *Treche* ima prilicsicu *Ranne desne noge*, i ovde prosimo kripost pridobiti napasti. *Cseterto* ima prilicsicu *Ranne live ruke*; i ovdi prosimo izbavlyenye od mukah paklenih. *Peto* ima prilicsicu *Ranne desne ruke*, i ovdi prosimo spasenye vikovito.

Krunicsicu ovu negovore svi jednako. Jedni pocsimaju od krixicha; i na svako veliko zerno, pocsimajuchi od Ranne serdca, govore ovi Redak: *O dobri Isuse! usliscime; megyu ranne tvoje sakrijme.*

krijme. A za ovim redom Otcse nasc na poscte-nye Ranne Isukerstove. Na ono pet malih zernah govore pet Zdravi Maria, na posctenye pet Rannah Isukerstovih, i za svako pet Zdravi Maria, govore csetiri Redkah Placsa B. D. Marie: *Sveta Majko*: Doverscivsci pet peticah vrachajuse k-Ranni Serdca, i nyojse priporucsuju.

Drugi opet drugim nacsinom ovu krunicu govore, i pocsimaju od Ranne live noge, na veliko zerno govorechi Zdravu Mariu, a na svako malo zerno Otcse nasc. U ovomuse slaxu obadva nacsina; kadase govori Otcse nasc, ondase valya spomenuti od muke, kojuje Isukerst po zadatoj onoj Ranni primio; a govorechi Zdravu Mariu, valyase spomenuti od xalosti, kojuje chutila Majka prixalostna onu Rannu gledajuchi. Lipje i pervi nacsin; alli zasctoboje drugi u ovo vrime obicsajnii, zatochu nyega sliditi, i kazati razborito, kakose ova krunica ima govoriti. Najpervose govori Dillo od Poklonyenya Prisvetoj Ranni, za nyime pet Otcsenascah. Slava Otcu: na veliko zerno: Zdrava Mario; i *Sveta Majko*. Kadase ova krunica govori u opchini illiti druxbi, on koji govori Poklonyenye, govori sam illi sjednom stranom *Otcse nasc* do ricsi: *na zemlyi* a druga strana govori: *Kruh nasc* do sverhe. Po isti nacsin govori Zdravu Mariu do ricsi *Isus*, a druga strana: *Sveta Mario*. Prikerstivscise dakle pocsmi:

Poklonyenye Ranni live noge.

GOspodine Isukerste, Spasitelyu primillostivi! poklanyamse priponiznim serdcem prisvetoj Ranni tvoje noge live, kojusi zame stolikom lyubavju podnio. Zafalyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinye-

noj,

noj, i molimte priklonitim serdcem, za dostojanstvo ove prisvete Ranne, dopusti-mi podpuno oprosctenye grihah mojih, za koje iz svega serdca kajemse, sctosam po nyima uvridio najvechu i nesverscenu do-brotu tvoju, i uzrok bio prigorke muke tvoje.

K-tebise sada uticsem o Utocsiscte gri-scnikah prixalosna Majko Isukerstova; i molimte ponizno, za onu bolest, kojusi I-mala u tvomu serdcu gledajuchi, i procinyu-juchi ovu Rannu, prikaxi Sinu tvomu ovu moju slabu molitvicu, da po tebi, i po tvojoj molitvi usliscana bude. Amen.

Pet Otcsenascah na uspomenu Muke Isuker-stove. *Slava Otcu* na zafalnost Prisvetomu Troj-stvu. Jednu Zdravu Mariu na uspomenu bolesti Majke Oxaloschene; i za nyom:

Sveta Majko! Ranne tvoga
Sina zame Propetoga,
U serdcemi pritisni.

Poklonyenye Ranni desne noge.

GOspodine Isukerste, Spasitelyu Primi-lostivi! poklanyamse priponiznim serd-cem prisvetoj Ranni tvoje noge desne, ko-jusi zame s-tolikom lyubavju podnio. Za-falyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinye-noj, i molimte priklonitim serdcem, za do-

stojan-

ſtojanſtvo ove prisvete Ranne, dopuſtimi jaku pomoch protiva svakoj napaſti; da veche nigda nepadem u grih smertni; jerbo poznajem, kakosam po sebi slab u svakoj najmanyoj napaſti.

K-tebise sada. *i sva oſtala, kako ozgor.*

Poklonyenye Ranni live ruke.

GOspodine Isukerſte, Spasitelyu Primilloſtivi! poklanyamse priponiznim serdcem prisvetoj Ranni tvoje ruke live, kojusi zame s-tolikom lyubavju podnio: Zafalyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinyenoj; i molimte priklonitim serdcem, za doſtojanſtvo ove prisvete Ranne, oslobodime od mukah paklenih, koje dasam viscje puta zasluxio po grisih mojima, poznajem, i xalosno ispovidam.

K-tebise sada. *i sva ostala, kako ozgor.*

Poklonyenye Ranni desne ruke.

GOspodine Isukerſte, Spasitelyu Primilloſtivi! poklanyamse priponiznim serdcem prisvetoj Ranni tvoje ruke desne, kojusi zame s-tolikom lyubavju podnio. Zafalyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinyenoj, i molimte priklonitim serdcem za doſtojanſtvo ove prisvete Ranne, dopuſtimi

date

date vidim, i na vike uxivam u nebeskoj slavi, kojusam viscje puta po mojima grisih izgubio.

K-tebise sada. *i ostala, kako ozgor.*

Poklonyenye Ranni Boka.

GOspodine Isukerste, Spasitelyu Primilloštivi! poklanyamse priponiznim serdcem prisvetoj Ranni tvojih prilyubeznivih persah, kojusi s-tolikom lyubavju zame podnio. Zafalyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinyenoj; i molimte priklonitim serdcem, za dostojanstvo ove prisvete Ranne, kojusi hotio posli tvoje smerti primiti, za ukazatinàm lyubav tvoga serdca; dopustimi priuxganu lyubav pram tebi, i polyublyenoj Majci tvojoj; da ja kojisam dosada (o xalosti!) lyubio stvari izprazne ovoga svita, tebe lyubim u napridak onom lyubavjom, kojom tebe lyubi Majka tvoja; a nyu da lyubim lyubavju onom, kojom ti nyu, kako Majku tvoju lyubisc.

K-tebise sada. *i sva ostala, kako ozgor.*

Na tri mala zerna, na usppmenu Isukersta tri ure na Krixu xiva.

GOspodine Isukerste Spasitelyu Primilloštivi! poklanyamse priponiznim serdcem tebi na Krixu xivuchemu, i umirajuchemu.

chemu. Zafalyujem tebi na ovoj lyubavi neprocinyenoj; i molimte priklonitim serdcem, za onu triu urah prigorku muku, i smertno hervanye, kojesi zame podnio, dopustimi milloit sveto umerti. O dobri Isuse! molimte, koliko igda mogu, u vrime smerti uslisci mene. Megyu Ranne tvoje sakrij mene, u koje priporucsujem duscu moju.

Ktebise sada uticsem o Utocsiscte grišnikah, Prixalosna Majko Isukerstova! i molimte ponizno za onu bolest, kojusi imala u tvomu serdcu, uz Krix stojechi, i placsnim ocsima gledajuchi Sina tvoga na nyemu umirajuchega; prikaxi Sinu tvomu ovu moju slabu molitvicu, da po tebi, i po tvojoj molitvi usliscana bude. O Pomochnico umirajuchih! budi i u zame umirajuchega s-pomochju tvojom, i u tvoje millostivo krilo primi duscu moju. Amen.

Tri Otese nasca, i tri Zdrave Marie, *Sveta Majko.*

Na prilicsicu okrunyene glave.

O Otcse Nebeski! pogledaj na obraz polyublyenoga Sina tvoga Isukersta: pogledaj na Ranne, koje zame je podnio. Nemoj pogubiti duscu moju, koju je on s-tolikom cinom odkupio. Smillujse meni

Gospo-

Gospodine, smillujse meni. U ruke tvoje priporucsujem duh moj. *Otcse nasc.*

Na krixich, s-uspomenom Smerti Isukerstove, i s-priporukom zafali Prisvetomu Trojstvu.

GOspodine Isukerste, Spasitelyu Primillostivi, Xivotu nasc! koji za nas umro jesi, da mi xivemo: molimte priklonitim serdcem za prigorku smert tvoju, i prisvete Ranne tvoje, kojeti je tvoja pram nami lyubav zadala, budi u pomoch slugam, i sluxbenicam tvojim, kojesi neprocinyenom Kervju tvojom okupio. Koji xivesc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

℣. Klanyamose tebi Isukerste, i blagosivlyamo tebe.

℟. Jersi po svetomu Krixu tvomu svit odkupio.

Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu. Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

LITANIE OD MUKE, I SMERTI ISUKERSTOVE.

GOspodine pomilluj, Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj.

Isukerste csujnas. *Odgov.* Isukerste uslisci nas.

Otcse Nebeski Boxe. *Odgov.* Pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu Svita Boxe,
Dusce Sveti Boxe,
Sveta Troico Jedini Boxe,
Isuse za trideset srebarnyakah prodani,
Isuse u vertlu do smerti oxaloſtcheni,
Isuse na molitvi kervavim znojom obliveni,
Isuse od Jude himbenim celovom izdani,
Isuse s-konopcih, kako razbojnik, nemillo svezani,
Isuse na sud Anne, i Kaife potezani,
Isuse od sluge tesckom zauscnicom udareni,
Isuse od Kajfe Bogopsovkom okrivlyeni,
Isuse od krivih svidokah osvagyeni,
Isuse u tvoj nebeski obraz poplyuvani,
Isuse prikrivenim obrazom, zauscnicami napaſtovani,
Isuse od Petra tri puta zatajani,
Isuse od Iruda, kao lud u biloj svitti poruxeni,
Isuse Pilatu kako zlocsinac pridani,
Isuse gorji od Barabe uboice procinyeni,
Isuse prilyutimi bicsih razterzani,
Isuse za pogerdu cerlyenom halyinom zaodriveni,
Isuse ternyem prinemilloſtivo okrunyeni,

} Pomilluj nas.

Isuse

Isuse od pete do varh glave, vas u jednu rannu ucsinyeni,
Isuse na pogerdnu smert nepravedno osugyeni,
Isuse pod pritesckim Krixem saterveni,
Isuse kao umilyeno janye, na kervavo posvetiliscte povedeni,
Isuse csavlih na Krix nemilo pribieni,
Isuse megyu dva lupexa, kao od nyih najgorji, na Krixu uzdignuti,
Isuse na Krixu porugani, i opsovani,
Isuse xucsju, i octom napojeni,
Isuse za lyubav nascu na Krixu Umirajuchi,
Isuse posli smerti sulicom u persa ranyeni,
Isuse s-Krixa, u krilo Xalosne Majke poloxeni,
Isuse od Xalosne Majke groznim suzami oplakani,
Isuse u novi grob ukopani,

} Pomilluj nas.

Milloſtivnam budi, Oproſtinam Isuse.
Millostivnam budi, Usliscinas Isuse.
Od svakoga zla, Oslobodinas Isuse.
Od svakoga griha, Oslobodinas Isuse.
Od nagle i nepripravne smerti, 3. Oslobodinas Isuse.
Od smerti vicsnye, Oslobodinas Isuse.

Za prigorku muku, i smert tvoju, Oslobodinas Isuse.
Za pet prisvetih Rannah tvojih, Oslobodinas Isuse.
Za boleiti Prixalosne Majke tvoje, Oslobodinas Isuse.
Mi griscnici, Tebe molimo uslisci nas Isuse.

Da muke, i smerti tvoje svakdanyu xivu uspomenu u nascemu serdcu probuditi doſtojisc se,
Da nam pravu pokoru, i srichnu smert dopustiti milloſtivo doſtojisc se,
Da nas, i svu oſtalu Bratchju, i Seſtre ove Skupsctine, u tvojoj svetoj milloſti uzdetxati doſtojisc se,
Da Bratchi, Seſtram, i svim virnim mertvim pokoj vicsnyi darovati doſtojisc se,

} Tebe molimo uslisci nas Isuse.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita. Oproſtinam Isuse.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita. Uslisci nas Isuse.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita. Pomillujnas Isuse.
Isukerſte csujnas, *Odgov.* Isukerſte usliscinas,
Gospodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.

Otcse nasc, i Zdrava Mario.

*. Kla-

℣. Klanyamose tebi Isukerste, i blagosivlyamo tebe.
℟. Jersi po svetomu Krixu tvomu svit odkupio.
℣. Spomenise od Skupsctine tvoje.
℟. Kojusi na spomenutje muke, i smerti tvoje sabrao.
℣. Gospodine uslisci molitvu moju.
℟. I vapaj moj da k-tebi pride.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste Odkupitelyu svita, koji Kerv tvoju neprocinyenu, na oprosctenye grihah nascih prolio: tebe ponizno molimo za onu prigorku muku, kojusi za nas na Krixu umirajuchi podnio, smilujse nascim, Bratche, i nascih Sestara duscam; i prikaxi za nas Otcu Nebeskomu neprocinyeno dostojanstvo muke, i smerti tvoje; da s-ovoga svita srichno priminemo, i odkuplyenya tvoga dionici postanemo na vike. Koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

℣. Moli za nas Sveta Bogorodico.
℟. Sada, i u vrime smerti nasce.

Pomolimose.

NEka moli za nas, prosimote Gospodine, sada, i na csas smerti nasce, prid tvojom dobrotom, Blaxena Divica Maria Mati

tvoja, koje prisvetu duscu bolesti macs progye u vrime muke, i smerti tvoje. Koji xiveşc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

℣. Moli za nas Sveta Divico Barbaro.
℟. Da dostojnih budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

O prisveta Divico Barbaro! sctogodi po kriposti Zarucsnika tvoga Isukersta moxesc meni u vrime smerti prosim, da neuskratisc. Pomosi mene sirotu da u grisih neumrem. Tebi je o Divico! primillostivi Isukerst obechao, kadasi viru nyegovu kervju tvojom posvidocsila; da kojite u pomoch zazivaju, od nagle, i nepripravne smerti oslobogyeni budu. Ucsini dakle o Pomochnico moja! dase on spomene od prolite Divicsanske kervi, i goruche lyubavi tvoje: neka po blagodarnomu obechanyu svomu nepripusti, da dusca moja pervo iz tila izajgye; negose ocsisti, po pravoj ispovidi, i po Prisvetomu Otarskomu Sakramentu na put u vikovicsnost pokripi. Amen.

Pomolimose, i za virne dusce Bratchje, i Seſtarah nascih.

BOxe Dilitelyu od prosctenyu, i Lyubitelyu od csovicsjega spasenya, prosimo millosergye tvoje; da ove Skupsctine Bratchju, i Seſtre, Blixnye, i Dobrocsinitelye, kojisu s-ovoga svita priminuli, pomolivcsise za nyih Blaxena Maria vazda Divica, sa svima Svetim tvojim, u vicsnyega blaxenstva opchinſtvo unichi dopustisc. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Pokoj vicsni daruj nyima Gospodine.
℟. I svitloſt vicsnya svitila nyima.
℣. Sviuh virnih dusce po millosergyu Boxjemu da pocsinu u miru.
℟. Amen.

MOLITVE

Od Muke, i Smerti Isukerſtove

Molitva Otcu Nebeskomu.

POgledaj molimote Gospodine, na ovu obitil, i skupsctinu tvoju, za koju nasc Gospodin Isukerſt nie dvoumio pridatise u ruke zlotvorih, i muku Krixa podniti. Koji s-tobom xive, i kralyuje po sve vike vikah. Amen.

Molitva druga.

BOxe koji po muki Jedinorogyenoga Sina tvoga i prolivanyu Kervi iz nyegovih pet Rannah, narav çsovicsansku ispravio jesi: dopusti molimote, da koji primlyene od nyega Ranne setujemo na zemlyi, neprocinyene Kervi nyegove plod dostojni budemo zadobiti na nebesi. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva S. Anselma.

POgledaj milloserdno. Vicsnyi Otcse millostivnoga Sina tvoga zame tako nemillu smert terpechega. Pogledaj Jedinoga Sina tvoga po svemu tilu ranyena, i za Ranne nyegove Kervjom napisane, oprosti millostivo zla dilla moja, kojasu ucsinile ruke i noge moje: spomenise od persah nyegovih, kojaje probilo nemillo kopje; i pokripime onim studençom, koji iz nyih protęcse. Amen.

Molitva Isukerstu S. Avgustina.

NApisci Kervju tvojom na serdcu mojemu, Ranne tvoje Gospodine, da u nyima mogu muku, i lyubav tvoju prosetiti. Dajmi muku tvoju prosetiti; da podnosim usterplyeno sve protivscine moje, daj-

dajmi proscititi lyubav tvoju; dami sve lyubavi tilesne, i svitovne omerznu. Amen.

Molitva S. Francescka Saverie.

GOspodine Isukerste, Boxe Serdca moga! za pet oni Rannah tvojih, koje tebi na Krixu zadala jest lyubav tvoja pram nami, budi u pomoch slugama tvojim, koje neprocinyenom Kervju tvojom odkupio jesi. Amen.

Molitva, u kojojse nahodi sva muka Isukerstova.

GOspodine Isukerste, Sinu Boga xivoga, kojisi za odkuplyenye svita hotiose poroditi, i obrizovati; od xudiah odverxen biti, od izdaice Jude celovom izdan, uxami vezan kakono Jaganac pravedni na Posvetiliscte poveden prid Anne, Kajfe, Iruda, i Pilata obrazom nedostojno prikazan, od krivih svidoka osvagyen, bicsih, i zauscnicami bien, pogerdom svakom pogergyen, rakotinam poplyuvan, ternyem krunyen, terstju udaran, po obrazu zastiran iz halynah svucsen, csavlih na Krix pribien, na Krixu uzdignut, za lupexa szcinyen; xucsju, i octom napojen, i sulicom ranyen biti posli smerti tvoje. Ti Gospodine za ove prisvete muke tvoje, koje,

koje ja nedostojni griscnik spominyam, i za prisveti Krix, i smert tvoju prigorku oslobodi mene od mukah paklenih, i dostojse onamo privesti, kamosi priveo razbojnika stobom propeta. Koji s-Otcem, i s-Duhom svetim xivesc, i kralyujesc Bog, po sve vike vikah. Amen.

Bogolyubno Pozdravlyenye Svetîh Rannah.

EVo o pripolyublyeni Isuse! kojisi hotio biti Zarucsnik dusce moje, prostiramse sada priklonitim serdcem, prid noge tvoje; da lyubav, i priduxnu zafalnost moju posvidocsim, i ukaxem. Alli sctochuti povratiti o propeti moj Spasitelyu! kojisi do sverhe polyubio mene; kojisi na rukuh, i na noguh; i josc u serdcu tvomu, velikim dosto, i ocsitimi biljezih napisao mene. Ah! tkochemi dati, da kako ti mene, tako i ja tebe upisana u serdcu momu vazda nosim, i od tebe vazda uspomenu xivu imadem. O prisladki, i priblagodarni Isuse! kakosime velikom, i neprocinyenom lyubavju zagerlio! kojisi hotio da ne samo noge i ruke, nego dami i priblagodarna persa otvorena budu; da s-obilnostju nebeskih darovah utiscise, i ispunisc xelyu moju. Primi molimte ponizno, ovu bogolyubnost moju odlucsenu na posctenye pet

pri-

privetih Rannah tvojih: uffamse Odkupitelyu primilloſtivi; dame od ovih vrutakah xivota, i spasenya moga nechesc odbiti.

Pozdravlyenye Ranne live Noge.

ZDrav u Prisvetoj Ranni live Noge tvoje o priuſterplyeni Isuse moj! kojojse priponizno klanyam, i nyu u duhu s-bogolyubnim strahom lyubim, molechite sa svim serdcem; da po doſtojanſtvu ove prisvete Ranne izbavisc noge moje, i poxelyenya, od zasidah nepriatelyah mojih, i od svakoga zla, a osobito dame ocsuvasc od upadnutja u grih smertni. Nekame neuzdigne oholoſt, da stupim na viscje, nego verſtan jesam; zato molimte uzderxime u duhu poniznoſti.

Kod ove Svete Ranne mechjem, i prikazujem sve protivsctine, i nevolye moje, dajih sjedinisc s-Krixem, i mukom tvojom; i dopuſtisc meni kriposnu milloſt svaku protivsctinu uſterplyeno podniti za lyubav tvoju, podlaxuchi volyu moju prisvetoj volyi tvojoj.

U ovu Svetu Rannu priporucsujemti Svetoga Otca Papu, Poglavice Duhovne, sve svete Redove, uzviscenye Svete Matere

tere

sere Cerkve, i obrachenye krivovirnikah. Smillujse nami Gospodine, Smillujse nami! *Otcse nasc.*

Pozdravlyenye Ranne desne Noge.

ZDrav u prisvetoj Ranni desne Noge tvoje, o priblagodarni Isuse moj! kojojse priponizno klanyam, i nyu u duhu s-bogolyubnim strahom lyubim molechite sa svim serdcem; da po dostojanstvu ove pri svete Ranne upravlyasc noge moje, da igyu stazom od zapovidih tvojih, da sveudily nastojim u kripostih Kerstjanskih napridovati, dok stignem, i vidim tebe Boga moga, i Gospodina moga.

Kod ove Svete Ranne mechjem, i prikazujem sve kolike moje darove, i primloga dobra, kojami je nedostojnomu udililo milloſtivo tvoje provigyenye; da po nespoznanyu, i zaboravlyenyu blagodarne tvoje ruke, neprobudim na sercsbu tebe Dobro moje, i blago najveche.

U ovu Svetu Rannu priporucsujemti sve Poglavice svitovne, i vas puk Kerstjanski, da u sloxnosti pravoj, i miru xive; da svi tebi sluxe, tebe fale, i slave. Smillujse nami Gospodine, Smillujse nami! *Otcse nasc.*

Po-

Pozdravlyenye Ranne live Ruke.

ZDrav u prisvetoj Ranni live Ruke tvoje o primilloserdni Isuse moj! kojojse priponizno klanyam, i nyu u duhu s-bogolyubnim strahom lyubim molechite sa svim serdcem; da po doſtojanſtvu ove prisvete Ranne slaboſt moju obſacsisc; volyu moju u svakomu spasonosnomu obechanyu, i odluki pokripisc, da nepruxim viscje ruke moje na koje zlo, i opako dillo.

Kod ove Svete Ranne mechjem skruscenim, i ponixenim serdcem svekolike znane, i neznane grihe moje. Ti o primilloſtivi Isuse operi od grihah mojih duscu moju u prisvetoj Kervi tvojoj; da prid priſtolyem pravde tvoje nezaiscu osvetu suprot meni.

U ovu Svetu Rannu priporucsujemti sve griscnike, pokornike, i umirajuche, dase smillujesc duscam nyihovim, i na pravu pokoru milloſtju tvojom privedesc. Smillujse nami Gospodine, smillujse nami! *Otcse nasc.*

Pozdravlyenye Ranne desne Ruke.

ZDrav u prisvetoj Ranni desne Ruke tvoje o priblagosovlyeni Isuse moj! kojojse priponizno klanyam, i nyu u duhu

s-bogo-

s-bogolyubnim strahom lyubim molechite sa svim serdcem; da po dostojanstvu ove prisvete Ranne meni dopustisc jaku pomoch protiva nastojanyu, i silli sviuh vigyenih, i nevigyenih nepriatelya mojih; i staviscme na dan sudni ob desnu tvoju, da one radosne riesi csujem. *Hodite blagosovlyeni.*

Kod ove Svete Ranne mechjem, i prikazujem sva dobra dilla moja, vechma tvoja, nego moja; buduchi ucsinyena po millosti tvojoj. Dostojse o Spasitelyu moj! moja dilla slaba, i neizversna sjedinyena s-tvojim Otcu Vicsnyemu prikazati, i moje uboxtvo s-tvojima neizmirnim dostojanstvih nadopuniti.

U ovu Svetu Rannu priporucsujem tebi sve Rodyake, dobrocsinitelye, priatelye, nepriatelye, i sve za kojesam duxan moliti, i kojisuse priporucsili u molitvu moju; dajim obilato udilisc svaka, koja od tebe xele, i prose. Smillujse nami Gospodine, smillujse nami! *Otcse nasc.*

Pozdravlyenye Ranne Boka.

ZDrav u prisvetoj Ranni Boka tvoga o prilyubeznivi Isuse! Zdrav o vrutcse od lyubavi! o sladki pokoju dusce moje! komuse priponizno klanyam. Smiemli o

pripo-

pripolyublyeni Isuse moj! k-ovomu Utocsiscu blixje priitupiti, i serdce tvoje goruche od lyubavi, u duhu s bogolyubnim strahom polyubiti! molimte sa svim serdcem o prisladki Spasitelyu! za neizmirnu dobrotu tvoju, dami ovo utiscenye neuzkratisc; dame od ovoga jedinoga Utocsiscta dusce moje neodbiesc.

Nu dakle sada dusco moja ponizno, i uffano priſtupi k-serdcu prilyubeznivoga Spasitelya tvoga. Ovde skini brige, i nevolye, kojesuti otescesale; ovde ispuni xelye tvoje, i u uzdisanomu miru pocsivaj.

Csinimise o prisladki Isuse moj! dame lyubav tvoja vodi, i da kroz lyubeznivu Rannu serdca tvoga, k-serdcu tvomu ulazim. Ovdi tebe u pridubokomu ponixenſtvu, i skruscenim serdcem molim i prosim; da mi millostivo oprostisc, scto sam igda sagriscio serdcem, jezikom, i dillom. Budimi millostiv privelikomu, i nevolynomu grisczniku. Ah tuxan, i xaloſtan! da nebudem nigda tebe uvridio po grisih mojih, na koje iz lyubavi tvoje sa svim serdcem merzim placsuchi gorko u serdcu momu. Ocsisti molimte prisvetom Kervju tvojom serdce moje: pritisni blagoslovlyenoga serdca tvoga priliku na serdce

X moje;

moje; dase veche nepovratim na proscaste grihe, scto temelyito obechajem; da o tebi vazda mislim, i nastojim biti prilicsan tebi: Uxexi serdce moje ognyem lyubavi tvoje; da u napridak nelyubim koju drugu stvar, nego tebe illi zarad tebe o dobroto! o lyubavi moja!

Kod ove Svete Ranne mechjem, i prikazujem sve kolike xelye moje. O molimte svesardno, nekase tako moje erdce sjedini s-tvojim, dame nikakva napast, nikakva silla nerastavi od tebe.

U ovu Svetu Rannu priporucsujem tebi dusce sviuh virnih mertvih; a osobito oniziuh, kojisuse na ovomu svitu bogolyubnic spominali od prisvetih Ranna tvojih; daruj nyima svitlost vicsnyu. Smillujse nami Gospodine, smillujse nami! *Otcse nasc.*

Uzdisanye k-Prisvetoj Kervi Gospodina Isukersta.

O Isuse moj! sa svom moguchom poniznostju klanyamse tebi, i zafalyujem za csudnovato, i primillostivo dillo odkuplyenya; a osobito za neprocinyenu prisvetu Kerv tvoju, kojusi do straxnye kaplyice za spasenye svita prolio. O Kervi prisveta! o Kervi neprocinyena! o Kervi

primo-

primogucha! koja moresc sve nasce dugove isplatiti, i sve millosti isprositi. Zato u nye dostojanstvo uffajuchise vapiem u nebo k-Otcu Vicsnyemu: Millost, millost! millosergye, millosergye! za nevolyne griscnike, za koje polyublyeni Sin tvoj Kerv svoju jest prolio. O Otcse Nebeski! uslisci vapaj ove Kervi pricsistoga Jaganca Isukersta, i svima griscnikom millostiv budi. Amen.

Molitve od sedam Prolivanya Prisvete Kervi protiva sedam gribom glavnim.

1. O Isuse Spasitelyu svita! koji osmi dan Porogyenya tvoga hotise podloxiti Obrizivanyu za datinam izgled od ponixenstva, i posluha; molimte za neosquernyenu Kervcu za nas proliu, digni od mene oholost, dopustimi ponizno, tvojim zapovidma poslucsno, i ugodno tebi serdce.

2. O Isuse Lyubitelyu dusce moje! kojisise od neizrecsene tuge, i xaloni u vertlu kervavim znojom oblio, za pomersiti grih pervoga Otca nascega Adama, kojiseje od zabranyena vochja okusio; molimte za prolitu Kerv ovu prisvetu, uztegni proxderlost moju, i dopunimi da gladuje, i xegya dusca moja tebe, koji sam nyu zasititi moresc.

3. O Isuse csiſtih duscah priuzoriti Zarucsnicse! kojisi tvoje divicsansko tilo za stup privezano nemillo bicsevati puſtio; da zadovolyisc Pravdi Boxjoj za moja tilesna naslagyena, molimte za prisvetu Kerv tvoju na bicsevanyu prolitu, probodi strahom tvojim putt moju, i dopuſtimi uspomenu strahovitoga tvoga suda; date u napridak niednim tilesnim razpusctanyem neuvridim.

4. O Isuse Kralyu sviuh Kralyah! koji ternyem prinemilloſtivo okrunyen, i terſtju po glavi udaran, na prilyutoj ovoj muci nikakva zlamenya od neuterplivnoſti neukaza, molimte za prisvetu Kerv iz probodene glave prolitu, dopuſtimi milloſt; da moju narav nagla sercsba nepridobie; da krotcsinu tvoju, i usterplyenye vazda slidim.

5. O Isuse sviuh dobarah Udilitelyu! koji prilyutu muku podnese, kada kervnici odichu za ranne prionutu odadervsci sve ranne ponovisce, molimte za prolitu onda prisvetu Kerv tvoju, uztegni lakoma poxelyenya moja od stvarih zemalskih, i vrimenitih, i dopuſtimi milloſt ukazati millosergye, i lyubav Kerstjansku, kolikosam moguch ubozim, i potribitim.

6. O

6. O Isuse vrillo dobrote, i blagodarnosti! kojisi tako obilato na dervu Krixa iz rukuh, i noguh tvojih, kano iz csetiri vrutka prisvetu tvoju Kerv prolio; molimte za ovu prisvetu Kerv zame prolitu, digni iz serdca moga svaku nenavidost, i dopustimi millost svakomu iz lyubavi Kerstjanske vrimenito, i vikovito dobro xeliti, i ovu istu xelyu u svakoj prigodi, za lyubav tvoju dillom posvidocsiti.

7. O Isuse Xivotu nasc! kojisi hotio dopustiti, dase posli smerti tvoje prisveto tilo na persih otvori, za ukazatnam prigoruchu lyubav tvoju; molimte za prisvetu Kerv, i vodu, koja iz prilyubeznivih persah tvojih proteese, probudi mlako, i lino na sluxbu tvoju, serdce moje. Ranime o Isuse! lyubavju tvojom, i dopustimi millost tebi u napridak goruchnim nastojanyem sluxiti, i tebe sa svim serdcem lyubiti.

Molitva od sedam Ricsih, koje recse Isukerst na Krixu.

1. O primilloserdni Gospodine Isukerste! koji neizrecsenom lyubavju, Nebeskoga Otca tvoga molasce: *Otcse! oprosti nyima; jerbo neznadu, scto csine.* Evo ja za lyubav tvoju, xelyan slidit tebe prascta svima, kojisume ikad uvridili, mo-

lechite priklonitim serdcem; da i zame, o xalosti moje! nepriatelya tvoga, jerbo grisnika, budesc Zagovornik kod Otca Vicsnega. Ucsini, da ja po kriposti tvoje molitve dobiem sviuh grihah oprosctenye.

2. O millostivi, i pravedni Gospodine Isukerste! kojisi srichnoga ob desnu razbojnika obradovao govorechi: *Danasches samnom biti u Raju.* Ah! kakose strascim videchi tebe megyu dvima razbojnicih propeta, i procinujuchi: jedanje od nyih spasen; o dobroto Boxja, kakosi millostiva! a drugi je na vike pogublyen; o pravdo Boxja, kakosi strahovita! Tkose nebi uffao; dache spasen biti? tkose nebi bojao, da neche poginuti? O Gospodine Isukerste! skruscenim, i placsnim serdcem k-tebi uzdiseuchi vapiem: *Spomenise od mene.* Spomenise od mene sada, kadasi u kralyestvu tvomu. Ispovidam dasam zasluxio, krix ovi, ovu nyevolyu koju podnosim, i nyu hochu dragovolyno podniti; jerbo znadem, daje s-krixa put u raj. Ovote sada molim: Spomenise od mene Gospodine! ne od grihah mojih, nego od millosergya tvoga spomenise! spomenise ne od proscastoga opakoga xivota moga, nego od molitve, i sadascnyega skruscenoga serdca moga. Dopustimi da od tebe csujem

na skradnyoj uri rics onu radosnu: *Danaschesc samnom biti u Raju.*

3. O Isuse! lyubav, i xalost Majke tvoje! koji videchi nyu, i Ivana, uz Krix stojechega recse Majci: *Evo Sin tvoj!* a Ivanu: *Evo Mati tvoja!* O kakome pokriplyuju ricsi ove! buduchi, i meni nyu za Mater ostavio. Ah! molimte, kojisimi ovu priosobitu milloſt darovao; darujmi i ovu milloſt, dase ja Majci tvojoj, i mojoj, sin bogolyuban, i posluscan ukaxem; dase i ona doſtoji ukazati meni u vrime xivota, i smerti, da je primilloſtiva Mati moja, i za Boga jedino, i najveche uffanye spasenya moga.

4. O Isuse prixalosni! koji u prigorkoj tugi vapiesc Otcu tvomu; *Boxe moj! Boxe moj! zasctosime oſtavio!* virujem ja da ne samo Bog Otac nigda tebe svoga Sina nie oſtavio, kojisi vazda Bog bio, i jesi; nego sinam hotio dati razumiti, da u tvojoj muci niedno utiscenye nisi imao hotiuchi toliko terpiti, koliko dasi od Boga ostavlyen. Za ovu neizrecsenu tvoju xaloſt, molimte dame objacsisc u nevolyah mojih, dase vazda ktebi uticsem, i od tebe pomoch uffano prosim. Nemojme oſtavit prem dasam ja viscje puta oſtavio tebe! Akolime i ostavisc u vrime xivota, nemojme oſtavit u

vrime smerti. Nepripusti, dase rastavim od tebe.

5. O Isuse Kralyu Mucsenikah! koji xelyan josc viscje terpiti, vapiuchi: *Xegyam* xucsju, i octom napojen jesi, dopustimi millost, da i ja xegyam, i xelim za lyubav tvoju terpiti, tvoju svetu volyu ispuniti; u pravdi, i svetinyi Kerstjanskoj napridovati. Ucsini, dami sva tilesna, i svitovna naslagyenya ogorcsaju; a ona kojasu suprotivna slaboj naravi mojoj, sladka postanu na uspomenu muke tvoje.

6. O Isuse Pocsetnicse, i Doverscitelyu spasenya nascega! koji sverscivsci na Krixu posao odkuplyenya recse: *Sversceno jest*, dajmi kriposnu millost tvoju za ispuniti izversno svete zapovidi tvoje; dase i ja na versi xivota moga usudim rechi: sverscenoje, i s-pomochju Boxjom ispunyeno, sctosam bio duxan ucsiniti. Dopustimi josc i ovu millost spominyatise csesto; da kako sva kolika dobra, koja csovik na ovomu svitu uxivati more, tako i sva zla jedan put sverscitise budu; a na drugomu svitu illi dobro, illi zlo neche nigda imati sverhe.

7. O Isuse umirajuchih Pomochnicse najvechi! o jedino uffanye moje! koji vapiasce: *U ruke tvoje priporucsujem duh moj.*

moj. Ah za prigorko ovò smertno hervanye molimte, kadami zapovidisc s-ovoga svita pochi, primi duscu moju u ruke tvoje, za kojusi pridao u ruke Otcu Vitsnyemu duscu tvoju. Nepripusti, da pogine duscica moja, i da istinitie recsem dusca tvoja, kojusi s-tolikom cinom odkupio. Zato molechite sa svim serdcem vapiem: U ruke tvoje o Isuse! priporucsujem duscu moju.

Molitva za srichnu smert.

O Gospodine Isukerste, Gospodine xivota, i smerti! po komu xivi, i mertvi jesmo; za tvoje prigorko na dervu Krixa smertno mucsenye, sa svim serdcem molimte, da priscastje tvoje, u vrime smerti moje, pripravnu i budnu nagye duscu moju. Ah nepripusti, daju nagla, i neprivigyena smert pritisne; nego millostivo dopusti, da pervo svetima Sakramentih dostojno pokriplyena na put vikovicsnosti bude: Onda o Isuse moj, kadase sva kolika, kojasu na ovomu svitu oddile od mene, nemojse ti oddiliti ô najveche uffanye moje. Onda nekami bude u pomoch primillostiva Mati tvoja, i neka kmeni ditetu svomu Materinskim okom prigleda: neka-

me zascetite tvoji Sveti Angyeli, i ostali Sveti Pomochnici moji.

Spomenise dasam cina prisvete Kervi tvoje, i pomilluj onda xalosnu duscicu moju. Reci Otcu tvomu zame umirajuchega: *Otcse oprosti nyemu.* Reci Majci tvojoj: *Evo sin tvoj.* Reci dusci mojoj: *danaschesc sumnom biti u Raju.* Ah Boxe moj! nemojme onda ostaviti. K-tebi xegyam, xelim, i uzdiscem k-vrutku od spasenya, i sviuh dobarah. Doverscsajese vrime xivota moga; zato molimte, dajmi ono jedino i najvechma potribno, dobro umerti, i pocsinuti u miru. Smillujse meni u oni najposlidnyi csas, kojiche biti sverha xivota, i pocsetak vikovicsnosti; i kada dogyesc suditi o Isuse! ô primillostivi Isuse! nemojme osuditi.

Dopustimi sada za xivota pribivati u prisvetih Rannah tvojih; dase stobom nigda nerastavim. Pokripime u viri, uffanyu, lyubavi, i usterplyenyu sada, a osobito, u vrime smerti. Ah sada, i vazda za onda priporucsujem duh moj u ruke tvoje o Isuse! prilyubeznivi Isuse! kojisi nasce spasenye, xivot, i uskersnutje, po komusmo mi odkuplyeni, i oslobogyeni; tebi fala poscтenye, i slava u vike. Amen.

Mo-

Molitva Isusu mertvomu u Krilu Xalosne Majke.

O Gospodine Isukerste, Lyubitelyu dusce moje! Klanyamtise mertvu u krilu tvoje Majke Divice Marie. O lyubavi neizmirna! kakochuti ovu lyubav vratiti? Smiemlise priblixiti k-tebi o Spasitelyu! i probiene s-csavlih prisvete ruke, i noge polyubiti. Ah boimse, zasctobo poznajem dasam krivac smerti tvoje! Bojimse ja, dase po mojemu ocsigledju, i dotaknutju nepovride, i neponove prisvete Ranne tvoje; da neuzkipi prisveta Kerv tvoja, i mene krivca, mene uboicu neocsituje. Zato nesmiuchi ni ocsiu k-prisvetim Rannam tvojim uzdignuti, hochu na daleko s-Ocsitnikom stajati, i u persa udarajuchi uzdisati: O Isuse millostiv budi meni! meni nevolynomu griscniku placsuchemu, i xalechemu sa svim sardcem sctosam neizmirnu dobrotu tvoju uvridio, millostiv budi meni! Tebi o pri xalosna Majko pridajem i priporucsujem molybe moje, po kojih oprosctenye od Sina tvoga prosim. Po tebi o Majko millosti uffamse ovu millost zadobiti. Amen.

BOGO-

BOGOLYUBNOST
NA POSCTENYE BLAXENE DIVICE MARIE

ZAZIVANYE.

Gospojo moja, Mati moja, uffanye moje! dostojajse, da te falim. Isprosimi svitlost u serdcu, rics u ustih; da serdce moje razmisclya slavu tvoju; da jezik moj vazda piva fale tvoje. Alli zasctobo nie lipa fala u ustih griscnika, ucsini dase ocsisti serdce moje, i usta od svakoga oskvernyenya, dase posvetim iznutra, i izvana; da budem dostojan faliti tebe.

Primi o Divo! ovu molitvicu moju, i prikaxiju Sinu tvomu; dami dopusti ono, scto po tebi prosim, akoje na slavu nyegovu, na posctenye tvoje, i spasenye dusce moje.

SLUXBA
Uzderxechja Uspomenu Blagdanah Mariinih.

NA JUTARNYICU.

Zdrava Mario (u pervomu csasu Zacsechja neosquernyena, razumom, i drugima darovih nakichena) millosti puna. *i ostala.*

Re-

Redak. Gospodine ustne moje otvorichese,
Odgovor. I usta moja navistivatiche falu tvoju.
℣. Boxe na pomoch moju nastoj,
℟. Gospodine za pomoch mene potexajse.
℣. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu;
℟. Kako biasce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

PISMA.

Neosquernyeno Zacsechje.

ZDrava Divo slavna! koju
Tvoj sacsuva Sin od zmie;
Da otvorom pervom tvoju,
Oskvernula duscu nie.
Saterlasi ti nye glavu,
Jer (najvecha stoje di'a)
On za Mater tebe pravu,
Odabrao jest od vika.
Brez grihasi ti zacseta,
Nitmu ikad dade mista;
Tilo sveto, dusca sveta;
Svasi lipa, svasi csista.

Nechesc umerti; za sve jest ova zapovid, alli nie zate.
℣. U zacsechju tvomu Divico, neosquernyena ostala jesi.
℟. Moli za nas Otca, koga Sina porodila esi.

Pomo-

Pomolimose.

BOxe, koji po Neosquernyenomu Divice Zacsechju, dostojno Sinu tvomu pribivaliscte pripravio jesi, molimote, da kao po smerti istoga Sina tvoga privigyene, nyu od svake osquerni sacsuvao jesi; tako i nas csiste po nyezinom molenyu k-tebi dochi dopustisc. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine uslisci molitvu moju,
℟. I vapaj moj da k-tebi pride.
℣. Blagosovimo Gospodinu,
℟. Bogu fala.
℣. I virnih dusce po millosergyu Boxjemu da pocsinu u miru,
℟. Amen.

NA POFALE.

Zdrava Mario (od neplodnih Roditelyah, molitvami, i postom isproscena, po Angyelyu navisctena, i na radost svita, rogyena) millosti puna. *i ostala.*

℣. Boxe na pomoch moju nastoj. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA

Narogyenye B. D. Marie.

1. DObro jutro! noch prohodi:
Radujmose, Zora siva,

Zora

Zora koja Sunce rodi,
Narogyena danas Diva

Od nyezine sad svitlosti,
Paklenese tminne plasce:
Zdrava Zoro od millosti,
Utocsiscte Zdravo nasce!

Isto tvoje svitlo Imme,
Ako u tminnah nam zasviti,
Slobodnismo vazda scnyime:
O Mario! tinam sviti!

Kojaje ovo ustajuchi, kako Zora, lipa kako Misec, odabrana kako Sunce?

℣. Narogyenye tvoje Bogorodico Divico! veselye navisti svemu svitu.
℟. Zasctobo iz tebe izagye Sunce Pravde, Isukerst Bog nasc.

Pomolimose.

GOspodine molimote, neka puk tvoj Matere Jedinorogyenoga Sina tvoga, molitva pomoxe; da koji nyezino Porogyenye radosno; i prisladko Imme spominyamo, utocsiscta korist ochutimo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine *kako na Jutarnyicu.*

NA

NA PERVU.

Zdrava Mario (vincem Divicsanſtva sve Angyeoske, i oſtale kore Nebeske nadhodechi) millloſti puna. *i oſtala.*

℣. Boxe na pomoch moju naſtoj. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

Prikazanye B. D. Marie.

ANna Majka kchercu vodi!
I Joakim Otac Sveti,
Scnyima u Cerkvu ona hodi,
Dase Bogu sva posveti.
Od tri lita mala Diva,
Cvitak raani, sebe csiſtu
Na dar Bogu prikaziva
Tilo, serdce, duscu iſtu.
Prilicsnoga tomu daru
Nevidisce ocsi svita;
Perva ona sad k-Otaru
Nosi csiſta zavit cvita.

Dovedeneche biti Kralyu Divice za nyom u veselyu, i radoſti; dovedeneche biti u Cerkvu Kralya.

℣. Odabraoje nyu Gospodin, i priodabrao.
℟. U pribivaliscu svomu ucsinioje nyu pribivati.

Pomo-

Pomolimose.

BOxe, koji Blaxenu Mariu vazda Divicu, Duha Svetoga pribivaliscte, danascni dan, dase u Cerkvi prikaxe hotio jesi: daj molimote, da po molyenu nyezinu u Cerkvi slave tvoje dostojni budemo prikazatise. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine, *kako na Jutarnyicu.*

NA TRECHJU.

Zdrava Mario (po dostojanstvu Materinstva imajuchi oblast, sctogodi hochesc isprositi) millosti puna, *i ostala.*

℣. Boxe na pomoch moju nastoj. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

Navisctenye B. D. Marie.

O Otaistvo! o csudesa!
Kakve glase, Diva chuti?
Lyubav vodi iz Nebesah
Sina Boxjeg, dase uputi.
Csuvsci nacsin Diva, tada
Ponizise, i privolyi,
Sluxbenica csinit rada,
Sctoje drago Boxjoj volyi.

Y Bog

Bog csovikom, Diva plodna
Po Svetomu Duhu posta;
S-Majke slavom Bogorodna
Csudnovato Diva osta.

Eto Divica zacseti hoche, i roditi Sina, i Imme nyegovo zvanoche biti: Bog snama.

℣. Angyeo Gospodnyi navisti Marii.
℟. I zacse po Duhu Svetomu.

Pomolimose.

BOxe, koji od Blaxene Marie Divice utrobe Rics tvoju, po navisctenyu Angyela putt uzeti hotio jesi; daj molechim tebe, da koji doisto nyu Bogorodicu virujemo, nyezinim kod tebe molitvami pomoxeni budemo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine. *kako na Jutarnyicu.*

NA SCESTU.

Zdrava Mario (hitechi za izbaviti Ivana od istocsnoga griha, i u tebe griscnih duscah uffanye probugyujuchi) millosti puna, *i ostala.*

℣. Boxe na pomoch. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

PISMA.

Pohogyenye B. D. Marie.

NEda lyubav Divi stati;
Da Rodicu razgovori,
Nosech Boga nova Mati,
Po Xudinskoj hiti gori.
Na lyubavi ove dillo,
Kada Majka Boxja stixe,
Pozdravlyenye csuvsci millo
Elizabet glas svoj dixe.
Odkud meni ovo? recse:
A uzigra Ivan mali,
Prorok posta, millost stecse;
Diva Pismom Boga fali.

Uzvelicsaje dusca moja Gospodina. I obradovaase Duh moj u Bogu Spasitelyu momu.

℣. Blagosovlyena ti megyu xenami.
℟. I blagosovlyen plod utrobe tvoje.

Pomolimose.

DOpusti millostivi Boxe slabosti nascoj kriposti: da koji od Pohogyenya Svete Bogorodice spomenutje csinimo, nyezine molitve pomochjom, i Pohogyenyem millosti, od nascih nepravdah ustanemo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine uslisci. *kako na Jutarnyicu.*

NA DEVETU.

Zdrava Marie (prid porodom, u porodu, po porodu Divica; izglede priizverstite csistoche, i ponixenstva) millosti puna, *i ostala.*

℣. Boxe na pomoch moju. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

Ocsistenye B. D. Marie.

PO porodu, sctoje ovo?
Diva cseka, dase ocsisti:
Nieli to csudo novo?
Csistochase ista csisti.
Nie csudo, da podlaxe
Sebe ovoj zapovidi,
Da poniznost svoju ukaxe,
Obrizana Sinka slidi.
Prikazavsci s-daroni nyega
Simeunu starcu dade;
A on iz serdca slatko svega,
Gerlechiga pivat stade.

Sad odpusctasc slugu tvoga Gospodine, polak riesi tvoje u miru, zasctobo vidisce ocsi moje Spasonosje moje.

℣. Po porodu Divico neosquernyena ostala jesi.

℟. Boxja Roditelyico moli za nas.

Pomo-

Pomolimose.

SVemoguchi Viesnyi Boxe Velicsanstvo tvoje priklbnito molimo; da kako Jedinorogyeni Sin tvoj, od Ocsistchene Majke u Çerkvi jest prikazan; tako i mi ocsistchenim serdcem po millostivih nyezinih rukuh budemo prikazani tebi. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Gospodine uslisei. *kako na Jutarnyicu.*

NA VECSERNYU.

Zdrava Mario (brez prolitja kervi okrunyena Kralyico Mucsenikah) millosti puna. *i ostala.*

℣. Boxe na pomoch. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

Xalosti Blaxene D. Marie.

TUxno vrime Majci dogye,
Kad na lyutu stupi goru,
Macsjoj britak serdce progye,
U gorkomu pliva moru.
Jer kad gleda noge, ruke,
Persa, glavu, lica sveta,
Sve u serdcu chuti muke,
Na krixuje senyim propeta.

Ter josc kadse smertno mucsi
(O lyubavi Majko tvoje!)
Kadjoj Isus nas izruesi,
Za sinove primi svoje.

O vi svi, koji prohodite putem, pazite, i vidite, akoje xalost, kakoje xalost moja!

℣. Moli za nas Majko od xalosti.
℟. Da postanemo dionici vicsnye radosti.

Pomolimose.

BOxe, u koga muci po Simeonovu prorocsanstvu prislatku duscu Slavne Divice, i Matere Marie bolesti macs progye: dopusti millostiv, da mi koji probodenye nyezino, i muku sctujuchi spominjamo, slavnim dostojanstvom, i molitvam sviuh Svetih, kod krixa stojechih, i za nas molechih, csestiti plod muke tvoje dobiemo. Koji xivesc, i kralyujesc po sve vike vikah. Amen.

℣. Gospodine uslisci. *kako na Jutarnyicu.*

NA POVECSERNYU.

Zdrava Mario (sverhu svih korah Nebeskih uzviscena) millosti puna, *i ostala.*

℣. Obrati nas Boxe Spasitelyu nasc.
℟. I odvrati sercsbu tvoju od nas.
℣. Boxe na pomoch. *kako na Jutarnyicu.*

PISMA.

PISMA.

Uznescenye B. Divice Marie.

RAdujmose Majke srichi,
Sad kralyuje: nyu usilli
K-prixelynomu Sinu ichi
Od lyubavi ogany milli.
Nejma mochi smert na tilo,
U slavuje Rajskih dvorah
Uznesceno s-duscom cilo,
Angyeoskih sverhu korah.
Gdi nyu kruni vicsnya kruna;
Gdi na vas svit oblast prima.
O Kralyico slave puna!
Millostiva budi svima.

Uznescenaje Maria na nebesa; veselese Angyeli, falechi blagosivlyaju Gospodina.

Pomolimose.

SLugam tvojim, molimote Gospodine grihe oprosti, da mi koji tebi po dillih nascih ugoditi nemoxemo, po proscnyi Matere Sina tvoga Gospodina nascega Isukersta spaseni budemo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

PRIPORUKA.

PRimi dnevnu sluxbu moju
Od Blagdanah, Slatka Divo!

I udili pomoch tvoju,
U kojuse uffam xivo.
Za Otajstva Blagih danah,
Odazlame svakog brani;
U potribi, i nezvana
Pomozime, i sarahni.
Kad smert digne kosu lyutu,
Kadmi bude razlog dati
Na ovomu skraduyem putu,
Ukaxise dasi Mati.
Od urahse ovih tada
Millostivo ti spomeni;
Onda, Onda; ako kada
Utocsisete budi meni.
Onda Majko, kada moje
Mati zemlya prime tilo,
Pomillujme dite tvoje;
Primi dusu moju u krilo.

℣. Moli za nas Sveta Bogorodico!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

SLugam tvojim molimote Gospodine, Nebeske millosti dar udili; da kojim Blaxene Divice Marie porod, jest bio pocsetak spasenya; nyezinih danah Svetcsanih bogolyubno spomenutje budenam na csesti tu xivota sverhu, kriposna podpomoch.

Po

Po Gospodinu nascemu Isukerstu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

NB. Bilixim ovde, dasam, i ja isti slidio dosada stari obicsaj u Litaniah Lavretanskih, govorechi: *Korablyo* illiti lagyo *mira.* nektiuchi odstupiti od obicsaja. Uzrok, dasuse stari ovqim ricsjom: *Korablya*, *illi pluvcsica* sluxili jest; zasctobo u Svetom Pismu Latinska rics. *Arca* zlamenuje korablyu, illiti lagyu; kakono *Arca* illiti korablya *Noe*: i takojer zlamenuje ova rics: *Arca* Sckrinyu kakonoje: *Arca fœderis*, *testamenti*, Sckrina Zakona, ugovora Boxjega s-pukom Izraelskim; i ovi nazivak dajese Gospi; zato daser jedan put postavi sctoje krivo ovim imenom ovdichu Gospu nazvati.

LITANIE LAVRETANSKE.

GOspodine pomilluj, Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj.
Isukerste csuj nas, Isukerste uslisci nas.
Otcse Nebeski Boxe, pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu svita Boxe, pomilluj nas.
Dusce Sveti Boxe, pomilluj nas.
Sveta Troico jedini Boxe, pomilluj nas.
Sveta MARIO, Moli za nas.
Sveta Bogorodico,
Sveta Divo Divicah,
Majko Isukerstova,
Majko Boxanstvene millosti,
Majko Pribistra,

(Moli za nas.)

Majko Priesista,
Majko Neosquernyena,
Majko Nepotlacsena,
Majko Lyubeznivà,
Majko Csudna,
Majko Stvoritelya,
Majko Spasitelya,
Divico Primudra,
Divico Posctovana,
Divico Pripovidana,
Divico Moguchja,
Divico Millostiva,
Divico Virna,
Ogledalo Pravde,
Pristolye Mudrosti,
Uzrocse nasce radosti,
Sude Duhovni,
Sude Posctovani,
Sude velika bogolyubstva,
Ruxico Zlamenita,
Torne Davidov,
Torne Bilokostni,
Kuchjo Zlatna,
Sekrinyo Zakona,
Vrata Nebeska,
Zvizdo Jutarnya,
Zdravje Nemochnikah,
Utocsisctche Grisenikah,
Utiscenye Xalosnih.

} Moli za nas.

Pomo-

Pomochnico Kerstjanska,
Kralyico Angyeoska,
Kralyico Patriarkah,
Kralyico Prorokah,
Kralyico Aposctolah, — Moli za nas.
Kralyico Mucsenikah,
Kralyico Ispovidnikah,
Kralyico Divicah,
Kralyico sviuh Svetih,

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita;
Odpustiuam Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita;
Uslisci nas Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita;
Smillujse nami.

Isukerste csujnas, Isukerste uslisci nas.
Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj.
Gospodine pomilluj.

Otcse nasc, i Zdrava Mario.

POd tvoje obranyenye uticsemose, Sveta Bogorodico! nascimate molybam neoglusci u potribah nascih, nego od sviuh pogibilih oslobodinas vazda, Divico slavna, i Blagosovlyena Gospojo nasca, Megyugovornico nasca, Odvitnico nasca! s tvojim Sinom nas pomiri, tvomu Sinu nas prigorucsi, tvomu Sinu nas prikaxi.

℣. Moli

℣. Moli za nas Sveta Bogorodico!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

MIllost tvoju molimote Gospodine u pameti nasce ulij, da mi koji po navisctenyu Angyeoskomu Isukersta Sina tvoga Upuchenye poznasmo; po muci nyegovoj, i Krixu, na Uskersnutja slavu privedeni budemo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Moli za nas Sveti Jozipe!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

PRisvete Roditelyice tvoje Zarucsnika dostojanstvih, molimote Gospodine, da budemo pomoxeni; da scto po nascemu moguchstvu nisimo verstni, po nyegovomu molyenyu dobiemo. Koji xivesc, i kralyujesc s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Pricsista Divo Mario! za tvoje prisveto Divicsanstvo, i neosquernyeno Zacsechje ocsisti od svake necsistoche tilo, i duscu moju. U Imme Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Amen.

Tri

Tri Molitve S. Mektilde Blaxenoj D. Marii za sricbnu smert.

I.

O Gospojo moja Sveta Mario! kakonoje Bog Otac po Svemoguchstvu svomu tebe primoguchu ucsinio, tako molimte uzame budi na csas smerti moje, odgonechi od mene svaku oblast suprotivnu. *Zdrava Mario, i ostala.*

II.

O Gospojo moja Sveta Mario! kakonoje tebe Sin Boxji s-tolikim od sebe poznanyem, i svitloſtju nadario, da ti sve Nebo prosvidyujesc; tako i na csas smerti moje duscu moju s-poznanyem prave Vire prosvitli, daju nijedno zablugyenye, alli nepoznanye nesmete, i neizopacsi. *Zdrava Mario.*

III.

O Gospojo moja Sveta Mario! kakonoje Duh Sveti obilno tebi udilio lyubav svoju, tako i ti na csas smerti moje, sladkost lyubavi Boxanstvene udili meni; nekamise po nyoj sva gorkost hervanya smertnoga na sladkost priokrene. *Zdrava Mario.*

Mario Mati Millosti,
Mati od Milloserdnosti.

Od

Od nepriatelyah nas brani;
I na csas smerti sarahni.
Dika Otcu, Sinu dika
S-Duhom Svetim u vik vikah.

Uzdisanye k-Divici Marii.

ZDrava Kralyico! Majko od millosergya, xivotu, sladkosti, i uffanye nasce zdravo. K-tebi vapiemo izagnani sinovi Eve. K-tebi uzdiscemo cvilechi, i placsuchi u ovoj dolini od suzah. Nuh dakle Pomochnico nasca! one tvoje milloserdne ocsi knami obrati, i Isusa blagosovlyeni plod utrobe tvoje nami po ovomu izagnyanyu ukaxi o Millostiva! o Dobrostiva, o Sladka Divico Mario!

℣. Moli za nas Sveta Bogorodico!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe, koji Slavne Divice Majke Marie tilo, i duscu, za dostojno Sina tvoga pribivaliscte, po kriposti Duha Svetoga pripravio jesi; daj da koje spomenutjem veselimose, nyezinim molyenyem bogolubnim od nastajuchih zalah, i od smerti vicsnye oslobodimose. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Mo-

Mólitva S. Avgustina.

SVeta Mario! pomozi nevolyne, okripi malosercsne, ûtisci placsne, prosi za puk, nastoj za Red Cerkveni, moli za bogolyubni spol xenski; neka poznaju svi kolici pomoch tvoju, kojigodi obsluxuju tvoje sveto spomenutje.

℣. Moli za nas. *kako ozgor.*

Pomolimose.

DOpusti nami slugam tvojim Gospodine u vazdascnyem pameti, i tila zdravju veselitise; i po slavnomu Blaxene Marie vazda Divice molenyu, od sadascnye tuge izbavitise, i vjcsnye uxivati veselye. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

PISMA.

ZDrava morska zvizdo! zdrava
Sina Boxjeg majko prava,
Diva vazda: tisi data
Svitu u raj srichna vrata.

Csuvsci ona na spasenye
Gabriela pozdravlyenye,
Kripi nas u miru: scnyime
Prominivsci Eve imme.

Od uze nas krivce oprosti,
I daj slipim dar svidosti;

Tiraj

Tiraj od nas sctoje opako,
Isprosinam dobro svako.

Ukaxise, dasi Mati;
Da po tebi usliscati,
I prosceneche on primiti,
Koi hoti Sin tvoj biti.

Divo sverhu sviuh tiha!
Odriscene nas od griha.
Ti pomozi i promini;
Tihe, csiste nas ucsini.

Dajnam xivot csist, i k-slavi
Vicsnoj miran put upravi,
Da Isusa mi vidimo
I scnyimese veselimo.

Dika Otcu Nebeskomu,
Dika Sinu Jedinomu,
I Svetomu Duhu dika,
Jedna Trima u-vik vikah.

℣. Blaxena jesi Mario Divico.
℟. Kojasi Gospodina nosila, Stvoritelya svita.

Pomolimose.

ZAsctiti molimote Gospodine po molyenyu Blaxene Marie vazda Divice ovu od svake protivsctine obitil i skupsctinu; i sa svim serdcem tebi prostertu, od nepriatelyah nyu milloserdno oslobodi, i od zasidanya zlobnoga, dobroltivo obrani.

Mil-

Millostju tvojom, molimote Gospodine, nascih grihah uzle odrisci, i odvitovanyem Blaxene Marie vazda Divice, sa svimi Svetim tvojima, nas sluge tvoje, dobrocsinioce, i mista nasca u svakomu zdravju sacsuvaj; vas puk Kerstjanski, od svake protivsctine izbavi, xivim millost, mertvim pokoj daruj; i blagosov tvoj vazda budi sverhu nas. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Uticsenye B. Divici Marii.

PRisveta Divico, pridostojna Majko Boxja! s-priponiznim serdcem uticsemse tebi, i uzimamte danas za Gospoju moju, Mater moju, i Pomochnicu moju xelechi tebi sluxiti kako Gospoj mojoj, tebe lyubiti kako Mater moju; tebe zazivati kako Pomochnicu moju. Zato prostertim serdcem molimte, i prosim za neprocinyenu Kerv pridragoga Sina tvoga; dase dostojasc i mene primiti, i pribroiti slugam, sluxbenicam, sinovom, i branyenikom tvojim.

Ispovidam ja, da zarad neizbrojenih, i privelikih grihah mojih, nisam dostojan ove millosti; alli buduchi da ti nikoga neodbiasc od millosardnoga lica tvoga, zato i ja uffajuchise u dobrotu tvoju dame odbiti neechesc uticsemse k-tebi. Primime u broj

tvojih; primime pod primoguchu obrannu tvoju; primime u Materinsko krilo millosergya tvoga; primime u milloſtivu brigu tvoju.

Ako upadem, podignime; ako s-puta zajgyem, upravime; ako oslabim, pokripime; akose razbolim prigledajme, ako napaſt name naserne, zasctitime; ako uzghinem Saraknime. O Gospojo! o Majko! o Pomochnico! tisi za Bogom jedino uffanye moje; ti jedno, i najveche utocsiscte moje! toliko ja u tebe uffanye imam, da nemogu ni pomisliti; dachu poginuti, doklegod ja uzlyubim tebe, i ti zasctitisc mene.

Zato tebi o Gospojo! koja imasc svu oblaſt na nebu i na zemlyi, priporucsujem duscu, i tilo moje; da me csuvasc, i branisc: tebe o Majko! priponizno molim; da ja megyu onima budem, koje ti Materinskim serdcem lyubisc, i u tvojih Divicsanskih persih napisane imasc: tebe o Pomochnico! zazivam; prikloni uho priponiznim molitvicam, budimi na pomoch u svakomu poslu, u svako vrime, a osobito u vrime poscaſtja s-ovoga svita, da skrusceenu duscu moju po tebi u ruke Sina tvoga pridadem, i s-obranim tvojim nyega, i tebe slavim u vike. Amen.

Mo-

Molitva Dusce Pokorne.

O Majko Boxja ovim imenom sverhu svakoga stvorenya uzviscena! o Kralyicó neba, i zemlye! i sctoje nevolynim griscnikom radosnie, i slagye csuti, o Majko od millosergya! koju primillostivi Spasitely, Odvitnik nasc kod Otca Nebeskoga ucsinioje Odvitnicu, i Zagovornicu kod pristolya svoga, udilivsci toliku kripost proscnyi tvojoj; da ono scto ti prosisc, po nikki nacsin zapovidasc.

Evo ja neharni griscnik pun stidá, straha, i tuge prostiramse poniznim serdcem, i prid noge tvoje padam; jersam s-mlogima griscih uvridio Stvoritelya, i Sudca Boga moga. Tebe placsnim glasom zazivam spomenise; dasi zarad nas griscnikah odabrana, i na priveliko dostojanstvo Materinstva Boxjega uzviscena; i zatome Sinu tvomu prisladkomu Isusu priporucsi, i duscu moju sverseeno pokajanu s-Bogom pomiri.

Ukaxi u meni dasi Mati od millosergya, uffanye umerlih, utiscenye griscnikah, i Mati moja, od Propetoga Sina tvoga, pod Krixem nazvana, i ostavlyena. Znadem dasam griscnik od sviuh najgorji, alli zato josc negubim uffanye, zasctobo

gdise viscje nevolye nahodi, ondise imasc vechma Majka od millosergya ukazati.

Obrati k-meni nevolynomu lyubeznivo, i milloserdno serdce tvoje, koje isto Millosergye Gospodin Isukerst jest posvetio. Ogledajse na mene nedostojna s-pridragom Kervju nyegovom odkuplyena. Ovoche biti najveche svidocsanstvo millosergya tvoga, dame navlastito usliscasc nedostojna; da spasisc onoga, kojibi imao poginuti; da kojisam dostojan bio biti sin sercsbe; po mlogoj i velle velikoj dobroti, i millosergyu tvomu, postanem sin od millosti; postanem Sin Boxji, postanem Sin tvoj, postanem s-tobom, i Sinkom tvojim dionik slave Nebeske u vike vikah. Amen.

Molitva S. Francescka Salesia.

SPomenise o primillostiva Divico Mario! Majko od millosergya i svega utiscenya; da nie csuveno od vika; dasi ti koga ostavila, koji je tebe svesardno na pomoch zazivao. Zato ovim uffanyem pokriplyen, i ja k-tebi o Divico divicah, Kralyico Nebeska, Majko Gospodina nascega Isukersta uticsemse, k-tebi dolazim, k-tebi zvizdo morska tavni griscnik tercsim, prid tobom nevolyan cvilechi, i dertchuchi stoim. Nemoj o Gospojo svita; nemoj Ricsi vicsnye

Majko

Majko, ricsi moje pogerditi, nemojse vapianyu momu ogluscitì; nego csuj millostiva, i uslisci mene prinevolyna, u ovoj dolini od suzah vapiuchega sada i vazda, a navlastito u vrime smerti moje, o millostiva! o dobrostiva! o sladka Divico Mario. Amen.

Uzdisanya k Divici S. Bonaventure.

U Tebese Gospo uffam zaradi mloactva millosergya Immena tvoga. Pomilluj nas Gospojo! pomilluj nas; zasctobosi ti uffanye, i svitlost u tebe uffajuchih.

Spomenise od nas izgublyenih, o Sarahnitelyico! uslisci placs, i uzdisanya nasca. Pruxi ruke tvoje o Gospojo! budi u pomoch ginuchemu: nekasni zaradi millosti imena tvoga; dami budesc na radost, i spasenye.

Tvojsam vas, i svaka moja, tvoja jesu: stavjcsute kako pecsat na serdce moje. Izbavime u vrime zlocsesto, i u vrime smerti moje, nezaboravise od dusce moje privedime u misto od spasenya; megyu pravednim nekase upisce ime moje

Doisto Gospo! kad u tebe gledam, niscta drugo nevidim nego millosergye: tisi za nevolyne postala Mati Boxja, i verhu toga millosergye porodila jesi.

Ti vidisc o Gospo! kakosmo puni gorkosti: na pertcheni grihotami cvilimo; pritisnuti tugom, i nevolyom placsemo; u dolini od suzah pribivamo. Priobrati nascu tugu na radost, i nevolyu na veselya.

PISMA

Pozdravlyenye Angyeosko.

ZDrava budi o Mario!
Koju Rajski pozdravio
Poklisar jest od istoga,
Poslan Boga.
Dopustimi, damoj smie,
Jer Angyela jezik nie,
Tebe pivat, i pozdravit,
Tebe slavit.
Zdrava puna ti millosti,
S-tobom csudnoj po kriposti,
Gospodinje Bog Mario,
Vazda bio.
Tisi srichna, i blaxena,
Diva sverhu sviuh xenah,
Sverhu sviuh Bogu ugodna,
Diva plodna.
Blagosovljen csudnovati
Plod, utrobe tvoje Mati;
Boxanstveni plod pricsisti,
Isus isti.

Majko

Majko Boxja! za to imme,
Sada, i u smerti vrime,
Moli za nas pridragoga
Sina tvoga.
Da nevolyne nas griscnike,
Ucsiniti dionike
Dostojise, svoje dike,
Po sve vike.

Priporuka B. D. Marii.

O Gospojo moja Sveta Mario! mene u tvoju blagosovlyenu viru, i osobito csuvanye, î u krilo millosargya tvoga danas, i svaki dan, i na csas smerti moje, i duscu i tilo moje pridajem: svekoliko ufsanye moje, i sve utiscenye moje, sve tuge, i nevolye moje, xivot, i sverhu xivota moga tebi priporucsujem; da po tvomu prisvetomu molyenyu, i po tvomu dostojanstvu svakolika dilla moja izpravese, i narede po volyi tvojoj, i po volyi Sina tvoga. Amen.

NACSIN
Govoriti ROXARIO illiti
Veliku Krunicu Gospinu.

Krunica, kojase govori od perve Nedilye Doscastja Gospodinova, do Csiste Sride zove *Radosna* zarad Otajstvah; od kojihse csini uspomena, na Desetki Zdravih Mariah; i zato za ricsjom *Isus*, valya nadodati slidechja uzdisanya.

Na tri mala zerna.

1. Isus: kojinam uzmnoxio pravu Viru.
2. Isus: kojinam uzmnoxio kripko Uffanye.
3. Isus: kojinam uzmnoxio izverstitu Lyubav.

Na Desetke.

1. Isus: kogasi Divico zacsela.
2. Isus: kogasi Divico Elizabetu pohodechi nosila.
3. Isus: kogasi Divico rodila.
4. Isus: kogasi Divico u Cerkvi prikazala.
5. Isus: kogasi Divico u Cerkvi nascla.

Krunica *Xalosna* govorise od Csiste Stride do Uskersa.

Na tri mala zerna.

1 Isus: kojinam uspomenu pokripio.
2. Isus: kojinam razum prosvitlio.
3. Isus: kojinam volyu izversnu ucsinio.

Na Desetke.

1. Isus: kojiseje zanas kervavim znojom znoio.
2. Isus: koji je za nas bicsevan.
3. Isus: koji je za nas ternyem okrunyen.
4. Isus: koji je za nas Krix nosio.
5. Isus: koji je za nas na Krixu propet.

Krunica *Slavna* govorise od Uskersa do Nedilye Prisvetoga Trojstva.

Na

Na tri mala zerna.

1. Isus: kojinam upravio misclyenya.
2. Isus: kojinam ravnao govorenya.
3. Isus: kojinam vladao csinyenya.

Na Desetke.

1. Isus: koji je uskersnuo od mertvih.
2. Isus: koji je uzascao na nebesa.
3. Isus: kojinamje Duha Svetoga poslao.
4. Isus: kojiteje Divico u nebo uznesao.
5. Isus: kojiteje Divico u nebu okrunio.

Krunica *Svakoverstna* govorise od Nedilye Prisvetoga Trojstva do perve Nedilye Doscastja Gospodinova. *Radosna* u Subotu, i u Sridu: *Xalosna* u Utorak, i u Petak: *Slavna* u Nedilyu, Ponedilyak, i u Csetvertak. Za svakom pako Desetkom, svake Krunice govorise ovako:

Za pervom Desetkom. Deset hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Prisveta Divico Mario! svi Sveti Kori Angyeoski, s kojimase uffamo; dachemote kadgodi viditi, i slaviti u Nebu.

Za drugom. Dvadeset hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Prisveta Divico Mario! svi Sveti Patriarke, i Proroci; s-kojimase *kako ozgor.*

Za trechom. Trideset hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Pri-

sveta Divico Mario! svi Sveti Aposctoli, i Evangyeliste, s-kojima *kako ozgor.*

Za csetvertom. Cseterdeset hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Prisveta Divico Mario! svi Sveti Mucsenici, i Ispovidnici; s-kojimase, *kako ozgor.*

Za petom. Petdeset hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Prisveta Divico Mario! sve Svete Divice i Udovice; s-kojimase *kako ozgor.*

Za sceſtom. Sto hilyadah putah, nekate fale, blagosivlyaju, i slave o Prisveta Divico Mario! svi Sveti, i Svetice Boxje, s-kojimase uffamo; dachemote kadgodi viditi, i slaviti u Nebu.

Placs Blaxene Divice Marie.

STasce placsuch tuxna Mati
Polak Krixa, kada pati
Sin na Krixu visechi.
Koje duscu tugujuchu,
I prigorko uzdiscuchu,
Macsje britki proscao.
O koliko raztuxena!
Bisçe ona Priblaxena,
Majka Sinka jedinog.
Koja tuxech, i cvilechi,
Derthalaje sva videchi
Muke Sina csaſtnoga.

Koji

Koji csovik moxe biti,
Da neplacse; i viditi
Nyu u takvoj xalosti?
Tkoje, dase nerazcvili,
Mislech kako gorko cvili
Majka s-Sinom tugujuch?
Zarad griha svoga puka,
Vidi ona nyeg u mukah,
Osctrim bicsem podloxna.
Vidi Sinka polyublyena,
I od Otca ostavlyena,
Kad umiruch izdisce.
Majko, vrutcse od sladkosti!
Daj da gorkost od xalosti
Chutech s-tobom proplacsem.
Csini, da i serdce moje,
Gori lyubech, kako tvoje,
Da Isusu ugodim.
Sveta Majko! Ranne tvoga
Sina, za me Propetoga
U serdcemi pritisni.
Da mi serdce rannah lyutih,
Muku Sinka tvog ochuti,
Razdili ju ti samnom.
Csini, da ja brez pristanka
Do straxnyega moga danka,
S-tobom placsuch tugujem.
Polak Krixa s-tobom stati,
I u drusctvu tugovati,
S-tobom Majko ja xelim.

O ti

O ti Divo sviuh Divah!
Pogledajme millostiva;
Csini da s-tobom cvilim.
Da u serdcu vazda nosim
Krix, i muku Sinka, prosim
Da nye budem dionik.
Csascu gorke muke piti,
I ranyenu meni biti,
Daj za lyubav nyegovu.
Kadse vas svit uplameni,
Ti u pomoch budi meni,
Na dan suda strascnoga.
Csini dame Krix obrani,
Sinka tvoga smert sarahni,
Millost tvoja pomoxe.
Kad od smerti tilo pade,
Csini dase dusci dade
Slava Raja vicsnyega.

KRUNICA.

Od Sedam Xaloſtih B. D. MARIE.

℣. Boxe na pomoch moju nastoj.
℟. Gospodine za pomochime potexajse.
℣. Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu.
℟. Kako bisce u pocsetak, i sada, i vazda, i u vike vikah. Amen.

O Gospo ranyena! serdca nasca ranni.

Perva

Perva Xalöst.

XAlujemse s-tobom, o Sveta Oxalòstchena Majko! promisclyajuchi tvoju xalòst, koju imade onda, kadasi csula od Starca Simeona, dache priosctri macs tvoju duscu prochi na muci, i smerti Propetoga Sina tvoga. Ah! molimte ponizno, isprosimi da omeksca priotverdnuto serdce moje; da ja procinyujuchi bogolyubno xalim tvoje, i Sina tvoga muke.

Jedan Otcsenasc. Sedam Zdravi Maria. jedan put: Slava Otcu.

Mario! neplacsi viscje; ja moju zlochu plakati hochu: Jerbo ja uvridih Sina tvoga, i Boga moga.

Druga Xalost.

XAlujemse s-tobom o Sveta Oxalòstchena Majko! promisclyajuchi tvoju xalòst, koju imade u progonstvu Iruda, zarad smerti Mladinacah, i bixanya u Egyipat; gdisi tolike poghibili, i nevolye podnila. Ah! molimte ponizno, isprosimi millost, da ja usterplyeno podnesem svè protivsctine u Egyiptu ovoga svita, a posli uxivam radost nebeskoga Jeruzolima.

Jedan Otcsenasc, i ostala, kako ozgor.

Trechja

Trechja Xaloſt.

XAlujemse s-tobom o Sveta Oxaloſtchena Majko! promisclyajuchi tvoju xaloſt, koju imade izgubivsci tvoga polyublyenoga Sinka u Jeruzolimu. Ah molimte ponizno! za one rike suzah, kojesi prolila, tri dni isctuchi nyega, isprosimi milloſt; da ja Boga moga nigda neizgubim na zemlyi; i daga posli za vazda najgyem, i uxivam u Raju.

Jedan Otcsenasc, i oſtala, kako ozgor.

Csetverta Xaloſt.

XAlujemse s-tobom o Sveta Oxaloſtchena Majko! promisclyajuchi tvoju xaloſt, koju imade videchi Sina tvoga nosechega pritescki Krix, na goru Kalvariu, i pod nyim viscje puta padajuchega. Ah molimte ponizno! za onu prioscrru boleſt, kojusi podnila, kadase ocsi tvoje s-ocsima nyegovim, i serdce tvoje scnyegovim sardcem susrite, isprosimi kripoſt, da ja krix moj s-uſterplyenyem nosim, u drusctvu tvomu, i moga Isusa.

Jedan Otcsenasc, i oſtala, kako ozgor.

Peta Xaloſt.

XAlujemse s-tobom, o Sveta Oxaloſtchena Majko! promisclyajuchi tvoju xa-

loſt,

lost, koju imade, gledajuchi vlastitim ocsima umirajuchega, i izdiscuchega Sina tvoga polyublyenoga na Krixu, u tolikih mukah, i pogerdah. Ah molimte ponizno! za onu nepridobitu jakost, skojom ti kod Sinka umirajuchega stajasce, stoj i budi uzame u vrime hervanya smertnoga, i izdisanya moga; i isprosimi onu skradnyu spasonosnu millost, kakosi dobromu razbojniku isprosila.

Jedan Otcsenasc, i ostala, kako ozgor.

Scesta Xalost.

XAlujemse s-tobom o Sveta Oxalostchena Majko! promisclyajuchi tvoju xalost, koju imade, zarad prinemilla udarca sulice, koja ranni mertvoga Isusa serdce, i tvoju na po mertvu duscu progye: i koju imade kadasi primila u narucsaj mertvo tilo Sinka tvoga. Ah molimte ponizno! ranni macsem xalosti tvoje serdce moje, i u nyega stavi po xivoj lyubavi Odkupitelya moga.

Jedan Otcsenasc, i ostala, kako ozgor.

Sedma Xalost.

XAlujem s-tobom o Sveta Oxalostchena Majko! promisclyajuchi tvoju xalost, koju imade, kadasi vlastitim rukama postavila

vila u grob Tilo Mertvoga Isusa, oſtavsei sva rezcvilyena, i u gorkoj samochi, placsuchi. Ah molimte ponizno! isprosimi u vrime xivota odpuscтenye griha; u vrime smerti skradnyu spasonosnu milloſt, a po smerti u Raju slavu vicsnyu.

Jedan Otcsenasc, i oſtala, kako ozgor.

Tvoju iſtu duscu, recse Marii Simeon, macs boleſti hoche prochi.

℣. Moli za nas Divico prixalosna.
℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

NEka odvituje za nas molimote Gospodine Isukerſte pri dobroti tvojoj Blaxena Divica Maria Mati tvoja; koje prisvetu duscu u vrime muke tvoje boleſti macs progye. Po tebi Isukerſte Spasitelyu svita, koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc, po sve vike vikah. Amen.

Boxja pomoch neka pribiva vazda s-nami. Amen.

Bilixi, da Red oviuh Sedam Xaloſtih jeſt potvergyen od S. Otca Pape Aleksandra Sedmoga. Govorechim pako Kruniesicu ovu u Petak, i uz Korizmu dopuſtioje S. Otac Papa Benedikt Trinaeſti

esti dvi stotine danah prosctenye, na svaki Orcse nasc, i Zdravu Mariu; a u druge dneve na svaki Orcsenasc, i Zdravu Mariu sto danah prosctenye. Kojibi pako cilu Krunicsicu govorio, dobiobi prosctenye sedam godinah, i toliko csecerdeseticah. Govorechi pako svaki dan, moxe odabrati u godini jedan dan, u koji akose ispovidi, i pricsesti primiriche obilato, i podpuno prosctenye, koje za duscu u Purgatoriu moxe naminiti.

Uzdisanye k-Oxalostchenoj Majci.

O Mati Isusova! o Mati Moja! diteta prinedostojnoga! o Mati od xalostih: koje da i ja zadadoh tebi, skruscenim serdcem ispovidam, buduchi, da uvrigyenye Sina tvoga, jest takojer uvrigyenye tvoga Materinoga serdca. Scto imam sada csiniti? nego da skruscenim serdcem, uzdahnem k-Sinu tvomu, i k-tebi, kako sin razmetni: Otcse sagrisciosam u nebo, i prid tobom; i nisam dostojan nazvatise sinom tvojim: Majko sagrisciosam u nebo i prid tobom, i nisam dostojan nazvatise ditetom tvojim.

Allime ti dostojna ucsiniti mo esc, i uffam da hochesc, koja premda uvrigyena, nekratisc sinovom millosergye, kadajin vidisc; da ponizno klecsechi, i placsuchi grihe svoje, oprosctenye prose. O Majko! probodi griscno serdce moje, onim od xalosti macsem koji je proscao serdce tvoje; da iz nyega vrille teku suze, i nigdase neo-

usce; da obdan, i obnoch placsem grihe moje.

Ah! molimte za prigorke xalosti tvoje, isprosimi kripoltnu millost; da prominim zivot moj, da ucsinim dostojnu za grihe pokoru, da u napridak nepovridim s grisih mojih ranne Sina tvoga, i nerazcvilim tebe. Isprosimi millost, kojacheme uxdarxati, jaka u viri, temelyita u uffanyu, gorucha u lyubavi Boxjoj, i tvojoj.

Budimi millostiva Mati u xivotu, budimi millostiva na smerti. Ogledajse name prisladkom milloftju tvojom, kakonoseje na tebe, i Ivana pod Krixem stojechega ogledao umirajuchi Sin tvoj, kadaje tebi u nyemu mene za sina pripriporucsio. Nekame sama, i jedina xalost onda obujme za grihe moje. Pruximi primoguchu od millosergya desnicu, sakrijme skutom od millosti, zasctitime od nepriatelyah paklenih. Utiscime onda tavna, i xalosna; dame uspomena proscastih grihah nesmuchuje, dame ondascnye napasti nepridobiu, dame doscasta neuplasce, da zazivajuchi prisladka Imena: Jezus, Maria! srichno priminem u veselye Gospodinovo, i tvoje. Amen.

Uzdisanye k-Majci xalosnoj u krilu mertvoga Sinka derxechoj.

O Majko razcvilyena imajuchi u krilu mertvo Tilo polyublyenoga Sinka tvoga, esimi-

csinimise, dami u serdce govorisc: o vi koji prohodite, pazite, i gledajte imali xalost kako xalost moja! O Kralyico Mucsenikah! velikaje kako more xalost tvoja. Macsi od bolesti, i xalosti, jest u narucsju polyublyeni Sinak tvoj. Ah kakvom gorkostju napunyeno, kakvim macsom ranyeno biasce serdce tvoje? kada gledasce, kakotie pomarcsalo sunascce tvoje! kakoti je potavnilo zlato tvoje! kakoje pogrubila svitlost, i lipota obraza! koji biasce najlipsi, i najgizdavii megyu sinovma csovicsanskim; koga zarad lipote xele Angyeli gledati.

Kadasi razmisclyala ranne one po svemu tilu Boxanstvenomu, a osobito ranne noguh, i rukuh, i probodeno sulicom serdce, tvoga serdca; vapiuchi u serdcu: Sinko moj Isuse! Isuse Sinko moj! tkobimi dao, da ja zate umrem? Ah kolikosi groznih suzah s-Kervju nyegovom miscajuchi prolila! kakosi goruchima uzdasih griala ledeno tilo nyegovo! o kolikosiga puta zagerlila! kolikosi puta svete ranne polyubila!

O Majko prixalosna! pristani veche tugovati, i uzdisati, pristani ti plakati: ja imam suze roniti, ja imam, scto Sveti Bonaventura rechi: *Ti placsese, a jasam uzrok.* Ah jasam uzrok! zarad tolikih grihah mojih, sverhu kojih viscje tugovala jesi, nego sverhu mukah tilesnih Sina tvoga.

O nesrichni grisi! vi uboice, vi kervnici pripolyublyenoga Spasitelya moga Isukerſtá! Ah! merzim na vas sa svom duscom, i sa svim serdcem xalim, dasam pridragoga Isusa moga uvridio, odlucsujuchi temelyito nikada u napridak nesagrisciti. Smillujse o Isuse! smillujse o Majko! Nisam doſtojan millosargya; alli je doſtojna prisveta Kerv, doſtojnesu prigorke suze za me prolite. O Majko! za utoplyeno ono, u moru gorkoſti, serdce tvoje; za iſte one ranne Sinka tvoga, po kojih doſtojanſtvu uffamse oprosctenye dobiti, isprosimi kripku milloſt obechanye moje ispuniti; da kakosamti bio zarad grihah mojih sin xaloſti, takoti budem po promini xivota sin radoſti; doſtojan, da u one ruke, u kojesi primila mertvá Sinka, posli smerti primise duscu moju. Amen.

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

BOGOLYUBNOST
NA POSCTENYE SVETIH.

Litanie sviuh Svetih.

GOspodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.
Isukerſte csujnas. Isukerſte usliscinas.

Otcse

Otese Nebeski Boxe, pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu svita Boxe, pomilluj nas.
Dusce Sveti Boxe, pomilluj nas.
Sveta Troico jedini Boxe, pomilluj nas.
Sveta Mario, Moli za nas.
Sveta Bogorodico, Moli za nas.
Sveta Divo Divicah, Moli za nas.
Sveti Mihoile, Moli za nas.
Sveti Gabriele, Moli za nas.
Sveti Rafaele, Moli za nas.
Sveti Angyeo Straxanine, Moli za nas.
Svi Sveti Angyeli, i Arkangyeli, Molite za nas.
Svi Sveti blaxenih Duhovah Redovi, Molite za nas.
Sveti Ivane Kerstitelyu, Moli za nas.
Sveti Jozipe, Moli za nas.
Svi Sveti Patriarke, i Proroci, Molite za nas.

Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andria,
Sveti Jakobe,
Sveti Ivane,
Sveti Toma,
Sveti Filipe,
Sveti Bartole,
Sveti Mathia,
Sveti Simune,

} Moli za nas.

Sveti Tadia,
Sveti Mathea,
Sveti Barnaba,
Sveti Luka,
Sveti Marko,

} Moli za nas.

Svi Sveti Aposctoli, i Evangyeliste, Molite za nas.
Svi Sveti Ucsenici Gospodnyi, Molite za nas.
Svi Sveti Mladinci, Molite za nas.
Sveti Stipane, Moli za nas.
Sveti Lovrincse, Moli za nas.
Sveti Vincencio, Moli za nas.
Sveti Fabiane, i Sebastiane, Molite za nas.
Sveti Ivane, i Pavle, Molite za nas.
Sveti Kozma, i Damjane, Molite za nas.
Sveti Gyervasio, i Protasio, Molite za nas.
Svi Sveti Mucsenici, Molite za nas.
Sveti Silvestre, Moli za nas.
Sveti Gergure, Moli za nas.
Sveti Ambrosio, Moli za nas.
Sveti Avgustine, Moli za nas.
Sveti Jeronime, Moli za nas.
Sveti Nicola, Moli za nas.
Svi Sveti Biskupi, i Ispovidnici, Molite za nas.
Svi Sveti Nauositelyi, Molite za nas.
Sveti Benedikte, Moli za nas.
Sveti Antune, Moli za nas.

Sveti Bernardo, Moli za nas.
Sveti Dominiese, Moli za nas.
Sveti Francescko, Moli za nas.
Sveti Ignacio, Moli za nas.
Sveti Francescko Saverio, Moli za nas.
Sveti Francescko Borgia, Moli za nas.
Sveti Ivane Francescko, Moli za nas.
Sveti Aloisio, Moli za nas.
Sveti Stanislave, Moli za nas.
Svi Sveti Misnici, i Cerkveni Djaci, Molite za nas.
Svi Sveti Redovnici, i Puſtinyaci, Molite za nas.

Sveta Anno,
Sveta Mario Mandalino,
Sveta Agato,
Sveta Lucio,
Sveta Agnexe,
Sveta Cecilio,
Sveta Katarino,
Sveta Anaſtasio,
Sveta Barbaro,
Sveta Roxalio, } Moli za nas.

Sve Svete Divice, i Udovice, Molite za nas.
Svi Sveti, i Svetice Boxje, Molite za nas.
Milloſtiv budi, Proſtinam Gospodine.
Milloſtiv budi, Uslisci nas Gospodine.
Od svakoga zla, Oslobodinas Gospodine.
Od svakoga griha, Oslobodinas Gospodine.

Od seresbe tvoje,
Od nagle, i nenadne smerti,
Od zasidah gyavaoskih,
Od seresbe, nenavidosti, i svake zle volye,
Od duha bludnoga,
Od munye, gradda, i gromma,
Od smerti vicsnye,
Za Otajstvo Svetoga Upuchenya tvoga,
Za Doscastje tvoje,
Za Porogyenye tvoje,
Za Kersctenye, i sveti Post tvoj,
Za Krix, i Muku tvoju,
Za Smert, i Pokopanye tvoje,
Za Sveto Uskersnutje tvoje,
Za Csudnovato Uzascastje tvoje,
Za Doscastje Duha Svetoga Utiscitelya,
Na dan sudnyi,

Oslobodi nas Gospodine.

Griscnici. Tebe molimo uslisci nas.

Da nam oprostisc,
Da nam odpustisc,
Da nas na pravu pokoru privesti dostojisc se,
Da Cerkvu tvoju Svetu vladati, i uzderxati dostojisc se,
Da Vladavca Aposctolskoga, i sve Cerkvene Redove, u svetomu Redovniscevu uzderxati dostojisc se,

Tebe molimo uslisci nas.

Da

Da nepriatelye Svete Cerkve poniziti dostojisc se,
Da Kralyem, i Poglavicam Kerstjanskim mir, i pravo sjedinyenye darovati dostojisc se,
Da svemu Puku Kerstjanskom mir, i jedinstvo udiliti dostojisc se,
Da nas iste u tvojoj Svetoj sluxbi pokripiti, i uzdarxati dostojisc se,
Da svima Dobrocsinitelyom nascim, s-vikovicsnyima dobrih vratisc,
Da pameti nasce k-nebeskomu poxelyenyu uzdignesc,
Da dusce nasce, bratche, blixnikah i dobrocsiniocah nascih od vicsnyega osugyenya izbavisc,
Da plod zemlye dati, i uzderxati dostojisc se,
Da svim virnim mertvim pokoj vicsnyi darovati dostojisc se;
Da nas usliscati dostojisc se,
Sinu Boxji,

} Tebe molimo usliscinas.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Prostinam Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Uslisci nas Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Smillujse nami.
Isukerste csujnas,
Isukerste usliscinas,

Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj, Gospodine pomilluj.

Otcse nasc.

℣. I neuvedinas u napast.

℟. Da izbavinas odazla. Amen.

Boxe na pomoch moju nastoj: Gospodine za pomochime potexise.

Smelise, i osramotilise: koji isctu duseu moju.

Odvratilise natrag, i zastidilise: koji hoche meni zla.

Odvratilise udily stidechise, koji govore meni: veselo, veselo.

Nekase raduju i vesele u tebi svi, koji traxe tebe: i neka govore vazda, nekase uzvelicsaje Gospodin, koji lyube spasonosje tvoje.

A ja potribit, i ubog jesam: Boxe pomozi mene.

Pomochnik moj, i osloboditely moj jesi ti: Gospodine nekasni.

Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu. Kako bisce u pocsetak; i sada i vazda, i u vike vikah. Amen.

℣. Spasene ucsini sluge tvoje,

℟. Boxe moj uffajuche u tebe.

℣. Budinam Gospodine toran od jakosti,

℟. Od lica nepriatelya.

℣. Niscta nenapridovao nepriately u nami;

℟. I

℟. I sin nepravde neſtaviose nauditi nami.
℣. Gospodine neucsini nami po grisih nascih,
℟. Niti po nepravednoſtih nascih vrati nami.
℣. Molimo za Papu nascega N.
℟. Gospodin uzderxao nyega, i oxivio nyega; i blaxena ucsinio na zemlyi, i nedopuſtio nyega u ruke nepriatelyah nyegovih.
℣. Molimo za Dobrocsinioce nasce.
℟. Vratiti doſtojse Gospodine svima dobrocsinechim nami, radi imena tvoga, xivot vicsnyi, Amen.
℣. Molimo za pravovirne mertve,
℟. Pokoj vicsnyi daruj nyima Gospodine, i svitloſt vicsnya svitila nyima.
℣. Da pocsinu u miru. ℟. Amen.
℣. Za bratchyu nascu, kojasu na daleku.
℟. Spasene ucsini sluge tvoje Boxe moj, uffajuche u tebe.
℣. Poscalyi nyima Gospodine pomoch od Svetoga.
℟. I od Siona brani nyih.
℣. Gospodine uslisci molitvu moju.
℟. I vapaj moj da k-tebi pride.

Pomolimose.

BOxe, komu vlaſtito pomillovati jeſt vazda, i proſtiti: primi molbe nasce, da nas, i sve kolike sluge tvoje, koje veriga od

od grihah stexe, pomillovanye tvoje dobrostivosti, millostivo odrisci.

Uslisci molimote Gospodine molbe oniuh, kojite ponixeno mole, i ispovidajuchimse tebe prosti grihe; da nam zajedno proscteny e, i mir dobrostiv dopustisc.

Neizrecseno nami Gospodine millosergye tvoje millostivo ukaxi; da zajedno nas od grihah izbavisc, i od mukah, kojesmo za nyih dostojni, oslobodisc.

Boxe, kojise s-grihom uvrigyujesc, a pokorom utiscujesc, molitve puka tvoga ponixenoga millostivo pogledaj, i biese sercsbe tvoje, kojesmo za grihe nasce dostojni, od nas odvrati.

Svemoguchi Vicsni Boxe, smillujse slugi tvomu Papi nascemu N. i upravi nyega po tvojoj millostivosti na put od spasenya vicsnyega; da po tvomu daru, sctoje tebi ugodno, bude xeliti, i sa svom kripostju izvarsciti.

Boxe, od koga sveta poxelyenya, prava svitovanya, i pravedna jesu dilla, daj slugam tvojim oni, kojega svit nemore dati, mir; da i serdca nasca priklonita na tvoje zapovidi, i nepriatelyah strah dignuvsci, vrimena zasctitenyem tvojim budu mirna.

Uxexi ognyem Duha Svetoga bokke nascee, i nasca serdca Gospodine; da tebi

esistim

csiftim tilom sluximo, i neosqvernyenim serdcem omillimo.

Boxe sviuh pravornih Stvoritelyu, i Odkupitelyu, duscam slugah, i sluxbenicah tvojih odpusctenye sviuh grihah dopufti; da oprosctenye, kojesu vazda xelili, bogolyubnim molitvami doftignu.

Dilla nasca, molimote Gospodine, nadahnutjem priteci, i pomagajuchi nasliduj, da svaka nasca molitva, i dillovanye, od tebe vazda pocsme, i po tebi pocseto doverscise.

Svemoguchi Vicsnyi Boxe, koji nad xivimi zajedno, i nad mertvimi gospodujesc, i svimase smillujesc, koje poznajesc dache biti virom, i dillom tvoji; tebe priklonito molimo, da oni, za kojesmo moliti odlucsili, koji illisu josc na ovomu svitu u putti, illi koje s-ovoga svita, svucsene od tila jurve primio jesi, po molenyu sviuh Svetih, po millofti tvoga millosergya od sviuh grihah odpusctenye zadobiu. Po Gospodinu nascemu Isukerftu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinftvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

℣. Gospodine uslisci molitvu moju.

℟. I vapaj moj, da k-tebi pride.

℣. Blagosovimo Gospodinu.

℟. Bogu fala.

℣. Bo-

℣. Boxanſtvena pomoch neka vazda pribiva s-nami. ℟. Amen.

Molitva Svetomu Mihoilu Arkangyelu.

PRislavni Poglavico Mihoile, Vojvodo vojske nebeske, primitelyu duscah, Pridobitnicse duhovah zlocseltih, Cerkve Boxje, i za Izukerſta csudnovati, velikoga uzviscenya, i kripoſti Vladaocse! nas sve kolike k-tebi vapiuche, od svake protivsctine oslobodi, i u svakoj sluxbi Boxjoj csini nas napridovati po tvojoj pridoſtojnoj molitvi.

℣. Moli za nas Sveti Mihoile.

℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

SVemoguchi Vicsnyi Boxe, koji za spasenye naravi csovicsanske, od privelike dobroſtivoſti tvoje slavnoga Mihoila Arkangyela csudnovato odredio jesi: dopuſti milloſtiv; da scnyegovom spasonosnom pomochju doſtojni budemo ovdi od sviuh nepriatelyah kripoſtno obranitise, u nascemu s-ovoga svita poscastju od svake napaſti oslobodise, i tvomu priuzviscenomu Velicsanſtvu po nyemu, srichno prikazani biti. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen,

Sve-

Sveti Mihoilo zasctitinas na boju; da nepoginemo na strascnomu sudu: Primi nas posli smerti nasce, i privedi u Kralyeſtvo Nebesko.

Molitva S. Angyelu Csuvaru.

O Angyele blagosovlyeni Csuvaru i Branitelyu moj privirni, koga provigyenyu, i csuvanyu priporucsen jesam; k-tebi-se uticsem, i priponixno molimte, dami vazda budesc u pomoch. Primi me je premda nedoſtojne molitvice, i prikaxi milloitivomu Bogu; dami udili pravo, i sversceno pokajanye od sviuh grihah mojih, i kripoſtnu milloſt u dobru vazda napridovati. Otiraj od mene udily svaku napaſt djavaosku; i akome kada s-puta zahodechega vidisc, vratime k-Gospodinu momu po stazah pravde: lina na dobro, probudi, xalosna utisci, u svakoj pogibili dusce, i tila pomozi, i brani. Nezapuſtime molimte na boju protiva nepriatelyom duhovnim, a navlaſtito u vrime smerti nepripuſti, dase od duha paklenoga strascim, illi u propaſt od izdvojenya upadem. O moj polyublyeni Stravanimu! budi tada uzame s-pomochju tvojom; dame nepridobie nepriately: ucsini, da sversceno pokajan, s-kripkim u millosergye Boxje uffanyem s-ovoga svita pogyem, i dogyem

do

do srichnoga vigyenya Boga Gospodina nascega, daga zajedno stobom, s-pricsiſtom Divicom Mariom Majkom Boxjom, i sa svima Svetim uxivam. Amen.

℣. Angyelom svojim zapovidioje Bog od tebe.

℟. Da csuvaju tebe na svih putovih tvojih.

Pomolimose.

SVemoguchi, Vicsnyi Boxe, koji po neizrecsene dobrote tvoje providgyenyu, svima od utrobe materine Csuvara dusce, i tila, Angyela osobitoga odredio jesi: dopuſti, da kogasimi milloſtivo odredio, tako sctujem, i nyegove opomine sluscam; da po daru milloſti tvoje, i po csuvanyu nyegovomu obranyen, doſtojan budem tebe scnyime, i sa svima Angyelih faliti, i slaviti u vike. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva Svetomu Ivanu Kerſtitelyu.

SVeti, i slavni Ivane! vechi od svih, kojisuse od xene porodili; Prihodnicse, i Kerſtitelyu iſtoga Isukerſta; Pripovidavcse, i Izglede od Pokore; koji pervo pun Duha Svetoga, i svet; nego rogyen; pervo prorokova, nego progovori; pervo pozna I-

sukar-

sukarsta, nego vidi ovi svit, i nyega posli navisti, govorechi: Evo Jaganac Boxji! evo koji oduima grihe svita! Isprosinam od Jaganca primillostivoga dar pokore na odpuscteuye grihah.

℣. Bioje csovik poslan od Boga.

℟. Komu ime biasce Ivan.

Pomolimose.

BOxe, koji Svetoga Ivana Kerstitelya u utrobi Matere posvetio jesi; i mloge po nyegovomu porogyenyu obradovao: daj pukom tvojim millost duhovnih veselyah, i sviuh viruih serdca upravi na put od spasenya vicsnyega. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva Svetomu Jozipu.

O Prisveti Otcse Jozipe! Zarucsnicse neosquernyeni Pricsiste Divice Marie; umirajuchih osobiti Pomochnicse! ja premda nedostojan biti sluga tvoj, nisetanemanye ganut od csudnovate blagosti, i lyubavi tvoje, koju priminujuchem ukazujesc, i od xelye za umriti sveto, odabiramte danascuyi dan prid licem Isusa, i Marie, za mogaosobitoga Odvitnika, i odlucsujem temelyito; date nechu nigda ostaviti, niti sctogodi rechi, alli ucsiniti protiva poscteuyu tvomu.

mu. Primime dakle priklonitim serdcem s-pomolechega za slugu tvoga: budimi na pomoch u svih dillih mojih, koja sva kolika prikazujem na vechu slavu Isusa, Marie, i tvoju.

O Sveti Odvitnicse moj! nemojme ostaviti, nego onu, kojami je najveche potribita, i korisna milloſt sada, i u vrime, smerti moje isprosimi. Ah! isprosimi u vrime smerti, od koje visi sva cseſtitoſt moja. I zato jer onda moxe biti, pritisnut od smertne nemochi, i zanescenya pameti, nechu mochi zazivati tebe; sada zazivam i molimte za oni csas, dame kriposno, i milloſtivno prigledasc.

Isprosimi onu prixelynu milloſt; da kakonosi ti u prislatkomu Isusa, i Marie zagerlyenyu s-ovoga svita srichno poscao; tako da i ja na iſtih Isusa, i Marie prisvetih rukuh izdahnem. U ruke vasce xivuchi, i umiruchi priporucsujem duh moj Isuse, Mario, Jozipe! Ah! u ono tuxno vrime, o radosno tvoje imme: Jezus, Maria, Jozip vime pomozite, i duscu moju primite.

Molitva druga.

KTebise uticsem s-kripkim uffanyem, o primoguchi kod Boga Odvitnicse Sveti Jozipe! od koga sctogodi je zaprosila

Sveta

Sveta Theresia, vazdaje isprosila; Tebi duscu, i tilo, potribe, i nevolye moje priporucsujem, komu Isukerst, kako Sin Hranitelyu, i Otcu; a Divica Maria kako zarucsnica pricsistomu Divcu, i Zarucsniku na zemlyi jesu bili priporucseni. Tebe za ovi pridragi dar tvoj, Isusa, i Mariu ponizno molim, i prosim, priporuchi nyemu, i nyoj mene! Brinise samnom vazda kakono millostivi Branitely branyenikom svojim. Sacsuvajme od svakoga griha; a osobito od grika svake necsistoche, i po tvomu molenyu ucsini; da ja vazda csistim tilom, i csistim serdcem Isusu, i Marii sluxim, i ugodim. Amen.

Molitve od Svetih Aposctolah.

℣. Po svoj zemlyi izajgye glas nyihov.
℟. I na kraje okolisca zemlye ricsi nyihove.

Pomolimose.

ZAsctiti Gospodine puk tvoj, i uffajuche u odvitovanye Svetoga Petra, i Pavla Aposctola, i ostalih Aposctolah vazdasnyim obranyenyem sacsuvaj. Po Gospodinu nascemu Isukerstu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Od Svetoga Petra, i S. Pavla.

BOxe, koga desnica Blaxenoga Petra po morskih valovih hodechega, dase neutopi jest uzdigla; i druga nyegova, Aposctola Pavla trechi put tonuchega iz dublyine morske jest izbavila: usliscinas millostiv, i dopusti; da po obodviuh dostojanstvu vicsnyu slavu dostignemo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Od Svetoga Petra.

Tisi Pastir ovacah, Princip Aposctolah, tebisu dati klyucsi Kralyestva nebeskoga.

℣. Tisi Petar.

℟. I sverhu ovoga kamena sagradichu Cerkvu moju.

Pomolimosé.

BOxe, koji Blaxenomu Petru Aposctolu tvomu, davsci klyucse Kralyestva nebeskoga, najvechu Pastirsku oblast zavezati i odrisciti dao jesi: dopusti, da s-pomochju nyegova molenya od uzah grihah nascih izbavimose. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva S. Petru Aposctolu.

O Sveti Petre Aposctole, izglede od pokore izversne! koji kada Isukerst na te pogledah, i pogledom udari u serdce, udily

dily izagye i pocse plakati tvoj grih od zatajanya. Ah! da i name tamna griscnika Pridobroſtivi Spasitely ogledatise doſtoji u pogibili griha, da neupadem; i ako po nesrichi upadem, da u grisih neumrem. Isprosimi molimte Pokornicse Sveti skruscenp serdce; da nepriſtanem po izgledu tvomu do sverhe xivota plakati grihe moje. Ah nekase osobito onda name ogleda primilloſtivi Isukerſt; kakono xarko sunce, dase rastopi u suze ledeno griscno serdce moje.

Nekamè pokripi u spasonosjoj viri svete Majke Cerkve, kojuje sverhu tebe, kakono sverhu pritverdoga kamena sagradio. Neka uxexe u meni csiſtu lyubav, da ja s-tobom uzdiscuchi mogu recsi: Ti znase Gospódine, da ja lyubim tebe. Nekami bude u pomoch Angyeo Gospodnyi, i kaonoje tebe oslobodio od ruke Irudove, i csekanya puka Xudinskoga; neka i mene izbavi od rukuh, i csekanya duhovah paklenih: neka izvede iz tavnice tilesne duscicu moju u Kralyeſtvo nebesko, kogaje tebi o odabrani Poglavico Aposctolah dao klyucse Gospodin Isukerſt Spasitely nasc. Amen.

Od S. Pavla Aposctola.

Sveti Pavle Aposctole, pripovidaocse iſtine, i Naucsitelyu narodah, odvituj za nas kod Boga, kojiteje odabrao.

℣. Tisi sud odabranya, Sveti Pavle Aposctole.

℟. Pripovidalac istine po svemu svitu.

Pomolimose.

BOxe, koji mnoscetvo narodah Blaxenoga Pavla Aposctola pripovidanyem ucsio jesi: daj nam molimote, da koga uspomenu obsluxujemo, nyegova kod tebe molenya poznademo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu Amen.

Molitva S. Ivanu Evangyelisctı.

O Priblaxeni Ivane! o Ucseniese srichni, koga vecha od drugih Aposctolah lyublyasce Isus dopustivsci tebi na vecseri najposlidnyoj na persih svojih pocsivati. O Divcse pricsisti! kojise dostojan ucsini ovo posctenye, i lyubav imati od Gospodina; zasctobo Divac od nyega bih obrau, i Divac vazda ostade.

Tebi za ukazati svoju lyubav Prilyublyeni Isukerst ostavioje najisversnii, i najdraxji dio, Mariu Divicu za Mater kadati recse s-Krixa: Evo Mati tvoja! i kada nyoj od tebe recse: Evo Sin tvoj! i tise onda pritvori, i priporodi u Sina Marie, za razgovor, i za utiscenye nyezino.

U slatkosti one lyubavi prisvete kojom tada po kripostnih ricsih Isukerstovih, ka-

noti

noti Majka, i Sinak jeste megyu sobom sdruxeni, i sjedinyeni, priporucsujemse tebi; dase dostojasc biti Zagovornik moj kod Polyublyenoga Isusa, i Majke Marie, u svakoj potribi mojoj.

Isprosimi csistochu dusce, i tila; da po nyoj ugodim, i omillim Isusu, i Marii. Isprosimi izversnu lyubav, da kakonosi ti u vrime muke s-Mariom slidio Isukersta tia do Kalvarie, i na nyoj pod Krixem ostao, tako, i ja naslidujem nyega, lyubechi ne samo ricsjom, i jezikom, nego dillom, i istinom; dase nikada nerastavim od lyubavi nyegove.

Buduchi pako, daje Maria, i meni za Mater data po tebi, priporucsime nyoj, i zame reci: evo sin tvoj! Isprosimi milloft, ukazatise, dasam pravi sin nyezin po ponixenstvu, krotcsini, bogolyubstvu, utterplyenyu, i csistochi, dase i ona dostoji ukazati Mater. Amen.

MOLITVA S. IVANU NEPOMUCENU.

U Pragu obicsajna, prid nyegovim Grobom.

BLaxeni Ivane, Mucsenicse, i Odvitnicse! u Nepomuku, Cseskoga Kralyestva, mistu, rogyeni, i Cerkve Svetoga Vida, u Pragi gradu Kanonicse; koji na pitanye Ven-

ceslaa Csetvertoga Kralya hotiuchega osvetitise nad Kralyicom, nyega opominajuchom, da opaki xivot promini, prie i posli mukah, Kraliesinu ispovid, jerbu nektih ocsitovati; zato u riku Moldavu s-mosta bacen; od svidloitih obnoch sverhu vode, gdi tvoje lexasce tilo, ukazanih, kakono stanovitih tvoje pravednosti, i svetinye, svidocih ocsitovan, s-poscenyem velikim, od svega Cerkovnoga Reda, i ostaloga puka, u Stolnu Cerkvu prinesceņ jesi bio: gdi do danascnyega dana, koji tvoj grob pogerde, ocsitoj pogerdi neuticsu. Tibo csudnovatu, necsuvenu, i vikovitu uspomenu, skrovnost, i mucsanye od svęte Ispovidi obderxavati, za tobom ostavio jesi. Za ova tvoja dostojanstva, i darove od Boga dopusctene, molimote priklonito, i uffano, isprosinam od Svemoguchega Boga onu millost; dase sercsba nyegova utisci; pedepse grihah, kugu, vojsku, glad, i ostale tila, i dusce, nevolye millostivo od nas odvrati; da mi prid smertjom ispoviditise, za pokoru grihah zadovolyiti, svake pogibeli, i svitovne sramote, i lyudske smutnye izbavitise, Bogu ugoditi, scnyimese sjediniti, xivot sveto doverssciti, i u viesnyi xivot dochi moxemo. Po Isukerstu Gospodinu, i Spasitelyu nascemu. Amen.

PIS-

PISMA.

Od S. Ivana Nepomucena.

1. BLagdan ovi zvisdam siva,
Dase piva,
Imme slavno Ivana:
Koga slave viesnye puna,
Jasna kitti sada Kruna,
Zvisdam Rajskim nisana.

2 Alli, sctoje csudna ova, * Kruna nova, * Csudo Rajske svitlosti? ** Ona svitlo jest zlamenye, * S-neba dato, na posctenye, * Ivanove kriposti.

3. Ona svima sad na oesi, * Nam svido csi, * Od Viteza Blaxenog: ** Da jest izgled Spovidnikah, * Nova slava Mucsenikah, * Kruna Reda Cerkvenog.

4. Kadga Kraly navodit stade; * Da izdade, * Skrovnost svete Pokore: ** Sladke ricsi nyemu daje, * Csast, i blago obecsaje; * I sve scto Kraly dat more.

5. Alli ganut neche nyega, * Svita svega * Obechanya bogata: ** Akochega Kraly i smaknut, * Onse neche ni dotaknut * Ispovidnog pecsata

6. Zato sumnyiv Kraly pun jida, * Zapovida * Sillit mukom tamnice: ** Damu udily ocsituje * Grihe, koje Ivan csuje * Ispovidnik Kralyice.

7. Zatim dase mucsi, vexe, * I raztexe; * Dase xexe, Kraly veli: ** A on, dache xexchje gorit, * Daga hoche vechma morit, * Slavni Vitez, to xeli.

8. Kano da on u to vrime, * Rodno imme, * Slavno hoche skazati: ** Rodom je iz Nepomuka, *, Neche nyega ne, po mukah * Kraly kervolok svladati.

9. Dakle podnit nemoguchi; * Da on mucsi, * Neodkriuch Ispovid: ** Dozva svoje Kraly kervnike, * Dase baci u srid rike, * Dade bisnu zapovid.

10. Zapovida joscter nyima; * Dase ima * Obnoch bacit skrovito: ** Alli nima noch, i rika, * Od mucsanya Mucsenika, * Hoche kazat ocsito.

11. Sakrit ono nie mochi, * Scto u nochi * Zvisde s-neba gledaju: ** Koje i iz iste rike * Ozdol, lyute na kervnike * Gledajuchi predaju.

12. I, uut! Ivan, kad priminu, * Sva prosinu * Rika zvisdam sivajuch: ** Koje tilu pratech slave; * Ivertese oko glave, * Daju krune plivajuch.

13. Svise csude! sctose zgodi; * Scto u vodi * Sja nebeskom svitlostjom? ** Zvisde s-neba jesu sniscle, * I svidocsit zemlyi priscle, * Kakvom sja on svetostjom.

14. Sja

14. Sja on slavno na nebesi, * Sja csudesih * Jezik nyegov Blaxeni; ** Neboise smerti niscta; * Viscje od tri sto godiscta, * Jezik cvate rumeni.

15. On je Praga, Cseskog grada * Dika sada * Dika nasca velika: ** Nyega, kako dar Nebeski; * Slavi Brat nasc Narod Cseski, * Narod slavnog Jezika.

16. Buduch dakle od jednoga * Slavinskoga, * Dasmo scnyime plemena: ** Neka i nasc Jezik nyega * Slavi, kako cvit svojega, * Slavno rumen korena.

17. O nasc slavni Odvitnicse! * Koga dicse * Vode jasne Moldave: ** Tebe Dúnav sad, i Drava, * Tebe bojna piva Sava, * Puk tvoj slavne Derxave.

18. Csuvaj nas; od svake tuge, * Ognya, kuge, * Glada, vojske, bolesti: ** Ravnaj nasce govorenye; * Csuvaj Imme, i posctenye, * Od jezikah zlocsestih.

Daomi je Gospodin jezik plachju moju: i u nyemu falitichu nyega.

℣. Rekaosam: csuvatichu putove moje.
℟. Da nesagriscim po jeziku mojemu.

Pomolimose.

BOxe, koji radi nepridobita, Blaxenoga Ivana, Ispovidnoga mucsanya, novom Cerkvu tvoju mucsenisctva krunom nakitio jesi;

jesi; daj, da po nyegovomu izgledu, i molenyu usta nasca csuvajuchi, blaxenim, koji nisu jezikom posernuli, pribroimose. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Od S. Lovrinca Mucsenika.

Blaxeni Lovrinac molyasce govorechi: Gospodine Isukerſte Bog od Boga, pomillujme slugu tvoga.

℣. Blaxeni Lovrinac dobro dillo je dillovao.

℟. Kojtje po zlamenyu Krixa slipe prosvitlio.

Pomolimose.

DAjnam molimote Gospodine zlochjah nascih plamen ugasiti; kojisi Blaxenomu Lovrincu dao mukah nyegovih ogany svladati.

Probudi Gospodine u Cerkvi tvojoj Duha, komuje Blaxeni Lovrinac sluxio; da nyim iſtim mi napunyeni naſtojimo lyubiti, scto je lyubio, i dillom ukazati sctoje ucsio. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva S. Gyurgju Mucseniku.

O Slavni Vitexe Isukerſtov, Sveti Gyurgju! koji oſtavivsci Gospoſtvo vojnicsko za svetu viru, napereno s-macsih kollo, ukopanye u xivi krecs, i oſtale muke, od

kervo-

kervolocsne haxdaje Diokleciana nepridobit podnio jesi: moli, da i mi napasti paklene haxdaje priobladavsci, viru svetu s-dobrim dillih ispovidamo.

℣. Slavom, i posctenyem okruniosiga Gospodine.

℟. I staviosi nyega, sverhu dillah rukuh tvojih.

Pomolimose.

BOxe, koji Svetomu Gyurgju Mucseniku, nepridobitu jakost udilio jesi: objacsi, i nas molimote; da za lyubav tvoju, dobra vrimenita za niscto derxechi, i protivsctinah svitovnih nebojechise, od tebese nigda neodilimo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Sebastiana Mucsenika.

USlisci Pravedni Gospodine molitvu nascu, koju tebi na posctenye Svetoga Sebastiana, Mucsenika tvoga prikazujemo: da scto po nascemu dostojanstvu nismo vridni, po nyegovih molbah od kuge oslobogyeni poznademo, da od tebe serdita takvi bicsi izlaze, i od tebe millostivna pristaju. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Floriana Mucsenika.

BOxe, koga millosergye je neizmirno, k-tebi vapiuche uslisci; i po molyenyu Svetoga

toga Floriana, Mucsenika tvoga, odvitnika nascega, kuchje, i stanya nasca, od ognya vrimenitoga, a dusce od viesnyega oslobodi; i u nami ogany lyubavi tvoje zaxexi. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Demetrie Mucsenika, Odvitnika Srima.

Ovi Svetac za zakon Boga svoga hervaoseje do smerti, i riesih nebogosctovacah niese bojao; zasctoboje utemelyen bio sverhu tverda kamena.

℣. Slavom, i posctenyem okruniosi nyega Gospodine.

℟. I staviosi nyega sverhu dillah rukuh tvojih.

Pomolimose.

BOxe, koji Blaxenoga Demetriu Mucsenika tvoga s-zlamenyim csudesah prosvidyujesc: nyegovim molimote odvitovanyem, nas od sviuh grihah, i od pokaranyah, kojasmo zarad nyih vridni, odrisci millostiv. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Od S. Donata Mucsenika.

℣. Moli za nas Sveti Donate Mucsenicse!

℟. Da dostojni budemo sacsuvanya od munye, gradda, i gromma.

Pomo-

Pomolimose.

NEizrecsenò millosergye tvoje Gospodine nami milloſtivo ukaxi: da po molenyu, i zasctitenyu Svetoga Donata Mucsenika zajednò nas od sviuh grihah izbavisc, i od pokaranyah, kojasmo za nyih zasluxili oslobodisc. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva Svetomu Dismi.

O Pokorni Razbojnicse
Sveti Disma! ô strascnoga
Smertnog csasa Odvitnicse,
I griscnika nevolynoga.
Ti Isusa Propetoga
Ucsenicse; i plod pervi
Jesi Krixa ti svetoga,
I josc vruche svete Kervi.
Tebi Gospa dar isprosi
Od pokore: Ah i dusci
Mojoj scnyome i ti prosi,
Dase od sviuh grihah skrusci.
Od menese ti spomeni
Na csas gorke smerti moje
Da ukaxe onda i meni
Millosergye Isus svoje.

℣. Moli za nas Sveti Disma!
℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomo-

Pomolimose.

BOxe, kojisi Svetoga Dismu csudnovatim provigyenyem tvojim na sverscene pokore izgled svemu svitu milloſtivo ukazao; i nyemu Raj obechajuchi, svima griscnikom uffanye od oprosctenya dao: molimote priklonito, da kakosi nyega po kripoſtnoj milloſti tvojoj na pravu pokoru i Raja nebeskoga slavu doveo; tako i nas sve kolike po iſtoj milloſti kriposnoj na prave pokore doſtojni plod prignesc; da i mi nasc krix, i nevolye skruscenim, i usterplyenim serdcem podnosechi, u obechani pokornikom Raj nebeski dogyemo. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od Svetoga Kozme, i Damjana.

DOpuſtinam, molimote Svemoguchi Boxe, da po molyenyu, i odvitovanyu Svetoga Kozme, i Damjana slavnih Mucsenikah tvojih, od svake boleſti, i protivsctine izbavimose u tilu; i od zlocseſtih misli ocsiſtimose u dusci. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Roka.

BOxe, koji po Blaxenomu Roku osobito zasctitenye, tvoje primoguche desnice obechao jesi: dopuſti molimote; da koji

nyega

nyega bogolyubno spominyamo, po nyemu od nezdravja zraka, bicsa kuge, i od svake dusce, i tila otrovne nemochi oslobodimose. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Leonarda.

SVeti, i Primoguchi Odvitnicse Leonardo! koji doſtojan bih po molitvi isprositi studenac vode; i okove suxanya razbiti: isprosinam spasonosnu vodu od milloſti; da csinechi plod od pokore, od suxanſtva grihah oslobodimose.

Oprosctenye grihah, molimote Gospodine, nekanam prosi Sveti Leonardo Ispovidnik tvoj: kojiti je vazda ugodan bio molitvom, i xivota csiſtochjom. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Od Svetoga Patriarke Francescka Serafinskoga.

O Francescko Sveti! Francescko prislavni potlacsitelyu svita, i raskoscjah nyegovih, Priizversni izglede od umertvenya, i pokore, Csudo od uboxtva, i ponixenſtva, novi Csovicse, Serafine zemalyski, Xiva Priliko Propetoga Isukerſta, koji od iſtoga Isukerſta odregyen za podapriti Cerkvu, i popraviti, naſtojao jesi sa svom pomnyom u pokori, i ponixenſtvu pripovidajuchi

viseje dobrim izgledom, nego ricsju odvratiti griscnike s-puta od izgublyenya: O Otcse Sveti, koji na ovomu svitu ubog, i ponizan, sada nebeskom slavom obogachen, i sverhu drugih duscah svetih uzviscen jesi; molimte priponizno za lyubav pricsiste Majke Divice Marie, tvoje kod Isusa na ovomu svitu osobite Odvitnice, i za onu csudnovatu lyubav Propetoga Isukersta; isprosimi millost kriposnu, da i ja nastojim sa svim serdcem pravu pokoru za privelike grihe moje ucsiniti, i pravdi Boxjoj zadovolyiti: da za niscto derxechi dobra vrimenita, i zemalyska; propet, i mertav ovomu svitu, imajuchi vazda u serdcu momu xivu uspomenu muke, i smerti Isukerstove, nyemu u napridak skruscenim, i ponixenim serdcem xivem, kojiseje dostojao za me umerti, da ja u vike xivem. Amen.

℣. Zlamenovaosi Gospodine slugu tvoga Francescka.

℟. Zlamenyih odkuplyenya nascega.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste, koji za uxgati serdca nasca, ognyem lyubavi tvoje, u putti Priblaxenoga Francescka, muke tvoje sveta zlamenya ponovio jesi: dopusti millostiv; da po nyegovu dostojanstvu, i molitvah

litvah krix vazda nosimo, i plod dostojan pokore csinimo. Koji xivesc, i kralyujesc s-Otcem, i s-Duhom Svetim u vike vikah. Amen.

BOGOLYUBNOST
NA POSCTENYE SVETOGA ANTUNA OD PADUE.

Svetoga, i Slavnoga Antuna od Padue, Pavao Segneri Druxbe Isusove Pripovidaoc istinitim i slavnim imenom zove Antuna od svega svita; zasetobo nesamo u gradu Padui, nego i po svemu scirokomu svitu siva slavom od csudesah. Svidocisu brez broja, kojiga na pomoch u svojih potribah zazvasce, i Pomochnika Csudotvorca spoznadosce. Spoznajem, i ja dobrocsinstvo nyegovo, i zato na zafalnost mechem ovde Nacsin od osobite Bogolyubnosti na posctenye nyegovo.

Obicsajnaje mlogim, osobito u Italii, u Rimu, Milanu, Fiorencii, i na ostalih mistih Bogolyubnost devet Utorakah, na posctenye Svetoga Antuna. Ovu Bogolyubnost ocsitovaoje isti Sveti Antun, jednoj Bogolyubnoj Gospoji, koja jednu osobitu millost prosasce od Boga, i po ovomu devet Utorakah Bogolyubstvu isprosivsci, nacsin ovi proglasi.

Bogolyubstvo ovo devet Utorakah valya naminiti, na spomenu devet Misecah, pribivajuchega u utrobi Pricsiste Divice Marie Isusa Sina Boxjega, i na posctenye devet Korah Angyeoskih, megyu kojima, Sveti Antun Csudotvorac Slavni vicsnyu radost, i slavu uxiva. Csinise pako u Utorak ovo

Bogolyubstvo; zasctoboje Sveti Antun u ovi dan razlicsite darove, i millosti od Boga primio; i u ovi isti dan Tilo nyegovo bih s-velikim posctenyem u grob postavlyeno.

Nacsin csiniti ovu Bogolyubnost more biti ovi. Najpervo Svaki Utorak ispoviditise, i pricsestiti: Otar Svetoga Antuna pohoditi, i prid nyjme Molitve, kojese ovde nahode govoriti. Koji pako nebi umio sctiti; neka govori devet Otcse nascah, i devet Zdravih Maria, na posctenye Gospodina Isukersta, Pricsiste Neosquernyene Divice Marie, Devet Korah Angyeoskih, i Svetoga Antuna. Mlogi, kojisu moguchi, donose svichje, i csine dase Misa na Otaru Svetoga Antuna govori. Mlogi druga dobra dilla csine, dilla od millosergya, dilla od pokore, na poscteny e nyegovo; da u nyemu Boga slave.

ODLUKA
PRID PRILIKOM S. ANTUNA.

O Primillostivi Boxe moj! evo ja skruscenim, i ponixenim serdcem prostert prid tobom, kajemse, i xaomie za sve grihe moje, sctosam uvridio tebe najveche, i neizmirno Dobro, Boga moga; jerbote sverhu svake stvari sa svim serdcem lyubim. Uffamse u milloserdje tvoje, dachu po nyemu zadobiti oprosctenye grihah mojih. Uffamse, dachescmi dati pomoch tvoju, s-kojom odlucsujem temelyito pazitise u napridak od svakoga griha.

Prikazujem tebi Otcse Nebeski ovu Bogolyubnost moju na vechu slavu tvoju, i

Sina

Sina tvoga, Gospodina nascega Isukerfta; na posctenye Priosifte, i Neosquernyene Divice Marie, Svetih Angyelah, a osobito na posctenye Svetoga Antuna, Csudotvorca Slavnoga, za isprositi po dostojanftvu nyegovu oprosctenye grihah, sacsuvanye, i oslobogyenye od nemochi (*ovde prosi, imenujuchi scto xelisc.*)

Budimi u pomoch, o Pomochnicse moj osobiti, Sveti Antune! k-tebise ponizno, i uffano uticsem. Spominyamse ja od radosnih onih ricsih, koje ti recse onoj bogolyubnoj dusci: Pohodi ti u Cerkui Svetoga Francescka, devet Utorakah priliku moju, i spoznatichesc, dachesc usliscana biti. Zato, i ja ovde priponizno klecsechi prid svetom prilikom tvojom, tebi uffano ocsitujem sve potribe moje. O Utiscitelyu xalosnih duscah Sveti Antune! doftojse prikazati potribe moje polyublyenomu Isusu, koga priliku u ruci derxise; da i moja slaba molitvica, uz tvoju primoguchu molitvu usliscana bude, da i tilesna dobra zadobiem, akoje volya Boxja, kojoj priponizno podlaxem volyu moju sada, i vazda. Amen.

Ovde moresc govoriti devet Otcsenascah, i devet Zdravi Maria, na posctenye Neosquernyene Divice Marie, i Devet Korah Angyeoskih. Nadodaj Molitvu S. Francescku Patriarki kojuchese ozgor nachi.

Molitva od Neosquernyene Divice Marie.

Sva lipa jesi o Mario! i osquernyenya ištocsnoga nie u tebi.

℣. Moli za nas Neosquernyena Divico.

℟. Da doštojni budemo obechanyah Isukerštovih.

Pomolimose.

Dopušti milloštivi Boxe, slabošti nascoj pomoch; da koji Svete Bogorodice Neosquernyeno Zacsechje bogolyubnim serdcem spominyamo, nyezinih molbah pomochjom, od svakoga zla dusce, i tila izbavimose. Po Isukeršstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od Svetih Angyelah.

Angyeli, Arkangyeli, i svi Kori Angyeoski, falite Gospodina od nebesih, i molite za nas.

℣ Prid licem Angyelah tvojih, pivatichu tebi Boxe moj.

℟. Poklonitichuse, kod Svete Cerkve tvoje; i ispovidichuse imenu tvomu.

Pomolimose.

SVetih Angyelah tvojih, molimote Gospodine, molitva slavna vazda, i svagdi nęka nas brani; i u xivot vicsnyi privede. Po Isukeršstu Gospodinu nascemu. Amen.

Lita-

Litanie od S. Antuna Paduanskoga.

GOspodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.
Isukerſte csujnas. Isukerſte usliscinas.
Otcse Nebeski Boxe, pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu svita Boxe, pomilluj nas.
Dusce Sveti Boxe, pomilluj nas.
Sveta Troico Jedini Boxe, pomilluj nas.
Sveta Mario, Moli za nas.
Sveti Antune od Padue,

Sveti Antune:
Pravi Naslidnicse Svetoga Otca Francescka,
Liljanu Divicsanſtva,
Ruxico lyubeznivosti,
Izglede ubosctva,
Priliko izversnoſti,
Ogledalo svetinye,
Slavo Reda Serafinskoga,
Zvizdo od Scpanye,
Svitloſti nova Italie,
Sunce svitlo Padue,
Pogerditelyu tascte slave,
Lyubitelyu mira,
Protivnicse zlochah,
Trublyo ricsi Boxje,
Stupu Svete Cerkve,
Slavodobitnicse krivovirnikah,
Strahu hudobah paklenih,

Moli za nas.

Sveti Antune.

Vogyo putnikah,
Uffanye brodechih,
Nahoditelyu stvarih izgublyenih,
Uskrisitelyu mertvih,
Prosvitlitelyu slipih,
Likaru nemochnih,
Utiscitelyu ucvilyenih,
Od lyubavi Boxje goruchi,
Csudnovato sebe ponizujuchi,
Tilo pokori osctroj podlagajuchi,
Za slavu Boxju vazda nastojechi,
Prorocse ocsitovanyem stvarih doscastih,
Aposctole pripovidanyem,
Naucsitelyu jedno-mlogostrukim jezikom,
Mucsenicse xelyom,
Divcse csistochom,
Csudotvorcse po svemu svitu glasoviti,
Pomochnicse u potribi svakoj,

Moli za nas.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Prostinam Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Uslisci nas Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita: Smillujse nami.
Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj.

Otcse nasc.

O Jezicse blaxeni! kojisi Gospodina vazda blagosiivao, i druge blagosivati ucsio; sadase ocsito vidi, kolikasi dostojanstva bio.

℣. Ustani Antune Blaxeni! i pomozinas.

℟. Od nepriatelyah dusce, i tila oslobodinas.

Pomolimose.

CErkvu tvoju Boxe, Blaxenoga Antuna Ispovidnika tvoga slavna uspomena nek veseli, dase duhovnim vazda nadari pomochima, i radosti vicsnye dostojna bude uxivati. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

PISMA

Od Svetoga Antuna.

AKo iscresc znati csuda,
S-kojim Antun sja po svuda;
Evo! bixi smert, grih, tuga,
Djavli, guba, i zla druga:
Bixi nemoch; zdravi ustaju
Nemochnici, i pivaju
Svi Antuna Pomochnika,
Nenascavsci drugog lika.
More, vitar, talas lyuti
Antunovu oblast chuti;
Chute uze; po kriposti
Nyegovojsu suxnyi prosti.

Izgublyena uda tila
Dobivaju opet cila
Svi, kojiga prose uffano:
I josc, sctoje svima znano,
Izgublyene druge ftvari
Dobivaju mladi, i stari.
Poghibio svaka gine;
Potribitu, dase brine,
I da trudi, nie triba;
Jer na pomoch u potribah
Xivom virom nyega zvati,
Pomoch od nyeg jeft imati.
Koji chute to, i znadu,
Neka kaxuch falu dadu;
Koje kao svoje brani,
Neka kaxu Paduani.
A scto velim Paduani?
Od Padue on nazvani,
Okrug svita vas pomaxe,
Okrug svita vas to kaxe,
Vas svit dare prima od nyega,
Onje Antun Svita svega,
Bogat, ubog; velik, mali,
Svatko nyega slavi, i fali.
Alli sverhu svega toga,
Antun fali sebe iftoga;
Jezik nyegov nyega slavi,
Koji cio sverh naravi
U grobnomu prahu davno

Na-

Nascast, sada cvate slavno,
I mucsechi nam govori,
Da u Rajskih Antun Korih
Molech, csudnu kripost ima,
Izprositi pomoch svima.
O Antune Priblaxeni!
Ti Odvitnik budi meni.
Ti Jezika fale moga,
Fale serdca poniznoga
Primi; koje kad ja pivam,
Molim tebe, i zazivam;
Da u tugah Imme tvoje,
Utiscenye bude moje.

℣. Moli za nas Sveti Antune.
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

NEka odvituje molimote Gospodine kod tebe za nas Sveti, i Slavni tvoj Ispovidnik Antun, koga s-neizbrojenimih darovih, i slavom privelikih csudesah uzvisio jesi. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Priporuka Svetomu Antunu.

O Slavni Csudotvorcse, Sveti Antune, osobiti moj Odvitnicse! molimte priponizno, za onu prisladku serdca tvoga fadost, koju imade, kadatise Isus ukazavsci, recse:

recse: Jachu mojim zlamenyem tvoje serdce zlamenovati, dase od mene u vike neodilisc: kadaga najgye u tvojoj sobi na knyigi: Kadase dostojah on s-neizrecsenom serdca tvoga sladkostjom tebe lyubeznivo zagerliti.

Isprosimi, od pridragoga Isusa, csisto od svakoga grihah serdce, i priuxganu pram nyemu lyubav; csist, i bogolyuban jezik, dase scnyime sluxim na slavu Boxju, nyega molechi, slavechi, i blagosivajuchi. Isprosimi glad ricsi Boxje, po kojoj ti toliko krivovirnikah, i griscnikah na pravi put od spasenya obratio jesi; da ja nauk Boxji sa svom pomnyom sluscam, i po nyemu moj xivot naredim.

Budimi Utiscitely u tugi, Likar u nemochih, Obranitely u poghibili, Pomochnik u svakoj dusce, i tila potribi, a osobito u najvechoj potribi dusce s-ovoga svita putujuche. Ucsini po molitvah tvojih, nekamise onda prilyubeznivi Isus dostoji ukazati millostiv; da po millosti nyegovoj, dusca moja, od svakoga pomanykanya csista, budo dostojna, nyega stobom po lyubavi zagerliti na nebesi, i uxivati na vike. Amen.

Molitva S. Antunu za stvari izgublyene.

PRisveti Slugo Boxji, Antune slavni, koji megyu ostalima csudesih, u kojim

sja

sja moch tvoga dostojanstva, za nachi stvari izgublyene nastojisc; put, i nacsin kaxesc; nami izgublyenu millost i dobro vrimenito iskati millostivo pomozi: neka stvari poginute, millost izgublyenu, i slavu obechanu dostojni budemo primiti. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

MOLITVA SVETOMU IGNACII,

Pocsetniku Druxbe Isusove.

ZDrav o veliki, i slavni Patriarka Ignacio! Pocsetnicse Druxbe Isusove, Sctovitelyu csudnovati Prisvete Troice, Zastavnicse Isukersta, Lyubitelyu osobiti Neosquernyene Divice Marie. Zdrav o Naslidnicse Aposctolah, Vruchjoxelynicse razplogyenya Slave Boxje, Podpomochi vojujuche Cerkve, Strahoto duhovah paklenih, Obranitelyu od csarkah, i nochnih sablazih, Materah s-trudom i mukom ragyajuchih Utocsiscte!

Tebe ja sada sa svim serdcem pozdravlyam, i molim, da s-pristolya slave tvoje, koju u Raju uxivasc, name pogledasc, i proscnye moje usliscisc. Ispovidam ja, dasam ove millosti nedostojan; alli zasctobo znadem, dasi ti i najveche griscnike lyubio, dajih na stazu od spasenya uputisc; zatose uticsem pod zasctitenye tvoje molechite pri-

poni-

konizno, za onu neizrecsenu lyubav, kojuje u tvomu serdcu Gospodin Bog uxegao; i za onu priuxganu xelyu, kojomsi xelio lyubavju Boxjom vas svit uxechi, budi moj kod Dobrote Boxanstvene Odvitnik.

O Otcese slavni! isprosi meni najpervo dar sverscene pokore; da kakono ti u pocsetak tvoga svetiega xivota, po utocsisctu Majke-Divice Marie; tako i ja nyezinom pomochjom po pravoj ispovidi obratimse svesardno k-Gospodinu Bogu, proscasti moj xivot prominim, i u napridak nyemu sluxiti sa svim serdcem nastojim. Isprosimi dar sinovskoga, i svetoga straha Boxjega; da uklanyajuchise od griscnih prigodah, i razlucsujuchi sveta nadahnutja od himbenih napastih, brez pomuchenya pameti, i nez razborite sumnye od griha, boimse uvriditi Boga, kako moga prilyubeznivoga Otca.

Isprosimi kripko u Boga uffanye; nepridobito u protivsctinah usterplyenye; u cseſtomu primanyu Sakramenatah od Pokore, i Pricseſtenya goruchu bogolyubnost; csistu, i svetu odluku po nauku, i izgledu tvomu, svako misclyenye, govorenye, i csinyenye upravlyati na vechu slavu Boxju. Zasctitime po dostojanstvu, i molbama tvojim, od svake zaside gyavaoske, od sablazih nochnih, nepriatelyah vigyenih, i nevigyenih;

nih; da pod obranyenyem tvojim, ja na ovi svit, od Boga stvoren, nyega falim, nyega posctujem, i nyemu sluxechi najposli spasen budem. Amen.

PISMA

OD S. IGNACIE.

Nebo promisclyajuchega.

IGnacia nochnu diku
Jasnih zvizdah gledajuchi;
Roni, neznam zascto, riku
Suzah vruchih.
Sctomi placsesc? kad radosno
Gledasc nebo, Sveti Ocse;
A on vechma josc xalosno
Cvilit pocse.
Cvilit pocse, sada gori,
Sada doli gledajuchi;
I najposlje progovori
Uzdiscuchi.
Kada nebo ja pogledam,
Kako merska jesi i ruxna,
Ako opet nate gledam,
Zemlyo tuxna!
Sctoje cvichje, zvizde tvoje?
Koje pada tako lasno;
Kad nebeske u vik stoje
Cvatuch jasno.
Sctoje biser tvoj, i zlato?
Prama zvizdam, koje sjaju;
Biser,

Biser, zlato, sve jeſt blato
Prama Raju.
Ako tako je lip s-dvora,
Miſto vicsnyeg Raj xivota;
Kakva u nutra, i ozgora
Jeſt lipota?
Zvizde lipe! nebo lipo!
Lipi Raju! koje nebi,
Poletilo premda slipo,
Serdce k-tebi?
Alli kako sverhu toga,
Joscje lipsci Bog on gori?
Koji diku Raja svoga,
Za nas ſtvori.
O moj Raju, Boxe milli!
Nejmam ovde ja pokoja;
Ah! ô dase veche dilli
Dusca moja.
Tebe xeli o Dobroto!
Xeli dusca sve nemirna;
Date vidi, o Lipoto
Neizmirna!
Tisi Raj moj; tebe uxivat;
I brez mire, i brez kraja,
U tebise naslagyivat
Raj jeſt Raja.
Ignacio! koj u slavi
Sverhu zvizdah sad pribivasc;
I u Bogu po lyubavi
Raj uxivasc.

Isprosinam; da merzimo
Mi na dobra ovog svita;
Da za dobra nastojimo
Vikovita.

℣. Blaxen csovik, kogaje imme Gospodina, uffanye nyegovo.

℟. Koji nie pogledao na ispraznosti, i ludosti laxlyive.

Pomolimose.

BOxe, koji za razploditi vechu Immena tvoga slavu, novom po Blaxenomu Ignaciu podpomochjom, vojujuchu Cerkvu objacsio jesi: dopusti, da s-nyegovom pomochjom, i naslidovanyem hervuchise na zemlyi, budemo dostojni okrunitise na nebesih. Koji xivesc, i kralyujesc s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah, Amen.

Molitva Materah za srichan porod.

BOxe pravedni, i millostivi, koji posli pristuplyene zapovidi tvoje u Raju zemalyskomu, Evu pervu Mater nascu, i u nyoj druge pokarao jesi govorechi: U bolesti roditichesc sinove tvoje: ja nevolyna griscnica, i zarad ucsinyenih grihah mojih, dostojna pokaranya, molimte ponizno; da po dostojanstvu, i molbah Svetoga Ignacie mene trudnu od svake pogibili iz-

bavisc; porod laſtan, i srichan dopustisc; da raſtavlyena scnyime, vesela u Cerkvu tvoju dogyem, i na daru tvomu zafalim tèbi.

Ktebise takogyer s-uffanyem privelikim uticsem ô Sveti Ignacio! trudnih Materah milloſtivi Odvitnicse, koji po osobitomu daru Boxjemu ragyajuchim u pogibeli, i tesckochi csudnovato pomoch ukazao jesi: Tebe i ja priklonito zazivam, i prosim, isprosi, i meni milloſt srichnu s-porodom mojim raſtatise; da plod utrobe moje zdravo rogyen, i po svetomu Kersctenyu priporogyen uzdignem na slavu Boxju. Moli za me o Sveti Ignacio osobiti Pomochnicse moj. Amen.

(✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤✤)

BOGOLYUBNOST
NA POSCTENYE
S. FRANCESCKA SAVERIE,
Indianskoga Aposctola Druxbe Isusove.

Bogolyubnoſt osobitu na posctenye Svetoga Francescka Saverie Csudotvorca, Indianskoga Aposctola, jedni obicsaju csiniti Deset Petakah sveto provodechi, to jeſt svaki Petak ispovidajuchise, i pricseſtchajuchise, i druga dobra dilla csinechi, na uspomenu deset godinah, koje Saveria u Indii trudechi za spasenye novoga svita provede: na u-

spo-

spomenu takogyer nyegova svetoga priminuchja, kojese u Petak dogodi. na uspomenu onoga csuda u nyegovoj Ocsinskoj Kuchi vigyena, da Kip Propetoga Isukersta, tolikose puta znojasce, koliko puta u Indii Saveria koju vechu protivsctinu podnosasce, osobito pako u svaki Petak straxnye godine Xivota Svetoga Saverie kervavimse znojom oblivasce; kao da istomu Gospodinu Isukerstu millo biasce svoga sluge Saverie, toliko za ime nyegovo terpechega.

Ova Bogolyubnost, csinise illi prie, illi udily posli Blagdana S. Saverie; jedan put u Petak dobivase obilato Prosctenye, a u ostalih devet, prosctenye od Sedam godinah, i toliko Csetердeseticah. Dopustio je pako Benedikt Papa XIV, da za dobiti Prosctenye morese na misto Petka Nedilya, illi koji drugi dan odabrati.

Jednimje pako, i primlogim obicsajno csiniti ovu Bogolyubnost Devet danah zasobice, pocsimajuchi illi na dan Svete Katarine, illi u ocsi Blagdana S. Saverie. Pocsetnik ove Devetnice jest isti Sveti Saveria, kojise na smert bolesnu Marcellu Mastrillu Druxbe Isusove Misniku, i okrunyenu posli Mucseniku ukazah, i zdravjemu povratih... Ondaga i naucsi Saveria nacsin ove bogolyubnosti obechavsci svim kolicim, kojise po nyoj bogolyubno k-Bogu uteku, razlicsite darove, i millosti. Utecise dakle u svakoj potribi, i ono scto Saveria Mastrillu recse, misli da i tebi govori: *Uzdajse, priatelysam tvoj; vazdachu stobom biti. Scto xelise iz Raja? Neka znasc; da i ja onde moguch jesam sctogodi isprositi.*

Da ova Bogolyubnost Bogu ugodnia bude ucsini ova na poscenye S. Saverie. 1. Pervi i deveti dan ispovidise, i dostojno pricsestise; illi barem pervi dan pocsmi po sverscenomu pokaianyu; da grisi tvoji nebudu zaprika darovom Boxiim. 2. Sva tvoja misclyenya, govorenya, i csinyenya pri-

kaxi Bogu na posctenye nyegovo, i S. Saverie; svaki dan ponovi odluku, sluscaj Misu ako moxe biti, kojase govori na Otaru S. Savarie: Spomenise po kratkoj molitvici, od Prisvete Troice, Prisvetoga Sakramenta, Pricsiste Divice Marie, Devet Korah Angyeoskih, na kojih spomenutje csinise ova Devetnica: zazovi i druge Svete na pomoch; da po uzmloxanoj molitvi Pomochnikah, ono scto prosisc, lascnye isprosisc. 3. Csuvajse osobito od svakoga griha, uztezi tvoja ochuchenya ocsi, ruke, a osobito jezik naucsan zlo govoriti. 4. Ucsini koju pokoricu tilesnu; podnesi uzterplyeno svaku protivsctinu. 5. Ucsini dilla od millosergya; udili ako moresc lemozinicu siromascnim; obilazi nemochnika; ucsi neumitna; nastoj drugoga odvratiti od griha, na dobro lipom ricsjom ponukovati. Ova i prilicsna dilla imaju, i oni csiniti, kojise i drugim Svetim, *Svetomu Ivanu Nepomucenu*, i *Svetomu Antunu* osobitim bogolyubstvom priporucsuju.

ODLUKA.

SVemoguchi Vicsni Boxe, Otcse Sinu, i Dusce Sveti, prostiramse prid pristolyem Velicsanstva tvoga, i serdcem priponiznim klanyamse tebi. Virujem u tebe, i tebi o perva i vikovicsnya Istino, i Mudrosti svakaznajucha. Uffamse u dobrotu tvoju ô svemoguche i primillostivo Millosergye. Lyubimte o Dobroto neizmirna iz svega serdca moga: i iz ove lyubavi kajemse, xaomie, i xalitichu, doklegod uz xivem, dasamte ikada uvridio. Ah kamo sricha dasam prie umro, nego tebe o Boxe moj najveche dobro uvridio. Zato merzim sa svim

ser-

serdcem na sve grihe moje. Pomillujme Boxe moj oprosctenye prosechega: obecchajem temelyito, da te veche nechu nigda u napridak uvriditi; i prie volim svako zlo od ovoga svita podniti, negoli tvoju svetu zapovid priſtupiti.

Falu uzdajem tebi za neizbrojene darove kojimasi Svetoga Francescka Saveriu nakitio, i proslavio. Falu takojer uzdajem tebi za ona dobrocsinaſtva, i milloſti, koje po iſtoga ovoga Svetca dostojanſtvu i molitvah meni i drugim doſtojaose jesi udiliti.

Na zafalnoſt prikazujem tebi ovu moju bogolyubnoſt, sa svim misclyenyem, govorenyem, i csinyenyem mojim. Primiju ó Prisveta Troico Jedini Boxe! na slavu Imena tvoga, na posctenye prisvetoga Otarskoga Sakramenta, Muke, i smerti Isukerſtove, Neosquernyene, i Pricsiſte Majke Divice Marie, Devet Korah Angyeoskih, a osobitim nacsinom na posctenye Svetoga Saverie, za isprositi po molitvah iſtoga Svetca serdce skrusceno, ponixeno, i csiſto od svakoga griha, milloſt obilatu; dase mogu svakoj napaſti, a osobito necsiſtoj suprotiviti, srichan u poslovih mojih napridak, sacsuvanye od boleſti.

Ovde nadodaj druge milloſti, koje xelisc.

TEbi takogyer o Sveti Saveria! ovu iſtu Bogolyubnoſt, ponizno prikazujem: primiju ti od nedoſtojnoga sluge tvoga; prikaxiju po rukuh tvojih Bogu Svemoguchemu; i isprosimi one milloſti, koje ufſamse po doſtojanſtvu, i molitvah tvojih, ako ovo bude na vechu slavu, i spasenye dusce moje; akoli pako nebude, isprosimi kriposno usterplyenye; da u svakoj potribi i protivsctini, naſtojim volyu moju izversno priloxiti volyi Boxjoj. Amen.

Litanie od S. Francescka Saverie.

GOspodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.
Isukerſte csujnas, Isukerſte usliscinas,
Otcse nebeski Boxe, pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu svita Boxe, pomilluj nas.
Dusce Sveti Boxe, pomilluj nas.
Sveta Mario brez osquerni zacseta Divico, — Moli za nas.
Sveta Bogorodico, — Moli za nas.
Sveta Divo Divicah, — Moli za nas.
Sveti Otcse Ignacio, — Moli za nas.
Sveti Francesko Saverio pridoſtojni, i pripolyublyeni Sinu Svetoga Otca Ignacie, — Moli za nas.

Sveti

Sveti Francescko Saverio Indianski Aposctole,
Sveti Francescko Saverio navisctujuchi mir,
Sveti Francescko Saverio navisctujuchi dobra,
Sude odabrani nosechi Imme Isusovo prid narodih ...

...tje lyubavi,
... Cerkve,
...cftva,
...ngyeoske iftine,
... bogovah,
... Vicsnyega orudje za
... slavu,
... i druxe Isukerfta Sina
... Duha Svetoga;
...je,
Svitlofti neznaboxacah,
Mesctre pravovirnih,
Ogledalo pravoga bogolyubftva,
Vogyo na putu kripoftih, i Kerftjanske izversnofti,
Izglede xivi Aposctolskoga duha, i svetinye,
Svitlofti slipih,
Nogo romih,

Moli za nas.

Pomochnicse tonuchih,
Zdravje nemochnih,
Strahoto duhovah paklenih,
Uskrisitelyu mertvih;
Koga oblasti posluscno jest more,
Koga zapovidi sctuju svi Istocsaji,
Csudotvorcse po svemu svitu glasoviti,
Utocsiscte nevolynih,
Utiscenye ucvilyenih,
Jasnosti Istoka,
Zalogo uskersnutja na xivot millosti, i Slave,
Pribivaliscte cilovitosti,
Blagosarahniscte Boxje lyubavi,
Slavo Druscetva Isusova,
Poklisaru Aposctolski Rimskoga Pristolya,
Priubogi Sáverio,
Pricsisti Saverio,
Priposluscni Saverio,
Priponizni Saverio,
Krixa Isukerstova, i truda za Isukersta prixelyni Saverio,
Na spasenye iskernyega prinastojni Saverio,
Prisladki Saverio,
Prislavni Saverio,
Duscah, i posctenya Boxjega Xelyitelyu prigoruchi,

Moli za nas.

Angye-

Angyele u darxanyu, i xivotu,
Patriarka serdcem, i naſtojanyem brinuchise za puk Boxji,
Proroese darom, i duhom,
Aposctole dostojanſtvom, i vridnoſtju,
Naucsitelyu narodah, mlogostrukim govorenyem, i dillom moguchi,
Ispovidnicse kripoſtju, i xivota naredbom,
Divcse duscom, i tilom,

} Moli za nas.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita, Prostinam Gospodine.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita, Usliscinas Gospodine.
Jagancse Boxi, koji odnimasc grike svita, Pomillujnas.
Gospodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.

Otcse nasc.

℣. Moli za nas Sveti Francescko Saverio.
℟. Da doſtojnj budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

BOxe, koji Indianske narode s-pripovidanyem, i csudesih Blaxenoga Francescka Cerkvi tvojoj hotio jesi pridruxiti: dopuſti milloſtiv; da koga slavna dostojanſtva posctujemo, kripoſti takogyer naslidujemo izglede. Po Gospodinu nascemu Isu-

kerſtu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinſtvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

PISMA.

Uzdisanye Lyubeznivo S. Saverie.

1. O Moj Boxe! tebe moga,
Sa svim serdcem, lyubim Boga:
Lyubim tebe Boga moga,
I ne samo radi toga;
Jer lyubechim slave punu,
Obechajesc vicsnyu krunu:
Alli jerte imam lyubit,
Illi u vik duscu izgubit.
2. Nelyubimte samo zato,
Negme lyubav xexe nato;
Ah xexeme lyubav tvoja!
Kad procinya dusca moja;
Da ti mene zagerlivsci,
I prisvetu Kerv prolivsci,
Na Krixumi propet jesi!
O moj Kralyu na nebesih.
3. Lyubim, kada svu kervavu,
Ja od ternya vidim glavu;
Kada vidim britku muku,
Raune persa, noguh, i rukuh;
Kad sva vidim u gorkoſti,
Sva u tugi, i xaloſti;
Sva u Kervi, sva u bolli,
Sva brez Kervi, koju prolih.

4. Ah

4. Ah xexeme ta smert tuxna,
Smert prigorka, i priruxna;
Smert, lyubavi dillo tvoje,
I smert dillo zlochje moje:
Koju podnih, the ti zame?
Od lyubavi tvoje same;
Ti za mene Bog csovika!
The za mene josc griscnika!

5. Ah nebili Boxe bió,
Ako nebi lyubit ktio
Ja brez serdca tverdi kamen,
Kadme xexe takav plamen?
Lyubìm, jer ti lyubisc mene,
Serdce moje gori, vène:
Dati, kako mogu platìm,
I lyubavju lyubav vratim.

6. Tisi Kraly moj, Dobro moje,
Tisi Bog moj! i ovoje,
Sctomi serdce kano silli,
Date lyubim Boxe milli;
Lyubim tebe Kralya moga,
Lyubim tebe moga Boga:
Neche uvik serdce moje,
Od Lyubavi priſtat tvoje.

USPOMENE

Od Prisvetoga Trojſtva.

Blagosovlyeno budi Prisveto, i Nerazdilyeno Trojſtvo sada, i vazda, i po sve vike vikah.

℣.

℣. Blagosivajmo Otca, i Sina; s-Duhom Svetim.

℟. Falimo, i sverhu uzvisivajmo nyega u vike.

Pomolimose.

SVemoguchi, Vikovicsnyi Boxe, kojisi dao slugam tvojim u ispovidanyu prave vire, vikovitoga Trojstva slavu poznati, i u moguchstvu velicsanstva klanyatise Jedinstvu: molimote, da po iste vire stanovitosti od svijuh vazda uklonimose protivsctinah. Po Gospodinu nascemu Isukerstu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje Bog, po sve vike vikah. Amen.

Od Prisvetoga Otarskoga Sakramenta.

O csasti prisveta! na kojoj Isukerst primase, uspomena csinise muke nyegove, pamet napunyase millosti, i doscaste slave nam zaloga dajese.

℣. Kruh s-neba daosi nyima Gospodine.

℟. Svako naslagyenye u sebi imajuchi.

Pomolimose.

BOxe, koji nam pod Sakramentom csudnovatim muke tvoje uspomenu ostavio jesi: molimote da tako mi Tila, i Kervi tvoje sveta Otajstva sctujemo; da odkuplyenya tvoga plod u nami brez pristanka ochutimo.

timo. Koji xivesc, i kralyujesc, s-Bogom Otcem u jedinstvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

Od Muke, i Smerti Isukerstove.

Ponizioje sebe istoga Gospodin nasc Isukerst do smerti Krixa.

℣. Ranyen jest zarad nepravdah nàscih;

℟. I satert jest zarad grihah nascih.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste, kojisi s-neba iz Krila ocsina scnisao, i tvoju neprocinyenu Kerv za odpuscteuye grihah nascih prolio jesi: tebe priklonito molimo; da na dan sudnyi ob desnu tvoju dostojni budemo chuti: Hodite blagosovlyeni. Koji xivesc, i kralyujesc. *Kako ozgor.*

Od Neosquernyenoga Zacsechja D. Marie.

Ovoje scipka na kojoj niti je bila kverxnya iltocsnoga, niti kora ucsinyenoga griha.

℣. U Zacsechju tvomu Divico Neosquernyena ostala jesi.

℟. Moli za nas Otca, koga Sina porodila jesi.

Pomolimose.

BOxe, koji po neosquernyenomu Divice Zacsechju dostojno Sinu tvomu pribivaliscte

liscte pripravio jesi: daj molimote, da kao iz smerti iſtoga Sina tvoga privigyene, nyu od svake osquerni sacsuvao jesi, tako i nas csiſte po nyezinih molbah k-tebi dojchi dopustisc. Po Gospodinu nascemu Isukerſtu Sinu tvomu, koji stobom xive, i kralyuje Bog, po sve vike vikah, Amen.

Od Devet Korab Angyeoskih.

Angyeli, Arkangyeli, Priſtolya, Gospoſtva, Poglavſtva, i Moguchſtva, Kripoſti Nebeske, Kerubini, i Serafini molite za nas.

℣. Angyelom svojim Bog zapovidio jeſt od tebe.

℟. Da csuvaju tebe na svima putovih tvojih.

Pomolimose.

BOxe, koji csudnovatim redom Angyeoske sluxbe, i lyudske razdilyujesc, dopuſti milloſtivo; da koji tebi vazda na nebu sluxe, oni iſti xivot nasc na zemlyi zasctite, i brane. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Od Svetoga Ignatie.

Prilikovatichu nyega csoviku mudromu, kojije sagradio kuchu svoju sverhu kamena.

℣. Lyu-

℣. Lyubioje nyega Gospodin, i naresio je nyega.

℟. Ruhom slave obukaoje nyega.

Pomolimose.

BOxe, koji slaveche tebe proslavlyasc, i u Svetih tvojih poscteny u posctujesc se: dopusti milloſtivo, da koji Svetoga Ignacie Ispovidnika tvoga, dostojanſtva slavna spominyamo, nyegovo milloſtivo odvitovanye poznamo. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Od S. Francescka Saverie.

Radujse slugo dobri, i virni; jeresi u mallu bio viran, sverhu mnozih poſtavitichu tebe: ulizi u veselye Gospodina tvoga.

℣. Pravednogaje Gospodin doveo po putih upravnih.

℟. I ukaxao jeſt nyemu Kralyeſtvo Boxje.

Pomolimose.

BOxe, koji Evangyelye Kralyeſtva tvoga, u nevirnih derxavah po pripovidanyu Svetoga Francescka razplodio jesi, i nyegovu svetinyu s-neizbrojenima csudesih proslavio: dopuſti molimote; da mi koji uſfanye u nascu pravdu nejmamo, nyegovima, kojitije ugodan bio, molitvami, budemo pomoxeni. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Od

Od Svetoga Aloisie, i Stanislava.

U nebu nitichese xeniti, niti udavati; negoche biti kao Angyeli Boxji.

℣. Odabrao jest nyih Bog, i priodabrao.

℟. U pribivaliscu svomu pribivati nyih jest ucsinio.

Pomolimose.

BOxe, koji pravednost dajesc, i vrachjasc, i koji Svete Ispovidnike tvoje Aloisiu, i Stanislava csudnovatom xivota csistochom od istoga ditinstva naresio jesi: dopusti slugam tvojim, da primlyenu pravednost griscnim oskvernyenyem nazamerlyamo, i proscaste grihe groznim brez pristankah suzami peremo: Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

PISMA

OD S. SAVERIE

Provigyenye Boxje nyemu prikazuje, scto ima terpiti.

Prov. Saverio! scto tugujesc?
Kad Indie imme csujesc:
Sctoli, kadju ti spomenese,
Gorisc, venesc?

Sav. Gorim, venem, Gospodine!
U Indii da prosine,
Slavno Imme Isusovo,
Sunce novo.

Prov.

Prov. Znam, da xelisc ti svit novi
Prosvitliti, jerje ovi
Tisno polye, velikomu
Serdcu tvomu.
Alli gledaj iz daleka,
Sctochesc terpit, sctote cseka;
Kuda prie imasc prochi,
Nego dochi.
Sav. Svaku onu ja tesckochu,
I josc viscje podnit hochu;
Da posctuje svit on tavni,
Krix prislavni.
Prov. Gledaj more prisciroko,
Izmiritga neche oko;
Kudchesc? gdi jest nebo s-vodom,
Luka brodom.
Sav. Viscje, viscje Gospodine!
Daje veche josc scirine
Ovo more, xelim ichi,
Xelim prichi.
Prov. Gledaj onde sercsbu mora,
Gdi vodena s-pinnom gora,
Sadse u oblag pruxa, sada
U jaz pada.
Nevidiscli lagye one,
Kako pie smert, i tone,
S-daskom xivot, jednog samo,
Pliva amo.

Sav. Viscje, viscje! negse more
Josc u viscje pruxa gore;
Nek smert, i grob moga broda
Bude voda.

Prov. Vidisc, kudchesc more brodit:
Kud po suhu imasc hodit;
Gledaj, sad u onih tminah
Verh planinah.

Sav. Viscje, viscje Gospodine!
Dasu viscje josc planine;
Daje viscji onog briga,
Verh od sniga.

Prov. Gledaj polje onde pusto,
I za nyime ternye gusto;
Kuda hochesc bos unichi,
Gdi izichi?

Sav. Viscje, Viscje Gospodine!
Nekse trave sve premine
U ternn: bitche ternye kitta;
Mekhog cvita.

Prov. Vidisc onu zvirad lyutu,
Tvoju xivu smert na putu;
Vidisc biljeg nemillosti,
Bile kosti.

Sav. Viscje, viscje Gospodine!
Neka lyute sve xivine
Na me skocse, kolyu deru,
Dave, xderu,

Prov.

Prov. Eno! gledaj, kako vervi,
Mnosctvo xedno tvoje kervi;
Igyu csete bisno lyute,
Strilyat u te.

Sav. Viscje, viscje Gospodine!
Zarad dusce ja jedine,
Ako imam, i umerti
Od sto smertih.

Prov. Sve scto gorko jeſt, i tescko,
Imasc terpit ô Francescko;
India jeſt sve nevolye
Plodno polye.

Sav. Gospodine! viscje mukah,
Nekini scalye tvoja ruka;
Xelim terpit sve vitescko,
Scto jeſt tescko.

Indiansko premda polye,
Plodno svake jeſt nevolye,
Gospodine! viscje velim,
Viscje xelim.

Pisnik. Saverio slavni! koji
Plod uxivasc trudah tvojih;
Komu od ternya cvate puna,
Slave Kruna.

Pogledajnas u dolini;
Scto mi tuxnog Otca sini,
Podnosimo ovde duxni,
Krivi, i tuxni.

Isprosinam ufterplyenye,
I za grihah oprosctenye
Sve podnosit protivnosti,
U radosti.

Priporuka S. Francescku Saverii.

O Primoguchi novoga svita Aposctole prislavni Saverio! sviuh onih radosno Utocsiscte, kojise uffano k-tebi uticsu. Buduchi dase ti neizrecsenom dobrotom ukazuduchi dase ti neizrecsenom dobrotom ukazujesc blagodaran, nesamo onima, kojite u pomoch zazivaju; nego josc i ti isti millostivo opominasc one kojise u nevolyah, i potribah nahode, dase ktebi uteku, xelyan nyih pomochi.

Zato uffajuchise ja u ovu osobitu blagodarnost tvoju, da ispunim radosnu xelyu, i opomenu tvoju, tebe za Pomochnika moga uzimam, ktebise ponizno, i uffano uticsem, tebi duscu, i tilo moje, sve nevolye, i potribe moje; a osobito, u kojihse sada nahodim, priporucsujem.

Ucsini molimte, o veliki Odvitnicse! da i ja poznadem, sctosi ti ocsitovao, dasi navlastito moguch kod Boga po molitvi tvojoj. Ukaxi ovu primoguchu tvoju, i vazda gotovu desnicu za pomochi potribite, i nevolyne. Isprosimi pravo za grihe pokajanye, spasonosni strah uvrigyenya Box-

jega;

jega; prigorachu prama Propetomu Isukerstu, i sinovsku prama Majci Divici lyubav; da pod zasctitenyem ovim sveto xivem; srichno, i cseltito priminem. O Sveti Otcse! o slavni Csudotvorese! o Saverio Utiscitelyu razcvilyenih! ozovise na uzdisanye serdca moga, i budimi u pomoch. Amen.

BOGOLYUBNOST

NA POSCTENYE

S. ALOISIE GONZAGE,

Angyeoskoga Mladichja, Druxbe Isusove.

Osobita, koju primlogi csine, jest Bogolyubnost sceft Nedilyah na posctenye Svetoga Aloisie, i osobito takogyer prosctenye dopuscteno od Svetoga Otca Pape Klementa Dvanaestoga, Godiscte 1739. 11. dan Decembra. Kojigodi pravo ispovigyeni, i pricsesteni, u kojegodi vrime kroz godinu na posctenye S. Aloisie, sceft Nedilyah zasobice provedu, u bogolyubnomu promisclyanu alli molitvah, i drugih dillih od bogolyubnosti, dobivaju Obilato Oprosctenye u svakomu mistu, u svaku Nedilyu od sceft recsenih Nedilyah. Uzrok pako dopusctena Oprosctenya kaxe isti S. Otac Papa, navlastito: *Za probuditi, i uzmloxati vsudimu bogolyubnost prama ovomu Svetcu mlogih pakah; koji po nyemu od Boga primaju duhovne, i tilesne millosti.* Za ovi isti uzrok, i ja ovdi iz megyu neizbrojenih meehem u kratko samo nikoja:

ÇSUDESA S. ALOISIE.

Pervo csudo ucsini Aloisia s-vlaſtitom Materom svojom. Kadabi ona na smert bolesna, uzdisala, spuſtise iz neba Aloisia, i svitloſtju nebeskom obaſtert nyoise ukaza. Videchi srichna Mati uz poſtelicu svoju, toliku slavu sinka svoga veomase obradova, i po doſtojanſtvu nyegovu ozdravi.

Glasovito pako je ono od brascna csudo, kojese dogodi Godiscte 1729. u Vetralyi Biskupie Viterbinske miſtu; u jednomu Manaſtiru; u komu biasce cseterdeset Duhvnah, Reda Karmelitanskoga. Poglavariça recsenih Duhvnah, csuvsci, da nejma viscje nego sceſt vaganah brascna, kojimse po ni jedan nacsin toliko Duhvnah izraniti nemogasce, uze vodu s-mochih Svetoga Aloisie blagosovlyenu, i otigye s Duhvnami konomu miſtu, gdi josc ono malo brascna biasce. Sve kolike klekosce, i svoju potribu Svetomu Aloisii priporucsisce; a Poglavarica brascno posckropi, uzdajuchise temelyito u pomoch S. Aloisie. Dvanaeſti dan Miseca Aprila, illiti Travnya csudo vidisce. Izmirisce brascno, i najgyosce; da iz sceſt vaganah brascna, izajgye devetnaeſt. Josc veche csudo vidisce, kada toliko kruha iz onoga brascna izajgye; koliko nebi moglo izajchi iz trideset i sceſt vaganah brascna. Kruh je pako bio mlogo bilii, i slagyi od drugoga, kako bih posvidocseno prid iſtim Svetim Otcom Papom.

Videchi Duhvne posli, da ono csudnovato brascno smanykaje, opetse utekosce Svetomu Aloisii; i najgyosce od sceſt onih vaganah brascna, sedamdeset, i osam vaganah. Alli ni ovdese josc nedoversci csudo. Kada Duhvne doncsusce opet priliku S. Aloisie do miſta, gdi ono brascno biasce pivajuchi pismu: *Ovi Ispovidnik*, i Poglavarica iz molivsci nikoje molitvice, posckropi vodom blagosovlyenom ono brascno; i kao daje dobila, sceto

dobiti

dobiti xelyasce, vernuvscise odanle; i pivajucsi pismu: *Tebe Boga falimo*, opetse prid nyihovim ocsima brascno na toliko uzmnoxa; da od dvanaestoga dana Miseca Aprila, illiti Travnya, do dvadeset, i pervoga dana Miseca Junya, illiti Lipnya; u koji dan pada Svetkovina Svetoga Aloisie, nagyese sto i cseterdeset vaganah brascna csudnovato uzmnoxena. Ovako Aloisia Duhvne od glada oslobodi, kojim brascno ovo tako, ne samo do xetve, nego i poslie dotecse; da od onoga brascna, i drugim mlogim dadosce. I ovoje pocsetak onoga brascna csudnovato uzmnoxana; po komu kako onda, tako, i dan danascnyi, mlogi od razlicsitih bolestih ozdravlyaju.

U Varascu Komu, u Manastiru Svete Evfemie, Duhvna Mandalina Fanti pet godinah s-groznicom, i csudnovatimi nacsinih mucsascese u tilu, kako to isti likari zakletvom posvidocsisce. U ocsi veliko Gospoine, s-velikim uffanyem zaiska, dajojse dade od brascna S. Aloisie csudnovato uzmnoxena. Da doscejoj, uze ona, i u jedno trenuchje oka ozdravi, pervu snagu zadobi, sama sebe obucse, otigye na Kor, i ondi Bogu, i Svetomu Aloisii zafali. Za kleacese sverhu ove istine dva Likara, jedan Barbir, i Ispovidnik istoga Manastira.

Drugi primlogi drugim nacsinom uticauchise milloſt zadobisce. Ivan Justinian Misnik Druxbe Isusove, imajuchi u sebi kamen, jedanaest danah vode svoje pustiti nemogasce. Naduhse dakle, i pocse zaudarati, i vidivsci, dase u tolikoj pogibili nahodi, posla po Redovnika daga pricsesti. Megyu to uze mochi S. Aloisie, i scnyimase boka svoga bogolyubno dotacse. To toliko da to ucsini odmahse kamen odterxe, i razasu, i viscje od osam okah vode iz nyega izajgye. Misnik ovi poznavsci csudo ocsito po dostojanstvu S. Aloisie ucsinyeno, posla opet u Cerkvu Sveti Sakramenat, pak on sam otigye k-grobu Svetoga Aloisie, i ondemu zafali.

Bernardin iz doline Milexi Dranibanske, mnogo godinah imadiasce goropad; illiti padavicu. Ovo videchi Otac nyegov, povedega sobom u Kapellicu S. Aloisie. Ondi uffano priporucsivsci sina Svetomu Aloisii, zdrava doma dovede, i poznade; da veche nikakve goropadi nejma.

Bartol od Molinava starac velle vrimeniti u Valletelini, tescke noxne bolesti dopade. Otecsemu strascno desna golin, i na nyoj se ranna do ranne otvori. Otok ovi dvadeset godinah podnosasce nenascavsci lika. Dogye nikako srichjom na konyu k-csudnovatoj Prilici S. Aloisie, i onde ulyem iz kandele, kada samo kolina namaza, odmah svekolike bolli nestade; vratise doma piscice, dvadeset millyah zemlye nogami svojim probivsci. Nogamu desna csisto oplaznu; rannah pako na nogi tako nestade; da od nyih ni biliga nestade.

Bernardo Foleto obadva oka u ospicah izgubi. Tugujuchi ovako u sliposti podrugu godinu, svesardno pomolise prid prilikom Svetoga Aloisie; i tako ozdravi, da iz Cerkve videchi na dvor izajgye, moguchi lasno konac od konca razabrati.

Ova, i druga csudesa nahodese u Knyixici od S. Aloisie pisanoj jezikom nascim; a u drugih, kojesu razlicsitimih jezicih pisane, nahodese, tako govorechi neizbrojena. Csudnovato ozdravisce, kojise bogolyubno knyemu utekosce. Ozdravisce od kervnoga blyuvanya, sicsie, suhe bolesti; od maternice, od raka illiti me ojida, od uzetja ruke, noge, jezika, i ostalih nemochih. Oslobodioje S. Aloisia branyenike svoje od napasti bludne, i necsiste, od uzetja pameti, od duga, od pustaiah, tamnice, obsigyenya djavaoskoga, i ostalih nevolyah. Ova csudesa imadu kripost za probuditi svakoga; da Scest Nedilya na posctenye Velikoga Svetca Aloisie Bogu prikaxe, i posveti. Nacsin obicsaini jest ovi, koji slidi. Ima dakle hotiuchi ovu Bogolyubnost csiniti.

1. Na-

1. Naminiti ovo Sceſt Nedilyah sva misclyenya, govorenya, i csinyenya na slavu Boxju, i posctenye Svetoga Aloisie, ocsituiuchi uffano potribice, i nevolye, po molitvi, illiti *Odluki*, kojase svaku Nedilyu ima govoriti. 2. Svakuse Nedilyu od ovo sceſt Nedilyah csiſto ispoviditi, i bogolyubno pricseſtiti. 3. Govoriti Litanie od S. Aloisie, i druge Molitve: Sceſt Otcsenascah, i sceſt Zdravi Maria, na uspomenu sceſt godinah, koje on u Redu sveto provede. Obicsajnoje josc nadodati Uspomene od Prisvetoga Trojſtva, Prisvetoga Sakramenta, B. D. Marie, od Svetih Angyelyah, i od oſtalih Svetih. 4. Csiniti bogolyubno promisclyanye kripoſtih Svetoga Aloisie. 5. Korisnoche biti druga dobra dilla csiniti, na priliku; Dilla od Vire, Uffanya, Lyubavi: dilla od millosergya tilesnoga i duhovnoga, lemozinicu udiliti, zlogovoreche s lyubavju opomenuti, neumitne ucsiti Boga moliti, i knyigu sctiti; od xivota, i csudesah Svetoga Aloisie drugima kazivati, ocsi od isprazna pogleda uztezati.

O D L U K A

Za svaku Nedilyu.

Poklanyamse tebi, i virujem u tebe Boga Xivoga, i iſtinitoga, Stvoritelya, Odkupitelya, i Posvetitelya moga. Uffamse ute; lyubimte sverhu svake stvari zarad tebe iſtoga. Iz ove pricsiſte lyubavi, kajemse, iz svega serdca, i merzim na sve grihe moje, molechite za neprocinyenu Kerv Gospodina Isukerſta, dase doſtojisc po privelikomu millosergyu tvomu, meni nevolynomu griscniku oproſtiti grihe moje, od kojih

 jih

jih csuvatise u napridak sa svom pomnyom, odlucsujem; i volim umerti, negote igda uvriditi.

Prikazujem tebi ovu bogolyubnost na vechu slavu imena tvoga, na uspomenu prisvete Kervi od Gospodina Isukersta za nas prolivene, na posctenye Neosquernyene, i Pricsiste Divice Marie, Svetih Angyelah; a osobito Svetoga Aloisie: na zafalnost za sve darove, a osobito dar pravednosti: i csistoche, kojimsi ovoga Angyeoskoga Mladicha nakittio: za isprositi millost, po molitvah istoga Svetoga Aloisie svaku napast bludnu pridobiti, csistom duscom, i tilom tebi sluxiti.

Ovde nadodaj druge millosti, koje xelisc isprositi.

ALli jerbo poznajem nedostojnost moju, zarad koje nisam vridan ovih darovah; zato tebe zazivam u pomoch o Sveti Aloisio' i sva kolika misclyenya, govorenya, i csinyenya moja sjedinyujem s-dostojanstvih, i molitvam tvojim, molechite; da prikaxesc Svemoguchemu Gospodinu Bogu: i kakono primlogim drugim, tako i meni dostojse ovo isprositi, scto sada prosim, akoje na slavu Boxju, i spasenye moje. Amen.

Lita.

Litanie od Svetoga Aloisie.

GOspodine pomilluj, Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj.
Isukerste csujnas, Isukerste uslisci nas.
Otcse Nebeski Boxe, pomilluj nas.
Sinu Odkupitelyu Svita Boxe, pomilluj nas.
Dusce Sveti Boxe, pomilluj nas.
Sveta Troico Jedini Boxe, pomilluj nas.
Sveta Mario Kralyico Angyeoska, Moli za nas.
Sveta Mario Kralyico Divicah, Moli za nas.
Sveti Aloisio, Moli za nas.

Sveti Aloisio
Mladichu Prirazumni,
Mladichu Angyeoski,
Mladichu Pripostidni,
Pripomlyivi Naslidnicse B. D. Marie,
Lyubitelyu ubozih,
Pogerditelyu svitá,
Zlobitelyu tvoje putti,
U raskoscju pricsisti,
U posctenyu priponizni,
Brez rasutja pameti molechi,
Vazda cvatuchi u millosti,
Vazda rastuchi u kriposti,
Vazda goruchi u lyubavi,
Straxanine tvojih chuchenyah,
Sctovitelyu rannah Isukerstovih,
Od necsistih mislih vazda slobodan,
Moli za nas.

Od

Sveti Aloisio:

Od uxganya puttenoga vazda izbavlyen,
Pravi Vojnicse Isukerstov,
Vogyo putnikah,
Svittnicse dvoumechih,
Umiritelyu nepriatelyah,
Branitelyu hervuchih,
Strahoto djavaoska,
Zdravje nemochnih,
Povratitelyu uspomene,
Oko slipih,
Nogo romih,
Gubavih Ocsistitelyu,
Mertvih Uskrisitelyu,
Slavo Hercegah;
Redovnikah Ogledalo,
Mladichah Izglede,
Priliko izversnosti,
Diko Druxbe Isusove,
Branitelyu pravednosti,
Mucsenice nepoznani,

Moli za nas.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita, Oprostinam Gospodine.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita, Uslisciinas Gospodine.

Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita, Smillujse nami.

Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj, Gospodine pomilluj.

Otcse

Otcse nase.

℣. Ovoje Blaxeni, kojije pogerdio xivot svita.

℟. I doscaoje u Kralyeſtvo nebesko.

℣. Gospodine uslisci molitvu moju.

℟. I vapaj moj, da ktebi pride.

Pomolimose.

NEbeskih darovah Dilitelyu Boxe, koji u Angyeoskomu Mladichu Aloisii, csudnovatu xivota pravednoſt, s-jednakom pokorom sadruxio jesi; po nyegovih doſtojanstvih, i molitvah dopuſti; da koji pravedna neslidismo, pokornika naslidujemo. Po Gospodinu nascemu Isukerſtu Sinu tvojemu, koji stobom xive, i kralyuje u jedinſtvu Duha Svetoga Bog, po sve vike vikah. Amen.

℣. Moli za nas Sveti Aloisio.

℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

BOxe, koji Svetoga Aloisiu, u svemu xivotu, od svake necsiſte misli, i smertnoga griha osquerni oslobodio jesi, da izverstitom lyubavju tebi sluxi: molimote da nas prilicsne nyemu ucsinise u dillu, i lyubavi. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Reci

Reci sceſt Otcsenascah i sceſt Zdravi Maria, na uspomenu sceſt godinah; koje S. Aloisia u Redu sveto provede.

Priporuka.

PRipravedni Aloisio! ja prinedoſtojni sluga tvoj, i branyenik, svu koliku tila, i dusce csiſtochu moju, i sve kolike xivota moga posle osobito priporucsujem tebi. Molimte za Angyeosku csiſtochu tvoju, dame Isukerſtu Jagancu Neosquernyenomu, i nyegovoj Maici Divici priporucsiti doſtojasćse, i od svakoga vechega griha ocsuvati. Nepripuſtime nikada, u grih bludni, i necsiſti upaſti: nego dokme vidisc u napaſti, i poghibeli griscnoj poſtavlyena, otiraj udily daleko od serdca moga misclyenya, i poxelyenya svaka neciſta, i donesavmi na pamet vikovicsnoſt, i Isukerſta Propetoga, obaſtri, i priuzmi serdce moje, strahom Boxjim; i Boxanſtvene lyubavi, u meni ogany uxexi. Amen.

Uspomene od Prisvetoga Trojſtva, od Pritvetoga Sakramenta, i oſtale nachichesc, za Litaniami od S. Saverie.

KRATKOPIS

Xivota S. Aloisie.

Aloisio, Ferdinanda Gonzage Markeza od Kastiliona, i Marte Tane prisvitle Kervi Roditelyah najpervi Sincsieh, prieseje Bogu, nego svitu rodio;

te

to jeſt zarad tescka Materina poroda, u komuse ona Gospi Lavretanskoj zavitova; da ditescce brez Kerscenya neumre, pric bih okerscten, nego vas na ovi svit dogye. Csudnovato zogyen, iz megyu csudesah, od nyega ucsinyenih, to jeſt kojaje Bog ucsinio po nyegovoj molitvi, on iſti bioje najveche csudo, zarad csudnovatoga xivota svoga, koga Kriposti sadachemo promisclyati, u ovo sceſt Nedilyah.

U PERVU NEDILYU.

Csudnovata Pravednoſt S. Aloisie.

Csudnovata doiſto Pravednoſt illiti brez griscnoſt biasce Svetoga Mladichja. U pervi csas, kada nastupi na vrime od razuma, udilyseje sa svim serdcem k-Bogu obratio, kako on iſti Ispovidniku svomu ocsitovah. Ondase ukoreni u nyemu strah Boxji; znadiascebo, da Bog svaka csuje vidi, i znade. U ditinſtvu najpervese od nyega ricsi csuse; Jezus, i Maria. Najpervo, da tako recsem, rucsicah nyegovih maknutje biloje, zlamenovatise zlamenyem Svetoga Krixa: najpervi koracsaj skrovita mista iskati, i u nyima Boga moliti. Ovoje bila ditinska zabava nyegova. Kako po zori danak tako po ditinſtvu mogaoseje poznati xivot doscaſti Aloisie; koji od ditinſtva svoga do smerti svoje nigda smertnim grihom Boga neuridih; da pacse i od najmanyega pomanykanya naſtojah ucsuvatisé. Zato i Sud Duhovni u Rimu protresavsci nyegov xivot godine 1617. dase u broj od Blaxenih upisce, svidocsioje; da je doſtojan ovoga posctenya, zarad same pravednoſti svoje, i osobitih darovah, koji od niednoga drugoga na sudu nebiahu nascaſti. Nieli ovo csudnovata Pravednoſt?

Srichan, i Blaxen Aloisia, koji je u zadobitoj milloſti na Svetomu Kerscenyu, s-ovoga svita primi-

priminuo. A scto ja cem, i xaloſtan! ah davnosam onu milloſt izgubio; i viscje puta na ispovidi zadobitu milloſt Boxju, opetsam izgubio, izgubivsci scnyome, i duscu, i Kralyeſtvo Nebesko. A zascto pako? za jedno putteno naslagyenye; za jedan mali dobitak, za jedno niscto. O slipoche! o ludoſti! zato izgubiti duscu, izgubiti Kralyeſtvo Nebesko. O pripravedni Aloisio! isprosimi od Boga milloſt; da poznadem zlochju griha smertnoga; da poznadem, scto po nyemu gubim; da vazda imadem u serdcu strah Boxji, koji vidi, csuje, i svaka znade; da odsele volim prie umerti, nego Boga uvriditi.

U DRUGU NEDILYU.

Csudnovata Csiſtochja S. Aloisie.

Aloisia bivsci prilicsnii Angyelu, nego csoviku, od devet godinicah u Fiorenci prid Otarom Gospinim, neosquernyeno diviesanſtvo svoje, po zavitu prikaza Bogu; dabi nyemu, i pricsiſtoj Divici ugoditi mogao. I ugodioje darom csudnovatim nadaren; da u xivotu svomu svemu, nigda u tilu nikakva ganutja od bludnoſti; nigda u pameti svojoj nikakve necsiste misli neochuti. Csuvaoje pako on ovi dar s-velikom pomnyom priporucsujuchise Divici Marii, i ochuchjenya uztezajuchi. Akobi gdigodi bilo kollo, illiti igra, vazdabi svoje ocsi zatvorao. Nigda nektih ocsima svojim xensku glavu pogledati. Tri godine danah u dvoru Marie Cesarice pribivajuchi, svaki ju skoro dan imadiasce pozdraviti, the sa svimtim nigdaju ocsima svojim u obraz nevidi. Gdigodbi mogao, nesamo od posctenih Gospojah, i Rodicah svojih; nogobise i od iſte Matere svoje krio; i akobise kad dogodilo, da ima scnyome govoriti, vazdabi pridase u cernu zemlyicu gledao; i zato ona govorasce, da nezna,

kakve

kakve Aloisia plaveli; cemeli ocsi ima? Nieli ovo csudnovata Csistochja? Dostojan bih dvisto Aloisia Divac csudnovati; daga nazvasce jednu: Angyelom u tilu; a jedni Csotrikom brez tila.

S kakovom pomnyom ja nastojim csuvati Cistochu dusce; i tila Kripost Bogu i Marii priugodnu? Kakose nyoji priporucsujem? Kakvesu vische puta moje misli, moji razgovori, moje drusctvo? Uxexenyi moja puxelyenya, i ochuchei ya, a osobito ocsi. O kakosam nepriilicsan ovomu vetomu Mladichu! Kolikome puta u napast navedusce ocsi? Pricsisti Aloisio! tebi priporucsujem duscu, i tilo moje, serdce moje, ocsi moje, ruke moje; neprîpusti molimte, da ja kojim nacsinom, illi u komu mistu osquernim duscu moju.

U TRECHU NEDILYU.

Csudnovata Bogolyubnost S. Aloisie.

Za provoditi xivot cisto, podpomoch osobita biasce Aloisii, Csudnovata Bogolyubnost. Najveche nyegovo veselye biasce, nahoditise u Cerkvi, a molili prid Oltarom B. Divice Marie od Angyela pozdravlyene, kojuje za prilyubeznivu svoju Majku ődabrao. Radosnoje bilo Aloisia, kako Angyela gledati, sama u Bogu zanescena. Lyubilyasce pako samochu, dabi uzdiscuchi, i cvilechi slobodnie molio. Ob dan po tri, po csetiri, i po pet satah, kad i kada na molitvi nemaknuvscise bi stajao; do kle bi brez svakoga casutja pameti, barem jedan sat molechi proveo. Bivsci joso nejako ditesce, ustajaobi obnoch, i u po zime u samoj kosculyici uzdisao molechi. Akobi pako kada tilo od dugoga klecsanya oslabilo; jer nebise nigda ktio na klupu, alli na koju drugu stvar nasloniti, ondabise na cerni zemlyu prostro, grozne suze ronechi; i ne samo lice, nego iste podnice, gdi klecsasce, po-

divajuchi. Csudnovatu osobito Bogolyubnost ukaza u primanyu Svetih Sakramenatah. Svakubise Nedilyu najmanye jedan put ispovidio; i kada parvi put hotise ispoviditi od svega xivota, tolikomu slabost serdce obuze, da prid nogami Ispovidnika, kao mertav na cernu zemlyicu upade. S-kolikomje pako bogolyubnostju Tilo Isukerstovo primao? Tri cila dana pripravlyaosese Pricsestenyu; a tri dana oper posli Pricsestenya Bogu zafalyivao. Nisli ovo csudnovata Bogolyubnost?

A kakvaje Bogolyubnost moja? Kada molim nepromisclyam prid kime, i koga molim; i zato visce puta ja isti neonam, scto molim. Aloisia po tri sata na molitvi stoi; a meni je u Svetac mucsno dvi Mise slusscati, na Vecsernyu, alli Litanie dochi. Aloisia od xalosti za grihe na zemlyu pada, koji nigda nie smertnim grihom Boga uvridio; kakva xalost ima dakle, kakvo Pokajanye moje biti, kada ja tavni griscnik igyem na Ispovid? Kakvoje moje pripravlyenye Pricsestenyu, kakvo zafalyenye? Kao da nebi znao scto primam. O Pribogolyubni Aloisio! isprosimi bogolyubnost uxganu na molitvi, iskreno skruscenye na Ispovidi, xivu Viru, Uffanye, i Lyubav u primanyu Prisvetoga Tila Isukerstova.

U CSETVERTU NEDILYU.

Csudnovata Pokora S. Aloisie.

Aloisia, kako dabi bio najvechi griscnik, nemiloserdno tilo svoje postovih, i biqsih kinyasce, i mucsasce. Triputa u Nedilyi danah, u Sridu, u Petak, i u Subotu obicsavaoje postiti na ovi nacsin: U jutru bi uzeo tri zalogaja kruscica, a u vecser pako jedan jedini isto zalogaj, i ovi bi kruscac u vodu umocsio. Cilu godinu danah provede u jednomu isto jajau nivechi. Kojisu mislili ona,

scto

scto k-rucsku, alli k-Vecseri nyegovoj obicsajni bi-
hu davati, najgyosce da sva jistvinica nyegova ne-
vaxe viscje, nego devet dramah. Ovako prema-
mu u xivotu snage nestade, svakibise dan tri puta
alli uxih, alli verigami do kervi mucsio. Rumeni-
lesuse kosculyice, i podnice kervcom polivene. I
kadamu Roditelyi uxa, i verige sakrisce, on ski-
nuvsci s-lovacskih pasah kaisce gvozgyem opere-
mane, okrenuiih na bicse, josc sverhu toga offer-
ke od konskih ostrugah k-boku svomu priiskaju-
chi daga ranne. I da druga ostavim, ni obnoh ne-
dade tilu pokoja, jerbi podase u postelicu alli da-
ske; alli cipanice metao. Nieli ovo csudnovata
Pokora u tolikomu postu, i bicsevanyu?

Ovako Aloisia tilo mekoputno, i neosquernye-
no pokori podlagasce; a ja tavni griscnik, grisc-
nomu tilu momu nastojim na svaki nac in jiduchi;
piuchi, spavajuchi ugoditi. Nechu ni pod jednom
Misicom na kolini klecsati. Akoje studenii vitar;
zima, kisca vruchina, zlovolimse, zlo govorim;
nechu niscta terpiti! O pripokorni Aloisio! ispro-
simi milloft, da pokorechi tilo moje nastojim za-
dovolyiti za moje privelike grihe; i Isukersta zame
svega u jednu rannu ucsinyena sliditi.

U PETU NEDILYU.

Csudnovata Lyubav prama Bogu S. Aloisie.

Csudnovatesu S. Aloisie Kriposti, kakosmo
promisclyali; alli lyubav nyegova prama Bogu ve-
chma od nyih jest csudnovata. Xelechi on nacsi-
nom prizverstitim Bogu lyubav posvidocsiti, a ne-
znajuchi u komu stanyu, utecsese k-Majci Divici
Marii, prid koje prilikom molechi, csuh ocsito
glas iz one iste prilike: *Igyi u Red Druxbe Isuso-
ve.* Odlucsi udily Aloisia nebesko ovo svitova ye
sliditi. Odvrachjascega od ove svete odluke velika

Gospoda, isti Kraly od Scpanye; a najvechma Otac, koji od toga nekti ni csuti. Alli jacsjaje bila Lyubav Aloisie prama Bogu; zasctobo tri godine o tomu nastojechi, najposli i Otca prignu; damu dopusti ovu svetu odluku ispuniti. Ostavivsci dakle Principat Bratu mlagyemu, otigye veseo u Rim; i dogye u Noviciat Druxbe Isusove na dan Svete Katarine. Nemoresе izkazati, kakomusc onda serdce obradova; i od lyubavi Boxje csudnovato uxexe. Kadbi isto csuo, da tko od Boga govori, odmah bimuse lice zarumenilo, i zaxarilo. Vazdamu Bog prid ocsima stajasce, vas u Bogu zanescen, nebi ni znao, tko mimo nyega igye. I zato daga ova csudnovata lyubav xivotom nerastavi, kakomu bih zapovigyeno, Boga molyasce govorechi: *Odstupi od mene Gospodine! odstupi od mene.* Od ove lyubavi uxexese lyubav prama pricsistoj Divici Marii. Znajuchi da nas hoche Bog svaka po Marii imati, knyojbise u svakoj potribi kao sin k-Majci uticao. Svitovaobi Bratchu svoju Rudolfa, i Francescka, i ostale domache, da nyu osobito poscтuju, ne samo molitve govorechi, nego velle vechma nyezine kriposti slidechi. Kadabi se od nye razgovarao, razgovaraobise pako verlo cseſto, vasbi za Mariom csezнuo. Nieli ovo Lyubav csudnovata?

A kakyaje moja lyubav prama Bogu? Moguli istinito rechi da ja Boga lyubim, koji toliko puta nyega uvrigyujem? koji nechu ni jedne oscтrie ricsice podniti za lyubav Boxju. Kolikose puta od Boga spominam? imamliga vazda prid ocsima? dabi od nyega mislio; dabiga prid ocsima imao, kakobi prid nyim smio grisciti? Lyublmli osobitim nacsinom Majku Mariu? uticsemlise knyoj dostojno? Kadaiu pozdravlyam, kada krunicu govorim; kako studenim serdcem, kako razutom pamechju nyu molim!

U SCESTU NEDILYU.

Csudnovata smert S. Aloisie.

Csudnovatu prama Bogu Lyubav, lyubavjom prem iskernyemu Aloisia onda ukaza, kada sluxechi, i godechi kuxnikom, i on otrovase kuxnom otrovom, kojase na suhu smertnu bolest prominu. U ovomu smerti stanyu Bogolyubnost, Pokora, i ostale Kriposti, kao zvizde u nochi csudnovatie prosinusce. Csuvsci, damuje s ovoga svita putovati, Bogu falu uzdade govorechi: *Tebe Boga falimo.* Obradovase ona pravedina, i csista duscica; da stixe vrime Boga izversnie slaviti, i lyubiti, i zato recse: *Veseli igyemo! veseli igyemo.* U ovoj sladkoj radosti nezaboravise od pokore; jer nuro csuda! veche na po mertav molyasce; daga tko od pete do glave bicsih izbie; daga s postelyice na zemlyu skinu, da na nyoj umre. Tri dni na jednoj strani lexechi, Propeche k-persam pritiskajuchi, krunicu derxechi, Pisme Pokorne sluscajuchi csudnovatom bogolyubnostju, Svete Sakramente primi. Upitan onda od Provinciala: *scrose to csini brate Aloisio?* Odgovori: *Igyemo: A kamo?* pitaga Provincial. *U nebo,* veli *u nebo.* Zatim lyublyeno zazivajuchi prisladko Ime Isusa, i Marie, neosquernyenu duscu Bogu pridade. Nieli ovo smert csudnovata? Ovako Aloisia, svoj csudnovati xivot, csudnovatom smertjom, a Bog Aloisiu csudnovatom slavom okruni. Zanescena jedan put u duhu S. Mandalina od Pazzis, videchi Nebesku slavu Svetoga Aloisie, zavapi: O koliku slavu ima Aloisia! Csinimise po niki nacsin; da nie niedne veche slave u nebu. Velim, da je Aloisia veliki Svetac. Aloisiaje bio Mucsenik potajni. O kolikoteje Boxe moj lyubio na zemlyi! Ova, i druga na falu Svetoga Aloisie Sveta ona Divica recse, koja nyoj na slavu Svetca ovoga Bog ocsitova.

Ah srichne smerti! o da ja tako s-ovoga svita pogyem! Alli kakose mogu uffati? ako xivotu smert odgovara, nechuli rechi onda: tuxan, i xaloſtan igyem s-ovoga svita; jersam uvridio toliko puta straşcnoga sudca, prid koga imam dochi. Scto, dabi imao sada umerti, i s-ovoga svita pochi, bili veseo, illi zaloştan poscao? O Aloisio, dusco Blaxena! budimi na pomoch u vrime smerti. Isprosimi milloſt pravedno, i sveto xiviti; smert, i vikovicsnoſt cseſto u pameti imati, od one tvoje beside spasonosne spominyatise: *Sctoje to prama xivotu vicsnyemu?* Sctoje blago, scto lipota, scto slava, sctoje svako dobro ovoga svita prama xivotu vicsnyemu? nego jedno niscto. Drugochu blago, lipotu, slavu, i druga dobra uxivati u nebu u vike, ako uztegnem poxelyenye moje od svitovnih griscnih dobarah ovoga svita. *Sctoje to* scto terpim, *prama xivotu vicsnyemu?* po usterplyenyu ove nevolye, kojachese jedan put sversciti, zasluxiti mogu radoſt, i xivot vicsnyi.

Pisma

OD S. ALOISIE.

1. ALoisjo, Rajsko dite
Raja cvite!
Kojim zvati imenom
Ill liljanom bilim hochu
Tvoju lyubav, i csiſtochu;
Illi Ruxom rumenom?

2. Priliesapsi csudno nyima, * Obadvima, * Ti duhovnom lipotom: ** Oni jesu dika cvichjah; * Dika jesi ti Mladichjah, * Tvojim csiſtim xivotom.

3. Lil-

3. Liljan, koga derxise, scroje? * Nego tvoje, * Biljeg pravi csiftoche: ** Kako liljan csifto bili, * Ona sja u tvojih dillih, * Brez oskverni, i zloche.

4. Angyeoske postidnosti, * U mladosti, * On je tvoja prilika: ** Angyelate zemalskoga, * I na zemlyi Nebeskoga * Jedni zvasce csovika.

5. Alli odkud tu csiftochu, * I bilochu, * Ti, i liljan imate? * * Nebeskaga rosa goji, * Nebeskate millost doji; * Sve ozgora primate.

6. Ti u mladih litah cvitu, * Bisce svita * Csudo Boxje millosti: ** Nit te Siina bludna smuti, * Niti tvoje kad ocsuti * Serdce, iskru bludnosti.

7. Po Marii dobih ovu * Millost novu * Kadse ti Sin lyublyeni, ** Pred Otacom nyoi ukaza; * Kada Bogu, tvoj prikaza * Liljan neosquernyeni.

8. Zato da cvit tvoj u mistu, * Gojis csi- stu, * Diva tebe svitovah: ** Idi u Red Isusove * Druxbe, u nyu tebe zove * Sveta volya nyegova.

9. I mieli u ovomu, * Duhovnomu * Vertu, cvao csiftie? ** Kako bilo u celnomu, * Jest u Redu on Svetomu * Sjao mnogo svitlie.

10. Alli liljan dosta nie ; * Ruxa gdie ? * Date ona proslavi : ** Kadse Ruxa zarumeni , * Zlamenyeje ona meni *, Tvoje svete lyubavi.

11. Nemogasce lyubav vruchju , * I goruchju , * Tvoja sakrit duscica ; ** Jer na rics od Boxjih stvarih , * Liscceise sve zaxari , * Kano ista ruxica.

12. Kano Ruxa , ti od tvoga * Sunca Boga , * Opet vas blid postade : ** Pocse venut , cseznut , sanut ; * Dachese , misle svi , izdanut , * Xiv lyubavjom ostade.

13. A scto putt je , koju morisc , * I pokorisc ? * Ruxa u ternyu osctromu : ** Nyu dan , i noch kinyisc , mucsisc ; * Postom , bicsih terpit ucsisc , * Jao tilu slabomu !

14. Jao ! tecse silla kervi , * Na bics pervi , * Od prilyute desnice : ** Kao ruxam posipane , * Csistom kervjom poscrapane , * Cervenese podnice.

15. Tuxna Mati to videchi , * I mislechi ; * Dachese smertsi zadati ; ** Uzbojahse , biese uze : * A i mene strah obuze , * Od tog viscje pivati.

16. Aloisjo ! vechje dosti , * Stani prosti * Tilu tvomu csistomu : ** Podaj meni bicse tvoje , * Da isplatim zlochje moje * Ja na tilu griscnomu.

17. Zato Ruxe odabrane, * I liljane, * Mi hochemo kuppiti; ** Vince viti pivajuchi, * I svetose radujuchi * Tebe slavno kruniti.

18. Divcse slavni za nas moli, * Koji doli * Josc boj s tilom bijemo: ** Da csistochu csuvajuchi, * I lyubavjom svi goruchi * K-tebi srichno stignemo.

Molitva Svetomu Aloisii.

ANgyeoski Mladichu; prilyubeznivi, i primoguchi moj Odvitnicse Sveti Aloisio! ja prinedostojni sluga tvoj, poznajuchi veliku kripost molitve tvoje kod Boga, prid pristolyem slave tvoje prostert, tebise priponizno klanyam, kako osobitomu momu Odvitniku. Radujemse slavi tvojoj, koju zarad velikih dostojanstvah tvojih uxivasc na nebesih, i koju imadesc na zemlyi, zarad osobitih csudesa, koja Bog csinechi slavise u tebi.

Blagosivam hilyadu hilyadah puta Prisveto Trojstvo, koje nakitilo je duscu tvoju neosquernyom, pravednostju, pokorom, csistochjom, i drugima csudnovatimih kriposstih. Zafalyujem Otcu Vicsnyemu, kojije sebi ugodio u tebi, kako osobitomu sinu po millosti. Zafalyujem Sinu Boxjemu, koji u tebi poznaje plod prisvete Kervi svo-

 je.

je. Zafalyujem Duhu Svetomu, koji tvoje serdce je napunio lyubavju svojom.

Molimte priklonitim serdcem, za one csudnovate millosti, kojimaje Bog nadario tebe: za onu csudnovatu csistochu, i pokoru tvoju; za onu lyubav, kojomsi na zemlyi priuxganim serdcem Boga lyubio; za neizrecsenu onu radost, koju imasc u nebu Boga uxivajuchi, isprosimi skrusceno, i ponizno serdce, i svesardu pomnyu csuvatise, od najmanyega griha. Budi Pomochnik moj u svakoj potribi sada, a osobito na csas smerti moje. Najposli isprosimi, i ovu osobitu millost (*ovdiju imenuj*,) koja ja po tvomu dostojanstvu, i molitvi uffamse zadobiti.

I ti o velika Kralyice Nebeska! kojasise Aloisii kako Sinku millostiva na ovomu svitu ukazivala; ucsini, da ova molitvica moja usliscana bude, ne po vridnosti mojoj, nego po vridnosti tvoga Aloisie, i po Materinskoj lyubavi tvojoj. Neba svit poznade, kako hochese ti, dase slavi Sveti Aloisia: kako hochese sve kolike braniti, kojise knyemu utjesu: dase uzmloxaju oni, kojiche tebe, i nyega, i u vami Boga faliti, i slaviti sada na zemlyi, a u vike na nebesih. Amen.

Mo-

Molitva S. Francescku Borgii.

O Sveti Francesko! kripostih Kerstjanskih izglede, Ogledalo Principah, csudo pokore; koji u mertve Cesarice licu videchi rasctad lipote, i slave ovoga svita, udily prid Otarom prostert odlucsi blago, raskoscje, i slavu ovoga svita laxlyivoga ostaviti: isprosimi kriposnu milloſt, da otergnem serdce, i lyubav od svita himbenoga, i sa svim serdcem isctem ona, koja neumerla, i vikovicsnya jesu.

℣. Moli za nas Sveti Francesko Borgia!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

GOspodine Isukerste, poniznosti prave priliko, i daru: molimote, da kako Blaxenoga Francescka, u zemalyskoga poscenya pogergyenyu, tvoga naslidnika slavnoga ucsinio jesi; tako i nami nyegova naslidovanya, i slave daj biti dionikom. Koji xivesc, i kralyujesc u vike vikah. Amen.

Molitva S. Ivanu Francescku Regis, Druxbe Isusove Misionaru.

O Sveti Ivane Francescko! Odvitnicsé Svetoga Poslanya, koji deset godinah provede trudechi za spasenye iskernyega. O

Uto-

Utocsiscte nevolynih, Pomochniese sirotah, Branitelyu udovicah, Hrano gladnih, Uffanye zapuscenih, Utiscenye nemochnih; i sviuh potribitih opchjeni Otcse: Koji videchi alli csujuchi; dase Bog uvrigyuje, gorko uzdiscuchi, od velikebise xalosti prinemagao: isprosinam millost, dase od griha, kako od najvechega zla pazimo: pogledaj nas uboge, i potribite, i za pomoch nascu nastoj.

℣. Moli za nas Sveti Ivane Francescko.

℟. Do dostojni budemo obechanya Isukerstovih.

Pomolimose.

BOxe, koji za podniti primloge, za spasenye duscah trude, Blaxenoga Ivana Francescka, Ispovidnika tvoga, csudnovatom lyubavju, i nepridobitim usterplyenyem nakitio jesi: dopusti millostivo; da nyegovima izgledih naucsenih, i molitvami pomoxeni, darove xivota vicsnyega zadobiemo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva Svetoj Anni.

O srichna, i Blaxena Mati Sveta Anno! Mati Majke Isusove Marie, Zarucsnico Svetoga Joakima, koja posli neplodnih dvadeset godinah, molitvami, suzami, i postom

ispro-

isprosila jesi od Boga Kchercu Mariu, nyu pomnyivo uzdigla, i pazila; i spominyajuchise od dara primlyena, nyu u Cerkvi Bogu ponizno prikazala. O slavna Mati! koja rodechi Mariu, rodilasi nami primilloſtivu Odvitnicu, i Pomochnicu. Znademo, da po tebi imademo knyoj priſtupiti, kao no po Marii priſtupam k unuku tvomu Isukerſtu: Zato molim tebe, i Joakima Svetoga, da me Kcherci vascoj priporucsite, dami u svakoj potribi na pomoch bude. Akoli vi o Blaxeni Roditelyi! zame sctogodi od nye zaprosite, uffamse dachu ono zadobiti; buduchibo ona na ovomu svitu vascoj zapovidi posluscna, i sada che u nebu uslíscati molitve vasce.

℣. Moli za nas Sveta Anno?

℟. Da doſtojni budemo obechanyah Isukerſtovih.

Pomolimose.

BOxe, koji Blaxenoj Anni milloſt udiliti doſtojaose jesi, da Roditelyice Jedinorogyenoga Sina tvoga bi Mati poſtati doſtojna bila: dopuſti milloſtivo, da koje slavnu uspomenu obsluxujemo; nyezinim kod tebe molybami pomoxeni budemo. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Mo-

Molitva S. Marii Mandalini.

O Csudnovato od pokore ogledalo, srichna Pokornico, Mandalino Sveta! koja prosterta kod noguh Isukerstovih, i suzamiih natapajuchi, vlasih taruchi, oterlasi, i pomersila grihe tvoje, csuvsci oni glas radosni; *Odpusctajuse nyoj grisi mlogi; jerje lyubila mlogo;* i sa svimtim u strascnoj pustini razmisclyajuchi muku nyegovu, u priosctroj pokori xivot provodila jesi. Izmolimi od Pridragoga Spasitelya kripost csiste, i goruche lyubavi; da i ja prid nyegove prisvete noge prostert oplacsem grihe moje, i dostojnu pokoru za nyih ucsinim. Nekami nigda neizigye iz serdca prisveta muka nyegova; nekame niscta nerastavi od krixa nyegova. Ucsini po molitvi tvojoj, da kao ti na gori Kalvarii nemoguchi do noguh dopriti Propetoga Isukerста, Krix gerlechi cellivasce, tako i ja onom istom lyubavju tvojom na smertnoj postelyici gerlim, i lyubim priliku Propetoga Spasitelya. Krix nyegov nekami bude obranna protiva neprjatelyom, muka pokriplyenye, Kerv ocsiscenye grihah, Ranne utocsiscte, Smert xivot vicsnyi. Amen.

Mo-

Molitva od S. Barbare.

SVemoguchi Vicsnyi Gospodine Boxe, molimote priklonitim serdcem, ukaxi-nam millosergye tvoje, kojesi molechoj Svetoj Barbari obechao; da po nyezinih molitvah, i dostojanstvu od nagle, i nenadne smerti oslobodimose: dopustinam millostivo, dase prie smerti po pravoj ispovidi, prisvetomu Otarskomu Sakramentu, i Najposlidnyemu Pomazanyu pokripimo protiva vigyenim, i nevigyenim nepriatelyom, i po istoj nyezinoj molitvi srichno u kralyestvo Nebesko privedemo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Katarine.

Ovoje Divica Mudra, i jedna od broja pametnih, kojuje Gospodin bdechu nascao.

℣. Moli za nas S. Katarino!

℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

BOxe, kojisi dao zapovidi Mojsii na planini Sinajskoj, i na istomu mistu tilo Svete Katarine po Svetih Angyelih tvojih csudnovato postavio: dopustinam molimote, da po nye dostojanstvu, i molitvi, nyezinom mudrostju nebeskom nadhrani, csisto-

chu

chu po stanku nascemu csuvajuchi, i viru dillih ispovidajuchi, k planini, kojaje Isukerst, dogyemo. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Lucie.

℣. Moli za nas S. Lucio!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

USliscinas Boxe sviuh narodah Prosvitlitelyu; da kako od Blaxene Lucie Divice, i Mucsenice tvoje bogolyubnu uspomenu csinimo, tako po nyezinoj pomochi od Bolli ocsiu oslobogyenu posli tminnah ovoga xivota vicsnyu svitlost uxivamo. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva od S. Apollonie.

℣. Moli za nas S. Divico Apollonio!
℟. Da dostojni budemo obechanyah Isukerstovih.

Pomolimose.

BOxe, za koga Prisveroga Immena posctenye, Blaxena Apollonia Divica, i Mucsenica slavna, strahovito zubah izbianye uzterplyeno podnese, dopusti molimote, da nas, koji nyu Pomochnicu nascu zaziva-

zivamo, po nyezinoj molitvi od bolli zubah ucsuvasc, i posli bollih, i nevolyah ovoga svita u veselye xivota vicsnyega privedesc. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva Svetoj Teresii.

O Divico Serafinska, odabrana, i virna Zarucsnico Isusova! molimte za onu csudnovatu lyubav, od kojese ti onda unexe, kada vidi Angyela, dati ognyevitom od lyubavi strilom serdce probode, i kadati Isukerſt podavsci desnicu recse: U napridakchesc kako prava Zarucsnica moja naſtojati za posctenye moje. Isprosimi csiſto od stvarih svitovnih i zemalyskih serdce; da vazda za posctenye Isusovo naſtojechi, nyemu ugoditi, snyimese po lyubavi izversno sjediniti naſtojim; u lyubavi xivot provedem, u lyubavi umrem. Po iſtomu Gospodinu Isukerſtu. Amen.

Molitva Svetcu, koga Imme nosisc.

O Veliki Svetcse N. koga osobitim bogolyubſtvom Odvitnika moga posctujem. Radujemse iz serdca, dasam tvojim imenom, premda nedostojan nazvan, i u nyemu bilig od pomochi tvoje na Kersctenyu primio. Negomi je samo zato, da na-

csin xivota moga neodgovara svetinyi imecina tvoga, O Sveti N. osobiti Pomochnicse moj! millostivse ukaxi meni; i isprosimi od Boga milloſt prominiti xivot moj, i sa svom pomnyom sliditi xivot tvoj, i slave kripoſti tvoje. Nedopuſti da slavu Immena tvoga pogerdim s-grisih mojima. Zasctiti duscu, brani tilo moje, dajmi stalnoſt u dobru, i izbavime od svakoga zla: a osobito budi uzame s-pomochju tvojom na csas smerti moje, dati mogu na darovih tvojih zafaliti u nebu, i zajedno s-tobom faliti, i slaviti Boga u vike vikah. Amen.

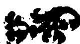
Molitva Svakomu Svetcu.

ZDrav o srichni gragyanine Nebeski, Sveti N. koji posli truda sada pokoj slavni, i vicsnyi uxivasc, zarad osobitih kripoſtih tvojih po kojim Svemoguchemu Bogu ugodio jesi. Oda, i ja one kripoſti, koje u tebi slavim, i sctujem, sa svom pomnyom naslidujem! Pokripi ti slaboſt moju po molitvi tvojoj, kojoj neche nisctа Gospodin Bog uskratiti; i isprosimi milloſt. N. N. navlaſtito pako oprosctenye grihah, temelyitu odluku Bogu sluxiti do smerti u svetinyi, i pravdi; dame niti svit laxlyivim dobrom, niti putt opakim naslagye-

gyenyem, niti duh pakleni zasidanyem, i napaſtjom svojom nepridobie Isprosimi uzmloxenye tempelyiſe vire, kripkoga uffanya, sverscene lyubavi, i na sverhi xivota dar kripoſtne najpodlidnye milloſti dase s-tobom u vike sdruxim, i nebeske slave dionik poſtanem. Amen.

Molitva od visctje, alli od sviuh Svetih.

KVamise uticsem o slavni Dvorani Rajski, o vitezi okrunyeni! koji u ovomu xivotu umerlomu svita laxlyivoga izpraznoſt, tila naslagyenye, i djavla napaſti pridobivsci, vikovicsnyu krunu primiſte. Kvami u ovoj dolini od nevolyah uzdiscem; vas o Odvitnici nasci u pomoch zazivam, pogledajte milloſtivo na nas, koji josc vojujuchi za vicsnyu krunu, nahodimose u poghibeli spasenya. Nu o virni, i primoguchi Pomochnici nasci! za pomochi nas potexajtese; da i mi slidechi vas onim putem od kripoſtih, kojega vi hervuchise za kralyeſtvo nebesko znojem, i suzami poscтropiſte; pod zascritenyem vascim kvami srichno stignemo. Amen.

BOGOLYUBNOST
U RAZLICSITIH PRIGODAH.

U Pocsetak svakoga posla.

DIllovanya nasca molimote Gospodine s nadahnutjem priteci, i s pomochju nasliduj; da svako nasce molyenye, i dillovanye od tebe vazda pocsime, i po tebi pocseto sversci. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Kada ulazisc u Cerkvu.

GOspodine u mnosctvu millosergya tvoga, ulisttichu u kuchu tvoju, i poklonitichuse u Cerkvi Svetoj tvojoj, i proslavitichu imme tvoje. Po Isukerstu.

Za kojugodi potribu.

NEizrecseno nami Gospodine millosergye tvoje dobrostivo ukaxi; da zajedno nas od sviuh grihah izbavisc; i od pokaranyah, kojasmo dostojni oslobodisc. Po Isukerstu.

Neogluscise Svemoguchi Boxe od puka tvoga u xalosti vapiuchega; nego radi slave imena tvoga smuchenim, i razcvilyenim millostivo pomozi. Po Isukerstu.

Boxe utdcsiscte nasce i kripoſt, prigni-se na bogolyubne molitve Cerkve tvoje, i podaj: da sctogodi virno prosimo, sversceno doſtignemo. Amen.

Protiva Progonitelyom.

NEpriatelyah nascih molimote Gospodine oholoſt ponizi, i nyihovu sillu, desnice tvoje kripoſtjom slomi. Po Isukerſtu.

Protiva Nevirnikom.

SVemoguchi vicsnyi Boxe, u kogasu ruci sviuh moguchſtva, i oblaſti sviuh Kralyeſtvah: obazrise na pomoch Kerſtjanom; da narodi poganski, kojise u svoje smionſtvo uffaju, moguchſtvom desnice tvoje budu saterveni.

U vrime Vojske.

BOxe, koji razbiasc vojske, i naskocsitelye u tebe uffajuchih moguchſtvom tvoga branyenya pridobivasc: pomozi slugam tvoim prosechim millosergye tvoje; da nepriatelyah svojih satervsci sillu brez priſtanka tebi falu uzdajemo.

U vrime, Pomora, glada, kuge.

BOxe, koji pokoru, a nexelisc smert grisnikah, na puk tvoj, kojise ktebi povracha millostivno obazrise; da kada tebi

bogolyuban ukazujese, sercsbe tvoje bicse od nyega milloserdno odvratisc.

Uslisci Gospodine molitve nasce, glad, i kugu millostivo od nas odvrati; neka pokznadu puci tvoji, kako za zlo mukom karasc, i pedipsajesc, tako s-millosergyem tvojim opet puk tvoj pohodisc.

Za isprositi Kiscu.

BOxe, u komu xivemo, krechemose, i jesmo, kisc nam podobnu udili; da sadascnyim pomochmah zadovolyno pomoxeni, vicsnya dobra s-vechim uffanyem xelimo.

Za isprositi Vedrinu.

Uliscinas Gospodine k-tebi vapiuche, i udilinam molechim zraka vedrinu: da mi koji radi nascih grihah pravednosmo oxalostcheni, i pedipsani, prihodechi sverhu nas millosergye tvoje, uzchutimo.

Za Putnike.

USlisci Gospodine molitve nasce, i put sluga tvojih u dobru zdravja tvoga naredi; neka u svakoj raxlicsnosti puta, i xivota ovoga, budu vazda obranyeni pomochjum tvojom.

Za Bolesnike.

SVemoguchi Vicsni Boxe, vikovicsnyi xivotu pravovirnih, uslisci nas za bolesnike sluge tvoje, za koje pomoch millosargya tvoga prosimo, da posli vrachena zdravja, oni tebi u Cerkvi tvojoj falu uzdadu.

Za Zdrave.

PRuxi Gospodine virnim tvojim desnicu nebeske pomochi: da tebe sa svim serdcem isctu, i scto dostojno prose, da dostojni budu primiti.

Za drage Priatelye.

BOxe, koji darove lyubavi, po millosti Duha Svetoga u serdca tvojih virnih ulio jesi: daj slugam, i sluxbenicam tvojim, za koje tvoju dobrostivost molimo, zdravje pameti, i tila; neka tebe sa svom kripostju lyube; i koja tebi ugodna jesu, sa svom lyubavju izvarsce.

Za Nepriatelye.

BOxe mira, i lyubavi lyubitelyu, i csuvaru: daj svima nepriatelyom nascim mir, i pravu lyubav; i sviuh grihah oprosctenye: i nas od nyihovih zasidanyah kriposno izbavi.

BOGOLYUBNOST
ZA SRICHNU SMERT.

Kolikoje potribita ova Bogolyubnost, svaki znade koji je razmisclao; da o smerti sva vikovicsnost visi. Najvechaje sricha nasca srichno umerti; i kakoje najvecha sricha, takoje najvechi, i najtexji posao. I sa svim tim, kako govori Sveti Eukerio Biskup: niscto tako caesto lyudi nevide, kako smert; i od niscmse tako nezaboravlyaju kako od smerti. Ah! neprocinyuju, daje umerti najvechi, i najtexji posao; od smerti i nemisle, kojaje tako blizu, da moxe svakoga za jedan csas stichi. Zato kupe blago vrimenito, kojeche za nyima drugi rasipati; a nebrinuse za vikovito, kojebi posli smerti uxivali. Alli kada stigne cerni, i xalosni dan smerti; drugoche ondá misliti. Ah! drugo lyudi szcine od xivota, od poslovah, od dobara svita ovoga, kadajim vrime smertno ocsi od pameti otvora. Nahodese od toga razlicsiti dogagyaji i oniuh, kojise malo zabavlyasce o poslu od spasenya; i takogyer oniuh, koji svoj xivot sveto provedosce.

§ I. *Razlicsiti Izgledi.*

Scto szcine lyudi od xivota, i Dobarab svita ovoga u vrime smerti svoje?

Pisaoc nikoji, skrovitih stvarih Francescka Pervoga, ovoga imena Kralya Francuskoga u vrime smerti svoje grozne suze prolivajuchi uzdisasce: Ahjme mene nevolyna! kojisam ispisujuchi odlucske Kralya moga toliko hilyadah listah hartie potroscio; a ni po lista nenapisa, illi za ubilixiti grihe moje dase ispovidim; illi za upisati naredbe od

bolye-

bolyega xivota, da svetie xivuchi lasnie dobiem Kralyestvo nebesko. Tuxni i nesrichni poslovi moji! ah! dalisam toliko nastojao za ispuniti zapovidi Boxie, kolikosam nastojao za ispuniti zapovidi kralyevske. Ah! kakobise obradovao sada, kada od straha ternem, i cseznem, neznajuchi kamochu dochi, gdiliehu u vike pribivati?

Dvoranin Karla Cesara Petoga na smert bolestan lexasce; komu kada Cesar dogye, i za ukazatimu osobitu lyubav recse; da od nyega koju millost zaprosi; odgovori Dvoranin prosechi damu barem za dva, alli tri sata xivot produlyi. Nascto Karlo recse da nejma on nad xivotom nikakve oblasti: Onda Dvoranin zacvili vapiuchi: Iao mene luda, i budalasta! koji dosada nisam sluxio drugomu Gospodinu obechajuchemu xivot viecsnyi. Sadabise stanovitie, i bolye plache nadao. Riesi ove spasonosne udarisce takojer u serdce istoga Cesara.

Hugo Kardinal priatelyom svojim govorechim, dase imade veseliti, buduchi daje Kardinalom prie smerti svoje postao, odgovori: Ostavitemi tasetadi ove, jerbo ispovidam; da niscto opet xivot pocseti mogu, volliobi u kojemugod Manastiru gubav, negoli Kardinalskim ruhom nakichen biti.

Leo Jedanaesti ovoga Immena Papa, komu Sveta Mandalina Pazzis prorokovalaje uzviscenye na pristolye Papinsko, umirajuchi govorasce: Istinaje, datisumi biliKlyusci od Kralyestva Nebeskoga: allibi vello vechma srichnji bio sada, da budem ja koga Manastira klyusca imajuchi vrata otvorao, i zatvorao.

Filip Drugi Kraly Scpanski, dozvavsci Sina svoga Filipa, i odkrivsci cervotocsna persa recse: Gledajde moj Sinko! kuda najposli dolazi oblast od istoka do zapada pruxena; sctoje pod Kralyevskim ruhom sakriveno gledaj. Akoli i tebe Bog uzvisi na ovo pristolye, na komu sam ja sidio,

spomenise, molimte od ove postelice, na kojoj ja lexim sada. Ovde, kako vidisc, sverscujese sva kolika slava svita ovoga.

Filip Trechi Sin nyegov, premda sveto xiviasce, imajuchi temelyitu odluku, pervo sva Kralyestva izgubiti, negoli najmanyim grihom Boga uvrıditi; sa svimtim na skradnyoj uri uplascen govorasce: O da nisam nikada Kraly bio! O da budem dvadeset godinah, u kojihsam kralyevao, svit ostavivsci u pustinyi Bogu sluxio, i za moje spasenye nastojao! ah kakobi uffanie iz pustinye prid pristolye Boxje iscao!

Ivan Kraly od Aragonie, videchi damuje pochi s ovoga svita, cvilechi uzdisasce: Mlogobi bolye bio xivio; dasam na polyu radio, i cernu zemlyicu s lemescom privrachao nego sctosam s Kralyevskom Scipkom, na pristolyu sidio; srebro, i zlato kupio. Ah nevolynici! blago kupimo, a nebrinemose za nebo. Srichni ubozi, koji smallim zadovolyni u miru xivot provode. Kojami je sada od blaga, od Kralyostva od sluxbe dvorske korist? Iz megyu toliko hilyadah slugah dvoranah, i podloxnikah nejma ni jednoga, kojibi samnom hotio na sud Boxji pochi. Idite sada umerli, i pruxajte na mlogo godinah xelye vasce; danas, alli sutra imajuchi umerti. s Bogom o zemlyico! ah! o dabi takogyer mogao rechi: zdravomi o nebo! zdravo naslagyenye vikovito!

Promisli sada Sctiocse, sctochesc ti onda od tvojih poslovah; i proscastoga xivota misliti, i govoriti? Ah Braco moj! Bogbi dao! dase nechesc zaludu kajati. Ova dakle neka bude odsele najvechja, i jedina briga nasca, srichno umerti. Zatechemo sada promisliti, sctoje srichno umerti, koja ima biti priprava csovika zdrava, csovika bolesna, csovika umirajuchega; da srichno primimo, to jest: koja kakvali ima biti nasca Bogolyubnost za srichnu smert?

§. 2.

§. 2. *Sctoje srichno umerti?*

Csujemo viscje puta, da nikoji govore: O kakoje srichno ovi s-ovoga svita priminuo! Blago nyegovoj duscici! ah Bogbi dao, dabi i ja ovako umro! Alli Bog, koji potajna serdcah nascih vidi, drugachie sudi. Morese dogoditi, i o dabise nedogagyalo! da tko primi sve Svete Sakramente; alli primi nedostojno. Za Redovnikom, koj uz nyega stoji, i on moli: za nyime zazivajuchim prisveta Imena Isus, i Marja, i on zaziva, alli mallom koristjom; jerbo nisu ricsi od serdca, nego od ustah; i akosu i od serdca, jesu od serdca suha, i otverdnuta, koje odgovara kako jeka u gori. Ovo, premdase, kako rekoh, more dogoditi, nisctanemanye duxnismo od svakoga drugoga dobro suditi, i uffatise; a zase pake u strahu, i dertanyu brinitise.

Sctoje dakle srichno umerti? U kratko velim: Umerti srichno jest umerti u millosti Boxjoj, to jest, dase nenahodi u smertnomu grihu. Zato premda tko strascno ocsima zavracsajuchi, nogama, i rukama hitajuchi, pinne iz ustah pusctajuchi izdahne: premda naglom smertju pritisnut nitise ispoviditi, niti Prisveta Immena zazvati nemoxe, na priliku kada utone, kadaga puscka iz nenada udari; nisctanemanye akoli umre u millosti Boxjoj, blago nyemu; jerbo srichno umira, i s-ovoga svita priminyuje.

Protivnim nacsinom, premda tko svetima Sakramentih provigyen, derxechi Propelo u ruci, i suze prolivajuchi primine brez millosti Boxje, to jest u smertnomu grihu, uzzocsas po nyega, nesrichnoje umro, nesrichno poginuo!

U kratko ukazah sctoje srichno umerti; alli ovo kratko, to jest umerti, scto za jedan csas biva, ima potribu od velikoga, i dugoga posla. Pustinyak jedan, buduchi u pustinyi csetердeset godinah

nah danah, upitan scto csini? odgovori, Ucsimse dobro umerti. Ah! vas xivot, kolikomugodi drago dug, nie od viscje dug za ovi posao, to jest za pripravu na dobru, i srichnu smert. Priprava pako, kako ozgor napomenu jest od dvih versstih; j. dna *Dalecsna*, csovika zdravoga, od kojechemo sada govoriti; drugaje *Blixnya* csovika nemochnoga, od koje posli.

§. 3. *Priprava na smert csovika josc zdrava.*

Razlicsitisu nacsini, skojimase csovik ima sluxiti, da srichno primine, kadaje josc zdrav:

Pervi je Nacsin. Dobar, i svet xivot. Smert drugo niscta nie, nego sverha xivota: koji dakle xeli dobro, i sveto umerti; neka dobro, i sveto xive. Csudoje da csovik, koji je vazda opako xivio, sveto umre. Nie csuveno, da koji je sveto xivio; jest opako, i nesrichno umro. Neche neizmirna dobrota Boxja zapustiti onoga na sverhi, koji je nyoj vazda ugoditi xelio. Xeliscli znati, kakvache tvoja smert biti? protresi tvoj xivot.

Dvise pako stvari po dobromu xivotu razumiti mogu. Pervaje temelyita odluka, nigda neuvriditi smertnim grihom Gospodina Boga; i akobi po nesrichi uvridio, ustati udily iz one griscne propasti, da te u nyoj nagla smert nezastane! Smert ovu strascenu Primudro Provigyenye Boxje naredilojе zato; da nitko iz megyu Odabranih ni za jedan csas nepouzdase ostati u smertnomu grihu. Zato polyublyeni Setiocse! akose ti sada ovo sctiuchi, nahodisc u smertnomu grihu, necsekaj sutrascnyega dana, da pacse necsekaj ni sverhe ovoga sata, nego stavivsci knyixicu na stranu, udily klekni, i skruscise sversceno za grihe tvoje.

Druga

Druga stvar, kojase po dobromu xivotu razumiti moxe, jest svesardno uklonyenye od nikojih grihah, kojise lasno u serdcu zakorenu, kakono su na priliku: Nepriatelystva, Ozloglascenya, Zadersanye tugya dobra, kamata, Naesini zabranyeni u tergovini, Malla briga platit dugove, Pogibilno drustvo; Grisesno Svetih Sakramenata primanye, i drugi grisdni obicsaji, po kojih otverdnę serdce, illi u obicsajni grih lasno posenne, buduchi, daje onno po sebi poignuto, i daga s-lyutom sillom nenavidan duh pakleni tisca. Istoga uzroka poginu tuoi bludnik, kako pisce Segneri, koji posli smerti Ispovidniku hotiuchemu za nyega Misu govoriti, ukazase jadno cvileechi, da je u vike proklet; zascto bo posli Ispovidi cistio, i pravo ucsinyene, malko pervo, nego izdahnu privolyio je u serdcu obicsajnomu grihu.

Drugi je Nacsin. Csesta od smerti uspomena. Nisceo nas tako uneuztesce od griha kako csesto promisclyanye smerti, kojacheti malo posli skuplyeno blago oteti; kojacheti gospostvo tvoje, i onu lipotu obratiti u cerve, smrad, blato, u prah, i u pepeo. Sveti Basilio, kadabise zaodio plemenetim Biskupskim ruhom, dase nebi uzholio, naredioje jednoga, kojibimu priscaptao: Otce zapovidi, da tise greb sverscii. Mlogi zdravi misle od greba, alli ne kako on; Misle, gdichese, kakolichese poscteno, i plemenito ukopati; a malo misle, kakoche dusca priminuti, kamoliche dochi? Za probuditi uspomenu od smerti, pitaj kad kad sam sebe: Bili bio pripravan sada umerti? Ovacheti misao goruchnost puxudah ugasiti. I zato:

Trechi je Nacsin. Misliti daje svaki dan, najposlidni dan od xivota. Kad ustanesc misli: Morebiti nechu doseekati nochi. Kada idesc spavat, misli: Morebiti dana sutrascnyega nechu xiv dosegkati; kakobi dakle smio grihu privolyiti? Ovimse nacsinom sluxasce oni Pustinyak Turonenski, koji kazi-

kazivajuchemu drotahu, dachi knyemu suttra dan dochi Groff Turonenski, odgovori ovako: Reci Groffu, neka samnom danas zapovida; zasctobe ja nejmam niednoga sutrascnyega dana. Ovoje zdrav rekao, a drugi dan dosciavsci Groff mertvagaje nasciao.

Csetverti je Nacsin. Rastaviti serdce od stvarih svita ovoga. Ostavitinamje svit ovi, illi hochemo; illi nechemo: nismo zaradi nyega stvoreni; nego da Boga uxivamo, onje sverha, onje pokoj serdca nascega. Valya misliti, dasmo putnici na ovomu svitu; nejmamo stalnoga pribivalisctta, nego kanoti gosti u tugyi grad, u tugyn kuchju uvrachjamose za mallo vrimescce, imajuchi skoro odlaziti.

Peti je Nacsin. Buduchi da csovik mucsno onu stvar csini, kojoj nie viscti, i naucsen, navlastito akolise pomete kakonose na skradnyoj uri dogagya. Zatoje od potribe, da dokje zdrav, csini csesto nikoja dilla, kakonosu: Imati xivu uspomenu od ocsigledja Boxjega; volyu svoju priloxiti k-volyi Boxjoj, csiniti Dilla Vire, Uffanya, Lyubavi, i Pokajanya sverscenoga.

Scesti je Nacsin. Csiniti Dilla od Millosergya Duhovnoga, i Tilesnoga. S. Jeronim govori: Nespamimamse dabi sctio, daje tko zlom smertjom umro, koji je rad dilla od Millosergya csinio.

Sedmi je Nacsin. Csesta Ispovid, i Pricsesctenye s-osobitim bogolyubstvom, kakono dabi bila Ispovid najposlidnya; i takojer nastojanye za primiti Opresctenya.

Osmi je Nacsin. Bogolyubnost osobita prama Blaxenoj Divici Marii, i ostalim Svetim Odvitnikom za srichnu smert; navlastito prama S. Jozipu, S. Barbari, Svetomu Dismi, Svetomu Kamilu. Osobita, i sinovska lyubav prama Divici Marii, jest osobiti bilig, i zlamenye priodregyenya u xivot vicsnyi. I zato kolikoje ovi Nacsin koristan, ocsito ukaza Sveti Otac Papa Pio, ovoga Imena Peti,

kada

kada Zdravoj Marii, kojase doverscivasce s-onima ricsma: *Moli za nas griscnike* nadodade one riesi: *sada; i u vrime smerti nasce Amen.*

Deveti je Nacsin. Obicsaj jedne osobite Bogolyubnosti za srichnu smert; na priliku Post Subotni, illi u ocsi Blagdanah Gospinih, Osobito dillo od Millosergya, kakonoje lemozinica na svaki nyezin Blagdan; Svakdanye Litanie Lavretanske, illi koje drugo dillo, kojeti Duh Sveti nadahne. Verlobi korisno billo, kadasu Veliki Blagdani, illi svakoga Miseca kaduse ispovidasc, spomenutise xivo, i svesarduo od smerti, kako imaju obicsaj Bratcha, i Sestre Skupsctine za Srichnu smert, na nikojih mistih; koji csine svaki Misec Promisclyanye, illiti Pripravu za srichnu smert. Za ovi spasonosni poslo mogaobise sluxiti koiimgodi Promisclyanyem od smerti, kojechesę u ovoj knyixici za Jutarnim molitvam najchi; kakonoje Promisclyanye za Csetverti, Peti, Scesti dan, i za Promisclyanyem derxechi u ruci Propeche, illi prid nyime klecsechi, priporucsitise Isukerstu; ucsiniti Oporuku illiti Testamenat dusce, kogachesc naichi posli ovih Naukah pod Nadpisom: *Priprava Molitvena za srichnu smert.* Sada slidi:

PRIPRAVA NA SMERT.

Csovika Nemochna.

§. I. *Kakose ima Nemocbnik u svojoj nemochi padnesti?*

Nie manyi dar Boxji nemoch, i bolest; negolie zdravje, buduchi da Providgyenye Boxje naregyuje sva kolika za korist nascu. Zarad uzrokah razlicsitih scalyenam tilesne nemochi Gospodin Bog, illi da pokara grihe nasce, kakonese zapriti dersavcu onomu Gospodin Isukerst, kadamu reçe:

Evo zdravsi sad ucinyen, nemoj visçje grisciti; dasiti scto gorje nedagodi: illi da za iskuscati kripost nacsu, kauno pravednoga Joba, koji na gnoju lexechi strugasce cripom csire, i ranne svoje: illi da nas u ponixenstvu derxi kako S. Pavla, i Timotea: illi danam smert navisti, dase dostojno pripravimo.

Akoli bolest nagla, i s vechjom sillom pritisne, imamoju priimiti kako opomenu od smerti; svagda pako za pedepsu grihah nascih ponizujuchise prid Bogom, i procinyujuchi, nesamo ono scto patimo; nego razmiselyajuchi takojer, kolikonam Gospodin Bog prascta, koga svaki dan uvrigyujemo, i sercsbu nyegovu prohugyujemo.

Buduchi dakle daje bolest poslana od Boga, utecise k Bogu s kripkim uffanyem; od nyega prie nego od likariah pomoch traxi, i vechmese u Boga uzdai; jerho likaria toliku kripost imade kolikujoj Bog daje.

Nikojse k csarovnikom, i bajalicam uticsu, od nyih likarie, i pomoch isctu, to jest od istoga diavla, kih dabi on mogao pomochi, ako Bog neche; vidimi dosto daji Bog pokara kakonoje pokarao Kralya Okoziu koji, kako sctiemo u *Knyigi 4. od Kralyah na Pogl. 1.* Kada biasce poslao dvorane svojeg da igyu pitati Krivoga Akaronskoga Boga po imenu Belzebub, hocheli ustati od one svoje nemochi? recse Angyeo Illii Proroku: Ustani igyi prid dvorane Kralya, i reci: Scto, nieli Bog pravi u Israelu, da igyete pitati Belzebuba? Ovo veli Gospodin: S-postelye, na kojusi legao nechesc snichi, negochesc smertjom umerti.

Scto pitasc bajalice! zascto k-Bogu neuticsesc? zascto u pomoch nezazivasc Gospu *Zdravje Nemochnikah*, i druge Svetce, koji premda nisu Udilitelyi zdravia, nistanemanye jesu nasci Pomochnici kod Boga, kojih Svete mochi mnogima pomaxu, koji za nas Boga mole, i molechi izprascaju,

scto xelimo. Razlicsite pako Svetce u razlicsitih nemochih osobito u pomoch zazivamo, zasctobo onu bol, i nemoch oni isti, illi muku na stanovitomu udu podnesoscc vitecski za lyubav Boxju, illi zasctobo po csudesih poznasmo, da jedni Svetci u ovih potribah, a jedni u drugih jesu osobiti Pomochnici, Evoti Imena nyihova.

Protiva svakoj bolesti. S. Kosma, i S. Damjan, S. Pantaleon, Mucsenici, i Likari

Protiva groznici svakdanyoj. S. Jozip, S. Antonin Biskup, S. Medardo Biskup, S. Filip Nerio, S. Ignacia, S. Petronilla, S. Lidvina.

Protiva csetvertacsoj. S. Margarita.

Protiva suboi bolesti. S. Bernardo.

Protiva vodenoj bolesti. S. Firmin Opat. S. Quintin, S. Bolstano Biskup.

Protiva goropadi. S. Ivan Kerstitely, S. Valentin, S. Gisleno.

Protiva serdobolyi, i kervotocsju. S. Lucia, S. Bernardin, S. Fiakrio, S. Gerlako, S. Gvido.

Protiva smertnoj kaplyi. S. Linard, S. Filip Nerio.

Protiva glavobolli. S. Jozip, S. Francescko, S. Vincencio, S. Cesario, S. Hugo Biskup, S. Lidvina.

Protiva zaverranyu glave. S. Rajmundo Reda S. Dominika.

Protiva bodcu, illi sangyii. S. Jozip.

Protiva gluhochi. S. Klara, S. Luftilda.

Protiva usciuh, i ocsiuh bolli. S. Jozip. S. Filip Nerio. S. Ciriako. S. Balburga.

Protiva ocsnoj bolesti. S. Lucia. S. Ottilia.

Protiva zubnoj bolesti. S. Lovrinac. S. Herman illiti Jozip. S. Appollonia. S. Ida.

Protiva vrata bolesti. S. Blax. S. Lidvina.

Protiva cslanenoj bolesti. S, Gergur Papa. S. Ignatia. S. Ivan Francescko Regis. S. Filip Nerio.

Zascto pako viscje puta, kada prosimo, nismo usliscani, uzrok jest, jerbo illi neprosimo kakoje dostojno, illi jerbo ono scto prosimo znade Gospodin Bog i Sveti, da nie za korist nascu. Kada molyahu Svetoga Petra Aposctola, dabi kcheri svojoj po imenu Petronilli zdravje povratio, odgovori: Korisnie jest za spasenye nyezine dusce; da boluje. Nisctanemanye za ukazati, daju po Kripofti Boxjoj ozdraviti moxe, recse: Hodi amo Petronillo, i sluxi kod terpeze. Ustade udily, i opetse posli doverscene sluxbe razboli.

Najpervoje. dakle od potribe svakomu bolesniku, volyu svoju priloxiti k-volyi Boxioj, da utisci, i razgovori sama sebe, i ovo razmisclyati: Gospodin Bog zna scto ja patim: Dobarje, vechma milluje, nego ja isti; zato neche drugo, nego one sctoje korisno meni. Moguchje, moxeme od ove nemochi izbaviti. Ako neche, sctochu? Budi volya nyegova. Pravedanje, nemoguse protiva nyemu tuxiti. Gospodinje, i Gospodin najvechi, dakle moxe ucsiniti, sctomuje drago.

Drugo Neka razmisclya, dase nahode drugi mlogo nevolynii od nyega; kojisu manye Boga uvridili, da pacse kojisu Sveti bili, mlogo texje nemochi podnosili jesu.

Trechje Neka razmisclya, kolikoje puta po smertnomu grihu muke paklene, a po malomu muke od ocsisctenya zasluxio; i rechiche ne samo s-dobrim razboinikom; *Mi sctosmo dostojni za dilla nasca primamo;* nego i s-Jobom Svetim: *Sagrisciosam, i doisto zakriviosam, i kakosam zasluxio, nisam primio.*

Csetverto Neka razmisclya plachu usterplyenya uadiscuchi s-Aposctolom: *Nisu dostojna terplyenya urimena ovaga prama doscastoj slavi, kojachese ocsitovati u nami.*

Peto Neka prid ocsima ima Propetoga Isukersta, kojije toliko za nascu lyubav podnio; i takojer

kojer druge Svetce, koji za lyubav Isukerſtovu s-uſterplyenyem nepridobitim sve nemochi podnesosce, znajuchi scto recse Sveti Kolumbin: *Nemoxete niedno zlamenye veche lyubavi ukazati Isukerſtu, nego usterplyenye.*

Sveti Beda u boleſti svojoj, dan i noch falu uzdajuchi Bogu, privasce: Slava Otcu, i Sinu, i Duhu Svetomu.

Sveti Servulo sve vrime xivota svoga pod strihom Cerkve jedne lexechi, nemogasce ni ruke k-uſtam prignuti, i sa svim tim kadabimu otexcsalo, faliobi Boga, prosechi josc vechu bol, i nemoch, doſtojan onoga na skradnyoj uri utiscenya, kada okolo stojechim recse: Mucsite, molimvas, csujem Angyele pivajuche.

Sveta Lidbina trideset, i osam godina na jednoj postelyici, illiti bolye rekavsi muki, nemoguchi ni uſtati, niti na nogu stati, uzdisasce: Ah Gospodine Boxe! kakosumi dragi ovi ocsinske tvoje ruke bicsi.

Sveta Bona Duhvna slavilaje Boga, kadbi iz nyezinih sisah cervi cervili; i akobi koji na zemlyu upao, diglabiga, i opet u rannu metnula, daju grize, i kini. Svetomu Dominiku prosechemu dade jednoga, kojise na dragi kamen obrati, na zlamenye, scto po uſterplyenyu boleſti stechi moxemo.

Opat Beniamin csovik csudnovaſte kripoſti, koji dotaknuvscise nemochnika odmabiga ozdravio nisctanemanye nekti sebe ozdraviti od vodene boleſti, od koje biasce akorotekao, da nebi mogao iz celle svoje kroz vrata izichi; nego zafalyujuchi Bogu, govorasce: Molite Bogu za duscu moju, a nebrinitese za tilo, buduchi dami ono ni zdravu nebiasce niscta korisno.

Sveti Dominik, opomenut, da koje utiscenye u boleſti svojoj od Boga prosi; tako svitujuchega pokara, i uzdahnuvsci recse: Falati Boxe moj, ko-

jisimi ovo poslao: uzmloxaj bolesti, dajmi nemochi; znadem dachescmi i usterplyenye dati.

Margarita Kralyica od Scpanye kadabijoj bilo Propeche prikazano da od Isukersta utiscenye zaprosi: *Odtale* odgovori; *nie pristojno, da Isukerst vas kervav, i izranyen na krixu visi, a ja dase od nemochice ove izbavim*, i pogledavsci na Propelo, uzdahnu: Gospodine uzmloxaj bol, i daj usterplyenye.

Mandalina Ulloja u ognusctini, kadabise napila ladne vodice, odmabi kajuchise pogledala xalosnim ocsima na Propelo, i uzdahnula: Ah moj Gospodine Isukerste! ti u xegyi tvojoj nisi vodicom nego xucsju, i octom napojen bio. Ah budi millostiv sirotici sluxbenici tvojoj.

Prosjak jedan, komuse ranna do ranne tako otvori, da veche i meso pocse scnyega padati, nigdase nebi prituxio, negobi josc Bogu zafalyivao pivajuchi veselo. Mlogise zacsudisce, da u onoj nevolyi, i smradu, josc piva; kojim on odgovori: sctome gledate, i csuditese; nebilise suxany veselio, kadabi vidio, damuse duari, i stine od tamnice rusce, i padaju, i zato dache skoro iz nye izajchi? evo pada tamnica dusce moje ovo nevolyno tilo; uzdamse u Boga, dachese ona posli nikoliko dana iz tamnice ove tilesne oslobogyena k-Bogu svomu dochi, kakose dakle nebi i radovao, kako nebi pivao?

Evo nacsinah, skojimase Nemochnik ima sluxiti, navlastito procinyujuchi muku Isukersta, serdce k-Bogu strilyatom molitvom uzdixuchi, i nemoch usterplyeno podnosechi. Rekoh: usterplyeno podnosechi; Zasctobo, kojati je korist zlovolyitise? Illi moresc ozdraviti po kojoj likarii, illi nemoresc? ako moresc; a ti sluxise scnyome: ako nemoresc, a ti barem negubi plod, i plachu usterplyenya, nego podloxi volyu tvoju Boxjoj. Rechichesc, dabite Bog mogao ozdraviti brez svake likarie, akobi

hotio;

hotio; iſtinaje; alli jesili ti vridan, da Bog zarad tebe csudesa csini? Kakva bi to oholoſt bila, i pomisliti samo. Drugoje szcinio od sebe oni Druxbe Isusove Misnik Fabio od Fabiis, kada donescena bih iz Indie u Rim csudnovata Miscica Svetoga Saverie, rekoscemu jedni, dase k-ovomu Csudotvorcu u smertnoj boleſti utecse; kojima odgovori: Nisam ja doſtojan da Bog priko naravi zaradi mene csudesa csini.

§. 2. *Kako ima Nemocbnik Teſtamenat ucsiniti?*

Teſtamenat illiti Oporuka to jeſt najposlidnya volya ima biti svakoga Kerſtjanina, da duscu pridade u ruke Boxje, da tilo zemlyi ostavi; a dobra, i imanſtva ako ima koja, da naredi, i razdili s-razlogom, po dusci, i pravdi, spomenuvscise takogyer od millosergya, i lyubavi Kerſtjanske.

Bolesnik s-razlogomche Teſtamenat ucsiniti, ako svaka ocsito naredi, dase nebudu posli pravdala dica megyu sobom, alli sdrugima: ako naredi svaka za ukop kakose priſtoji stanyu nyegovu. Zato nerazloxito csine oni, kojise odviscje brinu za sprovod; da ovi alli oni mertva sprovode; dase sa svima zvonih zvoni; a od Svetih Misah, koje najvechma mogu pomochi, najmanyu brigu imadu.

Ucsiniticse Teſtamenat po dusci i pravdi, ako svakomu oſtavi po zakonu, i obicsaju, negledajuchi na to, damuje tko millii, i draxji; illi damuse zamirio; spominyajuchise od ricsih Isukerſta: Dobrocsinite onim, kojisu na vas merzili: akose pobrine, dase isplate dugovi; dase tugye vrati, da negubi dusce zarad dice svoje, koja znajuchi daje dobro ono tugye, i neprovrativsci bi takojer poginula; kako poginu Mati Blaxene Marie Ogniacenske, koja ukazavscise nyoj recse: Kcherce! jao meni! osugyenasam u pakao, zasetobosam uxivala tugye

gye blago po krivoj tergovini, i kamati skuplyeno, i to znajuchi nisam povratila: Ako takogyer imajuchi oblast, illi brigu na koje stvari, imade pisma; da kaxe onima, kojimaje od potribe ocsitovati, da posli smerti, pravedni morebiti, okrivlyeni nebudu.

Imase takogyer spomenuti, kolikoje moguch od Millosergya, i lyubavi Kerstjanske; to jest od svoje du ce ostavivsci za Mise, na Cerkvu, Bratinsto, lemozinu sirotam. Lemozina jest koja kako govori Duh Sveti *Tob. 12.* koja csisti duscu od grihah, i csini najchi millosergye, i xivot vicsnyi. Nikoji premdabi mogli, od sirotah niscta nespominyajuse; da bogatie sinove ostave, kojima Sveti Avgustin ovako govori: *Velikaje krivica, da porribuje Gospodin tvoj to jest Isukerst u ubozih; a da ima odkud bluditi u raskoscju sin tvoj.*

Rekoh: ostavivsci obilato broj stanovitih Misah; jerbo sin plativsci za jednu alli drugu Misu, nebise morebiti viscje hotio spomenuti. Dogodilose, da jedan Otac veliko blago ostavivsci sinovom, upitajih, sctoche oni za nyegovu duscu ucsiniti? odgovori najstarji: jachu toliko Misah csiniti govoriti; drugi odgovori: jachu toliko lemozine ubozim dati; a najmlagyi najpametnie odgovori: Ja, recse, nicta neobechajem; jer ako ti moj Chjako kadasi Gospodin svega ovoga blaga niscta za duscu tvoju neostavlyasc, kakobise od sinovah uffao, iz megyu kojih svakiche samo trechi dio tvoga blaga dobiti.

Ovdi valya bilixiti, da nebi Bogu ugodno bilo, ako tko, buduchi da je duxan dici providiti, ostavivsci i na Cerkvu mlogo, ostaviobi dicsicu svoju s-udovicom s-dugovih napertchenu; koje ona s-gladnom, i golem dicom nebi isplatiti mogla. Pricsia jest duxnost, nego bogolyubnost.

Da pako Testamenat, illiti ovo najposlidnye odregyenye bude dusci korisno, valya dase ucsini u stanyu millosti Boxje, to jest kadase Nemochnik briez smertnoga griha nahodi. Zasctobo, premdabi

na

na dobru, i svetu odluku sctogodi odredio; ono dillo odregyenya, kako i oſtala sva dobra dilla u ſtanyu smertnoga griha ucsinyena, nebi bilo doſtojno plache nebeske. Zato kojibi Testamenat ucsinio nahodechise u smertnomu grihu neka poslie ispovidi, odregyenye, i volyu svoju ponovi, i potverdi.

Najposli neka naſtoji, dokje vrime, prie smerti dobra dilla csiniti, dase Mise govore, i lemozina dade za srichnu smert. Ovako ucsini Veliki oni u Parixu Bogoslovac, po imenu Gerson, koji pervo smerti razdilivsci ubozim obilatu lemozinu, zapovidio biasce; da u Cerkvi za nyega josc xiva mole ovako: *Pomilluj Gospodine Isukerſte Gersona slugu tvoga.*

§. 3. *Kako ima Nemocbnik Svete Sakramente primiti?*

Trisu Sakramenta, koja Nemochnici primaju, Pokora, Tilo Isukerſtovo, i Najposlidnye Pomazanye.

Od Pokore Sveti Avguſtin obicsavasce govoriti: Nitko premda svet, i izverſtit nejma prie s-ovoga svita pochi; nego od svojih grihah ispovigyen pokripise Tilom Gospodinovim. Zato i on iſti hotioje, damuse kod postelye, na stinu metnu Pokorne Pisme Davidove; koje on sve udily govorechi propugyivaoje na pokoru serdce svoje.

Od potribeje da Bolesnik neodvlacsi dan po dan Ispovid, nego sluxechise vrimenom od Boga s millostivo datim protrese pomnyivo grihe svoje, i u gorkoſti serdca ocsituje zloche svoje, mislechi dachega posli malo vrimena osctro, i potanko Isukerſt suditi. Nacsin za Ispovid nahodise u ovoj Knyigi. Akobise pako dogodilo, da od nagle boleſti, nebise Nemochnik ispoviditi mogao, ova slidechja Pitanya more Ispovidnik, alli drugi, kad nyega nebi bilo, ucsiniti, na koja s nemochnikom okolo stojechi mogu odgovarati:

1. Pridragi u Isukerstu Brate! Virujesli ona svakolika, koja viruje Sveta Mati Cerkva Katolicsanska? *Od. Virujem.* I virujesc zato, zasctobonamje ova Svakaznajuchi, i Istiniti Bog ocsitovao? *Odg. Zato virujem.* Hochescli u istoj Katolicsanskoj viri xiviti, i umerti? *Odg. Hochu.*

2. Uffasclise, dacheti Bog dati oprosctenye grihah milloſt svoju, i Kralyeſtvo nebesko; daga vidisc i uxivasc u vike *Odg. Uffamse, xelim, i prosim.* I ovase uffasc zadobiti, po neizmirnomu millosergyu, i svemoguchoj Pomochi Boxjoj; i po doſtojanſtvu prisvete muke Isukerſtove? *Odg. Uffam temelyito.* I zatose uffasc ova zadobiti; zasctobonamje ova Primilloſtivi, Svemoguchi, i Privirni u svomu obechanyu Gospodin Bog obechao dati. *Od. Zatose uffam.*

3. Lyubiscli Boga iz svega serdca tvoga sverhu svake stvari? *Odg. Lyubim iz svega serdca moga.* I zatoga lyubisc zasctoboje on zarad neizmirne dobrote, i neizmirnih izversnoſtih svoiih, svake lyubavi pridoſtojan? *Odg. Zatoga lyubim, i xelim u vike lyubiti.*

4. Iz ove lyubavi, jellise kajesc za sve tvoje grihe, i na nyih sa svim serdcem merzisc? *Odg. Kajemse, i na nyih sa svim serdcem merzim.* Zatose kajesc, i na nyih sa svim serdcem merzisc, zasctobosi po nyima neizmirnu dobrotu Boxanſtvenu svake lyubavi pridoſtoinu uvridio? *Odg. Ah zatose kajem, i sa svim serdcem merzim na grihe moje.* Molisceli, i prosiscli ponizno od Boga; dati oproſti grihe tvoje? *Odg. Molim, i ponizno prosim.* Reci dakle zamnom: Isukerſte za me propeti . . . budi milloſtiv grisenoj dusci mojoj.

5. Akobiti Bog dopuſtio, da ozdravisc, odlucsujescli temelyito; dachesc se s-pomochjom Boxjom u napridak od svakog griha csuvati? *Odg. Odlucsujem s-pomochju Boxjom.*

6. Pra-

6. Prasctascli iz serdca svakomu, kojiteje po kojigodi nacsin uvridio? *Odg. Frasctam iz svega serdca, kakono xelim, da i meni Gospodin Bog prosti.* Akosi pako ti koga uvridio ricsjom, alli dillom, prosiscli od nyega prosctenye? *Odg. Frosim sa svim serdcem.*

7. Hocsescli dase povrati svakomu svoje, akosi komu alli posctenye uzeo; allise komu zaduxio? *Odg. Hochu iz svega serdca.*

8. Bilise rad ispovidíti od svih tvoiih grihah, i od onih, kojesi zaboravio, akobiti doscli napamet? *Odg. Bi rad iz svega serdca.*

9. Primascli dobrovolyno ovu bolest, i smert istu, akobitiu Gospodin Bog poslao? *Odg. Primam dragovolyno.* Primascliju za lyubav Propetoga zate Isukersta, i za pokoru grihah tvojih. *Odg. Primam.* Reci dakle zamnom: *O Boxe moj! budi sveta volya tvoja. Ovde xexi, ovde sici . . . dami na vike prostise.*

10. Da dobiesc prosctenye od tvojih grihah, reci bogolyubno: JEZUS, MARIA!

Drugi Sakramenat jest Prisveto Tilo Isukerstovo, koje nemochnici na smert bolesni duxni jesu pod grih smertni primiti, kako poputbinu, illiti duhovno putnicsko brascno, dusce u vikovicsnost puttujuche. Zato neka svaki misli; da scto Illii recse Angyeo, ono isto i nyemu Angyeo Straxanin govori: *Ustani, i blaguj; jereti josc velik put ostaje.*

I premda nebi bilo ove duxnosti, imaobi svaki priuxganom xelyom primiti ovi prisveti Sakramenat. Kolikaje ovo srichja primiti nyega, ne u ruke, kako Starac oni Simeon, kada zapiva: *Sada odpusctasc slugu tvoga Gospodine*, ne velim u ruke, nego u usta, na jezik, i u srid serdca nascega; da nas csuva, i brani, u ono vrime, u koje duh paklení najvechma naterkuje na duscu, daju privari, i zgrabi. Velikaje doisto kripost ovoga Prisvetoga Sakramenta, koja serdce nasce bojazlivo objacsiti

moxe; zasctobo kogabise imali bojati, kadaje Isukerst s-nami? Od potribeje pako ovi Prisveti Sakramenat primiti s osobitom poniznostju, pokajanyem; i bogolyubstvom, koje osobito imamo ukazati govorechi, one ricsi: *moji grisi!* i opet one: *Gospodine! nisam destojan.* Sveti Jeronim, kako pisce Evsebio; i od starosti, i od bolesti slab; kada ugleda; damuse nosi Prisveto Tilo Isukerstovo, ustade, i na zemlyu prostert, udarajuchi u persa, i suze ronechi primioje Tilo Isukerstovo.

Trechi Sakramenat, jest *Najposlidnye Pomazanye* Sakramenat Nemochnikah; kojise u smertnoj bolesti nahode. Premdaje pako ovi Sakramenat, za one, kojisu u- ovomu stanyu, nevalya csekati, dok bolesnik zanimi, izgubi pamet, i pocsme izdisati, premdamuse, i onda more korisno dati; nego valya dati Sveto Pomazanye, dokje u pameti; kada sudimo dache Nemochnik pochi, s-ovoga svita, prem dase stanovito neznade.

Kolikoje korisno primanye ovoga Sakramenta, svidocsinam ovi dogagyaj: Sveta Maria Ogniacenska, viscje puta vidilaje kod Nemochnikah ovi Sakramenat primajuchih, istoga Gospodina Isukersta s-mnosctvom Svetih, koji odagnavsci duhove paklene, pokriplyivasce Nemochnike, csudnovatom svitlostju tilo, i millostjom duscu prosvitlyujuchi. Ovo, i ona ista ovi Sakramenat primajuchi poznade.

Ovo vigyenye ima probuditi Nemochnika serdce; da xeli Najposlidnye Pomazanye primiti; a osobito onoga, koji znade korist ovoga Sakramenta. Ovaje dvostruka: Zdravje tilesno; i Odpusctenye grihah. Nikojise boje ovi Sakramenat primiti mislechi, da imaju umerti, akoga primu. Ovoje velika privara djavaoska. Pisce Daroultio od jednoga Bogolyubnoga csovika, koji svitujuchim, dabi Najposlidnye Pomazanye primio, recse: nemojtemi, molimvas od toga govoriti; zasctobo koji primaju ovi Sakramenat, udily umiraju; i ovako nepomazan

pri-

priminu. Alli nuto csuda! kadaga hotiahu u grob poniti, uzdiscuchi progovori: Da ja budem primio Sveto Pomazanye, biobise podigao, i ozdravio; a sadasam osugyen u muke od Ocsiſtenya, u kojih imam sto godinah goriti; zasctobose oblinih ovi Sakramenat primiti.

Zascto pako u ovo vrime, mallo Nemochnikah ovi Sakramenat primivsci, ozdravlya, dva uzroka daje Prinaucsni Kardinal Bellarmin. *Jedanje*, zasctobo nie vazda korisno nemochniku, da ozdravi; negomu za spasenye dusce jeſt korisnie, da umre. *Drugi je* uzrok, zasctobose ovi Sakramenat kasnie daje, negobi od potribe bilo: nejmamo csekati, da Bog po ovomu Sakramentu csudesa csini, kakvobi csudo bilo, da oni koji veche umira, i izdisce, udily ozdravi.

Druga koriſt, i kripoſt ovoga Sakramenta jeſt Odpuscenye grihah, illiti oſtanakah grihah. Od dvi pako verſte jesu ovi oſtanki. *Pervo* po oſtankih ovih razumiuse grisi smertni, i mali, ucsinyeni posli ispovidi, koje bolesnik nie ocsitovao Ispovidniku; zasctobo alli nie znao dasu grisi smertni, allimu nisu palli na pamet, dajih ocsituje. Ovosu oſtanki od perve verſte, koje pomersuje Sveto Pomazanye. *Drugo.* Po oſtankih razumiese strah, tuga, i xaloſt; koja obujma bolesnika, i ovosu oſtanki od druge verſte. Zato mlogoje koriſtan ovi Sakramenat; zasctobo bolesnika tisci; dajemu slobodu i jakoſt, da dobrovolyno podnese teskochu boleſti; probugyuje uffanye, u milloserdye Boxje; pokriplyuje protiva napaſti duha paklenoga, koji onda najvechma na csovika naterkuje.

Koriſt ovoga Sakramenta poznajese po iſtomu pomazanyu, i svetim ricsma za ovi Sakramenat naregyenim. Imajuse pomazati pet udah illiti Ochuchenyah tila nascega Ocsi, Usci, Nos, illiti nozderve, Uſta, Ruke, Noge, i Bokovi; zasctobo ova Ochuchjenya jesu kakono petera vrata, kroz koja u-

laze

laze grisi, i osquernyuju duscu nascu. Kada pako maxe Ochuchenya Misnik; onda zajedno govori: *Po ovomu Svetomu Pomazanyu, i po svomu pridobrostivomu millosergyu prostio tebi Gospodin, sctogodirsi po gledanyu sagriscio.* Po isti nacsin, kada druga Ochuchyenya maxe, moli da Bog oprosti, sctoje po onomu Ochuchenyu sagriscio. Iz ovih ricsih buduchi, dase po nyima, i po pomazanyu csini Sakramenat; ocsitoje, daje velika korist ovoga Sakramenta, jerbosu one ricsi kriposne, i dillotvorne.

Procinivsci kripost, i korist ovoga Sakramenta slobodnoje rechi: Nikojibi bili poginuli, da neprimisce ovi Sakramenat: Mlogi u pakao propadosce, kojibi bili spaseni, dase budu pokripili, i objacsili protiva napastovanyu djavaoskomu s-ovim Svetim Sakramentom. Jedni primivsci ovi Sakramenat igyu uprav u nebo; illi za mallo vrime csistese u mukah od Ocsiscenya, koji priminuvsci brez nyega imalibi dugo podnositi one prixestoke muke.

§. 4. *Kakose ima Nemochnik podnesti u Napastovanyu duha paklenoga?*

Perva Napast jest suprot *Viri.* U vrime smarti duh pakleni znajuchi da ima mallo vrimena kanoti lav sa svom sillom na duscu naterkuje; daju privari, daju smete, daju zgrabi, i najpervo napastujuchi protiva Viri, kojaje temely spasenya. Zatonas opomina Sveti Petar: *Suprotivitesemu jaki u viri.*

Alli kakochemose tako jakomu nepriatelyu suprotiviti? Po millosti Boxjoj, koju imamo svesardno od Boga prositi. Zato neka nemochnik nyu od Boga prosi, damu pamet prosvitli, daga u viri pokripi, govorechi s Aposctolih: *Gospodine uzmloxaj u nami viru.* Nekase neprigovara s-himbenom duhom,

dase

dase nepomete i nepogine, kakoseje pomeo prigovarajuchi Veliki jedan Bogoslovac, i u vike poginuo; od koga pisce Barocio Biskup Paduanski, dase ukaza posli smerti drugu svomu Bogoslovcu, koji takogyer na skradnyoj uri napaſtovan po milloſti Boxjoj odbi od sebe napaſt, govorechi: Ja virujem ono scto viruje Sveta Mati Cerkva Rimska Katolicsanska. Upitan: A scto ona viruje? odgovori: Ono viruje, scto ja virujem.

Zato nevalya iziskivati, kako to illi ono moxe biti; negoje od potribe razum nasc ocsitovanyu Boxjemu ponizno podloxiti; i ako bolesnika uznapastuje duh pakleni; udily pamet k-Bogu podignuti, Virovanye Aposctolsko, illi Dillo od Vire govoriti.

Druga Napaſt jeſt suprot Uffanyu. Ovom napaſtjom naſtoji djavao smeſti ne samo opake, nego, i bogolyubne; a osobito opake, da na csas smerti izgube uffanye u millosergye Boxje, videchi mnosctvo grihah ucsinyenih, kojejim djavao prid ocsi stavlya; i zato neche csiniti pokore, szcinechi da je veche kasno; da toliko mlosctvo grihah Bog oproſtiti neche, alli nemoxe. Ovako poginu oni vojnik, od koga pisce Beda, damu nepriatelyi pakleni golemu knyigu prid ocsi donesosce, u kojoj sctiuchi napisane sve kolike grihe svoje, nesrichno poginu, nektiuchi pokoru csiniti.

U ovoj Napaſti, kakono zdrav tako, i na smert boleſtan imase spomenuti od obechanya Boxjega po uſtih Ezekiela Proroka *na Pogl. 18. Akoli opak ucsini pokoru od sviuh grihah svojih, xivitiche xivotom: od sviuh grihah nyegovih kojeje ucsinio nechuse spomenuti.* Nemore Bog pomanykati u svojem obechanyu. Vechmase uvrigyuje s-grihom od neuffanya Gospodin Isukerſt, nego sa svima pervo ucsinyenih, kako on iſti ocsitovah Svetoj Katarini od Sienne; jerboje Millosergye Boxje neizmirnim nacsinom veche, negolisu svi kolici grisi, kojisu ucsinyeni, i kojise ucsiniti mogu. Zato, kako pi-

sce Damaszeen, Sveti Josafat umirajuchega Otca ovako pokriplyivasce: Nebojsce dragi Chjako, i nedvoj; kolikogodsu mlogi, i tescki grisi tvoji, neprilaze oni dobrotu Boxju: Grisi broj, i sverhu imadu; dobrota Boxja neizmirna niti broja, niti sverhe imati moxe.

Ah primillosardanje o griscnicse! Gospodin Bog, i sverhu sviuh dillah nyegovih, nyegova pomillovanya jesu. Dabite hotio pogubiti, zasctobite tako dugo xiva bio derxao? zasctobite tako dugo na pokoru csekao? Prava pokora nikad nie kasna. Nitko, govori Sveti Isidor, nitko nejma izgubiti uffanye od oprosctenya, prem dase na sverhi xivota, na pokoru obrati: svakoga Gospodin Bog po sverhi svojoj sudi, a ne po proscaſtomu xivotu.

Evo csekate prilyubeznivi Isus, koji je neizbrojene druge griscnike u krilo Ocsinske lyubavi primio. Evo raztegnuoje ruke, date pokornika zagerli. Onje dao Xivot svoj zate; da ti neumresc, nego da xivesc, i dase spasisc, kakose nebi u nyega uffao?

Utecise k-Majci od millosergya, onaje utocsisete griscnikah. Griscnik oni veliki Teofilo, kojise biasce vlaſtitom rukom gyavlu podpisao. Razbojnici, zarad jednoga, alli drugoga dobroga dilla ucsinyena najgyosce kod nye millosergye. Uzdahni i ti knyoj uffano s-Bonaventurom Svetim: *O priblaxena! nie moguche, da tko od tebe pogledan, i k-tebi obrachen pogine.*

Rekoh ozgor; da duh pakleni, i bogolyubne u vrime smerti napaſtuje, da akoje i neuvede u izgublyenye uffanya, dajih priſtrasci, i na molitvi smete.

Zascto pako Bog pripuscta, da sotona, i pravedne strahovitim ukazanyem plasci, i napaſtuje, kazaoje Svetomu Ajkardu Angyeo Csuvar jednoga Manaſtira, u komuse takojer nahogyasce djavao; da koga Redovnika na grih navede; Recse jedan put

put Ajkardu Angyeo od djavla: Nebojse obraza nyegova, niednamu nie data oblast, da komu u ovoj Isukerstovoj skupsctini nauditi moxe; nego samo, da na csas smerti duscam, kadase od tila rastavlyaju, vigyenye nyegovo strah zadade; da po ovi nacsin, akolise josc u nyima sctogodi nahodi, sctose ima ocsistiti, ocsistise po strahu onoga strascnoga vigyenya.

§. 5. *Kakose ima Nemocbnik podnesti, akoga obujme strab; alli xalost; dase xivotom rastavlya?*

Valya misliti: Sugyenoje svima jedan put umerti; ako dakle nemochnika duh pakleni smeta xelyom duxjega xivota, neka odgovori, scto oni Biskup u vrime Svetoga Avgustina upitan: jedali rad umira? Ako recse, jedan put umerti imam, zascto nebi sada? Buduchi da Bog tako hoche; virovati imamo, daje ono najbolye od priminutia vrimena. Lipo od provigyenya Boxjega govori Sveti Ivan Zlatousti: *Dobri tada s-ovoga svita odlaze, kadase nahode dasu bolyi; a zli, kadase nahode dasu manye zli, negobi bili, dabi josc xivili.* I kadabi bolye bilo; nego kadaje prigoda pokripitise Svetima Sakramentih, brez kojihsu mlogi priminuli; sctobise i takovomu nemochniku dogoditi moglo.

Xelisc morebiti dulye xiviti da csinisc pokoru, i dobra dilla? Odgovara Sveti Avgustin: *Dogagyase viscje puta, da kolikose duxje xive, tolikose visçje grisci.* Csini sada, sctobi csinio, dabi xivot produxio, i u mallo vrime stechise moxe s-priuzganom lyubavju velika kruna. Buduchi dakle da Bog zapovida umerti reci: Budi volya tvoja, a ne moja o Boxe! prikazujem tebi scto najdraxje imam, xivot moj. O da ispunim izversno svetu volyu tvoju umirajuchi, kojojsam protivio toliko puta xivuchi!

Mu-

Mucsnotiseje raſtaviti od Rodbine, Priatelyah, i Znanacah? Misli dachesc najchi u nebu druge Priatelye, slavne Aposctole, Mucsenike, i Ispovidnike, Svetce one kojesi u pomoch zazivao. Misli da te u nebu csekaju, kojisu s-ovoga svita srichno priminuli, dragi tvojih Priatelyi, Rodbina, Znanci, Bratcha, i Seſtre; koji na te brigu imaju; da srichno knyima stignesc, koje nisi toliko vrimena vidio: a oſtali pako, koje oſtavlyasc, i onichete do mallo vrimena sliditi.

Tesckotije more biti siroticu dicsicu oſtaviti? Viruj dajih Bog vechma lyubi nego ti; dakle akose ti toliko za nyih brinesc, vechmachese Bog briniti. Viruj dajim u nebu vechma koriſtiti moxesc, za nyih molechi, negoli na svitu ovomu trudechi.

Najposli mucsnoti je xivotomse, i s-tilom raſtaviti: svit ovi, kuchu i oſtala dobra oſtaviti. O ludoſti! Jedan put illi hochesc, illi nechesc valyatise xivotom, i s-ovim svitom raſtaviti, zascto nechesc dragovolyno sada. Sctote suſtavlya?

Misli: oſtavlyam nevolyno tilo, kojechese opet uskrisiti: oſtavlyam ovi xivot umerli, da uxivam xivot neumerli: oſtavlyam zemlyu, da dogyem u nebo.

Nechu veche boleſti, xaloſti, i oſtale nevolye podnositi, kojesu na svitu ovomu, kanoti na domorodnomu miſtu. Necheme veche napaſti smetati: nechu biti u poghibili spasenya moga: nechu veche mochi pridragoga Boga uvriditi.

Uffamse, dachu uxivati, scto serdce csoviesje dosechi nemoxe, dachu viditi Boga, lyubiti Boga, uxivati u vike Boga.

Nie csudo da sveti Pavao govorasce: xelimse raſtati, i s-Isukerſtom biti. Nie csudo da sveti Aloisio umirajuchi uzdisasce: Veseli idemo! veseli idemo.

§. 6.

§. 6. S-kojimse podpomocbma ima sluxiti Nemocbnik na smert boleſtan?

Perva Podpomocb jeſt, da oſtavivsci svekolike brige, od stvarih ovoga svita, k-Bogu pamet uzdigne po molitvi, illi onom kojase iezikom csini, illi onom, kojase csini samom pametju, to jeſt niscta negovorechi jezikom, nego samo promisclyajuchi pametju Otajſtva Isukerſtova, i druge stvari nebeske.

Sveti Avguſtin poznajuchi po slaboſti tilesnoj, damuse skrachja xivot, deset danah pervo nego priminu govorasce priatelyom, damu nitko nedolazi; nego akobi likari bolesna pohodili, illi domachi donesli csorbicu za pokripiti tilo, i ovo zato, dabi... navlastito viscje, i pametju vechma skuplyenom s-Bogom razgovaratise mogao. Ovi izgled ucsi Nemochnike, kako vrime ono proveſti imadu, navlaſtito razgovarajuchise s-Bogom, a ne s-kuchanim; promisclyajuchi iz ove knyixice Dilla od razlicsitih Kripoſtih; govorechi s-promisclyanyem Virovanye, Otcsenasc, i Zdravu Mariu. Ove molitve kako najplemenitie biahu najdraxje pribogolyubnomu Kardinalu Bellarminu.

Buduchi pako da Nemochnici ono vrime, kadase smert priblixuje, imadu ovako proveſti, iz toga slidi; da domachi koji sluxe bolesniku; rodbina, i priatelyi, kojiga pohode, nerazgovarajuse od svitovnih stvarih, nego nekaga pokriplyuju, à probugyuju na dilla Vire, uffanya, Lyubavi, Uszerplyenya, i drugih kripoſtih, na nacsin od Pitanyah, kakoje kazano ozgor §. 3. illi na nacsin opominanya, i ponukovanya govorechi: *Moj dragi Cbyako, Mati, Brate, Seſtro: Viruj zemelyito sve ono, scto viruje Sveta Mati Cerkva Rimska, Katolicsanska. Uffajse u neizmirno milloszrgye Boxje; vecheje millosergye Boxje; nego grisi svega svita. Uffajse u cinu prisvete Kervi Isukerſteve, kojuje za lyubav nascu prolio. Zaxali svesardno za grihe svoje. Ter-*

ni dragovolyno ovu boleſt, kojutije Bog poslao. Spomenise od mukah, kojebi na drugomu svitu imao terpiti: bolyeti je sada za pokoru grihah tvojih ovu boleſt podnositi. Spomenise, kolikoje za lyubav nascu podnio! Alli na nacsin molitve prid nyime govorechi: *Reci samnom: Isuse primilloſtivi, budi milloſtiv meni griscniku!* Ovakove molitve nachichesc pod Nadpisom: *Uzdizanya prid Propechem. Uzdisanya Umirajuchega.*

Najposli u ono skradnye vrime, kadaje boles- nik na smerti, od potribeje da nebude niscta prid ocsima nyegovim, sctobiga smutiti moglo, kakonoje xena, dica, rodbina, oko nyega jaucsuchi. Ovoje jedan opaki obicsaj; zasctobo svojim placsem, i bolesnika, i Redovnika smetaju, da nemore svoi posao ucsiniti. Sami oni neka budu bolesniku prid ocsima, kojiga mogu pokripiti ricsjom nadahnyujuchi priſtojna za ono vrime uzdisanya; a drugi neka za nyega svesardno mole.

Druga Podpomoch jeſt imati kod sebe Krix, Propeche, Priliku Blaxene Divice Marie, i drugih Svetih, za odagnati nepriatelye paklene po kripoſti Svetoga Krixa saterte, i pridobite; za pokripiti serdce na uffanye, i usterplyenye. Ukazase jedan put Svetoj Mandalini, u pustinyi, duh pakleni, u prilici zmaja hotiuchi nyu proxderti; alli dogyeo Sveti Mihoilo, i na vratih scpilye staviysci Krix utiasci pokornicu govorechi: Nebojse u napridak; jerboje Viscnyi Csuvar tvoj.

Zatoche biti korisno akose prid ocsi metne Bratinska Prilika, dase nemochnik utecse k-Spasitelyu, Svetim Odvitnikom, a osobito k-Odvitnici umirajuchih, Majci Marii: Rikardo u Anglii Biskup, obrativscise knyezinoj prilici, brez priſtanka s-onima redkih uzdisasce: *Mario Mati milloſti!* i zapovidi Kapellanom, damu nepriſtanu kod uscia one redke govoriti, dok ne izdahne.

Trecha

Trecba Podpomocb jest Blagosovlyena illiti Sveta Voda. Velikeje kripofti posvechena voda. Pisce Menzio, daje vigyen djavao u prilici ruxnoga psa bixechi iz posckroplyena mifta, na drugo. Zato neka sebe Nemochnik, alli ako on nebi mogao, neka drugi nyega, postelyicu, i iftu sobu csefto posckropi govorechi ove alli prilicsne ricsi: *Po kripofti ove vode nekate ocsifti Gospodin od sviuh gribab, i csuva od zasidab paklenib. U imme Otca, i Sina, i Duba Svetoga. Amen.*

Csetverta Podpomocb jest Zlamenye Svetoga Krixa. Ovo zlamenye jest prijako oruxje protiva duhovom paklenim. S ovim zlamenyem pokriplyivao jest sebe na skradnyemu boju Sveti Ignacia Mucsenik, Sveti Martin; Sveti Jerolim. Zato neka nemocsnik prid sobom i na sebi csini viscje puta zlamenye Svetoga Krixa; i akobi on nemogao, neka drugi sverhu nyega ucsini, i blagosov, kogachese najchi, govori. Alli i ovo valya znati scto govori S. Ruperto: Nie dofta samo perftom, Krix nacsinyati na tilu; nego svelikom Virom, i uffanyem valyaga ucsiniti u serdcu, zazivajuchi prisveto Trojftvo; dati po doftojanftvu smerti Isukerftove, koju je na Krixu podnio, u pomoch bude.

Petà Podpomocb jest oprosctenye podpuno, illiti obilato. Prosctenye ovo umirajuchi s-Odriscenyem Opchinskim, mogu zadobiti svi kolici po dopusctenyu Svetoga Otca Pape Benedikta Csetermaeftoga; zato neka domachi dozovu Misnika na to oblaft imajuchega. Znati josc ovde valya; da i brez Misnika Nemochnici na smert bolesni, kojisu upisani u Bratinstvo Muke, i Smerti Isukerftove mogu dobiti obilato Oprosctenye; ako bogolyubno s-jezikom, illi to nemoguchi, serdcem zazovu prisveto Imme: ISUS.

Scefta Podpomocb jest csefto, i bogolyubno zazivanye Prisveti Imenah Isusa, i Marie. Zazvavsci ovo Prisveto Ime: Isus, Sveti Ignacia, kadage

hotiasce duh pakleni zadaviti, oslobodisese. Zato neka nemochnik ovo spasonosno Ime e-esto zaziva serdcem; ako nemore jezikom: neka oni kojise kod umirajuchega nahode, kod ušciuh ovo Imme nadahnu csesto: *Isuse Spasitelyu moj budimi u pomoch! o Isuse lyubavi moja oprostimi grihe moje.* Kardinal Bellarmino umirajuchi trideset putah zazvaoje ovo prisveto Ime Isus.

S-Prislatkim, i kriposnim Imenom Isusa, neka umirajuchi csesto zaziva prislatko Ime Mariese. Uzrok daje Sveti Bonaventura slavechi Divicu: *Slavno i csudnovato jest Imme tvoje; koji ono zazivaju, necbese pripasti u vrime smerti.*

Sedma Podpomoch jest dati umirajuchim blagosovlyenu svichju, kakoje obicsaj, i to zarana, kada razumiti moxe bolesnik sctose moli. Dajese pako radi tri uzroka. *Pervo* za svidocsiti, dache umerti u Viri Katolicsanskoj. *Drugo* za posvidocsiti, da ima uffanye u Isukersta, koji je prava Svitlost svita. *Treche* za posvidocsiti, da je pripravan, i da cseka prihod Gospodina, kanoti virne one sluge u Evangyelyu: illiti na izgled oniuh pet mudrih Divicah imajuchih svichnyake goruche; da navlastito, igye k Zarucsniku nebeskomu serdcem od lyubavi goruchim. Ovoje uspomena one sviche, koju daje Misnik na Kersctenyu.

Osma Podpomoch jesu bogolyubna i razliesita Uzdisanya, Priporuka dusce, i Molitva oniziuh kojise kod umirajuchega nahode; zato nie onde vrime jaukati, i plakati, nego za umirajuchega, kojise u najvechoj potribi, i stiski, nahodi svesardno moliti. Koliko moxe pomochi ova Molitva svidocsenam dogagyai razlicsiti.

Kada umirasce Sveta Mektilda, i za nyu Litanie govorisce, kojise onde nahogyahu, vigyenisu Svetci, da kadbi koji imenovan bio, s-velikom radostju ustajuchi, i poklonivscise prid Bogom svoja dostojanstva za nyu prikazivasce.

Stra-

Strascnoje ono, scto pisce Sveti Gergur Papa, Mladich jedan po imenu Theodor, slidechi Brata svoga u Manaſtir, igyuchegá, nektiasce slíditi u bogolyubſtvu xivota. Razbolise, i kadbi veche na skradnyoj uri pocseo studeniti, skuplyeni duhovnici za nyega molyahu. I nuto poese vikati: bixite! bixite! evosam veche pridan zmaju, dame proxdre, kojime zaradi molitve vasce proxderti nemoxe. Vecheje glavu proxdro; idite nekame nemucsi, neka csini, scto csiniti hoche. Duhovnici onda zavapisce: Bratco! prikerſtise, prikerſtise. Odgovoril on: Nemogu uzaocsas, jerbomeje zmaj pritisnuo. Csuvsci to Duhovnici, tonechi suze pocsesce uxganie uzdisati, i moliti za nyega. I nuto! opet zavapi: Fala Bogu! od vascih molitavah priſtrascen zmaj pobixe. Sada opet molite Boga za me; jerbosam pripravan oſtaviti svitovni, i griscni xivot. I kako recse, ozdravivsci, svetoje xivjo.

Evo kolikoje korisna, za umirajuchega, Molitva. Takve Molitve mogu biti Litanie sviuh Svetih, illi Lavretanske, odgovarajuchi: *Moli za nyega* alli: *za nyu.* Priporuka dusce, i oſtale, kojese ovdi nahode. Ovo imadu csiniti koji na bolesnika pomnyu imadu; na ovo nyih, i domache zaduxuje lyubav Kerſtjanska, daga naſtoje u onoj najvechoj potribi i nevolyi pomochi.

PRIPRAVA MOLITVENA.

Za srichnu Smert.

Nahodese ovdi razlicsite Molitve, illiti Dilla od Kripoſtih, potribita Nemochnikom po Nauku ozgor istomacsenu; s-kojima i zdravi imalibise sluxiti, da kadase razbole, ona iz megyu drugih odaberu, kojase csine nyima ugodnia, to jeſt od kojih chute kripoſtnie probugyenye serdca na

bogolyubnost. Korisneche takogyer biti molitve, i Dilla kojase pod Nadpisom: *Bogolyubnost na poscstenye Prisvete Troice, Jedinoga Boga*, nahode; kakono i molitve *u vrime Ispovidi, i Svetoga Pricsestchenya*, kada navlastito Bolesnik ima primiti ove Svete Sakramente. Slidi perva Molitva kojase ima govoriti, kadase csini Promisclyanye od smerti, kakoje ozgor recseno pod biligom. *§. 3. u Devetomu Nacsinu.*

Uzdisanye prid Propelom Dusce smert promisclyajuche.

GOspodine Isukerste! kojisi za me nevolynoga na dervu Krixa umro; evome sada, kako dabi imao udily umerti, u ruke tvoje priporucsujem duscu moju. Znadem, dami je samo jedan put, a ne viscje sugyeno umerti; alli niti znam gdi? niti, kako? niti kadachescmi zapoviditi, da s-ovoga svita pogyem. Uffamse u neizrecsenu dobrotu tvoju, dachesme zazvati, u stanyu millosti tvoje. Zafalyujem tebi za sve darove, kojesam od tebe dosada primio, i za one takojer, kojese uffam dachu primiti po millosergyu tvomu u vrime smerti moje. Ah molimote, da posli tolikih darovah, i millostih, kojesam primio nepogine tada dusca moja. Poznajem primloge, i privelike grihe, radi kojihse strascim, i prezam; alli sa svimtim uffamse svesardno u millosergye

tvoje,

tvoje. Ova Kerv prisveta, ove Ranne, ovi Krix jest, i bitiche vazda jedino moje pokriplyenye. Izbavime onda od svake napasti, dopustimi sversceno pokajanye od grihah mojih, i pravu sinovsku lyubav prama tebi; da dusca moja od svakoga pomanykanya csista, dostojna bude zagerliti tebe pridragoga Isusa, i prilyubeznivu Majku Mariu.

U ruke tvoje o prilyubeznivi Isuse!
U ruke tvoje o prilyubezniva Mario!
Priporucsujem duscu moju,
Sada, i u vrime smerti moje. Amen.

Mario Mati millosti,
Mati od milloserdnosti;
Od nepriatelyah nas brani,
I na csas smerti sarahni.

JEZUS, MARIA, JOZIP, troje sladko Imme!
Primite duscu moju u smertno vrime.

Zazvati moxesc Svetce, na nacsin od Litaniah, za svakim zazivanyem gororechi: *Moli za me sada, i u vrime smerti moje.*

Oporuka Duhovna, illiti Testamenat Dusce.

U Ime Otca, i Sina, i Duha Svetoga. Amen.

JA nevolyni griscnik, neznajuchi vrime poscastja moga s-ovoga svita od Gospodina Boga meni odregyeno, xelechi pako da nepripravan neotigyem, poklanyamse tebi Boxe moj, i prid Boxanstvenim Velicsanstvom tvojim, prid Blaxenom Divicom Mariom, Angelyom Csuvarom, i svim Dvorom nebeskim ocsitujem ovu volyu najposlidnyu, i temelyitu odluku moju.

1. Ispovidam najpervo, da virujem ona sva kolika, koja viruje i ispovida Sveta Mati Cerkva Rimska Katolicsanska (*ovdi moxesc govoriti Dillo od Vire s-Otajstvih.*) i zato virujem zascto bosi ti ova ocsitovao Boxe moj, kojisi Neizmirna Mudrost, i Vikovita Istina. Zafalyujem tebi dasimi dopustio roditise i xiviti u ovoj svetoj viri, u kojoj odlucsujem umerti. O dabi dostojan bio, s-prolitjem kervi moje, i smertju mojom nyu posvidocsiti!

2. Ispovidam o Boxe moj! da nisam zasluxio srichno umerti; negosam zasluxio hilyadu paklenih mukah: alli sa svim tim uffamse samo u te, u neizmirno millosergye tvoje, u obechanu pomoch tvoju, i u dosto-

dostojanstva Gospodina Isukersta, koji je za lyubav moju umro; dami hochesc udiliti millost srichno umerti, i spasiti duscu moju. Dopustimi o Boxe moj! jedini, i najmoguchnii Pomochnicse! millost tvoju, i u ovomu uffanyu uzderxime do smerti. U tebesam o primillostivi, svemoguchi, i privirni za ispuniti obechanya tvoja, Boxe moj uffao, i sadase uffam; nechuse smesti u vike.

3. Ispovidam o prilyubeznivi Boxe da te lyubim sa svim serdcem sverhu sviu stvarih; i lyubimte zato, jersi ti najveche, i neizmirno dobro svake lyubavi pridostojno. U ovoj lyubavi xelim xiviti i umerti, i ktebi najposlidnyoj sverhi mojoj dochi, da te u nebu u vike izvarsnie lyubim.

4. Ispovidam o Boxe moj! dase iz svega serca moga kajem, xalim, i da merzim na sve grihe moje sa svom duscom, najvechma zato, sctosam po nyima tvoju neizmirnu dobrotu uvridio. O da mogu ucsiniti da te nisam nigda pridobroga, i pridragoga Boga uvridio. Obechajem temelyito uzdajuchise u pomoch tvoju, da te nechu nigda viscje uvriditi; i volim sada umerti, negose od tebe po grihu odlucsiti.

5. Ispovidam o primilloserdni Boxe moj, dati zafalyujem priponizno na lyubavi

tvojoj za neizbrojena, neprocinyena dobra, kojasi meni prinedostojnu blagodarno udilio, a osobito falu tebi uzdajem, dasime nezasalua toliko vrimena u grisih mojih terpio i na pokoru csekao, moguchi mene kako druge mloge griscnike, za manye grihe od mojih u vicsnyi ogany tisnuti.

6 Ispovidam o Boxe moj! koj zapovidasc lyubiti iskernyega, kako sebe istoga, da ja iz lyubavi tvoje svima kolicim, kojime ikad uvridisce iz serdca prasctam, i xelim dajim Bog prosti, i za zlo meni ucsinyeno blagodarnom rukom dobro vrati; molechi ponizno, da i oni proste meni, kojesam ja uvridio, pripravan svakomu zadovolyno ucsiniti akosam koga dillom, *illi* jezikom u tilu, u posctenyu, u dobru, i tecsenyu nyegovu uvridio.

7. Ispovidam o Boxe Gospodine od xivota, i smerti! da s-drage volye primam sctogodi odredisc, i od nacsina smerti moje, i od ostalih dogagyajah mojih. Tisi Gospodin moj budi volya tvoja. Akobi bilo na volyi mojoj illi xiviti, illi umerti; odabraobi umerti, jerboje ovo sveta volya tvoja. I zato hochu dase griscno tilo moje u prah obrati, ne samo radi pedepse istocsnoga griha, kadaje Adamu recseno: Prah si, i u prahchese se obratiti; nego i zaradi

di primlogih vlastitih grihah mojih. Za duscu pako moju prosim Pridragoga Spasitelya moga, daju kako cinu prisvete Kervi svoje na skradnyem csasu neostavi. Zatoju sada priponizno priporucsujem u prisvetu Rannu boga nyegovoga. Ovdi je pokoj moj; ovdichu pribivati u vike.

8. Ispovidam o Boxe moj, da xelim, i odlucsujem, primati viscje puta Svete Sakramente; a osobito u vrime smerti posli Ispovidi, i Pricseltchenya Najposlidnye Pomazanye, za oprosctenye grihah mojih, i uzmloxenye millosti. I akolibise dogodilo, dabiih nemogao primiti, prosim ponizno pridragoga Spasitelya moga, dami udili plod, i millost Sakramenatah ovih protiva strahu, i hervanyu smertnomu.

9. Ispovidam ponizno prosechi da ovoga Testamenta, i odluke moje, bude Branitelyica od mene odabrana, Odvitnica sviuh griscnikah, i zato Utocsiscte moje millostiva Divica Maria, u koju kanoti Majku od millosergya, i umirajuchih primoguchu Pomochnicu, za Bogom stavlyam sve uffanye moje, prosechiju sa svim serdcem, za ovo Materinsko od millosergya imme, dase dostoji u krilo millosti primiti mene, i zasctiti od nepriatelyah u ono strahovito vrime.

10. Ispo-

10. Ispovidam, da zazivam Svetoga Mihoila Arkangyela za osobitoga Obranitelya dusce moje, i moga Angyela Straxanina, da me csuva, i na misto mene odgovori osvagyenyu duhovah paklenih, i priporucsenu sebi duscu moju brani, i privede, u ruke Stvoritelya. Po isti nacsin zazivam, i molim sve Svete, a osobito Odvitnike moje NN., dami onda u pomoch budu, i pokripeme protiva duhu paklenomu.

Najposli ispovidam, da opet iz nova potvergyujem ovu odluku moju. Zato o Boxe moj! da ovu volyu moju na posvetiliscte dragovolyno primisc, ponizno molim, i daju ispunim milloſt tvoju uzdiscuchi prosim. I akobi sctogodi po napastovanyu, i privari djavaoskoj protiva nyoj pomislio, govorio, alli csinio, sve ono sada kvarim, i sa svim serdcem protivimse. Scto damise nedogodi, lyubechi prisvete Ranne tvoje priporucsujemse dobroti tvojoj, dase na csas od smerti nagye cila i temelyita ova odluka moja. Ovako xelim Isuse moj! nahodechise u prisvetoj Ranni boka tvoga, xiviti, i umerti.

Ja nedoſtojno ſtvorenye tvoje.

Prilo-

Priloxenye volye Nemocbnika k-volyi Boxjoj.

O Boxe! najvechi sviuh stvarih Gospodine! o Otcse! koga volyi Jedinorogyeni Sin tvoj Gospodin nasc Isukerſt u stvari najtexjoj, to jeſt u muki, i smerti svojoj priſtade; evo ja prinevolyno stvorenye tvoje, na izgled Gospodina moga prid priſtolyem Velicsanſtva tvoga priponizno proſtiramse, i na svidocsanſtvo priuzviscenoga tvoga Gospodſtva, odricsemse volye moje; i nyu za vazda, i u svemu podlaxem prisvetoj volyi tvojoj. Ne scto ja hochu Gospodine, nego scto hochesc, neka bude.

Gospodine moj prilyubeznivi Isuse! za lyubav tvoju, i slavu Boxanſtvenoga Velicsanſtva tvoga primam dragovolyno od Ocsinske ruke tvoje ovu boleſt moju, kanoti kaplyice kalexa tvoga prigorkoga, kogasi ispio u vrime muke tvoje; i stobom govorim, ah o dabi takogyer s onim izversnim priloxenyem volye tvoje: ako nemogu ove kaplyice boleſti moje mimo prochi, nego dajih ispiem, neka bude volya tvoja.

O pridobroſtivi Isukerſte! niti ja xivota, niti smerti xelim; nego iſtom ugoditi volyi tvojoj. Ako hochesc da úmrem, primi o prisladki Isuse duscu moju. I premdase kasno vrachjam tebi, sa svim tim,

jerbo

jerbo ti nikoga do smerti odbiti nechesc, uffamse dachescme milloftivno primiti. A-koli pako hochesc da dulye xivim, odlucsujem prosechi milloft tvoju, dachu doscafto vrime xivota moga prikazati na posvetiliscte slave tvoje.

Prisladki Gospodine Isukerfte! u sjedinyenyu lyubavi tvoje, s-kojomsi ti prikazao tebe na smert Otcu Vicsnyemu, prikazujem tebi serdce moje; dase od mene i u meni izversci prisveta volya tvoja.

Uzdisanya Nemocbnika.

O Boxe moj! premdamise protivi slaba narav moja; izrucsujemse provigyenyu, i volyi tvojoj. Tvojsam ô Gospodine zdrav, i boleftan; xiv, i mertav.

O Boxe moj! poznajem i ispovidam, zasluxiosam da me ova, i sve bolefti mucse, jerbose nisam sluxio zdravjem na sluxbu tvoju.

O kolikoti imam zafalan biti, dasimi ovu boleft poslao! karasceme, i pedepsajesc Boxe moj na ovumu svitu, dami na drugomu oproftise.

Akosam primio od ruke Boxje xivot, zdravje, i oftala dobra; zascto nebi od iftih rukuh primio smert, boleft, i oftale nevolye?

Faliti

Falati o Boxe moj! kojisimi ovo poslao: uzmloxaj bolesti, i nevolye, znadem dachescmi, i usterplyenye dati.

Gospodin jest, neka ucsini, sctoje ugodno prid ocsima nyegovim.

Nie sluga vechi od Gospodina svoga; akoli ti dakle o Isukerste imaosi terpiti, da unigyesc u slavu tvoju; koliko vechma ja nevolyni i tavni grisenik? O Gospodine! ovde xexi, ovde sici, i mucsi; dami u vike oprostisc.

O moj pridragi Odkupitelyu! kadate gledam svega u jednu rannu ucsinyena za lyubav moju, kakobise usudio prositi od tebe, dame izbavisc od bolesti ove. Ah uzmloxaj bolest; alli, i usterplyenye uzmloxaj.

Pomillujme Gospodine! zasctobo u tilu, i josc vechma u dusci nemochan jesam.

Kakoje volya Boxja takoje ucsinyeno, tkosam ja, dase suprotivim tebi Gospodine?

Dillo od Vire.

O Boxe moj! perva i vikovicsnya Istino; Nesverscena, i svakaznajuchi Mudrosti, virujem sve ono, sctome ucsisc po svetoj Materi Cerkvi, jerbosi ti ova ocsitovao; koj niti nas privariti, niti moxesc privaren biti.

Pokri-

Pokripi o Boxe! slaboſt vire moje. U ovoj Svetoj viri xelim xiviti, i umerti, kojusam na svetomu Kersctenyu primio. Podlaxem tebi razum moj; prosvitlime svitloſtju tvojom. Dopuſtimi, da s-dobrih dillih posvidocsim ovu jedinu spasonosnu viru, koju xelim posvidocsiti s-prolitjem kervi moje.

Dillo od Uffanya.

O Boxe jedino uffanye, i utocsiscte moje! ô Boxe primilloſtivi! Boxe u obechanyu tvomu privirni! Boxe svemoguchi, i jedini Pomochnicse moj! jasam ubog i potribit; niscta nejmam nego samo uffanye; naslanyamse na tvoje millosergye, i obechanye; uffamse da po doſtojanstvu neprocinyene Kervi Gospodina Isukerſta spasen Millosergye Gospodinovo u vikechu pivati i slaviti.

Sagrisciosam! i sverhu broja piska morskoga uzmloxalisuse grisi moji; nesmiem ocsiuh mojih knebu podignuti, alli sa svim tim uffamse u millosergye tvoje. Virujem dasi pravedan o Boxe moj, alli, i virujem dasu pomillovanya tvoja sverhu sviuh dillah tvojih.

Velikaje nedoſtojnoſt moja, alli vechjasu doſtojanſtva Isukerſtova. Velikisu i tescki grisi moji; alli neprilaze oni dobrotu

Boxju.

Boxja. Grisi broj i sverhu imadu; a Dobrota Boxja neizmirna niti broja, niti sverhe imade. O Boxe moj! molimte dame ovo uffanye neoſtavi u xivotu; i dame nesmete na smerti.

Dillo od Lyubavi.

O Boxe moj! sctomi zapovidasc, da lyubim tebe? kakobi mogło biti, da ja nebi lyubio tebe? kudasegodi obratim, nasctogoder pomislim; u svachemu nahodim, da lyubezniv jesi.

A Boxe pridobri! kolikosi lyubezniv, i svake lyubavi pridoſtojan; kojisi mene od vika neizrecsenim nacsinom lyubio! Kojisi me na priliku tvoju od same lyubavi stvorio, i vas svit zaradi mene? kojisime od same lyubavi tvoje odkupio od vicsnye smerti, po smerti tvojoj! Kojisime od same lyubavi tvoje milloſtjom tvojom posvetio: kojisimi od same lyubavi tvoje miſto u Kralyeſtvu nebeskomu pripravio, akoli, i ja uzlyubim tebe.

O moj Stvoritelyu! moj Odkupitelyu! moj Posvetitelyu moj, Dobrocsinitelyu! tvergyebi serdce moje bilo od gvozdja, i kamena; ako te nebi Boga prilyubeznivoga sverhu svake ſtvari lyubio. Ah nisam vridan xiviti, akobi zarad drugoga uzroka xivio, nego da lyubim tebe, illi zaradi tebe. Dajmi Gospodine, scto zapovidasc; da ja lyu-

bim tebe sada i u vike., kojisi od vika lyubio mene.

Lyubimte Boxe moj sa svim serdcem, i premda nebi niscta dobra od tebe primio, lyubimte sa svim serdcem mojim, jerbo zarad tebe istoga prilyubeznív jesi. Ako u merle stvari na ovomu svitu, kojesu dobre, lipe., sladke, i plemenite prigibaju, i potexu na lyubav serdce nasce, koliko vechma imasc ti priuzeti serdce moje o Boxe moj! kojsi neizmirno lip, neizmirno dobar, neizmirno moguch, neizmirno mudar, neizmirno svet; kojisi ista lipota, ista dobrota, isto moguchstvo, ista mudrost, ista neizmirna svetost.

O prilyubeznivi Boxe moj! lyubimte sa svim serdcem, jerbosi ti u sebi najpervo, najvechie, svako, i neizmirno dobro: lyubimte sverhu svake stvari, koji neizmirnim nacsinom, izversnii jesi od svake stvari. O da te mogu priuxganom onom lyubavju zagerliti, skojomte gerle Blaxene dusce na nebesih.

O lipoto csudnovata! O neizmirna! kadachute viditi; kadachute izversnie lyubiti! Jerboje od potribe Boxe moj umerti, date vidim; vridno jest, da zarad tolikoga, i neizmirnoga Dobra umrem. O Boxe od lyubavi, i serdca moga! kadacheme lyubav

tako

tako sastaviti, i sjedinisi s-tobom; dase veche nikada od tebe nerastanem.

Dillo od Pokajanya.

O Dobroto neizmirna! kakobi srichan, i cseftit sada bio; dasam tebe prilyubeznivi Boxe lyubio. Ah! jao onomu vrimenu, u kojete nisam lyubio. O ludosti moje! ó slipoche moje! kojojse zadosta nemogu izesuditi. Csuditese nebesa nad ovom slipochom, i vi vrata nebeska, pusta tugujte: dvisam opachine ucsinio: Ostaviosam tebe Boga najveche dobro, vrutak vode xive, i sviuh dobarah; i izkopaosam sebi razasute bunare, trazechi svitovna naslagyenya, i slidechi tilesna poxelyenya moja. Otiscaosam od tebe prilyubeznivoga Otca moga; da ugodim nerazloxitim poxudam mojim.

O Gospodine! kakose nisu digla protiva meni oruxana stvorenya tvoja! kakome nezafalnoga nie zemlya proxderla, illi grom iz vedra neba udario? Alli i ovoje svidocsanstvo, dasi neizmirno dobar, i millosardan, i zato svake lyubavi pridostojan: xivem po millosti tvojoj, dase povratim k-tebi, dame primis u millost tvoju.

Sagrisciosam o Boxe moj! protiva neizmirnoj dobroti tvojoj, kojusam imao sverhu sviu stvarih lyubiti, i zato xalim, i ka-

jemse: i kajemsse iz svega serdca, i merzim na grihe moje; ne zato jerbosu grisi meni uzrok zla najvechega, nego jerbosam uvridio tebe najvechu dobrotu, i pridragu lyubav moju.

Evome sina rasipnoga, kojisam zlo, i opako xivuchi proveo xivot moj. Nie moguche, da povratim tuxne i xalosne danke moje, nego za nyih primi ponixeno, i skrusceno serdce. Primi, i ovo mallo nevolynoga i nemochnoga xivota moga ti o Propeti Spasitelyu: sjedini ovo ulterplyene boleſti moje s-mukom tvojom; i za pokoru grihah mojih Otcu Vicsnyemu prikaxi.

O Otcse! Otcse pridobri smillujse meni! Otiscaosam bio daleko od tebe: alli ti Boxe millosergye moje od zlochjah mladoſti moje, i od neznanya mojih nemojse spominyati. Evo vrachjamse opet ktebi premda kasno: odlucsujuchi temelyito, date nechu nigda oſtaviti; nechute nigda viscje uvriditi.

Zaodijme, molimte, svittom milloſti tvoje; zagerlime rukom millosergya tvoga; dajmi date podpuno, i svesardno lyubim, dami od tvoje lyubavi omerznu sve ſtvari svita ovoga; primime u vicsnyu Kuchu tvoju.

Ra-

Razliėsite Prosçnye, i Uzdisanya.

GOspodine nemojmi ucsiniti po grisih mojih, i po nepravdah nemoj naplatiti meni.

Sctochuti vratiti Gospodine za sva koja meni udilio jesi? Ah zafalyujemti Boxe! sctochuti vratiti, nego lyubav? O Boxe moj! neka ja budem vas tvoj.

O prilyubeznivi Boxe! o dabite mogao neizmirnom lyubavju lyubiti! jerbosi najveche, i neizmirno dobro moje.

O Boxe moj! uxexi serdce moje; dase od lyubavi tvoje raſtopi, da od lyubavi tvoje izdahnem, i umrem.

O Gospodine Isukerſte Spasitelyu moj! ucsini milloserdje samnom ubogim stvorenyem tvojim.

Smillujse meni o uffanye moje! o utocsiscte moje! o spasenye moje!

Akosime onda pomillovao, kada nisam od tebe ni pomislio; akosimi onda dao oprosctenye, kadaga nisam iskao; sada kadaga molim, koliko dragovolynie hochese mi udiliti!

Sarahni o Isuse! za ovo prisladko Imme duseu moju, i reci nyoj: jasam spasenye tvoje. Volim Gospodine sada umerti, negote igda uvridi i. Ti znadesc slaboſt moju, pokripime milloſtju tvojom: ti znadesc, da ja

brez griha nexivem; udilimi da brez pokore neumrem.

O Otcse primillostivi! na pomoch moju nastoj! Gospodine za pomochime potexajse. O Otcse! pogledaj name okom od millosergya; i nepogerdi dillo rukuh tvojih.

Gospodine Isukerste za pet Ranah koje ti je zadala lyubav nasca, pomozi nevolynoga slugu tvoga, koga Kervju tvojom odkupio jesi.

O Dusce Sveti smillujse meni! pokripime, i uzderxime u millosti tvojoj prosvitli pamet moju, i ognyem lyubavi tvoje uxexi serdce moje.

Ah Boxe moj! Kadachute viditi, i uxivati? Krebi xeli dusca moja.

Od zaside gyavaoske, oslobodime Gospodine. Sacsuvajme od napasti, alli barem nepripusti, da nyoj pristanem, i privolyim.

Oslobodime odazla tilesnoga, koje da terpim zasluxio jesam. Oslobodime odazla dusce, kojemi nastaje. Oslobodime odazla, od sviuh zalah najvechega, od zla vikovicsnyega.

Primam dragovolyno sva kolika ostala zla i nevolye; pripravansam terpiti u Purgatoriu, da zadovolyim pravdi tvojoj.

Alli o Boxe od millosergya! dopustimi tako govoriti: o Boxe od millosergya zaklinyamte za neprocinyenu Kerv Sina tvoga

tvoga Isukersta, i za lyubav onu, s-kojom gaje lyubila Majka nyegova Maria, Odvitnica moja, neosudime u propast paklenu, gdite nitko nefali, nitko ne lyubi.

Pozovime u nebo, gdichute lyubiti, i slaviti u vike.

Uzdisanya k-Divici Majki Marii.

PRosterto serdcem prid nogama tvojim lexi o prisveta Divo! nevirno, i nezafalno dite tvoje, uzdajuchise nisctanemanye u Materinsku dobrotu tvoju. Tilo moje gine, duscaje pako od plasclyivih mislih smetena.

Primi nate o Divo! brigu ovu, dame zasctitisc, i obranisc; dami millost kod sinka najgyesc. Kakochu u nyega pogledati, kogasam toliko puta uvridio, akoli ti o Gospojo! pervo neutiscis sercsbu nyegovu?

Uvridiosam Sinka tvoga! alli znadem, da griscnici mlogi po utocsisctu tvojemu zadobisce izgublyenu millost. Tisi vazda ona primogucha, i milloserdna Mati; a jasam sctosu oni bili, tern, i xalostan griscnik. O utiscenye xalosnih! Branitelyico k-tebi bixechih, budi Pomochnica moja kod Sina tvoga. Millosardanje on, niscta zakratiti neche, scto po tebi prosimo. Nemojme odbiti, ogledajse na suze moje, o Pomoch-

nico moja! o Utiscitelyico moja! Tisimi vrata, k-millosergyu; po tebichu unichi... Tisi uffanye moje, po tebichu, i s-tobom uffati.

O Mario! za Majku pod Krixem oftavlyena meni! obazrise na nevolynu sirotu, dite tvoje. Ah kolikosi ti sinovah, i kcherah u smertnoj xalofti utiscila, i iz cselyuftih djavaoskih otela!

O utocsiscte griscnikah! jasam griscnik, i jao! priveliki griscnik; i zato priponizno uticsemse k-tebi. Akoli iftom hochesc, nie moguche, da spasen nebudem.

Naftoj o Majko da nepoginem, kadame obaftru smertne xalofti, i paklene napafti; ucsini, da nevide ocsi moje na smartni csas, strahovito nepriatelyah paklenih lice: scto akoli, i vide, da uffanya neizgubim.

O Kralyico, Majko od millosergya, xivotu, slatkofti, i uffanye moje! k-tebi vapiem, i uzdiscem cvilechi, i placsuchi u ovoj dolini od suzah.

Nu dakle o Zagovornica nasca! o najveche za Bogom uffanye moje! one tvoje milloserdne ocsi na me obrati.

O Majko od millosergya! o Isusa, blagosovlyeni plod utrobe tvoje, meni posli ovoga izagnyanya ukaxi: ô milloftiva! ô dobroftiva! ô sladka Divico Mario!

Uz-

Uzdisanye S. Jeronima prid Svetim Pricesestjem.

GOspodine moj! tkosam ja, da unigyesc pod krov moj? Kakose sada ponizujesc, da pohodisc sirotu, i ocsitnika? Tisi Bog moj! Tisi Otac moj! Nie veche dusci tescko ostaviti ovo nevolyno tilo; buduchi da na misto nyega prima neprocinyeno Tilo tvoje. Nechuse zalah bojati, kada ti jesi samnom.

Gledaj o Isuse! jasam nemochan; a ti Likar ozdravime: ja golà sirota; a ti bogat pokripime, i obogati millostju tvojom. Ja umiram u pustinyi svita od glada; ti kojisi hrana nahranime i objacsi. Izbavime od tolikih zasidah Branitelyu moj, Csuvaru moj, Kralyu moj, i Boxe moj, u koga ruke priporucsujem duscu moju, kojusi odkupio na dervu Krixa, i zaradi koje pruxasc, i rascirujesc millosergya tvoja.

Posli Pricsestchenya.

MIllostivni Gospodine Isukerste! oh kolikosi meni nevolynomu cervku posctenye, i millost ucsinio; kadasimi tebe istoga za hranu dao, i duscu moju pokripio pervo, nego s-ovoga svita pogye. Klanyamtise ponizno, i falu uzdajem tebi; kojuti

prisveto Csovicsanstvo tvoje, Majka tvoja Maria, i svi Blaxeni uzdaju xelechi, dase ovo zafalyenye moje toliko puta ponovih, kolikoje csasah xivota moga.

O Isuse moj! za ovi od lyubavi Sakramenat, udilimi millost; da scnyime pokriplyen srichno priminem: dami ovo primanye prisvetoga Tila tvoga nebude na osugyenye, nego na xivot vicsnyi.

Nemojse rastaviti od mene, o Isuse moj! budimi kripost u napasti, i sarahnyenye na smertnomu csasu: nekase ispuni u meni obechanye tvoje: Koji blaguje kruh ovi xivitiche u vike: Ah uffamse, i uffajuchise s-Davidom govorim: Ako budem hodio u sridini smertne tmine, nechuse bojati; zasctobosi ti samnom; komuse cilovito pridajem pripravan xiviti, illi umerti, kakoje sveta volya tvoja.

O Isuse moj! kojisise samnom po svetomu Pricsestchenyu csudnovato sjedinio, xelimse s-tilom mojim rastati, i u vike stobom biti: kogasam sada pokrivena u hosctii primio, xelimte s-odkrivenim obrazom viditi, lyubiti, i uxivati u vike. Amen.

Molitva prid Najposlidnyim Pomazanyem.

O Pridobri Isuse! koga sa svim serdcem lyubim, ah xaomi je, i kajemse dasam neizmirnu dobrotu tvoju svake lyubavi

pri-

pridostojnu uvridio, odlucsujuchi temelyito nigdate odsele neuvriditi.

Virujem dasi ti ovi Sveti Sakramenat naredio, za korist tila, i dusce; i zatoga dostojno xelim primiti, molechite priponizno, dami kriposti, i millosti ovoga Svetoga Sakramenta udiliti dostojasc se. Dojgyi o Isuse! Likaru Svemoguchi, i Primillostivi, s-ulyem od millosergya pomaxime, izlicsi, i pokripi.

Molitva posli S. Pomazanya.

O Gospodine Isukerste! zafalyujem tebi, dasi ovoga Svetoga Sakramenta duscu moju dionicu ucsiniti hotio; prosechi tebe priklonitim serdcem, da po kriposti nyegovoj ostanke grihah mojih pomersisc, zdravje tilesno, akoje dusci korisno povratisc, po millosti tvojoj protiva smertnomu strahu, i napasti duha paklenoga mene pokripisc, da pridadem srichno i sveto u ruke tvoje duscu moju. O Isuse pokripi, i objacsi slabost moju.

Pripravnoje veche Boxe moj serdce moje. Pripravansam ostati na ovomu svitu; pripravansam s-ovoga svita pochi: pripravansam xiviti, pripravansam umerti. Gospodine budi volya tvoja u svemu, sada, i u vike.

Bla-

Blagosov Nemochnika.

Kojega on sam, àlli drugi govoriti moxe.

BLagosoviome Bog Otac ✠ koji je sva kolika i mene stvorio: u ruke nyegove priporucsujem duscu moju. Blagosoviome Bog Sin, ✠ kojimeje po muki, i smerti svojoj odkupio: u ruke nyegove priporucsujem duscu moju. Blagosoviome Bog Duh Sveti, ✠ koji je posvetio duscu moju: u ruke nyegove priporucsujem duscu moju.

Millosergye Boxje pomillujme. Dostojanstvo muke, i smerti Isukerstove utiscime. Dobroto Duha Svetoga pokripime. Utocsiscte Divice Marie, i sviuh Svetih pomozime. Sveti Angyeo Straxanine sacsuvajme.

Uzdisanye prid Propechjem.

KLanyamse tebi o Propeti Isukerste, i blagosivlyam tebe, jersi po Krixu tvomu svit odkupio.

Po kripolti Krixa, od nepriatelyah nascih oslobodinas Isukerste.

Gospodine Isukerste, za onu prigorku muku kojusi za me podnio na Krixu, kadaseje dilila priplemenita dusca tvoja s-blagosovlyenim tilom tvojim, smillujse dusci mojoj na izascastju nyexinu iz tila svoga.

O Pro-

O Propeti Isukerste! lyubim prisvete ruke tvoje, kojesu na Krixu za me raztegnute, da mene, i sve griscnike milloſtivno zagerlisc.

O Propeti Isukerste! lyubim prisvete noge tvoje, kojesu na Krixu pribiene, da me na pokoru csekasc. Tisime trudan, i umoran izgublyenoga traxio; tisi zame umro, ah neka nebude zaludu trud tvoj! neka nepogine neprocinyena Kerv, tvoja za me prolita.

Evome o Propeti Isukerste! kogasi traxio; ah ja toliko puta uzrok prigorke muke tvoje kajemse, i xalim sa svim serdcem, dasam tebe koga sa svim serdcem lyubim, o dobroto neizmirna uvridio! o volim sada umerti, negote igda uvriditi.

O Propeti Isukerste! lyubim prisvete persi tvoje, kojesu otvorene dase utecsem k-tebi.

O Isuse uffanye moje! tolikaje dobrota tvoja, dase ja u nyu, premda najopakii uffam. Jasam griscnik ah priveliki griscnik! allisi ti kod Otca tvoga Zagovornik moj.

Primi siroticu duscu moju u ruke millosergya tvoga: dopuſtimi plod odkuplyenya tvoga.

O dobri Isuse! usliscime: u prisvete Ranne tvoje sakrijme, nepripuſti, dase ra-

ſtavim

ftavim od tebe: od himbenoga neprijatelya braniime; sada k-tebi zovuime, date s-tvojima Svetim slavim u vike.

NACSIN

Smert dobrovolyno, i sveto primiti.

PRostiramse priklonitim serdcem prid Velicsanftvom tvojim Boxe moj najvechi Gospodine, Gospodine od xivota, i od smerti; od kogaje odregyeno svima jedan put umerti.

Klanyamse priponizno ovomu odregyenyu tvomu, i na zlamenye priduboko klanyanya prigibam glavu moju, i podlaxem pod udarac smerti od tebe odregyen: budi sveta volya tvoja; o daju sada izversno ispunim, kojojsamse toliko puta do sada suprotivio.

Buduchi daje ovo sveta volya tvoja o Boxe moj; je takojer, i moja; umerti xelim, i hochu: i dabi mogao neumerti, prosiobi smert od tebe za milloft, da prikaxem Velicsanftvu tvomu ono sctomi je najdraxje na svitu, to jeft ovi xivot moj.

Umerti hochu, da zadovolyim za grihe moje, i da na ovoj smertnoj poftelyici, kakono na oltaru Krixa moga, prikaxemse na posvetilisćte Pravdi tvojoj; koje dati ugodno bude, sjedinyujem s-doftojanftvih uniu-

raju-

rajuchega zame na Krixu Gospodina Isuker-
sta, Sina tvoga.

Umerti hochu, jerbosam toliko puta s-grisih mojih smert zasluxio: sarahnimi istom duscu, kojuje Sin tvoj s-pridragom Kervju svojom odkupio, a griscno tilo nekase za pedepsu ukopa, nogama gazi, i trune, zascto boje ugagyalo sebi: nekase od mene svi zaborave; jerbo ja xivuchi zaboraviosamse od tebe Boxe moj.

Umerti hochu, date veche neuvridim o Boxe moj! najveche dobro moje.

Umerti hochu; da slidim pridragoga Isukersta Spasitelya moga, koji je umro za lyubav moju.

Umerti hochu, da Veliesanstvu tvomu o Boxe moj! ukaxem podloxnost, poscteнye, i zafalnost za darove: da po smerti mojoj zadovolyim za grihe moje; za kojebi josc na drugomu svitu pokoru podnesti imao, da zadostojim, i zasluxim skradnyu onu millost.

Umerti hochu, da na sverhu moju najposlidnyu dogyem, za kojusam stvoren, i odkuplyen; da tebe Boga moga vidim lyubim, i uxivam u vike. Ah. xelimse s-ovim svitom rastati, i tebe viditi o neizmirno dobro! o pokoju dusce moje! o Boxe moj!

O Isu-

O Isuse za me umirajuchi proftert prid tobom molimte za prigorku smert tvoju udilimi milloft pravoga skruscenya, xivu viru, kripko uffanye, izversnu, i stalnu lyubav, pridobitje napaftih, usterplyenye u bolefti; i najposlidnu milloft u tvojoj lyubavi umerti.

Od ovoga csasa, do najposlidnyega xivuchi, i umirajuchi lyubim, i blagosivlyam tebe o Boxe moj. Xelim, i prosimte o Boxe moj! da u najposlidnyi csas, kojiche sverscitì xivot moj, od prixeftoke lyubavi uxexeno, i ranyeno serdce moje umre, i izgori.

Uzdisanye S. Jeronima Umirajuchega, i Propechje derxechega.

O Primilloftivi Isuse! kripofti moja, i uffanye moje! u koga virujem, u koga uffam, koga lyubim, i vazdachu lyubiti. Podajmi primoguchu ruku tvoju; budimi sada na pomoch, da s-ovoga svita srichno priminem.

Vecheje vrime, dase prah ovi, ovo tilo moje vrati u pervanyu zemlyu svoju, *od* kojeje poftalo; a dusca koja u tilu kao na stanyu biasce, dase povrati Bogu, i Stvoritelyu svomu.

Otvorimi vrata od xivota vicsnyega Gospodine! kojisi griscnikom Raj obechao, *kadasi*

dasi na Krixu kao razbojnik terpio. Ispuni obechanye tvoje.

Obazrise name, kao na razbojnika, kogasi na dervu od spasenya utiscio, i obradovao. Primime kakosi Mandalinu, i druge grisenike primio.

Kojati je korist Gospodine, ako u viesnyi ogany bacise ovu nevolynu od xestoke nemochi osuscenu slamicu? tebi je na slavu, i posctenye grihe oprostiti, i grisenika iz necsistoga blata u komu lexi podignuti.

Nie moguche Boxe dame ti odbiesc od sebe; jasam putt od putti tvoje, i Sin jednoga Otca, koji i mene brata tvoga u Evangyelyu imenujesc.

Nu ustani na pomoch brate moj, jerbosi primio csovicsanstvo moje; dame ucsinisc dionika Boxanstva tvoga. Dosclaje ona ura, kojusi csekao. Oslobodi od lavah paklenih duscicu ovu, kojusi s-tolikom lyubavju traxio.

Ustani xelyo, i lipoto, od rajskih vikovitih gorah, na koje hitim: neka millost najgye, i usliscan bude glas molitve moje prid obrazom Velicsanstva tvoga.

Pogledajme ovde putnika, na Jerikuntinskomu putu ranyena: pomillujme, i ozdravi; uzmime na Boxanstvena ramena tvoja.

Istrunuoje od nebogolyubnih riesih jezik moj, napunyenesu ispraſtnoſtjom ocsi moje, gledajuchi svit ovi: nisamse sluxio s razumom mojim; da promisclyam zakon tvoj. Od pete do glave nejma u meni zdravja, vas sam u jednu griscnu rannu ucsinyen.

O dobri Isuse! iz ovihje xillah Kerv protekla, dabise ja scnyome odkupio: Kerv ovu prikazujem tebi, za utisciti sercsbu tvoju; dame neodsúdisc u vicsnye muke, koje zasluxio jesam.

Jasam ono blago, s-tolikom prisvete Kervi cinom kuplyeno: jasam ona ovca izgublyena; vratiju o Paſtiru sladki, i pribroj k-onima, kojesu u ovcsarnici tvojoj.

Tisi obechao, u kojugodse uru skrusci griscnik, daga primiti, i zagerliti hochesc: evo ja dogyo vas xaloſtan, i skruscen zaradi grihah mojih! Ti ucsini sctosi obechao; jerbo ura ova, u kojojse kajem jeſt moja; nitimi je josc skracheno od pokore vrime.

Dogyi o Prilyubeznivi Isuse, da idemo u miſto od radoſti, i cvitnyak slave tvoje. Neodbijme, neodalecsise od mene; nisam doſtojan dase zovem sin tvoj; znadem ni sctanemanye dati neche biti neugodno, akolite Otca imenujem. O Otcse, o Otcse moj! s-ovim glasom slatkim zazivamte, dame puſtisc u ocsinſtvo kralyeſtva tvoga.

Me-

Molitva.

Kadase Nemocsniku u ruke svichja dade.

SVichja ova, po kojojse zlamenuje Svitlost svita Gospodin Isukerst neka prosvitli pamet tvoju, i neka uxexe serdce tvoje. Pogyi dusco Kerstjanska iz ovoga svita k-Zarucsniku tvomu Isukerstu, noseschi u ruci goruchu svichju, kojiteje na svitlost zvao. Svitlost pravde, i goruchi od lyubavi Boxje ogany, nekase neuterne u serdcu tvomu; nekaga csuva Duh Sveti.

Gospodine Isukerste! jurje vecser i nagnuoseje dan xivota moga. Ostani kod mene sada Gospodine. Sacsuvaj u serdcu momu svitlost od millosti, i plamen od lyubavi tvoje, da te poznadem, i virujem, dase u te uffam, da tebe lyubim. Ah virujem u tebe, i tebi; uffamse u tebe, lyubim tebe sa svim serdcem mojim. Ah nepripusti, da ostanem u tmini smartnoj; povedime na svitlost vicsnyu.

Uzdisanya Umirajuchega.

POmilluj Gospodine po velikomu millosergyu tvomu. Otcse Nebeski Boxe! smillujse meni; u ruke tvoje priporucsujem dusciu moju . . . Sinu Odkupitelyu svita Boxe, smillujse meni; u ruke tvoje priporucsujem duscu moju . . Dusce Sveti Boxe,

Ll 2 smil-

smillujse meni; u ruke tvoje priporucsujem duscu moju . . . Sveta Troico Jedini Boxe, smillujse meni; u ruke tvoje priporucsujem duscu moju.

Virujem u te, i tebi o Boxe moj! jersi ti neizmirna Mudrost, i vikovita Istina.

Uffamse u neizmirno millosergye tvoje o Boxe moj! jersi ti svemoguch, i priviran u obechanyu tvomu. Lyubimte sverhu sviuh stvarih o Boxe moj! jersi ti najveche, i neizmirno dobro.

Iz ove lyubavi kajemse o Boxe moj! za sve grihe moje; jerbosam najvechu, i neizmirnu Dobrotu tvoju uvridio.

Iz ove lyubavi prama tebi, merzim sa svom duscom, na sve grihe moje.

Iz ove lyubavi prama tebi, volim sada umerti; negoli tebe ikada uvriditi.

Isukerste Sinu Boxji! millostiv budi griscnoj dusci mojoj.

Od sagriscenyah mladosti moje, i od neznanyah mojih nespominajse Gospodine.

Neodbacime Gospodine od obraza tvoga, i nemojmi ucsiniti po grisih mojih.

O Isuse spasenye u tebe uffajuchih, jasam cina prisvete Kervi tvoje, kojusi za me prolio.

Verzi muku, i smert tvoju, megyu sud tvoj, i duscu moju.

Krebi

Ktebi o Isuse! xelim, k-tebi uzdiscem ukaximi obraz tvoj. Reci Isuse dusci mojoj: jasam Spasenye tvoje.

Jezus, Maria, Jozip! buditemi u pomoch; vami priporucsujem duscu moju: zarad vasce lyubavi, xelim terpiti, i umerti.

Mario Mati millosti, Mati od millosErdnosti! time od nepriatelyah braui, i sada na csas smerti primi.

Sveta Mario Majko Boxja! moli za me griscnika sada u vrime smerti moje.

Sveti Mihoilo Arkaugyele! branime u ovomu boju; da nepoginem na skradnyemu sudu.

Angyele Boxji, kojisi Straxanin moj, time prosvitli, esuvaj, ravnaj, i vladaj.

Smillujse meni; smillujtese meni vi, Sveti Pomochnici moji Sveti Jozipe, Sveti Disma, Sveti Kamilo, Sveta Barbaro!

Svi Sveti molite za me!

O Mario Majko prisladka! u millostivo krilo tvoje priporucsujem duscu moju.

O prilyubeznivi Isuse! u prisvete Rane tvoje priporucsujem duscu moju.

O Otcse nebeski, Otcse od millosergya u ruke tvoje priporucsujem duscu moju.

O Isuse! tebi xivem, tebi umiram; budi volya tvoja.

O Isuse moj! jasam xiv, i mertav tvoj.

JEZUS! MARIA! JEZUS!

PRIPORUCSENYE DUSCE.

GOspodine pomilluj, Isukerste pomilluj, Gospodine pomilluj.

Sveta Mario, Moli za nyega *illi* za nyu.

Svi Sveti Angyeli, i Arkangyeli, Molite za nyega.

Sveti Abele,
Vas Kor pravednih,
Sveti Abrame,
Sveti Ivane Kerstitelyu,
Sveti Jozipe,
Svi Sveti Patriarke, i Proroci,
Sveti Petre,
Sveti Pavle,
Sveti Andria,
Sveti Ivane,
Svi Sveti Aposctoli, i Evangyeliste,
Svi Sveti Ucsenici Gospodinovi,
Svi Sveti Mladinci,
Sveti Stipane,
Sveti Lovrincse,
Svi Sveti Mucsenici,
Sveti Silvestre,
Sveti Gergure,
Sveti Avgustine,
Svi Sveti Biskupi, i Ispovidnici,
Sveti Benedikte,
Sveti Francesko,

Moli za nyega. Molite za nyega.

Svi

Svi Sveti Misnici, i Puſtinyaci,
Sveta Mario Mandalino,
Sveta Lucio,
Sve Svete Divice, i Udovice,
Svi Sveti, i Svetice Boxje,
Milloſtiv budi, Proſti nyemu Gospodine.
Milloſtiv budi, Oslobodi nyega Gospodine.

Od Sercske tvoje,
Od pogibili smertne,
Od zle smerti,
Od mukah paklenih,
Od svakoga zla,
Od oblaſti djavaoske,
Za Porogyenye tvoje,
Za Krix i muku tvoju,
Za Smert, i pokopanye tvoje,
Za Slavno Uskersnutje tvoje,
Za Csudnovato Uzascaſtje tvoje,
Za Milloſt Duha Svetoga,

} Oslobodi nyega Gospodine.

Na dan sudnyi,
Mi griscnici, Tebe molimo, uslisci nas.
Da nyemu oproſtisc, Tebe molimo uslisci nas.

Gospodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.

Akoje blizu izdahnutja, govorise slidechja Priportuka dusce.

DIlise dusco Kerstjanska, s-ovoga svita, u imme Boga Otca Svemoguchega, kojiteje stvorio: u imme Isukersta Sina Boga xivoga, koji zate mucsen jest: u imme Duha Svetoga, koji ute uliven jest: u imme Angyelah, i Arkangyelah: u imme Pristolyah, i Gospostvah: u imme Poglavicah, i Oblastih Nebeskih: u imme Kripostih: u imme Kerubinah, i Serafinah: u imme Patriarkah, i Prorokah: u imme Svetih Aposctolah, i Evangyelistah: u imme Sveti Mucsenikah, i Ispovidnikah: u imme Svetih Koludarah, i Pustinyakah: u imme Svetih Divicah, i sviuh Svetih, i Sveticah Boxjih, danaska bilo u miru misto tvoje, i pribivanye tvoje u svetomu Sionu. Po istomu Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva.

BOxe millosерdni, Boxe dobrostivi, Boxe koji po mnosctvu pomillovanyah tvojih, grihe Pokornikom pomersujesc; i proscasti sagriscenyah krivine prosctenyem odpusctenya izpraznujesc, obazrise sverhu tvoga sluge N. (*illi sluxbenice tvoje*) i odpusctenye sviuh grihah svojih, sa svim serdca ispovidanyem prosechega uslisci. Ponovi

novi u nyemu millostivi Otcse, sctogodirje zemalyskom slaboſtju razasuto; illi sctogodirje djavaoskom privarom oskvernyeno, i jedinſtvu tila Cerkvenoga udo odkuplyenya prilucsi. Smillujse Gospodine evilenyu; smillujse suzam nyegovim, zasctobo drugoga nejma uffanya, nego u tvoje millosergye, na posvetiliscre tvoga pomirenya, primiga. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Priporucsujem tebe Svemoguchemu Bogu pridragi brate, *illi seſtro*; i onomu kogasi stvorenye pridajem: neka, kada doplatisc dug csovicsanski, po smerti; Stvoritelyu tvomu, kojiteje od gnille zemalyske stvorio, vratisc se. Izlazechu iz tila duscu tvoju Kor Angyeoski i oſtalih Svetih csete susrile, okruxile i primile. Prikazaose tebi obraz tihi, i radosni Gospodina nascega Isukerſta, koji odlucsio da megyu nyima, koji uz nyega stoje vazda pribivasc. Neznao ti niscta, scto strasci u tminah: uklonilase tebi sotona s-razbojnicih svojima. Smelese, i zastidile sve paklene vojske, i sluxbenici pakleni put tvoj zabraniti nesmilli.

Neka oslobodi tebe od muke Isukerſt, koji je zate propet bio: Neka izbavi tebe Isukerſt od vicsnye muke, kojiseje doſtojao

zate umerti. Neka namisti tebe Isukerst u srid Raja svoga; i megyu ovcsicami svojim neka tebe istiniti Pastir Isukerst poznade. On neka tebe od sviuh grihah tvojih odriesci, i ob desnu svoju u srichno stanye odabranih svojih postavih, daga gledasc, i uxivasc u vike vikah. Amen.

Molitva.

PRimi Gospodine slugu tvoga, u millo uzdanoga sebi spasenya od millosergya tvoga. ℟. Amen.

Oslobodi Gospodine duscu sluge tvoga (*illi sluxbenice tvoje*) od sviuh pogibilih paklenih, od zamcsicah muka, i od sviuh zalosti. ℟. Amen.

Oslobodi Gospodine duscu sluge tvoga, kakonosi oslobodio Enoka, i Illiju od opchjene smerti svita. ℟. Amen.

Oslobodi Gospodine duscu sluge tvoga, kakonosi oslobodio Noja od potoga, Abrama od rukuh Kaldejskih, Joba od mukah nyegovih, i ostale u staromu zakonu pravedne od razlicsitih nevolyah. ℟. Amen,

Oslobodi Gospodine duscu sluge tvoga kakonosi oslobodio Petra i Pavla iz tamnice. ℟. Amen.

I kakonosi priblaxenu Teklu Divicu i Mucsenicu tvoju oslobobio od triuh najve-

chih

chih mukah, takose dostoj osloboditi duscu ovoga sluge tvoga, i csini dase stobom veseli u blaxenstvu dobarah nebeskih.

℟. Amen.

Molitva.

PRiporucsujemo tebi Gospodine duscu sluge tvoga, i molimote Gospodine Isukerste Spasitelyu svita, da radi kojesi milloserdno na zemlyu snisciao, nyu u krilo Patriarkah tvojih uvedesc. Poznaj Gospodine stvorenye tvoje, ne od drugih bogovah stvoreno, nego od tebe samoga Boga xivoga, i istinitoga; jere nie drugoga Boga izvan tebe. Obveseli Gospodine duscu nyegovu prid licem tvojim, i nespominajse od starih nyegovih krivinah, kojeje probudila silla opakoga poxelyenya: premdaje sagriscio, niscta nemanye nie zatajao Otca, Sina, i Duha Svetoga, negoje virovao, lyubav Boxju u sebi imao, i Boguseje, koji je svaka ucsinio, virno klanyao.

Pomolimose.

SAgriscenya od mladosti, i neznanya nyegova molimote nespominajse Gospodine; nego po velikomu milloserdju tvomu spomenise od nyega u slavi svitlosti tvoje. Nekamuse otvore nebesa, i obvesele Angyeli.

li. U Kralyeſtvo tvoje slugu tvoga Gospodine primi. Neka primi nyega sveti Mihoilo Arkangyeo, koji je bio doſtojan biti Poglavica vojske nebeske. Neka dogyu prid nyega Sveti Angyeli Boxji, i odvedu ga u grad nebeski Jeruzolim. Neka primi nyega Sveti Petar Aposctol, komusu od Boga pridani klyucsi Kralyeſtva Nebeskoga. Neka mole za nyega svi Sveti i odabrani Boxji, da oslobogyen od uze tilesne, bude doſtojan prichi u slavu Kralyeſtva Nebeskoga, dopuſtivſcimu Gospodin Isukerſt, koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xive, i kralyuje, u vike vikah. Amen.

Tri korisne molitve s-trima Ocsenascih, i Zdravim Mariam za umirajuche.

Gospodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj. *Otcsenasc, i Zdrava Mario.*

Molitva.

GOspodine Isukerſte, za prisveto tvoje smertno hervanye, i molitvu, kojomsi za nas molio na gori Maslinskoj, kadano se ucsini znoj tvoj, kakono kaplye kervi tekuche na zemlyu; molimte da mnosctvo znoja tvoga kervavoga, kojegasi radi tuge i xalosti vello priobilno za nas prolio: do-

stojse

stojse prikazati Bogu Otcu Svemoguchemu protiva mnosctvu grihah ovoga sluge tvoga (*illi sluxbenice*) N. i oslobodi nyega u ovo vrime, i na csas smerti, od svakih mukah, i tugah, kojese boji daje dostojan za grihe svoje: koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc Bog u vike vikah. Amen.

Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj, Gospodine pomilluj. *Otcsenasc, i Zdrava Mario.*

Molitva.

GOspodine Isukerste, kojisise za nas umerti dostojao na Krixu, molimote da sve gorkosti mukah, i mucsenyah tvojih, kojesi za nas nevolyne griscnike podnio na Krixu, a navlastito u ono vrime, kadaseje prisveta dusca tvoja rastavila od prisvetoga tila tvoga, dostojse prikazati Bogu Otcu Svemoguchemu za duscu tvoga sluge tvoga (*illi sluxbenice*) N.; oslobodi nyega u ovi csas smerti nyegove, od svih mukah, i tugah, kojihse boji, da je dostojan za grihe svoje. Koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc Bog u vike vikah. Amen.

Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj. Gospodine pomilluj. *Otcsenasc, i Zdrava Mario.*

Mo-

Molitva.

GOspodine Isukerste, kojisi po usta Proroka rekao: u lyubavi vicsnyoj oblyubiosam tebe; zatosam pritegnuo tebe smillujuchise tebi: molimte dase dostojisc istu lyubav tvoju, kojateje s-nebesah na zemlyu pritegnula za priterpiti gorkosti od sviuh mukah, prikazati Bogu Svemoguchemu za duscu ovoga sluge tvoga (*illi sluxbenice*) N. oslobodi nyega od sviuh mukah, i xalostih, kojese boji, daje dostojan za grihe svoje: sarahni duscu nyegovu u ovi csas izascastja nyezina. Otvori nyemu vrata od xivota, i csini dase veseli sa Svetimi tvojimi. I ti primillostivi Gospodine Isukerste, kojisinas odkupio priplemenitom Kervju tvojom, smillujse dusci ovoga sluge tvoga; i dostojse uvesti ju u vazda narescena, i ugodna mista od Raja, da xive stobom u lyubavi nerazdilyenoj, kojase od tebe, niti od odabranih tvoji nikada nemore razdiliti. Koji s-Otcem, i s-Duhom Svetim xivesc, i kralyujesc Bog u vike vikah. Amen.

Molitva Blaxenoj Divici Marii.

O Mario Sveta Bogorodico, Utocsiscete griscnikah, i sviuh razcvilyenih Uticscitelyico! pomozi slugu tvoga u ovoj najvechoj potribi; one milloserdne ocsi na nyega

ga obrati; ukaximu prisladko lice tvoje, i po kripofti prisvetoga Krixa, od sviuh nepriatelyah oslobodi nyega. Izbaviga od svake stiske, straha, i tuge; da pomoxen molbami tvojim, u serdcu izversno skruscen, doftojan bude gledati tihi obraz Isukerfta Sudca, i nyemu s-tobom u vike falu uzdavati. Spomenise od millosergya tvoga, o Majko od millosergya! spomenise, dasi Majka Boxja poftala; da tr po millofti tvojoj grisenike pomaxesc. O Majko Pomochnico umirajuchih, ukaxi Sinu tvomu persa, s-kojimsiga doila; doftojse biti u pomoch ovomu slugi tvomu, primi duscu nyegovu u ruke tvoje, i Sinu tvomu prikaxi.

Uzdisanya Najposlidnya.

KLanyamtise ô Boxe jedini, xivi, iftiniti. Virujem u te o vikovita Istino.

Uffamse u te o neizmirno millosergye.

Lyubim tebe sverhu sviuh stvarih zaradi tebe o najvecha, i neizmirna dobroto.

Gospodine! kajemse iz lyubavi tvoje, dasamte pridragoga Boga uvridio. Nechute nigda uvriditi.

Isuse! Sinu Davidov smillujse meni!

Gospodine u ruke tvoje priporucsujem duscu moju.

Ne-

Ne moja o prislatki Isuse, nego tvoja volya neka bude.

Ovde xexi, ovde sici, ovde neprosti, dami u vike oprostisc.

Isuse! budimi Isus, i spasime.

JEZUS MARIA JOZIP.

Majko Boxja! spomenise od mene.

Sveti Angyeli Boxji braniteme.

Svi Sveti, i Svetice Boxje molite za me.

Gospodine Isuse! primi duscu moju.

JEZUS, JEZUS, JEZUS!

Kudase odili dusca od tila.

POmozite Sveti Boxji, susritite Angyeli Gospodinovi, primajuchi duscu nyegovu (*nyezinu*:) Prikazujuchi nyu prid lice Priviscnyega.

℣. Primio tebe Isukerst, koji je zazvao tebe, i u krilo Abramovo poveli tebe Angyeli.

Primajuchi duscu nyegovu, prikazujuchi nyu prid lice Priviscnyega.

℣. Pokoj vicsnyi daruj nyemu Gospodine.

℟. I svitlost vicsnya svitila nyemu. Prikazujuchi nyu prid lice Priviscnyega.

Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj, Gospodine pomilluj. *Otcsa nasc.*

℣. I neuvedinas u napast.

℟. Da izbavinas odazla.

℣. Po-

℣. Pokoj vicsnyi daruj nyemu Gospodine.

℟. I svitlost vicsnya svitila nyemu.

℣. Od vratah paklenih.

℟. Izbavi Gospodine duscu nyegovu.

℣. Da pocsine u miru. ℟. Amen.

℣. Gospodine uslisci molitvu moju.

℟. I vapaj moj, da ktebi pride.

Misnik. Gospodin svami.

℟. I s-Duhom tvojim.

Pomolimose.

TEbi Gospodine priporucsujemo dusca sluge tvoga, da priminuvsci s-ovoga svita, tebi bude xiviti: i kojeje po slabosti lyudskoga opchjenya grihe ucsinio, ti oprosctenyem primilloserdnoga pomillovanya otari. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

ISTOMACSENYE OBICSAJAH.

Kojise csine oko mertvaca, i u vrime Pokopanya.

Pitanye. Jesuli ovi obicsaj fale vridni? *Odgovor.* Jesu jerbo zlamenuju bogolyubnost pravovirnih.

Pit. Zascto, kadase odili dusca od tila, zatvorajuse ocsi, i usta mertvacu? Odg. Ne samo zato jerboje ruxno gledati otvorena, nego za zlamenovati, dasu chuchenya tilesna svoj posao sverscila; i dase od onoga csasa otvaraju chuchenya dusce po

kojim uffamose da Boga u vicsnyemu blaxenstvu vidi, i uxiva. Od ovoga obicsaja spominyase Dionisio Aleksandrinski.

Pit. Zasctose tilo mertvaca pokriva bilim platnom? Odg. Za zlamenovati csiſtochju dusce, s kojim, uffamose: daje s-ovoga svita poscao; i lipotu rajsku, u kojuje doscao. Od ovoga obicsaja staroga spominyase Prudentio, i oſtali.

Pit. Kojaje koriſt od zvonyenya, od velika sprovoda, od rodbine poruscene, i u cerno obucsene, od goruchih svichjah, i oſtalih obicsajah? Odg. Jeſt ova zasctobose sva ova naminyuju, illi doiſto imajuse naminiti na posctenye Boxje, i prikazuju Bogu za pokoru grihah, koju pokojni josc morebiti, duxan je podneſti. Po iſtih ovih dillih oni kojisu xivi, ukazuju viru, i uffanye od uskersnutja tilesah, koja ovako posctuju, uffajuchise dache u vicsnyu slavu jedan put uskersnuti.

Pit. Scto zlamenuje cerna odicha rodbine? Odg. Zlamenuje lyubav prama pokojnomu; i xaloſt koju chuti zarad smerti nyegove; i takojer pokoru prikazanu Bogu za duscu pokojnoga. Zascto svuchi odichu svitlu, i obuchi cernu jeſt obicsaj pokornika; zatő akoje takav u stanyu milloſti illiti brez smertnoga griha, more zasluxiti sebi uzmaloxanye milloſti, i za grihe pokojnoga zadovolyiti.

Pit. Jelli koja koriſt od sprovoda? Odg. Jeſt velika; zasctobo oni koji mertva sprovode, csine dillo od millosergya Bogu priugodno; po komu zasluxuju sebi milloſt, a pokojnomu odpuscenye pokore vrimenite, ako za nyega ovo dillo od millosergya prikaxu. Cerkveni pako sluxbenici, i Redovnici, josc vechma korisni jesu; jerbo molitve od Cerkve naregyene pivaju, blagosivlyaju, kade, i druge obicsaje csine: i kolikoje nyih viscje, toliko vechma pomaxu duscu, jerbo svaki ova csinechi za pokoru nyezinih grihah zadovolyiti more. Bilixiti ovdi valya; da oni kojisu u smertnomu, nemoga

gu niscta mertvomu koristiti; jerbo nemogu zadovolyiti za nyega, buduchi da nisu u millosti Boxjoj.

Pit. Jelli koja korist, sctose razdilyuju svic e Redovnikom, Bratinstvom; alli sctogodi d de e ubozim? *Odg.* Jest, kakono i od drugih dobrih dillah, alli lemozine. Takogyer, kakoje recseno mertvac postaje dionik molitavah, i onoga truda, koga imadu sprovodechi nyega.

Pit. Zasctose zvomi za mertve? *Odg.* Da pravovirni probudese na molitvu za duscu brata mertvoga; dase spomenu od smerti, i misle: danas nyemu, a sutra meni.

Pit. Jelli koja korist mertvomu od zvonyenya? *Odg.* Jest, kakono, i od drugih dillah, kojaje nacedio pokojni prie smerti. Korist pako ova dolazi od lemozine, kojase na Cerkvu, illi Cerkvenim Sluxbenikom daje, dolazi takojer ova korist od bogolyubnih mislih, kojese probugyuju u serdcu xivih po zvonenyu; dase od smerti spomenu, i mole za mertve.

Pit. Jelli dakle fale dostojna briga za ukopati mertve? *Odg.* Jest, i zato Tobiu Sveto Pismo fali, koji je mertve ukapao.

Pit. Imali sada u novomu Zakonu Cerkva brigu na ukopanye? *Odg.* Ima, i zatosu stanovita mista odrogyena, i blagosovlyena, u kojihse pravovirni ukapati imaju.

Pit. Zasctosu ova mista, koja grobje zovemo, odregyena za ukopanye pravovirnih? *Odg.* Da kojisu zajedno xivili u jednoj kuchi to jest Cerkvi, zajedno takogyer mertvi pocsivaju.

Pit. Zasctosu grobja blizu Cerkve? *Odg.* Da prolazechi spomenu e od svoje smerti; i od istih mertvih, dajih navlastito priporucse Bogu, i Svetim; na kojih poscтenye jesu Cerkve podignute.

Pit. Zasctose jedni xele u Cerkvi ukopati? *Odg.* Da postanu dionici Misah, i molitavah, kojese csine u Cerkvi: da po molitvah onih Svetih,

na kojihsu posctenye Cerkve podignute, pomoxeni budu. Daje josc uzrok Sveti Gergur Papa; zasctobo gyavli, kojise ukazuju u prilici csovika, nemoguse sluxiti s-onima tilesih, koja u Cerkvi pocsivaju. Zato je doftojna fale xelya ukopatise u onih Cerkvah, u koje viscje puka dolazi, viscje Misah govorise, i vechaje bogolyubnoft, zasctobose po Misah, i po molitvah mertvi mlogo pomaxu.

Pit. Kakavje obicsaj bio u perva vrimena ukapati Mucsenike, i pravovirne? Odg. Bioje s-procesionom, s-goruchim svichami, s-pismami Redovnikah, i iftoga puka.

Pit. Zasctoje mertvo tilo tolikoga posctenya vridno? Odg. Zato. 1. jerboje pomoglo duscu, da Raj nebeski zasluxi. 2. jerboje na svetomu kersctenyu, krizmom, i svetim ulyem pomazano. 3. jerbose uffamo, da kako trudilo jeft s-duscom, takoche i primiti plachju, kada slavno uskersne, lipsce i svitlje od iftoga sunca.

Pit. Zasctose daje zlamenye zvonom za ukopanye? Odg. Zato, da za mertvoga, kakoje ozgor recseno molimo; i dase spomenemo, od Angyeoske trublye, kojache zvati mertve na sud, kakono zvono mertvaca zove u grob.

Pit. Zasctose prid mertvacom krix nosi? Odg. Na zlamenye, daje pokojni pod barjakom krixa na ovomu svitu vojevao; krixe, i nevolye dobrovolyno podnosio; i zato molimo, da doftojanftvah krixa dionik poftane.

Pit. Sctonam napominya maramica, illi rucsnik, kojise na krix mechè? Odg. Napominya; da csovik niscta od dobarah ovoga svita neche sobom poniti; nego drugim oftavlya morebiti nezafalnim, blago s-trudom stecseno po komu lemozinu, i druga dobra csinechi mogaobi bio u xivotu krunu u nebu zadobiti.

Pit. Zascto grob, i mertvaca sckropimo svetom vodom? Odg. Ne za odpuscteny malih gri-

hah, nego za zlamenovati, daje pokojni bio po vodi Svetoga Kersctenya od iftocsnoga griha ocsisceten: u vrime Aposctolah kako pisce Dionisio bioje obicsaj pomazati mertvaca posvechenim ulyem, za zlamenovati, daje pokojnih po millosergyu Boxjemu pomazan.

Pit. Zascto josc grob, i mertvaca sckropimo? Odg. Za odagnati duhove necsiſte, dase nesluxe oni s-koſtih mertvih, kojechese s-pravovirnom duscom na dan sudnyi sjediniti; i takojer da po molitvah Cerkvenih nad onom vodom izgovorenih pomognese dusca, kako ucsi *Tarlot.*

Pit. Zascto mertvo tilo tamjanom kadimo? Od. Za odagnati duhove necsiſte; i za zlamenovat, dase molitve nasce za duscu mertvoga, kako tamjan, k-priſtolyu Boxjemu uprave.

Pit. Zasctose josc posckroplyenyem, i kadenyem sluximo? Odg. Za ukazat Bogu posctenye po mertvih; kojih uda, virujemo, dasu bila Cerkva Duha Svetoga. *Durand.* Obilazenye pako oko groba, sckropechi, i kadechi, zlamenuje; da kakono u ſtaromu Zakonu pod Josuom Vojvodom, kadabi Duhovnici grad Jeriko obilazili, upadosce zidovi; tako po niki nacsin po molitvah, i svetih obicsajih, otvorichese stine Purgatoria, da oslobogyene dusce izigyu uxivati Raj nebeski. *Roa.*

Pit. Zascto svitbe uxixemo? Odg. Za zlamenovati, da dusce mertvih xivu; i da pokojnik svitloſt vire, kojuje na svetom Kersctenyu primio, jeſt do smerti sacsuvao; i sa svitloſtjom milloſti priminuo, xelecsimu svitloſt slave; i zato govorimo: *I svitloſt vicsnya svitila nyemu.*

Pit. Jelli priſtojno placsuchi mertve xaliti? Od. Jeſt s razlogom, ovoboje naravno, da priately priatelya xali: alli i ovoje verlo nedoſtojno, sa svim glasom u kuchi, illi putem kada mertvaca nose, a osobito u Cerkvi vikati, i narikati. Na takove Plakavice, i Narikusce, Sveti Ivan Zlatouſtni karase,

kao na Neznaboxice, koie nisu niscta znale od uskersnutia do castoga, dachemose jedan put opet xivi sastati. Ovi, alli ove moglibi veliku korist dusci ucsiniti; da podloxivsci volyu svoju volyi Boxjoj, o. u bolest serdca, za duscu mertvoga bi prikazali: i za nyu molili; a ne jaukanyem svojim moleche smetali, osobito pako u Cerkvi, kojojse kako Kuchi Boxjoj s-ovom vikom neposctenye csini.

Pit. Sctose imamo ucsiti iz Istomacsenya oviuh Obicsajah Cerkvenih? *Odg.* Imamo, *pervo*, dase neoblinimo sadruxiti, i sarantiti tilesa mertvih; a osobito onda, kada umre koja sirota, i mucsnose najgye, kojicheju do groba doniti, i ukopati. Ovakvu sirotu pomochi, jest dillo od millosergya, kojeche Gospodin Bog millosergyem svojim obilato vratit. *Drugo* Imamose ucsiti: kada nemochnik naregyuje, kakose ukopati xeli; dase nahodi u millosti Boxjoj, i neka negleda na izprazno posctenye sprovoda, nego procinyujuchi, kakoche biti na korist dusce; neka sva kolika naredi po odlukah ozgor recsenih. Po isti nacsin koji mertvaca *sadruxuju*, i rodbina, kojase u cerno oblacsi, nekase spomene od odlukah ozgor zabilixenih.

Recsenoje, da dilla oniziuh, kojisu u smertnomu grihu nahode, nisu nikakove vridnosti prid Bogom, zasctobo niti scto zasluxiti, niti Pravdi Boxjoj zadovolyiti mogu. Alli neslidi iz toga, da oni ostave dobra dilla postove, molitve, lemozine, pokore, i ostale bogolyubnosti; zasctobo premda csinechi ova nezadobivaju millost posvechujuchu; ni slavu Nebesku; niti mogu zase niti za mertve zadovolyiti Pravdi Boxjoj; nisctanemanye mogu isprositi od Boga ne samo dobra vrimenita, kakonoje blago, zdravje, sricha u poslovih; nego takogyer, i darove duhovne, s-pomochju nyihovom dignutise lasnie od grihah, i ovako postati podobni, da i za mertve Bogu zadovolyno ucsine. Mogu takogyer, premdase nahode u grihu smertnomu, drugim do-

bro

bro isprositi, da navlastito Gospodin Bog probudi serdca pravednih na dobra dilla, i naminyenye Prosctenya za mertve. Bilixi ovde, dasu tri ploda svakoga dobra dilla. *Pervi* jest *zasluxenye* millosti i uzmloxanya slave Nebeske. *Drugi* plod jest *zadovolynost*, po kojoj zadovolyno csinimo za pokoru grihah nascih. *Trechi* plod jest *isproscenye* po komu dobivamo, scto od Boga prosimo. Da csovik zasluxi, alli zadovolyi, od potribeje daje u millosti Boxjoj; a da scto isprosi nie od potribe dase nahodi u millosti Boxjoj; jerbo isproscenye naslanyase na neizmirnu dobrotu Boxju, i millosergye a ne naslanyase na dobrotu onoga koji prosi, premda i ona za isprositi mlogo pomaxe.

❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋❋

BOGOLYUBNOST

ZA DUSCE U MUKAH OCSISTENYA.

§. I. *Duxnost, i Nacsin pomochi dusce Mertvih.*

Misli, da csujesc duscicah u tamnici ognyenoj cvilechih tuxan, i xalostan glas smillujtese meni! smillujtese meni, vi barem priatelyi moji! Smillujse sinko Otcu: smillujse kcherce Majci tvojoj! toliko veche godinah u ovih prixestokih mukah gorim; a tise ni nespominasc od mene. O vi! koji strudom nascim skuplyeno dobro uxivate; koji u kuchi nascoj pribivate, smillujtese nami, i barem xestinu ovoga ognya, i muke oblakscajte. Smillujtese Kerstjani nasca u Isukerstu Bracho! zaklinyamo vas imenom Gospodina nascega Isukersta, smillujtese!

Na ovi nacsin dusce mertvih, ukazujuchise xivim, jesu cvilile, i vapile; i zato buduchi da one pomoch od nas iscu, nastojmo jih pomochi. Nemojmo szciniti, akoli scto ucsinimo za nyih; da ono samo od dobre volye csinimo; jerboje ovo duxnost nasca ukazati nyima lyubav, koju moxemo, nesamo domachim, nego i ostalim. Svi jesmo Brachja, i Sestre u Isukerstu, svi jednoga Boga Otca, svi jednu Mater Cerkvu imamo. Duxnismojim dakle ukazati ovo dillo od millosergya, zasctobosu nasca Bratchja, nasci isketnyi, a osobito jerbosu u velikoj potribi, velike muke terpe; a nemoguse sama pomochi.

Dillo ovo od millosergya jest i nami korisno. Oslobogyene srichne one dusce, nechese od nas zaboraviti; vrachaju lyubav ukazanu, kako svidocsi S. Katarina od Sienne govorechi; daje primloge darove, po proscnyi duscicah, kojeje pomogla, primila od Boga.

Mlogostrukim pako nacsinom moremo Dusce pomochi; kakonoje Molitva, Post, i pedepsanye *ti*la, lemozina, prikazanye Oprosctenya za nyeh; alli kakoje recseno od potribe jest; dase nenahodimo u smertnomu grihu; zasctobo, buduchi da Bog griscniku zarad nyegovih molitavah, neprascta dug nyegovih grihah kakochese pouffati, dache zarad nyegovih molitavah drugomu dug nyegov oprostiti? Najkorisnii pako nacsin od pomochi, jest Sveta Misa.

Oduvud slidi, da svaki duscam onim pomoch dati more; ako nemore jednim, more drugim ucsinom, nepripustivsci nigda dneva, dase od nyih nespomene, na priliku govorechi Litanie Lavretanske, gdi namisto: *Moli za nas*; valya rechi: *moli za nyega*, alli *za nyu*. More pomochi pokraj grebja igyuchi, govorechi onu molitvicu: *I virnih dusce po millosergyu Boxjemu, da pocsivaju u miru.* More pomochi dragovolynim usterplyenyem truda,

xalne

zalne riesiee, zime, vruchine, xegye, i svake nevolyice uzdahnuvsci: *O Gospodine Isukerste! xelim pomochi duscu N., akoje u Purgatoriu; neka molimte po dostojanstvu muke, i smerti tvoje, za nyuevo usterplyenye primlyeno bude,*

§. 2. *Nacsin pomochi po Svetoj Misi.*

Recsenoje, da najkriposnii nacsin pomochi Dusce Mertvih, jest za nyih govoriti Svetu Misu, alli csiniti, dase govori; jerse u nyoj prikazuje Tilo, i Kerv Gospodina Isukersta, to jest on isti Otcu Svemoguchemu dar najugodnii. Zato premda i nasca dobra dilla, molitva, post, i ostala uzimaju svoju vridnost od dillah, i zasluxenyah Isukerstovih, nemogu biti tako draga Bogu, kao Sveta Misa. Ktomu, kakoje recseno, akoje tko u smertnomu grihu nyegova molitva, i ostala dobra dilla nemogu zadovolyiti za duscu mertvoga; a more Sveta Misa, premdabise Misnik u smertnomu grihu nahodio, jer kakoje kazano u Istomacsenyu Svete Mise, Misa neuzima vridnost od dobrote Misnika, buduchi da je Isukerst Poglaviti Misnik, koji sebe po rukuh Misnikah Bogu prikazuje.

Kolikoje pervo moguche, tolikoje korisnie, dase sveta Misa govori. Obicsaj pako osobiti ima Mati Cerkva u govorenyu Misah za mertve. Osim onoga dneva kada tko umre, illise ukoga, obicsaje govoriti Misu dan trechi, brojechi od dneva ukopanya, dan sedmi, dan trideseti. Trechi dan na uspomenu trechega dana Uskersnutja Isukerstova. *Klement.* illi kako sczini *Durando*, damuse oproste grisi ucsinyeni misclyenyem, govorenyem, i csinyenyem.

Sedmi dan obicsaje Cerkva govoriti Misu, zasctobo sedmi dan, kako veli S. Ambrosio zlamenuje pokoj vicsnyi; *Durando* pisce, da ovi obicsaj

ima svoj pocsetak od Jozipa Staroga Zakona, koji je u Egyiptu sedam danah plakao Otca svoga Trideseti dan govorise Misa, zasctoboie Isukerst kersten godine tridesete *Alcuin*. Illi kako on govori, zasctobochemo mi u ovoj godiscnoj dobi uskersnuti; illi kako govori *Hugo*, zasctoboje puk Izraelski plakao Mojsiu, i Aarona trideset danah. Na ovu odluku morebiti, odredioje Sveti Gergur Papa; dase govori trideset Misah za mertvoga, i od nyegase zovu Mise Gergurevske. Obicsaje josc Sveta Mati Cerkva Misu Svakolitnu govoriti za mertvoga, to jest svako lito, u koji je dan priminuo; da kakoje Svetim oni dan na slavu, tako mertvim bude na oslobogyenye. Korisnoche biti; da oni, koji ove svakolitne Mise naregyuju, narede na ovi nacsin, da kada nyima oslobogyenim nebude potribita sveta Misa, namine, i odlucse za drugoga.

Najkorisniche biti, ako tko ucsini, dase Misa govori za mertvoga, na Otaru, od S. Otca Pape darovanu millostju ovom, dase dusca oslobodi od mukah Ocsistchenya; buduchi dase viscje neplachja, nego kolikobi platio dase na drugomu Otaru govori.

Procinyujuchim najvechu korist Svete Mise za dusce mertvih ocsitoje, dasu vridni pokaranya oni, navlastito Sellyani, koji ako plate zajednu Misu, szcine dasu svoju duxnost podpuno ispunili. Takoli drug tvoj, koji je s tobom toliko godinah trudio, i koga trud ti sada jidesc, i piesc, nie viscje zasluxio? Nie zasluxilo ono nevolyno pastircse, igyuchi za marvom po blatu, po kisci, i zimi, kadasi ti u vruchoj sobi sidio? o nemillost! o necsovicstvo! Takochese i od tebe, akoli josc srichan u Purgatoriu dogyesc, tvoji domachi spomenuti.

Najposli ovde bilixiti imamo, da akose govori u Litaniah oni redak Cerkveni: *Od vratah paklenih*, nerazumiese misto duscah prokletih, nego misto pod zemlyom, to jest Purgatorio; kakono u Virova-

rovanyu govorechi: *snigye nad pakao* razumiese drugo misto pod zemlyom, to jest Limbo. Na prilicsni nacsin imase i ona molitva razumiti prid prikazanyem Hosctie. *Oslobodiih od mukab paklenih*, to jest od mukah Purgatoria; zasctoboje isti ogany u paklu, i u Purgatoriu, i tako xestok. *Od dubokoga jezera* to jest: od duboke tamnice Purgatoria. *Oslobodijih od ustah lava, nekajih neproxdre pakao*, to jest: oslobodijih od onih mukah, koje nyih stischu, kako cselyusti lyutoga lava; nekajih veche nederxi zatvorene jama one duboke tamnice. *Neka nepadu u tminu*, ovoche rechi: Nedopusti, da posli prikazane ove Mise, u onoj tavnoj tamnici mucsese, kako dabi opet iz nova imali terpiti. *Nego Zastavnik Sveti Mihoilo, nekajih prikaxe na svitlost svetu.* Ovoche rechi: Ucsini, da po ovomu Posvetilisctu podpuno zadovolye Pravdi Boxjoj; i da sa svim ocsistchene, Sveti Mihoilo prikaxe u Kralyestvu Nebeskomu. Ovako razumiuchi a Molitvu slidechu govori:

Molitva.

GOspodine Isukerste Kralyu slave, oslobodi dusce sviuh pravovirnih mertvih, od mukah paklenih, i iz dubokoga jezera. Oslobodijeh od cselyustih lava, dajih pakao neproxdre; da neupadu u tminnu: nego neka Sveti Mihoilo nye vodi na svitlost svetu, kojusi odavna obechao Abrahamu, i kolinu nyegovu.

Lita-

Litanie za Mertve.

GOspodine pomilluj, Isukerſte pomilluj, Gospodine pomilluj.

Isukerſte esujnas. Isukerſte usliscinas.

Otcse Nebeski Boxe, pomilluj dusce virnih mertvih.

Sinu Odkupitelyu svita Boxe, pomilluj dusce virnih mertvih.

Dusce Sveti Boxe, pomilluj dusce virnih mertvih.

Sveta Troico Jedini Boxe, pomilluj dusce virnih mertvih.

Sveta Mario, }
Sveta Bogorodico, }
Sveta Divo Divicah, } Moli za nye.
Sveti Mihoile,
Sveti Angyeo Straxanine,
Svi Sveti Angyeli, i Arkangyeli,
Sveti Ivane Kerſtitelyu,
Sveti Jozipe,
Svi Sveti Patriarke, i Proroci,
Sveti Petre, } Molite za nye.
Sveti Pavle,
Sveti Andria,
Sveti Ivane,
Svi Sveti Aposetoli, i Evangyeliſte,
Svi Sveti Ucsenici Gospodinovi,
Svi Sveti Mladinci,
Sveti Disma,

Sveti

Sveti Stipane,
Sveti Lovrincse,
Svi Sveti Mucsenici,
Sveti Gergure,
Sveti Ambrosio,
Sveti Avgustine,
Sveti Jeronime,
Svi Sveti Biskupi, i Ispovidnici,
Svi Sveti Naucsitelyi,
Sveti Benedikte,

Moli za nye.

Sveti Francescko,
Sveti Ignacio,
Sveti Saverio,
Svi Sveti Misnici, i Levite,
Svi Sveti Redovnici, i Pustinyaci,
Sveta Anno,
Sveta Mario Mandalino,
Sveta Lucio,
Sveta Barbaro,
Sve Svete Divice, i Udovice,
Svi Sveti, i Svetice Boxje,

Molite za nye.

Millostiv budi, Oprosti nyima Gospodine.
Millostiv budi, Uslisci nye Gospodine.
Od svakoga zla, Oslobodi nye Gospodine.
Od sercsbe tvoje, Oslobodi nye Gospodine.
Od priosctre pravde tvoje, Oslobodi nye.
Od tuge, i xalosti, Oslobodi nye Gospodine.
Od tmine, i xestokoga ognya, Oslobodi.
Od svake pedepse, i muke, Oslobodi nye.

Za

Za Krix, i muku tvoju, Oslobodi nye Gospodine.
Za Neprocinyenu Kerv tvoju, Oslobodi nye.
Za Pet prisvetih Rannah tvojih, Oslobodi.
Za Smert, i pokopanye tvoje; Oslobodi.
Za Xalosti Majke tvoje, Oslobodi nye.
Mi griscnici, Tebe molimo uslisci nas.
Da Roditelye, Rodbinu, i Dobrocsinitelye nasce od mukah Ocsisctenya oslobodisc,
Da zapuscenim duscam, od kojihse mallo tko spominya, zasluxene muke oblakscasc.
Da dusce Bratche, i Sestarah nascih u vicsnye Blaxenstvo, millostivo primisc.
Da svim virnim mertvim pokoj vicsnyi dopustisc,
Sinu Boxji,
} Tebe molimo uslisci nas.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita; daruj nyima pokoj.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita; daruj nyima pokoj.
Jagancse Boxji, koji odnimasc grihe svita; daruj nyima pokoj vicsnyi.
Isukerste csuj nas. ℟. Isukerste uslisci nas.
Gospodine pomilluj, Isukerste pomilluj; Gospodine pomilluj.

Otcse nasc.

℣. I neuvedinas u napast.
℟. Da izbavinas odazla.
℣. Iz mukah od Ocsistenya.
℟. Izvadi Gospodine dusce nyihove.
℣. Gospodine uslisci molitvu moju.
℟. I vapaj moj, da ktebi pride.

Pomolimose.

SVemoguchi Boxe Dilitelyu oprosctenya, i Lyubitelyu csovicsanskoga spasenya; millosergye tvoje prosimo; da ove skupsctine Bratchu, i Sestre, Rodbinu, i Dobrocsinitelye, kojisu s ovoga svita priminuli, po prosenyah Blaxene Marie vazda Divice, i sviuh Svetih tvojih, od mukah Ocsistenya oslobodise; i u vicsnye Blaxenstvo unichi dopustise. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Molitva druga.

GOspodine Isukerste, primillostivi svita Odkupitelyu, u tvoje prisvete Ranne priporucsujemo tebi dusce sviuh virnih, mertvih: a osobito dusce Bratche, i Sestarah Skupsctine ove, i dragih starjih nascih, koje po pravednomu sudu tvomu jose terpe, i od nas morebiti pomoch csekaju. Molimote Gospodine za prigorku muku tvoju, kojusi na Krixu podnio, a osobito onda

kada.

kadaseje priplemenita dusca tvoja dilila, od blagosovlyenoga tila tvoga: molimote za priveliku tugu, i bolesti prixalosne Majke tvoje smillujse ubogim duscam onim, da postanu dionice muke, i smerti tvoje, nascih molitavah, sluxbe, i prosctenyah nascih; prikaxi o Jagancse Neosquernyeni, koji odnimasc grihe svita, ovo danascnye Posvetilisćte Svete Mise Otcu Nebeskomu, da po nyemu od zasluxenih mukah oslobogyene, tebe u Kralyestvu Nebeskomu izversnje fale, i slave s Otcem, i Duhom Svetim, u vike vikah. ℟. Amen.

℣. Pokoj vicsnyi daruj nyima Gospodine.

℟. I svidost vicsnya svitila nyima.

℣. Da pocsivaju u miru. ℟. Amen.

PISMA

Kojase govori na Misi za Mertve.

DAn od sercsbe, strahoviti
Danche vas svit ognya sillom
U pepeo obratiti;
Kaxe David sa Sybillom.
Kolikiche tu strah biti?
Kada Sudac dogye; svaka
Za potanko razviditi,
Misli, ricsi, dilla opaka.

Trublya csudan glaszche dati,
Po grobovih svita svega;
Prid pristolye Sudca zvati,
Dase skupe svi prid nyega.

Csudichese narav ista,
I smert; kadse digne gori
Iz ukopnog svaki mista;
Da na sudu odgovori.

Knyigachese otvoriti,
U kojojche sviuh lyudih
Upisana dilla biti;
Dase iz nye vas svit sudi.

Sudac dakle strascni, kada
Sidne, na svidloche dochi
Sve potajno: niscta tada
Brez pedepse neche prochi.

Sctochu tuxan onda rechi?
Koga molit Pomochnika?
Kadche strah bit tu stojechih
I pravednih pokornikah.

Kralyu strascnog Velicsanstva!
Koji csinisc nas spasene;
Vrutche sviuh dostjanstvah,
I millostih, spasi mene.

Spomenise, dasam tvoga
Ò Isuse! uzrok puta;
Dame tvoja, nevolynoga
Nepogubi Pravda lyuta.

Traxechime ti u trudu
Razpeosi mucsen ruke;
Ah! da ovi trud zaludu,
I nebudu tvoje muke.

Sudcse strascni! od strascnoga
I pravednog osvechenya;
Prie dana od razloga,
Dajmi dat od oproscrenya.

Cvilim, kako krivac cvili,
Nit od stida griscno lice
Smiem dignut: Boxe milli!
Prosti, molim, sve krivice.

Koji jesi odriscio
Mandalinu, i kajanye
Razbojnika usliscio;
I menisi dao uffanye.

Nisu znadem, nista moje
Molbe vridne; nego prosim;
Da ja rad dobrote tvoje
Vicsnyi ogany nepodnosim.

Mo-

Megyu srichne odredime
Ovce tvoje odabrane;
Od kozlichah razlucsime,
Namiſtivsci s-desne strane.

Kad osudu Pravda izuſti
Vicsnyeg ognya, jao! prokletim;
Ah ondame nezapuſti,
Zovni mene s tvojim Svetim.

Ah! molimte ponixeno
Proſtert ovde: od lyubavi
Dajmi serdce sad skrusceno,
Na sverhime neoſtavi.

O dan plaesa, i xaloſti!
Kadse uskrisi; dase sudi
Csovik krivac: Boxe proſti,
I milloſtiv nyemu budi.

O Isuse! od milloſti
Ruku, pruxi virnim svima,
Daruj vicsnyi, po kripoſti
Smerti tvoje, pokoj nyima.

Molitva.

POgledaj, molimote Otcse od millosergya, i utiscenya, na dusce u tamnici od Ocsiſtenya zatvorene, za koje tvoj Sin Jedinorogyeni je muku, i smert podnio: smil-

lujse uzdisanyu nyihovomu, i zarad dostojanstva neprocinyene Kervi Sina tvoga, oprostiim sve pokore, i dopusti misto razlagyenya, svitlosti, i mira. Amen.

PISMA DAVIDOVA.

Obicsajna za Dusce Mertvih.

IZ dublyinah vapiosam k-tebi Gospodine: uslisci glas moj.

Neka budu usci tvoje nastojeche: na glas molitve moje.

Ako grihe uzpazisc Gospodine: Gospodine tkoche podniti?

Zasctoje kod tebe smillovanye: i radi zakona tvoga podniosam tebe Gospodine.

Podnosilaje dusca moja po ricsi nyegovoj: uffalaje dusca moja u Gospodina.

Od straxe jutarnye tia do nochi: nekse uffa Izrael u Gospodina.

Zasctoje kod Gospodina millosergye: i obilno kod nyega odkuplyenye.

I istiche odkupiti Izraela: od sviuh grihah nyegovih.

Pokoj vicsnyi daruj nyima Gospodine, i svitlost vicsnya svitila nyima.

℣. Od vratah paklenih.
℟. Oslobodi Gospodine dusce nyihove.

℣. Da

℣. Da pocsinu u miru.
℟. Amen.
℣. Gospodine uslisci molitvu moju.
℟. I vapaj moj da k-tebi pride.

Molitva za sve mertve.

BOxe sviuh pravovirnih Stvoritelyu, i Odkupitelyu, Duscam slugah, i sluxbenicah tvojih odpusctenye sviuh grihah dopusti, da prosctenye kojesu vazda xelile bogolyubnimi molitvami dostignu. Koji xivesc, i kralyujesc po sve vike, vikah. Amen.

Molitva druga za Mertve.

SMillujse Gospodine moj! duscam, koje osobite nejmaju kod tebe Pomochnike, koje nejmaju utiscenya u mukah, ni drugoga uffanya, nego dasu na sliku, i priliku tvoju stvorene: koje po starini vrimena, alli ubosctvu, alli linosti, od Roditelyah, i slugah tvojih zaboravlyene, i zapusctene jesu: kojih ni trechi, ni sedmi, ni tridese-ti, ni svakolitni dan nikadase neobsluxuje. Oprostiim Gospodine, i brani stvorenye tvoje; izbavijh od mukah, pruxiim desnicu tvoju, i privedi u misto razlagyenyah po nyemu, kojiche dochi suditi xive, i mertve, i svit po ognyu. Amen.

MOLITVE K-ISUKERSTU.

PERVA.

O Gospodine Isukerste! molimte za neprocinyenu Kerv, kojusi znojechise u vertlu prolio, oslobodi dusce virnih iz Purgatoria, osobito pako duscu najvechma zapuscteau, i privediju u misto slave tvoje, date fali, i slavi u vike. Amen.

Otcsenasc, i Zdrava Mario.

DRUGA.

O Gospodine Isukerste! molimte za neprocinyenu Kerv tvoju, kojusi na prilyutomu bicsevanyu tvomu podnio, oslobodi dusce virnih mertvih iz Purgatoria, osobito pako duscu oslobogyenyu najblixju, i privediju u misto slave tvoje, date fali, i slavi u vike. Amen.

Otcsenasc, i Zdrava Mario.

TRECHJA.

O Gospodine Isukerste! molimte za neprocinyenu Kerv tvoju, kojusi na ternovomu okrunyenyu prolio, oslobodi du-

sce

See virnih mertvih iz Purgatoria; osobito pako duscu, kojabi imala najduxje terpiti, i privediju u misto slave tvoje; date fali, i slavi u vike, Amen.

Otcsenasc, i Zdrava Mario.

CSETVERTA.

O Gospodine Isukerste! molimte za neprocinyenu Kerv tvoju, kojusi na nemillomu propinyanyu tvomu prolio, oslobodi dusce virnih mertvih iz Purgatoria, osobito pako duscu Majci tvojoj bogolyubniu, i ugodniu, i privediju u misto slave tvoje; date fali, i slavi u vike. Amen.

Otcsenasc, i Zdrava Mario.

PETA.

O Gospodine Isukerste! molimte za neprocinyenu Kerv tvoju; kojusi proboden sulicom iz prisvetoga boka tvoga, prolio, oslobodi dusce virnih mertvih iz Purgatoria, osobito pako duscu prisvetoj muki tvojoj, i prisvetim Rannam bogolyubniu; i privediju u misto slave tvoje, date fali, i slavi u vike. Amen.

Otcsenasc, i Zdrava Mario.

Molitva Blaxenoj Divici Marii.

MOlimote primilloſtiva Divico Mario, Kralyico svita, i Angyeoska! da onim duscam, koje ogany od Ocsischenya mucsi, isprosisc razlagyenye, griscnikom oprosctenye, pravednim stalnoſt u dobru; i nas takogyer od naſtajuchih pogibilih zascititisc, i obranisc. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

PRIPORUKA.

Virnih Mertvih.

OTcse od millosergya, i Boxe od svakoga utiscenya, neizmirnoj dobroſtivoſti serdca tvoga priporucsujem sve one dusce po tvomu pravednomu, i milloſtivomu sudu u Purgatoriu osugyene, od kojih nie osobite uspomene na zemlyi (*moxese druge imenovati.*) i zakojesam osobito duxan moliti. Ti o Boxe primilloſtivi, njih mnosctvo, imena, xelye, i miru mukah sam znadesc, koji sam moxescjih pomochi.

Smillujse nyima, jerbosu dillo rukuh tvojih; jer premdasute viscje puta u xivotu uvridile, niscta nemanye, dokle biasce vrime od millosergya primiosi nyih u milloſt, i poſtalesu dionice doſtojanſtvah Sina tvoga. Neka snigye molimte, samo jedna kap

nepro-

neprocinyene Kervi Sina tvoga kojuje za nyih prolio, da po nyoj utiscenye, i razlagyenye u svojih mukah primu.

Smillujse Gospodine, smillujse! nekase po tvomu millosergyu, i po doſtojanſtvih muke, i smerti Sina tvoga, skrate muke, kojebi imale biti duge po prisvetoj, i pravednoj osudi tvojoj. Neka csuju danas, i obradujuse csuvsci one ricsi primilloſtive, koje srichan razbojnik jeſt csuo: Danaschesc samnom biti u Raju.

Ti takogyer o Majko i Divo nevolynih i zapuscenih utiscenye pomozi sirotice, i govori za nyih kod Sina tvoga dobro. I vi Angyeli csuvari za nyih molite, da izbavlyene od jezera puna nevolye, u pokoj vicsnyi prinescene, berxje svami, i sa svima odabranih fale, i slave Boga u vike vikah. Amen.

Molitva za Otca i Mater.

BOxe, kojisi nami Otca i Mater posctovati zapovidio, smillujse milloſtivo duscam Otca, i Matere moje; i nyihove grihe odpuſti; i mene nyih u vicsnyoj svitloſti csini viditi. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu Amen.

Za Bratchu, Blixnike, i Dobrocsinitelye.

BOxe dilitelyu od proscteнya, i lyubitelyu od csovicsanskoga spasenya, molimo mi lloſt tvoju, da nasce skupsctine, bratchu, blixnike, i dobrocsinitelye, kojisu s ovoga svita priminuli, pomolivscise za nyih Blaxena Maria vazda Divica sa svim Svetim tvojim u opchinſtvo vikovicsnyega blaxenſtva prichi dopuſtisc. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu. Amen.

Na dan Umertja, illiti Ukopa.

BOxe komuje vlaſtito pomillovati, i proſtiti, tebe priklonito molimo, da duscu sluge tvoga N. (*illi sluxbenice tvoje*) kojojsi zapovidio danas s-ovoga svita priminuti, nepridasc u ruke nepriatelyah, nitiju zaboravisc za vazda: nego zapovidi, daju Sveti Angyeli primu; i u Rajsko ocsinſtvo privedu, zasctoboje u te virovala, i uffala: neka nepodnese mukah paklenih, nego da uxiva vicsnya veselya. Po Isukerſtu Gospodinu nascemu, Amen.

Za

Za jednoga Mertvoga.

PRikloni Gospodine uho tvoje molenyu nascemu, s-kojim millosergye tvoje priklonito molimo; da duscu sluge tvoga, kojojsi iz ovoga svita priminuti zapovidio, u kralyestvo mira, i svitlosti, postavisc, i s-tvojim Svetim sdruxiti zapovidisc. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

Za jednu Mertvu.

MOlimote Gospodine za tvoje millosergye, smillujse dusci Sluxbenice tvoje N.; da od bolesti umerlosti svucsenu, u dio vicsnyega spasenya postavisc. Po Isukerstu Gospodinu nascemu, Amen.

Za Dusce u grobju pocsivajuche.

BOxe, po kojega pomillovanyu dusce virnih pocsivaju, slugam, i sluxbenicam tvojim ovde, i svagdi u Isukerstu pocsivajuchim dopusti millostiv oprosctenye grihah; da od podnoscenya svake pokore oslobogyeni, s-tobomse u vike raduju. Po Isukerstu Gospodinu nascemu. Amen.

℣. Po-

℣. Pokoj vicsnyi daruj nyima Gospodine.

℟. I svitlost vikovita svitila nyima.

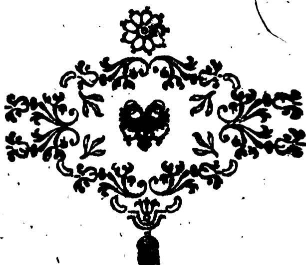
℣. Da pocsinu u miru.

℟. Amen.

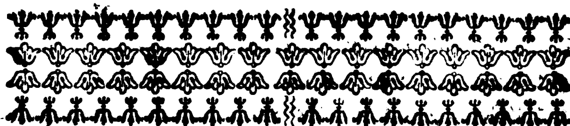
Ovakose govori za svakom molitvom za mertve.

Bogu Svemoguchemu fala, i slava; Blaxenoj Divici MARII, i svim Svetim posctenye; Xivim srichno priminuchje; Virnim Mertvim, pokoj vicsnyi.

A M E N.

KA-

KAZILLO.

Illiti Zabilixenye Stvarih, kojese u ovoj Knyigi nahode.

Bogo-

Na Listu.

Dillo

Istoma-

Na Listu.

Uzdi-

Na Listu.

Sctoje

VEREJNÁ A UNIVERSITNÍ KNIH...
V PRA...

